

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2000**

SCHULTZ GRAFISK A/S
KØBENHAVN

ISSN

IMAI

Siulequt.....	7
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut	8
1. Sulisut	8
2. Angalanerit tikeraarnerillu	8
3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera.....	9
4. Allaniq suleqateqarnerit.....	12
5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersuinerlu.....	12
2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat	13
Suliat amerlassusii, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut, Suliat allatigut agguataagaanerit, Piffissaq suliat suliarinerinut atorneqartoq, Suliat titartaganngorlugit takussutissianut agguataagaanerit.	
3. Apeqqutit ingerlats. inatsiseqartitsin. tunng. pill. oqaaseqaatit	27
4. Suliniutit suliallu nammineerluni misissugassanngortitat	35
5. Suliat nalinginn. soqutiginaatillit inatsiseqartitsif. agguataakkat	45
<i>01 - Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit</i>	
1. Napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasumik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akisussaassuseqarnerat pisinnaatitaanerallu.....	45
<i>04 - Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq</i>	
1. Naammagittaalliuttip oqartussani qulliunerusuni naammagittaalliorfiusinnaasuni suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinnissaanut oqartussap pisussaaffeqarnera	75
2. Meeqqap sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmut allamut nuutsinnissaanik qinnuteqaateqarnermi suliamik suliaqarneq, matumani aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaannissamut pisussaaffeqarneq ilanngullugu.....	80
3. Isumaqatigiinniuteqarnerit pillugit suliani suliami allagaatinik paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaneq. Annerusumik paasitin-	

neqarsinnaatitaanermik itigartitsissuteqarnermi tunngavilersuuteqarnissamut pisussaaffeqarneq	98
4. Sumi najugaqarneq tunngavittut. Tunngavigisamik inatsisunik unioqqutitsilluni salliutitsineq. Aalajangiinerup atuussinnaasusilimmik piunasaqaataasutut nalunaarutigineqarnera.....	106
5. Akileraarutinut akiitsut matusissutissaannik akissarsiani unerartitsinissamut pisinnaatitaaneq suliarinninnerlu pillugit apeqqut	112
6. Inunnik isumaginninnermi piunasaqaataasut malillugit inissiamik inissaqartinneqarnissaq pillugu qinnuteqaammik itigartitsissuteqarnermi tunngavilersuuteqarnissamut pisussaaffeqarnerup annertussusia	130
7. Akiliisitsiniarnermik suliaqarnermi aningaasat allassimaffianik (qaammammoortumik naatsorsuusianik) atuneq.....	135
8. Pisinnaatitaanermik Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninut inatsisunik unioqqutitsisumik tunniussineq.....	142

24 - Isumaginninnermut inatsiseqartitsineq

1. Aalajangiinnermi isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliuuteqarnissaq pillugu ilitersuineq.....	151
2. Erninnermut atatillugu ullormusianit ilanngaassineq. Sulingif- feqarnerup kingorna erninnermut atatillugu ullormusiat. Ineqar- nermut tapiissutininik itigartitsissut assigiissaakkamik oqaaserta- lersugaq.....	158
3. Tarnimikkut napparsimasut napparsimmaviinut Danmarkimiit- tunut inissinneqartussanngorlugit eqqartuussat soraarnerussuti- siaat.....	168
4. Arnamat annersarneqarsimasumut taassumalu meeraanut ikior- siineq pillugu suliami isumaginninnermi oqartussaasut pusu- saaffii	177
5. Isumaginninnikkut pisartakkat kukkusumik tunniunneqarsima- nerannut aningaasaqarnikkut akisussaassuseqarneq pillugu kommunit marluk akornanni aqqiagiinngissummik aalajangi- viginninnissamut pisinnaatitaaneq pillugu apeqqut.....	192
6. Siusinaartumik soraarnerussutisiaat. Suliamik suliaqarnermik si- visunaarsineq	201

32 - Suliffissaqartitsineq

1. Sulisoqarnermik aqutsinermi aalajangiinnernut malittarisassati- gut tunngavik	218
2. Tjenestemanditut atorfeqartitaanerup inatsisit unioqqutillugit atorunnaarsinneqarnera.....	232

3. Suliap oqaasissaqartitaasuni siullerni sularineqarnerani kukkussuteqarnerit assuarliutigiginissaannik aalajangiinerup oqartusaasunut qulliunerusunut naammagittaalliuutigisinnaanissaanut pisussaaffeqarneq	250
4. Atugassarititaasunik, qinnuteqaammi tunngavigineqartumit allaassuteqartunik atugassaqaqtitsilluni tjenestemanditut atorfinitsitsineq suliame illua'tungiusumik tusarniaasimannginneq pissutigalugu atorsinnaanngitsoq.....	257
5. Atorfimmi, perorsaasut isumaqatigiissutaannit immikkut akuerineqarnissamik pisariaqaqtitsiffiusumi, atorfinitsitsinermi suliap sularinerani kukkuluttornerit	273
6. Sulisilluni ajoqusernernut taarsiissutinik tunniussisarnermik kommunit aqutsinerat	286
7. Ilinniarnernup ilaatut sulinermik sungiusarnerup atorunnaarsineqarnera atorsinnaanngitsoq	293
<i>36 - Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu</i>	
1. Soqutigisaqaqtigiiffiup pisassiissutinik agguaanermut sunniuteqarnera	323
<i>40 - Sanaartorneq ineqarnerlu</i>	
1. Inigisanit pinngitsaaliilluni anisitsinerni inatsisitigut tunngaviusoq	354
2. Ineqarnermut akiliutinut akiitsulinnut sulisunut inissianik innersuussisarneq.....	371
3. Siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut inissamik innersuussineq	377
6. Sulianik siornat. nalunaar. eqqartorn. malitseqaqtitsineq.....	388
7. Ujarliutit	409

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 2, naapertorlugu Ombudsmandi sulini-nini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut taanna naqinneqassaaq tamanullu nalunaarutigineqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasuni, Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasuni § 9, malillugu Inatsisartut aap-passaanik ileqquusumik ataatsimiinneranni tunniunneqartussaalluni. Nalu-naarusiaq qaammatisiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisi-masaanik ilaqartussaavoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3 naapertorlugu suliat ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaaffiit pissutsinut isornartorsiorneqartunut nassuiaataannik ilaqar-tinneqartussaapput. Taanna tunngavigalugu ukiut ombudsmandeqarfiup na-lunaarusiorfigisaasa arferngannut nalunaarusiaq imaattunik imaqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut:

Sulisut

Angalanerit tikeraarnerillu kiisalu nunanik tamanik suleqateqarneq

Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Allanik suleqateqarnerit

Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunerisuinerlu

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat

3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsisinut tunngasut pillugit oqaaseqaatit

4. Suliassat suliniutillu nammineeirluni misissugassanngortitat kommuni-nullu tikeraarnerit

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsisinik atuutsitsiffiusunut agguataakkat

6. Ukiup matuma siuliini ukiumoortumik nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq

7. Ujarliutit.

Nuuk, augusti 2001

Vera Leth

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1. Sulisut

Ukioq 2000-imi junip qaammataata naanerani atuutilersumik allaffimmi fuldmægtigi Arnarigssaq Jakobsen atorfimminit tunuarpoq. Taarsiullugu Sofie Josefsen, kalaallit peqqinnissaqarfianni nakorsap allattaatut atorfeqarsimasooq allaffimmi fuldmægtigit 1. august 2000-imi atorfinitsippara.

Ukioq 2000-imi augustip qaammataata naanerani atuutilersumik fuldmægtigi Christian Borch Grell Atorfeqarfimmi atorfimminit tunuarpoq. Taarsiullugu fuldmægtigi Jákup Eyðfinn Kjørbo 2000-imi oktobarip aallaqqaataani atorfinitsippara. Jákup Eyðfinn Kjørbo inatsisilerituutut Aarhusip Universitetianit juni 1996-imi soraarummeersimavoq.

Ukioq 2000-imi septembarip naanerani atuutilersumik fuldmægtigi Betina Larsen Atorfeqarfimmi atorfimminit tunuarpoq. Taarsiullugu fuldmægtigi Christina Bergendorff 2000-imi novembarip aallaqqaataani atorfinitsippara. Christina Bergendorff inatsisilerituutut Københavni Universitetianit 1998-imi soraarummeersimavoq.

Ukioq 2000-imi oktobarip qaammataata naanerani atuutilersumik fuldmægtigi Bjarne Petersen Atorfeqarfimmi atorfimminit tunuarpoq. Atorfik ukiup naanerani suli inuttalernerqanngilaq.

Ukiup 2000-ip naanerani Atorfeqarfimmi sulisut uku atorfeqartinneqarput:

Inatsisilerinermut pisortaq Michael Mikkelsen
Nutserisoq/oqalutsi Amalie Skøtt
Fuldmægtigi Malene Kleist
Oqalutsi Peter Mathiassen
Oqalutsi Jørgen Hansen
Allaffimmi fuldmægtigi Sofie Josefsen
Fuldmægtigi Jákup Eyðfinn Kjørbo
Fuldmægtigi Christina Bergendorff

1.2. Angalanerit tikeraarnerillu.

Ukiup 2000-ip ingerlanerani Ittoqortoormiit, Ammassallip taamatullu Qaanaap kommunii tikeraarfigaakka. Tikeraarnerni taakkunani naammagittaalliorumallutik saaffiginnissimasut oqaloqatigineqartarput, taamatuttaarlu kommunit sulianik suliaqarneranni kommunit isumaginninermut, akiliisitsiniarnermut ingerlatsiviini sulianik siumut aalajangeriigaangitsumik toqqakkanik tigulaarinertigit misissuisoqartarluni.

Ittoqortoormiit Kommuniannut tikeraarnermi angalaneq Islandikkoorluni pimmat, Islandip ombudsmandeqarfiata pulaarnissaanut periarfissaqarsimavunga, tassanilu aamma eqqartuussiviit pingaarneraannut Altingimullu takornarniarnissaq aaqqissuunneqarsimavoq.

Inatsilerinermut pisortaq Michael Mikkelsen ilagalugu Folketingip Ombudsmandia, Atuakkanik naqiterisitsisarfik Schultz taamatullu Inuttut Piginnaatitaaffinnut Qitiusumik Allaffik tikeraarpakka.

Fuldmægtigi Bjarne Peterseni Atorfeqarfik sinnerlugu Nunani Avannarlerni Ombudsmandit Qallunaat Nunaanni ataatsimiinneranni peqataavoq.

1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Inuit-normuinik atuineq

Innuttaasup, kommunip inuit-normuinik kommunip innuttaasunik allanillu allaffigeqateqartarnermini atuineranik naammaginninngitsup, oqarasuaatikkut saaffiginnissuteqarnera pissutigalugu kommunit inuit-normuinik atuineri pillugit naammagittaalliuutit sumut saaffiginnissutigineqarnissaannik apeqqut misissuiffigaara.

Tamatumunnga atatillugu Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutillisoqarfimmut aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut oqaaseqaateqarsimavunga, soorlulu aamma Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni sinniisaa oqaaseqaatigisama nuutinneranik tigusaqarsimasoq:

“Kalaallit Nunaanni oqartussat inuit-normuinik atuinerat Nunanut Allanut Ministeriaqarfiup inunnik nalunaarsuineq pillugu nalunaarutaani nr. 588-imi 10. august 1998-imeersumi § 22-mi aalajangersaavigineqarsimavoq.

Nalunaarummi tassani § 28, imm. 2-mi naammagittaalliornissamut periarfissaq imaattoq aalajangersarneqarsimavoq:

“Taamaattorli Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffiit aalajangiineri aamma Namminersornerullutik Oqartussani Akileraartarnermi Pisortaqarfimmi inunnik nalunaarsuiffiup aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaanut ingerlatinneqarsinnaapput.”

Isumaqarpunga kommunit imaluunniit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup inunnik nalunaarsuineri oqartussat aalajangiineri kisimik Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaanut naammagittaalliorsinnaanermi pineqartunut ilaatinneqartut.

Oqartussat sulianik suliarinninnermini inuit-normuinik atuinerat pillugu naammagittaalliuutit allat § 28-imi naammagittaalliornissamut periarfissami pineqartunut ilaatinneqanngillat, taamaattumillu naammagittaalliuut suliaasaqarfimmi pineqartumi oqartussat qulliunerusutut nakkutilliusutulluunniit aamma inissisimasumut ingerlatinneqartussaavoq.

Matuma kingorna oqartussat nalunaarummi § 22-mik malinninnerat pillugu aalajangiinerit oqartussanit qulliunerusutut nakkutilliusutulluunniit inissisimasunit uanga suliarinninnissannut pisinnaatitaaffinni pineqartunut ilaasunit aalajangerneqartut pillugit naammagittaalliuutinik suliarinninnissamut pisinnaatitaallunga isumaqarpunga.“

Ilagiit akileraarutitigut aningaasalersorneqarnerat pillugu naammagittaalliuut

Upperisarsioqatigiit Ilagiit avataanniittut innuttaasut akileraarutitigut akiliutitik aqutugalugit ilagiinnut aningaasalersueqataanerat pillugu naammagittaalliuutaat tunuartippara. Tunuartitsinermut tunngavilersuutaavoq matumani pineqartoq tassaasoq Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaat aamma aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tamatumuu-

nakkullu Inatsisartut pillugit naammagittaalliuut, suliarinissaa pisinnaati-taaffiginngisara.

Tamatumunnga atatillugu upperisarsioqatigiit pineqartut innersuussute-qarfigaakka, isumaqarunik aqqissuussinikkut atuuttukku pisinnaatitaaffi-tik innarlerneqartut, taava Naalackersuisut eqqartuussivimmu suliasan-ngortissinnaagaat.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi §§ 49-p aamma 53-ip unioqutinne-qarneri pillugit naammagittaalliuut.

Qitiusumik aqqissuisoqarfimmit, isumaqatigiissummik tunngaviusu-mik Naalackersuisunik isumaqatigiissuteqarfiginnissimasumit, Naalacker-suisut aqqissuisoqarfimmik, Naalackersuisut tunngaviusumik isumaqati-giissummik isumaqatigiissuteqarfigisimanngisaannik, isumaqatigiissute-qarfiginninnermikkut tjenestemandit pillugit inatsimmi §§ 49-mik aamma 53-imik unioqutitsisimanerat pillugu naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutigisimavara.

Itigartitsissuteqarnera ima tunngavilersuuteqartippara, naammagittaalli-uummik isummerfiginninneq Naalackersuisut qitiusumillu aqqissuisoqar-fiup naammagittaalliuuteqartup akornanni isumaqatigiissummik tunngavi-usumik isumaqatigiissuteqarsimanerup qanoq paasisariaqarneranik anner-tuumik tunngaveqartoq, tassami isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungeriit aappaannaannut, tassalu Naalackersuisunut, tunngasumik pisinnaatitaaga-ma.

Qimarnguvik suliffeqarfittut imminut pigisutut ingerlanneqartoq.

Innuttaasumit, qimarnguvimmit qinnuteqaataanngitsumik soraarsinne-qarsimasumit, naammagittaalliummik ukiup nalunaarusiuunneqartup 2000-ip ingerlanerani tigusaqarsimavunga.

Naammagittaalliuutip suliarinissaanut pisinnaatitaasutut imminut isigi-simavunga, tamatumunngalu atatillugu qimarnguvik pineqartoq ima nalu-naaruteqarfigalugu:

“Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4 malillugu Nam-minersorerullutik Oqartussat kommunillu ataanni ingerlatsiveqarfiit ombudsmand-ip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput.

Saaffiginnittarfik ... suliffeqarfiummat imminut pigisoq naammagittaalliuutip tunniunneqartup suliarilinninnerani saaffiginnittarfik pisortat ingerlatsineranni pi-neqartunut ilaatinneqarnerisooq taamalu ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaa-tinneqarnerisooq misissorpara.

Tamatumunnga atatillugu K kommuni aamma Isumaginninnermut Suliffeqarner-mullu Pisortaqarfik qinnuigaakka ingerlatsineq pillugu saffiginnittarfiup kommu-nillu isumaqatigiissutaat, saaffiginnittarfiup ileqqoreqqusai 1999-imilu ingerlatsi-nermut missingersuutit kommunimit akuerisaasut nassiuteqqullugit.

K kommunip aamma Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup ator-tussat qinnutigineqartut tulleriinneri malillugit allakkatigut 17. november 2000-imeersutigut aamma 15. november 2000-imeersutigut nassiuppaat.

Atortussat nassiunneqartut misissoreerlugit makku oqaatigaakka:

Suliffeqarfiit imminnut pigisut pisortat ingerlatsiviisa aallaavittut avataanniipput, ilaatigut inuinnaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aqqissuussaaneertik pissutigalugu, ilaatigullu aqqissuussaaneermikkut arlaannaannulluunniit attuumasuteqartuunnginnertik namminnerlu aningaasaateqartuunertik pissutigalugit. Pisuni qaqutigooruartauni pisortat ingerlatsiviini oqartussaasut suliffeqarfimmut immi-
nutaat sunniutaat ima sakkortutigisarput, allaat suliffeqarfik pisortat ingerlatsi-
neranni ilaasutut isigisariaqarluni.

Saaffiginnittarfik ... suliffeqarfiuvoq inersimasunik paaqqinniffiusoq immikkut ittumik siunertalik, ajornartorsiortunut saaffiginnittarfiit pillugit Namminersornerul-
lutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 30. november 1992-imeersoq tunngavigalugu pilersinneqarsimasoq, tak. inersimasunut paaqqinniffiit immikkut siunertallit pillu-
git Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 28. april 1988-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaat
nutaat nr. 5-ikkut 11. maj 1993-imeersukkut allanngortinneqartoq.

Inatsisartut peqqussutaata siunertaa § 1-imi aalajangersarneqarpoq, imatullu oqaasertalerneqarsimalluni:

“Isumaginninnermi naalakkersuisup isumagissavaa paaqqinniffinni immikkut inersimasunut siunertalinnut inissat pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat, Inatsisartut peqqussutaasigut allatigut taamaaliornissaq periarfissinneqarsimannikkaangat.”

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 2, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq:

“Inatsisartut peqqussutaat manna malillugu kommunini ataasiakkaani paaqqinniffiit kommuninit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput, ilaatigut kommunit arlariit ikioqatigiinnerisigut.”

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 3-mi aalajangersarneqarpoq Inatsisartut peqqussutaat taanna malillugu paaqqinniffiit imminnut pigisut pilersinneqarsinnaasut, Isumaginninnermi Naalakkersuisoq kommunalbestyrelsiluunniit attavigineqartoq ingerlatsinissamut isumaqatigiissuteqarfigaanni.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 4, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq Isumaginninnermi Naalakkersuisup pisariaqartitsineq naapertorlugu paaqqinniffiit pilersinneqarnissaannut, atorneqarnissaannut, aqqissuunneqarnissaannut, aquanneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu malittarisassat aalajangersartassagai, matumani ilanngullugit akiliuteqarnissamut aalajangersakkat kiisalu paaqqinniffinni perorsaanikkut malittarisassat.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit nuna tamakkerlugu paaqqinniffiunngikkaluartut pilersinneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malillugit Nunatta karsianit tapiissuteqartoqarsinnaasoq, tak. § 4, imm. 1.

K kommunip aamma ... ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissutaanni § 3-mi aalajangersarneqarpoq aningaasat saaffiginnittarfimmi atorneqartussat aningaasaateqarfiit tunissutaasigut aamma/imaluunniit pisortat tapiissutaasigut pissarsiarineqarsinnaasut.

Kisianni naatsorsuutit nassiunneqartut misissorneqarnerini erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq saaffiginnittarfiup aningaasaatai namminersortut tunissutaannik ilaqarnersut, taamatuttaarlu naatsorsuutinit takuneqarsinnaalluni ... ingerlanneqarnera pisortat tapiissutaasigut tamakkiisumik aningaasalersorneqartoq.

Ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut aqutigalugu kommunalbestyrelsi aamma Isumaginninnermut Pisortaqarfik missingersuutininik aqutsippup, pisortat suliffeqarfii eqqarsaatigalugit missingersuutininik aqutsinermut eqqaanartorujussuarmik. Aammattaaq paaqqinniffik saaffiginnittarfiup sulinera pillugu ukiumoortumik nalunaarusiaq aqutigalugu kommunip aqutsinerata ataaniippoq.

Pingaarnerusutigut isummat qulaani taaneqartut aallaavigalugit isumaqarpunga suliffeqarfik immi-
nutaat pigisoq ... inersimasunut paaqqinniffiit immikkut siunertallit

pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu sulianik ingerlatsisoq pisortat ingerlatsinerisa ataanniittutut isigisariaqartoq, tassami suliffeqarfiup sulinera Naalackersuisut malittarisassaliaasigut aalajangersaavigineqarsimammat, tak. ajornartorsiortunut saaffiginnittarfiit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat ... ileq-qoreqqusai Isumaginninnermi Naalackersuisumit akuerisaapput, taannalu K kommunimi kommunalbestyrelsi peqatigalugu ... ingerlanneqarneranut annertuumik sunniuteqarput, saaffiginnittarfimmillu nakkutilliisuullutik.“

Angerlarsimaffeqanngitsunut oqqiffik pillugu naammagittaalliut.

Naammagittaalliuummik, tamatumani naammagittaalliortoq oqqiffimmit isequsaajunnaarsimalluni, aalajangersimasumik suliaqarnermut atatilugu isumaqarsimavunga oqqiffik, kommunip suliffeqarfiutaatut, sulininni pisinnaatitaaffigisannut ilaatinneqartoq, taamaattumillu oqqiffiup aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit suliarisinnaagikka.

1.4. Allanik suleqateqarnerit

Immikkoortumut tassunga ukiumi 2000-imi ilanngutassaqaanngilaq.

1.5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunerisuinerlu

Ukiumut 2000-imut tunngasumik Atorfeqarfimmut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunut killiliussat 6.399.000 koruuniusimapput.

Atorfeqarfiup aningaasaliissutinit 2000-imi atugai 5.397.489,28 kr.-iupput, imaluunniit aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunit 1.001.510,72 kr.-inik ikinnerullutik. Naatsorsukkat inerneru kukkunerisuukkat nalunaarusiamik aaqqissuinerup naammassinerani pineqarsimanngillat.

Aningaasaliissutinit naleqqiussilluni atuinikinneruneq annermik atorfimi suliaassarluni angalanernut sulisorisallu nikinnerannut aningaasartuutikinnerunermik pissuteqarpoq.

Atorfeqarfimmi naatsorsuutinit allattuisarneq Inatsisartut Allattoqarfiannit piginnaatinneqarneq malillugu suli ingerlanneqarpoq, pisinnaatitaanermillu tigusisinnaanissap, ombudsmandip sulinera pillugu inatsimmik nutarterisoqassappat, nutarterinermut atatilugu paasinarsisneqarnissaa ilimagineqarluni.

Ukiumut 2001-imut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunut killiliussat 7.024.000 kr.-it immikkoortinneqarsimapput. Matumuunakkut Inatsisartut tjenestemanditut atorfinnik akissaateqarfimmut inissiinissanik ukioq 2001 sioqqullugu akuersissuteqarnissaat piareersimaffigineqarpoq.

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat

Suliat amerlassusii.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2000-imi, 2000-imi januarip aallaqqaataanit decembarip 31-anut, naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunuliaqutaralugit sulianik ataasiakkaanik aalajangersimasumik suliarineqartunik 82-inik aallarniisoqarpoq. Matuma saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 30-nik aallarniisoqarpoq.

Qaammatini januaarimi, apriliimi decembarimilu naammagittaalliuutini amerlanerpaanik tigusaqartoqarpoq, naammagittaalliuutinilli taamaallaat 3-nik, 4-nik aamma 3-nik qaammatini julimi, augustimi septembarimilu tigusaqartoqarsimalluni. Naammagittaalliuutit ikinnerpaat novembarip qaammataani tiguneqarsimapput, tamatumani naammagittaalliuutini marluinnarnik tigusaqarlunga. Naammagittaalliuutilli ukiup qaammataasa sinnerini tiguneqarsimasut amerlassutsimikkut qaammammut 6-nit 9-nut nikerarput.

2000-imi 80-riarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit amerlassusaat ukioq kaajallallugu assigiiakannersumik agguataagaapput, taamaattorli qaammatini julimi oktobarimilu taamaallaat 4-riarluni 3-riarlunilu ilitsersuisoqarsimalluni.

Suliat, 2000-imi inaarneqarsimasut, matuma ataani immikkoortunut pingaarnnut marlunnut agguataagaapput:

- Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut. Suliat inissisimaffimmut taassumunnga ilanngunneqassapput, suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaasimanngikkaangakkit. Taamatuttaaq oqartussaaffik, suliap uannit suliarineqalereernerata kingorna, suliamik suliareqqiileraangat, tamatumalu kingornagut tamakkiisumik ilaannaakortumilluunniit naammagittaallioortumik tapersiilluni suliat, naammagittaalliuutinut aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsunut ilaasutut, naammagittaallioortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.
- Suliat aalajangersimasumik suliarisat. Suliat inissisimaffimmut taassumunnga ilanngunneqassapput naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninnissaq imaluunniit suliap aalajangiivigineqarnissaa isummerfigineqarsimagaangat. Suliat nammineerluni misissuiffigisat ilanngunneqanngillat, taakkua kinguliini immikkoortortat 4-anni eqqartorneqarput.

Kisitsisit, suliat itigartitsissutigineqarsimasut inaarneqarsimasullu amerlassusaannik ersersitsisut, matuma ataani nalunaarneqarput. Immikkoortiteriffinni ataasiakkaani aamma kisitsisinut 1998-imeersunut 1999-imeersunullu innersuussisoqarpoq. Sulianut 1998-imi 1999-imilu tiguneqartunut tunngasumik kisitsiseqarsinnaavoq kisitsisinut, 1998-imut 1999-imullu nalunaarummi taaneqartunut naleqqutinngitsunik. Tamanna pissuteqarsinnaavoq suliat 1998-imeersut 1999-imeersulluunniit ilaat 1999-imi (2000-imi)

nanginneqarsimanerannik imaluunniit suliat 1998-imeersut (1999-imeersut) ilaat naammagittaalliortumit, akissuteqarsimanngitsumilli, paasissutissanik amerlanerusunik tigusaqarnissap utaqqineqarneranik. Taamatut pisoqartillugu suliaq naammagittaalliortumit tunuartinneqartutut itigartitsissutigisarpara. Itigartitsissuteqarnermut ulluliussaq tamatumani ullusarpoq paasissutissanik amerlanerusunik nassinneqarnissaq qinnutigalugu naammagittaalliortumut allakkanni ulluliussara.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2000-imi naammagittaalliutit katilugit 62-it itigartitsissutigineqarput. Taakkunannga ataaseq naammagittaalliutinit 1997-imi tiguneqarsimasunit pisuulluni, naammagittaalliutit tallimat naammagittaalliutinit 1998-imi tiguneqarsimasunit pisuupput (takuuk assiliartaq 7), sinnerilu 37-t naammagittaalliutinit 2000-imi tiguneqarsimasunit pisuullutik. Itigartitsinermut pissutaasut amerlassutsinut imaattunut agguataagaapput (takuuk assiliartaq 2). Amerlassutsit assingi 1999-imut 1998-imullu tunngasut nalunaagaapput (takuuk assiliartaq 2a aamma 2b):

	2000	1999	1998
Naammagittaalliut kingusinaartumik			
tunniunneqarsimavoq.....	5	11	13
Naammagittaalliut eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfimminnik ingerlatsinerannut tunngavoq	1	0	3
Naammagittaalliut Naalagaaffiup oqartussaaffiunut tunngavoq	2	1	2
Naammagittaalliut namminersortunut/inuinnarnut tunngavoq	2	4	2
Naammagittaalliut oqartussaasunut qulliunerusunut suliaasiissutigineqarsinnaavoq.....	17	12	28
Naammagittaalliut Namminersornerullutik Oqartusat ingerlatsiviutaannut tunngavoq	0	2	2
Naammagittaalliut tunuartinneqarpoq	9	10	6
Apeqquilliissutit	2	4	0
Suliami peqataasinnaannginneq.....	0	0	0
*Allat	<u>24</u>	<u>27</u>	<u>26</u>
	62	71	82

* Taaguut "allat" naammagittaalliutigineqartunut, immikkoortiteriffinnut allanut imaannaq ilanngunneqarsinnaanngitsunut tunngavoq. Taanna ilaatigut naammagittaalliutinit, tamatumani aalajangiinerup uppernarsaatissanik naliliinermik eqqartuussisuni misilinneqartinnissaat piukkunnarnerpaasorisannik piumasaqarfiusussaasunut, Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu peqqussutaat pillugit naammagittaalliutinit taamatullu naammagittaalliutinit, oqartussaasup suliami pappiaraatinut mappiutaannik misissuereernerma kingornagut sukumiinerusu-

mik misissuiffiginissaat naammattumik pissutissarsiffigisimangisannut atuuppoq.

Assiliartanit 2, 2a aamma 2b-mit erserpoq naammagittaalliutit, "allat" pissutigalugit itigartitsissutigineqartut, ukiunut nalunaarusiuunneqartunut pingasunut tamanut tunngasumik qaffasingaatsiartuusut. Naammagittaalliutit oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortinneqarsinnaanera pissutigalugu itigartitsissutigineqarsimasut 1999-imit 2000-imut amerleriarsimapput. Tamanna peqatigalugu assiliartanit erserpoq itigartitsissuteqarnerit, naammagittaalliutit pisoqalisimaneranik tunngaveqartinneqartut amerlassutsimikkut 1998-imi 15,85%-imeeriarlutik 1999-imi 15,49%-inut 2000-imilu 8,06%-inut appariarsimasut. Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2000-imi naammagittaalliutinik namminersornerullutik oqartussat suliffiutaat pillugu naammagittaalliornermik tunngaveqartinneqartunik itigartitsissuteqarsimangilanga.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2000-imi naammagittaalliutit katillugit 52-it aalajangersimasumik suliarineqareerneramik kingorna inaarneqarsimapput. Taakkunannga pingasut naammagittaalliutinik 2000-imi tiguneqarsimasunit pisuupput, sinneri naammagittaalliutinik 1996-imi, 1997-imi 1998-imi 1999-imilu tiguneqarsimasunit pisuullutik, (takuuk assiliartaq 7 aamma 8).

Suliat inaarneqarsimangitsut 54-it ukiup naanerani uninngagallarput. Taakkunannga naammagittaalliutit ataaseq 1996-imi tiguneqarsimavoq, sinnerili 1997-imit 2000-imut tiguneqarsimallutik. Tamanna peqatigalugu suliat, nammineerlunga misissugassanngortissimasakka, inaarneqarsimangitsut 30-t uninngagallarput.

Sulianit aalajangersimasumik suliaralugit inaarneqarsimasunit 52-init, 2000-imi inaarneqarsimasunit, suliani 16-imi isornartorsiullunga oqaaseqaateqarsimavunga, sulianilu 24-ni isornartorsiullunga inassuteqaateqarlungalu oqaaseqaateqarsimallunga, sulianik sisamanik inassuteqaateqarnissamuinnaq pissutissaqartitsisunik suliaqarsimavunga, suliani marlunni inassuteqaateqarfiginninnermik malinninnissaq utaqqimaarneqarpoq, sulianili sisamani oqaaseqaatissaqarsimananga.

Suliat inaarneqarsimasut assiliartaanni 6a aamma 6b-mi takutinneqartut inernerini ineriartorneq paasisinnaajumallugu 1998-imi 1999-imilu naammagittaalliutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut inernerini takutippakka.

Taakkunani takuneqarsinnaavoq naammagittaalliutit isornartorsiullunga oqaaseqaateqarfigisimasakka 1998-imit 2000-imut appariarsimasut. 1998-imi kisitsit 62,86%-iusimavoq, 1999-imi kisitsit 42,86%-iusimaluni 2000-imilu kisitsit 30,77%-imiilluni. Tamanna ilutigalugu suliat, isornartorsiullunga oqaaseqaateqarfigisimasakka taamatullu oqartussaasumut inassuteqaateqarfigisimasakka amerlassutsimikkut 1998-imi 25,71%-imeeriarlutik 2000-imi 46,15%-inngorlutik qaffariarsimapput. Kiisalu taku-

neqarsinnaavoq suliat, oqaaseqaatissaqarfigisimanngisakka, amerlassutsimikkut 1999-imi 26,53%-imeeriarlutik 2000-imi 7,69%-inngorlutik appararsimasut.

Innuttaasunik oqaluussilluni ilitsersuisarnerit tunuliaqutaralugit imaqarnilianik 2000-imi 89-riarluni allattuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit taakkua immikkoortunut marlunnut avissaartinneqarsinnaasimapput, tassalu saaffiginnissutitut, tamatumani uannut naammagittaalliuuteqarneq itigartitsinermik kinguneqartussaasimagaluarluni - ilitsersuinerit taamaattut naggaserneqarajuttarsimapput innuttaasut oqartussaasoqarfinnut allanut saaffiginnissaannik innersuussivigineqarnerannik - kiisalu saaffiginnissutitut suliaasaanermikkut imatut pissusilinnut, innuttaasup saaffiginnissutaa tunuliaqutaralugu naammagittaalliummik suliaqarneq aallartissinnaasarsimallugu (takuuk assiliartaq 1).

Suliat allatigut agguataagaanerat.

Kisitsisit matuma ataani allassimasut suliat oqartussaasumut, inatsisinik atuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataagaanerannik takutitsipput. Naatsorsuinerit naammagittaalliuutinik 1999-imi 2000-imilu inaarneqarsimasunik tamavinnik aallaaveqartinnaasat toqqarsimavara, kisitsisilli 1998-imeersut naammagittaalliuutinik itigartitsissutigineqarsimasunik inaarneqarsimasunillu aallaaveqartinneqarlutik. Kisitsisit 1998-imeersut sulianik itigartitsissutigineqarsimasunik taamatullu inaarneqarsimasunik aallaaveqartinneqarnerannut pissutaasoq tassaavoq sulianik, kisitsisit atorlugit nassuiaasiornikkut taakkunanga aallaaveqartinneqarsinnaasunik naammattunik 1998-imi inaarsisoqarsimannginnera. Tamanna soorunami kisitsisit 1998-imeersut kisitsisinut 1999-imeersunut aamma 2000-imeersunut assersuunneqarneranni sianigisariaqarpoq. Matuma ataani taagorneqartut assiliartalersuutinik ilallit tamatumanga tunuliaquteqarluni isigineqassapput.

Naammagittaalliuutit inaarneqarsimasut oqartussaasumik sorlermik naammagittaalliuutigisaqarneq malillugu agguataagaasut imatut amerlassuseqarlutik agguataagaapput (takuuk assiliartaq 3). Amerlassutsit taakkununga assingusut 1999-imut 1998-imumut tunngasut sanilliussassatut nalunaarneqarput:

	2000	1999	1998
Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaaffiat .	18	13	37
Kommuni	27	25	68
Pisortat ingerlatseqatigiiffiat.....	7	8	16
Namminersortut (ingerlatseqatigiiffik, peqatigiiffik/ aningsaateqarfik, allat)	0	3	12
Naalagaaffiup oqartussaaffia	0	0	1
Eqqartuussiviit	0	0	0

Allat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
	52	49	135

Kisitsisit procentikkuutaarlugit naatsorsorneqarnerisa takutippaat ukiuni siulliunerusuni kisitsisit assigalugit, kommunit pillugit naammagittaalliuutit oqartussaasut allat naammagittaalliuutigineqarnerinut sanilliussilluni erseqqissumik amerlanerusut. Taamaalilluni 2000-imi naammagittaalliuutigineqartut 52%-ii kommuni pillugu naammagittaalliuutaapput. Taamaatorli eqqaamasariaqarpoq kommunit innuttaasunut tunngasumik suliassat amerlanersaannik suliaqartarmata. Tamanna peqatigalugu namminersorerullutik oqartussat suliffiutaat pillugit naammagittaalliuutit amerlassutsumikkut 1999-imi 26,53%-imeeriarlutik 2000-imi 35%-inngorlutik qaffariarsimapput.

Naammagittaalliuutit inaarneqarsimasut inatsisinik atuutsitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut ima amerlatigisunut agguarsimapput (takuuk assiliartaq 4). Kisitsisit taakkununnga assingusut 1999-imut 1998-imullu tunngasut ilanngullugit nalunaarneqarputaaq:

	2000	1999	1998
Aalisarnek, piniarnek nunalerinerlu.....	1	5	5
Akileraarutit akitsuusiussallu	3	2	9
Aqqusernit, assartuineq, atassuteqarnek qatserisartoqarnerlu	0	0	0
Avatangiisinik isumannaallisaaneq.....	1	1	2
Eqqartuussisaaseq pinerluttulerinermilu inatsiseqartitsineq	0	0	0
Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu	0	2	3
Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq	9	4	10
Inuinnaat, ilaqutariit kingornussassallu pillugit inatsisit.....	1	0	0
Inunnik isumaginninneq pillugu inatsisit.....	13	8	39
Inuussutissarsiornek atuisuunerlu	2	0	3
Kisitsisit atorlugit nassuiaasioorneq nalunaarsuinerlu	0	0	1
Kultureqarnek ilageeqarnerlu	0	0	0
Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit.	0	0	0
Peqqinnissaq	0	3	1
Pigisat pillugit inatsisit	0	2	3
Sanaartorneq ineqarnerlu	8	12	32
Suliffissaqartitsiffiit	14	10	26
Allat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
	52	49	135

Suliat inaarneqarsimasut, inunnik isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermut, suliffissaqartitsinermut taamatullu sanaartornermut ineqarnermullu tunngasut, tassaapput inatsiseqartitsiffiusut ukioq 2000-imi naammagittaalliutinik amerlanerpaanik inaagaqarfigisimasakka. Taamatuttaaq inatsiseqartitsiffiusut taakkua iluanni naammagittaalliutinik amerlanerpaanik tigusaqarsimavunga.

Naammagittaalliutit 2000-imi inaarneqarsimasut sunut tunngassuteqarnerminnut agguataagaasut imatut amerlassuseqarlutik agguataagaapput (tak. assiliartaq 5). Kisitsisit 1999-imut 1998-imullu tunngasut sanilliussasatut ilanngullugit nalunaarneqarput:

	2000	1999	1998
Aalajangiinerit	23	24	68
Allaatigisat ingerlatsinermi inatsisinut			
tunngassuteqartut allat	2	6	6
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	4	6	15
Nipangiussisussaataaneq ingerlatitseqqiinerlu	0	0	0
Paasitinneqarsinnaataaneq	3	0	0
Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorpeqartoq ...	12	7	23
Suliami peqataasinnaaneq	1	0	1
Tunngavilersuuteqarneq	1	0	0
Allat	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>20</u>
	52	49	135

Naammagittaalliutit 2000-imi inaarsimasama amerlanersaat aalajangiineq pillugu naammagittaalliutaapput, katillugit 44,23%-illutik. Taamatuttaaq piffissap suliap suliarineranut atorpeqartup siviluallaarnera pillugu naammagittaalliutit arlaqangaatsiartut inaarsimavakka, katillugit naammagittaalliutit inaarsimasama 23,08%-eralugit.

Nipangiussisussaataaneq pillugu naammagittaalliutinik ukioq 2000-imi inaagaqarsimanngilanga, taamatuttaarlu soorlu aamma suliami uppernarsaatissaqarneq pillugu naammagittaalliut ataaseq aammalu tunngavilersuineq suliamilu peqataasinnaaneq pillugit naammagittaalliut ataaseq kisiisa inaarsimagikka. Tamanna naammagittaalliutit tiguneqarsimasut ilaasa ikittuaraannanguit naammagittaalliutigineqartunut taakkununnga tunngassuteqarnerannik pissuteqarpoq.

Naammagittaalliutit 2000-imi inaarneqarsimasut, misissuinerma inerneranut agguataakkat, (takuuk assiliartaq 6). Sanilliussasatut amerlassutsit 1999-imut 1998-imullu tunngasut taakkununnga assingusut nalunaarneqarput:

	2000	1999	1998
Isornartorsiuneq	16	21	22

Inassuteqarneq kisimiitillugu.....	4	2	0
Isornartorsiuneq Inassuteqarnerlu	24	13	9
Inassuteqaammik malinnaaffiginninneq.....	4	0	1
Oqaaseqarfigineqanngitsut	<u>13</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
	52	49	35

Naammagittaalliuutit 2000-imi tiguneqarsimasut 2000-ip naanerani suliat killiffiit agguataakkat (takuuk assiliartaq 7). Sanilliusassatut naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tamarmik amerlassusaat taakkununga assingusut ilanngullugit nalunaarneqarput (takuuk assiliartaq 8):

	<i>2000 Naammagitt. tamakkerlugit</i>	
Aalajangersimasumik suliarineqareerluti inaakkat .	8	207
Itigartitsissutigisat.....	45	444
Inarneqanngitsut	<u>29</u>	<u>56</u>
	82	707

Taakkua saniatigut suliat, nammineq misissugassattut aallartissimassakka, inarneqarsimangitsut katillugit 30-t suliaasaatigaakka. Aammataaq ukiup ingerlanerani suliat, nammineq misissugassattut aallartissimassakka, 38-t inaarsimavakka.

Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq.

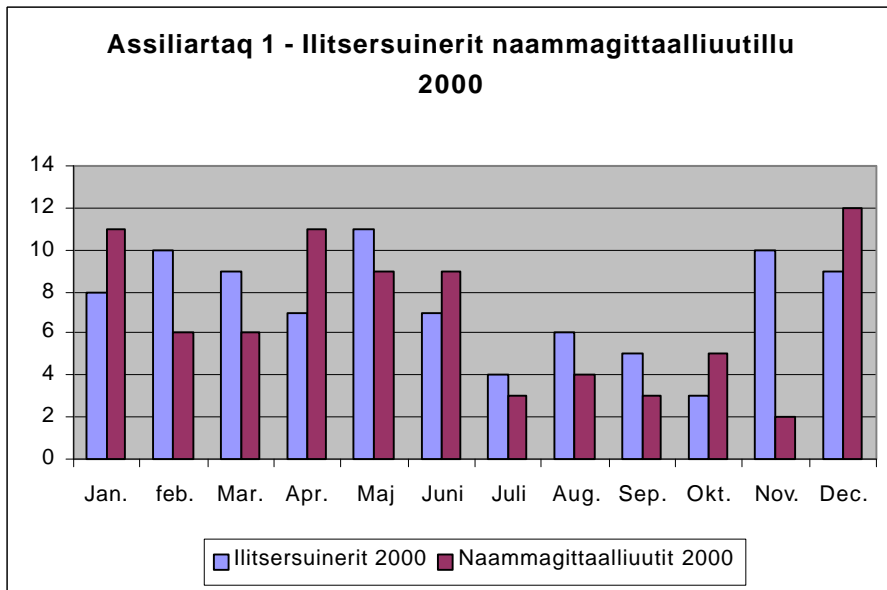
Kisitsisit piffissamik suliamik suliaqarnermut atorsimasannik ersersitsisut qassiit matuma ataani allassimapput.

Naammagittaalliuutinit 2000-imi tiguneqartunit 37-t itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinnermut procentimut 45,12-imut naapertuuppoq. Naammagittaalliuutinit 1999-imi tiguneqarsimasunit 38-t itigartitsissutigineqarsimapput, tamannalu itigartitsinnermut procentimut 34,55-imut naapertuuppoq. Itigartitsinerit amerlassutsimikkut ukiumut siulianut naleqqiullugit amerleriarsimapput. Naammagittaalliuutinit tamakkiisumik 1995-imi, 1996-imi 1997-imi 1998-imi 1999-imi 2000-imilu tiguneqarsimasunit naammagittaalliuutit katillugit 444-t itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinnermut tamakkiisumik procentimut 62,8-mut naapertuuppoq.

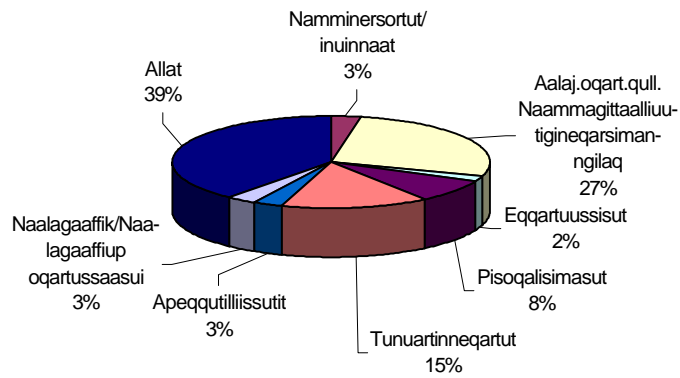
Naammagittaalliuutinit suliarinissaat itigartitsissutigisimasannut tamannut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq agguaqatigiissitsinnermi ullunik 179-inik sivisussuseqarpoq. Itigartitsinnermut tunngasumik ullut suliamik suliarinninnermut atorneqartut amerlassusaasigut qaffasinnerpaaq ullunik 1380-inik sivisussuseqarpoq, appasinnerpaagamilu ulloq ataaseq suliamik suliarinninnermut atorneqarluni. Suliap itigartitsissutigineqartup suliarineqarneranut ullut 1380-it allaat angullugit ingerlasinnaanerit naammagintaunngilaq. Kisiannili matumunnga pissutaasut ilaat tassaasinnaavoq naammagittaalliuutip imaannaq itigartitsissutigisinnaanis-

saanut suliami paasissutissanik naammattunik tamatigut pigisaqartoqartannginnera, naak tusarniaasoqareersimagaluaaraangalluunniit.

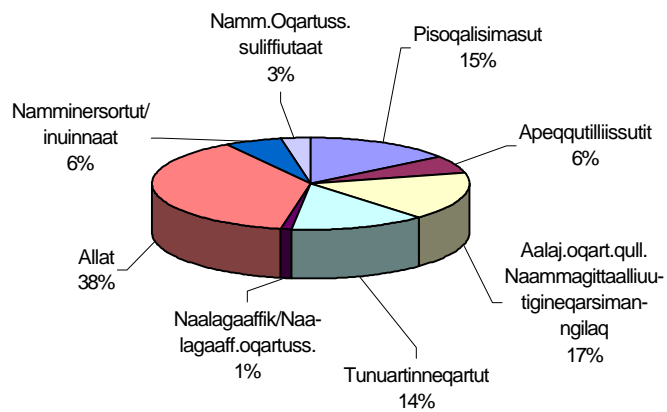
1995-imi, 1996-imi 1997-imi 1998-imi 1999-imi 2000-imi sulianut aalajangersimasumik suliaralugit inaarneqarsimasunut piffissap suliat suliarineqarnerinut atorneqarsimasoq pillugu, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq agguaqatigiissitsinermi ulluni 522-niippoq. Sanillius-sassatut 2000-imi naammagittaalliutinut inaarlugit suliarineqarsimasunut piffissaq suliat suliarineqarnerannut atorneqartoq ulluni 645-niippoq, tamannalu sionnamut sanilliusilluni aamma qaffariarneruvoq. Sulianit 2000-imi inaarsimasannit tallimat 1996-imit, arfineq-marluk 1997-imit, 16-it 1998-imit, 21-t 1999-imit pingasullu 2000-imit pisuupput. Ukiup naanerani suliaq ataaseq 1996-imeersoq sisamallu 1997-imeersut uninngagallarput.

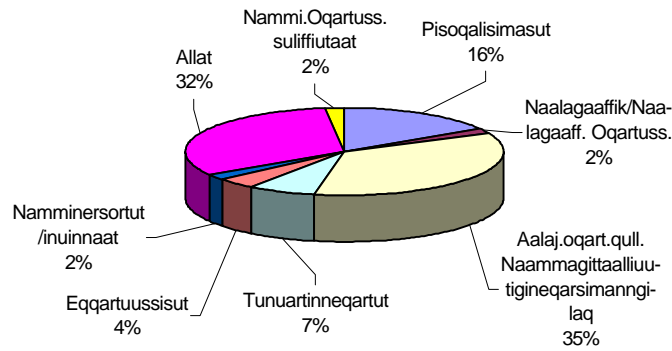
**Assiliartaq 2 - Naammagittaalliuutit 2000-imi
itigartitsissutigisat - Itigartitsinermut pissutaasoq**

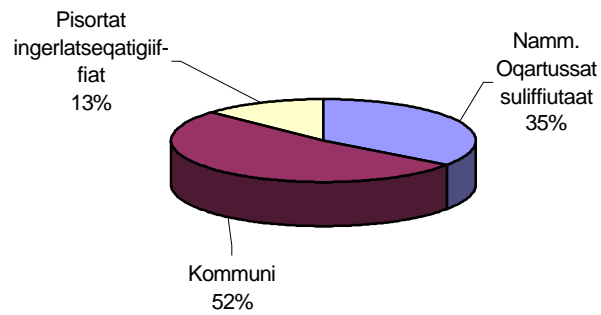
**Assiliartaq 2a - Naammagittaalliuutit 1999-imi
itigartitsissutigisat - Itigartitsinermut pissutaasoq**

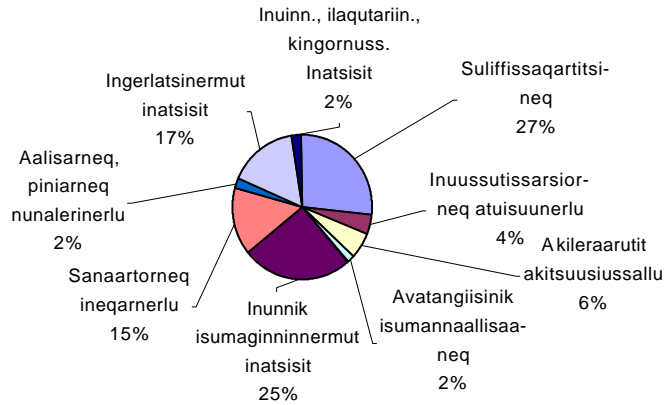
Assiliartaq 2b - Naammagittaalliuutit 1998-imi itigartitsissutigisat - Itigartitsinermut pissutaasoq

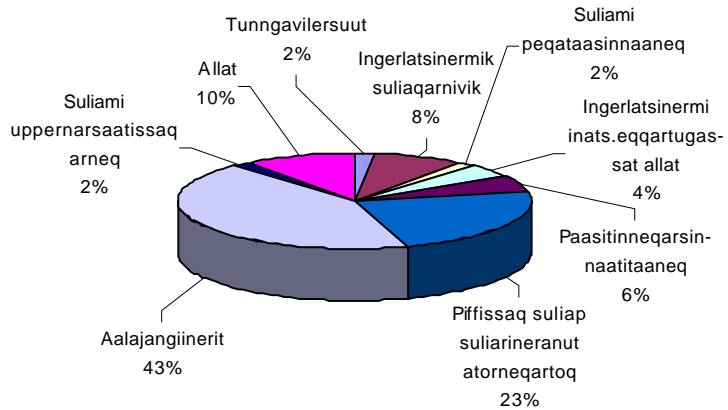
Assiliartaq 3 - Naammagittaalliuutit 2000-imi inaarneqartut - Pisortat oqartussaaitaat

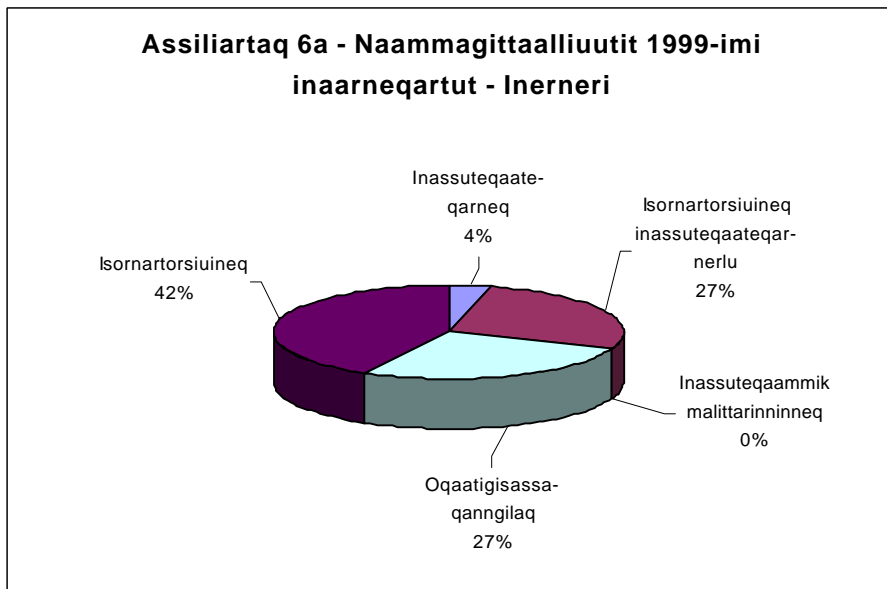
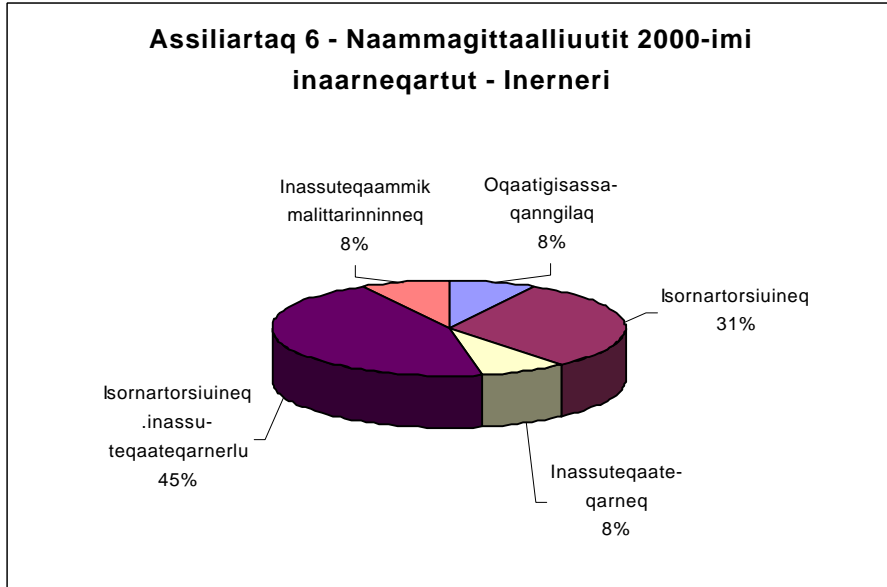

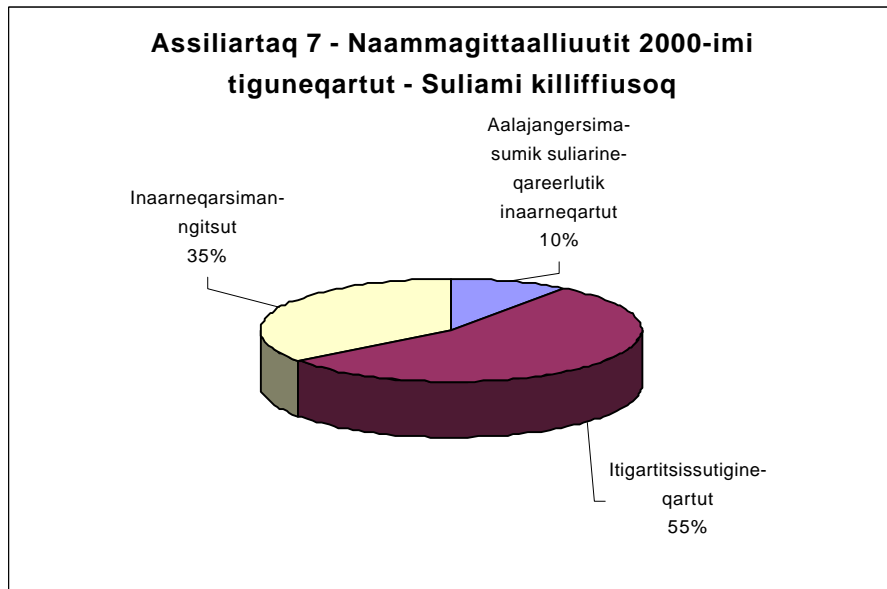
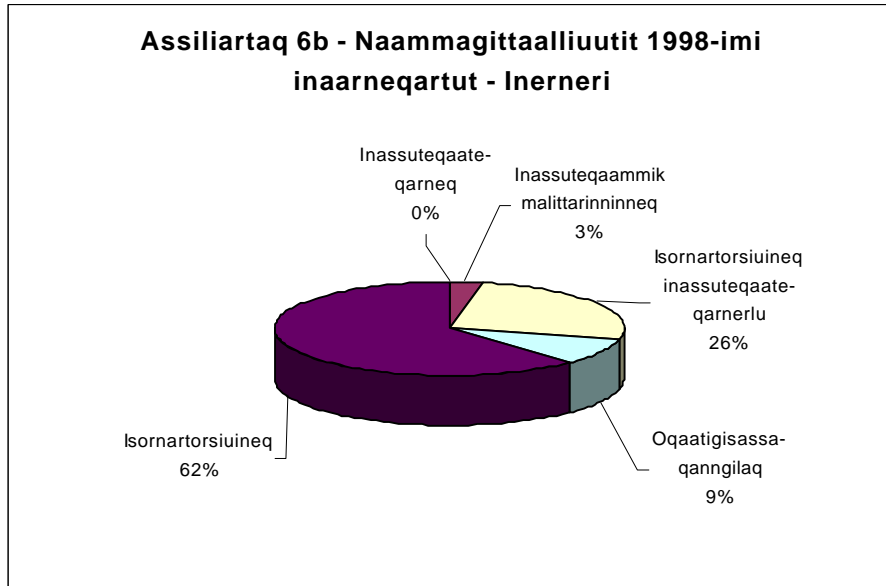
**Assiliartaq 4 - Naammagittaalliuutit 2000-imi
inaarneqartut - Inatsisinik atuutsitsiffiusoq**

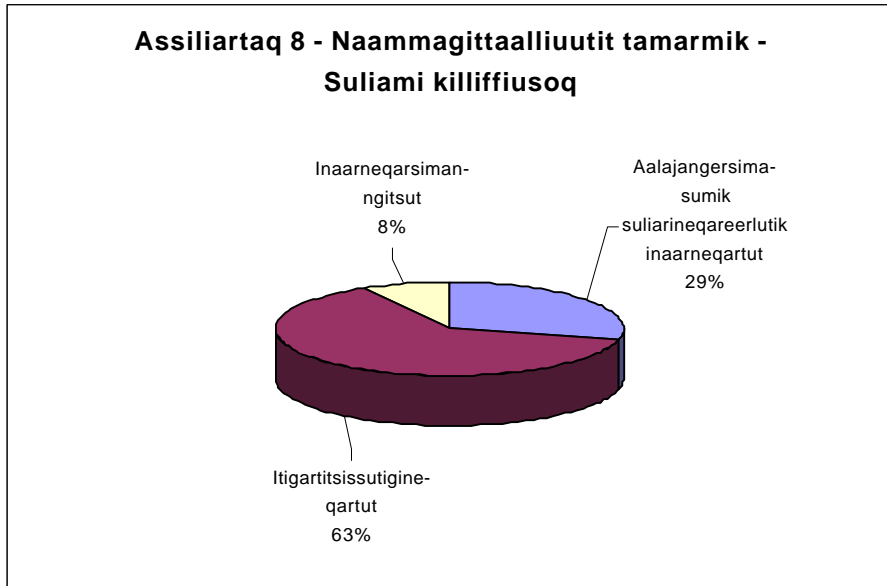

**Assiliartaq 5 - Naammagittaalliuutit 2000-imi
inaarneqartut - Naammagittaalliuutigineqartoq**

3. Apeqqutit ingerlatsinermit inatsisinut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Immikkoortumi matumani nalinginnaasumik ajornartorsiuteqarfiusut, sulianik arlaqartunik suliaqarninnut atatillugu qanoq iliuuseqarfigisimasama, qassiiit ersersinnerunissaat toqqarsimavara, suliat immikkoortuni 4-mi aamma 5-imi eqqartornissaat pissutissaqarsorisimanngisakka aamma ilanngullugit.

Innuttaasunut akiliisitsiniarnissamut aggersarneqartunut paasisutissii-sarneq.

Kommunimut tikeraarnermi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu innuttaasut akiliisitsiniarnermut aggersarneqartilugit kommunip paasisutissii-nissamut ilitsersuinissamullu pisussaaffeqarnera pillugu makku oqaatigaakka:

“Taamaattumik akiliisitsiniarneq pillugu suliamik innuttaasup akiliisitsiniarnermut atatillugu aggersarneqarnissaanik kommunip pisariaqartutut isigisaanik kommunip suliarinninneranut atatillugu akiligassat suut akiliisitsiniarnermi pineqartumi tunngaviunerat innuttaasumut ilitsersuutigissallugu pisariaqassaaq, taamaalliluni innuttaasup akiliinermigut akiligassaqarfigisaminulluunniit naafferartumik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermigut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik pinngitsoortitsinissaa periarfissaqarsinnaaqullugu.

Tamatununga peqatigitillugu akiitsut suussusii amerlassusiilu pillugit paasisutissii-nikkut akiliisitsiniartartumut akerliliissutaasumik saqqummiussisoqassanersoq siumungaaq naliliiniarnissaminut innuttaasoq annertunerpaamik periarfissaqalersinneqartussaavoq.

Tassunga tulliullugu akiliisitsiniarnermut aggeqqusissummi erseqqivissumik oqaatigineqassaaq, innuttaasoq akiliisitsiniartartup akiliisitsiniarneranut aggeqquneqartoq. Akiitsut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-imi pineqartunut ilaatinneqartut kisimik akiliisitsiniartartumit pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarneranni innuttaasut kommunimut aggeqqullugit peqquneqarsinnaapput.”

Akiitsut akilerneqartussannorsimasut akilerneqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarnermi allagaq assigiissaartumik oqaasertalersugaq kommunip atortagaa.

Kommunimut tikeraarnermi sulianik akiliisitsiniartarnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu allagaq assigiissaartumik oqaasertalersugaq pillugu makku oqaatigaakka:

“... akiliinissamik isumaqatigiissuteqarneq pillugu kommunip assigiissaartunik allakkamini akissarsianit ilanngaassineq ataatsimut isigalugu iliuuserisassatut taasimammagu pitsaanngilaq, tassami isumaginninnermi tunniunneqartartunut ilanngaassinissamut, soorlu allakkanni 13. januar 2000-imeersuni tamanna oqaatigigiga, aallaavittut periarfissaqanngimmat. Aammattaaq pisortanit tunniunneqartussanit inummut tunniunneqartunik taakkuninnga tiguisinnaatitaasumut tunniunneqartussat kisimik ilanngaassivigineqarsinnaapput, tamanna inatsimmit erserpat.

Aamma Namminersornerullutik Oqartussanut imaluunniit aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartunut akiitsut kommunip tunniussassaani ilanngaatigineqarnissaannut periarfissaqanngilaq.

Tulliullugu pitsaanngitsorujussuurtut isigaara kommunip oqaatigimmagu isumaqatigiissummik unioqutitsineq akiitsut pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaanerannik ataatsimut isigalugu kinguneqartoq.

Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniassagaanni akiitsut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1-imi pineqartunut ilaanissaat piumasaqaataavoq, tassa imaappoq akiitsut eqqartuussutikkut namminerluunniit piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnikkut aalajangersaavigineqarsimassallutik imaluunniit tassaassallutik akiitsut imm. 2-mi immikkut taaneqartut ilaat, kiisalu akileqquneqartut eqqortuussiat qularnaateqassanngilluinnartoq.

Taamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu allakkanik assigiissaartunik oqaaser-talinnik kommunip innuttaasunik aggeqqusinerne taamaattuni atortagaanik kom-muni allannortitsiniartooq malugaara.”

Akileraarutit akilerneqarnissaannik kinguartitsineq pillugu aalajangiinermut piumasaqaatinik nanertuutaasunik ilanngussaqaarsinnaatitaaneq.

Oqaaseqaateqarsimavunga akileraarutit akilerneqarnissaannik kinguartitsineq pillugu aalajangiinermut atatillugu qularnaveeqquusiinissami piumasaqaatit nanertuutaasut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 67-imik inatsisitigut tunngaveqanngitsut.

Tamatuma paarlattuanik atugassarititaasunik taamaattunik inatsisitigut toqqaannanngikkaluarluni inatsisinik unioqutitsinani aalajangersaasoqarsinnaavoq, 1) akileraarutit akilerneqarnissaannik kinguartitsinissamut ingerlatsivik periarfissaqarpat, aamma 2) mianerisassat piumasaqaatinut tunngaviusut kinguartitsinissamik aalajangiineq eqqarsaatigalugu inatsisinik unioqutitsisuunngippata.

Kommunip aamma A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akornanni paasissutissanik taarsigeeqatigiittarneq.

Naammagittaalliuutini suliarineqartuni marlunni ilisimatitsissutigineqarsimavoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI ima periaaseqarsimasoq, taanna malillugu inissiaatileqatigiiffiup kommunip innuttaasut kikkut, kiassarnermut akilersuutunik akiliivallaarsimaneq pissutigalugu aningaasanik utertisivigineqartussaanerannik ingerlaavartumik paasissutissittarlugu imatut, kommunimi akiliisitsiniartartoq innuttaasut pisassarisaannik pinngitsaaliinikkut naammassitsinianaanermik atuisinnaaleqqullugu.

Kommunip taamatullu inissiaatileqatigiiffiup innersuussutigaat taamani pisortat inissiaataat attartortittakkat kommunip aqunneqarallarmata periaasiusimasumik ingerlatitseqqiineq tassani pineqartoq.

Periaaseq atorineqartoq pillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Isumaqqanngilanga suleriaaseq taamaattoq ingerlatsinermut oqartussaasut assigiinngitsut - imaluunniit matumani pisoqarneratut oqartussap aamma A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p - akornanni paasissutissanik taarsigeeqatigiittarneq pillugu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanut nalinginnaasunut naapertuuttuusoq.

Isumaqarpunga kiassarnermut akiliutinit utertoortussat pillugit paasissutissaq paasissutissaasoq isertuunneqartussaannngitsoq. Taamaalilluni pisortat oqartussat akornanni paasissutissanik akornuteqannngitsumik taartigeeqatigiissinnaatitsisoqarpoq.

Kisiannili oqartussat misissuinerannut illuinnarsiunngitsumillu ingerlatsinerannut tunngavigisassatut najoqqutassat nalinginnaasut malitsigaat ingerlatsinermut oqartussaasoq paasissutissanik, oqartussaasup suliamik suliaqarneranut pingaaruteqannngitsunik, pissarsiniassanngitsoq. Paasissutissat isertuussat imaluunniit isertuussaannngitsut pineqaraluarpata tamanna atuuppoq, paasissutissalli isertuussat pillugit inatsisitigut tunngavioq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 33-ianni malittarisassiuunneqarsimavoq.

Taamatuttaaq imaattoq atuuppoq, ingerlatsinermut oqartussaasoq paasissutissanik oqartussaasup tiguisussap suliamik suliaqarneranut pingaaruteqannngitsunik ingerlatitseqqeqqusaanani. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32, imm. 1, ima oqaasertaqarpoq:

“§ 32. Ingerlatsinermut oqartussaasut paasissutissamik ingerlatitseqqinnissamut pisinnaatitaappata oqartussaasut ingerlatsinermut oqartussaasut allat qinnuteqarneratigut paasissutissaq ingerlateqqissavaat oqartussaasut taakkua sulinerannut imaluunniit aalajangigassaannut annertuumik pingaaruteqarpat.”

Taamaalilluni oqartussaasoq paasissutissat oqartussaasumut allamut ingerlateqqinnissaannut pisussaaffeqarpoq, tamatumunnga piginnaatinneqarnermisut annertutigisumik, ingerlatitseqqiinissamullu piumasqaataavoq paasissutissaq oqartussaasup allap suliamik suliaqarneranut pingaaruteqartuussasoq. Aalajangersakkami tassani paasissutissat isertuussat isertuussaannngitsullu immikkoortinneqannngillat. Matumani aalajangiisuusoq tassaasariaqarpoq oqartussaasup tunniussisup nalusimannginneraa imaluunniit nalusimasariaqannngikkaluarneraa paasissutissaq oqartussaasumut tiguisussamut naapertuilluartumik pingaaruteqannngitsuuq.

Isumaqarpunga kiassarnermut akiliutinit utertoortussat pillugit paasissutissat K kommunip suliamik suliaqarneranut pingaaruteqarsimanngitsut. Matumani pingaartillugu oqaatigaara K kommunip kommunimut akiitsut kiassarnermut akiliutinit utertoortissanit ilanngaatiginissaannut periarfissaqannngilluinnarsimasoq.

Kommuni kiassarnermut akiliutinit utertoortissanik arsaarinnissuteqarnissani kissaatigiguniuk, taava tamanna eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 7-ianni, pingaartumik § 21, imm. 2 aamma 3-mi tamanna pillugu malittarisassat maleruarlugit akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnilluni akiliisitsiniarnikkut pisimassagaluarpoq, taanna malillugu akiligassalik pissutsit nammineq aningaasaqarnerminut tunngasut pillugit paasissutissiinissaminut pisussaaffeqarluni, taamatullu pigisat akiligassallip arsaarinnissutigineqartussatut kissaatigisaasa uppenarsarnissaannut pisinnaatitaalluni. Akiliisitsiniartartoq allatut iliorluni paasissutissanik taakkuninnga pissarsippat, isumaqarpunga taamaaliorneq eqqartuussisarnermik inatsisip malittarisassartaanik sanioqqutitsinertut pissuseqartoq.

Taamaalilluni paasissutissanik taarsigeeqatigiinneq piginnaatitaanermik inatsisinullu naapertuuttumik siunnerfeqarsimannngilaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu isumaqarpunga K kommunip kiassarnermut akiliutinit utertoortussat pillugit paasissutissanik paasiniaasimanera aammalu A/S Inissiatileqatigiiffiup INI-p ingerlatitseqqiisimanera eqqunngitsumik iliornerusoq.

Taamaattumik isumaqarpunga kiassarnermut akiliutinit utertoortussat pillugit paasissutissanik taarsigeeqatigiittarneq pillugu K kommunip aamma A/S Inissiatileqatigiiffiup INI-p taamatut suleriaaseqarsimanerat isornartorsiortariaqartoq.

K kommunip ilisimatitsissutigaa kiassarnermut akiliutinit iluarsissutinik ilanngaassisarnermi periaasiusoq allaaserineqartoq 1997-ip kingornagut atorneqarsimanngitsoq. Taamaattumik naatsorsuutigaara, kommunip aamma A/S Inissiatileqa-

tigiiffik INI kiassarnermut akiliutinit utertoortussat pillugit paasisutissanik taarsigeeqatigiittarunnaartut.”

Naak siusinnerusukkut inassuteqaateqartoqareeraluartoq oqartussaasup periaatsimik inatsisinik unioqquitsisumik ingerlatsiinnarnera.

Suliami, ombudsmandip 1995-imi nalunaarutaani quppernerit 44-anni issuarneqartumi, 27. juli 1995-imi ima oqaaseqaateqarsimavunga “inatsit piffissami sulinngiffeqarnivimmit sivisunerusumi akissarsiassanik akiliuteqarnissamik unitsitsinissamut ullumikkut periarfissiinngitsaq” nangillunilu “Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup isumaa imaappat pisoqarnerni, tamatumani sulinngiffeqarnerisutissat kinguartitat tamarmik ataatsikkut tunniunneqarlutik, tamani taakkua nalingannik akissarsiassanik sap. ak. 5-ni unitsitsisoqassasoq, taava feriarneq pillugu inatsimmi tamatuma tungaata allanngortinniarnissaa isumaliutigineqartariaqarpoq”.

Aqutsinermut Pisorta qarfik pillugu naammagittaalliuttip suliarineranut atatillugu paasivara Aqutsinermut Pisorta qarfiup periaaseq inatsisitigut tunngavissaqanngitsutut taaneqartoq taanna ingerlatiinnarsimagaa.

Oqaaseqaatigisanit issuarneqartut periaatsimik allannguinissamut pissutissaqalersitsisimanninnerat pillugu soq ilisimatinneqarsimanninninnut pissutaasumut Aqutsinermut Pisorta qarfik nassuiaateqarsinnaasimannigilaq.

Tamatuma kingorna oqaaseqaateqarsimavunga Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmut atuuttuusimasoq manna aamma Aqutsinermut Pisorta qarfimmut atuuttusoq, tassalu oqartussaasut Atorfeqarfiup oqaaseqaataanut oqaaseqaatinilu inassuteqaatigineqarlutillu kaammattuutaasunut isummer-nissaat naatsorsuutigineqartariaqartoq. Atorfeqarfiup oqaaseqaataanut pisorta qarfiit isumaqataannigippata, oqartussaasut tamatuminnga ersersitsinissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Taamaaliortoqarsimanninnera ajuusaarnartorujussuurtut isigaara.

Meeqqanut akilersuutininik amerlisanik akiliisitsiniartarnermi kommunit pissusaaffii.

Oqaaseqaateqarsimavunga kommuni meeqqanut akilersuutit nalinginnaasut saniatigut akilersuutininik amerlisanik akileeqqusisartutut akilersuutit amerlissutaannik eqqartuussivimmi akileeqqusiniarnissaminut piginnaassuseqartitaanngitsaq. Meeqqanut akilersuutit taamaattut amerlisanik akilersuutininik tigusisinnaatitaasumut toqqartumik tunniunneqartussaapput.

Akilaraarutit erniaannik naatsorsuinermit akileeqqusinermit inatsisitigut tunngaviusoq.

Suliami, ukiumoortumik nalunaarummi aamma eqqartorneqanngitsumi, isumaqarsimavunga akilaraarutit erniaannik naatsorsuinermit akileeqqusinermit inatsisitigut tunngavigisap amigaateqarneranik Naalakkersuisut Inatsisartullu nalunaarfiginissaaannut pissutissaqartoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq pillugu suliami tunngavilersuutigisap annertussusia.

Kommunimi perorsaasup isumaqatigiissut malillugu atorfeqartitaasup sulinermi malittarisassanik unioqutitsinera pissutigalugu qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq pillugu suliami soraarsitsinermut tunngavilersuutaasoq pillugu oqaaseqaateqarsimavunga:

“Qulaani taaneqartutut aalajangiinerit suliami illua'tungiusumik tamakkiisumik tapersiisuunngitsut eqqarsaatigalugit tunngavilersuineq pillugu malittarisassat immikkut ittut suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi atuupput.

Tamatuma saniatigut oqartussaasut tunngavilersuummi suliami illua'tungiusup tunngavilersuutai erseqqilluinnartumik iserfigissallugit nalinginnaasumik pisussaaf-feqanngillat.

Taamaattorli oqaatigineqartut suliamut attuumassuteqartut pineqarpata taakku tunngavilersuummi taaneqarnissaat naatsorsuutigineqartarpoq. Naliliiniarnermi ilaatigut aalajangiinerup suliami illua'tungiusumut qanoq sunniuteqartiginera isiginiarneqassaaq, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkianni Forvaltningsret-imi 1994-imeersumi qupperneq 371 tulliuttullu, taakkumi nunami maani inatsisunik atuuttunik aamma takutitsisuummata.

A-p suliami illua'tungiusutut kommunimit tusarniaavigineqarnerminut akissutaa 30. september 1999-imeersoq pineqartup manna tikillugu kommunimi sulisimane-rata, suliap, suliami akuusut nassuiaataannik imminnut assortuuttunik nassaassa-qarfiusup, immikkoortuinik kommunip uppersaatissatigut naliliiniarneranut sunniuteqartinniarnaqartariaqarnera pillugu tunngavilersuummik imaqarpoq.

Aammattaaq A-p suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarnerminut akissutaa kommunip iliuuseqarfiginninnermik toqqaanermi A-p manna tikillugu pisortatut siulersuisimanerani naammattumik isiginninnginnertut A-p oqaatiginninneratut paasisariaqarpoq.

Kommunip aalajangiinerminut tunngavilersuinermini A-mit oqaatigineqartut oqaaseqaateqarfigisimasuuppagit tamanna eqqornerpaasimassagaluartutut isigaara.

Aamma oqaatigissallugu pissutissaqarpunga kommuni suliarinninnermini paasisutissanik oqaatigineqartunilluunniit suliami illua'tungiuunngitsumit suliamut tunngassuteqartunik tigusaqarpat, aamma paasissutissat oqaatigineqartulluunniit suliami illua'tungiusumut iluaqutaasussaagaluarpataluunniit, kommuni pisussaaffeqar-toq paasissutissat taakku aalajangiinerminut atatillugu isummerfigissallugit.

Taamaattumik aamma isumaqarpunga aalajangiinerminut atatillugu iliuuserinnin-nermik toqqaaneq pillugu nassuiaammik assigiimmik pinninnissamik tunngaviusumik unioqutitsisoqarsimanerani A-p oqarnera kommunip isummerfigisimasuuppagu tamanna eqqornerpaasimassagaluartoq.”

Suliap tammarsimanerata uppersaatissaqarnermut sunniuteqarnera.

Kommunimi sulisup qinnuteqaatiginngisamik soraarsitaanera pillugu naammagittaalliuummik, nalunaarummi eqqartorneqannngitsumik, sulia-qarnermut atatillugu oqaaseqaateqarsimavunga kommunimi suliap suliso-rineqartumut tunngasup ingerlatsivimmi tammarsimane imminermini isornartorsiortariaqarlunnartuusoq. Aammattaaq suliap paatsiveerunne-qarsimane imminermini soraarsitsinermut tunngaviusoq pillugu anner-tuumik nalornissuteqarlersitsisussaasoq.

Soraarsitsinerni arlalinni suliame illua'tungiup isumaanik tusarniaasimannginnerit.

Suliat pingasut, taakkunani kommuni suliame illua'tungiusumik tusarniaanissamat malittarisassanik maleruaanani sulisunik soraarsitsisimalluni, suliarineri ukioq 2000-imi naammassisimavakka.

Soraarsitsinerit, suliame paasissutissartanik amigaateqarnertik pissutigalugu atorsinnaanngitsut, isornartorsiorneqarnerisa saniatigut maluginiarsimavara soraarsitsinerit taakkua ilaat marluk Eqqartuussiviit pingaarnersaata (Højesteret) suliame allami, kommunimik eqqartuussassanngortitsiffiusumi, suliame illua'tungiusumik tusarniaasimannginneq pissutigalugu aalajangiinerup atorsinnaannginneranik inerniliinerata kingornagut naammassineqarsimasut.

Kommuni qinnuigisimavara soraarsitsinerit inatsisinik unioqutitsisut taakku pillugit kommunip qanoq-iliuuseqarniarneranik nalunaaruteqaqqullugu, taamatuttaarlu kommuni qinnuigineqarpoq siunissami kukkunerit taakkununga assingusut pinngitsoortikkumallugit qanoq-iliuuseqarniarnermik nalunaaruteqaqqullugu.

Kommuni tamatuma kingornagut nalunaaruteqarpoq suliat isumaqatigiissuteqarfiginnikkut aaqqiissuteqarfiginissaat kommunip sulissutigigaa.

Taamaattorli inassuteqaatigisama qanoq malitseqartinneqarsimanerit pillugu kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni erseqqarluutit.

Suliame, nalunaarummut ilanngunneqanngitsumi, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik nalunaaruteqaqqusimavara matuma pisortaqarfik isumaliutersuuteqalernissanut pissutissaqalersinnginneraa, attartornerni 1990-imi januaarip aallaqqaata sioqqullugu pisimasuni attartugaq qimalugu nuunnermi attartukkap misissoriartornissaanik allakkatigut siumut ilisimatitsinissaq pillugu inatsisitigut piumasaqartoqarsinnaanngivinnera, inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat paasinerluinerit pissutaasinnaasoq, tassami aalajangersagaq imatut atuarneqarsinnaammat, attartornernut 1995-imi januaarip aallaqqaataa sioqqullugu aallartittunut malittarisassanik, attartornernik taakkuninnga iluarsiiviginnittunik, malittarisassaqaarunnaartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaata taaneqartup § 35-ani qallunaatut kalaallisullu oqaasertat imminnut naapertuutinninnerannik pisortaqarfik nalunaarfigisimavara.

Pisortaqarfiup nalunaarfigaanga Naalakkersuisut attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut iluarsiiissutissatut siunnersuummik Inatsisartut 2001-imi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiussinermi oqaaserisakka ilanngullugit eqqaamajumaaraat.

Pisortanit pensionit pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 10-p, 30. oktober 1998-imeersup ikaarsaarnermi aalajangersakkamik amigaateqarnera.

Naammagittaalliummik aalajangersimasumik suliaqarninnut atatillugu paasilersimavara pisortanit pensionit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-imeersumi aalajangersakkamik, isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit peqqussummik pisoqqamik, pisoqarnerit ilaanni Inatsisartut peqqussutaat taanna tunngavigalugu aalajangiisoqassagaangat, ingerlatseqqittumik ilanngussisoqarsimanngitsq.

Inassuteqaateqarsimavunga Naalakkersuisut inatsimmik nutarterinerikkut aalajangersakkamik taamaattumik ilanngussisoqarnissaa isumaliutersuutigissagaat.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Naalakkersuisunit akisummik tigusaqarsimanngilanga.

Ulluunerani paaqqinnittarfinnut akiliutinik akiliisarneq pillugu innuttaasunut nalunaaruteqartarneq.

Suliami, ukiumoortumik nalunaarusiami ilanngunneqanngitsumi, paaqqinnittarfinnut akiliutinik akiliisarnissamik aalajangersaanerup angajoqqaanut nalunaarutigineqartarnissaata ingerlatsinermut inatsiseqartitsinikkut pingaaruteqarnera pillugu Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqaarfimmut imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit sulianut ingerlatsivimmi oqartussasumit aalajangiivigineqarsimasunut aalajangiivigineqartussanulluunniit atuuppoq, tak. inatsimmi § 2, imm. 1.

Suliat aalajangiivigineqarsimasut aalajangiivigineqartussallunniit tassaatinneqarput suliat inatsit tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasut, tassanilu aalajangerneqarluni pisumi pineqartumi suna eqqortuusussaansoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ataatsimoortumik aalajangersimasumilluunniit ingerlatsivimmi aalajangiinernut aallaavittut atuuppoq. Taamaattorli suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq aamma tunngavilersuineq pillugit aalajangersagartai ingerlatsivimmi ataatsimoortumik aalajangiinernut qaqutigunnaq atuuttartussaapput, tassami suliami taamaattumi inuit ataasiakkaat suliami illua'tungiusutut tikkuarneqarsinnaanngimmata.

Aalajangiinermik oqarnerup avataaniippoq ingerlatsiviup sulinera, tassanilu iliuuserineqartorpiat, “ingerlatsiviup sulinerpiaanik” taaneqartartut, malittarisassallu imaluunniit naliliilluni isumaliutersuutit aallaavigalugit innuttaasup inatsisitigut inissisimanera pillugu isummerfiunngitsut. Taamaattorli ingerlatsiviup sulinerpiaanun atatillugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aamma aalajangiisoqarsinnaavoq.

Suliami matumani isumaqarpunga isertitaqatigiikkuutaani ataasiakkaani suut procentiliunneqarnissaannik pisortaqaarfiup aalajangersaanera ingerlatsivimmi ataatsimoortumik aalajangiinernusoq.

Taamaattumik meeqqamik paaqqinniffimmiititsinermut qaammammoortumik akiliutit amerlassusissaat pillugu nalunaarut angajoqqaanut nassiuunneqartoq aalajangiinertut isiginngilara. Tamatumali paarlattuanik isumaqarpunga ingerlatsivimmi sulinerpiq pisortaqaarfiup ingerlassimagaa.

Tassa imaappoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit qaammammoortumik akiliutit pillugit nalunaarummut atuutinngitsoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, tassanimi aalajangersarneqarmat inatsit taanna suliat aalajangiivigineqarsimasut aalajangiivigineqartussalluunniit suliarineqarneranut atuuttoq. Tamanna isumaqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat atorneqassanngitsut, pingaartumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq naammagittaaliornissarlu pillugu ilitsersuineq pillugit malittarisassat eqqarsaatigalugit.”

4. Suliat nammineerluni misissugassanngortitat suliniutillu, kommuninullu tikeraarnerit

Suliat nammineerluni misissugassanngortitat suliniutillu.

Isumaginninnermi inissiamik tunniussinerup suliareqqinnerani kommunip suliame paasissutissiinera tunngavilersuineralu.

Suliami ukiumut 1999-imut nalunaarutinni quppernerit 26-anni eqqaa-reersimasanni Peqqinnissaqarfiup paasissutissiissutai qinnuteqaateqartumut siusinnerusukkut tusarniaatigineqarsimanngitsut qinnuteqartumut “suliami illua’tungiusumut tusarniaatigalugit oqaloqatiginnissutigineqareersut” kommuni kingusinnerusukkut aalajangiivoq siusinnerusukkut aalajangiineq aalajangiuisimaneqassasoq.

Aalajangiineq tunngavilersuutivimmik aamma imaqanngimmat, kommunillu tunngaviit suut pingaartillugit isiginiarsimagai erseqqarlummat, suliame pillugu paasissutissiineq tunngavilersuinerlu pillugit apeqqutit nammineerlunga misissuiffiginarlugit aalajangerpunga.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Ingerlatsivimmi atorfinitsitsinerit pillugit suliame kommunip periaaserisaa.

Naammagittaalliuut tunngavigalugu inunnik atorfinnut qinnuteqaateqartunik toqqaanermi kommunip periaaserisaa nammineerlunga misissuiffiginarlugu aalajangerpunga.

Pissutsit misissukkakka makkuupput:

- itigartitsinermi kommunip tunngavilersuutaasa suliame suliameqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuinissamik piunasaqaatit minnerpaamik eqqortittarneraat,
- qinnuteqartunit tamanit paasissutissat assigiit kommunip piunasarinarnerai, taamaalillutik qinnuteqaateqartut taakku assigiimmik tunngaveqarluni nalilersorneqarsinnaasaqqullugit,
- qinnuteqaatip saniatigut paasissutissat pissarsiarineqartut tunngavigalugit suliame illua’tungiusup isumaanik tusarniaasoqartarnerisooq, taamaalilluni kommuni, assersuutigalugu, siusinnerusukkut sulisitsisorisimasamit paasissutissanik pissarsisimatillugu paasissutissallu taakku qinnuteqaateqartoq eqqarsaatigalugu tapersiisuunngippata, qinnuteqaateqartoq tusarniaaffigineqartarnerisooq.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Tarnimigut napparsimasup eqqartuussut tunngavigalugu inissinneqarsimasup soraarnerussutisai.

A pinerluttulerinermik inatsit tunngavigalugu 1976-imiilli pineqaatissin- neqarnerminut ilagitillugu Danmarkimi paaqqinniffinni assigiinngitsuniis-

simavoq, 1993-imiillu immikkoortorta qarfimmi isumannaallisagaasumi Nykøbing Sjællandimi, Amtshospitalimut atasumi, najugaqarsimalluni.

A kommunimit siusinaartumik soraarnerussutisianik Kalaallit Nunaanni atuuttunik 1998-imi pisartagaqartinneqalerpoq, tamannali pineqartup naammaginngilaa, tassami siusinaartumik soraarnerussutisianik Danmarkimi atuuttunik pisartagaqarnissi kissaatigigamiuk. Soraarnerussutisiaqarneq pillugu apeqqut A-p Folketingip Ombudsmandianut naammagittaalliuutigaa, taassumalu suliaq pillugu ilisimatippaanga, uangalu apeqqut taanna nammineerlunga misissuiffiginarlugu aalajangerpunga.

Misissuinerma inernera immikkoortoq 5-imi, suliami 24-3-mi, eqqartorneqarpoq.

Meeqqat atuarianni tjenestemandit pillugit sulisoqarnermik allaffissornikkut aqutsinermut pisinnaatitaaffimmik tunniussineq.

Nammagittaalliuut pillugu suliamut atatillugu paasivara meeqqat atuarianni tjenestemandit pillugit sulisoqarnermik allaffissornikkut aqutsinermut pisinnaatitaanerup ilaa Namminersornerullutik Oqartussat kommuninut tunniussimagaat. Pisinnaatitaaffimmik tunniussineq Namminersornerullutik Oqartussani Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Pisortaqarfiup kaajallaasitaatigut nr. 8/85-ikkut pisimasoq, inatsisinik unioqquutitsisuuninginnersoq misissorniarlugu aalajangerpunga.

Misissuinerma inernera suliamit, immikkoortoq 5-imi, suliatut 04-8-tut taaneqarsimasumit, erserpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat Naalackersuisunut siusinnerusukkat ilaasortaasimasumut inissiamik tunniussinerat.

Naalackersuisunut siusinnerukkat ilaasortaasimasup inissiamik tunineqarnissaanik Naalackersuisut aalajangiinerat nammineerlunga misissuiffiginarlugu aalajangerpunga.

Misissuinerma inernera suliamit, immikkoortoq 5-imi suliatut 40-3-tut taaneqarsimasumit, erserpoq.

Tusagassiortunngorniat Ilinniartuarianni pisinnaatitaanerumut tunngasut.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmu 10. februar 2000-imi imatut allappunga:

“A-p naammagittaalliuutaa pillugu suliami Ombudsmandip oqaaseqaataanut akissutitut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 28. april 1999-imeersutigut Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 19. april 1999-imeersoq nassiuppaa.

Nalunaarutip misissornissaanut massakut periarfissaqareersimalerpunga. Nalunaarut pillugu nammineerluni misissuinermik aallartitsissanerlunga isumminngininni pisortaqarfik qinnuigaara makku akissuteqarfigeqqullugit:

Nalunaarummi § 1, imm. 1-imit erserpoq Tusagassiormik Ilinniartuarianni Ilinniagaqarnermi Siunnersuisunik pilersitsisoqassasoq. Pisortaqarfik qinnuigaara Ilinniagaqarnermi Siunnersuisunik pilersitsisoqarsimanersoq kiisalu siunnersuisuni kikkut ilaasortaanersut nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq nalunaarummi § 1, imm. 2-mit erserpoq siunnersuisuni ilaasortat siunnersuisuni ilaasortaassasut ilaasortamik pineqartumik toqqaasimasup toqqaasimamerminik utertitsinissaata tunngaanut aammalu nutaamik toqqaanissaata tunngaanut. Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna oqaaseqaateqarfigeqqullugu, matumani Ilinniagaqarnermi Siunnersuisut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut ingerlassanersut ilanngullugu nassuiarlugu.

Nalunaarummi § 1, imm. 5-imit erserpoq Ilinniagaqarnermi Siunnersuisut suleriaasissartik nammineerlutik aalajangertassagaat, kiisalu suleriaasissat Ilinniartitaanermut Pisortaqarfimmit akuerineqartassasut. Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna pisimanersaq nalunaarutigeqqullugu.

Nalunaarummi § 3-mit erserpoq Ilinniagaqarnermi Siunnersuisut ilinnialersussanik akuersisartunik pilersitsissasut. Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna pisimanersaq nalunaarutigeqqullugu.

§ 4, imm. 2-mit erserpoq Ilinniagaqarnermi Siunnersuisut § 4, imm. 1 malillugu aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaarfimmut allamat naammagittaalliuutigineqarsinnaanngitsut. Oqaatigaara oqartussamut qulliunerusumut naammagittaallior-nissamat periarfissaq inatsisitigut aalajangersagaanngitsaq atuummat, taannalu malillugu oqartussap alliuunerusup aalajangiinera oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaalluni. Tamatuma kingorna pisortaqarfik qinnuigaara nassuiaqqullugu § 4, imm. 2-mi aalajangersakkap oqartussamut qulliunerusumut naammagittaallior-nissamat periarfissamik taassuminnga mattussinissaq siunertarineraa. Taamaappat pisortaqarfik qinnuigaara tassunga inatsisitigut tunngaviusoq nassuiaatigeqqullugu.

Nalunaarummi § 6-imit erserpoq Tusagassiornermik Ilinniarfik ilinniartitaanermi ilinniagassat aaqqissuussaananerannik suliaqartassasoq. Pisortaqarfik qinnuigaara tamanna pisimanersaq nalunaarutigeqqullugu. Taamaappat pisortaqarfik qinnuigaara taassuma assilineru uannut nassiateqqullugu.

Nalunaarummi § 19-imit erserpoq ilinniarneq unitsitaq aatsaat ingerlateqqin-neqarsinnaasoq ilinniartunngoqqinnissamik qinnuteqaateqareernikkut, tak. § 7. Pisortaqarfik qinnuigaara § 7-imut innersuussineq qanoq paasineqassanersoq nassuiaqqullugu.

A-mit naammagittaalliuut pillugu suliaq eqqarsaatigalugu taanna pisortaqarfiup uannut allagaasa 28. april 1999-imeersut tiguneqarnerisigut inaarneqartutut isigaara.”

Qinnutigisakka allakkatigut 13. marts 2000-imeersutigut pisortaqarfimmut eqqaasitsissutigaaqka.

Akissummik sulii tigusaqannginnama suliaq 31. maj 2000-imi eqqaasitsissutigeqqinneqarpoq.

Qinnutigisama allakkatigut 10. februar 2000-imeersutigut siullermik saqqummiussama arlaleriarlunga eqqaasitsisaraluarlunga akineqannginnerat allakkatigut 9. oktober 2000-imeersutigut Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutigaara. Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigaara tamatuma kingunerisaa-nik sulineru Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ila-gaqarnermullu Pisortaqarfik eqqarsaatigalugu ingerlassinnaanngikkiga, tamatumunngalu peqatigitillugu taanna eqqarsaatigalugu qanoq iliuseqar-nissannik ilisimatinneqarnissara qinnutigalugu.

12. oktober 2000-imi nalunaarfigineqarpunga Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq isumasioqatigineqassalluni aggersarneqarsimasoq.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Kommunip tunngavilersuutigisaa avatangiisinullu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinermut atatillugu naammagittaalliornissamut ilitsersuineq.

Suliami avatangiisinut tunngassuteqartumi kommunip tunngavilersuutigisaa naammagittaalliornissamullu ilitsersuineru nammineerlunga misissuiffiginarlugu aalajangerpunga.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Pissutsit ilinniartumut namminermut tunngasut pillugit kommunip atuarfimmu saaffiginnissuteqarnera.

Kommunimut tikeraarnerma nalaani sulianik misissuinnut atatillugu kommunip pissutsit atuartumut namminernut tunngasut pisortat oqartusaasuisa akornanni paasissutissanik taarsigeeqatigiinnissamut malittarisassanik unioqutitsinermik nassataqarsinnaassanerat pillugu atuarfimmu allakkatigut saaffiginnissutaa maluginiarsimavara, aalajangerpungalu suliaq nammineerlunga misissuiffiginarlugu.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Najugaqarfigisassamik akornuteqanngitsumik toqqaasinnaatitaaneq.

Aviisimi allaaserisatut ilanngussamit ersersorinarpoq kommuni meeqqap illoqarfimmit illoqarfimmut allamut, meeqqap arnaata nuuffigerusutaanut, nooqusaannginnissaanik aalajangersimasoq.

Aviisimi allaaserisamit ersinngilaq aalajangerneq meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq pillugu malittarisassat malillugit aalajangiinerunersoq, taamatuttaarlu ersernani illua'tungiliussassatut aaqqiissutissat, meeqqap meeqqallu ilaqutaasa piginnaatitaaffiunik annertunerusumik sallitutsisussat, isumaliutersuutigineqarsimanersut.

Aammattaaq allaaserisamit erserpoq meeraq meeqqallu arnaa illoqarfimmi qimanniakkaminni inissamik innersuussiffigineqarsinnaasimannigitsut.

Aviisimi allaaserisap paasissutissartaanit naatsorsuutiginnitsoorneqarsinnaanngimmat inatsisitigut soqutigisat innarlerneqarsimasut, matumani aamma piginnaatitaaffiit Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaatigut aamma meeqqat piginnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaatigut qulakkeerneqarsimasut ilanngullugit, aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffiginarlugu.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Naammagittaalliut pillugu suliamut atatillugu ilassutaasumik misissuineq.

Naammagittaalliut pillugu suliamik suliarinninnut atatillugu aalajangerpunga nammineerlunga misissuinikkut suliami misissorneqartumi ilua'tungiusup isumaanik tusarniaasaneq pillugu apeqqummik, kommunip pineqartup aalajangiinermini tunngavinnik sunik ilaatitsisimaneramik, kommunip tunngavilersuutaata suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasagaatinik eqqortitsinnginneranut pissutaasumik kommunillu naammagittaalliortumik ilitsersuina pillugu apeqqummik ilallugit misissuina annertusisinniarlugu.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Kommunip akiliitsiniartartumik toqqaasimanninnera

Kommunimi tikeraarninni paasivara kommuni akiliitsitsiniartartumik toqqaasimannngitsaq.

Paasinninnera malillugu imaassinnaavoq taamaattoqarnera kommunip eqqartuussisaneq pillugu inatsit malillugu akiliitsitsiniartartumik pisortat pisassarisaannik akiliitsitsiniarnermik isumaginnittussamik toqqaanissaminut pisussaaffeqarneranut akerliussinnaasoq.

Akiliitsiniartartumik toqqaasimanninneq inatsisitigut innarlitsaalineqarnissap tungaanit isigalugu eqqarsarnartoqarsinnaavoq, tassami eqqartuussisaneq pillugu inatsimmi pinngitsaaliinikkut akiliitsitsiniarnermik (pigisamik arsaarinninnikkut akissarsianillu unerartitsinikkut) naammassininnissamat piumasarineqarmat taamaaliornerup akiliitsitsiniartartunit immikkut toqqagaasunit suliarineqarnissaa suliat taakku suliarineqarnerat eqqarsaatigalugu innutaasunut immikkut qularnaveeqqusiiffiussasoq.

Taamaalilluni pingaartumik makku pineqarput:

- Akiliitsitsiniartartut sulinerat kommunalbestyrelsit kommunillu ataatsimiititaliaasa qinikkatut naalakkiutaannit qulangersimaneqassannngitsaq, aamma
- innuttaasut akiliitsitsiniarneranut akerliliissutaasa eqqartuussivimmu suliaasannngortinnissaannut akiliitsitsiniartartut pisussaaffeqartut.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga kommunit akiliitsitsiniarnermik ingerlatsineranni innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaat naammattumik isumagineqarnerasoq nammineerlunga misissuiffiginiallugu.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Tjenestemandip soraarsitaanerani atugassarititaasut pillugit isumaqatigiissummik misissuineq.

Innuttaasup kommunimi tjenestemanditut atorfirminit qinnuteqaataanngitsumik soraarsitaanini uannut naammagitaalliuutigaa.

Tamatuma kingorna innuttaasup pineqartup kommunillu soraarnej pillugu isumaqatigiissutip assilnera innuttaasumit tassannga tiguara. Innuttaasup naammagittaalliuutini taamaaliornermigut tunuartippaa.

Suliani tjenestemandimik tassannga killisiuisoqarsimannginnera, isumaqatigiissummut atatillugu ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aamma tjenestemandit pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanik eqqortitsisunerata isumaqatigiissummi aalajangersakkatut ilanngunneqarsimanera kiisalu innuttaasup pineqartup kommunip pillugu naammagittaallioornissamut periarfissaminik isumaqatigiissut naapertorlugu atuisinnaannginnera kommunimilluunniit eqqartuussivimmuut suliassanngortitsisinnaannginnera taamatuttaarlu uannut naammagittaalliumminik tunuartitsisussaanera nammineerlunga misissuiffiginiarlugit aalajangerpunga.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Innuttaassup naammagittaalliummik allannissaminut kommunimit ikiorneqarnissaminik qinnuteqarnera.

Suliami Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut, naammagittaallioffissaasumut eqqortumut, nassiussanni innuttaasup pineqartup uannut oqarnera malillugu gigteqarnini pissutigalugu allassinnaanngikkaluarluni Naammagitaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliumminik allannissaminut ikioqquneranik kommunip itigartitsisimanera nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Innuttaasup allagaasa akineqannginnissaannik Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasup aalajangernera.

Innuttaasup Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmuut allakkami akineqannginerannik naammagittaalliuutaanut atatillugu pisortaqarfiup nalunaarfigaanga allakkat pineqartut pisortaqarfiup akissuteqarfiginiannikkai.

Aalajangerpunga pissutsit nammineerlunga misissuiffiginiarlugit.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussat isumaginninnermik nakkutilliinissaminut pisussaaffeqarnerisa annertussusiat.

K kommunimut tikeraarnerma kingornagut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmuut ima allappunga:

”K kommunimut tikeraarninni kommunip uannut malugeqqullugu oqaatigaa kommunip isumaginninnermik ingerlatsivia assut sulisunik amigaateqartoq, tamatumalu kingorna KANUKOKA-mut, Isumaginninnermut Pisortaqarfimmuut, Inatsisartut Isumaginninnermut Ataatsimiititaliaannut aamma Inatsisartut Aningaasaqarner-

mut Ataatsimiititaliaannut allakkat 8. juni 2000-imeersut assilineri kommunip uannut nassiuppai, tassanilu ajornartorsiutit aaqqiiviginiarneqarnerini kommuni ikiorneqarnissaminik qinnuteqarpoq.

Isumaginninnermut tunngasut aqunneqarnerat aaqqissuusaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 1 malillugu Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut aqunneqarnerat Naalakkersuisut siulersussallugulu piareersassavaat, isumaginninnermilu malittarisassanik kommunit ingerlatsinerat nakkutigissallugu.

Isumaqarpunga isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliinissamut pisussaaffik taamaattoq, Naalakkersuisut pisussaaffigisaat, inatsimmi erseqqinnerusumik allaaserineqarsimangitsoq Naalakkersuisut tunngaviusumik pisussaaffiinik makkuninnga imaqartoo:

- Inatsisini aalajangersakkat eqqortillugit malinneqarnerinik nakkutilliineq, matumani suliat suliarineqarnerannik nakkutilliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu,
- inatsisunik unioqqutitsinerit paasineqartut qisuariarfigineqarnissaannut pisussaaffeqarneq,
- isumaginninneq pillugu inatsisitigut kiffartuussinerup qanoq pitsaassuseqartinneqarnissaanik piumasaqaatit eqqortinneqannginnerisa qisuariarfigineqarnissaannut pisussaaffeqarneq,
- pissutsit taasat aappaanni pingajuannilu allaaserineqartut pakkersimaarneqarnissaat siunertaralugu qisuariartarnissamut pisussaaffeqarneq, aamma
- kommunit kukkunerit inassuteqarnertigut oqaaseqaatitigullu aaqqinneqarsinnaangitsut eqqarsaatigalugit kommuninik nakkutilliinermi oqartussaasumut naliginnaasumut nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffeqarneq.

Pisussaaffiit taakku pingaartumik misissuiartorluni tikeraartarnertigut, aqutsisoqarfup sulinera pillugu kommunit nassuiaateqaqqullugit qinnuigineqartarnerisigut, innuttaasut naammagittaalliuutaannik kommunillu namminneq imaluunniit oqartussaasut allat saaffiginnissutaannik suliarinnittarnertigut eqqortinneqarsinnaapput.

Isumaginninnermut tunngasuni Naalakkersuisut pisussaaffiisa annertussusiat pillugu apeqquut tunngaviusumik annertuumillu pingaaruteqartoq eqqarsaatigalugu aalajangerpunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, K kommuni eqqarsaatigalugu pisussaaffiit taakku Naalakkersuisut manna tikillugu ilumut eqqortittarsimaneraat nammineeurlunga misissorniarlugu.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara nakkutilliinissamik pisussaaffiit anner-tussusiannik matuma qulaani allaaserisakka aallaavigalugit Naalakkersuisut nakkul-liinissaminnik pisussaaffitik manna tikillugu qanoq iliorlutik eqqortittarsimaneraat nassuiaqqullugu.

Tamatununga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara K kommunip saaffigin-nissutaata 8. juni 2000-imeersup qanoq akineqarsimaneranik ilisimateqqullunga.

Tamatunungalu aamma peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara suliamik suli-anilluunniit matununga attuumassuteqartunik misissugassannik maanga nassius-seqqullugu.”

Misissuineri ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

Ineqarnermut meeqqanut tapiissutit pillugit malittarisassanik nakkutilliineq.

Naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninninnut atatillugu paasivara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI imaluunniit kommunit inuit aqqisa allat-torsimaffianni allassimasut aallaavigalugit meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut ineqarnermut akiliutinit ilanngaassissutigineqartarnerannik

(ineqarnermut meeqqanut tapiissutit) eqqortumik naatsorsuinermit akisusaanersooq nalornissutigineqarsinnaasoq.

Suliaq taanna nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Imigassamik atonerluinerup katsorsarneqarneranut sulisitsisut akiliuteqartarnerat.

Naammagittaalliuutinik suliarinninninnut atatillugu paasivara Namminersornerullutik Oqartussat sulisitsisutut sulisumik imigassamik atonerluineq pissutigalugu katsorsarneqarnissaannut qanoq annertutigisumik akiliuteqarnissamut neqerooruteqartarnerminni assigiinngitsunik periaaseqartartut. Taamaallilluni periaaseq pineqartup qitiusumik allaffeqarfissuarmi imaluunniit qitiusumik allaffeqarfissuup avataani suliffeqarfimmi atorfeqartuunera apeqqutaatillugu allanngorarpoq.

Periaaseq taanna misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Mianersoqqussut soraarsitsinermi tunngavinnut ilaatillugu soraarsitsineq sioqqullugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginnerup inatsisitigut sunniutai.

Suliamik 1999-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernermi 48-mi tulliini lu eqqartukkannik suliaqarninnut uiggiullugu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaarfik suliap suliarineqarneranik tigusi-simasooq oqarpoq pisortaarfik isumaqartoq sulisup naalasseriitsuliorneranut atatillugu mianersoqqussuteqartoqarnissaa sioqqullugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimannginnera kukkussutitut isigigini. Taamaattorli pisortaarfik isumaqarpoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq mianersoqqusinerup atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqanngitsoq, tassami pisortaarfik isumaqarmat mianersoqqusineq pissutissaqarsimasooq.

Tamatuma kingorna pisortaarfiup aalajangiinera sumik tunngaveqarnerooq, mianersoqqusummullu inatsisitigut sunniutit suut atanersut erseqqarlummata, pissutsit taamaannerat nammineerlunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

Kommuninut tikeraarnerit.

Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3-mik tunngaveqarlunga kommunillu tikeraarfigisimasakka paaseqatigalugit, sulianik arlaqartunik kommunit ingerlatsiviinit ataasiakkaaneersunik siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkanik misissuisarsimavunga. Sulianik misissuineq kommunit ingerlatsiviisa sulianik suliaqarneran-

nik tigulaarinertut ingerlanneqartarsimavoq, piffissallu tungaatigut 1994-imi apriliip aallaqqaataanut killeqartinneqarsimalluni. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2 naapertorlugu 1994-imi apriliip aallaqqaataa sioqqullugu pisimasut pillugit naammagittaalliuutit suliarisinnaanngilakka.

Sulianik misissuisarnerup oqaatiginiakkanik oqaaseqaatinilu imaattunik saqqummiussinissannut pissutissaqartippaanga:

Suliat isumaginninnermut tunngasut.

Kommunip (oqaasiinnartigut) nalunaarfigaanga isarussanik pisinissamut pisortat ikiorsiissuteqarnissaannik qinnuteqaat itigartitsissutigineqarsimasoq, tassami kommunip pingaartissimmamagu qinnuteqartoq suliffeqarlunilu pikkorissarnermut taartisiassanik tunineqarsimammat.

Oqaaseqaateqarsimavunga pikkorissarnermut taartisiassanik tunniusserup pingaartinnissaa piumasaqaataasooq inatsisinut naapertuutinnitsoq, pisassarisammi taamaattut pissusissamisoortumik pikkorissarnermut pineqartumut atatillugu aningaasartuutunik matussutissiissutissatut naatsorsuutigineqartarmata.

Suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut:

Akissarsianik unerartitseqqusissummik tunniussinnermut atatillugu kommuni akiligassalimmik nalunarfiginnissimanninnerarlugu isornartorsiorneqarpoq.

Kommuni taanna aamma sulinngiffeqarnerisutissatut akissarsiasani inatsisunik unioqqutitsilluni unerartitsisimanagerlugu isornartorsiorneqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni isumaginninnikkut siusinaartumik soraarnerussutisianit ingerlaavartumik ilanngaassisarnissamik isumaqatigiissuteqarfiginnissimanagerlugu isornartorsiorneqarpoq.

Oqaatigisimavara isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinnifii il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata, suliap taassuma suliarineqarne rata nalaani atuuttup, nr. 8-p, 22. oktober 1990-imeersup § 20-ata malitsigigaa, isumaginninnikkut pensionit piumasaqaatit arsaarinnissutitut akiliutigineqarsinnaanngitsut imaluunniit eqqartuussisutigit malersorniarneqarsinnaanngitsut, piumasaqaatillu taamaattut pillugit isumaqatigiissutit atorinnaanngitsut. Aammattaaq oqaatigisimavara pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30, oktober 1998-imeersumi § 26 naapertorlugu tamatuma assinga atortuutinneqartoq.

Suliat sulisunut ataasiakkaanut tunngasut.

Kommunimi aalajangersimasumi ajornartorsiutaasarsimavoq kommunip atorfinitsitsinermi allagaasa atorfinitsitsinerup inatsisitigut kingunerisasaasa uppernarsaateqartinnissaannut piumasarisat naammassinissaannut paasissutissanik annikitsuinnarnik imaqartarnerat. Inassuteqaatigisimavara kommuni atorfinitsitsinermi allakkanik, atorfinitsitsinermi atugassariti-

taasunik maannamut pisarnerminngarnit annertunerusumik qulaajaasunik allakkiortassasoq, atorfinitsitsinermi illua'tungeriiusut akornanni suut inat-sisinut tunngasuunerinik suullu pisussaaffiunerinik nalornissuteqarnerup pinngitsoortinnissaa siunertaralugu.

Kommunit angalaffiginerinut atatillugu suliat nammineerluni misissuiffigisat allat.

Ammassallip, Ittoqqortoormiit Qaanaallu Kommuniinut tikeraarninnut atatillugu kommunit akiliisitsiniarnermik, sulianik sulisunut ataasiakkaanut tunngasunik isumaginninnermullu tunngasunik suliaqarnerisa iluanni sulianik siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkanik tigulaarisarnikkut misissuisarsimavunga.

Tamanna ilutigalugu kommunini pineqartuni A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p immikkoortortaqarfii pulaarpakka. Aammattaaq pulaarnerni taakkunani immikkoortortaqarfiit suliarisaannik, pisinnaatitaaffimma iluaniittunik, siumut aalajangeriigaanngitsumik toqqakkanik tigulaarinikkut misissuisarsimavunga.

Sulianik misissuinerinik taakkuninnga malittarinninnerma sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik suliaqarnertut ingerlannissaa toqqarsimavara, tamannalu kommuninut siunissami tikeraartarnissani aamma pi-sarumaarpoq.

Misissuinikka, pissutsit matuma siuliini saqqummiussimasama sania-tigut, ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassisimangilat, taamatuttaarlu soorlu aamma suliat arlaqartut nalunaarummut ilan-gussinissamat pissutissaqalersitsisimangitsut.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsifiusunut agguataakkat

01 - Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit

01 - 1 Napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasumik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akisussaassuseqarnerat pisinnaatitaanerallu.

Napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut Napparsimmavissuarmut Amtshospitalimut Vordingborgimiittumi inissinneqarsimasunut, katsorsarneqarnerallu naammassisutut amtshospitalimit nalilernerqarsimasunut tunngasumik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akisussaassuseqarnerannut pisinnaatitaanerannullu tunngaviusumik nammineerluni misissuiniarluni Inatsisartut Ombudsmandiat alajangersimavoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inuit ataatsimoortut taakkua Kalaallit Nunaannut uternissaannut akisussaassusermik tiguisimannngitsut, tassami napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarsimasunut taakkununnga akisussaassuseqarneq isumagininnerup suliassaqarfiunerata aamma peqqinnissaqarfiup suliassaqarfiunerata Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarneranni isummerfigineqarsimannngimmat. Oqartussaasut sorliit inunnik ataatsimoortunik taakkuninnga pineqartunik inatsisitigut nakkutilliisuunerisa naalagaaffeqatigiinnerup iluani nalornissutaanera Ombudsmandip akuerineqarsinnaasorinngilaa.

Taamaattumik napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarsimasunut akisussaassuseqarnerup nalornissutigineqarnerata qallunaat naalagaaffiat peqatigalugu paasinarsisinniarneqarnissaanik Naalakkersuisut inassuteqaateqarfiginissaat Ombudsmandip pissutissaqarsorimavaa (J. nr. 11.73.01./96)

Toqqarsimavara pissutsinik pisinnaatitaanermut akisussaassuseqarnermullu tunngasunik naliliinikka kisiisa matuma kinguliini ilanngunniarlugit, tassami Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat apeqqummik pineqartumik naliliinerat oqaaseqaatigisanni isummerfigisimannginnakku.

Imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“3.1. Tamanut tunngasut

Oqartussaasut napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaannut uternissaat pillugu sulianik aalajangersimasunik suliaqarnermi kukkussuteqarsimasinnaanerata sumiginnaasimaneralluunniit isummerfigisinnaajumallugu, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu napparsimasunut Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi inissinneqarsimasunut imaluunniit eqqartuussut tunngavigalugu inissinneqarsimasunut pisussaaffeqarnerannut malittarisasatigut tunngavigisamik misissuisariaqarsimavunga.

Oqartussaasut kalaallinik napparsimasunik angerlartitsinissaq pillugu suliani suleriaasiannik tulleriinnilersuinerinillu isornartorsiuinissara tunuarsimaarfigisariaqarpara, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu napparsimasut Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi katsorsarnermikkut naammassitut nalilerneqarnerannut atatillugu isumaginnikkut peqqinnissallu tungaatigut katsorsarneqarnissaannut periarfisani pilersitseqataanissamut inatsisit naapertorlugit pisussaaffeqannginerattut annertutigisumik.

Kisiannili misissuinerma, ajuusaarnaraluartumik suliassap suliarilernerata kingornagut ukiut pingasut ingerlareersut aatsaat inaarsinnaasama, naammassiniarnera uannut ajornakusoorutinik annertuunik nassa-taqarsimavoq.

Ajornakusoorutit tassaasimapput Namminersornerullutik Oqartussat ilaatigullu kommunit qallunaat allaffissornikkut oqartussaasuinut eqqartuussisunullu tunngasumik pisussaaffinik paasinarsitsiniarsimanerit, taamatuttaarlu aamma soorlu isumaqarsimasunga, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akornanni akisussaassusermik agguataarineq nalorninartuusoq.

...

Peqqinnissaqarfimmik isumaginnittoqarfimmillu qallunaat naalagaaffiannit tigusinermi napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsinikkut akisussaassuseqarnerannik kalaallit qallunaallu malittarisassaanni allassimasoqannginnera pissutigalugu, aammattaaq allaffissornikkut malittarisassat suleriaatsillu taamatullu sulianik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik ataasiakkaanik suliaqarnermik inuiannut inatsisit naapertorlugit pisussaaffinnut, inuttut piginnaatitaaffittut pissusilinnut, Kalaallit Nunaata pisussaaffigisaanut, tunngasumik naliliinissara tunuarsimaarfigisariaqarsimavara.

Malittarisassat pioreersut, napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut inatsisitigut inissisimanerannik aqutsisut, matuma kinguliini allaaseraakka.

3.2. Pinerluttulerinermik inatsisip malittarisassartai tarnikkullu nappaatinik katsorsaaneq pillugu inatsiseqartitsineq

Pinerluttulerinermik inatsit

Napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnikkut inissinneqarsimasut Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi katsorsarneqartarput pinerluttulerinermik inatsimmi § 113 naapertorlugu eqqartuunneqarnerminni pineqaatissiissutitut, inatsimmi ima allassimasoqarluni:

“§ 113. Pinerluttoq silamigut ajoqutiliuppat eqqartuussisut, inatsisunik unioqqu-titseqqinnaveersaartinnissaanut taamaaliornissaq iluaqutaasinnaasorineqarpat, aalajangersinnaavaat napparsimmavimmut isumaginniffimmulluunniit allamut, pi-sariaqarpat Danmarkimi, inissinneqassasoq. Pineqaatissat peqqarnerusut naam-massorineqaraangata pineqaatissaq taama ittoq eqqartuussutigineqartarsinnaa-voq, tamatumuunakkullu §§ 94-98-imi maleruaqqusat naapertorlugit isumaginnin-nissaq ilanngullugu. Pineqaatissap taamaattup sivirususissaa piffissamik sivirus-nerpaaffiusussamik aalajangiiffigineqartassanngilaq.

Stk. 2. Stk. 1 naapertorlugu eqqartuunneqartoq eqqartuussisunit inummik piuk-kunnartumik kajumittumillu toqqammavigisassalerneqassaaq.

Stk. 3. Pineqaatissiissutigineqartup atorunnaarsitaanissaanik allangortinneqar-nissanilluunniit eqqartuussisut aalajangiisassapput. § 108, stk. 2-mi 3-milu maleru-aqqusat taamatut atorineqartassapput, allangortitsinissamilli piumasarineqartoq aamma napparsimmavimmit pineqartumit isumaginniffimmulluunniit saqqummiun-neqarsinnaavoq.”

Pinerluttulerinermik inatsimmi § 108, imm. 2 aamma imm. 3 ima oqaa-sertaqarput:

“Stk. 2. Eqqartuussisut aalajangiinerat pisassaaq unnerluussisussaataitaasut piu-masaqarneratigut imaluunniit pinerluttartunik isumaginniffimmit, eqqartuussamit taassumaluunniit toqqammavigisaanik piumasarineqartoq tunngavigalugu. Piuma-sarineqartoq taanna unnerluussisussaataitaasunut sapinngisamik piaarnerpaamik apeqqummik taassuminnga eqqartuussisunut suliassanngortitsisussanut saqqummi-unnegassaaq. Eqqartuussamit toqqammavigisaanilluunniit piumasarineqartoq ma-linneqanngippat apeqqut taanna aalajangiinnermiit ukioq ataaseq qaangiutereertin-nagu eqqartuussisunut suliassanngorteqquneqarsinnaanngilaq.

Stk. 3. Misiligummik iperagaanissamik apeqqut unnerluussisussaataitaasut eqqar-tuussuteqarnermiit kingusinnerpaamik ukiut pingasut qaangiukkaangata tamatu-malu kingorna ukiut marlunngorneri nungullugit eqqartuussisunut suliassanngortit-tassavaat. Inisseeqqittoqarpat inisseeqqinnermiit ukiut marluk qaangunneranni ta-matumalu kingorna ukiut marlunngorneri nungullugit apeqqut taanna suliassan-ngortinneqartassaaq.”

Aalajangersagaq, ullumikkut ilusiligaanermigut inatsisikkut nr. 292-ik-kut 8. juni 1978-ikkut pinngortoq, ilaatigut inatsisitigut aalajangersakkap oqaasiliorneqarnermigut qallunaat pillaanermik inatsisaanni §§ 68-imumt aamma 69-imumt naapertuuttunngortinneqarnerunissaanik kissaateqarner-mik ilaatigullu isumaliutissiissummi 500/1968-imi, ataatsimiiitaliamit inatsisunik atortitsinermut ministereqarfimmit pilersinneqarsimasumit suli-arineqarsimasumi, inatsisissatut siunnersuummik tunngaveqarpoq ima si-unertaqartumik “kalaallit pinerluttulerinermik inatsisaata immikkoortuata aappaani ”pinerluttuliornerup inatsisitigut malitsigisai pillugit” allan-guuteqartitsinissaq pillugu apeqqummik taamatullu pinerluttulerinermik inatsiseqartitsinermi pineqaatisseeriaaseqarnerup Kalaallit Nunaanni sunniuteqarnerusunnorsarnissaa siunertaralugu pineqaatissiinernik/su-

lissutiginnernik piuminartunik naammassinninnissaq pillugu apeqqumik isumaliutiginninnissaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaliutissiissutip quppernerisa 63-ianni, qupp. tull. ilanng., silamik-kut ajoqutilinnut inatsisinik unioqqutitsisartunut katsorsaavissamik toqqaaneq kinguliini immikkoortortat tallimaanni, ilanngussaq 2-mi, issua-gaavoq aammalu pinerlunnerit ataasiakkaat inatsisitigut kingunerisassa at pillugit oqaaseqaatinik imaqarnermi saniatigut kalaallit isumaginniffiisa pineqaatissineqarsimasunik, tarnimikkut nappaatiminnik Qallunaat Nunaanni katsorsarneqartunik, siulliullugu pingaarnerutillugulu napparsimasunik ataatsimoortunik, taamani tarnimikkut nappaatilinnut parnaarus-sivimmi, Inssiisarfik Herstedvesterimittoq, katsorsartinnikunik angerlar-titsinissami atorneqarnissaanut tunuarsimaarfiginninnissamik inassutiginninnermik imaqarluni.

Ima eqikkaavunga, kalaallit peqqinnissaqarfiata imaluunniit kalaallit inunnik isumaginnittoqarfiata napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut angerlartinnissaannut pisussaaffeqarneri kalaallit pinerluttulerinermik inatsisaannit aallaaveqartinneqarsinnaanngitsut.

Tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu inatsiseqartitsineq

Tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu inatsit kingusinnerusukkat allannguutitalik qallunaanut napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasunik inatsisitigut pissusiusunik, matuma ataani aamma innuttaaqatigiinnut akuliukkiartuaartinnissaannut periarfissanik, annertuumik aqutsisuusoq Kalaallit Nunaannut atulersinneqarsimannigilaq. Taamaattumik taamaareermat isumaqarpunga kalaallit peqqinnissaqarnikkut oqartussaasuisa kalaallinik napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik qallunaat napparsimmaviinit angerlartitsinissamut atatillugu immikkut ittunik pisussaaffeqarnerat tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu qallunaat inatsiseqartitsinerannit aallaaveqartinneqarsinnaanngitsoq.

Inatsit ullumikkut Kalaallit Nunaanni atuuttoq, inuit silanngajaartut napparsimmavimmiittarneri pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinnissaa pillugu inatsit nr. 259, 27.maj 1981-imeersoq (silanngajaartut pillugit inatsit 1938-imeersoq) tarnimikkut nappaatilinnik angerlartitsiner-mut atatillugu Kalaallit Nunaanni oqartussaasunut pisussaaffinnik ima-qanngilaq.

3.3. Peqqinnissaqarfiup suliassaqarfiuneranut inatsiseqartitsineq

Napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneq Kalaallit Nunaanni peqqinnissamik suliaqarneq pillugu inatsimmi nr. 275-imi 27. maj 1950-imeersumi ilaatinneqanngilaq.

Kalaallit pinerluttulerinermik inatsisaata siulliup, inatsit nr. 55, 5. marts 1954-imeersoq, akuersissutigineqarnerani tarnikkut nappaatinik katsorsaa-

neq peqqinnissaqarfiup ilaatut akulerunneqarsimasutut suli isigineqarsimannngilaq.

Napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik Kalaallit Nunaanneersunit unitsitsinissamut pisussaaffeqarneq pinerluttulerinermik inatsisip naammassineqarnerani taamaallaat naalagaaffiup tarnimikkut nappaatilinnut napparsimmaviinut Naalagaaffiup iluani isumagisassanut Ministereqarfiup malittarisassiaanit ataatsimoortunit, napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarsimasut unitsinnissaannut isumaginniffinnik Kalaallit Nunaanni peqannginneranik tunngaveqartinneqartunit, aqunneqarsimavoq.

Tamatuma nalaani niaqulaartunik paaqqinninnermut pisussaaffeqarneq naalagaaffiup suliassarivaa, niaqulaartunullu napparsimmaviit niaqulaartunut, taakkununnga napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut ilanngullugit, unitsitsivissat immikkut itumik inatsiseqartitsineq naapertorlugu pilersiortorneqarlutik.

Tarnikkut nappaatinik katsorsaaneramik inatsisitigut iluarsiviginnineq, Kalaallit Nunaannut aamma atortuulersinneqartoq, siulleg tassaavoq tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneranut niaqulaartunut napparsimmaviit aamma tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneranut immikkoortortaqaarfiit pillugit inatsit nr. 190, 5. juni 1959-imeersoq aamma naalagaaffiup silamikkut ajoqutilinnut/niaqulaartunut napparsimmaveqarnerata siulersorneqarnera pillugu inatsit nr. 180, 30. april 1960-imeersoq. Malittarisassat ataatsimoortut taakkua taaneqartut tamatuma kingornagut inatsisip taasuma §-iisa 5-annik tunngaveqartinneqarput.

Inatsisip taaneqartut arlaannaanniluunniit kalaallit peqqinnissaqarfiata (naalagaaffiup pigisaata) tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneranut immikkoortortaqaarfimmik imaluunniit tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneranut napparsimmavimmik ilaneqarnissaanut periarfissaqarneq eqqartorneqanngilaq, taamaattumik ataatsimut ima eqikkaasoqartariaqarpoq, naalagaaffiup tamatuma nalaani naatsorsuutigisimagaa, kalaallinik tarnimikkut nappaatilinnik unitsitsineq qallunaat niaqulaartunut napparsimmaviinut suli suliassaasoq, kalaallit peqqinnissaqarfiata avataatigut.

Aammattaarlumi niaqulaartut napparsimmaviinut malittarisassanit ataatsimoortunit kingullernit 20. marts 1970-imeersunit, tamatumuunakkut malittarisassanik ataatsimoortunik pisoqaanerusunik ingerlatitseqqiinerugaluartumit, erserpoq (taamanikkut) niaqulaartunut napparsimmaviup Vordingborgimiittup kalaallinik napparsimasunik unitsitsinissaq suliassarisimagaa.

Inatsisikkut nr. 328-ikkut 26. juni 1975-imeersukkut niaqulaartunut napparsimmaviit nunap aggornerini kommuninut nuunneqarput, naalagaaffiup nunallu aggornerini kommunit akornanni nammagassanik suliassanillu agguataarisarnermik iluarsaaqqinnerup ilaatut. Tamaaliornikkut aammattaaq naalagaaffiup tarnikkut nappaatilinnik katsorsaaneranut napparsimmaveqarnerata nunap aggornerani kommunip timimikkut nappaati-

linnut napparsimmaveqarneranut ilanngunnissaanik kissaateqarneq qullin-
unerusoq pingaartinneqarsimalluni.

Maannamut naalagaaffimmit suliassaasimasumik taassuminnga nuus-
nermi nunap aggornerini kommunit napparsimasunik tarnimikkut nappaa-
tilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik, malittarisassat
ataatsimoortut tunngavigalugit niaqulaartunut napparsimmavimmit suli-
assaasimasunik, tak. inatsisip §-iisa 3-at, unitsitsinissaminut pisussaaffi-
lerneqarput.

Inatsisip §-iisa 10-at naapertorlugu inatsit Kalaallit Nunaannut Sava-
limmiunullu atuutinngilaq, taannalu pillugu aalajangersakkamut oqaase-
qaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Kalaallit napparsimasut pillugit oqaaseqaatinut nalinginnaasunut in-
nersuussisoqarpoq. Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup naatsorsuuti-
гаа, kalaallit napparsimasut maannamut pisarsimasutut napparsimma-
vinni Vordingborgimiittumi aamma Glostrupimiittumi unitsinneqarsinnaa-
sut, naalagaaffiullu iluani isumagisassanut ministereqarfiup matumuunak-
kut aningaasartuutai Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup aningaasaliis-
sutitigut killigititaanut nuunneqassasut. Aningaasartuutit 1,2 mill. koruu-
nirik amerlassuseqartutut naatsorsorneqarsimapput, tak. oqaaseqaatini
nalinginnaasuni qupp. 9.

Niaqulaartunut napparsimmaviup Thorshavnimiittup savalimmiuni naa-
lakkersuisunut nuunneqarsinnaanissaa taamaattoqassappat siumoortumik
isumaqatigiinniuteqartoqareerneratigut immikkut ittumik inatsisiliornikkut
aaqqinneqartariaqarpoq.”

Kalaallinut napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunne-
qarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasumik pisup kingunerisassai
inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini sukumiinerusumik allaaseri-
neqarsimapput. ...

Niaqulaartunut napparsimmaviit nunap aggornerini kommuninut nuun-
neqarnerisigut tamanna tunngavigalugu ima isumaqarnissamut pissutissa-
qanngilaq, tassalu naalagaaffiup tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaa-
nermi suliassat, naalagaaffeqatigiinnerup (immikkoortuisa) ilaanut, nunap
aggornerini kommunit immikkoortiternerisa avataanniittunut, tassa
imaappoq Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu, suli naalagaaffimmit aki-
sussaaffigineqarnerannik isumaqarfiginninnini allannortissimagaa. Suli-
ami matumani isumaqarfigisariaqarpoq niaqulaartunut napparsimmavim-
mik Kalaallit Nunaanniittumik napparsimasut unitsinnissaannut pisus-
saaffinnik, niaqulaartunut napparsimmavinnit malinneqartussaasarsima-
sunik, ilaqartinneqartumik pilersitsinissaq siunertaasimanngitsoq.

Taamaattumik napparsimasut tarnimikkut nappaatillit angerlartinnis-
saannut Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup pisortatigoortumik pisus-
saaffeqarnermut tamanna pillugu naalagaaffiup malittarisassiaani atorfik
naapertorlugu peqqussuteqarnermik nangilluni piumasaqarfiussussaavoq
(naalagaaffiup niaqulaartunut napparsimmaveqartitsinerata siulersorne-

qarnera pillugu inatsit 1960-imeersoq, 1976-imi aprilip aallaqqaataa tikillugu naalagaaffiup niaqulaartunut napparsimmaviinut malittarisassaqartitsinermut tunngaviusarsimasoq, niaqulaartunut napparsimmaviit nunap aggornerini kommuninut nuunneqarnerat pillugu inatsisikkut atorunnaarsinneqarpoq) qularnanngitsumillu toqqartumik inatsisitigut tunngavissaassalluni, inatsiseqartitsinermi maannamut periaasiusartog naapertorlugu, taamatut sanaartortitsinissamik imaluunniit piorsaanissamik suliassaq sanaartornermut aningaasartuutunik annertunerusumik amerlassusilinnik nassataqassappat.

Pissutsit imaannerat, kalaallinik tarnimikkut nappaatilinnik napparsimasunik katsorsaanermut akiliinissaq pillugu naalagaaffiup aamma Storstrømmi Amtskommunip akornanni isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa naatsorsuutigineqarluni, taamaallilluni paasisutissat pigineqartut tunngavigalugit tarnimikkut nappaatilinnut napparsimmavimmik imaluunniit tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaanermut immikkoortortaqaarfimmik Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup ataani pilersitsinissamut naleqqiussilluni isigalugu Qallunaat Nunaanni katsorsaanissaq pillugu suliassamik salliutitsinissamut ersiutitut paasineqassanngilartaaq. Annaasanut taarsinissamut pisussaaffeqarnermut, naalagaaffiup nunap aggornerini kommuninut tunngasumik nammagassanik suliassanillu agguataarinerup allangortinneranut atatillugu pisussaaffigisaanut aammalu nunap aggornerini kommuninut nalerisaatitut tapiissuteqartarnermut, taakkua inuttussusiinik aallaaveqartumut, nalinginnaasumik tunngavigineqartumut naleqqussarneqarsinnaanngitsumut, ersiutitut taamaallaat isigineqartariaqarpoq.

Aammattaaq oqaaseqaatigineqartuni eqqaallatsiarneqarpoq kalaallinut napparsimasunut taakkununga tunngasumik siunissami katsorsaaarnissamut pisussaaffeqarnermik allannguinerup suliassamik nunap aggornerini kommunini suleriaatsip iluani nuussinerinnaajumaarnissaa taamaallaat naatsorsuutigineqartoq.

Taamaallilluni Storstrømmi nunap aggornerani kommunimut aningaasaliissutissatut akuersissutigineqartunik Naalagaaffiup iluani isumagissasanut Ministereqarfimmit Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmut nuussineq ilisimatitsissutigineqartut malillugit tarnikkut nappaatinik katsorsaanermi suliassap kalaallinut napparsimasunut tunngasumik kalaallit peqqinnissaqarfiannut, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfittut paasillugu, nuunneqartussaanageranut nuunneqarsinnaanageranulluunniit ersiutitut paasineqarsinnaanngilartaaq. Tamanna Naalagaaffiup iluani isumagissasanut Ministereqarfiup niaqulaartunut napparsimmavinnut oqartussaataasutut ministereqarfiujunnaarnerata kinguneratut paasisariaqarpoq.

Tarnikkut nappaatinik katsorsaanermut immikkoortortaqaarfik Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuaniittoq, 1980-imi upernaakkut atulersimasoq, tassaavoq tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermut immikkoortortaqaarfik nalinginnaasumik napparsimmaveqarnerup ataani inissimasoq, tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanermut immikkoortortaqaarfittut

Københavnip Frederiksbergillu kommuniini taamatullu nunap aggornerini kommunini 1976-imi apriliip aallaqqaataa sioqqullugu, niaqulaartunut napparsimmaveqartitsinermut immikkut ittunik pisussaaffeqarfiunngitsumik, pilersinneqarsimasut naligalugit.

Kalaallit Nunaannut inatsimmik allanngortitsineq tulliusoq tassaavoq inuit silanngajaartut napparsimmavimmiittarnerat pillugu inatsimmik Kalaallit Nunaannut atortussanngortitsineq pillugu inatsimmik nr. 259-imik 27. maj 1981-imeersumik atuutsitsilerneq (silanngajaartut pillugit inatsit 1938-imeersoq) maannamut, siuliini oqaatigineqareesutut kalaallinut napparsimasunut, Qallunaat Nunaanni napparsimmavinnut unitsinneqarsimasunuinnaq atorreqartarsimasoq.

...

Inatsisip 1938-imeersup atortuulersinnissaa pillugu inatsimmi nunami matumani pinngitsaaliinikkut unitsitsisoqarsinnaanissaanut periarfissaqarneq taamaallaat eqqartorneqarpoq, tamatumunngalu atatillugu napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut unitsinneqarsimasut eqqartorneqarnatik.

Aammattaaq naalagaaffeqatigiinnermi inatsisunik assigiissitsiniarnissaq siunertaasutut inatsimmi oqaatigineqarpoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aammalu, inatsisip 1938-imeersup Kalaallit Nunaannut atuutilernerata kingornagut, kalaallit napparsimasut napparsimmavimmi uninngatinneqarnerinut taartissanik Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmit Storstrømmi nunap aggornerani kommunimut ingerlaavartumik akiliuteqartoqartarsimammat, isumaqarpunga tarnikkut nappaatinik katsorsaanermt immikkoortortaqarfimmik ammasumik, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani, pilersitsineq Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup niaqulaartunut napparsimmavittut suliasanik tamatumuunakkut tunniussivigineqarsimaneranut imaluunniit napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut unitsinneqarsimasunik nalorninaatsumik tigusisussanngortinneqarsimaneranut ersiutitut paasineqarsinnaanngitsoq.

Qallunaat naalackersuisuini oqartussaataaffiusunik 1987-imi allanngortiterinermi Peqqinnissaq pillugu Ministereqarfik pilersinneqarpoq, tamatumunngalu atatillugu Naalagaaffiup iluani isumagisassat pillugit Ministereqarfiup Peqqinnissamut immikkoortortaqarfia atorunnaarsinneqarluni. Kalaallit nakorsaaneqarfiat, tamanna tikillugu Naalagaaffiup iluani isumagisassanut Ministereqarfimmut atasimasoq, oqartussaaffigineqarinnikkut Peqqinnissaq pillugu Ministereqarfimmut tamatumuunakkut nuunneqarpoq.

Kalaallit Nunaannut Ministereqarfik atorunnaarsinneqarmat ministereqarfiup taassuma peqqinnissaqarfiup tungaatigut suliasai Peqqinnissaq pillugu Ministereqarfimmut nuunneqarput.

*Oqartussaaffigineqartunik allanngortiterineq Inatsisinik Atuutsitsiner-
mut Ministereqarfimmik, tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu inat-
siseqartitsinermik oqartussaaffiginniinnartumik, attuinngilaq.*

*Peqqinnissamut ministeri Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarneq pil-
lugu inatsisissatut siunnersuummik 10. april 1991-imi saqqummiussivoq.
Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik inatsisikkut Kalaallit Nunaanni
Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarpoq. Inatsit inatsisitut
nr. 369-itut, 6. juni 1991-imeersutut akuersissutigineqarpoq.*

Inatsisissatut siunnersuummi ima allassimasoqarpoq:

*“ § 2. Kalaallit Nunaanni peqqinnissaq pillugu pisortat, aamma landslægeqarfik,
naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni pisortaataitaanut suliatigut ikiorsiisussaapput.*

...

§ 4. ...

*Imm. 3. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissu-
titigut piginnaatitaaffinnut pisussaaffinnullu, inatsisip atortuulersinneqarneratigut
Kalaallit Nunaanni peqqinnissamik isumagiminnermi pisortanut tunniunneqartus-
sanut imaluunniit pisussaaffinngortinneqartussanut, ilanngutissapput. ...”*

...

*... inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinit nalinginnaasunit erser-
portaaq siunnersuut nassuiaammut, oqaluuserinnittussatut immikkut ata-
simiititaliamit, peqqinnissamut ministerip Naalackersuisullu 1989-imi de-
cembarip qaammataani pilersissimasaannit, 5. april 1991-imi tunniunne-
qarsimasumut naapertuuttuusoq.*

...

*Namminersornerullutik Oqartussat napparsimasunut tarnimikkut nap-
paatilinnut tunngasumik inatsiseqartitsinikkut ingerlatsinikkullu akisus-
saassusermik qanoq annertutigisumik tiguisimanerannik naliliininni, ma-
tuma kingornagut imaattut pingaartinneqartariaqarsoraakka:*

*Nunap aggornerini kommunit niaqulaartunut napparsimmaviinut niaqu-
laartullu unitsinneqarnissaannut akisussaassuseqarnermik 1. april 1976-
imi tiguserat tikillugu kalaallit peqqinnissaqarfik taamatullu niaqulaar-
tut napparsimmavimmiittarnerannut akisussaassuseqarneq naalagaaffiup
suliassarimavai, suliassaallutilli avissaarsimatinneqarluinnarsimasut.
Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik oqartussaassuseqar-
nikkut Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmut atasimavoq, kalaallinilli
tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaaneq Naalagaaffiup iluani isumagisas-
sanut Ministereqarfimmut, silamikkut ajoqutilinnut naalagaaffiup nappar-
simmaveqartitsineranik aqutsineq pillugu inatsit nr. 180, 30. april 1960-
imeersoq naapertorlugu niaqulaartunut napparsimmavinnut ataatsimut
malittarisassatigut suliassamik niaqulaartunut napparsimmavimmut Vor-
dingborgimiittumut isumagisassanngortitsisimasumut, atasimalluni.*

*Piffissami taannaasumi Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik niaqu-
laartunut napparsimmavittut suliassanik suliassinneqarsimannngilaq.*

*Naalagaaffiup tarnimikkut nappaatilinnut napparsimmaveqarfianik nu-
nap aggornerini kommuninut 1. april 1976-imi nuussinermi, matuma siu-*

liini nassuiaateqarsimanittut, inatsisitigut pissusiusuni taakkunani allannguuteqartitsisoqarsimannigilaq, imatut paasillugu, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik suliassanik, ulloq taanna tikillugu naalagaaffiup niaqulaartunut napparsimmaviinut atasimasunik, suliassinneqarsimannigilaq.

Pissutsit imaannerat, aningaasaliissutissanik akuersissuteqartarnermi nammakkersuutaasoq, tassalu napparsimmavimmi Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi inissanut akiliisarnertut ilusilik, nammagassanik suliassanillu agguataarisarnermik iluarsaaqqiinermi Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmut isumagisassanngortinneqartoq, taassuma paarlattuanik paasinninnermut illersuutaanngilaq, tassami Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik, oqaatigineqartutut, peqqinnissamut tunngasut suliassaqaqrfiunerata Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnerani niaqulaartunut napparsimmavittut suliassanik suliaqartarsimannigimmat.

Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaannermut immikkoortortaqaqarfik Dronning Ingridip Napparsimmavissuaniittoq, 1980-imi upernaakkut atulersinneqarsimasoq, tassaavoq Kalaallit Nunaanni napparsimmaveqarnerup nalinginnaasup ilaa akulerussimasoq, niaqulaartunut napparsimmaviit pisussaaffiinik immikkut ittunik pisussaaffeqarfiunngitsoq.

Ministereqarfiit oqartussaaffiinik 1987-imi allanngortiterinermi, tamatumani ilaatigut aamma Kalaallit Nunaannut Ministereqarfik atorunnaarsinneqarluni Peqqinnissamullu Ministereqarfik pilersinneqarluni, kalaallit napparsimasut tarnimikkut nappaatillit napparsimmavimmut unitsinnissaannut pisussaaffeqarnermut akisussaanermik inissiinermi allannguuteqartitsisoqarsimannigilaq.

Tamatuma kingornagut taamaallaat apequtaalerpoq inatsisitigut akisussaassuseqarneq taanna, naalagaaffiup tarnimikkut nappaatilinnut napparsimmaveqartitsinermut pisussaaffigisaa ingerlatsinissamullu pisussaaffeqarneq, Qallunaat Nunaanni nunap aggornerini kommuninut inissinneqarsimasoq, Kalaallillu Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut pinnani, Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik 1992-imi januaarip aallaqqaataani tigusineranni tamanna ilutigalugu Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarsimangersoq.

Tamatuminnga naliliininni imaattut pingaartippakka,

Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik tigusinissaat pillugu inatsisip §-iisa 1-ianni Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmik tigusinissaq, niaqulaartunut napparsimmaviup suliassaanik tamatuma nalaani ilaqartinneqanngitsoq, eqqartorneqartoq,

suliassat, peqqinnissamut ministereqarfiup oqartussaanerata ataaniissimasut, Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnissaannik inatsissamut piareersaataasuni eqqartuineq, tamanna naapertorlugu paasineqartariaqartoq,

inatsimmi taassumunngaluunniit piareersaataasuni eqqartorneqanngitsoq Namminersornerullutik Oqartussat napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik tigusinissaminnut pisussaaffimmik tigusisussaasut, soorlumi

nunap aggornerini kommunit 1975-imi inatsisip §-iisa 3-anni, suliassap naalagaaffimmit ingerlanneqarunnaarneranut atatillugu, allassimasut naapertorlugit pisussanngortinneqarsimasut,

tarnikkut nappaatinik katsorsaaneq pillugu inatsiseqartitsinermit akisussaassuseqarneq, nunap aggornerisa napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik tigusinissaannut pisussaaffiisa imaannut annertussusiinullu annertuumik pingaaruteqartuusooq, Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarsimanngitsoq, aammattaarlu Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik tiguseranni allanngortinneqarsimanngitsoq,

Storstrømimi Nunap Aggornerani kommunimut akiliisussaassuseqarneq, Peqqinnissamut Ministereqarfiup Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmit, pisussaaffimmik Nalagaaffiup iluani isumagisassanut Ministereqarfimmit aamma tiguserimasumut, tiguserimasaa Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik tiguserinat pillugu inatsisikkut kalaallit peqqinnissaqarfiannut oqartussaasut suliassaannut ilagitinneqarsimanngilaq. Inatsit pillugu oqaaserisartakkanut imaattunut, “Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik” aamma piareersaataasut “suliassat tamarmik” Peqqinnissamut Ministereqarfiup ataniittut Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnissaannik eqqartuinerat, akerlianilli isumaqatigiissuteqarfinginnikkut pisussaaffinnut, Namminersornerullutik Oqartussat inatsimmi § 4, imm. 3, naapertorlugu tiguserimasannut, immikkoortiteriffimmut ilagitinneqartunut oqaaserisakka innersuussutigaaakka, akiliisussaataitanermit taassuminnga, isumaqatigiissutitut ilusilimmit, naalagaaffiup aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni Namminersornerullutik Oqartussat napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik tiguserinnaasussaannerat pillugu isumaqatigiissuteqarsimaneq aallaaveqartinneqarsinnaanngitsoq, tassami akiliinissamik isumaqatigiissut, naak taanna isumaqatigiissutinik inuinnarnut inatsiseqartitsineq naapertorlugu isumaqatigiissutaasimasutut pissusilinnut inatsimmi sanilliunneqaraluartut, nunap aggornerisa tarnikkut nappaatinik katsorsaanermit napparsimmaveqarnerup ingerlanneranik tiguserinermit taartisiassatut iluseqartillugu inatsimmi 1975-imeersumi aalajangersarneqarsimasunut atassuteqarluinnarmat.

Naak malittarisassat taakkua misissuininnut imaannaq pingaaruteqanngikkaluit, inatsisitigut pissusiusunut assersuutissatut, savalimmiunut napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut akisussaassuseqarnermit tunngaviusooq misissorsimavara.

Taamaalilluni Savalimmiut Namminersornerulernissaat pillugu inatsimmit nr. 137-mit 23. marts 1948-meersumit erserpoq, Savalimmiuni Peqqinnissaqarfik, matumani aamma niaqulaartunut napparsimmaveqartitsineq ilanngullugu, Savalimmiuni Namminersornerullutik Oqartussanit tiguserarsinnaasut.

Kisiannili suliassaq taanna savalimmiormiut peqqinnissaqarfiata ilaatut akulerunneqarsimasutut isumaqarfigineqarsimannngilaq, tassami inatsisikut nr. 147-kkut 24. april 1963-imeersukkut niaqulaartunut napparsimmavimmik, nuna tamakkerlugu napparsimmaviusumut, Dronning Alexandrine'p Napparsimmavissuanut, atasussamik Tórshavnimi sananissamut piginnaaneqartitsisoqarsimammat.

Tamatuma nalaani savalimmiormiut peqqinnissaqarfiat suli naalagaaffimmit oqartussaaffigineqarpoq, aatsaallu 1995-imi aprílip aallaqqaa-taani Savalimmiuni Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmuut oqartussaanermik malittarisassatigut aalajangersagaasumik tigusaqarput, tamatumuunakkulli niaqulaartunut napparsimmavimmik Tórshavnimiittumik savalimmiuni namminersornerullutik oqartussanut tunniussisoqarnaniluunniit niaqulaartunut napparsimmaveqarnermi pisussaaffigisanik allanik tunniussisoqannngilaq.

Savalimmiuni inatsisitigut pissusiusut taamaalillutik inatsisitigut pissusiusunit, isumaga malillugu Kalaallit Nunaanni atuuttunit, allaassuteqanngikkaluarpur.

Tamatuma kingornagut tamakkiisumik isumaqarpunga, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat kalaallit peqqinnissaqarfiannut akisussaassuseqarnermik tigusinerminni, napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik tigusinissaminnut pisussaaffimmik tigusaqarsimannngitsut.

Pissummik taannaasumik pissuteqarlunga sukumiinerusumik misissuffiginnitsoortariaqarpara kalaallit peqqinnissaqarfiata napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik amtshospitalimit Vordingborgimiittumit angerlartitsinissaq pillugu sulianik tulleriissaarinerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqarsinnaanersoq.

3.4. Isumaginnittoqarfiup suliassaqarfiuneranut inatsiseqartitsineq

Siuliini allaaserineqartutut isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfiat napparsimasut tarnimikut nappaatillit eqqartuunneqarsimanermikkut inissinneqarsimasut napparsimmaveqarfimmit tarnikkut nappaatinik katsorsaasarfiusumit angerlartinnissaannut, matuma ataani aamma napparsimasut taamaattut innuttaaqatigiinnut akuliunnissamut ammaannissaannut, immikkut ittunik pisussaaffiligaanngitsut.

Tamatuma kingornagut apequtaalerpoq,

- kommunit napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut isumaginninnikkut suliassanik qallunaat naalagaaffiannut sullissinissaminnut immikkut ittunik pisussaaffeqarnermut,

- napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut, Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallartut, isumaginninnikkut pisartakkanik sunik isumaginninnermut malittarisassat nalingin-

naasut, Kalaallit Nunaannut atuuttut, malillugit piunasaqarsinnaanersut, aamma

- Namminersornerullutik Oqartussat inunnut ataatsimoortunut taakku-nunnga, Qallunaat Nunaanni najugaqarallartunut, qanoq annertutigisu-mik immikkut pisussaaffeqarnerisut.

3.4.1. Kommunit qallunaat naalagaaffiannut pisussaaffii

Namminersornerulerneq eqqunneqanngikkallarmalli Kalaallit Nunaan-ni isumaginnittoqarfik qallunaat naalagaaffiannit avissaarsimavoq, taa-maalillunilu ilumut oqarluni “namminersornerusuulluni” (“nammineq nu-nagisamit aqunneqarluni”), Kalaallit Nunaanni namminersornerulernis-samik kommissionip isumaliutissiisutaani 1978-imeersumi, atuagaq 3-mi, quppernerit 29-anni, erseqqinnerusumik ima allassimasoqarpoq:

“Suliassaqarfimmi tassani sivirusuarmik ileqqooreersimavoq Kalaallit Nu-naanni nammineerluni siulersuineq, malittarisassanik aalajangiisarneq aammalu aningaasalersuineq.

Aaqqissuussinermut maannakkut atortuusumut inatsisitigut tunngavissat tas-saapput landsrådip ileqqoreqqusai arlallit (pisortatigut ikiuutit pillugit, utoqqali-nersiutit pillugit, meeqqanut tapisiat pillugit il.il). Ileqqoreqqusat aalajangersarne-qartarput Kalaallit Nunaannut ministerimit.

Kalaallit Nunaanni siulersuineq qitiusoq suliassanngortinneqarsimavoq inun-nik isumaginninnermi qullersaatitanut Nuummiittunut. Qullersaatitat landsrådimit pilersinneqarsimapput ukulu ilaasortaralugit: Landsrådip siulittaasua (qullersaati-tanut siulittaasoaq), landshøvdingi, landslæge, ilaasortat 3 landsrådimit toqqakkat aammalu sulisitsisunut sulisartunullu sinniisorisat 2. Qullersaatitanut atatinneqar-poq inunnik isumaginninnermi suliffissaqartitsinermilu direktorati.

Najukkani siulersuineq suliassanngortitaasimavoq ikiuisarnermi udvalgimut aamma arbejdsmarkedsudvalgimut, kommunini ataasiakkaani kommunalbestyrelsit pilersitaannut.

Landsrådip kommunillu akornani naammassiniagassat agguataarneqarnerat pi-ngaarnerusutigit imaappoq, landsrådi pingaartumik siulersuisarluni isumaginnif-fiit nuna tamakkerlugu atortuusut (børnehjemmit il.il.) ingerlatitaanerinit sanaar-torneqarnerinullu, kommunilli siulersuisarlutik isumaginniffiit (vuggestuet il.il.) aammalu iluaqusersuutit (suliffissarsiuussineq, angerlarsimaffinni ikiorteqarneq il.il.) ingerlatitaanerinit sanaartorneqarnerinullu, kommunini ataasiakkaani inun-nut atugassanngortinneqarsimagaangata, aammalu ingerlatarisarlugit pisortatigut ikiuutit aammalu ikiuutit allat missingerlugit aalajangerneqarsimasut.

...”

Taamaalilluni pisortanit ikiorsiissutit pillugit landsrådip ileqqoreqqu-saata 9. april 1973-imeersup, landsrådip ileqqoreqqusaatigut 19. februar 1975-imeersukkut allannngortinneqarsimasup, §-iisa 7-anni kommunit ileq-qoreqqusap malittarisassartaanik aqutsisussanngortinneqarput.

Kommuninik ilitsersuineq inatsisitigut tunngavissaqarnermik piunasa-qarfiummat, tak. Inatsisini-Tunngaviusuni § 82, taamaalilluni Landsrådip ilumut oqarluni Namminersornerulernerup eqqunneqarnera sioqqullugu inunnik isumaginninnerup suliassaqarfiunerani inatsisiliorsinnaatitaanera tassani pineqarpoq.

Aammattaaq tamanna inunnik isumaginninnermi ikiorsiisarneq pillugu inatsimmut nr. 333-mut 19. juni 1974-imeersumut, kingusinnerusukku §§ 1 aamma 146-mi allannguuteqartinneqarsimasumut, naapertuuppoq, tamatum kingornagut inatsit Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu pissutsinut atorineqarsimanatik.

Taamaalilluni Namminersornerulernerup eqqunneqarnera sioqqullugu tunngavigineqareersimavoq, naalagaaffik inunnik isumaginnittoqarfiup Kalaallit Nunaanni pisussaaffigisai pillugit inatsisiliortassanngitsoq.

Tamatumunnga naapertuuttumik ingerlatsinissamik Kalaallit Nunaanni kommunit naalagaaffiullu akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasut inunnik isumaginnittoqarfimmu suliaassanik ilaqartinneqanngillat.

Kiffaanngissusiagaaneq tarnikkullu nappaatinik katsorsaannermi allatut iliorluni pinngitsaaliineq pillugit inatsit pillugu, inatsisip taassuma Kalaallit Nunaannu atuutsinneqannginnera pillugu siusinnerusukku oqaaserisimasakka immikkut maluginiagassatut innersuussutigaaakka.

Taamaattumik eqikkaallunga isumaqarpunga, kommunit napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik tigusinissaq siunertaralugu inunnik isumaginninnermi suliaassanik naalagaaffiup sullinnissaanut pisussaaffiligaanngitsut.

3.4.2. Napparsimasut Kalaallit Nunaanni inunnik isumaginninnikkut pisartakkanik inatsisit naapertorlugit piunasaqarsinnaanerat.

Immikkoortortami matumani ajornartorsiuteqarfiusumut tunngasumik eqqartorneqarpoq napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut kalaallit inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsinerat naapertorlugu pisartagaqarsinnaatitaanersut.

Aallarniutigalugu oqaatigaara ima isumaqarnermut, Isumagininnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqaqarfiup uannut oqaaseqaammini 17. februar 1997-imeersumi ersersissimasaanut, tassalu innuttaasut inunnik isumaginninnikkut pisartakkanik inatsisit naapertorlugit piunasaqarsinnaanerat kommunit akiliinissaminut imminnut pisussaaffigeqatigiinnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni iluarsivigineqartussaasoq, isumaqataasinnaanngitsunga.

Uanga paasinninnera malillugu Inatsisartut peqqussutaat taanna innuttaasut inatsisit naapertorlugit piunasaqaataannik aqutsisuunngilaq, taamaallaalli oqartussaasut pisartakkanut, innuttaasut inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu inatsisit naapertorlugit pisassarisannik, aningaasatigut pisussaaffeqarnerannik aqutsisuulluni.

Taamaattorli isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 7-at inunnik isumaginninnermi pisartakkanik pisussaataitanerup, aammattaaq innuttaasoq nunagisap avataani najugaqaraangat, ataannartinneqarnissanik pisariaqartitsisoq.

Kisiannili kalaallit inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsinerata nunap ilaanut naalagaaffiup oqartussaaffigisaanut atasumut killeqartinne-

qarneranik apeqquut aallaavittut apeqqutaavoq ikiueriaatsit, pisortat neqeroorutigisassaatt pillugit inatsisit ataasiakkaat tunngavigalugit akissuteqarfigineqartariaqartoq.

Tamatumunnga atatillugu soqutiginarlut siullermik pingaarnermillu tasasaapput tarnimikkut innarluutilinnut immikkut ikiorsiisarneq pillugu malit-tarisassat, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsi-sartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq, kingusinnerusuklut allannguutigitinneqarsimasut ilanngullugit.

Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 1 ima oqaasertaqarpoq:

“§ 1. Inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut eqqarsartaat-simikkut timimikkulluunniit annertuumik innarluutillit sapinngisamik nalinginnaa-sumik inooqataasinnaanerminnut qulakkeerunneqassapput.”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut matuma ki-nguliini immikkoortortat 5-anni, ilanngussaq 2-mi, issuarneqarput.

Inatsisissatut siunnersuutip § 1-ianut oqaaseqaatigisani eqqartorne-qanngilaq inuit Kalaallit Nunaata avataani najugaqartut Inatsisartut peq-qussutaat malillugu qanoq annertutigisumik pisartagaqarsinnaatitaaner-sut.

Inatsisartut peqqussutaata 1994-imeersup inuit timimikkut eqqarsar-taatsimikkullu annertuumik innarluuteqartut isumagineqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 20. oktober 1983-imeersoq taarserpaa.

Inatsisartut peqqussutaata 1983-imeersup § 1-iani ima allassimasoqar-simavoq:

“§ 1. Inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut peqqussummi matumani maleruagassat najoqqutaralugit ikiorserneqarnissamut periarfissa-qartitaapput annertuumik timimikkut aamma/imaluunniit eqqarsartaatsimikkut in-narluuteqarnertik patsisigalugu sulissunneqarnissaminnut aammalu ikiorserne-qarnissaminnut immikkut pisariaqartitsigunik.

Imm. 2. ...

Imm. 3. Inuit peqqussummi uani malittarisassat malillugit ikiorneqarnissaminnut pisinnaatitaasut makkuupput:

...

7. Inuit tarnimikkut/eqqarsartaatsimikkut nanertuuteqartut.

...”

Siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni ima allassimasoqar-poq:

“...

Siunnersuummi inuit ikiorneqarnissaminnut pisinnaatitaasut nalinginnaasumik immikkut isumagininnermi paasinnittaaseq malillugu killilernerqarsimapput, kis-saatigineqarsimavorli erseqqissarniarlugu tamatumani aalajangiinerit assigiin-ngitsut marluk pineqarmata, tassa inuk peqqussummut atasuunersoq, taamaappallu ikiorsiissutit suut ikiorsiissutigineqassanersut.

...”

Inatsisartut peqqussutaata 1983-imeersup napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut Qallunaat Nunaanni katsorsartittunut tunngasumik atuuffi-gisassaa inatsisissatut siunnersuummi § 1, imm. 1-imut oqaaseqaatigine-qartuni sukumiinerusumik erseqqissarneqarsimannilaq.

§ 1, imm. 3-mut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Imm. 3-mi inuit peqqussut malillugu ikiorserneqarsinnaatitaasut erseqqissumik killilersorneqarput. Qangaanerusoq immikkut isumaginninnermut tunngatillugu taaguummumut “silaqassutsimigut amigartooq”-mut taarsiullugu “eqqarsartaatsimik-kut kinguarsimasut” atorneqarpoq taamaaliornikkut inuit pineqartut allannguuteqarnissaat siunertarinngikkaluarlugu. Kiisalu inuit tarnimikkut/eqqarsartaatsimik-kut nanertuuteqartut taama erseqqissumik immikkut ilanngunneqarput, tamannalu inunnut taamaattunut annertusiartortumik pisussaaffiginiffiussaaq peqqinnissamut suliffeqarfinni nakorsarneqarlutik uninnganngippata.”

Inatsisartut peqqussutaata taassuma inuit annertuumik timimikkut imaluunniit tarnimikkut ajoqutillit pillugit landstingip peqqussutaa nr. 9, 15. oktober 1979-imeersoq taarserpaa.

Inatsisartut peqqussutaanni kingullermik taaneqartumi § 1 ima oqaasertaqarpoq:

“Kalaallit Nunaata hjemmestyreata suliarissavaa isumaginninneq inunnut annertuumik timimikkut aamma tarnimikkut ajoquteqarnertik pissutigalugu immikkut paarineqarnissamik kaammattuuteqarfigineqarnissamilu pisariaqartitsisunik.”

...

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut matuma kinguliini immikkoortortat 5-anni, ilanngussa 2-mi, issuarneqarput.

§ 1-imut oqaaseqaatit oqaaseqaatinut nalinginnaasunut issuarneqartunut naapertuupput.

Tusarniaanermut akissutit tigusimasama ilaanni uparuarneqarpoq napparsimasut katsorsarneqareersimasut Kalaallit Nunaannut uternerannut atatillugu annertuumik ajornartorsiutaasartooq tassaasoq, inuit aalajangersimasut ataatsimoortut, nunamut tamarmut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissinneqarnissaminik pisariaqartitsinngitsut, kommunit oqartussaaneranni inunnik isumaginninnikut inissianik isumaginninnikkulluunniit tapersersorneqarnissamut periarfissanik allanik neqeroorfigineqarsinnaanngitsut.

Tamanna pillugu matuma misissuiffiginissaa pingaaruteqartuusorisimavara, inunnut aalajangersimasunut ataatsimoortunut pineqartunut taakkununga pisussaaffinnik sunik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ullumikkut pisussaaffeqartutut isumaqarfigineqarnersut.

Annertuumik innarluutilinnut taakkua angerlarsimaffiini ikiorsisarnermut malittarisassat, najugaqatigiiffinnik najugaqarfinnullu nakkutigineqartunik pilersitsinerit innarluutillit pillugit peqqussummi § 7, imm. 2. nr. 5) aamma 7), tak. §§ 9 - 12, nassaassaapput.

Najugaqatigiiffiit najugaqarfiillu nakkutigisat pillugit § 7, imm. 2, nr. 7-imut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Najugaqatigiiffiit innarluutilinnut imminnut ikiorluarsinnaallutik annikitsuinnarmik allanit ikiorneqarlutik inuusinnaasunut najugassiaapput. Najugaqatigiiffiit aallaavittut kommuninit pilersinneqartarput, Isumaginninnermullu Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik pisattanut pisariaqartinneqartunut, najugaqartut ataatsimoortut atortagaannut tapiissuteqarsinnaavoq (igaffimmi atortunut, nillataartitsi-

vinnut, errorsivinnut, ininilu ataatsimoorluni isersimaartarfinni TV-mut pequti-
nullu). Najugaqatigiiffiit paaqqinniffiunngillat, najugaqartulli allat peqatigalugit
innarluutillit namminerisaminnik inigisaattut isigineqassallutik. Isumaginninner-
mut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik najugaqatigiiffiit pilersinneqarnerannut
aaqqissuunneqarnerinullu, anguniakkatut siunertamut, najugaqartussanik inissiini-
artarnermut, najugaqartut namminneq inuunerminni atukkaminnut sunniuteqaqa-
taanerannut, suleqatit suliallu piareersarnerinut pisariaqartinneqartut tunngaviga-
lugit ilitsersuisarpoq.

Tapersersortitut ikiortit kommunimit atorfinitsinneqartarput. Akissarsianut ani-
ngaasartuutit ilaasa kommunimut utertillugit akilerneqarnissaat kommunip Isuma-
ginninnermut Pisortaqarfimmu qinnutigisinnaavaa.

Aningaasartuutit allat kommunimit aningaasartuutigineqartarput.

Nakkutigineqarluni najugaqarfiit najugaqatigiiffittulli ataatsimoorluni najuga-
qarfiupput. Nakkutigineqarluni najugaqarfiit najugaqatigiiffinnit allaassutaat
tassaavoq innarluutilinnut tapersorsorneqarnissamik paaqqutarineqarnermillu
annertuumik pisariaqartitsisunut naatsorsuussaagamik.

Atuisut tassaassagunarput eqqarsartaatsimikkut annertunerusumik innarluutillit,
imaluunniit timimikkut innarluutillit massakkorpiaq napparsimmaviit paaqqutarin-
niffiini, utoqqaat illuini Danmarkimiluunniit paaqqinniffimmi inissinneqarsimasut
najugaqarfisinnasaminnik neqeroorfigineqarsinnaanngikkallartut.

Najukkami pissutsit qanoq ittuussusiat aallaavigalugu nakkutigineqarluni naju-
gaqarfiit marlunniit arfinilinnut najugaqarfissatut angissusilerneqarsinnaapput.

Tapersorsorneqarneq pisariaqartinneqartoq tapersersortitut ikiortinit suliarine-
qartarpoq.”

Peqqussutip §§-iini 10 - 12-imi ima allassimasoqarpoq:

“§ 10. Innarluutilik kommunip najugaqatigiiffiutaanut inissinneqarsinnaavoq
pineqartoq ulluinnarni tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisutut naliliiffigine-
qarpat.

Imm. 2. Innarluutilik nakkutigineqarluni najugaqarfinnut inissinneqarsinnaavoq
pineqartoq ulloq unnuarlu paaqqutarineqartariaqartutut naliliiffigineqarpat.

Imm. 3. Naalakkersuisut kommunip peqqusinnaavaat kisimiilluni, kommunit allat
imaluunniit Naalakkersuisut peqatigalugit najugaqatigiiffinnik nakkutigineqarluni
najuqarfinnik pilersitsissasoq.

§ 11. Najugaqatigiiffiit pilersinneqarnerinut, aaqqissorneqarnerinut, siuler-
sorneqarnerinut ingerlanneqarnerinullu tunaartarisassanik Naalakkersuisut aala-
jangersaassapput, taakkunanilu nalinginnaasumik, perorsaanikkut katsorsaanik-
kullu ilitsersuisuullutillu nakkutilliineq ingerlatissallugu.

§ 12. Nakkutigineqarluni najugaqarfiit pilersinneqarnerinut, aaqqissorneqarne-
rinut, siulersorneqarnerinut ingerlanneqarnerinullu tunaartarisassanik, Naalakker-
suisut aalajangersaassapput, taakkunanilu nalinginnaasumik, perorsaanikkut kat-
sorsaanikkullu ilitsersuisuullutillu nakkutilliineq ingerlatissallugu.”

Aalajangersakkanut taakkununnga oqaaseqaatit ima nipeqarput:

“Najugaqatigiiffiit kommuninit ataasiakkaaniinnaq pilersinneqartarput, § 7-
mi taaneqartutut tapiissuteqarfigineqarsinnaasunik, nakkutigineqarlumili najuga-
qarfiit kommuninit ataasiakkaanit, kommuninit arlalinnit ataatsimoorullugit
aamma Naalakkersuisunit pilersinneqarsinnaallutik.

Malittarisassat erseqqinnerusut nalunaarutikkut aalajangersarneqarumaarput.”

Naalakkersuisut annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pil-
lugu nalunaarummi nr. 2-mi 25. januar 1998-imeersumi ilaatigut aamma
najugaqatigiiffinnik nakkutigineqarlunilu najugaqarfinnik pilersitsineq
pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik kingullermik aalajangersaasi-

mapput. Nalunaarutip siornatigut nalunaarutaasimasumi malittarisassat tamatumuunakkut ingerlateqqippai.

Taamaalilluni nalunaarutip §§-iisa 30-anni aamma 34-anni, imm. 1-imi ima allassimasoqarpoq:

“§ 30. Kommunimi najugaqatigiiffinnik ataatsimut pisariaqartitsinerup anner-tussusia kommunimi isumaginninnermut tunngasut ulluinnarni ingerlanneqarne-rannut ataavartumik ataatsimiititaliap naliliiffigissavaa. Makku atuutsillugit kom-muni najugaqatigiiffinnik pilersitsinissaminut pisussaaffeqarpoq:

1)kommuni annertuumik innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit angerlarsimaffiuppat,

2)pineqartut ulluunerani nammineq angerlarsimaffiminni nammineersinnaan-gippata, aamma

3)pineqartut imminnut akornusersuunatik najugaqatigiissinnaappata.

§ 34. Inunnut 18-inik ukioqalereersimasunut annertuumik innarluutilinnut naju-gaqatigiiffimmi neqeroortigineqarsinnaasunit annertunerusumik paaqqutarine-qarnissamik tapersorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut inissanik nakkutigine-qarluni najugaqarfimmi neqerooruteqartoqassaaq.”

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmi allaffimmut pi-sortaq ... oqarasuaatikkut 20. oktober 1999-imi apeqquteqarfigaara, pisor-taqarfiit innarluutillit suliaasaqarfiunerannut malittarisassat oqartussaa-sut napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik Qallunaat Nunaannit angerlartitsinissamut paaq-qinniffinni inissanik ineqarfissanillu immikkut ittunik pisariaqartinneqar-tunik qulakkeerinissaminnut pisussaaffigisinnaasaannut tunngasut qanoq paasineraat tusarniarlugu.

Tamatumunnga atatillugu allaffimmut pisortap innersuussutigaa Nam-minersorerullutik Oqartussat, innarluutillit pillugit peqqussummut pia-reersaataasut malillugit paaqqinniffinni inissanik ineqarfinnillu immikkut ittunik qulakkeerinissaminnut taamaallaat pisussaaffeqartut, paaqqinnif-finnut inissinneqarsimasut Qallunaat Nunaannit angerlatinneqarnissaat siunertarlugu aningaasaliissutissanik akuersissuteqarnerup tungaatigut tamatumunnga inatsisini tunngavissaqarnerup annertoqataanik.

Aammattaaq allaffimmut pisortap ilisimatitsissutigaa, kommunit pisus-saaffii tamatuma assinganik inatsisip aningaasatigut tulleriarinermut tunngavigisassartai naapertorlugit paasineqartut, aammalu kommunit kil-lissarititaasut taakkua iluanni napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eq-qartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut inunnit, Kalaallit Nunaanni najugaqartunit, Qallunaat Nunaannut misissortikkiartortinnissaat pisaria-qalersinnaasunit salliutinnissaannut immikkut pisussaaffeqarsimanngit-sut, taamatuttaarlu kommunit pisussaaffeqarnerannut apeqqutaasoq inun-nik tapersuisussanik pisariaqartinneqartut amerlatigisunik pissarsi-soqarsinnaanersoq.

Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsinermi inatsisit allat inuit aa-lajangersimasut ataatsimoortut, misissuininni ilaatinneqartut, aningaasa-tigut pisartagaqarsinnaanerattut annertutigisumik, matumani aamma angerlamut akiliunneqarlutik angalanissaat ilanngullugu, qulakkeeripput.

Kisiannili malittarisassat taakkua malinneqarnerannik immikkut misissuinissara pingaaruteqartuusorisimangilara, tassami napparsimasut tar-nimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut paaq-qinneqarnissaminnik pisariaqartitsinerat aallaaviusutut aningaasaqarner-mut tunngasunik pissuteqartutut pissuseqanngimmat.

Namminersornerullutik Oqartussat inatsisini nalunaarutinilu inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiinissaq pillugu malittarisassaasa inun-nut aalajangersimasunut ataatsimoortunut taakkuusunut, Namminersorne-rulernerup eqqunneqarnera sioqqullugu Qallunaat Nunaanni paaqqinnif-fimmur inissinneqartussanngortinneqarsimasunut sammitinneqartutut isu-maqarfigisariaqarnerat pissutigalugu, tamanna ilutigalugu matuma misis-suiiffiginissaanut pissutissaqarsorisimavara, Namminersornerullutik Oqar-tussat inunnut aalajangersimasunut ataatsimoortunut taakkununga inat-sisitigut akisussaassuseqarnermik qanoq annertutigisumik tigusisimaner-sut.

Sianissutsimikkut ajoqutilinnik paaqqinninnerup immikkullu paaqqin-ninnerup sinnerata isumagisassanngortinneqarnissaa pillugu inatsimmi nr. 257-imi 8. juni 1978-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaannut 1979-imeer-sumut oqaaseqaatini matuma siuliini issuaavigineqartuni innersuussutigi-neqartumi, ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

“§ 5. ...

Imm. 2. Isumaginninnermut ministeri naalagaaffiup iluani isumagisassanut mi-nisteri amtskommuninilu attuumaneqartunik isumaqatigiinniuteqareerluni savalim-miormiut kalaallillu suliffeqarfinni/napparsimmavinni §§ 2 aamma 3-mi ilanngun-neqartuni unitsinneqarnissaannut pisussaaffeqarneq pillugu malittarisassanik aala-jangersaasinnaavoq.

...

§ 16. Inatsit Savalimmiunut Kalaallillu Nunaannut atuutinngilaq.”

Paaqqinniffiit, inatsisip §§-iisa 2-anni aamma 3-anni eqqartorneqartut, inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani suliffeqarfittut im-mikkut paaqqinniffittut, naalagaaffimmit namminersortunillu pilersinne-qarsimasutut nunap aggornerini kommunini inissisimapput.

...

Inatsisip §-iisa 16-iannut oqaaseqaateqanngilaq.

Allamut nuussinissamat ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani 18. juni 1976-imeersumi, inatsisip aalajangersagartaani nalinginnaasuni inner-suussutigineqartumi, kalaallit immikkut ittumik paaqqinninnermi sullinne-qartartut pillugit ima allassimasoqarpoq:

“Kalaallit Nunaanni Kalaallillu Nunaanneersut Immikkut paaqqinniinnermi sul-linneqartut pillugit sianissutsimikkut ajoqutilinnik paaqqinninnerup immikkullu paaqqinninnermik allanik allamut nuussilluni isumagisassanngortitsiner-mut atatil-lugu pissutsinik immikkut ittunik atuuttoqarpoq.

Taamaalilluni Savalimmiuni Kalaallillu Nunaanni immikkut paaqqinninnikkut sullittakkanik najugaqarfiusuni ikiorsiinissaq pillugu apequteqarpoq. Aalajangi-i-soqartariaqarpoq sumiiffinni ikiorsiisarnerup (paaqqinniffiit il.il.) pisariaqartin-ne-qartup piuneranut kina akisussaansoq, kinalu paaqqinniffinnik il.il. ingerlatsisuu-

sussaanersoq. Tamatumunga atatillugu aningaasaliissuteqarnissamik apeqqut paasinarsisinnegartariaqarpoq.

Aammattaarli savalimmormiut kalaallillu immikkut paaqqinninnikkut sullittakkat Qallunaat Nunaanniinnerat pillugu apeqquteqarpoq. Aalajangiisoqartariaqarpoq Qallunaat Nunaanni paaqqinniffinni il.il. tigusinissamut/unitsitsinissamut pisussaaffeqarneq qanoq annertutiginersoq, akiliisarnissarlu qanoq aaqqiissuteqarfigineqassanersoq.

Pissutsit immikkut ittut taakkua isummerfiginissaannut ataatsimiititaliaq pisinnaatitaasutut imminut isigisimangilaq. Eqqortuunerpaasorineqarpoq naammassinninnissamut ataatsimiititaliap apeqqutit taakkua ministerinik attuumaneqartunik allanillu oqaloqateqarnikkut suliassanngortissagai.”

Allamut nuussilluni isumagisassanngortitsinissaq pillugu inatsisip Folketingimut saqqummiunneqarneranut atatillugu naammassinnittussatut ataatsimiititaliamik taaneqartartumit immikkut paaqqinninnikkut sullittakanik Kalaallit Nunaanneersunik tigusinissamut pisussaaffeqarneq pillugu, matumani aamma tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut immikkut paaqqinninnikkut sullittakkat ilanngullugit, siunnersuuteqartoqarsimasorinanngilaq, tassami sullittakkat taamaattut Qallunaat Nunaanneersut unitsinnissaannut pisussaaffeqarneq taamaallaat inatsimmi isummerfigineqarsimasorinarmat.

Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik tigusinerattut pisoqarsimanerata assinganik, paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit, isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut immikkut paaqqinninnikkut sullinneqartut, matumani aamma sullittakkat taamaattut, tarnimikkut nappaatilinnik katsorsaanermut napparsimmavinni unitsinneqarnissaminnik pisariaqartitsinngitsut, tarnimikut anniaatillit pillugit inatsiseqartitsinermut tigusinissaannullu/unitsinneqarnissaannullu akisussaassuermik pissusissamik eqquisumik tigusisimangitsut.

Aammattaaq suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 580, 20. november 1978-imeersoq, tamatumuunakkut Namminersornerullutik Oqartussat isumaginnittoqarfiup suliassaqarfiuneranik 1980-imi januaarip aallaqqaataani tigusisimallutik (Qallunaat Nunaanni ikiorsiissuteqartarnernik suliassat 1981-imi januaarip aallaqqaataani tiguneqarput), misissorsimavara.

Taamaallilluni suliassaqarfiit, Namminersornerullutik oqartussanit tigu-neqarsimasut, pillugit inatsisip §-iisa 1-anni ima allassimasoqarpoq:

“§1. Kalaallit -nunaanni hjemmestyrip isumagisassaraa

1) suliffissarsiuussisarnissaq kiisalu inuutissarsiutinik ilitersuussineq inuutisarsisiutinullu ilinniarfissarsiuussisarneq,

2) inooqatigiinnermut tunngasutigut ajornartorsiutit pitsaaliornissaasa kiisalu inooqatigiinnermut tunngasutigut ajornartorsiutit pilersimasut ikiorserniarnissaasa naleqquttumik annertussusilimmik sulissutiginnissaat,

3) kalaallinik Danmarkimiittunik immikkut ittumik ikiuiniarneq ingerlatissalugu.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“§ 1-imi Namminersornerullutik Oqartussat peqquneqarput suliassanik, suliassaqtitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik suliqaqtut, matumani aamma Kalaallit Nunaanni kommunit, maannamut isumagisassarisimasaannik isumaginnitalissasut landsrådip ileqqoreqqusai tunngavigalugit. Aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat kalaallinik Danmarkimiittunik immikkut ittumik ikiuiniarnermik suliqaqarnermut, maannamut Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmit taamatullu suliffeqarfinit imminnut ingerlattunit (Kalaallit Illui Kalaallinillu Siunnersuisarfik Pôq) ingerlanneqarsimasumut, akisussaaffilerneqarput.

...

Nr. 2-mi Namminersornerullutik Oqartussat inooqatigiinnermut tunngasutigut ajornartorsiutaalersimasut naleqquttumik annertussusilimmik pinaveersaartinnissaannut ajornartorsiutillu pilersimasut ikiorserniarnissaannut pisussaaffeqarnerat aalajangersarneqarpoq.

Inunnik isumaginninnikkut ikiuutit Danmarkimi inunnik isumaginninnikkut ikiuutit suussusaasigut assigisariaqarnagillu amerlaqatigisariaqanngilaat. Aalajangersagaq ilaatigut pisortanit ikiorsiissuteqartarneq pillugu, meeqqanik inuusuttunillu paaqqinninneq pillugu, meeqqanut tapiissutit pillugit, meeqqat pilersornerinut akilersuutit il.il. pillugit landsrådip ileqqoreqqusaasigut atuuttutigut naammassineqarsimasutut isumaqarfigisariaqarpoq.

Nr. 3-mi aalajangersakkami kalaallinik Danmarkimiittunik immikkut ittumik ikiuinnermik suliqaqarneq pineqarpoq. Ikiuinnermik suliqaqarnermut ilaapput kalaallinik ataasiakkaanik toqqartumik ilitsersuisarnerit qallunaallu inunnik isumaginninnermut oqartussaasuisa ikiortakkaminnik sullissineranni siunnersuisarnerit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inunnik isumaginninnermi suliassaqarfii Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnissaat pillugu inatsit taamaallaat Kalaallit Nunaanni paaqqinninnermik, inatsisip atuutsinneqalernera tikillugu Landsrådip ileqqoreqqusaasigut aqunneqarsimasumik, isummerfiginnippoq. Taamaattumik isumaqarpunga suliassaqarfiusup Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarnerani tamanna ilutigalugu pisussaaffimmik, napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik tigusinissamut tarnikkut nappaatinik katsorsaasarnermut napparsimmavinniit inuiaqatigiinnut akulerutitinniaanerup ilaanik, nuussisoqarsimanngitsoq.

Tamatuma akerleraa paasinninneq, innarluutilinnik paaqqinninneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut siullermut 1979-imeersumut piareersaataasunit ersersoq. Matumani naatsorsuutigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat immikkut paaqqinninnikkut sulissuttakkanut suliassaqarfiusumilu Inatsisartut peqqussutaannut kingusinnerusukkut saqqummersunut, paaqqinniffinnik nuna tamakkerlugu atuuttunik, ilaatigut aamma innuttaasunik tarnimikkut innarluutilinnik tigusisinnaasunik, ingerlatsinissamut Namminersornerullutik Oqartussat pisussaaffeqarnerannik peqqussuteqartunut, tamanut tunngasumik akisussaaffeqartut.

Tamatuma kingornagut inatsisitigut pissusiusut atuuttut imatut nassuaateqartittariaqarpakka, Namminersornerullutik Oqartussat ilaatigullu aamma kommunit, Namminersornerullutik Oqartussat suliassamik isumaginnittussanngortitsinerisa kingornagut, paaqqinniffinnik ineqarfissanillu immikkut ittunik, innarluutilinnut naleqqussakkanik, pilersitsillutillu inger-

latsissasut, kisiannili napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut Qallunaat Nunaannut inissinneqarsimasunut, Namminersornerullutik Oqartussat tarnikkut nappaatit katsorsarneqarnerannut Kalaallit Nunaanni napparsimmaveqarneq pillugu pisussaaffinnik tiguisimanerisa kingunerisaannik, neqerooruteqartarneq innarluutilinnut ataatsimoortunut allanut neqerooruteqarnernut naleqqiussilluni salliutin-neqangaanngitsaq.

Aammattaaq Inatsisartut aalajangernikuuaat aningaasaqarnikkut tullerriiarinissanik pingaartitsinerit Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu paaqqinniffinnik inissianillu innarluutilinnut neqerooruteqartarnerisa annertussusianik tamarmiusumik aalajangersaanermi inatsisinut naapertuuttuusut.

Kiisalu najugaqaqatigiiffinni ineqarfinnilu nakkutigisaasuni inissat pillugit neqerooruteqartarnerit annertussusiat inunnik tapersersuisussanik pisariaqartitsinerit amerlatigisunik kommunini ataasiakkaani pissarsisogarsinnaanerani killilersimaarneqassapput.

Isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat, peqqinnissaqarfiup suliaasaqarfiunerani inatsisitigut pissusiusut assigalugit, siornatigut imikkut paaqqinninnikkut sulissuttakkanut Kalaallit Nunaanni katsorsarneqarnissamut taperserneqarnissamullu periarfissanik nalinginnaasumik pilersitsiniarnermut akisussaassusermik pissusissamik eqquisumik tiguisimannngitsut.

Aammattaaq tamanna uannga erseqqissarneqarsimasorinarpoq, isumaginninnermut ministereqarfiup isumaginnittoqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnerata kingornagut, inunnut timikkut imaluunniit tarnikkut annertuumik ajuutilinnut inissiisarfinni amtskommuninut atasuni ikiuisarnermik inatsimmi pineqartumi savalimmiormiunik kalaallinillu inissiisarnissamut pisussaaneq pillugu nalunaarutikkut nr. 888-ikkut 11. december 1986-imeersukkut aalajangersaraa, nunap aggornerini kommunit aammalu Københavnip Frederiksbergillu kommunii pisussaasut napparsimasunik ataatsimoortunik taakkuninnga unitsitsisarnissaminnut, inuit ataatsimoortut taakkua ikiorserneqarnissamik, nunami matumani paaqqinniffinnit ikiorserneqarnikkut naammattumik naammassineqarsinnaanngitsumik, pisariaqartitsinerattut annertutigisumik.

Ilannunneqarnissaq "suliffeqarnermi isumaginninnermilu pisortaqarfimmit" nunap aggornerani kommunimik pineqartumik isumaqatiginninni-areernerup kingornagut aalajangerneqassaaq.

Nalunaarut, eqqarsartaatsikkut piginnaanikitsunik paaqqinninnermik immikkullu paaqqinninnermik allanik allamut nuussilluni isumagissanngortitsineq pillugu inatsimmi tunngavissaqartoq, oqaasertamigut oqaatsit atorneqartut tungaatigut 23. juni 1987-imi allanngortinneqarpoq ("arbejds-og socialdirektionen" ima allanngortinneqarpoq "isumaginninnermi Pisortaqarfik"), sulili atuutiinnarluni.

*Namminersornerullutik Oqartussat isumaginnittoqarfimmik tigusine-rannut atatillugu napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuun-neqarnermikkut inissinneqarsimasunik angerlatitsinissamut akisussaassu-
sermik pissusissamik eqquisumik tiguisimannginnerannik isumaqarnerma
kingunerisaatut matuma tungaa misissuiffiginngitsoortariaqarpara, inatsi-
siliordermi pingaartinneqarluni pineqartoq salliutitsinissamik/tullerriaari-
nissamik pisariaqartitsinersoq aammalu suliamik aalajangersimasumik
suliaqarneq inuit pisinnaatitaaffiunik pisussaaffeqarnernut, Kalaallit Nu-
naata inuiannut inatsiseqartitsinikkut pinngitsoorani malitassaani Inatsi-
sartulli, ilisimatitsissutigineqartut malillugit, innarluutillit pillugit peqqus-
summik atuuttumik oqaluuserinninnermut atatillugu isummerfigisimangi-
saannut, tunngasumik ajornartorsiuteqarfiusussaassanersoq.*

*Taamaattorli sulininni nakkutigisinnaassavara kommunip najugaqaqati-
giiffinnik ineqarfinnillu nakkutigisaasunik pilersitsinissamut pisussaaffe-
qarneq innarluullit pillugit nalunaarutini 1994-imeersumi aamma 1998-
imeersumi peqqussutigineqartut annertutigisumik malinneraat.*

*Kisiannili isumaqarpunga taamatut misissuinissap inunnut ataasiakkaa-
nut sulianut aalajangersimasunut naleqqiussilluni Naalakkersuisut nap-
parsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inis-
sinneqarsimasunik Kalaallit Nunaannut angerlartinneqarsinnaanerannut
qulliunerusutigut akisussaassuseqarnerup paasinarsinneqarnissaanut
nammineerluni suliniartoqassanerani isummerfiginninnissaat utaqqi-
maartariaqarlugu.*

*Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit misissuineq ingerlatsiner-
mut inatsiseqartitsinikkut malittarisassat nalinginnaasut malinneqarne-
rannik nakkutiginninnermut annikillisinneqassaaq, tamatumunngali atati-
lugu uanga oqartussaasut naliliinerisa tulleriissaarinerisalu misileqqin-
nissaannut annertuumik akornuserneqassallunga.*

3.4.3. Napparsimasut Qallunaat Nunaanniitillutik inatsisit naapertorlu- git piumasarisinnaasaat

*Kiisalu matuma misissuiffiginissaa pingaaruteqartuusorisimavara,
Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu kalaallinut Amtshospita-
limi Vordingborgimiittumi inissinneqarsimasunut immikkut ikiorsiissute-
qarnissaminnut, napparsimasut Kalaallit Nunaannut uternissaminnut peri-
arfissaqarnerannut ilapittuutaasinnaasumut, pisussaaffeqarnerut.*

Tarnikkut nappaatinik katsorsaannermut inatsiseqartitsineq pillugu:

*Soorlu sulii allaaserigiga, immikkut ikiorsiissuteqarnissamik pisus-
saaffeqarnerit, Qallunaat Nunaanni nunap aggornerini kommunit nappar-
simmaveqarfiisa pisussaaffigisaat, qallunaat tarnikkut nappaatinik katsor-
saaneq pillugu inatsisaata, Kalaallit Nunaannut atuutinngitsup, malitsigai.*

*Kisiannili aamma inatsit taanna naapertorlugu ilitersuisussaataaneq
napparsimmavimmut, napparsimasut uninngaffigisaannut, pisussaaffium-
mat, nunap aggornerani napparsimmavimmit qanoq ilitersorneqarnissa-*

mik napparsimasut piunasaqarsinnaanerisa isummerfiginissaat pisinnaa-titaanerma avataaniippoq.

Suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsit pillugu:

Qallunaat Nunaanni ikiorsiisarnermik suliaqarnissamut Namminersornerullutik Oqartussanut pisussaaffiliinerup inatsimmi peqqussutigineqartup ilagaa suliaqarneq siornatigut Kalaallit Nunaannut Ministereqarfimmit, kalaallit illuinit Kalaallinullu Siunnersuisarfimmit “Pôq”-mit isumagineqartarsimasoq.

Pisussaaffeqarnerup taassuma annertussusia inatsisissatut siunnersuummi sukumiinerusumik allaaserineqarsimangilaq, namminersornerulernissamilli kommissionip isumaliutissiissutaani, atuagaq 3-mi, qupperneq 33 ff.-imi, matuma kinguliini immikkoortortat 5-anni (ilangussaq 2) issuakkanni, allaaserineqarluni.

Tamatuma kingornagut suliffeqarfinni Qallunaat Nunaanniittuni taakkunani ikiuinnermik sulinermik, inatsisitigut akisussaaffigineqarneri Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1, nr. 3) naapertorlugu tigusimasaannik, kattussinissamut imaluunniit aalajangersimasumik ilusilimik ataqatigiissitsinissamut suliniartoqarsimasorinangilaq.

Kalaallit illui aqqutigalugit siunertarisanut taakkununga Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni aningaasanik akuersissutinik ingerlaavartumik immikkoortitsisoqartarsimavoq, pingaartumik siunnersortinik ikiorteqarnernut inunnillu isumaginninnermi siunnersorneqarnernut atugassanik, taamatuttaarlu ilaatigut aamma napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tapersersortinik Namminersornerullutik Oqartussanit toqqaasoqartartoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga ikiorsiinissamut pisussaaffeqarnerup imarisai sukumiinerusut annertussusiilu kalaallit Kalaallit Nunaannut utersinnaanissaannut periarfissanut naleqqiussilluni Inatsisartut ikiorsiissanerit ataasiakkaat assigiinngitsut allatigullu paaqqinninnerit pillugit inatsisaanni nassaariniarneqartussaasut.

Innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat pillugu:

Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 5-anni ima allassimasoqarpoq:

“Annertuumik innarluutillit Kalaallit Nunaata avataaniinneranni ikiorsiisar-nissamut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Siunnersuummi § 3-mi malittarisassaq pingaarneq tassaavoq innarluutilik Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarpat peqqussut manna tunngavigalugu aatsaat ikiorserneqarsinnaasoq.

Pisulli ilaanni inunnut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqanngit-sunut ikiorsiinissaq pisariaqarsinnaasarpog, assersuutigalugu innarluutilik Danmarkimi paaqqinniffimmut inissinneqarsimatillugu.

Matumanili oqaatigineqassaaq innarluutillit Danmarkimi paaqqinniffimmut inis-sinneqarsimasut qallunaat ikiorsiisarnermi inatsisaat tunngavigalugit ikiorserne-

qartarmata, peqqussulli manna tunngavigalugu aningaasartuutit Namminersorne-
rullutik Oqartussanit matuneqartarlutik.”

Kisiannili § 5 naapertorlugu ikiorsiisussaataitaanerup annertussusia pil-
lugu malittarisassanik aalajangersaasinnaaneq Naalakkersuisut suli ator-
simannngilaat.

Taamaakkaluarpalluunniit isumaqarpunga aalajangersakkap kalaalli-
nut Qallunaat Nunaanniittunut ikiorsiisarneq pillugu malittarisassanik,
inuit ataatsimoortut taakkua Kalaallit Nunaannut uternissaasa qulakkeer-
neqarnissaanik siunertaqartunik tulleriiaarinissamut killissarititaasuni,
Inatsisartut peqqussutaannut oqaaseqaatigineqartuni aalajangersariigaa-
suni, naatsorsuutigineqartuninngarnit annerusumik Naalakkersuisut aala-
jangersaanissaannik periarfissinngikkai.

Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 21-anni ima allassimasoa-
qarpoq:

“§ 21. Innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani paaqqinniffimmiippat innarluu-
tillip kommunitut najugarivitaani isumaginninnermut ataatsimiititaliap innarluuti-
lip Kalaallit Nunaannut utersinnaaneranut periarfissat ikinnerpaamik ukiumut
ataasiarluni misissortassavai.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatigisani ima allassimasoaqarpoq:

“Aalajangersagaq taanna innarluutillip Danmarkimi paaqqinniffimmut inissin-
neqarsimasup inissinniarneqartulluunniit angerlartinneqarnissaanut periarfissat
misissorneqarnissaannut tunngassuteqarpoq.

Kommunini isumaginninnermi ataatsimiititaliat innarluutillip Kalaallit Nunaan-
nut uternissaanut periarfissat misissussavaat, kisianni Isumaginninnermut Pisor-
taqarfik suli taannaavoq innarluutillip Kalaallit Nunaannut uternissaanut uterunilu
neqeroorutininik sunik neqeroorfigineqarnissaanik aalajangiisussarpiaasoq.

Kalaallit Nunaanni inissinneqarnissamik periarfissanik kommunit misissuineri-
sigut naatsorsuutigineqarpoq ulloq unnuarluni paaqqinniffimmi, nakkutigineqarluni
najugaqarfimmi assigisaanniluunniit inissinneqarnissamut periarfissat qulaajarne-
qarsinnaasut.

Isumaginninnermut Pisortaqarfik tamatuma kingorna naliliissaaq Kalaallit Nu-
naanni najugaqarnissamut neqeroorut angerlartitsinissaq eqqarsaatigalugu naam-
maginartuunersaq, tamatumalu aalajangiiviginiarneqarnerani innarluutilik sapin-
ngisaq naapertorlugu aalajangeeqataatinniarneqartassaaq.”

Inatsisartut peqqussutaannut qulliunerusutigut killissarititaasut, matu-
mani aamma neqeroorutininik tulleriiaarinermi aningaasatigut pingaartitas-
sat inatsisinut naapertuuttuuneri ilanngullugit, eqqarsaatigalugit isuma-
qarpunga aalajangersagaq taanna immiini ikiuinissamut periarfissanik mi-
sissuinerminngarnit allaasumik kommunit iliuuseqarnissaannut pisussaaf-
fimmik inassuteqarfiunngitsoq, taamaalillunilu aalajangersagaq immiini
napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut, Qallunaat Nunaanni katsor-
sartissimasunut, neqeroorutininik tulleriiaarinissamut kommunit pisussaaf-
feqarnerannik pisussaaffiliinngitsoq.

Taamaattorli isumaqarpunga kommunit misissuisussaataitaanerup anger-
lartitsiniarnermi periaatsimut annertuumik pingaaruteqarsinnaajumaar-
toq, paarlattuanilli isumaqarpunga malittarisassap taassuma napparsima-
sunut ataasiakkaanut tunngasumik malinneqarneranik immikkut misissui-

nermik aallartitsinissamut naammattumik pissutissaqanngitsaq, tamanna Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik qallunaat katsorsaasarfiinit angerlartitsinissamut peqataanissaminnut pissusaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik erseqqissunik tunngaveqarluni pisinnaalersinnagu.

3.5. Ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup suliassat suliarineqartarnerannut malittarisassartai

Qularutissaanngitsoraara ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup tunngavilersuuteqarnek, illua'tungiusutut peqataaneq naammagittaalliornissamullu ilitersuinissaq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi nassaassaasut, suliap suliarineqarnerata sivissusissaanut inatsisitigut najoqqutassaallutik tunngaviusut, missiliuussinerit tulleriissaarinerillu, matumani aamma missiliuussinermi piumasarisanik inatsisinut naapertuuttunik iloqqasunik killiliinermut najoqqutassat ilanngullugit, pillugit malittarisassanik nalinginnaasunik oqartussaasut malinninnerat napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut angerlartinniarneqarneranni suliani inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaannut pingaaruteqartorujussuusinnaasut.

Tamatumunngali peqatigitillugu nalorninartutut nalilertariaqarpara, malittarisassat taakkua malinneqarnerannik misissuineq napparsimasut ullumikkornit sukkaneroqisumik Kalaallit Nunaannut utersinnaanissaannut qanoq annertutigisumik ilapittuutaasinnaajumaarnersoq.

Matumuuna pingaartippara Namminersornerullutik Oqartussat, oqaatigineqartutut, napparsimasunik tarnimikkut nappaatilinnik eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunik angerlartitsiniarnermut inunnillu isumaginninnermi innarluutilinnut nalinginnaasumik neqerooruteqartarnermut pissusissaq eqqorlugu inatsisitigut akisussaassusermik naalagaaffimmit tiguisimannngimmata.

Tamanna ilutigalugu inatsiseqartitsineq Namminersornerullutik Oqartussanut atuuttoq innuttaasut pineqartut Qallunaat Nunaannit angerlatinnissaasa salliutinneqarnissaanut pissusaaffimmik imaqaanngilaq, taamaattumik taamaareermat oqartussaasut pineqartut angerlatinnissaannut periarfissanik naliliinerata isornartorsiornissaa ajornakusoornartissavara.

Taamaattumik isumaqarpunga suliani ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi isummanik illua'tungiusunik misissuisinnaanissama inuit, qallunaat tarnikkut nappaatilinnut napparsimmaveqarfiannit katsorsarneqareersimasunit qanoq pineqarnissaasa isummerfiginissaanut pissusissaq eqqorlugu inatsiseqartitsinikkut akisussaaffeqarnermik inissiinissaq pillugu qullinerusutigit ajornartorsiuteqarfiusumik paasinarsitsisineq, minnerunngitsumillu malittarisassanik, kalaallit oqartussaasuisa pissusaaffigisaanik erseqqissumik allaaserinnittunik malittarisassiornissaq utaqqimaartariaqarpaa.

3.6. Oqaaseqaatigisakka inassuteqaatigisakkalu eqikkaanerusut, taak-kununnga ilanngullugu aamma napparsimasut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqaatigiissutaannut tunngasumik inatsisitigut inis-sisimanagerat.

Misissuinerma takutippaa napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut inatsisitigut inissisimanagerat Namminersornerullutik Oqartussat peqqinnissaqarfimmik inunnillu isumaginninnermi suliaasaqarfinnik tigusinerannut tamatumalu kingornagut suliaasaqarfinni taakkunani malittarisassanik aalajangersaanermut atatil-lugu paasinarsisinneqarsimanngitsoq.

Kalaallit napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarner-mikkut inissinneqarsimasut Qallunaat Nunaannit angerlartissinnaanis-saannut paaqqinniffeqarnikkut, katsorsaaveqarnikkut ikiorsiissuteqartar-nikkullu tunngavissanik pilersitsinissamut Namminersornerullutik oqartus-sat kommunillu pisussaaffinut inatsisitigut tunngavissamik erseqqissumik piusoqanngitsoq.

Taamaalilluni isummerfigineqarsimanngilaq Namminersornerullutik O-qartussat suliaasaqarfinnik taakkuninnga naalagaaffimmit tigusinerminni, napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut naalagaaffiup maannamut suliaasaanik tigusisima-nersut.

Peqqinnissap tungaa pillugu isumaqarpunga napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut inatsisit naa-pertorlugit inissisimanagerat ingerlatsiveqarfiup taassuma Namminersorne-rullutik Oqartussanut tunniunneqarnerani siamasissuinnarmik isumaliu-tersuutigineqarsimasoq.

Taamaattorli tamanna ilutigalugu piffissap sivisunerusup ingerlanerani napparsimasut angerlartinniarnissaat pillugu Kalaallit Nunaanni politik-kikkut aqutsinikkullu oqallittoqartarsimavoq, pissusissarli eqqorlugu oqar-tussaassuseqarneq paasinarsisinneqarsimanani.

Inunnik isumaginninnerup tungaa pillugu taamatuttaaq isumaqarpunga, Namminersornerullutik Oqartussat suliaasaqarfimmik taassuminnga tigu-sineranni napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermik-kut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni ikiueriaatsimut, pingaartumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu malittarisassanut, tunngasumik inat-sisit naapertorlugit inissisimanagerat isummerfigineqarsimanngitsoq.

Tamanna ilutigalugu Namminersornerullutik Oqartussat innarluutillit pillugit inatsiseqartitsineranni tunngavigineqarsimasorinarpoq, sulianik angerlartitsinissamut tunngasunik tulleriissaarinissaq pillugu inatsisitigut pissusiusut pioreersut allanngortinneqassanngitsut.

Uanga tunginnit misissuineq matuma kingornagut pissutsinut imaattu-nut taamaallaat tunngasariaqassaaq, suliaasaqarfiusumut allaffissornikkut malittarisassat periaaserlu malittarisassat, Kalaallit Nunaata inatsisit inu-iannut tamanut atuuttut naapertorlugit pisussaaffigisai, pingaartumik Inut-

tut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaat, malillugit innuttaasut pisinnaatitaaffiit pineqartunut akerliusinnaanersut.

Taamaattorli misissuinermut taamaattumut atatillugu isornartorsiuinisannut imaluunniit inassuteqaatinik saqqummiussinissannut periarfissaqanngilanga, tassami Namminersornerullutik Oqartussat napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasunut tunngasumik inatsiseqartitsinikkut ingerlatsinikkullu akisussaasuseqarnermik qallunaat naalagaaffiannit tiguisimanngimmata.

Taamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga innuttaasup kiffaangissusiagaanera ima annertutigisumik akuliunnerusq, pineqartoq Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaanni immikkoortut 13-iat malillugu allaffissornikkut oqartussaasut kiffaangissusiagaanerup oqilisaanneqarnissaanut taamaatitinnissaanulluunniit peqataanissaminnut pisussaaffeqarnerat pillugu apeqqutip misilinneqartinnissaanut eqqartuussissutaasinnaasumik sunniuteqarluartumik inatsisitigut piunasaqarsinnaatitaasut.

Aalajangersakkami tassani ima allassimasoqarpoq:

“Kinaluunniit pisinnaatitaaffimminik kiffaangissutsiminillu isumaqatigiissut taanna malillugu narrunarsagaasimasoq taakkua sunniuteqarluartumik eqqartuussutigitinnissaannut inuiaqatigiit oqartussaasuinut saaffiginnissinnaatitaassaaq, narrunarsagaaneq inunnit, atorfitik naapertorlugit iliuseqartunit narrunarsaane-rugaluarpalluunniit.”

Taamaattumik Naalackersuisut pisussaapput paasinarsisinniassallugu Namminersornerullutik Oqartussat taamaattumik oqartussaaffeqassanersut.

Inatsisartut Ombudsmandiat oqartussaaffiuvoq inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutip isumaa paasillugu oqaatsip “eqqartuussinermi atorussap sunniuteqarluartup” ataanut ilaanngitsoq, tassami oqaaseqaatigisakka naalagaaffiup naalackersugaaneranut inatsisit tungaannit isigalugit allaffissornikkut oqartussaasunut pisussaaffiunngimmata.

Kisiannili sulinera innuttaasut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaasa illersornissaannut eqqartuussinermi atortussaavoq Inatsisini-Tunngaviusuni qulakkiigaasoq, taamaammat nalornissuteqarnerup, pisinnaatitaanera pillugu paasisimasama, erseqqissisinniarnissaa Naalackersuisunut allaffissornikkut pisussaaffittut isumaqarfigisariaqarpoq.

Napparsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissinneqarsimasut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaasa naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasut sorliit napparsimasut angerlartinnissaannut peqataanissamat akisussaanerisa paasinarsisinneqarsimanngin-nera pissutigalugu inatsisitigut nakkutiginninnertut ilusilimmik isumagineqarsinnaassannginnerat tamarmiusumik isiginnillunga akuersaarneqarsinnaanngitsuusoraara.

Tamanna tunuliaqutaralugu Naalackersuisut imaattunik inassuteqaateqarfiginissaannut tunngavissaqarsoraanga:

- Napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqartuunneqarnermik-
kut inissinneqarsimasunut akisussaassuseqarnerup inissinnissaa Naalak-
kersuisut paasinarsisinniassagaat,

- Naalakkersuisut, akisussaassutsip Kalaallit Nunaanni Namminersor-
nerullutik Oqartussani inissinnissaa kissaatigineqarpat, qallunaat naala-
gaaffiat isumaqatigiinniuteqarfigilissagaat namminersorerulerneq pil-
lugu inatsisip §§-iisa 4-nni aamma 5-anni immaqalu aamma § 18-ianni
malittarisassat naapertorlugit,

- Naalakkersuisut napparsimasunut tarnimikkut nappaatilinnut eqqa-
tuunneqarnermik inissinneqarsimasunut inatsisitigut pissusiusunik paa-
sinarsisitsiniarnermut peqatigitillugu isumaliutersuutigissagaat, tarnikkut
nappaatinik katsorsaannermut Kalaallit Nunaannut inatsiseqartitsiner-
mik atulersitsisoqarnissaa pillugu qallunaat naalagaaffiannik isumaqatigin-
niinniuteqarnermik aallartitsisoqassanersoq, aamma

- Naalakkersuisut isumaliutersuutigissagaat kalaallinut Qallunaat Nu-
naanniittunut ikiorsiisussaataaneq napparsimasunut tarnimikkut nappa-
atilinnut eqqartuunneqarnermik inissinneqarsimasunut naleqqiussilluni
qanoq iliorluni pitsaanerpaamik isumagineqarsinnaanersoq, matumunnga
ilanngullugu suliffeqarfiit ikiorsiisuteqartarnermik assigiinngitsunik sul-
iassaqarfiusumi suliaqartut, tassa Qallunaat Nunaanni Allaffik, kalaallit il-
lui siunnersuisarfillu "Pôq", sulinerat malittarisassaqtitsinikkut ataqati-
giissinneqarsinnaanersoq.

Aammattaq inassuteqaatigaara Naalakkersuisut isumaliutersuutigissa-
gaat innarluutillit pillugit peqqussut atuuttoq inunnut annertuunik innar-
luutilinnut ikiuisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik, tarnimikkut
innarluutilinnik napparsimmavimmit imaluunniit paaqqinniffimmit Qallu-
naat Nunaanniittumit angerlartitsinissamut tunngasumik §§ 5 aamma 12-
mik, naammassinninnissamut malittarisassanik pisariaqartitsinertut an-
nertutigisumik imaqarnersoq.

Naalakkersuisut qinnuigaakka isumaliutersuutigisamik inernerinik na-
lunaarfigeqqullunga.

Suliassap taassuma inernera pineqariarpat isummerfigiumaarpara suli-
anik angerlatitsiniarnermut tunngasunik ataasiakkaanik misissuinissamik
aallartitsissanerlunga.

Suliap tunngavissaasutigut innuttaaqatigiinnikkullu soqutiginaateqar-
nera pissutigalugu aammalu Namminersorerullutik Oqartussat peqqin-
nissaqarfimmik isumaginnittoqarfimmillu tigusinerannut atatillugu nap-
parsimasut tarnimikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermik inissinne-
qarsimasut pillugit apeqqutinik paasinarsisinneqarsimannngitsunik unin-
ngaannartoqarunarnera pissutigalugu, Inatsisartut Inatsisit Atortinneqar-
nerannut Ataatsimiititaliaat oqaaseqaatigisama assilineranik nassiussivi-
gaara, tak. tamanna pillugu ataatsimiititaliamik taassuminnga isumaqati-
giissutigisara.

Aammattaaq Folketingip Ombudsmandia, Folketingip Ombudsmandiata Amtshospitalimut Vordingborgimiittumut takusaasimanera pillugu Folketingip Ombudsmandiata nassuiaataanut 23. februar 1996-imeersumut innersuussillunga misissuininnilu suliassaqarfiusuni misissuiffigisimasanni naalagaaffiup inatsiseqartitsinera atuuttoq pillugu apeqqutinik nalornissuteqarfiusunik aammattaaq ilimasaarimmat, oqaaseqaatigisama assilineranik nassiussivigaara.

Kiisalu oqartussaasut matuma ataani taagorneqartut ukua oqaaseqaatigisama assilineranik paasissutissinnissaannut pissutissaqarsorisimavara:

Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisaa,

Statsministereqarfik,

Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfik,

Storstrøms Amtskommune,

Amtshospitali Vordingborgimiittoq,

Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani Eqqartuussisuuneq,

Kalaallit Nunaanni Politiit Qullersaat, aamma

Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Naalakkersuisut inassuteqaatigisannut akissutaannik tigusaqarsimanngilanga.

04 - Ingerlatsinermt inatsiseqartitsineq

04 - 1 Naammagittaalliuuttip oqartussani qulliunerusuni naammagittaalliorfiusinnaasuni suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinnissaanut oqartussap pisussaaffeqarnera.

Ombudsmandi oqaaseqaateqarsimavoq oqartussap aalajangiinermut tapertamik tunngavilersuuteqarnissaminik kissaateqarnerata aalajangiineq pillugu naammagittaalliummik tiguneqarsimasumik oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorfiusinnaasumut ingerlatitseqqinnissamut oqartussaq pinngitsoortinngikkaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunimi oqartussaasoq pineqartoq isornartorsiorneqarpoq inatsisitigut tunngavissaqarnani innuttaasup pineqartup oqartussanut qulliunerusunut naammagittaalliorfiusinnaasunut naammagittaalliumminik taamaatitsinissaanut sunniiniarsimasutut. (J.nr. 11.73.20.7/63-99)

Naammagittaalliummut suliarisimasannut atatillugu utoqqalinersiutit pillugit aalajangiineq pillugu suliami innuttaasup, A-p, oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarnerminik tunuartitseqqullugu kajumissaarneqarsimaneramik paasissutissinneqarnera pissutigalugu 8. september 1999-imi aalajangerpunga suliaq taanna naammineerlunga misissuiffiginarlugu.

Suliami pisimasut imaapput:

Kommuni 17. februar 1998-imi A-mut allagaqarpoq, nalunaarutigalugulu 1998-imi utoqqalinersiutaanut inummut tapit qaammammut 605,69 kr.-iusussatut naatsorsorneqarsimasut, taakkulu ukiumut siulianut sanilliullutik ikileriaateqarlutik. Aalajangiineq taanna aalajangiinerup tiguneqarneranit sapaatit-akunneri sisamat qaangiutsinnagit isumaginninnermi ataatsimiititaliamut naammagittaalliornissaq pillugu ilitersuummik ilaqarpoq.

A isumaginninnermi ataatsimiititaliamut allakkatigut 2. marts 1998-imi imaattumik naammagittaalliuuteqarpoq:

“K kommunip allagai 17. februar 1998-immersut tunngavigalugit naammagittaalliuut. ...

Ataatsigut atsiortunga allakkani taaneqartuni aalajangiineq matumuuna naammagittaalliuutigaara, tassami inummut tapikka 1997-imi 878,44 kr.-iusut 1998-imi 605,69 kr.-nut ikilineqarsimammata.

“Isertitama aningaasartuutimalu ataatsimoortumik naliliivigineqarnerat” tunngavilersuutit atorneqarsimavoq. Tunngavilersuut taanna paasiuminaammat suliamik ingerlatsisoq ... tamatumalu kingorna immikkoortortaarfimmi pisorta q ... siarnerfigaakka. Oqarfigineqarpunga boligstøtti aqputigalugu illumi BSU-mit taarsigassarsama erniaat akileraartarnikkut uannut iluaqutaasut isumaqartoqarnera tunngavigalugu taamatut naliliisoqarsimasoq.

Tamanna naleqquttuunngilluinnartoq isumaqarpunga. Boligstøtti aqputigalugu illumi najugaqarneq akisoorujussooreerpoq, tassami illumi ukiunik 21-nik pisoqaas-

susilimmi ilaatigut kiassaateqarfia, iluata silataatalu qalipanneqartarneri aserfallatsaaliuartaqarmata, aamma nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq ilanngullugu.

Ukiut arfinillit iluanni ukiut ingerlanerini inummut tapikka pingajorarterummut ikilineqarsimapput. Tamanna naleqquttuunngilluinnarsorinarpoq, tassami illumi tassani kisimiittuuvunga, suullu tamaasa nammineerlunga isumagisussaallugit.

...

Isumaginninnermik ingerlatsiviup allattuiffiani 23. marts 1998-imeersumi imatut allassimasoqarpoq:

“A isumaginninnermi ataatsimiititaliamut naammagittaalliorsimavoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tapiliussai isumaginninnermut immikkoortortaqarfiup 12.2.98-imi allangortippai.

... ataanilu atsiortunga pineqartumut ullumikkut allagaqarpugut, allangortitsineq itisilerlugu, nalunaarutigalugulu isumaginninnermi ataatsimiititaliamut naammagittaalliuut tunuartinneqarsinnaasoq.”

Isumaginninnermik ingerlatsiviup A-mut allagaani 23. marts 1998-imeersuni imatut allassimasoqarpoq:

Isumaginninnermi ataatsimiititaliamut naammagittaalliuut 2. marts 1998-imi allanneqarsimasoq pillugu.

Allakkatit isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmi tiguneqarsimapput, naammagittaalliuutivillu Isumaginninnermi Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqannginnerani inummut tapivit 878,44 kr.-nit 605,69 kr.-nut sooq ikilineqarsimanerat itinerusumik nassuiarniarparput.

Inummut tapivit ikilineqarnerannut pissutaasut tassaapput utoqqalineq pissutigalugu utoqqalinersiutisiavit akileraarutit ilanngaatigereerlugit 5.674 kr.-nit 5.861 kr.-nut 1. januar 1998-imi allangortinneqarsimanerat, innaallagissamut akiliutivit kvartalikkaartut ikileriansimanerat kiisalu ikuallattoornissamut inatsisit malillugit sillimmasiissutivit ikilerialaarsimanerat.

Taamaalillutik qulaani taaneqartut tunngavigalugit qaammammut inuuniutissanut tunngaviummik aningaasartat ilinnut tunniunneqartartut allannguuteqanngillat.

Tamanna nassuiaatit naammassasoq, taamaattumillu Isumaginninnermi Ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutit tunuartsissagit neriuutigaarput.

Paasissutissanik amerlanerusunik pissarsinissat kissaatigigukku pisariaqarpat angerlarsimaaffinnut ornillutit oqaloqatiginissannut piareersimavugut.”

Tamatuma kingorna isumaginninnermik ingerlatsiviup allattuiviani 27. marts 1998-imi imaattumik ilanngussisoqarsimavoq:

“A-p naammagittaalliuutini oqarasuaatikkut atorunnaarsippaa, tamannalu allakkatigut pissasoq Isumaginninnermi Immikkoortortaqarfiup kissaatigaa.”

Allattuivinni 30. marts 1998-imi imaattumik ilanngussisoqarsimavoq:

“A sianerpoq isumaginninnermilu ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutini aalajangiusimaannarumallugu kissaatigalugu. ...”

A aalajangiisimanermi pissutsit arlallit aamma oqartussamut qulliuenerusumut naammagittaalliuuteqarnini tunuardeqqullugu isumaginninnermik ingerlatsiviup imminut kajumissaarisimanagera pillugit 5. april 1998-imi uannut naammagittaalliorpoq.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliaq allakkatigut 4. maj 1998-imeersutigut nalunaarpoq inummut tapit pillugit aalajangiineq atortussanngortillugu aalajangiisimalluni.

Naammagittaalliuutip suliarinissaa 4. november 1998-imi itigartitsissutigaa, tassami A-p naammagittaalliuutaa 2. marts 1998-imeersoq oqar-

tussamit pisinnaatitaasumit, tassalu kommunalbestyrelsimit, suli suliarineqarsimangimmat, tamatumunngalu peqatigitillugu suliaq tassunga ingerlateqqillugu nassiuppara. Ukiumut 1998-imut tunngasumik nalunaarutinni qupperneq 29-mut innersuussivunga.

Suliaq nassiunnerani oqaatigaara oqartussat alliunerusut suliamik suliarinninnerminni kukkussutaat uparuassallugit oqartussaq qulliunerusoq pi-sussaaffeqartoq.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangiineranik kommunalbestyrelsip atorussangortitsilluni aalajangiisimaneranik nalunaarut 18. maj 1999-imi tiguara.

Suliali isumaginninnermik ingerlatsivimmi isumaginninnermilu ataatsimiititaliami suliarineqarnerani kukkussutaasimasut kommunalbestyrelsip uparuarsimangilai.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaallior-nissamat periarfissaq kommunalbestyrelsip A-mut ilitersuutigisimavaa, naammagittaallior-nissamullu piffissarititaasoq qaangiummat Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarasuaatikkut nalunaarfigaanga naammagittaallioq-qinnissamat periarfissaq taanna A-p atorsimangikkaa.

Tamatuma kingorna oqartussamat qulliunerusumut naammagittaalliu-taanik tunuartitseqqusilluni kommunip A-mut kajumissaarisimanera nam-mineerlunga misissuiffiginarlugu aalajangerpunga.

Kommunip oqaaseqaataa imaattoq 1. oktober 1999-imi tiguara:

“A-p 1998 eqqarsaatigalugu utoqqalinersiutisiaminut inummut tapinik qinnute-qarnerata suliarineqarneranut atatillugu A oqaasiinnartigut allakkatigullu akulikitsu-mik attaveqarfigineqartarsimavoq.

Iluoorpoq kommuni allakkamini 23. marts 1998-imeersuni A-p naammagittaal-liuutiminik tunuartitsinissaanik kissaateqarluni oqarsimammat. Tamanna naamma-gittallior-nissamat periarfissat pillugit kommunip A-mik oqaloqateqartarnera tun-gavigalugu pisimavoq, oqaloqatigiittarnerimmi taakku kommuni isumaqalersissi-mammassuk aalajangiineq naammagittaalliuutigissallugu A-p kissaatiginnikkalua-
raa, naatsorsueriaaserli paasisimanagu. Aammattaaq tamanna tunngavigalugu kom-muni isumaqarpoq naammagittaallioqartarnermik aqqissuussineq A-p imatut paasi-simagaa, naatsorsueriaaseq tunuliaqutarineqartoq paasisinnaassaguniuk taanna pil-lugu aalajangiineq naammagittaalliuutigisariaqarlugu. Taamaattumik allakkani taak-kunani A nalunaarfigineqarpoq paasissutissanik amerlanerusunik piumpappat anger-larsimaffianut ornilluguluunniit oqaloqatigineqarneratigut tamanna pisinnaasoq.

Taamaattorli “naammagittaalliuutip tunuartinneqarnissaa kommunip neriuuti-gaa”-mik nipilimmik oqaasertaliisimaneq pitsaannngitsorujussuusoq nassuerutigisa-riaqarpoq, tassami tassunga taarsiullugu naammagittaalliumminik tunuartitsinissa-minut periarfissaqarneranik A ilitersorneqarsimasariaqaraluarimat.

A-p naammagittaalliuutini 27.3.98-imi oqarasuaatikkut atorunnaarsippaa, up-
pernarsaasersuinissarlugu eqqarsaatigalugu tamanna allakkatigut kommunimut nalu-naarutigeqqullugu qinnuigineqarluni.

A 30.3.98-imi oqarasuaatikkut nalunaarpoq suliaq naammagittaalliuutiginiarlugu kissaatigigini, ilisimatinneqarlunilu suliaq Isumaginninnermi Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqassasoq. Allattuiffinni allattukkanit A naammagittaalliumminik tunuartitseqqullugu oqaasiinnartigut kajumissaarneqarsimanersoq takuneqarsin-naangilaq, ilumullu taamaalioqarsimanersoq kommunip ilisimasaqarfiginngilaa.

Naammagittaalliuutinik oqartussamulluunniit qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissanik tunuartitseqqusilluni innuttaasunik kajumissaarisarneq kommunip ileqqorinnigilaa. K kommunip innuttaasut naammagittaalliuutinik immersuinerini ikiorajuttarpei. Naammagittaalliuuteqartarnerup inatsisit atuuttut ingerlaavartumik qulaajarneqarnissaannut kommuni periarfissaqartilluaraa K kommuni isumaqarpoq, taamaalilluni kommunip sulianik ingerlatsinera sapinngisamik eqqornerpaamik ingerlanneqarsinnaaqqullugu.

Taamaattumik A-mut allakkani 23. marts 1998-imeersuni oqaasertalersuineq pitsaanngitsoq K kommunip ajuusaarutigissavaa.”

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“A-p naammagittaalliuutaa pillugu aalajangiineq isumaginninnermik ingerlatsiviup suliamik suliarinninnerani kukkussuteqarsimanermik kommunalbestyrelsip oqartussatut qulliunerusutut suliarinninnermini uparuaanissaminut pissutissaqarsorisimanninnera tunngavigalugu kommunip suliarinninneranik nammineerlunga misissuinissara aalajangiuppara.

A-p naammagittaalliuutaanik isumaginninnermik ingerlatsiviup suliarinninnera oqartussap qulliunerusutut naammagittaalliuuteqarfissap isumaginninnermi ataatsimiititaliaanerani kukkusumik aallaaveqarneranut attuumassuteqartinnagu naliliivigineqartariaqarpoq.

Tamatuma kingorna tunngaviutippara A-p naammagittaalliuutaataa isumaginninnermi ataatsimiititaliamut ingerlateqqillugu nassiunnissaa isumaginninnermik ingerlatsiviup aatsaat pissutissaqarsorilersimagaa, aalajangiineq pillugu naammagittaalliuunni aalajangiusimallugu A-p oqarasuaatikkut 30. marts 1998-imi nalunaaruteqarnerata kingorna.

Suliaq pillugu kommunip uannut oqaaseqaateqarnerata kingorna aallaavigaara naammagittaalliuutip ingerlateqqinneqarsimanninnera aalajangiinnermut tunngavilersuummik kommunip itisiliinissaminik kissaateqarneranik pissuteqartoq.

Tunngavilersuutip immiini naammagittaalliornissamik periarfissaqarnermut sunniutaa pillugu oqaatigaara naammaginngitsumik tunngavilersuineq aalajangiinerup inatsisitigullu sunniutaasut aalajangiinnermut attuumassuteqartut atuussinnaassuseqannginnerannik kinguneqanngitsoq, matumani aalajangiineq pillugu oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaanerup taamaalilluni suliami illua tungiusumut nalunaarutigineqarnerata kingorna atuutilersarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aalajangiinerup amigartumik tunngavilersorneqarsimanagera apeqquataatinagu.

Amigartumik tunngavilersuineq naammagittaalliornissamut piffissaliussap aalajangiinnermut attuumassuteqartup naatsorsorneqarneranut taamaallaat sunniuteqartarpoq.

Taamaattumik naammagittaalliornissamut piffissaliussaq aatsaat atuutilersarpoq innuttaasoq pineqartoq aalajangiinnermi tunngavilersuutaasunik sukumiisunik tigusaqareeraangat.

Suliami oqaaseqaatigisanni 15. februar 2000¹-imeersumi kommuni isornartorsiorsimavara, ataatsimoortumik naliliineq kisiat aallaavigalugu aalajangiineq pillugu tunngavilersuineq naammannngimmat.

Taamaattumik kommuni isumaqatigaara oqarmat A-mut amigartumik tunngavilersuisimanerup pitsaanerulersinneqarnissaa pisariaqartinneqarsimasoq.

Kisianni oqaatigineqartutut aalajangiinerup taamatut amigaateqarneranik aaqiinissamut pisussaaffik A-p aalajangiinermik oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneranut sunniuteqartussaannngilaq.

Innuttaasup aalajangiineq amigartumik tunngavilersorneqarsimasoq naammagittaalliuutiginiarlugu kissaatigiguniuk pisinnaatitaaffini taanna akornuserneqarani atussallugu pisinnaatitaaffeqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu amigaataasoq taanna suli aaqinneqanngitsoq aalajangiineq oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqaraluarpulluunniit kommuni pisussaaffeqartuaannarpoq amigaataasoq taanna aaqiivigissallugu.

Taamaattumik isumaqarpunga aalajangiinermut amigartumik tunngavilersuinerup aaqinneqarnissaanik kommunip kissaateqarnera innersuusutigalugu A-p naammagittaalliuutaanik kommunip suliarinnissimannginera immi kukkunerusoq annertoq isornartorsiortarialillu.

Oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq kukkusumik aalajangiinernut illersuutaavoq, taamaattumillu innuttaasut inatsisitigut isumannaatsumik ingerlatsivigineqarnerat pillugu qularnaveeqqutaalluni.

Taamaattumik oqartussap aalajangiisussatut siullertut aalajangiisimasup innuttaasoq naammagittaalliuutiminik tunuartitseqqullugu sunniinerneran inatsisinik unioqutitsineruvoq.

Tamatumunnga atatillugu aalajangiinermut tunngavilersuinerami amigaataasoq aaqinneqarpat innuttaasup naammagittaalliorumajunnaarsinnaaneranik oqartussap naliliinera suliami matumani pingaaruteqanngilaq.

Taamaattumik A-p naammagittaalliuutiminik tunuartitsisinnaanerminut periarfissaanik isumaginninnermik ingerlatsiviup ilitsersuisariaqarsimagaluarneranik kommunip oqarnera isumaqatigisinnaanngilara.

Akerlianik isumaqarpunga isumaginninnermik ingerlatsiviup A-mut allakkamini 23. marts 1998-imeersuni ilassutaasumik tunngavilersuinermini A-p naammagittaalliuutiminik tunuartitsinissaanik kajumissaarinerut paasineqarsinnaasumik oqarnera assut isornartorsiortarialittut isigisariaqartoq.

Suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

1.) Takuuk suliaq nr. 04-6

04 - 2 Meeqqap sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmut allamut nuutsinnissaanik qinnuteqaateqarnermi suliamik suliaqarneq, matumani aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarneq ilanngullugu.

K kommuni, meeqqap sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmut kommunimiittumut allamut nuunneqarnissaanik qinnuteqaateqartup, allakkiaq meeqqap sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi maannamut ileqqulersornerata ingerlasimanera pillugu kommunip perorsaanikkut siunnersortaanit suliarineqarsimasoq pillugu innuttaasup suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaasimannnginneragaalluni isornartorsiorneqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni meeqqat kommunimi uluunerani paaqqinnittarfinni inissaqaartinneqarnissaat pillugu Isumaginninnermut Pisortaqaarfimmit kaajallaasitaq naapertorlugu kommunip iluani naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu naammagittaalliornissamut eqqunngitsumik siunnersuisimaneragaalluni isornartorsiorneqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip pisortaqaarfik kaajallaasitaq naammagittaalliornissaq pillugu aalajangersakkat tungaatigut inatsisitigut tunngavissaqaannginnerata sutigut pissutissaqaartitsineranik ilisimatitsissuteqaqqullugu qinnuigaa.

Kiisalu naggataatigut kommuni isornartorsiorneqarpoq kommunip perorsaanikkut siunnersortaa, kommunip inissiiniartartoqatigiivinut inassuteqaammik suliarinnissimasoq, qinnuteqaammut pineqartumut itigartitsissummik atsiuisimammat. Ombudsmandip matumuunakkut pingaartippaa ingerlatsinermi ileqqorissarnissap malitsigimmagu kommuni imatut pissusilersortussaasoq, ingerlatsivimmi sulisut suliami peqataasinnaassuseqarnerannik innuttaasut qularutiginnilersinnaassanatik. (J.nr. 11.24.20.7./44-96)

Ernersiamik X-ip sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmit F1-imit sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmut F2-mut nuutsinneqarnissaanik qinnuteqaammik K kommunimit suliarineqarnerani pissutsit arlallit pillugit A-p naammagittaalliutaanik tigusaqarpunga.

Naammagittaalliummi 30. januar 1996-imeersumi immikkoortut ilaasa naliliivigineqarnissaanni qinnuteqaatip kommunimit itigartinneqarsimasup naammagittaalliutigineqarneralu suli ingerlasup isummerfigineqarnissaa tunngaviummat, kommunimut allakkatigut 28. marts 1996-imeersutigut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 3 tunngavigalugu nalunaarutigaaara naammagittaalliummi immikkoortut uku kisimik misissuiffigineqassasut:

“Peqataasup isumaanik tusarniaasimanninneq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 19-iat:

Naammagittaalliutip quppernera 1, imm. 1 aamma 2.

Visitationsudvalgimi peqataasinnaannginneq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 3-at:

Naammagittaalliuttip quppernera 1, imm. 6.

Peqataasup suliassamut oqaaseqaateqarsinnaatitaanerani qaangiinnaaneq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 21-at:

Qupperneq 1, ataani quppernermilu 2-mi, qulaani imm. 1.

Suliassamut tunggasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaammut akissuteqannginneq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 9-at aamma § 16-iat, imm. 2:

Naammagittaalliuttip qupperisa 2-at, imm. 1b.

...

Tamatuma kingorna A 11. september 1996-imi allaffinnut ornigulluni saaffiginnippoq, allakkallu 2. september 1996-imi ullulerneqarsimasut kommunimit tigusimasami assilineri tunniullugit.

Allakkani taakkunani imatut allassimasoqarpoq:

“Allakkassinni 28.04.1996-imeersuni nakkutilliisutut aamma angajoqqaarsiatut inissisimaneq nassuiaqullugit qinnutigaarsi.

...

Suliap isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliarineqarnera pillugu naammagittaalliutersi Isumaginninnermut Pisorta qarfimmu nassiu neqarpoq, apeqqu taanna tassani isummerfigineqartussammat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

20. februar 1997-imi Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfik allaffigaara:

“K kommunip tusarniaanermut akissummi (assilineri ilanngunneqarpoq) 11. september 1996-imi nalunaarutigaa kommunip suliamik suliarinninnera pillugu naammagittaalliut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfimmu suliarisasanngorlugu kommunip nassiussimagaa.

Pisorta qarfiup ataanilu atsiortup akornanni oqaasiinnartigut arlaleriarluni attaveqatigiittarsimanermut uiggiullugu kommunip suliamik suliarinninnerani apeqqu eqqarsaatigalugu Pisorta qarfiup annertunerusumik iliuseqarnissani naatsorsuutiginneraa piaartumik nalunaarutigeqqullugu matumuuna qinnutigaara.

...

A-p ernersiaata sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmiinnerani pissutsit pillugit suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 10. marts 1997-imi aalajangiivigaa.

Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerani apeqqu taanna pillugu imatut allassimasoqarpoq:

“K-mi kommunalbestyrelsip aalajangiinera 25. marts 1996-imeersoq allanngortinneqarpoq.

Naammagittaalliuteqartarfik isumaqarpoq ilaatigut meerarsiassi qassinik ukioqarnera ineriartorneralu tunngavigalugit isumaginninnikkut perorsaanermut tungasut pissutigalugit sunngiffimmik sammisassaqtitsivimmut F2-mut nuunneqar nissaa pisariaqartinneqartoq.

...

Nassuiaat.

Ernersiami X-ip sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmit F1-imit sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmut F2-mut nuutsinneqarnissaanik qinnuteqaatimik K kommunimit 25. marts 1996-imi itigartinneqarnera A-p 21. april 1996-imi naammagittaalliutigaa.

...

Sunnigiffimmi sammisassaqaartitsivimmu F 2-mut nuutsitsineq pillugu.

A-p ernersiami X-ip sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmit F1-imit sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmu F2-mut nuutsinneqarnissaa K kommunimi inissiiniartartoqartiinnut 21. september 1995-imi qinnutigaat.

...

Angajoqqaarsiat qinnuteqaatimik tunuliaqutaa 9. november 1995-imi itisilerpaat.

...

Tamatumunnga atatillugu K kommunip sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik F1 oqaaseqaateqartippaa. Oqaaseqaammi 2. oktober 1995-imeersumi, ... oqaatigineqarpoq nuutsitsinissaq sunngiffimmi sammisassaqaartitsiviup kaammattuutigisinnaangikkaa.

Qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut atugassamik siunnersorti P 15. november 1995-imi sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik F2 pulaareerlugu nalunaarusiorpoq.

...

Nalunaarusiaq taanna angajoqqaarsiat 17. december 1995-imi oqaaseqaateqarfigaat. ...

Sunnigiffimmi sammisassaqaartitsivimmu F2-mut nuutsitsinissamik angajoqqaarsiat qinnuteqaataat inissiiniartartoqatigiit 10. januar 1996-imi itigartippaat, tassami ataatsimiititaliaq taanna isumaqarmat nuutsitsiniarneq isumaginninnikkut perorsaanerme immikkut pisariaqaartitsinermik meeqqap ineriartorneranut ulorianartorsiortitsisinnaasumik tunngaveqartinneqanngitsoq. Tamatumunnga peqatigitillugu inissiiniartartoqatigiit malugeqqullugu oqaatigaat namminneq kissaatigalugu nuunniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut meeqqap allatsinneqarnissaanut periarfissaqartoq.

Aalajangiineq taanna A-p isumaginninnermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutigaa. Angajoqqaarsiat naammagittaalliuutaat 30. januar 1996-imeersoq ilanngussatut 6-itut nassiunneqarpoq.

Inissiiniartartoqatigiit aalajangiinerat isumaginninnermut ataatsimiititaliap 8. februarimi atortussanngortippaa, meeqqap paaqqinniffimmut allamut nuutsinneqarnissaanut pissutsinik pisariaqalersitsisunik atuuttoqannginnera tunngavilersuutigalugu. Isumaginninnermut ataatsimiititaliap nammineq kissaatigalugu nuunniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut allatsissinnaanermut periarfissaq matumuuna aamma innersuutigaa.

Aalajangigaaq taanna kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarpoq, isumaginninnermullu ataatsimiititaliap aalajangigaa kommunalbestyrelsip 25. marts 1996-imi aamma taamatut tunngavilersuuteqarluni atortussanngortippaa.

Inatsisitigut tunngavigisaq:

Meeqqanik inussuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-imeersoq:

“§ 30. Meeqqanik inuusuttunillu ulluunerani paaqqinnittarfiit kommuninit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput.

...

Imm. 3. Naalackersuisut paaqqinnittarfiit pilersinneqarnissaannut, pisatsersornissaannut, siulersorneqarnissaannut ingerlatinneqarnissaannullu malittarisassanik aalajangersaassapput, aamma Isumaginninnermut Pisortaqarfik aqqutigalugu nalinginnaasumik ingerlanerat perorsaanerullu tungaatigut ingerlatsinerat nakkutigissalugit.”

Isumaginninnermut Pisortaqarfiup kaajallaasitakkut nr. 129-kkut, 11. december 1978-imeersukkut meeqqat kommunimi ulluunerani paaqqinniffinnut inissinneqartarneri pillugit tunaartarisassat aalajangersarsimavai.

Kaajallaasitami § 8-mi inissiiniartartoqatigiit meeqqanik ulluunerani paaqqinniffinnut inissinneqartussanik toqqaaniarneranni tulleriinnilersuinissaq aalajangersar-

neqarsimavoq. Taamaalillutik ulluunerani paaqqinniffinni siullertut inissinneqartus-
sat tassaapput "Meeqqat isumaginninnikkut perorsaannermi immikkut pisariaqartitat
meeqqat ineriartorneranik ulorianartorsiortitsisinnaasut pissutigalugit inissinneqar-
tussatut isumaginninnermut ataatsimiititaliamit inassutigineqartut." (Atorfeqar-
fimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 29. april 1997-imeersutigut A-p nalunaarfigaanga naamma-
gittaalliutit 30. januar 1996-imeersup ilaa tunuartinneqartoq, pissutsilli
uku uannit suliarineqarnissaat suli kissaatigineqartoq:

"Peqataasup isumaanik tusarniaasimannginneq, suliassat suliarineqartarnerat pil-
lugu inatsisip § 19-iat:

Naammagittaalliutit quppernera 1, imm. 1 aamma 2.

Visitationsudvalgimi peqataasinnaannginneq, suliassat suliarineqartarnerat pil-
lugu inatsisip § 3-at:

Naammagittaalliutit quppernera 1, imm. 6."

Naammagittaalliutit immikkoortuni pineqartuni imatut oqaasertalersu-
gaavoq:

"Pingaarnerpaaq tassaavoq P-p allakkiaa 15.11.95-imeersaq. Allakkatsinni
17.12.95-imeersuni allakkiaq taanna pillugu paasinninnerput nassuiarparput.

Makku akeqqugaluarparput:

Allakkiat taamaattut suliarineqarneranni nalinginnaava periaasiullunilu eqqor-
toq...

1.... suliame illua'tungiusup ataatsip kisimi oqaloqatigineqartarnera (fritidshjem-
mip F1-ip pisortaa)?

2.... isummavut pillugit tusarniaasoqannginnera (P ataasiaannarluta naapippar-
put. Tassalu 20/11-95-imi. Tusarniaavigineqanngilagut, ilisimatinneqaannarlutali)?

...

6.... allakkiap suliarineqarnerata kingorna (aalajangiinnermut tunngaviusussap) aa-
lajangiinnermi namminermit peqataanera (inissiiniartartoqatigiit itigartitsissutaat atsi-
orlugu)?" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Taamaattumik 8. januar 1998-imi Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut
Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisorta qarfimmu imatut allappunga:

"A-p 30. januar 1996-imi naammagittaalliutigaa naammagittaalliortut qitornar-
siaata sunngiffimmi angerlarsimaffimmit sunngiffimmi angerlarsimaffimmut alla-
mut nuunneqarnissaa pillugu qinnuteqaamminnik K kommunip aalajangiisimanera
tamatumunngalu atasumik kommunip suliamek suliarinnissimanera.

Allakkatigut 28. marts 1996-imeersutigut kommuni qinnuigisimavara kommunip
suliamek suliarinninnera, aalajangiineq naammagittaalliutigineqartortaaq taanna
isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqjissuunneqarnerallu pillugit
inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu oqartussaasunut qulliunerusunut naamma-
gittaalliutigineqarsimagaluarpalluunniit aalajangersimasumik suliarilernissaa
maannaanniit aalajangiunneqarsimasooq, pillugu naammagittaalliutigineqartut im-
mikkoortuinut arlalinnut oqaaseqaateqaqqullugu.

Allakkatigut 23. april 1996-imeersutigut kommuni naammagittaalliutigineqartut
immikkoortuinut taakkununga oqaaseqaateqarpoq.

Allakkat naammagittaalliortut kommunimit tigusimasaasa assilinerannik naam-
magittaalliortunit 11. september 1996-imi tigusaqarpunga, allakkanit taakkunanga
ilaatigut erserpoq kommunip suliamek suliarinninneq pillugu naammagittaalliut
Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfimmu nassiussimaga.

Pisorta qarfik allakkani 20. februar 1997-imeersuni ilisimatitsissuteqaqqusima-
vara suliame annertunerusunumik qanoq iliuseqarnissaaq ilimagineqarnerooq.

Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqarfimmit aalajangiissutip, suliame aalajangiinerpiaq pillugu naammagittaalliummi naammagittaalliortunik tapersiisup, assilineri naammagittaalliortunit 21. april 1997-imi tigusimavara.

Naammagittaalliutigineqartut immikkoortuisa ilaasa qassiit tunuartinneqarne-
rannik paasisutissiisut naammagittaalliortunit 30. april 1997-imi tigusimavara.

Oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliornermik suliarinninnerq
maanna inaarsimalermat, kisiannili kommunip suliamik suliarinninneranik naam-
magittaalliuteqarnerit aalajangiusimaneqaannarlutik, pisortaqarfik apeqquilliissu-
teqarfigeqqissavara K kommunip suliamik suliarinninnera pillugu A-p naamma-
gittaalliutaa, naammagittaalliutip maannakkutut pissuseqarneratut, suliarineqaler-
saarnersoq, takuuk naammagittaallortut maanga saaffiginnissutaata kingulliup assi-
linera ilanngunneqartoq.”

Pisortaqartik 27. februar 1998-imi uannut imatut allappoq:

“Isumaginninnermut Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata allagai 20.02.-
1997-imeersut tiguai, tassanilu kommunip suliamik suliarinninnera eqqarsaatiga-
lugu Pisortaqarfik annertunerusunut iliuuseqarniarnerisooq pillugu apeqquut piaartu-
mik akeqqunneqarluni.

Pisortaqarfik 31.07.97-imi K kommunimut allagaqarpoq, kommunilu qinnuiga-
lugu suliap suliarineqarnera pillugu nassuiaateqaqqullugu kiisalu naammagittaalli-
uuteqartut allakkap assilineranik nassinnerisigut ilisimateqqullugit. Tamatumunnga
atatillugu pisortaqarfiup ajuusaarutigissavara Inatsisartut Ombudsmandiat tamanna
pillugu ilisimatinneqarsimannigimmat. Pisortaqarfiup allagaasa assilinerat ilanngun-
neqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata allagai pisortaqarfiup 08.01.98-imi tiguai, tassanilu
apeqqutigeqqinneqarluni K kommunip suliamik suliarinninnera pillugu naammagit-
taalliut suliariniarneqarnerisooq.

Pisortaqarfiup K kommuni ullumikkut allaffigaa, suliallu suliarineqarnera pillugu
nassuiaaqullugu qinnuigeqqillugu. Allakkat assilinerat ilanngullugu nassinneqar-
poq.

Taamaallilluni Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiannut uppersassavara
K kommunip suliamik suliarinninnera pillugu A-p naammagittaalliutaa Pisortaqar-
fiup suliaralugu ingerlakkaa.

Nassuiaat pissarinarineqarpat suliaq pisortaqarfiup isummerfiginiarpaa, suliallu
qanoq inerineqarnera naammagittaalliortunut Inatsisartullu Ombudsmandiannut na-
lunaarutigalugu.

Naggasiullugu suliap Pisortaqarfimmi taama sivistigisumik suliarineqarnera pi-
sortaqarfiup assut ajuusaarutigissavara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup 15. april 1998-imi nalunaarfigaanga kommuni 20. marts
1998-imi akissuteqarsimasooq.

Pisortaqarfiup 5. maj 1998-imi ulloq taanna allakkat kommunimut nassi-
unneqarsimasut assilinerinik nassillunga ilisimatippaanga, tassanilu pisor-
taqarfik paasisutissanik amerlanerusunik piumavoq.

Pisortaqarfik 27. maj 1998-imi uannut nalunaaruteqarpoq pisortaqarfik
kommunimut allakkaminut 5. maj 1998-imeersunut akissummik ulloq
taanna tigusaqarsimasooq.

Pisortaqarfiup 21. september 1998-imi suliap killiffia pillugu ilisimatip-
paanga, ilisimatitsissumillu erserpoq suliaq kinguartinneqarsimasooq, tas-
sami A 2. juli 1998-imi pisortaqarfimmut nalunaarsimammatt kommunip

oqaaseqaataa 27. maj 1998-imeersoq oqaaseqaateqarfigerusukkini. A-p oqaaseqaataa pisorta qarfiup 3. juli 1998-imi tiguaa.

Tamatuma kingorna pisorta qarfiup kommuni 11. september 1998-imi aperaa suliami illua'tungiusup oqaaseqaataa kommunip oqaaseqaateqarfigerusunneraa, tamannalu kissaatiginagu kommuni 17. september 1998-imi nalunaarpoq.

Kommunip suliamik suliarinninnera pillugu naammagittaalliummik suliarinninnini pisorta qarfiup 28. september 1998-imi naammassimavaa, kommunilu arlalitsigut isornartorsiorlugu.

Allakkani 28. september 1998-imeersuni pisorta qarfiup eqikkaalluni inerniliineri imaapput:

“1. Suliap paasissutissartalersorneqarnera pillugu naammagittaalliuutit:

a) Suliamik ingerlatsisup sunngiffimmi sammisassaqaartitsiviup “F1”-ip pisortaa kisiat oqaluussimammagu sunngiffimmili sammisassaqaartitsiviup allap “F2”-p pisortaa attaveqarfigineqarsimannigmat naammagittaalliuutigineqarpoq.

...

Pisorta qarfik isumaqarpoq pisussissamisoornerusimassagaluartoq K kommuni piffissap aalajangersimasup iluani allakkatigut oqaaseqaateqaqquisimasuuppat, suliap suliarineqarneranut atatillugu oqaaseqaammik pissarsinissaq siunertaralugu sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik F2 attavigineqassasoq aalajangerami.

b) Naammagittaalliortut isumaat tusarniarneqarsimannigmat, taamaallaalli 10.11.95-imi ataatsimiinnermi ilisimatinneqarsimanerat naammagittaalliuutigineqarpoq.

...

Pisorta qarfik naliliivoq K kommunip ataatsimiinnermut tassunga atatillugu allatuisussaataitanini sumiginnarsimagaa, ataatsimiineq pillugu imaqarniliunnginnermit allatulluunniit iliorluni ataatsimiittoqarsimanera ataatsimiinnermilu tassani paasissutissanik suliamut tunngassuteqarluinnartumik saqqummertoqarsimanersoq allassimanninnamiuk.

Ataatsimiissimaneq ataatsimiinnermilu suut oqaatigineqarsimanerat pillugu allagangorlugit uppersaatit amigaataanerat pissutigalugu naammagittaalliortut ataatsimiinnermi paasissutissanik nutaanik naliliiniarnermut tunngavissanut ilanngunneqarsimasariaqaraluartunik saqqummiussisimanersut isummerfigineqarsinnaangilaq.

c) Sunngiffimmi sammisassaqaartitsiviup “F1” -ip pisortaata naammagittaalliortut tunngavilersuutaa atuarmasimannimmagu naammagittaalliuutigineqarpoq.

...

Pisorta qarfik naliliivoq pisumi pineqartumi pineqartup suliami naliliinini pillugu nalunaarusiunnginnerani naammagittaalliortut tunngavilersuutaa sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi “F1”-imi pisortap atuarsimaneraa atuarsimanninneraaluunniit sunniuteqanngitsoq, tassami nalunaarusiaq taanna naammagittaalliortullu isumai aalajangiiniarnermi tunngavissanut ilaasimasariaqaraluartumata. Taamaattumik naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa pillugu K kommunimik isornartorsiuissalluni pisorta qarfik pissutissaqarsorinngilaq.

d) Suliamik ingerlatsisup meerarsiaq alapernaasernagulu naapinnimmagu naammagittaalliuutigineqarpoq.

...

Aalajangiisoqannginnerani suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnerisaa isumagissallugu ingerlatsiviup pisussaaffigaa. Aammattaq suliat sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartus-

saapput. Suliami pineqartumi matumani pingaaruteqartoq tassaangilaq suliamik ingerlatsisup nammineq meeqqamut attaveqarsimanera attaveqarsimannginneraluunniit, pingaaruteqartorli tassaalluni suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaanik isumaginissimanera, suliarlu sapinngisamik pisariitsumik, sukka-sumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqarsimansoq.

Tamanna tunngavigalugu K kommunip suliamik suliarinninneranik isornartorsiuissalluni pisortaqarfik pissutissaqarsorinngilaq, matumani suliamik ingerlatsisup meeqqamik nammineerluni alapernaarsuisimannginnera eqqarsaatigalugu.

e) Allakkiami taama ikkatsigisumik tunngaveqarluni inerniliisoqarsimanera naammagittaalliutigineqarpoq.

...

Pisortaqarfiup a)-mut akissutini innersuussutigissavaa, aammattaarlu tikkuassalugu suliap paasissutissartalersorneqarnera eqqarsaatigalugu meerarsiap nuutsinneqarnissaanik qinnuteqaat pillugu allakkiami naammagittaalliuteqartup isumaata taaneqaranilu isummorsorfigineqannginnera isorisarialittut isigisariaqartoq. Allakkiaq 15.11.95-imi suliarineqarnera sioqqullugu naammagittaalliortut inissiiniartartoqatigiinnut 9.11.95-imi aamma paaqqutarinniffiit pillugit immikkoortortaqaarfimmu 12.11.95-imi allagaqarsimapput, 11.11.95-imilu ataatsimiittoqarsimalluni suliamik ingerlatsisup naammagittaalliortullu peqataaffigisaannik. Allakkat ataatsimiinnerluunniit allakkiami taaneqarsimanngillat.

f) "..."-niit nuutsitsinermut atatillugu suliap pitsaanngitsumik suliarineqarsimanagera naammagittaalliutigineqarpoq.

...

Pisortaqarfik isumaqarpoq naammagittaalliortut oqaaseqaatiminni 03.07.98-imi taasaat eqqarsaatigalugit naammagittaalliortut meerarsiaata "..."-nit angajoqqaarsiaminut nuutsinneqarneranut atatillugu suliamik suliarinninnermi makku kukkussutigineqarsimasut.

Meeqqat angerlarsimaffiinit angajoqqaarsianut nuutsitsinermut atatillugu pisarnerut meerarsiaq nuutsinneqarnerminut atatillugu ulluunerani paaqqinniffimmi inissamik neqeroorfigineqanngilaq, tassami angajoqqaarsiat qinnuteqaataat puigorneqarsimammat, tamatumalu kingorna inissiiniartartoqatigiit aalajangiipput isumagininnermi perorsaanikkut immikkut pisariaqartitanik ingerlaannartumik inissiinisamat tunngaviusunik atuuttoqanngitsoq.

Nutaamik aalajangiinnermi meeraq sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmu sorerlut inissinneqassansoq isummerfigineqanngilaq, naak inassuteqaataaqaartumi allassimagaluartoq sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik inissiivissaq tassaasoq "F2".

Pisortaqarfik isumaqarpoq suliamik suliarinninnermi kukkussutigineqartut meerarsiap sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi inissamik tunineqarneranut tunngasut (imm. 1-3) K kommunip nassuerutigisimallugillu aaqqissimagai, pisortaqarfillu taakku pillugit amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi inissamik sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik sorliunersoq oqaatiginagu (imm. 4) aalajangiineq naammagittaalliortut tigu-saat eqqarsaatigalugu pisortaqarfik isumaqarpoq apeqqut taanna inissiiniartartoqatigiit isummerfigisimasariaqaraluaat, tassami inassuteqaammi sunngiffimmi sammisassaqaartitsivik aalajangersimasoq taaneqarsimammat.

Suliap paasissutissartalersorneqarnera ataatsimut isigalugu eqikkaalluni inerniliineq:

Naammagittaalliutit qulaani taaneqartut kiisalu paasissutissat tiguneqartut ilanngussallu ataatsimut naliliiffigineqarnerat aallaavigalugu suliap paasissutissartalersorneqarneranut atatillugu pisortaqarfiup K kommunimut makku assuarliutigissallugit pissutissaqarpoq:

Pisortaqarfiup K kommunimut assuarliutigissavaa suliame matumani suliap paasissutissartalersorneqarnermigut sukumiisumik tunngavissaqarluni aalajangiivigineqarnissaanik ingerlatsivimmuut piunasaqaatit kommunip eqqortissimannngimmagit.

Pisortaqarfiup inassutigaa K kommunip sulianik aalajangiisarnermi ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngavisoq taanna siunissami malissagaa.

Naak naammagittaalliutini ilaatinneqanngikkaluartoq pisortaqarfiup una uparuassavaa: Naammagittaalliortut bilagitut ilanngussaasa takutippaat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-ni 22-mi aamma 25, imm. 1-mi aalajangiinerit naammagittaalliortunut tamakkiisumik akuersaartuunngitsut tunngavilersorneqarnissaannik kiisalu naammagittaalliortut naammagittaalliornissamut tamakkiisumik ilitserorneqarnissaannik piunasaqaatit eqqortinneqarsimannngitsut.

2. Suliami peqataasinnaassuseqannginneq pillugu naammagittaalliut.

Suliamik ingerlatsisup inissiiniartartoqatigiinnut allakkialiortup tamatuma kingorna aalajangiineri namminerim peqataanera, tassalu inissiiniartartoqatigiit itigartitsillutik nalunaarutaannik atsiortuunera naammagittaalliutigineqarpoq.

...

Pisortaqarfik isumaqarpoq suliame paasissutissiisutigineqartut tunngavigalugit suliame peqataasinnaassuseqannginneq pineqanngitsaq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, tassami suliamik ingerlatsisup suliap aalajangiivigineqarnerani peqataasimanninneranik K kommunip paasissutissiinera tunngavigineqarpat, naak suliamek ingerlatsisoq itigartitsinermik nalunaarummut atsiortuusi-magaluartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfiup inassutigissavaa sulianik suliarininnermini sulisup peqataasinnaassuseqarnerata nalornissutigineqarsinnaanerata pinngitsoortinneqarsinnaanera K kommunip qulakkiissagaa.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna kommunimut 8. december 1998-imi imatut allappunga:

"Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu suliassaqrifiutaannut Pisortaqarfiup, isumaginninnermut tunngasunik suliani kommuninut nakkutilliisutut, Kommunimut 28. september 1998-imi allagaasa, A-p naammagittaalliutaanut, uannut 28. april 1997-imi allakkani paasinninnerminik allaaserineqartutut oqaatiginniffigisaasa, assilinerat 29. september 1998-imi tiguara.

Naammagittaalliuttip ilaa, pisortaqarfiup "Suliap paasissutissiisutigineqarneranut naammagittaalliut"-mik eqikkaalluni taasaa, uanga imatut paasivara, kommunimi oqartussaasut ernersiaasup sunngiffimmi angerlarsimaffimmiit "F1"-imit sunngiffimmi angerlarsimaffimmut F2-mut nuunnissaanik qinnuteqaammik suliarininneranut atatillugu A, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 imaluunniit inatsisitigut aalajangersagaannngitsut tunngavigalugit, suliame illuatungiliututut tusarniaavigineqarsimanersoq aamma paasiniassallugu naleqquttuulersikkaa.

Taamaattumik kommuni matumuuna qinnuigaara, A, kommunimi oqartussaasut qinnuteqaammik suliagarneranni illuatungiliuttuusutut tusarniaavigineqarsimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommuni isumaqarpat illua'tungiliuttut tusarniaavigineqarsimasut, qinnuigineqarpoq illua'tungiliuttut tusarniaavigineqarsimanerat qanoq ingerlanneqarsimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Kommuni isumaqarpat illua'tungiliuttut tusarniaavigineqarsimannngitsut, qinnuigineqarpoq tamatumunnga suna pissutaasimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Naammagittaalliuttip ilaata, pisortaqarfiup "Suliap suliame peqataasinnaannnginneq pillugu naammagittaalliut"-mik eqikkaalluni taasaata, kommunip allaffissor-

nikkut naammagittaalliorfissanik A-mik ilitersuussissutigisimasaanik, ilassutaasunik misissuiffiginissaanut pissutissaqalersippaanga.

Taamaammat kommuni qinnuigaara kommunip tulleriiarinermut gruppiata 11. januar 1996-imi A-mut itigartitsissuteqarnermini socialudvalgimik tassalu kommunalbestyrelsiunngitsumik naammagittaalliuuteqarfissatut siullertut innersuussisimaneranut tunngaviusoq nassuaateqarfigeqqullugu.

Kommunip akissutaa tigusimaleriarukku suliamut qanoq isummernissara aalajangiivigissavara.”

Suliaq 26. januar 1999-imi, 13. juli 1999-imi aamma 6. oktober 1999-imi eqqaasitsissutigaara.

Kommuni 12. oktober 1999-imi imatut akissuteqarpoq:

“Allakkatit 8. december 1998-imeersut kiisalu 6. oktober 1999-imeersut innersuussutugalugit isumaginninnermik ingerlatsiviup taama kingusitsigisumik akissuteqarneq assorsuaq ajuusaarutigissavaa.

Saaffiginnissutit ingerlatsiviup apeqputinut marlunnet avissimavaa:

1. A-p ernersiamik sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmit F1-imit sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmut F 2-mut nuutsinneqarnissaanik qinnuteqaataata kommunimit suliarineqarneranut atatillugu A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimava, tak. Suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsimmi § 19, imaluunniit inatsisitigut tunngaviligaanngitsumik taamatut tusarniaavigineqarsimava?
2. Kommunimi inissiiniartartoqatigiit A-mut itigartitsisutaanni 11. januar 1996-imeersumi isumaginninnermut ataatsimiititaliaq, tassalu kommunalbestyrelsiunngitsoq, naammagittaalliuuteqarfissatut siullertut taaneqarsimaneranut pissutaasunik misissuineq.

1-imut.

A-p ernersiamik nuutsinneqarnissaanik qinnuteqarneranut atatillugu suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarsimangilaq, tak. suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsimmi § 19 imaluunniit inatsisitigut tunngaviligaanngitsumik taamaaliornissamat tunngavigisaq. Tamatumunnga pissutaavoq paasissutissanik A-p ilisimariingisaanik kommunip pigisaqannginnera. Taamaattumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat pissutissaqanngitsoq kommuni isumaqarsimavoq.

2-mut.

Kommunip inissiiniartartoqatigiivisa A-mut itigartitsissummini 11. januar 1996-imeersumi isumaginninnermut ataatsimiititaliaq naammagittaalliorfissatut siullertut taasimammassuk, tamatumunnga meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinniffiutaanut/angerlarsimaffinni paarsisuinut inissiisarneq pillugu Isumaginninnermut Pisortaqarfiup kaajallaasitaani nr. 129-mi 11. december 1978-imeersumi imm. 11 pissutaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliamik suliarinninninni suliamik ingerlatsisimanerit makku tunngavikutissimavakka:

A kommunip inissiiniartartoqatigiivinut 21. september 1995-imi qinnuteqarpoq ernersiartik sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmit F1-imit sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmut F 2-mut nuutsinneqarqullugu.

Qinnuteqarnermut tunngaviuvoq aappariit isumaqarmata ernersiartik sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmit F1-imit avatangiisitigut ingerlattanillu amerlanerusunik sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmi “F2”-mi neqeroorfigineqarsinnaasoq.

Ulloq taanna kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup sunngiffimmi sammisasaqartitsivik "F1" qinnuigaa taakku ernersiaat pillugu nalunaarusioqqullugu, ingerlatsiviullu makku oqaatigalugit:

"X-ip immikkut "støtteperson"-lerneqarsimanera pillugu kissaatigigaluarparput X-ip qanoq innera pillugu nalunaarusiamik nasseqqulluta.

Nukappiaqqap inuttut meeraqatiminullu pissusaa ilanngunneqarsinnaappat nuannaassaagut, taamatutaaq meeqqap ajornartorsiutaanik naliliinermik qanorlu anigorniarneqarnissaannik imaqallaqqugaluarparput.

Naggataatigut ilisimatitsissutigissavarput ilaqutariit paarsisut qinnutigilersaarmassuk X-ip allami Fritidshjemmimiitalernissaa, taamaatumik ilissi isumarsi tasunga tunngasoq tusarusupparput."

F1-imeersut 2. oktober 1995-imi paasissutissanik makkuninnga imalimik oqaaseqaateqarput:

"X-i Fritidshjemmimi iseqqaarnerani maluginiakkat", "Meeqqap eqqiluisaarnera" "Fritidshjemmimi nerisarnera", "Meeqqap inersimasunut pissusai", "Meeqqap meeraqatiminut pissusai", "Meeqqap ukioqatiminut naleqqiunnera" aamma "Eqqarsariartaasia".

Oqaaseqaataaq inassuteqaammik imaattumik imaqarpoq:

"Fritidshjemmimi F1-imi isumaqarpugut, ornittakkani taarsertariaqanngikkaa, tassa allamut Fritidshjemmimut nuuttariaqanngitsoq, pissutigalugu, meeraq peroriartorpoq nuuteqattaarneqarluni angajoqqaarsiaminiillu aalajaatumik inissisimaluni, taamalu atuareernerup kingorna Fritidshjemmertarluni, aatsaat taama meeraq toqqissisimatigisoq sooq aamma allamut nuunneqassava?"

Angajoqqaarsiaata allamut nuutinniarsarinerannut pissutaat meeraqatiminut naleqqiullugu angivallaalersorinarmat, isumaqarfigaarput meeqqap toqqissisimaler-nera iluatsillugu, annersanngornini tulluusimaarutigiinnaraa, meerarmi peroriartornermini tulluusimaaruteqarpallaarsorinangimmat ineriartornera kingumut isigissa-gaanni.

Angajoqqaarsiaalu oqaloqatigisarneranik paasisoraarput F2-mut nuutinniarnera-nut pissutaasut ilagigaat F2-mi sivisunerusumik aallaarsimaartarnerat iluatigigaat, aperisariaqarnarpoq SOOQ, taava aflastningimik, familieplejimut qinnuteqarnian-gitsut? Oqarlutillu ajorinngikkaluarlugu F1."

Tamatuma kingorna A-p suliame illua'tungiusutut oqaaseqaataani 9. no- vember 1995-imeersumi erserpoq F1-imit oqaaseqaataat qulaani issuarne- qartoq ilisimagaat.

Tulliulluni angajoqqaarsiaqartitsineq pillugu allaffeqarfimmit ulluunera- ni paaqqinniffinni inissanut inissiiniartartoqatigiinnut inassuteqaat 12. no- vember 1995-imeersoq pigineqarpoq, tassanilu oqaatigineqarpoq:

"Qinnuteqaat angajoqqaarsianit ... tunniunneqarpoq. Taakku X ukiuni pingasun- gulersuni meerarsiarisimavaat. Tamanna sioqqullugu X meeqqat angerlarsimaffii- nit angajoqqaarsianut arlalinnut nuuttaqattaartarsimavoq, taamatutaaq maani K- mi atuarfinni arlalinni atuartsarsimalluni.

Qinnuteqaammut atatillugu angajoqqaarsiat marlunnik allagaqarsimapput.

Taakku 21.9.95-imi aamma 9.11.95-imi ullulerneqarsimapput.

Qinnuteqaammut atatillugu isumaginninnermik ingerlatsiviup perorsaanikkut si- unnersorti ikiortiserimavaa, pissutsillu X-imut tunngasut P-p misissorsimavai, inas- suteqaatinilu tunniullugu. Taanna aamma ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Taamatutaaq sunngiffimmi angerlarsimaffik "F1" qinnuigineqarnini malillugu nalunaarusiamik saqqummiussisimavoq, tassanilu ilaatigut X-ip "F1"-imi ingerla- simanera allaaserineqarpoq, qinnuteqaallu pillugu inassuteqaatinik naggasiussilluni.

Tallimangornermi 10.11.95-imi ataatsimiittoqarpoq, uku peqataaffigisaannik: Angajoqqaarsiat, perorsaaniikkut siunnersorti P, sunngiffimmi sammisassaqtitsiviup pisortaa ..., immikkoortortaarfimmi pisortaq ... ataatigullu atsiortoq. Ataatsimiinermi P-p misissuinerata imaa inerniliussaalu oqaluuserineqarput.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit naliliillunga isumaqarpunga X-i nukappiaraasoq sunnertiasoq, suli ukiumi ataatsimi sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmiinnermigut iluaqutissarsisinnearsinnaasoq, nuutsitsisoqassappallu tamanna aasaanerani sulinnigiffeqarnermut atatillugu pilersaarusiugaasumik pisariaqartoq, nukingiinnaq nuutsitsinerut ingerlannagu, tassami nuutsitsinerup piffissap ingerlanerani piartuaartumik pinissaa pingaartuummat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimi perorsaaniikkut siunnersortip inassuteqaataa innersuussutigineqartoq, sunillu pissuteqarnera erseqqarluttumik 15. november 1995-imi ullulernerqarsimasoq makkuninnga imaqarpoq:

“... ”

Suliaq pillugu ilaqutariit paaqutarinnittut pillugit immikkoortortaarfimmut saaffiginnissut tunngavigalugu sunngiffimmi sammisassaqtitsivik F1 aamma sunngiffimmi sammisassaqtitsivik F2 ornippakka.

Isumaqarpunga nuussinissamik kissaateqarneq pillugu inaarutaasumik inassuteqaammut atatillugu apequtit arlallit soqutiginaateqartut. Apequtit uku F1-ip pisortaannut apequtigineqarput:

A)... L)...

Apeqqutinut akissutit meeqqap F1-imi ingerlalluarnera takutilluortorujussuuat, massakkut nukappiaraq alla peqatigalugu angajullersanngorsimagami. Gruppimi angajullersatut inissisimanini nalunngilluarpaa, siusinersukkummi tamanna pillugu qujanarniartariaqartarsimagaluarami. Marlunnik qallunaatut oqaluttunik pinguaqatinnaaqarpoq, niviarsiaqqanik, nuannarilluarunakkaminik. Kalaallisut qallunaatullu ajunngitsumik paasinartumillu oqaluttarpoq. Meeqqanit allanit allaanerunera malunnarpallaanngilaq, kisianni ukkatarineqartuarnissani pisariaqartippaa. Meeqqanut allanut naligitinneqarluni ingerlatanik pilersaarusiugaasunik neqeroorfigineqartarpoq, peqataaffigisarlugillu. Sulisunut attaveqarnera ajunngilaq, pisortarluni immikkut attaveqarfigisutut misigisimavaa, nunaqqatigigamiuk. Siusinersukkut nuannarineqarumalluni qujanarniartariaqartarsimavoq, tamannali massakkut qaangiuppoq. Isummani tusartikkusukkaangamigit nukappiaqqamut ilutiminut allamut saaffiginnittarpoq.

Meeqqat allat peqatigalugit aallaarsimaaqataasimavoq. “F1” aasat tamaasa aallaarsimaartitsisarpoq.

Sulisut angajoqqaarsiaasunut ajunngitsumik attaveqarput, qaammammut ataasiarlutik oqaloqatigisarlugit. Piffissami kingullermi pisortap angajoqqaarsiallu akornanni attaveqatigiinneq allanngulaarsimavoq, ataatarsiaasup oqaloqatigineqarnerata kingorna, tassani meeqqap misigissutsitigut pissusai pillugit tapersersuiniikkut ataatsimoorullugu suliaasaqarneq malugeqqullugu tikkuarneqarsimalluni.

Isumaqarpunga meeraq sunngiffimmi sammisassaqtitsivimmi sungiussisimarpalulluni ingerlalluortoq, toqqissiffigisaminik.

Tamanna pissutigalugu paaqqinniffimmut allamut nuutsitsisoqarnissaa nalorniartortaarpoq ineriartornermini aalaakkaasumik ingerlanissamik pisariaqarteqisaa-nit isigalugu.

Sunngiffimmi sammisassaqtitsivik F2 80-inik arlallit tapersersorneqarnissaminik pisariaqartitsisunik meeraatilik pulaarakku naliliinera unaavoq, paaqqinniffimmut allamut nuunneq meeqqamut tassunga sakkortooujussuussasoq, tassani aallaqqaataaniit aallartilluni naleqqussartussaassagami.

Isumaqarpunga F1-imiiginnarpat pitsaanerpaassasoq.

14-inik ukioqalereernermini immikkut akuerineqarluni sunngiffimmi sammisasaqartitsimmiittarnissaanik qinnuteqaat pillugu isumaqarpunga tamanna kingusinerusukkut isummerfigigaanni pitsaanerpaassasoq, immaqa marts/96-imi, tassami ineriartornerani malunnaatilinnik allanngortoqarsinnaammat.” (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq.)

Allakkiaq taanna perorsaanikkut siunnersortip F2-mi immikkoortortaqarfimmi pisortap naapinneqarsinnaasimannginera pillugu allattukkamik assaannarmik allatamik aamma ilaqarpoq.

A suliami illua'tungiusutut isummartik pillugu inissiiniartartoqatigiinnut 17. december 1995-imi allagaqarput, tassanilu ilaatigut kommunimi perorsaanikkut siunnersortip allakkiaa oqaaseqaateqarfialugu.

Inissiiniartartoqatigiit 10. januar 1996-imi suliaq pillugu ataatsimiipput, qinnuteqaallu itigartinniarlugu aalajangerlutik.

Perorsaanikkut siunnersortip ataatsimiititaliamut inassuteqaataani aalajangiinissamut tunngasoq pillugu imatut allassimasoqarpoq:

“Saaffiginnissut una familieafsnittikoorpoq, sivilisuaamillu suliarineqarsimaluni.

Siullermik angajoqaarsiai allagaqarput 21.09.95, aappasaanik 09.11.95, pingajussaannik 17.12.95.

Qinnuteqaammut tunngatillugu fritidshjem F1 allagaqarput, Meeqquerivinnut siunnersorti P allagaqarpoq, kiisalu oqaloqatigiinneqarluni arlaleriartumik.

Aalajangiinissarsi sioqqullugu pisariaqarpoq allagaqaataasimasut naalisarlugit nassuiaatiginissaat, tamanna piimaarpoq ataatsimiinnissi nalaani.

Familieplejeminngaanniit saaffiginnissut siulleq ulloqarpoq 12.11.95, kingullerlu 19.12.95.”

Inissiiniartartoqatigiit itigartitsinertik allakkatigut 11. januar 1996-i-meersutigut nalunaarutigaat.

Allakanit erserpoq aalajangiineq taanna isumaginninnermut ataatsimiititaliamut sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Tamatuma kingorna A isumaginninnermut ataatsimiititaliamut 30. januar 1996-imi naammagittaalliorput.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinini A-mut 9. februar 1996-imi nalunaarutigaa, sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit kommunalbestyrelsimut naammagittaalliornissamut periarfissaq ilitersuutigalugu.

A kommunalbestyrelsimut 4. marts 1996-imi naammagittaalliorpoq.

Kommunalbestyrelsip aalajangiinini A-mut 1. april 1996-imi nalunaarutigaa, sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit Isumaginninnermi Naammagittalliuuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissaq ilitersuutigalugu.

Tamatuma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“... suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisasat malinneqarnerannik apeqquq pillugu oqaatigaara:

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 malillugu suliasami illua'tungiulluni peqataasoq paasissutissanik aalajangersima-

sunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasup pigisaqarneranik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisoqassanngilaq, peqataasooq paasissutissanik tamakkuninnga oqartussasumit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Tamannali taamaallaat atuuppoq paasissutissat peqataasumut pineqartumut iluaqutaasusaanngippata, suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata.

Suliami matumani K kommunimi isumaginninnermi oqartussat aalajangiisimapput, ilaatigut suliami illua'tungiusut namminneq saaffiginninnerat tunngavigalugu, ilaatigullu allakkiaq sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi "F1"-imi suliarineqarsimasooq allakkiallu kommunimi perorsaanikkut siunnersortip sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi "F1"-imi aamma sunngiffimmi sammisassaqaartitsivimmi "F2"-mi A-p ernersiamik nuutsinneqarfigisassaatur qinnuteqaatigisaannut pulaareernarata kingorna suliarineqarsimasooq tunngavigalugit.

Suliami illua'tungiusut isumaannik tusarniaasoqarsimangitsoq kommunip uannut oqaatigaa, tassami paasissutissanik suliami pisimasuinnut tunngasunik kommunip aalajangiinnermini tunngavigisaanik A-p ilisimasaqarnera kommunip pingaartillugu isiginiarsimammagu.

Siullermik paasissutissat sorliit pillugit suliami illua'tungiusut isumaannik tusarniaatigineqartussaanerat pillugu isumaliutersuutininik arlalinnik saqqummiussinissannut pissutissaqarpunga.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffimmi paasissutissat suliami pisimasuinnut tunngasut ilaatinneqarput, paasissutissat taakku suliap aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata.

Taamaalilluni apeqqutaanngilaq paasissutissaq immiini pisimasuinnut tunnganersoq taamaannginnersorluunniit, aalajangiisuusorli tassaalluni paasissutissaq taanna oqartussap suliamik suliarinninnerani qanoq atorineqartussatut inissisimansooq.

Allatut oqaatigalugu aalajangiisuusooq tassaavoq paasissutissaq suliap uppersaasorsorneqarnermigut tunngavigisaanut ilapittuutaqaataanersoq, imaluunniit suliami pisimasuutit eqqarsaatigalugit ersarinnerulersitsiniarluni pissarsiarineqarsimansooq.

Taamaattumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamik pisussaaffeqarnermi paasissutissat pissutsinut kinaassusersiunngitsumik iummerfigineqartussanut ilaapput, taamatut naliliineq allaffissornikkut aqutsinermi uppersaasiusassanik katersinermut pingaaruteqarpat.

Taamaalillutik sulianik ilisimasalinnit pissutsit aalajangiiniarnermut tunngavinnut ilaatinneqartussat pillugit oqaaseqaatit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarfiusunut ilaapput.

Tamatuma paarlattuanik suliap aalajangiivigineqarnissaanut naliliinerit inassuteqaatillu oqartussap pisinnaatitaasup nammineq sulisuunit saq-

qummiunneqartut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarfiusunut ilaatinneqanngillat.

Suliami matumani allakkiat marluk aalajangiinermi tunngaviusimapput, taakkulu kommunip nammineq sulisuinit suliarineqarsimallutik.

Qularutissaanngilaq allakkiat taakku marluk ernersiaasup sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmi allami inissamik pisariaqartitsineranik kommunip nammineq naliliineranik annertuumik imaqarmata, taamalu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamik pisariaqalersitsinatik.

Tamatumunngali peqatigitillugu aamma pineqarpoq allakkiat taakku suliarineqarsimasut suliami pissutsinik ersarinnerulersitsinissaq siunertaralugu, tassami paasissutissat taakku allakkiani naliliinernik tunngaveqartut paasissutissatut suliami pigineqareersutut oqaatigineqarsinnaanngimata, pineqartorli tassaalluni ingerlatsiviup piffissami sivisunerusumi ingerlasimanermik naliliinera, suliap suliarineqarneranut atugassatut immikkut allattorneqarsimanngitsoq. Taamaallutik allakkiat taakku paasissutissanik nutaanik imaqartutut oqaatigineqartariaqarput.

Taamaattumik isumaqarpunga pineqartoq tassaasoq allakkiat imarisatik ernersiaasullu sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmi "F1"-imiinnera pillugu allaaserisatik malillugit inissiiniartartoqatigiit aalajangiineranni uppernarsaatitigut tunngavittut ima pingaaruteqarsimatigisut, allaat allakkiat taakku pillugit illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pisussaaffiusimalluni, illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut piumasqaatit eqqortinneqarsimanagerat naapertorlugu.

Paasissutissat suliami illua'tungiusumut iluaqusiisuusussaanngippata suliamilu illua'tungiusup paasissutissat taakku ilisimanngippagit illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik atuuttarpoq.

Suliami matumani A-p paasissutissanik ilisimasaqarnerat kommunip tunngaviginiarsimavaa.

Taanna pillugu oqarpunga sunngiffimmi sammisassaqartitsiviup "F1"-ip oqaaseqaataa 2. oktober 1995-imeersoq eqqarsaatigalugu taamaallaat oqaatigineqartoq A illua'tungiusutut oqaaseqaatimini 9. november 1995-imeersumi oqarsimasoq taakkua allakkiaq ilisimasaqarfigagaat.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimannginneranik kommunip paasissutissiissutaanut ilanngullugu aallaavigisariaqarpara A allakkiamut tunniunneqartumut atatillugu taanna pillugu oqaaseqarsinnaatitaanerminnik allakkiallu kommunip naliliiniarnermini tunngaviinut ilaatinneqarnissanik ilisimatinneqarsimanngitsoq.

Taanna pillugu immikkut oqaatigaara oqartussap paasissutissanik pineqartunik paasisaqarnissamik suliami illua'tungiusumut periarfissiisima nera immi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffiaanngitsoq.

Oqartussaq suliami illua'tungiusup isumaanik taamallat tusarniaanngitsoorsinnaavoq paasissutissat pigineqartut aalajangiiniarnermi tunngavittut suliami illua'tungiusumut iluaqusiisuunngitsumik ilaatinneqar-

nissaat suliami illua'tungiusup pineqartup aamma nalunngikkaa naatsorsuutigisinnaaguniuk.

Taamaattumik isumaqarpunga sunngiffimmi sammisassaqtitsiviup "F1"-ip allakkiaa 2. oktober 1995-imeersoq pillugu A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanissaminut pisussaaffini kommunip eqqortissimannigikkaa, tassami allakkiap A-mut tunniunneranut atatillugu allakkiap taassuma suliap suliareqqinneqarnerani ilaatinneqarnissaa kommunip pineqartunut ilisimatitsissutigisariaqarsimagaluarmagu, tamatumunngalu peqatigitillugu allakkiap imaa pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarnera ilisimatitsissutigalugu, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1.

Kommunip perorsaanikkut siunnersortaata allakkiaa eqqarsaatigalugu aamma isumaqarpunga allakkiap imaanik A-p ataatsimiinnermi ilisimatinneqarnerinnaatigit tamatumalu kingorna allakkiamik taassuminnga tunineqarnerinnaatigit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik eqqortinneqanngitsaq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoorsimaneq isornartorsortariaqartutut isigaara, taamaattorli suliap kingusinersukkut ingerlasimanera isiginiarlugu tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuseqarnianngilanga.

Suliami kommunip naammagittalliornissamut ilitseruinera pillugu oqaatigaara:

Kommunimi inissiiniartartoqatigiit aalajangiipput, Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Pisortaqarfiup kaajallaasitaa nr. 129, 11. december 1978-imeersoq innersuussutigalugu.

Kaajallaasitami imatut allassimasoqarpoq:

"1. Kommunalbestyrelsi inissiiniartartoqatigiinnik pilersitsissaaq, uku ilaasortaaffigisaannik

-ulluunerani paaqqinniffimmi sulisoq ataaseq

-angajoqqaat sinniisat ataaseq

-ilaasortat marluk isumaginninnermut ataatsimiititaliap toqqagai, aappaa isumaginninnermut ataatsimiititaliamut ilaasortaasussaq.

...

11. Inissiiniartartoqatigiit aalajangiinerat angajoqqaat isumaginninnermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliutigisinnaavaat. Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu isumaginninneq pillugu landsrådip ileqqoreqqusaliaani §§-it 31, 32 aamma 33 malillugit kommunalbestyrelsimut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq, taassumalu aalajangiinera suliffeqarnermut isumaginninnermullu qullersaqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kaajallaasitaq taanna Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu isumaginninneq pillugu landsrådip ileqqoreqqusaliaani 19. februar 1975-imeersumi § 38 inatsisitigit tunngavigalugu atortuulersinneqarsimavoq.

Aalajangersakkami tassani imatut allassimasoqarpoq:

"§ 38. Meeqqanut inuusuttunullu ulluunerani isumaginniffiit kommunimit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput.

Imm. 2. Suliffissaqartitsiniarnermi inunnillu isumaginninnermi direktioni isumaginniffiit pilersinneqarnerat, siulersorneqarnerat ingerlatitaanerallu pillugit najoq-qutassanik aalajangiisassaaq.”

Landsrådip ileqqoreqqusaliaata piareersaataassumik suliarineqarnerani aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatinik nassaassaqaanngilaq.

Tamatuma kingorna apeqqutaalerpoq kaajallaasitap inatsisitigut tunngavigisaa § 38-imi naammagittaalliuuteqarnissamut aalajangersakkamut attuumassuteqarnersoq.

Landsrådip ileqqoreqqusaliaa oqartussaassutsimik naammagittallior-nissamullu periarfissanik agguataarineq pillugu malittarisassanik imaat-tunik imaqarpoq:

“§ 2. Meeqqanik inuusuttunillu isumaginninneq kommunini ataasiakkaani kom-munalbestyrelsimit aammalu pisortanit ikiorsiisarneq pillugu landsrådip ileqqoreq-qusaliaani 19. februar 1995-imeersumi § 7 malillugu ikiuisarnermut tunngasutigut udvalgimit kommunalbestyrelsimit pilersitaasumit isumagineqassaaq.

*...
§ 31. Ikiuisarnermut tunngasutigut udvalgip aalajangiineri kommunalbestyrelsi-mut suliareqqitassanngortinneqarsinnaapput.*

*...
Landsrådip ileqqoreqqusaliaata piareersaataasumik suliarineqarnerani oqartussaassusermik annertunerusumik agguataarinissamut inatsisiti-gut tunngavissamik taasaqartoqaanngilaq.*

Taamaattumik isumaqarpunga inissiiniartartoqatigiit kaajallaasitami eqqartorneqartut taakkua isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliassaa-nik suliffiup iluani allanut tunniussisarnermut ersiutaasut.

Oqartussap suliassaanik allanut tunniussinerup kingorna aalajangiiso-qaraangat aalajangiineq taanna oqartussaq pineqartoq sinnerlugu pisar-poq, taamaattumillu oqartussap iluani naammagittaalliornissamut periar-fissaq pillugu malittarisassaq tassaalluni suliap suliareqqinneqarnissaanut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu malittarisassaq, ingerlatsinermik inatsise-qartitsinerup iluani “remonstration”-imik (naammagittaalliummik nali-leeqqiineramik) taaneqartoq.

Naammagittaalliornissamut periarfissamik atuinissaq sioqqullugu su-liap suliareqqinnissaanut pisussaaffeqassappat tamanna inatsisitigut tunngaveqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq, tassami malittarisassap taa-maattup naammagittaalliornissamut periarfissap inatsisitigut eqqortumik ingerlatsivigineqarnissamut qularnaveeqqutaasup kinguartinneqarneranik kinguneqassammat.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq kaajallaasitap naammagittallior-nermut malittarisassat eqqarsaatigalugit landsrådip ileqqoreqqusaliaani inatsisitigut tunngaveqarsimannginera, inissiiniartartoqatigiillu aalaja-ngiineri kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerat, tak. landsrådip ileqqoreqqusaliaani § 31.

Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 10. oktober 1979-imeersumi § 6-ikkut kommunimi isumaginninnermut tunnga-

sut ulluinnarni ingerlanneqarnerannut akisussaasutut oqartussaaffik isumaginninnermut ataatsimiititaliamut (nunaqarfinni aqutsisunut) inissinneqarpoq, Inatsisartut peqqussutaanni § 7 malillugu kommunalbestyrelsimut naammagittaalliornissamut periarfissaqartitsilluni.

§ 6-ip piareersarneqarluni suliarineqarneranit erserpoq oqartussaasutsimik agguataarineq pioreersaq aallaavittut ingerlateqqinneqassasoq, sulianilu isumaginninnermut tunngasuni aalajangiinissamut pisinnaati-taaffimmik oqartussanut allanut inissiisoqassappat tamanna inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusoq.

Inatsisartut peqqussutaat ullumikkut atuuttoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1998-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaannik 1979-imeersumik taarsiisoq malillugu suliani isumaginninnermut tunngasuni kommunimi aalajangiiffissaq ataasiinnaavoq.

Taamaattumik eqikkaallunga naliliininni oqartariaqarpunga inissiiniartartoqatigiit aalajangigaannik isumaginninnermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliuuteqarnissamik kommunip ilitsersuina eqqortuusimanngitsoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu allakkatigut allatigut Isumaginninnermut Pisortaqarfimmut malugeqqullugu oqaatigaara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit malittarisassat innuttaasunik pisinnaatitaaffeqalersitsisut nalunaarummi imaluunniit inatsimmi namminerme ilanngunneqartussaasut.

Tamatuma kingorna A-p suliami peqataasinnaassuseqannginneq pillugu naammagittaalliuutaa pillugu oqaatigaara:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 4 malillugu pisortat ingerlatsivianni suliffeqartoq suliami aalajangersimasumi peqataasinnaassuseqanngilaq, suliaq naammagittaalliuummumut imaluunniit oqartussaaffiup oqartussaasumut allanut misissuisutut ingerlatsinera pineqarpat, pineqartorlu oqartussaaffimmi tassani aalajangiinermut suliniutinilluunniit ingerlatsinernut suliamut pineqartumut attuumassuteqartumi siusinnerusukkut peqataasimappat.

Suliap isumaginninnermut ataatsimiititaliamit 9. februar 1996-imi aalajangiivigineqarnissata tungaanut kommunip suliamik suliarinninnera oqartussap ataatsip iluani ingerlanneqarsimavoq, tassami inissiiniartartoqatigiit aqutsinikkullu ingerlatsivimmi immikkoortortaqarfik suliap suliarineqarnerani ilaatinneqarsimasut isumaginninnermut ataatsimiititaliaq sinnerlugu iliuseqartarsimammata.

Pisortani atorfeqartitaasup suliamik oqartussap ataatsip iluani arlaleri-arluni suliarinninnera § 3, imm. 1, nr. 4 malillugu suliami peqataasinnaannginneq nalinginnaasumik kingunerineq ajorpaa.

Tamatuma kingorna inissiiniartartoqatigiinni isumaginninnermullu ataatsimiititaliami suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3,

imm. 1, nr. 4 malillugu suliami peqataasinnaassuseqannginnerup atuussi-manera naatsorsuutigissallugu tunngavissaqanngilanga.

Aammattaaq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 5 malillugu suliami peqataasinnaassuseqannginneq atuuttarpoq pineqartup kinaassusersiorsinnaangissusia qularilissallugu pissutissaqarpat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara naammagittaalliuut kommunip perorsaanikkut siunnersortaata A-p qinnuteqaataa pillugu suliap siusinersukkut suliarineqarnerani allakkiorsimaneranut aamma inissiiniartartoqatigiit suliami aalajangiinerat pillugu allakkanik siunnersortip atsiorsimaneranut immikkut attuumassuteqarmat.

Aammattaaq oqaatigineqarpoq inissiiniartartoqatigiinnut inassuteqaat siunnersortip taassuma suliarisimagaa.

Naatsorsuutigineqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 5 malillugu suliami peqataasinnaassuseqannginneq atuussinnaasoq ingerlatsivimmi sulisup suliami aalajangiisussap suliap suliarineqarnerani siusinersukkut allamullu atatillugu suliamik pimoorullugu ingerlataqarsimappat, suliallu aalajangiivigineqarnissaa pillugu inassuteqaateqarsimalluni.

Suliami matumani Isumaginninnermut Pisortaqarfiup nakkutilliissutut suliamik suliarinninneranut atatillugu oqaatigineqarpoq, tak. pisortaqarfiup aalajangiinera 28. september 1998-imeersoq, kommunip siunnersortaata inissiiniartartoqatigiit itigartitsissutaannik atsiuisimasoq inissiiniartartoqatigiit suliamik aalajangiineranni peqataasimangitsoq.

Taamaattumik pisortaqarfik isumaqatigaara oqarmat sulisoq pineqartuq inissiiniartartoqatigiit aalajangiigaannik atsiuinnermigut suliami peqataasinnaassuseqanngissimangitsoq.

Kisianni ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap kingunerisaanik ingerlatsinermi oqartussat innuttaasut tatiginninnerannik nukittorsaaqataasinnaasumik pissusilersortariaqarput.

Tamatuma ilaatigut kinguneraa oqartussat innuttaasunut allagaqartarnerminni pisut ingerlatsivinni sulisut peqataasinnaassuseqarnerannik innuttaasunit qularutiginnilersitsinnaasut pilersinnaveersaassagaat.

Taamaattumik tamanna pillugu pisortaqarfiup kommunimut inassuteqarnera aamma ilalersinnaavara, tassami perorsaanikkut siunnersortip inissiiniartartoqatigiit itigartitsinerat pillugu nalunaarummik atsiueqataasimanera tamatumunnga peqatigitillugu pitsaangisutut isigisariaqarakku.

Suliamik uanga suliarinninnerma ingerlasimanera pillugu immikkut tikkuassallugu pissutissaqarpunga oqartussat sulianik ingerlatsininni ilaasut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 malillugu pisussaaffeqarmata paasissutissanik nalunaarfigissallunga, kiisalu paasissutissanik il.il. atorfiga naapertorlugu piumasarisannik saqqummiussiffigissallunga.

Taamaattumik paasissutissanik amerlanerusunik piumallunga allakkama 8. december 1998-imeersut akineqannginneranni kommuni pingasoriarlunga eqqaasittariaqarsimagakku tamanna assut ajuusaarnartutut isigaara.

Suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Tamatuma kingornagut Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik uannut nalunaaruteqarpoq kaajallaasitami nr. 129-imi 11. december 1978-imeersumi naammagittaalliornissamut malittarisassat inatsisigut tunngavissamik amigaateqarnerat pillugu pisortaqarfiup isumaqatigigaanga, pisortaqarfillu matuma kingornagut suliassaqaqarfiusumut nalunaarusiortoqarnissaa sulissutiginiaraa, isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqis-suussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq naapertorlugu.

04 - 3 Isumaqatigiinniuteqartarnerit pillugit suliani suliami allagaatinik paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaneq. Annerusumik paasitinneqarsinnaatitaanermik itigartitsissuteqarnermi tunngavilersuuteqarnissamut pisussaaffeqarneq.

Tusagassiortup naammagittaalliuutigaa Naalakkersuisut ilinniartitsisunik isumaqatigiissuteqarnerata aningaasatigut kingunerisassai pillugit allakkianik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, nr. 5 naapertorlugu ilaannakortumik itigartinneqarsimalluni.

Naliliinerup, aalajangiinnermut tunngaviutinneqartup, misileqginnissaanut Ombudsmandip tunngavissaqarsorinnigilaa, tassami naliliineq ingerlatsinerup inatsiseqaritsinerup naliliinerup malittarisassartai naapertorlugit suliarineqarsimammat.

Ombudsmandip oqaatigaa tusagassiortup paasitinneqarsinnaatitaanermi inatsisinut tunngasumik soqutigisai qinnuteqaammik aalajangiinnermut pingaaruteqanngitsut.

Aammattaaq Ombudsmandip oqaatigaa namminersornerullutik oqartussat allaffissorneranni allagaatinik ataatsimiititalianut Inatsisartut ataanniittunut tunniussineq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmit aqunneqanngitsaq, taamaattumillu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu apeqqummut pingaaruteqarnani.

Ombudsmandip matuma isornartorsiornissaanut pissutissaqarsoraa, suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq, tusagassiortup pisinnaatitaaneranit annertunerusoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm.1, oqaaseqatigiit aappaat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 24-anni piumasaqaatigineqartutut tunngavilersorneqanngitsaq. (J. nr. 11.04.10.2./084-99)

“Ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik” tamanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat 13. august 1999-imeersoq Naalakkersuisut Allattoqarfiata ilaannakortumik akuerisissutigimmagu A-p naammagittaalliuutigaa.

Allattoqarfiup aalajangiineranit 22. august 1999-imeersumit erserpoq:

“Ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik tamanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat pillugu.

Ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik tamanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit 13. augustimeersoq Naalakkersuisut Allattoqarfiata suliarisimavaa.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 13-imit erserpoq “Paasitinneqarsinnaatitaaneq killilerneqarsinnaavoq, tamanna pisariaqarpat makku immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa illersorneqarnissaannut; (...)

5) pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaat, matumani pisortat niuernikkut ingerlatsineri ilanngullugit.”

Qallunaat Ombudsmandiat oqaaseqaammi ilaanni qallunaat inatsisaanni para-graffimik taamatut oqaasertalimmik nassuiaaneq ilalersorsimavaa, taamaalilluni “paasitinneqarnissamik qinnuteqaat itigartinneqarsinnaalluni, tamanna pisariaqarpat akissarsiat atorfinitsitaanermilu atugassat pillugit massakkut siunissamilu isumaqatigiinniarnit sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngavissaqarlutik ingerlanissaanik pisortat soqutigisaat eqqarsaatigalugit, naak taamaaliorneq “pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaannut” toqaannangikkaluamik attuumassuteqartut oqaatigineqarsinnaanngikkaluartoq. Taamaattumik aalajangersagaq taanna allagaatinik akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarni il.il. pisortat illua’tungerisaannit saqqummiunneqartunik paasissutissiinnnginnissamat inatsisitigut tunngavissamik imaqartutut isigineqartariaqarpoq, allagaatit pineqartut paasissutissiissutigineqaraluarpa atorussat taakku taamaaqataat kingusinnerusukkut isumaqatigiinniarni pissarsiarineqannginnissaat ilimanaateqarpat, tamatumalu kingunerisaanik mianerisassatut qulaani taaneqartut annertuumik ajoquserneqassappata.”

Siunissami isumaqatigiinniarnit sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngavissaqarlutik ingerlanneqarnissaanik pisortat soqutigisaat eqqarsaatigalugit Allattoqarfiup isumaqatigiinniarni illua’tungeriit akornanni allaffigeqattaanermi allagaatit kiisalu naatsorsuinerit nammineq suliarisat aamma massakkut siunissamilu isumaqatigiinniarni isumaliutersuutit assigiinngitsut paasissutissiissutigineqassanngitsunut ilanngussimavai. Taamaalillutik allagaatit arlallit tamarmiusut paasissutissiissutigineqassanngitsunut ilanngunneqarsimapput, taamatuttaarlu allagaatini tunniunneqartuni immikkoortut kisitsisitalersuutillu ataasiakkaat peerneqartarsimallutik.

Paatsoortoqaqqunagu ilanngullugu oqaatigineqassaaq tunniunneqartuni ilaam-mata Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissianut ilanngussat arlallit, naak taakku - atorfilittat Naalakkersuisunut qilersorsimannngitsumik siunnersussa-nerat eqqarsaatigalugu – paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqanngikka-luartut.

Apeqqutissaqaruut ataatigut atsiortumut saaffiginninnissannut tikilluaqquneqar-putit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A naammagittaalliummini uannut imatut allappoq:

“Ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik pingaaruteqartunik paasitinneqarnissamik Naalakkersuisut itigartitsine-rat pillugu naammagittaalliuut.

Naalackersuisut allakkatigut 22. august 1999-imeersutigut (ilanngussaq I) allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerput killilersimavaat – taamaaliornermikkullu ilinniartitsisut peqatigiiffiata IMAK-ip Namminersornerullutik Oqartussanut 1998-imi ukiakkut isumaqatigiissutaata, matuma kingorna “ilinniartitsisunut isumaqatigiissummik” taaneqartartussap, aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik pingaaruteqartunik paasitinneqarnissarput itigartitsissutigalugu.

Paasitinneqarnissamik qinnuteqaatitsinnut akissut itigartitsinivittut isigaarput, tassami atortussani nassiunneqartuni paasissutissat pingaaruteqartut tamarmik piarneqarsimmata – pissarsiariniarneqartullu ilarujussui tunniunneqanngivillutik. Naalackersuisut akissutiminni allapput allagaatit arlallit paasissutissiissutigineqartussanngitsunut ilanngunneqarsimanerannut allanilu kisitsisit piarneqarsimanerannut pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa eqqarsaatigineqarnissaat tunngaviusoq. Isumaqarpugut periaaseq taanna inatsisunik unioqquitsinerusoq, tassami allagaatinik ilinniartitsisunut isumaqatigiissut pillugu Naalackersuisut aalajangiinerinut annertuumik tunngavimusasunik paasitinneqarnissarput qinnutigisimagatsigu, allagaatillu taakku Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit aamma suliarineqarsimaput - taamaattumillu paasissutissiissutigineqarsinnaatitaasunut ilaasariaqarlutik, tassami paasitinneqarsinnaatitaanermi allagaatit oqartussaasumit suliarineqarsimasut tassungaluunniit nassiunneqarsimasut imaluunniit tassannga nassiunneqarsimasut tamarmik ilaatinneqarmata.

Allagaatit tunniunneqanngitsut oqartussaqaarfiup iluinnaani atugassaasutut oqaatigineqarsinnaanngillat, taakkumi avataaniittunut - matumani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut - nassiunneqarsimmata.

Aammattaq isumaqarpugut paasitinneqarsinnaatitaaneq pisortat soqutigisaat, matumani niuerneramik ingerlatsinerat ilanngullugu, eqqarsaatigalugit, akissarsiammi pillugit isumaqatigiissut taanna IMAK-imut qangali isumaqatigiissutigineqareersimammat.

Naammaginatsumik uppernarsaasersugaasumik tunngavissaqarsoraagut isumaqassalluta ilinniartitsisunut isumaqatigiissut aningaasartuutinit tamanut saqqummiunneqartunit annertunerujussuarmik inuiaqatigiinnut taamalu akileraartartunut akeqarsimasoq.

Kikkulluunniit oqartussaaqataanerat innuttaasullu Naalackersuisunik isornartorsiuinissaminnut periarfissaqarnissaat eqqarsaatigalugu ataatigut atsiortunga ... sinnerlugu naammagittaalliorpunga ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerput Naalackersuisut killilersorsimammasuk, toqqaannartumilluunniit itigartitsissutigisimammasuk. Paasitinneqarsinnaatitaanerput aalajangiisimavarput, suliamilu allagaatit tamarmik tunniunneqarnissaat suli kissaatigalugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliamut atatillugu Naalackersuisut Allattoqarfiata mappiutai sulianik imallit misissorsimavakka, tassalu j. nr. 16.31.01., mappimik normuligaanngitsumik ataatsimik mappinillu I-mit IV-mut normulikkanik imalik.

Tamatuma kingornatigut 9. februar 2000-imi Allattoqarfik qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, imatut oqarlunga:

“16. december 1999-imi allattoqarfiup suliamut mappia, A-p ilisimatinneqarnissaminik qinnuteqaatigisimasaa, tiguara.

Pigineqareersut tunngavigalugit, allattoqarfiup suliami suliarinninnera aalajangiineralu isornartorsiteqarnermut inassuteqaateqarnissamulluunniit tunngavissaqartitsisinnaanerat qaangiinnarneqarsinnaanngimmat, aammalu tusagassiortut ilisimatinneqarnissamut periarfissaqarnissaat pingaaruteqartumik soqutiginaateqartuummat, suliaq misissuiffiginarlugu aalajangersimavunga.

Tamatumunngalu atatillugu allattoqarfik qinnuigaara makkununga nassuiaateqqaqullugu:

1. Allattoqarfiup ilisimatinneqarnissamik qinnuteqarnermut atatillugu misissuinerit suut ingerlassimavai?

Tamatumani pingaartumik tusarusuppara, allattoqarfiup allagaatit, ilisimatinneqarnissamik qinnuteqaammut attuumassuteqartut, tamaasa misissorsimanerai.

2. Allattoqarfik qinnuigineqarpoq, allakkat, taakkunaniluunniit paasissutissiissutit, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1, nr. 5) tunngavigalugu allakkat pineqartut, taakkunaniluunniit paasissutissiissutigineqartut, sulisartut peqatigiiffiinuut isumaqatiginninniarnermi ilaatinneqarsimangippata, isumaliutersuutit suut tunngavigalugit ilaatinngitsoorneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarnersut nassuiaateqqaqullugu.
3. Allattoqarfik qinnuigineqarpoq, ilisimatinneqarnissamik qinnuteqaatip, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliit tullii malillugit qinnuteqaatip akuerinissaa immikkut isumaliutigineqarsimanersooq, nassuiaateqarfigeqqullugu.”

Allattoqarfiup 8. marts 2000-imi imatut aki vaanga:

“Ilinniartitsisunut isumaqatigiissut pillugu allagaatinik tamanik paasitinneqarnissamik Naalakkersuisut Allattoqarfiata itigartitsineranut naammagittaalliut pillugu - j.nr.-si 11.04.10.2/084-99

Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 9. februar 2000-imeersutigut Naalakkersuisut Allattoqarfiat qinnuigaa A-p ilinniartitsisunut isumaqatigiissut pillugu allagaatinik tamanik paasitinneqarnissaminik itigartinneqarnerata kingunerisaanik isorinninnissamut inassuteqarnissamulluunniit pissutaasinnaasut pillugit pissutsit arlallit nassuiaqqullugit.

1. Qinnuteqaammut atatillugu Allattoqarfik makkunuunatigut misissuisimavoq:

- a. Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfimmi Isumaqaatigiinniarnermut Immikkoortortaq - isumaqatigiinniarnernik suliassaqaarfimmi nalinginnaasumik akisussaasutut - aperineqarpoq isumaqatigiinniarnernit tassungalu naatsorsuinerimi tunngaviusut eqqarsaatigalugit periaaseq suna atorineqartussannortinneqarsimanersooq. Isumaqaatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfiup oqarasuaatikkut oqaatigisimavaa isumaqatigiinniarneq sioqqullugu allagaataalersimasut imaluunniit allagaatit isumaqatigiinniarnermi naatsorsuinerimi tunngaviusunut attuumassuteqartut tunniunneqarneq ajortut.

- b. Tamanna tunngavigalugu allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammi ilaatinneqartut tamaasa Allattoqarfiup misissuataarsimavai; tassani allagaatit suliami 16.31.01-imi mappini I-IV-miittut, Ilinniartitsisunut isumaqatigiissut 1998, ilaapput, taakkulu allakkatigut 9. december 1999-imeersutigut Ombudsmandimut atukkiunneqarsimapput.

Allagaatit isumaqatigiinniarnermut imaluunniit isumaqatigiinniarnermi naatsorsuinerimut tunngaviusunut attuumassuteqartut peerneqarsimapput – taamatut taarlut allagaatini arlalinni allagaatinut siuliani taaneqartunut tunngassuteqartut ilaannut innersuussisortaat ilanngunneqarsimanatik.

2. A-p qinnuteqaataanut 13. august 1999-imeersumut Allattoqarfiup akissutaani 22. august 1999-imeersumi siunissami isumaqatigiinniarnernit sapinngisamik sukumiisumik tunngaveqartinneqartarnissaannik pisortat soqutigisaat eqqarsaatigalugit isumaqatigiinniarnermi atugassatut naatsorsuinerit aamma isumaqatigiinniarnernup ingerlaneraniq ingerlariaqqinnissaanillu isumaliutersuutit pillugit allakkat ingerlatsiviup iluinnaani atugassatut naatsorsuussat paasissutissiinerimi ilanngussimangillat.

Ilanngutinngitsoorneqartut taakku pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 5 aamma Folketingip Ombudsmandiata suliama j.nr.-1974-1658-imi 28. januar 1976-imi danskit inatsisaanni paragrafi peqqussummi matumani paragrafitut oqaasertalimmi nassuiaalluni oqaaseqaataa tunngavigalugit ilanngunneqanngitsoorput. Takuneqarsinnaasutut nassuiaammii Folketingip Ombudsmandiata isumaqatigisimasaani siunertarineqarpoq allagaatinik paasissutissiinermi ilanngussinngitsoortoqarsinnaasoq “tamanna pisortat soqutigisaasa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugit (...) isumaqatigiinniarnert (...) sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngaveqarlutik ingerlanneqarpata, taamaaliorneq ‘pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaannik’ toqqannanngikkaluamik atuisuusutut oqaatigineqarsinnaagaluarpuunniit.” (Sivingsanik allatat Allattoqarfiup erseqqissagarai). Tassa pingaarnerusutigut siunertarineqartoq tassaavoq “(...) pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugit (...) isumaqatigiinniarnert (...) sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngaveqartumik ingerlanneqarnissaat”.

- a. Suliama matumani pineqartumi isumaqatigiinniarnermi pineqartumi angusaqarnissamat annertuumik aalajangiisuusimavoq Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiinniarnermi inissisimanerisa pisortaqrarfiit akuusut minnerunngitsumillu KANUKOKA-p naluneqanngitsutut meeqqat atuarfiannut akisussaaffiup ilarujussuanik tiggumisaqartup akornanni qulaajarneqarnissaat. Sulisitsisut akorninnaanni allaffigeqatigiittarnerup - pisortat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa illersorneqarnissaat siunertaralugu - ingerlanneqarnissaa ajornarsimassagaluarpoq, allaffigeqatigiittarneq allakkat tamanut saqqummiunneqarnissaat ilisimallugu ingerlanneqarsimasuuppat.
- b. Tamatumunnga atatillugu ilanngullugu oqaatigineqarsinnaavoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu apeqqut saqqummersimassanngikkaluartoq isumaqatigiinniarnermut suliassaarluni nalinginnaasumik akisussaasup – Aningaasaqarnermut Pisortaqrarfiup Isumaqatigiinniarnermut Immikkoortortaata isumaqatigiinniarnert ingerlassimasuuppagit. Taamaattoqarsimasuuppat allagaatit pineqartut amerlanersaat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imi § 7-imi pineqartunut ilaatinneqarsimassagaluarput. Suliama pineqartumi matumani Naalakkersuisut Siulittaasuata ilinniartitsisunik isumaqatiginninniarnert Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsit tunngavigalugu Naalakkersuisut Allattoqarfiannit ingerlanneqarnissaat toqqarppaa, tamatumalu tusarniaaneq annertunerusoq pisariaqalersissimavaa, kii-salu isumaqatigiinniarnert teknikkikkut naatsorsuinerit pisariaqartut ingerlanneqarnerisa ilaat ingerlatsiveqarfimmut isumaqatigiinniarnermi peqataanngitsumut, tassalu Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortamit suliaritillugit.
- c. Aammattaaq suliama pineqartumi siunissami isumaqatigiinniarnerni Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnikkut soqutigisaasa illersorneqarnerannut annertuumik pingaaruteqarpoq ilinniartitsisunik isumaqatiginninniarnermi angusaasut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutigisinnaasaasa nakkutiginisaaannut Isumaqatigiinniarnermut Immikkoortortap periarfissaqarnissaa. Tamanna ajornakusuulersinneqartussaavoq, isumaqatigiinniarnermut atatillugu periaasissanik isumaliutersuutaasut Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqrarfiit akornanni allaffigeqatigiittarnertigut oqaluuserineqartut tamanit ilisimalersinneqarpata.
- d. Aamma taamatut pisortat nalinginnaasumik soqutigisaasa illersorneqarnerannut annertuumik pingaaruteqarpoq siunissami isumaqatigiinniarnert “pisortat soqutigisaasa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugit (...) isumaqatigiinniarnert (...) sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngaveqarlutik ingerlanneqarpata”, Namminersornerullutillu Oqartussat soqutigisaat pingaartumik eqqarsaatigalugit isuma-

- qatigiinniarnert taakku pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqartussaanninnerat ilisimallugu ingerlanneqarsinnaanerat.
- e. Tamatumunnga atatillugu allagaatip isumaqatigiinniarnermi illua'tungerisamut saqqummiunneqarsimanera apeqqutaanngilaq. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatip oqaasertalersugaaneranut "Taamaalillunilu aalajangersakkami allagaatinik akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarnerni il.il. pisortat isumaqatigiinniarnermi illua'tungerisaanit saqqummiunneqarsimasut ilaatinneqarsinnaanngitsutut isigineqarnerannut inatsisitigut tunngavissaqarsorineqartut, saqqummiunneqarnissaallu akuerineqarpat atorussat taamaattut kingusinnerusukkt isumaqatigiinniarnerni atorneqarsinnaajunnaartarnerat kingunerissallugu, tamatumalu kingunerisaanik mianerisassatut qulaani taaneqartut annertuumik ajoquserneqassallutik" oqaaseqaatigiiit taakku aalajangersakkap piumasqaatitut taaneqartunut ilaatinneqarneranik erseqqissaanerinnaavoq "aamma allagaatinik akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarnerni il.il. pisortat isumaqatigiinniarnermi illuatungerisaanit inatsisitigut tunngavissaqarsorineqartut" (Allattoqarfiup sivingasunik allaluni erseqqissaanera). Taamatut ilanngussisoqarsimannngitsuuppat isumaqatigiinniarnermi illua'ungerisap allagaatip saqqummiussaasa allagaatinut paasitinneqarsinnaatitaanermut ilaatinneqarsinnaasutut isigineqarnissaannut tunngaviler-suutissaqarsinnaagaluarpoq.
3. A-p paasitinneqarnissamik qinnuteqaataanut atatillugu pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 2 pillugu Allattoqarfiup immikkut isumaliutersuutai -soorlu tamanna Allattoqarfiup akissutaani 22. august 1999-imeersumi takuneqarsinnaasoq - inerneqarput "tunniunneqartuni Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiamut ilanngussat arlallit ilaqarnerat, naak taakku - atorfilittat Naalakkersuisunut siunnersuinnissaannut periarfissaqarnissaat eqqarsaatigalugu - allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaanngikkaluartut". Isumaliutersuutit taakku - allakkat immikkoortuisa aappaanni takuneqarsinnaasutut - "Ilinniartitsisunut isumaqatigiissut" pillugu allagaatit tamarluinnarmik paasis-sutissiissutigineqarnissaannut pissutissaqalersitsinnngillat.

Tamakku tunngavigalugit oqaaseqaateqarsimavunga:

"Aallaqqaasiullugu oqaatigaara A-p paasitinneqarnissamik qinnuteqaataani taamaallaat "Ilinniartitsisunut isumaqatigiissutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit allagaatit" pineqarmata.

Taamaattumik Allattoqarfiup allagaatai suliami aningaasaqarnikkut naliliinernut tunngasut kisiisa misissorsimavakka.

Allattoqarfiup aalajangiineranit 22. august 1999-imeersumit erserpoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi, tassalu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 13, imm. 1, nr. 5, tak. imm. 2 tunngavigalugu allagaatit makku paasisutissiinermi ilanngunneqarsimannngitsut:

Isumaqatigiinniarnermi illua'tungeriit akornanni allaffigeqattaanermi allagaatit kiisalu naatsorsuinerit nammineq suliarisat aamma massakkt siunissamilu isumaqatigiinniarnerni isumaliutersuutit assigiinnngitsut."

Allattoqarfik isumaqatigaara aalajangersagaq taanna inatsisitut tunngavigalugu akissarsianut sulisoqarnermullu tunngasut pillugit isumaqati-

giinniarnerit pillugit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq killilersuiffigineqarsinnaasoq.

Allagaatit taamaattut paasitinneqarsinnaatitaanermiit qanoq annertutigisumik ilanngunneqanninnissaat suliamiit suliamut aalajangersimasumik naliliinermik tunngaveqassaaq.

Allattoqarfik taamatut naliliisimavoq “siunissami isumaqatigiinniarnerit sapinngisamik sukumiinerpaamik tunngavissaqarlutik ingerlanneqarnissaannik” eqqarsaatersuuteqarneq tunngavigalugu.

Suliami tassani Allattoqarfiup naliliinera assortussallugu tunngavissaqanngilanga, tassami malittarisassat sulinera pillugu atuuttut malillugit ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu naliliineq assortorsinnaannginnakku, naliliineq taanna sinnaakkutassat ingerlatsinermik inatsiseqartitsinerup aalajangigaasa iluanni pisimappat.

A-p paasitinneqarnissamik soqutigisaa uannut naammagittaalliummi innersuussutigineqartoq eqqarsaatigalugu oqaatigaara Inatsisartut inatsissisaattut siunnersuummi § 13-imut oqaaseqaatinit ersermat:

“Imm. 1-imi aalajangersakkat inatsimmi atuuttumi § 2, imm. 2 annertunerusutigut assigaat. Aalajangersakkamulli aallaqqaasiutip allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq erseqqissarniarlugu qinnuteqartup allakkianik paasitinneqarnissamik soqutigisai aalajangersakkami mianerisariaqartutut taagorneqarsimasut paasitinneqarsinnaatitaanerup erseqqissumik oqimaalutaavigineqarnerani ilaatinneqassanngitsut.”

Uannut naammagittaalliummi oqaatigineqarpoq allagaatit paasissutissiinermi ilanngunneqanngitsut Inatsisartut Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut nassiunneqarsimanerisa allagaatit taakku paasissutissiinermi ilanngunneqartussanut ilaatinneqarsinnaajunnaarnerat kingunerigaat.

Allagaatinik Naalakkersuisut aamma Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliap akornanni paarlaateqatigiinneq Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliap paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit allagaatinik paasitinneqarnerinngilaa. Tamatumali paarlattuanik allagaatinik tunniussineq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviulluinnartumik aallaaveqarpoq, tassalu paasissutissanik ataatsimiititaliap Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisanni § 16 malillugu suliaminik, matumani aningaasaliissuteqartarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ingerlatsinissaanut pisariaqartunik tunniussineq nalinginnaasumik pissusissamisooruusooq, mianerisariaqartut aalajangersimasut pingaaruteqartullu taamatut tunniussinissaq ajornarsisinnigippassuk.

Taamaalilluni ilinniartitsisunut ataatsimoortumik isumaqatigiisutaasut aningaasaqarnikkut kingunerisassaatt pillugit allagaatinik arlalinnik Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliamut tunniussisoqarnerata illersuiniarluni eqqarsaatigisassat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-imi nr. 5-imut tunngaviusut atorunnaartutut isigineqartariaqarnerat kingunerinngilaa.

Aammattaaq allagaatit oqartussaqaarfiup iluinnaani atugassatut naat-sorsuunneqartut taamaattuunertik Inatsisartut ataatsimiititaliaannut tun-niunneqarnermikkut aallaavittut katanneq ajorpaat.

Allattoqarfiutaaq suliami aalajangiinera paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit aappaat malillugu an-nerntunerusumik paasissutissiisoqarnissaanik qinnuteqaammut ilaannakor-tumik itigartitsinermik imaqarpoq.

Kisianni tamanna pillugu aalajangiineq naliliinermut tunngaviusoq pil-lugu tunngavilersuinissamik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inat-simmi piumasaqaataasumik imaqaanngilaq, tak. inatsimmi tassani § 24, imm. 1.

Allattoqarfiup uannut oqaaseqaammini 8. marts 2000-imeersumi nalilii-simaneq taanna erseqqinnerusumik nassuiaateqarfigisimanngilaa.

Allagaatit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 13 malillugu paasissutissiinermi ilaatinneqaanngissinnaagaluarpataluunniit oqartussaa-sut inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit aappaat malillugit paasissu-tissiniissartik toqqarsinnaavaat.

Oqartussaasut pisussaaffiligaanermi annertunerusumik paasissutis-siinissaminut periarfissaat pillugu malittarisassaq taanna inatsisip paa-sissutissiisarnermi pingaernerusutigut tunngavigisaa isiginiarlugu, oqar-tussaasoq naliliippat allagaatit inatsimmi § 13 tunngavigalugu ilaatinne-qassanngitsut, isumaqarpunga tamatumunnga peqatigitillugu immikkut isumaliutersuutigineqartariaqartoq § 4, imm.1-imi oqaaseqaatigiit aappaat malillugit paasissutissiisoqaannassannginnersoq.

Tamanna atuuppoq mianerisassat allagaatit § 13 malillugu paasissutis-siisutigineqarsinnaasimannginnerannut aalajangiisuusimasut ilaatigut tassaagaluartut § 4, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit aappaat malillugit paasis-sutissiisutigineqarsinnaanngitsut.

Taamaattumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 13, imm.1, nr. 5-imi allagaatinik pineqartunut ilaatinneqartunik paasitinne-qarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit aap-paat malillugit paasissutissiinissamut periarfissaqarneranik naliliinini Al-lattoqarfiup aalajangiinermi erseqqinnerusumik nassuiarsimasariaqara-luarpa.

Taamaattorli Allattoqarfiup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inat-simmi § 4, imm.1-imi oqaaseqaatigiit aappaat tunngavigalugu qanoq anner-tutigisumik paasissutissiinissamik naliliinerata isiginiagassanik suliamut attuumassuteqaanngitsunik tunngaveqarneranik ilimaginninnissannut tun-ngavissaqaanngilanga.

Tassani maluginiarpara aalajangersagaq taanna malillugu tusagassiuu-tinut paasissutissiisarnermi ataatsimoortumik periaaseqarneq pillugu paa-sissutissanik suliami tassani nassaassaqaanngitsoq.

Matuma kingorna suliami annertunerusumik iliuuseqassanngilanga.”

04 - 4 Sumi najugaqarneq tunngavittut. Tunngavigisamik inatsisinik unioqqutitsilluni salliutitsineq. Aalajangiinerup atuussin-naassusilimmik piunasaqaataasutut nalunaarutigineqarnera.

Taxanik angallassinissamut akuersissummik piniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit K-p kommuniata, A-p kommunimit tassangga nuussimanera pissutigalugu, peersimammani A naammagittaalliorpoq.

Ombudsmandip oqaatigaa sumi najugarnerup tunngavigineqarnera inatsisinik unioqqutitsinani nalinginnaasumik tunngavittut atorneqarsinnaanngitsoq, suliamili pineqartumi kommunip naliliinariinerani tunngavittut inatsisinik unioqqutitsinani ilaatinneqarsinnaasooq. Ombudsmandili isumaqarpoq tunngaviup tamatumalla sallinnortinnissaanut K-p kommunia pisinnaatitaasimanngitsoq, taamaaliornikkut tunngaviit allat naliliinermi ilaatinneqassanngippata.

Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip oqaatigaa A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnera atuussinnaassuseqanngitsoq, tassami K-p kommuniata A-p allattorsimaffimmit peerneqarnera pillugu nalunaarfigisimanngimmagu. (J.nr. 11.73.20.7/33-99)

Taxanik angallassinissamut akuersissummik qinnuteqaatimi K kommunimit akineqarsimannginnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Suliap misissorneratigut paasivara qinnuteqaataa september 1998-imi akineqarsimasooq, tassami nalunaarfigineqarsimammat utaqqisut allasimaffianni normu 35-tut inissisimasooq.

Tamatumunngali peqatigitillugu paasivara A taxanik angallassinissamut akuersissummik qinnuteqarlutik utaqqisut allasimaffiannit 1997-imi peerneqarsimasooq kommunimut allamut nuussimanera pissutigalugu, tamatumalu nalaani normu 5-inngorsimagaluarluni. Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 6, imm. 5 tunngavigalugu aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffiginiarlugu.

Suliap ingerlasimanera:

Allakkanni 19. maj 1999-imeersuni K kommunimut imatut allappunga:

“Teknikkikkut ingerlatsivimmi suliani allagaatinik misissuininni paasivara teknikkikkut ingerlatsiviup A 1998-imi akissuteqaateqarfigisimagaa, tassani nalunaarutigalugu taxat atorlugit angallassinissamut akuersissutinik qinnuteqarlutik utaqqisut allattorsimaffianni nr. 35-tut nalunaarsorneqarsimasooq. Taamaattumik A-p naammagittaalliuutaata tamatumunnga tunngasortaa pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Taamaattorli suliani allagaatinik misissuininni paasisimavara A siornatigut taxat atorlugit angallassinissamut akuersissutinik qinnuteqartut utaqqisut allattorsimaffianni nr. 4-tut nalunaarsorneqarnikuusimasooq, 1998-mili utaqqisutut nalunaarsorneqarsimanerminit peerneqarsimasooq.

Tamatuma misissuilernissamat naammattumik pissutissaqartitsineranik nalilinnissannut atugassannik K-p kommunia qinnuigaara:

- suliame allagaatit naammagittaalliortup qinnuteqaataanut kiisalu taakku akineqarnerinut tunngasut atukkiuteqqullugit,
- A-p taxat atorlugit angallassinissamat akuersissutinik qinnuteqartut utaqqisutut allattorsimaffiannit nr. 4-tut inissisimaffianit peerneqartinnagu kommunip suliame illua'tungiusutut tusarniaaffigisimaneraa nalunaarutigeqqullugu,
- A-p taxat atorlugit angallassinissamat akuersissutinik qinnuteqartut utaqqisutut allattorsimaffiannit nr. 4-tut nalunaarsorsimaffianit peerneqarneranut atatillugu inatsisitigut tunngavigisimasaq nalunaarutigeqqullugu.”

K-p kommunia akissuteqaqqullugu 14. juli 1999-imi aamma 19. august 1999-imi nukingisaartarsimavara. Tamatuma kingorna K kommuni allakkatigut 30. september 1999-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“Ombudsmandip allagai kingulliit 19. august 1999-imeersut innersuussutugalugit suliaq misissorpara makkulu paasillugit:

03.06.1994 Taxanik angallassinissamat akuersissummik qinnuteqaat A-meersoq.

30.05.1997 A utaqqisut allattorsimaffianni nr. 5-itut nalunaarsorneqarsimavoq.

Utaqqisut allattorsimaffianni tassani allassimavoq A 13/6 1997-imi ...-mut nuus-simasoq.

3/11 1997-imi utaqqisut allattorsimaffianni A nalunaarsorneqarsimangilaq.

Kommunip suliame allagaataani utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnera pillugu A-mut nalunaarutaasumik allakkat assilinerinik peqanngilaq.

A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissaanut inatsisitigut tunngavisoq suunersoq nalunaarutigisinnaangilara, tassami K-p kommuniani taxanik angallassin-eq pillugu nalunaarut 11. april 1998-imeersoq allamut nuunnermi utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissamat periarfissiinnngimmat.

Suliassaqarfimmi tassani nalunaarut ileqqoreqqusarlu kommunimi massakut misissorpeqarpoq, tamannalu suliassaqarfimmi tassani iliuusissat pillugit ilitser-suummik inerneqarniartussaassaaq.

Ilannussat.

Taxanik angallassinermut akuersissummik A-p qinnuteqaataa 3. juni 1994-imeer-soq

Utaqqisut allattorsimaffiat 30. maj 1997-imeersoq

Utaqqisut allattorsimaffiat 4. nov. 1997-imeersoq” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq.)

Tamatuma kingorna 30. november 1999-imi K-p kommunia imatut allaf-figaara:

“Maanna suliaq misissorniartulugu aalajangersimavunga.

Suliamik suliaqarninnut atugassannik K-p kommunia makkuninnga qinnuigaara:

- A-p taxaateqarnermut akuersissummik 3. juni 1994-imi qinnuteqaataata tunuani ilitersuutip assilineri nassiuteqqullugu,
- “Akuersissuteqartarnermi malittarisassat”, Teknikkimut avatangiisinullu inger-latsiviup kommunalbestyrelsimut 17. november 1997-imi inassuteqarnermini in-nersuussutigisimasaasa, assilinerat nassiuteqqullugu,
- paatsuungasoqaqqunagu paasisitsissutigeqqullugu kommunip suliaataani A-p 3. juni 1994-imi qinnuteqaatini piffissap ingerlanerani unitsissimaneraa takuneqar-sinaanersoq, kiisalu
- kommunip suliame tunngasunik allanik oqaatigisinnaasai saqqummiuteqqullu-git.”

K kommuni allakkatigut 10. december 1999-imeersutigut imatut akissu-teqarpoq:

“Ombudsmandip allagai 30. november 1999-imeersut innersuussutigalugit paassissutissat makku matumuuna nassiunneqarput:

- Taxanik angallassinissamat akuersissummik A-p qinnuteqaataanut 3. juni 1994-imeersumut ilitsersuutip tunuata assilineri.
- “Akuersissuteqarnermut malittarisassat” kommunalbestyrelsimit 27.-28. november 1997-imi akuerineqarsimasut assilineri.
- Kommunip allagaani nr. 998648-mi 30. september 1999-imeersuni oqaatigineqartut A-p qinnuteqaataata peernissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq, K-p kommuniani taxanik angallassineq pillugu nalunaarummi 11. april 1980-imeersumi imaluunniit akuersissuteqartarnermut malittarisassani kommunalbestyrelsimit 27.-28. november 1997-imi akuerineqarsimasuni.
- A-p qinnuteqaatini 3. juni 1994-imeersoq tunuartissimanngilaq.
A-p qinnuteqaat nutaaq 14. december 1998-imi tunniuppaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunalbestyrelsip 27.-28. november 1997-imi ataatsimiinnerani imaqarniliami immikkoortumi 10-mi imatut allassimasoqarpoq:

“Teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsiveqarfik 17.11.97-imi imatut allappoq:

Innuttaasorpasuit aningaasatigut atugarliornerat innersuussutigalugu, ilaatigut soorlu taxaateqarnermut akuersissutinik peqartut, akuersissutinik tunniussisarnermut malittarisassani piumasaqaatit marlussunnik ilaneqarnissaat kissaatiginarpoq, nutaamik qinnuteqartut piarnerusumik sullittarnissaat aammalu utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarusullutik kissaateqartut immikkoortitertalernissaat siunertaralugit.

Akuersissutinik tunniussisarnermut malittarisassat atuuttut 19. september 1997-imeersuuppit:

Taxaateqarnermut akuersissummik piniarnermi utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarsinnaanermut imatut malittarisassaqaasasoq ingerlatsiviup siunnersuutigaa:

1. Qinnuteqarniartut teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsivimmuut saaffiginnisapput utaqqisullu allattorsimaffiannut allatsillutik. Utaqqisut allattorsimaffiannut allatsissagaanni qinnuteqartoq pisortanut annerusumik (0 kr.-niik 5.000 kr.-nut) akiitsugaqassanngilaq, Akiliisitsiniartarfimmillu akilersuinermik isumaqatigiissutaasinnaasut malinneqassallutik.
2. Qinnuteqartut utaqqisut allattorsimaffianni tullerriaarneri naapertorlugit aggersarneqartassapput, taamaattorli qinnuteqartut akuersissutinik pingasunik amerlanerusunik peqareersut kingullinngortinneqartassallutik.
3. Qinnuteqartup akuersissut qinnutigisani atuutilersinniaruniuk qaammatit pingasut qaangiutsinnagit taxamik inuussutissarsiummullu allagartamik pissarsisinaanani ullut 8 qaangiutsinnagit qulakkiissavaa (aningaaserivimmit qulakkeerneqarneratigut assigisaanilluunniit).
Ingerlatsinermik unittoornermi soorlu biilnik ajutoornermi, akuersissut sivisunerpaamik qaammatini marlunni atuutsinneqarsinnaavoq.
4. Qinnuteqartup, imm. 1-imi 3-milu piumasaqaatit piffissarititaasup iluani naapertuutsissinnaanngippagit, imaluunniit allamik tunngaveqartumik qinnuteqartoq akuerineqarsinnaanngikkuni, akuersissut tulliuttumut tunniunneqassaaq.
5. Siunissami inuk piginneqatigiiffilluunniit akuersissutinik pingasut sinnerlugit amerlanerusunik angusaqarsinnaanngilaq.
6. Ullumikkut akuersissutinik pingasunik amerlanerusunik peqareersut taamatut allannortitsinermi eqqorreqassanngillat.

Akuersissutinik tunniussisarnermut malittarisassat 19.09.1997-imeersut ilanngunneqarput.

Teknikkimut avatangiisinullu ingerlatsiviup inassutigissavaa allannguutissatut siunnersuutit kommunalbestyrelsip akuerissagai.

Inassuteqaat akuerineqarpoq.

1-imi aningaasatigut killiussaq (0 kr-niit 5.000 kr.-nut) siunnersuummit peerneqarpoq.”

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Inatsisitigut tunngavigisaaq:

K-mi kommunalbestyrelsip taxanik angallassinermut akuersissuteqartarneranut inatsisitigut tunngaviusoq K-p kommuniani taxanik angallassinuq il.il. pillugit Politimesterip nalunaarutaani 11. april 1980-imeersumiippoq. Nalunaarummi § 2 imatut oqaasertaqarpoq:

“§ 2. § 1 tunngavigalugu akuersissut kommunalbestyrelsimit tunniunneqartarpoq.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip oqartussaaffimmini makku allaavigalugit akuersissutit qassiunissaat aalajangersartarpaa:

1) akuersissutit tunniunneqareersimasut amerlassusiat taakkulu atugaanerat, kiisalu

2) suliassaqarfimmi tassani tamarmi sullitat naammaginartumik sullinneqarnissaannik isiginninneq.”

Nalunaarummi tunngavigisassatuaasut tassaapput akuersissutit tunniunneqareersimasut amerlassusiat, taakku atugaanerat kiisalu sullitat naammaginartumik sullinneqarnissaannik isiginninneq. Taamaalilluni taxanik angallassinermut akuersissutinik tunniussisarnermut atatillugu kommuni annertuumik naliliisinnaasunnortinneqarsimavoq. Missiliuussinikut naliliinerup inatsisinik unioqutitsisuunninnera malittarisassat uanga sulininnut atuuttut malillugit misilissinnaavara. Assersuutigalugu kommunip tunngavigisassat inatsisinik unioqutitsisut pingaartillugit isiginiarsimanerai, imaluunniit missiliuussilluni naliliineq pineqartoq kommunip atunngitsuissimaneraa misilissinnaavara.

Suliap ingerlanerani misissuinermi tunngaviutinneqartariaqarpoq K kommunip A-mik utaqqisut allattorsimaffiannit peersitsinermini taassuma kommunimut allamut nuussimanera pingaartillugu isiginiarsimagaa, taamaalillunilu A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnerani sumi najugaqarnera kisivimmi tunngaviusimalluni.

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut kingunerisaannik inuup pineqartup kommunimi najugaqarnera najugaqanginneraluunniit pingaartissallugu kommunit annertungaatsiartumik matunneqarsimapput. Jens Gardep aamma Jørgen Mathiassenip atuakki-aanni “Kommunalret”-imi (1991) quppernermi 40-mi kiisalu Jens Gardep naqitanngorlugu pingajussaani 1997-imi saqqummersitami “Almindelige emner”-mi quppernermi 199-imi ajornartorsiut taanna eqqartorneqarpoq.

Isumaqarpunga sumi najugaqarnermik tunngaveqarneq inatsisinik unioqutitsinani ingerlaannartumik atorneqarsinnaanngitsaq, tunngaviusunili arlalinni suliame pineqartumi naliliinermi ilaatinneqarluni atorneqarsinnaalluni.

Isumaqarpunga A pillugu suliami sumi najugaqarneq kisiat tunngavittut pingaaruteqartut tunngavigalugu kommuni aalajangiinissaminut periarfissaqanngitsaq.

Taamaattumik A-p kommunimit nuussimanera kisiat pissutigalugu K kommunip utaqqisut allattorsimaffiannit peersimammagu isorisariaqartut isigaara.

Aammattaaq A-p K kommunimit nuunnera pissutigalugu pineqartup utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqannginnera pillugu K kommunip nalunaarutaa ilalerpara. Isumaqarpunga maani pineqartoq tassaasoq inatsisitigut tunngavissamik amigaateqarneq, aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik nassataqartoq. Tamaattumik kommunip tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqalersaarnera uannut nalunaarutigeqqullugu K kommuni qinnuigaara.

Aammattaaq oqaatigaara A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqannginnerani illua'tungiusutut isumaanik K kommunip tusarniaavigisimagu-nanngikkaa. Isumaqarpunga A-p kommunimit nuussimanera pillugu paasisaqarnermut atatillugu pineqartup illua'tungiusutut isumaanik tusaaniaasoqarnissaanik K kommunip isumaliutersuuteqarnissaa kissaatiginartuusi-magaluartoq.

Aalajangiineq pillugu nalunaaruteqannginneq.

Isumaqarpunga A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissaanik K kommunip aalajangiinera ingerlatsivikkoortumik aalajangiinerusoq. Taamatut oqarninni isiginiarpara oqaatigineqartut malillugit imaamat taxanik angallassinissamut akuersissut atorneeruttoq utaqqisut allattorsimaffianni siullertut inissisimasumut ingerlaannartumik neqeroorutigineqartartoq, qinnuteqartoq akuersissutinik pingasunik peqariinngikkaangat. Taamaallilluni qinnuteqartoq utaqqisut allattorsimaffianniittooq tulluikkuni akuersissummik tunineqarumaarnissaminik pissutissaqarluni naatsorsuutiginnittarpoq.

Kisianni ingerlatsivikkoortumik aalajangiineq aatsaat sunniuteqalersarpoq pineqartumut nalunaarutigineqaraangami. K kommunip allakka-mini 30. september 1999-imeersuni uannut nalunaarutigaa suliaq pillugu kommunip allagaataani A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnera pillugu allakkat assilinerinik nassaassaqanngitsaq.

Taamaallilluni tunngavigineqartariaqarpoq A-p utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissaa pillugu aalajangiinini kommunip pineqartumut nalunaarutigisimanngikkaa, taamaattumillu isumaqarpunga aalajangiineq taanna A-mut inatsisitigut sunniuteqarsinnaanngitsaq. Taamatut inernilii-neq A-p allamut atatillugu utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarsima-nerminik ilisimasaqalersimaneranit sunnersimaneqanngilaq.

A eqqarsaatigalugu pineqartoq aalajangiineq pillugu nalunaarfiginagu K kommunip aalajangiisimanera isorisariaqartutut isigaara.

Aammattaaq isumaqarpunga aalajangiineq pillugu A-mut nalunaaruteqannginnerup kingunerigaa aalajangiinerup inatsisinik unioqutitsisuun-

ngikkaluaruniluunniit atuussinnaassuseqannginnera, taamaalilluni A-mut inatsisitigut sunniuteqarsimanani sunniuteqarsinnaananilu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara nalunaaruteqannginneq pissutigalugu inatsisitigut arlaatigut kukkussuteqarneq oqartussap iluarsissuteqarfigisinnaagaa. Pisumili matumani taamaatut iluarsissuteqarsinnaanermut periarfissaq annaaneqarsimasoq isumaqarpunga.

Apeqqutit allat.

K kommunip akuersissuteqartarnermut malittarisassai kommunalbestyrelsimit 27.-28. november 1997-imi akuerineqarsimasut makkuninnga oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaannga:

Akuersissuteqartarnermut malittarisassani immikkoortumi 1-imi oqaatigineqarpoq utaqqisut allattorsimaffiannut allatsissagaanni pisortanut annerusumik akiitsugaqannginnissaq piumasagaataasoq, Akiliisitsiniartarfimullu akilersuinermit isumaqatigiissutaasinnaasut malinneqassallutik.

Ingerlatsinermit inatsisiseqartitsinermit malittarisassat nalinginnaasut malillugit ingerlatsiveqarfikkoortumik aalajangiineq eqqarsaatigalugu aallaavik tassaavoq ingerlatsinermit oqartussaq missiliuilluni naliliissagaangat pisortat aningaasanut tunngasutigut isiginiagassaasa naliliniarnermi ilanngunneqartannginnerat.

Taamaattorli isumaqarpunga kikkut taxanik angallassinermut akuersissutinik tunineqarnissaasa aalajangiivigineqarneranni K kommunip aningaasaqarnikkut isiginiagassanik aalajangersimasunik isiginninniarsinnaanera mattunneqanngitsoq. Kisianni isumaqarpunga malittarisassaq qinnuteqartunik pisortanut annertuunik akiitsulinnik akuersissummik tunisinissamut ataatsimut isigalugu mattussisoq tassaasoq tunngavimmuut pineqartumut naleqquttuunngitsoq, taamalu ingerlatsinermit inatsiseqartitsinermit pingaarutilittut tunngaviusunut assortuuttuulluni. Pisuni ataasiakkaani tamani kommuni pisussaaffeqarpoq pineqartup aningaasaqarnikkut atugai pisumi tassani taxanik angallassinissamut akuersissummik tunineqarnissamorpiaq pingaaruteqarsinnaanersut tunngavilersuutigissallugit pissutissaviusumik pissutissaqarnermoq naliliiffigissallugu. Taamaangip-pat isumaqarpunga pineqartup akuersissummik tunineqarnissaminut mattunneqarnissaanut pisortanut akiitsoqarneq tunngavilersuutigineqarsinnaanngitsoq.

Aammattaaq oqaatigaara ingerlatsinermit oqartussaq pisussaalluinnarmat taamaaliortussaataitanermisut naliliissalluni. Tamanna ingerlatsinermit nalinginnaasumik inatsiseqartitsinermit malittarisassaqluni naliliniarnermit inerteqqutitut taaneqartarpoq. Isumaqarpunga malittarisassaq maani taaneqartutut ittoq kommunip missiliuussinikkut naliliinissaminut pisussaaffeqarneranik mattussisinnaasoq.

Matuma kingorna K kommuni qinnuigaara "Akuersissuteqartarnermut malittarisassat" pillugit oqaaseqaatika kommunip iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsisimanersut nalunaarutigeqqullugu."

Kommunip nalunaarfigaanga kommunip A taxanik angallassinissamut akuersissummik 13. april 2000-imi neqeroorfigisimagaa.

Taxanik angallassineq pillugu tunaartarisassat nutaat kommunalbestyrelsimit 25. januar 2000-imi akuerineqarsimasut assilinerat kommunip uanut aamma nassiuppa.

Tamatuma kingorna kommuni nalunaarfigaara suliامي tassani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

04 -5 Akileraarutininut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit unerartitsinissamut pisinnaatitaaneq suliarinninnerlu pillugit apeqqut.

Akileraarutininut akiitsut matusissutissaannik aalisartutut tunisatigut iseritaminit akileraarutininut ilanngaatitaqanngitsunit unerartitsinermik aallartitsinermut atatillugu K kommunimi akiliisitsiniartarfiup suliamik suliarinninnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip akiliisitsiniartarfia akileraarutininut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit unerartitsinermik aallartitsinissaminut inatsisitigut tunngavissaqanngitsog, tassami taamatut pisinnaatitaaneq taamaallaat kommunimi akileraartarnermut oqartussaasumiimmat.

Taamaattorli Ombudsmandi isumaqarpoq pisinnaatitaanngineq paasineqartoq ima annertutiginnngitsog, allaat immini akissarsianit unerartitseqqusissutip atuussinnaassuseqannginneranik nassataqarsinnaalluni. Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip inassuteqaatigaa kommunip suleriaatsini allannqortissagaa, taamaalilluni akileraarutininut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit siunissami unerartitsineq kommunimi akileraartarnermut oqartussaasumit ingerlanneqartalersillugu.

Ombudsmandili isumaqarpoq naammassinninniarnissamut piffissaliusseq naasimansoq suliameit ersinngimmat tamanna pitsaanngitsuusoq, inassuteqaatigalugulu apeqqutip taassuma qulaajarneqarnissaa siunertaralugu suliaq kommunip suliareqqisagaa.

Suliap suliarineqarnerani eqqartuussisarneq pillugu inatsip akiliisitsiniartarfimmit malinneqarsimannginnera pillugu A-p naammagittaalliuutaa suliarissallugu pissutissaqanngitsog Ombudsmandi isumaqarpoq, tassami akileraarutininut akiitsut matusissutissaannik akissarsianit unerartitsineq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik tunngaveqanngimmat. (J.nr. 11.04.20.8./148-98)

Eqqartuussissuserisoq ... A sinnerlugu imatut naammagittaalliorpoq:

“KNAPK aamma A sinnerlugit K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup suliamik suliarinninnera Inatsisartut Ombudsmandiannut matumuuna naammagittaalliutiginisavara.

1. Suliap ingerlasimanera:

Suliami pisimasut erseqqinnerusut tassaapput A-p 1995-imi K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup arsaarinninneranik naammagittaalliutigininnera. Suliami ajornartorsiutaasoq tassaavoq K kommuniani Akiliisitsiniartarfiup eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 12 unioqquuttimmagu, tassami K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup aningaasat akiitsullip pisassarinningsai arsaarinniffiginisammagit. Naak K kommunimi Akiliisitsiniartarfik inatsisitigut tunngaviusoq pillugu aperineqaraluarani taamaallaat naammagittaalliortup isumaa malillugu aalisariutip tunisaqartarneranut tunngasunik inatsisilerinikkut eqqarsaatersuutaasut innersuussutigai. Tamanna kingusinnerusukkuq oqarasuaatikkut oqaloqatigiissutigineqarpoq, tamatumunngalu atatillugu K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup malugeqquneqarpoq suliap tunngavissaqartumik nalornissutigineqartut eqqartuussivimmuq suliassanngortinneqartartussaasut, tak. eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 22.

Ajornartorsiulli immi inuit aqqippooq naammagittaalliortup kommunimut akiligassai qulaajarneqarmata.

1997-imi upernaakkut K kommunimi Akiliisitsiniartarfik unerartitseqquseqqippooq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 12-imi aamma unioqquutitsisumik. Siusinnerusukkuq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup apeqqummik eqqartuussivimmuq suliassanngortitsimannginnera eqqarsaatigalugu allakkatigut qinnuigineqarpoq suliap eqqartuussivimmuq suliassanngorteqqullugu, tak. allakkat 18.04.97-imeersut.

Allakkat taakku, naak 16.05.97-imi nukingisaarisooqaraluartoq, akineqanngisaannarsimapput.

1997-imi julip aallartinnerani K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup pisortamit ...-t allaffik manna attavigineqarpoq KNAPK-p inuttalersuisarneq pillugu aalajangersagai qinnutigineqarlutik, tassami inuit aalisariummi sulilersut tunisanit isertitat ilaannik procentimik aalajangersimasumik pisassaqqartitaasarnert ilumoornerooq pineqartup misissorniarmagu. Taava suliap A-mut tunngasoq innersuussutigineqarpoq. Kisianni pissutsit qulaajaqqinneqarput, tassami K kommunimi Akiliisitsiniartarfik akileraarutinit utertoortissanit taamani ilanngaassisimammat.

K kommunimi Akiliisitsiniartarfik 1998-imi aasakkut eqqartuussisarneq pillugu inatsit unioqquutillugu arsaarinneqqippooq. K kommunimi Akiliisitsiniartarfik taamaaliorpoq akiliisitsiniavissoqarsimanngikkaluartoq, tassa akiligassallip aggersarneqarneratigut.

Arlaleriarujussuarluni nukingisaarneqartaraluarluni K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup saaffiginissutikka akiumasimanngilai, taamaattumillu tamanna Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliutiginisavara.

2. Naammagittaalliutit immikkoortui:

K kommunimi Akiliisitsiniartarfik inatsisunik unioqquutitsilluni ingerlatsisimasooq atortussaatinneqarpoq, tassami kommunip akiliisitsiniartartuata malittarisassat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7-imiittut piaaraluni arlaleriarlunilu malikkumasimanngimmagit. Taamaalilluni akiliisitsiniartartup aningaasat amerlasuut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 12, imm. 2-mit aamma kap. 7, § 8, imm. 1-imi inatsisitigut tunngavissaqarani unerartissimavai.

Aammattaq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniarnermik ingerlatsinnermi malittarisassat malikkumasimanngilai. Taamaalilluni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 21 innersuussutigineqarpoq, taannami malillugu akiligassaqartoq pisussaammat paasisutissanik tunniussissalluni, aammali pigisanik arsaarinnissutaasinnaasunik takutitsinissaminut pisinnaatitaalluni. Aalajangersakkami tas-

sani tunngaviusoq tassaavoq akiliisitsiniarneq akiligassaqartoq najuutsinnagu ingerlanneqarsinnaanngitsoq. Tunngavik taanna ilaatigut naalagaaffeqatigiinnerup ilaani eqqartuussivinnik akiliisitsiniarfiusunik peqarneranik aallaaveqarpoq, sulianillu suliarinninneq inuinnarnut inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut malillugit ingerlanneqartarlutik, matumani eqqartuussinermi suliami illua'tungiusup suut atorinniarneqarnerannik paasitinneqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Aammattaq oqaatigineqassaaq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup suliaq eqqartuussivimmuut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 22 malillugu suliassanngortikkumasimanngikkaa.

Kiisalu atorussaatinneqarpoq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup arlaleriaqaluni nukingisaarneqartaraluarluni saaffiginnissutinut akissuteqartannginermigut suliallu piffissap naammaginartumik sivissusullip ingerlanerani suliarinneginneratigut ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaaq sumiginnarsimagaa.

Naak pissutsit taaneqartut kingulliit kisimik Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqaraluartut, tak. ukioq ataaseq pillugu malittarisassaq, atorussaatinneqarpoq pissutsit marluk siusinnerusukkut taaneqartut naammagittaalliummut matumunnga attuumassuteqartut, tassami taakku takutimmassuk K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup inatsimmi aalajangersakkat piaaraluni arlaleriarlunilu sumiginnartarai, taamalu pisassarisat pissusissamisoortuunngitsumik inatsisitigullu tunngaviusup pisinnaatitsineranit sukkaneroqisumik akilersinni-arneqarsimanagerat angusimallugu. K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniarnermik ingerlatsinerata kingunerisaanik pisassarisat ima sukkatigisumik akilersinni-arneqarsimapput, allaat naammagittaalliuuteqartup naammagittaalliuutigineqartullu akornanni akiligassat kommunip eqqartuussivimmuut unnerluutiginnissaanut periarfissaqartitsinani akilersinneqarsimallutik.

Allaffiup matuma pissutsini siullerni marlunni kaammattuutigisimavaa kommunip aningaasat sukavallaamik akilersissimasani pillugit eqqartuussivimmuut unnerluutigineqassanngitsoq, tassani aningaasat taakku K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup naafferartumik ikinnerusukkaarlugillu akilersorneqartussanngussagaluar-mata, immaq suliap eqqartuussivimmi suliarineqarnera suli naammassinngitsorluunniit.

Kisianni tamatuma K kommuniani Akiliisitsiniartarfiup eqqartuussisarneq pillugu inatsisip isumaa anguniagaalu erseqqilluinnartumik unioqqutillugit iliuuseqarsimanageranik naammagittaalliortup isumaa allanngortinngilaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 18. december 1998-imeersutigut K kommuni qinnuigaara suliami allagaatit atukkiutequllugit, kiisalu naammagittaalliuut oqaaseqaateqarfigeqqullugu.

Qinnutiga qulaani taaneqartoq pillugu K kommuni allakkatigut 22. marts 1999-imeersutigut, 27. maj 1999-imeersutigut kiisalu 27. august 1999-imeersutigut eqqaasippara.

K kommunip allakkatigut 6. september 1999-imeersutigut suliami A-mut tunngasumi allagaatit uannut nassiuppai, oqaaseqaallu imaattoq saq-qummiullugu:

"...

Suliaq aalajangersimasoq K kommunimut/A-mut tunngasoq eqqarsaatigalugu unerartitsisoqarnerata nalaani illua'tungeriit toqqaannartumik ingerlaavartumillu at-taveqatigiittarput, ilaatigullu aningaasat unerartinneqartut il.il. ilaannakortumik akileqqinneqartarnissaat isumaqatigiissutigineqarsimalluni, taamaalliornikkut A-p i-ngerlatsinermut aningaasartuutit pisariaqartut akilertarsinnaassammagit, matumani

inuttaminut akissariarititassai ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Taamaattumik kom-
muni isumaqarpoq suliaq taanna illua'tungeriit isumaqatigiissutigisaannik inarne-
qarsimasoq, taamaalillunilu suliap eqqartuussivimmuut tunniunneqarnissaanut tun-
ngavissaqarsimanngitsoq.

Taamaattumik unerartitsinermi ajornartorsiut/unerartitsisimaneq pillugu kom-
muni siullermik nassuaateqassaaq.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq "arsaarinninneq" akiligassaqartup massak-
kut aningaasaataanut sammitinneqartoq pineqanngimmat, pineqartorli tassaalluni
"unerartitsineq" siunissami isertitaajumaartussanut sammitinneqartoq.

Unerartitsineq Kalaallit Nunaanni Aningaasarsianit Akileraarutit pillugit inat-
simmi § 81 inatsisitigut tunngavigalugu ingerlanneqarsimavoq, tasanilu imm. 5-
imit erserluni isertitanut A-nut akileraarutinuut kinguaattoorutit matusissutissaannik
unerartitsisoqarsinnaasoq, imm. 4-millu erserluni tunisatigut isertitanit unerartitsiso-
qarsinnaasoq.

Tunisatigut isertitat kimit pigineqarnerat pillugu apeqqut naammagittaallortumut
siusinnerusukkut oqaloqatiginnissutigineqarsimavoq, tak. taassuma ilanngussaa 2,
kommunip allagai 22/09-1995-imeersut.

Aallaavusooq tassaavoq inuussutissarsiummik ingerlatsinikkut kaaviiartitat su-
liffeqarfiup pigigai, suliffeqarfillu namminersortumit pigineqartoq pineqarpat tas-
sannga piginnittuusup. Pineqartoq tamatumunnga peqatigitillugu suliffeqarfiup
ingerlanneqarneranut aningaasartuuteqarpat, matumani sulisut akissarsiaasaat ilan-
ngullugit eqqarsaatigalugit, kaaviiartitat taakkununnga tunngasortaasa akiligassa-
qarfiusunit, matumani sulisut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pigineqarnerat nassa-
tarinnigilaa.

Suliami pineqartumi matumani tunisatigut tunitsiviusumit isertitat angallatip pi-
ginnittaata akiligassaanut akiliutitut akilersinneqartarput.

Akissarsialersuineq pillugu isumaqatigiissutip angallatip piginnittaata inutta-
sullu akornanni akiligassat aaqqiivigisarpai, imaanngitsoq inuttaasut tunitsiviullu
akornanni aaqqiissutaasartooq, tunisatigut isertitat angallatip piginnittaata piginnigip-
pagit.

Inuttaasut akissarsiaat isertitaapput A-t, tak. Akileraartarnermi Pisortaqrarfiup
qupperagaliala "Kalaallit Nunaanni akileraarutinuut ilanngaait", qupperneq 7, im-
mikkoortoq "Akissarsiat immikkut ittut A-tut isertitaasut",

*"Akissarsiatut immikkut ittutut A-tut isertitaasutut assersuutitut taaneqarsin-
naapput:*

*Aalisartup procentinngorlugit akissarsiai bonusisiaalu. Aalisartup (aalisarium-
mik piginnittup attartortorluunniit) inuttani angalareernerit tamaasai procentitaasa
ilaannik akissarsisittarpagit. Tamanna kingusinnerusukkut tunniunneqartartunik
bonusisitsisoqartarpat aamma atuutissaaq."*

Tamatuma kingunerisaanik inuttaasut tunisatigut isertitat ilaannik angallatip pi-
ginnittaata pigisaanit immikkut piumasaqarsinnaanngillat, tamatumali paarlattuanik
akissarsiaqartinneqarnissartik tassunga piumasarsinnaallugu, piumasarisat taakku
tunisatigut isertitat %-iisa ilagigaluarpatigilluunniit. %-it taakku inuttaasut toqqaan-
nartumik pisassarinnngimmatigit tamatuma aamma kinguneraa angallammik pigin-
nittoq pisussaaffeqarmat akisussaaffigalugulu akissarsiat A-t akileraarutitaannik
akiliinissaminut, taamatuttaarlu inuttaasut akissarsiaannit unerartitseqquneqaruni
taamaaliussalluni pisussaaffeqarluni.

Taamaalilluni tunisatigut isertitat tamarmiusut angallatip piginnittaannik pigine-
qarnerannit allaanerumumik isumaqassalluni tunngavissaqanngilaq, taamaattumillu
taakku akileraartarneq pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat malillugit
unerartitsivigineqarsinnaallutik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 22. september 1999-imeersutigut eqqartuussissuserisoq ... qinnuigaara kommunip allagaanut qulaani taaneqartunut oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu.

Eqqartuussissuserisup ...-p oqaaseqaatini imaattut 28. september 1999-imi saqqummiuppai:

“... ”

Suliap illua'tungeriit isumaqatigiinnerisigut inaarneqarsimanera eqqunngitsutut assortorneqarpoq. A-p atortussaatinniartuarsimavaa aalisariutip isertitaanit arsaarinnissutigineqartartut inatsisitigut tunngavissaqanngitsumik arsaarinnissutigineqartarsimasut, tamannalu tunngavigalugu suliap K-mi eqqartuussivimmu suliassanngortinneqarnissaa kissaatigigini.

Tamatumali paarlattuanik eqqortuuvoq illua'tungeriit suliap ingerlanerani ingerlaavartumik attaveqatigiittarsimmamata. Kisianni Ombudsmandip eqqumaffigisari-aqarpaa taamatut attaveqatigiittarsimaneq tassaanerussimmammat K kommunip suliamik ingerlatsineranik pissuteqartoq, matumani naammagittaalliortup isumaa malillugu aningaasanik amerlavallaanik unerartitsineq aqqutigalugu. Naammagittaalliutitigineqartup naammagittaalliortup isumaa malillugu aningaasanik amerlavallaanik unerartitsisimanera pissutigalugu aalisarneq iluamik ingerlanneqarsinnaasimangilaq, tassami inuttat akissarsiaaqqartarsimangimmata. Tamanna isiginiarlugu naammagittaalliortoq naammagittaalliutitigineqartumut isumaqatigiisuteqartuartaqartarsimavoq, taamaalilluni ingerlatsineq unittueqqunagu.

Naammagittaalliutitigineqartup arsaarinninnermik unerartitsinnermillu kiisalu Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsimmik paasinninnera eqqarsaatigalugu naammagittaalliortoq isumaqarpoq tamanna eqqortuunngitsaq.

Akissarsianit tunniunneqartunillu allanit unerartitsineq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 12 tunngavigalugu pisarpoq. Unerartitsineq tassaavoq akiliisitsiniartarnermut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu arsaarinninneq assigalugu iliuseq. Taamaattumik suliap qanoq suliarineqarnissaani periaatsit assigiinngissuteqanngillat, tulleriinneri malillugit arsaarinninnerup aamma unerartitsinerup tunngavigisaat nalornissutigineqalerpata.

Tunngavigisaq nalornineqalerpat akiliisitsiniartartup Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 22 tunngavigalugu suliap eqqartuussivimmu suliassanngortissavaa.

Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsimmi § 81-mik paasinninneq eqqarsaatigalugu naammagittaalliortoq isumaqarpoq naammagittaalliutitigineqartup aalajangersakkat taakku piaraluni paatsoorai. Tunisinnermit isertitatut tunniunneqartunit unerartitsineq akiligassaqartup aningaasaataanit taamaallaat pisinnaavoq. Tunisinnermit isertitat angallammit tunineqartut inuttaasut aamma pigaat.

Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsit tunngavigalugu akissarsianit unerartitsinikkut umiartortulluunniit akissarsiaannit akileraarutinut ilanngaassissoqarsinnaanngilaq.

Naak tamanna inatsisilerinikkut pingaaruteqanngikkaluartoq inatsisitigut isumannaallisaanerup tungaanit isigalugu K-p Kommuniata inatsisitigut tunngaviginiagaa Akileraartarnermi Pisortaqarfiup quppersagaliaa eqqarsarnartortaqqartinneqarpoq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq suliapi allagaatinit erserpoq K kommunip Akiliisitsiniartarfiup allakkatigut 7. oktober 1996-imeersutigut A-p sulisitsisua unerartitseqqullugu qinnuigisimagaa “A-mut, CPR. nr. ..., tunissami akissarsianit, sulinnigiffeqarnersiutisiassanit, tunisatigut isertitanit allatigullu akissarsiasanit tamanit unerartitsivigeqqullugu akileraarutinut kinguaattoorutit matu-

sisstutissaannik 30 pct.-nik. Unerartitat maanngaannit allamik nalunaaruteqartoqarnissaata tungaanut ingerlaavartinneqarnissaat inussiarnersumik qinnutigineqarpoq” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni A-p sulisitsisuanut 21. oktober 1996-imi imatut allappoq:

“Tunisinermi allagartat 11 & 15/10-96-imeersut assilineri ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigalugit oqaatigineqassaaq 30 pct.-t taakku unerartinneqassammata qulaani taaneqartumut tunniunneqartussat A-nut akileraarutit akilerneqareeraangata, imaangitsoq nammineq piumassuseq malillugu akilerumasat akilerneqareernerisa kingornatigut.

Taamatuttaaq oqaatigineqassaaq kommunip unerarteqqusai pisassarisanit allanit tamanit salliutinneqassammata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat taakku A-p sulisitsisuata kommunimut utertippai, akiitsut amerlassusii pillugit paasissutissanik qinnuteqarluni.

Ulloq taanna kommunip allakkat taakku A-p sulisitsisuanut nassiuteqqippai, imatut oqaasertaliilluni:

“”30 pct”.-it taakku naatsorsorneqarnerat eqqarsaatigalugu Kal. Nunaanni akileraararnermut inatsimmi § 81, imm. 6 & 7 innersuussutigineqarput, tak. inatsimmi tassani § 38, imm. 3.

Unerartitsinerup “ingerlaavartuunissaanik” qinnuteqarnitsinnut pissutaavoq akiitsut allangorneri tamaasa naqqiissummik nassiussisannnginnissarput, assersuutigalugu inuttaasut akissarsiaannit A-nut ingerlaavartumik akileraarutit akilerneqanngitsooraangata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunimut telefaxikkut 22. oktober 1996-imeersukkut A-p sulisitsisuata akiitsut amerlassusiisa nalunaarutigineqarnissaat aalajangiusimavaa.

30. juni 1997-imi kommunip A-p sulisitsisua nalunaarfigaa tunisanit isertitat ilanngarneqartarnerat unitsinneqassasoq, akiitsut akilerneqarsimammata.

Kommunip suliamut allakkiaanit 15. juli 1997-imeersumit erserpoq:

“... oqarasuaatikkut oqaloqatigineqarpoq - nalunaarfigaara tunisatigut isertitanit unerartitsineq atorunnaarsinneqartoq, A massakkut akiitsuerussimammata - ... isumaqarpoq taamaattoqarpat suliaq tunisatigut isertitanit unerartitsinerneq tunngasoq ingerlaqqittariaqanngitsoq, kisianni taamaattoqarpat nalunaarfiginiarpaatigut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

10. marts 1998-imi A-p massakkut akiitsui pillugit aggeqqusissut imaattoq kommunip nassiuppaa:

“Akiligassannut kinguaattoorutit matuma qulaani pineqartut pillugit matumuuna akiligassalerivimmut aggeqquneqarputit allakkap ullulerneqarneraniit ullut arfineqpingasut qaangiutsinnagit.

Takkutinngitsuussagaluaruit naatsorsuutigisinnaavat piffissaliussaq qaangiunnariarpat akiitsunut akilersuisinneqalissagavit aningaasarsiannit ilanngaattarlutit, imaluunniit akiliisitsiniartartoq arsaarinninnermik suliaqariartorluni angerlarsimaffinnut/suliffinnut. Aggeqqusissummik sumiginnaaneq aamma kinguneqarsinnaavoq politiit ikiorsiullugit aggersinneqarnermik.

Akiligassatit piffissaliussap iluani kommune-p tigoriigassaanik akilissagaluarukit aggeqquneqarnerit manna atorunnaassaaq.”

Aammattaaq suliame allagaatini kontomut allattuiffimmit erserpoq A marts 2000-mi A-nut akileraarutitut akilerneqanngitsunut 1997-imi 59.340,69 kr.-nik akiitsoqartoq.

Aammattaaq suliame allagaatinit erserpoq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup unerartitseqqusissut A-p sulisitsisuanut 3. juni 1998-imi nassiussimagaa. Unerartitseqqusissummit erserpoq A-p isertitaanit ilaatigut akileraarutitut kinguaattorutitut matusissutissanik 30%-inik unerartitsisoqassasoq.

Unerartitseqqusissut assigiissaartumik oqaasertalersugaavoq, oqaasertaanullu ilaatigut makku ilaallutik:

“Iisimatitsissutigineqassaaq akissarsianit, feriepenginit, tunisanit akissarsianiluunnit allanit unerartitsinnginneq eqqartuussineq pillugu inatsisip kap. 7 § 14 naapertorlugu taarsiisitaanermik kinguneqarsinnaammat. ...”

Taamatuttaaq suliame allagaatinit paasivara K kommunip allakkiami allaffiup iluinnaani atugassiami 11. juni 1998-imeersumi makku allattorsimagai:

“A takkuppooq - tunisanit isertitanit tusarniaavigineqareersimatinnani unerartitsisoqarsinnaannginnerarpaa - qaammammoortumik nalunaarsuiffiup tunua ilanngullugu nassiunneqarsimasooq innersuussutigaa, tak. qulaani taaneqartut, aamma nalunaarfigaara eqqartuussissuserisuata saaffiginninnissaa utaqqimaarniariga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq suliame allagaatinit erserpoq eqqartuussissuserisooq ... allakkani 15. juni 1998-imeersumi K kommunimut imatut allassimasoq:

“A eqqartuussissuserisup allaffianut maanga KNAPK-p innersuussinera malillugu saaffiginnissimavoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaa kommunip ...p tunisaasa akiinit 30%-inik ilanngaattaraani, naak akiliisitsiniartoqarsimannikkaluartoq.

Aammattaaq A-p oqaatigaa qaammatip matuma 11-iani akiliisitsiniartoqarnissaa qinnutigisimallugu, itigartinneqarsimallunili.

Taamaattumik K kommunimi Akiliisitsiniartarfik qinnuigissavara uppernarsaqqullugu akiliisitsiniartoqarnissaa kissaatigineqanngitsoq,...-lli tunisaanit isertitanit 30%-inik ilanngaassisarneq aalajangiusimaneqarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq suliame allagaatinit erserpoq eqqartuussissuserisup ...-p K kommunip apeqquteqaat qulaani taaneqartoq pillugu allakkatigut 14. juli 1998-imeersutigut, 28. september 1998-imeersutigut kiisalu 2. november 1998-imeersutigut eqqaasissimagaa.

Eqqartuussissuserisup ...-p allagaani qulaani taaneqartuni 14. juli 1998-imeersumi K kommunip nalunaarut una ...-mut 1. august 1998-imi nassiunneqartoq allassimavaa:

“Qulaani taaneqartut 10.08.98-ip kingorna akineqarumaarput, tassami ... utereersimassammat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunip 15. juni 2000-imi oqarasuaatikku nalunaarfigaanga kommunip akissarsianit unerartitsineq aqutugalugu A-nut akileraarutitut akiit-sut tamaasa akilersissimagai, taamaallutik akiitsut september 1998-imi nungussimallutik.

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Naammagittaalliuuttip immikkoortui ataasiakkaat:

A-p K kommuni pillugu naammagittaalliuutaani pissutsit makku ilaap-put:

Siullertut:

K kommunip makku akisimannikkai:

-Eqqartuussissuserisup allagai 18. april 1997-imeersut aamma allakkat taakku akineqarnissaannik nukingisaarutit 16. maj 1997-imeersut.

-Eqqartuussissuserisup allagai 15. juni 1998-imeersut aamma allakkat taakku akineqarnissaannik nukingisaarutit 14. juli 1998-imeersut, 28. september 1998-imeersut kiisalu 2. november 1998-imeersut.

Aappaattut:

Kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartuata aningaasat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, §§-it 8, imm. 1 aamma 12, imm. 2 inatsisitigut tunngavigalugit akilersinniarneqarsinnaasunit amerlanerusut unerartissimagai.

Pingajuattut:

Tunisatigut isertitanit unerartitsineq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21 unioqqutillugu ingerlanneqarsimasoq, tassami akiligassalik akiliisitsiniarfialugu aggersarneqarsimannngimmat, pigisanik pinngitsaaliinikkut arsaarinnissutaasussanik takutitsinissaminut periarfissaminik atuiffigisinnaasaanik.

Sisamaattut:

Kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartuata eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22 unioqqutillugu akiligassaqartup akerliisssuteqarnera eqqartuussivimmu suliassannngortissimannngikkaa.

Tamatuma kingorna suliame pisinnaatitaanera pillugu oqaatigaara:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 2 malillugu naammagittaalliuut pisut pinerannit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu tunniunneqarsimassaaq.

Taamaallillunga naammagittaalliuuttip tunisatigut isertitanit kommunip unerartitseqqusissutaanut 3. juni 1998-imeersumut kiisalu eqqartuussissuserisup allagaanut kommunip akissuteqarsimannnginneranut tunngasut kiisisa suliarissallugit pisinnaatitaavunga, tassami allakkat taakku kommunimit suli akineqarsimannngimmata.

Naammagittaalliuuttip immikkoortuanut siullermut, tassalu eqqartuussissuserisup saaffiginnissutaasa akineqarsimannnginnerat pillugu oqaatigaara:

Oqaatigineqarpoq eqqartuussissuserisup ... allakkani 18. april 1997-imeersuni allakkanullu taakkununga akissuteqartoqarnissaanik nukingisaarutini 16. maj 1997-imeersuni kommunip A-p aalisariutaanit “A”-mit tunisatigut isertitanit tamanit unerartitsinera akerlilersimagaa.

Suliame allagaatinit aamma erserpoq eqqartuussissuserisup ...-p allakatigut 15. juni 1998-imeersutigut K kommuni qinnuigisimagaa uppernasaaqqullugu ... tunisatigut isertitaanit unerartitsineq kommunip ingerlatiin-

narniaraa. Aammattaaq suliami allagaatinit erserpoq eqqartuussissuserisup ...-p apequtini qulaani taaneqartoq pillugu K kommuni allakkatigut 1998-imi 14. julimeersutigut, 28. septemberimeersutigut kiisalu 2. novemberimeersutigut eqqaasittarsimagaa.

Eqqartuussissuserisup ...-p allagaani qulaani taaneqartumi 14. juli 1998-imeersumi K kommuni nalunaarummik imaattumik eqqartuussissuserisumut telefaxikkut 1. august 1998-imi nassiunneqarsimasumik allattuisimavoq: "Qulaani taaneqartut 10.08.98-ip kingorna akineqarumaarput, tassami ... utereersimassamat."

Allakkat taakku arlaannaalluunniit akineqarsimanersut takuneqarsinnaanngilaq.

Oqartussaasup suliaaqqarfiata iluani innuttaasut allakkatigut saaffiginnissutaat akissallugit oqartussaasut pisussaaffeqarput.

Taamatut pisussaaffeqarneq atuuppoq oqartussaasup suliaq pineqartoq naammassillugu suliarineqarsimasutut isumaqarfigigaluarpaguluunniit.

Taamaattumik eqqartuussissuserisup ...-p allagai K kommunip akisimannngimmagit isorisariaqartutut isigaara.

Tulliullugu akileraarutinut kinguaattoorutit matusissutissaannik tunisatigut isertitanit unerartitsisoqarnissaanik akiliisitsiniartarfiup aalajangii-neranut 3. juni 1998-imeersumut tunngavik pillugu oqaatigaara:

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup imaluunniit akiliisitsiniartarfiup eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik unioqqutitsinerat pillugu naammagittaalliutip immikkoortuinut 2, 3 aamma 4-mut tunngasumik isumaga malillugu akiliisitsiniartarfiup suliami pisinnaatitaanera pillugu imaattunik tunngaviumik aallaqqaasiullugu isumaliutersuutissaqalersitsipput.

K kommunip akissarsianit unerartitsinermut inatsisitigut tunngavittut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 19. maj 1979-imeersumi § 81 inersuussutigisimavaa.

Aalajangersakkami tassani imm. 1 imatut oqaasertaqarpoq:

"Akileraarutit piffissaatillugu akilernerqarsimanngippata akileraartarnermi pisortat pineqartut akileraartussaataasup unerartitsisussaataasulluunniit Kalaallit Nunaanni sulisitsisua allaffigalugu peqqusinnaavaat atorfeqartup kiffartuussinermini aningaasanngorlugit akissarsiaasa ilaannik aningaasat amigaataasut tapiissutinik, ernianik immikkullu akiliutissanik ilallit matuneqarnissaannut naammattunik unerartitsillunilu unerartitanik akileraartarnermi pisortanut pineqartunut akiliuteqaqqullugu. Peqqussut taamaattoq naapertorlugu unerartitsisussaataaneq aamma akissarsianik il.il. siumoortumik akiliinermut sumulluunniit tunngavoq. Kiffartuussinermi aningaasarsiat pineqartup aningaasanik kiffartuussinermi nassataanik aningaasanik inummit allamit (pingajuusumit) tigusaminik tigungminniinnarneratigut pineqarpata § 41, imm. 2-mi maleruagassiat taamaallutik atuuttussaapput paragrafi manna malillugu unitsitsinerit tungaasigut."

Imm. 4-imi aamma imatut allassimasoqarpoq:

"Maleruagassiat imm. 1 oqaaseqatigiit siullerniittut taamaallutik atuuttussaapput § 37, imm. 1, ...kiisalu Kalaallit Nunaanni tuniniaanermi aningaasarsianut aalisarnikkut, aallaaniarnikkut, savaateqarnikkut sanaluttarnikkullu nioqqutinit pineqartunut."

Aammattaaq aalajangersakkami tassani imm. 8-imi imaattumik allasimasoqarpoq:

“Landsstyri maleruagassiussaaq aningaasat paragrafimi matumani aalajangersakkat malillugit unitsitaasimasut akilernerqarlutillu pisussamut tunniunneqarnissaannut tunngasunik. ...”

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmut oqaaseqaatini akileraartarnermi oqartussaasup akissarsianit tunisatigulluunniit isertitanit unerartitsinissamut pisinnaatitaanera § 81-imit ersernersoq erseqqissummik allaaserineqanngilaq.

Taamaattorli inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinit nalinginnaasunit erserpoq akileraartitseriaaseq manna tikillugu atuussimasoq ingerlateqqinneqassasoq siunertaasimasoq, tassalu kommunimut akileraarutit pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 412, 13. juni 1973-imeersoq pingaartumik eqqarsaatigineqarluni.

Aalajangersagaq taanna § 77-imi aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 81-ip asserluinnaanik imaqarpoq. Taamaalilluni aalajangersakkamit tassannga erserpoq akileraartarnermi oqartussaasup pineqartup sulisitsisoq akissarsianit, tunisatigut isertitanit il.il. unerartitseqqullugu peqqusinnaagaa.

Kommunimut akileraarutit pillugit inatsimmut oqaaseqaatini § 77 taamani atuuttoq pillugu makku erserput: “§ 77-imi akileraarutinit kinguaattoorutit akissaarsianit unerartitsinikkut akilersinniarneqartarnerat pillugu aalajangersakkat akileraarutit aningaasarsianut ilanngaatigeriikkat pillugit inatsimmi § 73-imi malittarisassat tunngavii assigaat.”

Kildeskat (akileraarutit aningaasarsianit ilanngaatigeriikkat) pillugu inatsimmi § 73, imm. 1 imatut oqaasertaqarpoq:

“Akileraartartup arsaarinninnikkut akileeqqusinissap nallerfia tikitsinnagu aningaasarsiaminit pigisaminillu naalagaaffimmu akileraarutini, soraarnerussutisiaminit, amtimi komminumut aningaasarsianit akileraarutini, kommunimut akileraarutini imaluunniit ilageeqarnermut akileraarutini akilersimanngippagit akileraartarnermi oqartussaasup pineqartup akileraartartup pineqartup sulisitsisua peqqusinnaavaa atorfeqartup kiffartuussinermini aningaasanngorlugit akissarsiaasa ilaannik aningaasat amigaataasut tapiissutinik, ernianik immikkullu akiliutissanik ilallit matuneqarnissaannut naammattunik unerartitseqqullugu. Peqqussut taamaattoq naapertorlugu unerartitsisussaaneq aamma akissarsianik il.il. siumoortumik akiliinermut sumulluunniit tunngavoq. Akileraartartup sulinermini akissarsiai aningaasanngorlugit toqqaannartumik tunniunneqartarpata, akileraartartup sulisitsisuni sinnerlugu akissarsiaasut, sulisitsisoq pisussaavoq akissarsitseriaaseq allannortissallugu, taamaalilluni akissarsianit unerartitseqqusineq malinneqarsinnaaqullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akileraarutit aningaasarsianit ilanngaatigeriikkat pillugit inatsimmi § 73-imi aalajangersakkanut oqaaseqaatini ilaatigut imatut allaaserinnittoqarpoq:

“Siusinnerusukku oqaatigineqartut naatsorsuutigineqarpoq arsaarinnequssutit akissarsianillu unerartitseqqusissutit, isertitanik A-nik isertitaqartartut eqqarsaatigalugit, ingerlaavartumik isertitanit akileraartarnermik aaqqissuussinermut nuunnerup kingorna ikileriarujussuassasut. Taamaattorli akiliitsiniariaatsit

taakku atorunnaarsivinnissaat siunnersuutigissallugu illersorneqarsinnaangitsut isigineqarpoq, aalajangersakkakullu tassuuna kommunimut akileraartarneq pillugu inatsimmi § 42-mi akissarsianit unerartitsisarneq pillugu malittarisassat assigiinngitsunik allannguuteqartillugit atatiinnarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Isertitanit ingerlaavartunit akileraartarnermik aqqissuussinerup ataani taamatut akiliisitsiniariaatsip taassuma isertitanik A-nik isertitaqartartut akileraarutigeqqitassaminnik piffissaagallartillugu akiliisimatinnagit atorneqartarnissaa pingaartumik eqqarsaatigineqarsinnaavoq, aamma taamatut akileraartartut A-mut akileraarutini akiliisussaasut A-mulluunniit akileraarutit kukkusumik unerartineqarsimatillugit, tak. 68, kiisalu aammattaaq sulinermi akissarsianit B-nut akileraarutini kinguaattoorutini akiliisitsiniarnissamut periarfissaqaraangat.

Imm. 1-imi aalajangersakkat kommunimut akileraarutit pillugit inatsimmi § 42, imm. 1 assigilluinnangajappaa, taamaattorli tassani makku allannguutigitinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq: Kommunimut akileraarutit pillugit inatsit malillugu kommunalbestyrelsi tassaagaluarpoq akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik peqqusisartoq, siunnersuulli malillugu unerartitseqqusineq akileraartarnermi oqartussaasumit pineqartumit peqqusissutigineqartalissaaq. ...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut akileraarutit pillugit qallunaat inatsisaanni aalajangersagaq taanna (§ 42, imm.1) innersuussutigineqartoq kommunimut akileraarutit pillugit inatsimmi eqitigaasumi, “Midlertidig Lov Nr. 51 af 13. februar 1922 om Ændringer” aamma “Tillæg til den nugældende Regler for den kommunale Beskatning”-imi oqaasertalersoqqaarneqarsimavoq.

Inatsimmi tassani § 16-imi imaattunik allassimasoqarpoq:

“Kommunimut akileraarutit inummit namminnermit akilerneqartussat akileraartartunit katissimangitsunit iluatsinngitsoortumik arsaarinnissutiginiarneqarsimagaluarpata kommunalbestyrelsit pisinnaatitaapput akileraartartup pineqartup sulusitsuanut allakkatigut piumasarissallugu akileraartartup akissarsiaanit akileraarutit akilerneqarnissaannut pisariaqartunik aningaasanik unerartitseqqullugu, aningaasallu taakku sulusitsisup kommunip karsianut akilissavai. Taamaattorli kommunimut akileraarutit akilerneqarnissaannut akissarsiat pingajorarterutaannit amerlanerusunik unerartitsisoqarsinnaanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aalajangersagaq taanna allannguutissat siunnersuutip Folketingimi aappassaaneerlugu oqaluuserineqarnerani ilanngunneqarpoq, siullermeerinninnermi oqaluuserineqartut tunngavigalugit.

Siullermeerinninnermi partiit oqaaseqartartuisa ilaat, Hagbart Berg, imaattunik oqaaseqaateqarpoq (Rigsdagstidende, Folketingets Forhandling 1921-1922 sp. 4169 f.):

“Tamatumunnga atatillugu Nunap Iluani Pissutsinut Ministeri ataqqinartooq apeqquteqarfigissavara. Takusinnaavara Sognerådsforeningit qinnutigisimagaat Eqqartuussiviit paasissutissanik piumaneqartunik tunniussinissaminnut aamma pisussaaffilerneqassasut, taamaattorli inassuteqaat taanna akuerineqarsimannigilaq, kisiannili aamma naatsorsuutigaara pisussaaffik taanna massakkut oqaasertaliussat malillugit paragrafimi ilaasoq pisortani oqartussaasut taamatut pisussaaffeqartut. Inuup kommunimit nuuttup nuunnerminik nalunaaruteqartarnissaa pillugu aalajangersagaq matumani uteqqillugu oqaatigineqarpoq. Taamatutaaq angutip pigisaanik iluatsinngitsoortumik arsaarinninniartoqaraluarsimatillugu nuliata inooqatigisaata meeraqarpallu meeraasa pigisaanik arsaarinnittoqarsinnaanera pillugu aalajangersagaq aamma uteqqillugu oqaatigineqarpoq. Aalajangersakkanut taakununnga kommunip akileraarutitigut pisassarisaninik pissarsisarnissaanik sapin-

ngisamik annertunerpaamik qulakkeerinnittunut atatillugu kissaatigigaluarpara alloriaqqissasugut, allaammi oqartariaqarlunga annertuumik alloriaqqissasugut, tassalu oqarluta akileraarutinut kinguaattoorutit pisut ilaannik aalajangersimasuni pineqartup aningaasarsiaanit suliffianit pineqartulluunniit sulisitsisuanit unerartinneqarsinnaanerit pillugu aalajangersakkamik ilanngussinitsigut. Arlaannaanulluunniit atuuttumik immikkut itumik inatsisiliortoqarnissaa kissaatiginngilara, naatsorsuutigaaralu oqartussat akileraarusiisartut kommunilluunniit suliassaqarfimmi tassani pisinnaatitaaneq nutaaq allatut atornagu pineqartoq akiliisinnaatil-lugu akiliisitsiniartassasut akileraarutilluunniit tiguneqarnissaat qulakkeerlugu. Pineqartoq pissutissaqavilluni akiliisinnaanngippat, assersuutigalugu sivisuumik napparsimaneq ataavartumilluunniit suliffissaaleqineq pissutigalugu, taava naatsorsuutigaara taama sakkortutigisumik iliuuseqartoqartassanngitsaq, kisianni isumaqarpunga maani pissutsit atuuttut ilaat pissusipalaajulluinnartut, atuutsiinnar-nissaallu illersorneqarsinnaanngitsaq. Ilaqutariit ilaat ilungersorluinnarlutik aki-ligassatik akileraarutissatillu akilerniartarpaat, tamatumunngali peqatigitillugu al-lanik ilaqutareeqarsinnaasarpog aningaasaatiminnik atulussinnaasunik, akiliisitsi-niartartorlu akileraarutinik akiliisitsiartorluni takkukkaanngat immaqa allanik suutaarussimallutik taamaallaat oqaluttartupalaannguakasiq nipilulluinnartog ki-siat pigilersimallugu. Pissutsit taamaattut ullutsinni kommunip akileraarutinik ator-fissaqartitsivigeqisaanni atatiinnarneqarsinnaanngillat. Ilaqutariit akornanni pis-sutsit taamaannerat takoreerlugu katissimannngitsut qiviaraanni taakkunani pissut-sit suli ajornerusut atuupput. Taakkumi ilaqutariinnik pilersuisutut isertitaqqortuti-gisaraluarput, akileraarutilli akilerneqartussanngoraangata akissaarussimasarluti-k. Paasineqarpalli angutip taamaattup akileraarutit qaammatit pingasukkaarlugit akilersinnaanngikkai, akileraartussaananili qimarratigisimallugulusooq, taava isu-maqarpunga pisuni taamaattuni malittarisassaqartariaqartugut tamatuma pisin-naaffiani akileraarutit unerartinneqarnissaanik piumasaqarsinnaaneq pillugu; ...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Siunnersuut taanna Nunap Iluani Pissutsinut Ministerip siullermeerin-ninnermi imatut akivaa (Rigsdagstidende, Folketingets Forhandlingler 1921-1922, SP. 4207 f.):

“Akiitsunik akiliisitsiniartarneq pillugu apeqquut aamma saqqummiunneqarsima-voq, pingaartumik inuit katissimannngitsut eqqarsaatigalugit, kissaatigineqarporlu kommunalbestyrelsit sulinnermi akissarsianit akileraarutinik unerartitsinissamat pi-sinnaatitaalissasut. Nalunngilluinnarpara tamanna kommunit ilarpassinut ajor-nartorsiutaasoq, tassa inuit arlalissuit aalajangersimasumik suliffeqanngitsut sulif-fissaaleqisulluunniit nuunermikkut akileraarutinik akiliinngitsoortartut, aammalu nalunngilara inuit taakku pigisaat pisut ilarpassuini ima ikitsigisartut akileraaruti-nut matusissutaasinnaanatik, naak sulinikkut taakku akissarsiarissaartuugaluartut, kommunillu pisassarisatik pissarsiarisimaasarnagit. Taamaattumik ilaasortap ataqqinartup pisut ilaanni akileraarutit akilinngitsoorneqarsimatillugit kommunit sulinikkut isertitat ilaannik unerartitsisinnaatitaalernissaannik siunnersuutaa isu-maqatigisinnaalluarpara, tassa pissutsit ilimanarsisippassuk pineqartup aallarner-migut imaluunniit pigisat pineqartup pigisai aqqutigalugit qularnaveeqqutit ikiline-risigut akileraarutinik akiliiniannngitsaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani 2. februar 1922-imeersumi imatut allassimasoqarpoq:

“Kommunini akileraarusuisarnerit pillugit malittarisassanut massakkut atuuttunut allannguutit ilassutillu pillugit inatsisaagallartussatut siunnersuut pil-lugu isumaliutissiissut.

Inatsisissatut siunnersuutip allannguuteqangaarani saqqummiunneqarnissaa ataatsimiititaliap isumaqatigiissutigisimavaa. ... Taamaattorli nr. 9 pingaarutikit-suunnigilaq. Allannguutikkut tassuuna kommunalbestyrelsit piginnaatinneqarput akileraartartut katissimanngitsut akileraarutissaat akileraartartup pineqartup akissarsiaanit unerartinneqarnissaannik piumasaqarnissamut, arsaarinninniarneq iluatsisissimangippat. Taamaaliornikkut sulisitsisup akileraarutit akileraarutissaannut aningaasatigut akissusaaffiligaannginnissaa pissusissamisoortuuvoq.

...

Allannguutissatut siunnersuut.

...

Paragrafi nutaaq.

Ataatsimiititaliamit, Nunap Iluani Pissutsinut Ministerimit akuerisaasoq.

9) § 15-ip kingorna paragrafi nutaaq imatut oqaasertalik ikkunneqassaaq:

“Kommunimut akileraarutit inummit namminnermit akileraarutissat akileraartartut katissimanngitsunik iluatsinngitsoortumik arsaarinnissutiginiarneqarsimagaluarpata kommunalbestyrelsit pisinnaatitaapput akileraartartup pineqartup sulisitsisuanut piumasarissallugu akileraartartup akissarsiaanit akileraarutit akileraarutissaannut pisariaqartunik aningaasanik unerartitseqqullugu, aningaasallu taakku sulisitsisup kommunip karsianut akilissavai. Taamaattorli kommunimut akileraarutit akileraarutissaannut akissarsiat pingajorarterutaannit amerlanerusunik unerartitseqqarsinnaanngilaq.”

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inatsit taanna inatsisikkut nr. 73-ikkut 29. marts 1924-imeersukku allanngortinneqarpoq.

Inatsimmi tassani 1924-imeersumi § 25, imm. 1-imi imatut allassimasogarpog:

“Akileraartartut katinneqanngitsut arsaarinnittoqarnissaannik qinnuteqartoqannginnerani kommunimut nammineq akileraarutissanngortinneqartut, ilageeqarnermut akileraarutit imaluunniit aningaasarsianit aningaasaatinillu naalagaaffimmut akileraarutit kommunimut akilersinniarneqarnerisa nalaani akilersimanngikkaanngatigut kommunalbestyrelsit pisinnaatitaapput akileraartartup pineqartup sulisitsisua allakkatigut piumasaqarfigissallugu akileraartartup akissarsiaanit aningaasat taaneqartut pillaammillu ernialiuussat akiliutissallu unerarteqqullugit aningaasallu taakku sulisitsisup kommunip karsianut akilissagai. Taamaattorli akissarsianik tunniussinerni tamani taakku pingajorarterutaat sinnerlugit kommunimi akileraarutitut matusissutissanik unerartitseqqarsinnaanngilaq.”

Aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini imaattunik allassimasogarpog:

“Sulisitsisup pineqartup akileraarutitut aningaasanik pineqartup akissarsiaanit ilanngaasseqqulluni kommunalbestyrelsit piumasaqarnissaa sioqqullugu akileraartartup katissimanngitsup akiliisinniaraluarneqarsimanissaannik aalajangersagaq allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq imatut, tassa sulisitsisup peqqusissummik taamaattumik tunineqarnissaa naammalersillugu, piffissami akileraarutitut akiitsut matusissutissaannik pigisanik aningaasanik nalilinnik arsaarinnissuteqarnissamik qinnuteqarsinnaalernerup nalaani (tak. Købstadskommunelov-imi § 29 aamma Landkommunelovimi § 25).

*Taamatut siunnersuuteqartoqarneranut pissutaavoq De samvirkende Sogne-
raadsforeningit saaffiginnissimanagerat, tamatumalu Fællesorganisationen af Land-
kommuner-it illoqarfimmi sanaartorfiusunit akuerineqarsimanageranik, taamatut-
taarlu Københavns Magistratip, Frederiksberg Kommunalbestyrelsit kiisalu illo-*

qarfinni sogneraadini arlalinni qinikkat taanna isumaqatigalugu oqaaseqaate-qarsimallutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inatsiseqartitsinikkut taamatut inissisimaneq tunngavimmigut allanngortinneqarani aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni massakkut atuuttumi malittarisassanut nuunneqarsimasup kingunerisaanik akissarsianit unerartitsisoqassappat akiliisitsiniartoqarsimanissaa (arsaarinninniartoqarsimanissaa) piumasaqaataannilaq, taamaatorli piumasarineqartariaqarpoq akissarsianit unerartitsineq akileraarutitut akiitsut pineqartut arsaarinnissutigineqarsinnaalernerat sioqqullugu aalartinneqassanngitsoq.

Ammattaaq inerniliunneqarsinnaavoq akissarsianit unerartitsinissamut pisinnaatitaaneq akileraartarnermut oqartussaasuniittoq.

Akileraartarneq pillugu inatsit malillugu akiliisitsiniarnerup aamma akiliisitsiniartartup pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik naammassininnera pillugu matuma kingorna oqaatigaara:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 80, imm. 1-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Akileraarutit piffissaatillugu akilernerqarsimanngippata aningaasat amigaataasut tapiissutit, erniat immikkullu akiliutissat ilanngullugit Kalaallit Nunaanni tigu-niarneqarsinnaapput maleruagassat landsstyri aalajangigai malillugit pigisanik arsaarimilluni akiliisitsiniartartut (pantefoged) piginnaatitaasut ikiortigalugit, taamatullu aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangerneqarsimasutut itunik eqqartuussutit isumaqatigiinnerilluunniit aningaasanik akilinnissamut tunngasut assinginik iliorluni.”

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 3 malillugu Kalaallit Nunaanni akileraarutit akiliisitsiniartartunit akilersinniarneqarsinnaapput.

Inatsimmi kapitali 7, § 6 malillugu naammassininneq pigisanik arsaarinninnikkut pisinnaavoq.

Ammattaaq pisortat inatsiseqartitsinerat malillugu pisassarisat arlallit eqqarsaatigalugit pinngitsaaliinikkut naammassininneq akissarsianit unerartitsinikkut pisinnaavoq, tak. kapitali 7, § 12, imm. 1.

Kisianni akiliisitsiniartartup akileraarutinit pisassarisat eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akissarsianit unerartitsinikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq naammassisinnaangilaa, tassami § 12-imi akileraarutinit pisassarisat, tak. kapitali 7, § 1, imm. 2, nr. 3, pisassarisanit akiliisitsiniartartup akissarsianit unerartitsinikkut naammassisinnaasaanut ilaatinneqanngitsut erseqqulluinnartumik oqaatigineqarmat.

Taamaalluni tassunga taarsiullugu § 12, imm. 4-mit erserpoq akileraarutinit pisassarisanut akissarsianit unerartitsineq taamaallaat ingerlanneqarsinnaasoq akileraartarnermi inatsimmi malittarisassat naaper-torlugit:

“Kalaallit Nunaanni akileraarutinit piumasanik naammassissussiniarnermi tamakkuninnga inatsisini immikkut ituni aalajangersakkat atortuussapput.”

Inatsimmi nr. 684-imi 21. december 1982-imeersumi kapitali 7, § 12 pillugu oqaaseqaatini imaattumik ilassuteqartoqarsimavoq:

“Akileraarutinit pisassarisanik Kalaallit Nunaanni sulisitsisutigut unerartitsineq aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarsassat malillugit pisarpoq, ...”

Aammattaaq pisinnaatitaaneq pillugu apeqqummik naliliiniarninnut atuumassuteqartoq tassaavoq arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 26. juni 1979-imeersoq.

Nalunaarummi tassani oqaatigineqarpoq inatsisitigut tunngaviusut tassaasut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni §§-t 42, imm. 5, 43, imm. 1, 80, 81, imm. 8 aamma § 111.

Nalunaarummit tassannga erserpoq:

“A. Pantefogedit.

§ 1. Akileraarutininik kommunip piumasarisaanik tiguniaasuussapput inuit kommunalbestyrelsimit pantefogeditut sulinissamut akuersaarneqartut. ...

...

§ 3. Tiguniaaneq pissaaq Kalaallit Nunaanni eqqartuussineq pillugu inatsimmi kap. 7-imi maleruagassiat malillugit.

...

B. Akissarsiat tunisallu il.il. ilaannik unerartitsineq.

§ 11. Aningaasat landstingip inatsisaani § 81 malillugu sulisitsisumit unerartineqartut kommunimut imaluunniit akileraartarnermi qullersaqarfimmuunerartitsinissaq pillugu inassuteqarsimasumut akilerneqassapput.

...

§ 18. ...

Imm. 2. Aalajangersakkat §§ 11-17-imiittut taamaattoq aamma tunisaneersunik unerartitsinermut atorussaapput.”

Nalunaarummi immikkoortoq A, “akiliisitsiniartartut”, akileraarutininik akiliutissanik arsaarinninnermi periaatsinik allaaserinniffiusoq aamma immikkoortoq B, “akileraarutininik akiliisitsiniarneq”, eqqartuussisarneq pillugu inatsisip akileraartarnerlu pillugu inatsisip akiliisitsiniariaatsinik assigiinngitsunik oqartussanillu akiliisitsiniartartunik assigiinngitsunik immikkoortitsineri naapertorlugit akissarsianit unerartitsinermik suliaqarnermi periaatsinik allaaserinniffiusoq, immikkoortinneqarput.

Taamaattumik isumaqarpunga nalunaarutikkut tassuuna siunertarineqarsimanngitsoq pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartut akileraarutinit pisassarisanik akissarsianit unerartitsinikkut akiliisitsiniarnissaminnut pisinnaatinneqarnissaat.

Aammattaaq isumaqarpunga kommuninik inatsiseqartitsinermi kommuninik aqutsinermi pisinnaatitaaffimmik tunniussisarneq pillugu malittarsassat nalinginnaasut kommunit periarfissinngikkaat pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartunik kommuninilu akiliisitsiniartarfinnik akileraartarneq pillugu inatsimmi § 81 malillugu “akileraartarnermi oqartussaasutut” pisinnaatitsinissaannut.

Taamaalilluni aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata akileraartarnermik ingerlatsivik oqartussaasut suliaasaattut immikkut ittutut taavaa, taamaattumillu akileraarutininik akiliisitsiniarneq inger-

latsiviup kommunalbestyrelsimit akileraartarnermi oqartussaasutut suliasinneqarsimasup suliassarisariaqarpaa.

Taamaalilluni akileraartarnermi oqartussaasumik immikkut peqarnissaanik aallaaviusup nassatarisaanik suliassat ataasiakkaat aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsit malillugu akileraartarnermi oqartussaasumut atatinneqartut ingerlatsivinnit allanit kommunimi immikkoortortaqarfimmit kommunalbestyrelsip akileraartarnermi oqartussaasussatut toqqarsimanngisaaanik suliarineqarsinnaanngillat.

Tamatumani qularnaatsutut isigaara akissarsianit unerartitsinikkut akileraarutitik akiliisitsiniarneq kommunimi immikkoortortortaqarfimmi eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akiliisitsiniarnermik suliassanik isumagisaqartumiissinnaanngitsaq, tassami eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aamma aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi tunngavigineqarmat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aamma aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni akiliisitsiniarnerit (arsaarinninnerit) oqartussaasunit assigiinningsunit ingerlanneqartarnissaat tunngavigineqarmat.

Taamaatumik ajuusaarnartutut isigaara kommunip akiliisitsiniartarfia pisinnaatitsinermut malittarisassat unioqquutillugit 3. juni 1998-imi aalajangiisimammat A akissarsianit aamma tunisatigut isertitanit unerartitsivigineqassasoq.

Kisianni isumaqarpunga pisinnaatitaannginneq paasineqartuq taanna immi ima annertutiginnitsaq allaat akissarsianit unerartitsinissamik aalajangiineq atuussinnaassuseerutsillugu, tassami matumani pingaartilugu isiginiarakku kommunalbestyrelsi tassaasoq akileraartarnermi apeqqutit ataatsimiititaliamut akileraarusiisartumut suliassanngortinneqarsimanningsut aamma suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartumut suliassanngortinneqarsimanningsut pillugit oqartussaasoq pingaarnerusutigut pisinnaatitaaffeqartuq.

Akileraarutitik akiliisitsiniartarnermi suliani pisinnaatitaanermik agguataarineq pillugu oqaatigineqartut tunngavigalugit isumaqarpunga akileraarutitut kinguaattoorutitut matusissutissanik akissarsianit unerartitsisarnerup siunissami taamaallaat kommunip akileraartarnermik ingerlatsivianit ingerlanneqartarnissaata inassutiginnissaanut pissutissaqartuq.

Tamatuma kingorna naammagittaalliuutip immikkoortuata aappaa pillugu oqaatigaara kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartartuata aningaasat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, §§-t 8, imm. 1 aamma 12, imm. 2 inatsisitigut tunngavigalugit unerartinneqarsinnaasunit amerlanerusut unerartissimagai.

A-p naammagittaalliuutiminut ikorfartuutitut atuutsinniarlugu oqarpoq kommunip ilaatigut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 8, imm. 1 ilaatigullu akissarsianit unerartitat akiitsoqartup pigisaasa pingajorarterutaannit amerlanerunnginnissaannik malittarisassaq unioqquutissi-

magai, tassami aningaasanik akiitsullip pisassarinnngisaanik unerartitsisi-magami.

Oqaatigineqartutut akileraarutitut kinguaattoorutitut matusissutissa-nik akissarsianit unerartitsineq eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavi-galugu pineq ajormat isumaqarpunga tamannaannarluunniit tunngaviga-lugu eqqartuussissuserisup eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngaviga-lugu unerartitsinissamik aalajangiineq pillugu naliliinera isummerfigissal-lugu pisariaqaanngitsoq.

Akissarsianit unerartitsineq tunisatigut isertitanit ilanngaateqaanngitsu-nit ilumut pisinnaanersoq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu isumaqarpun-ga apeqqut taanna allaffissornermi aqutsinikkut aalajangiivigineqartari-aqartoq, tamannalu suliaasaqarfimma avataaniippoq, taamalu inatsise-qartitsinermi inuussutissarsiummik ingerlatseqatigiinneq matumani pine-qartoq pillugu malittarisassat aamma akissarsianit unerartitsinermi une-rartitsivigineqartut pillugit akileraartarneq pillugu inatsimmik paasinnin-neq tunngavigalugu naliliivigineqartariaqarpoq.

Taamaattorli oqaatigisariaqarpara isumaqarama akileraarutitut pisas-sarisat matusissutissaannik unerartitsineq akiitsullip isertitaanit A-nit taa-mallat pisinnaasoq, tak. aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisar-tut inatsisaanni § 37.

Tamatumani innersuussutigaa qallunaat inatsisaasa piareersarneqar-neranni allaaserisat issuarneqarnerat akileraarutitut kinguaattoorutit matusissutissaannik akissarsianit unerartitsineq pillugu Kalaallit Nu-naanni malittarisassanut tunngaviusoq nammineq isertitanut akissarsianit unerartitsinermi sammitinneqarmat.

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa pingajuannut, tassalu tunisatigut isertitanit unerartitsineq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21 unioqqutillugu ingerlanneqarsimasoq, tassami akiliisitsiniarfineqar-toq aggersarneqarsimannngimmat, taamalu pigisanik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi arsaarinnissutigineqarsinnaasunik innersuussinissa-minut pisinnaatitaaffini atorsinnaasimanagu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara:

Qulaani oqaatigineqartutut isumaqarpunga akileraarutitut kinguaat-toorutit matusissutissaannik akileraartarneq pillugu inatsit malillugu akis-sarsianik unerartitsisoqassappat akiliisitsiniarnermik ingerlatsisimanissaq piumasqaataanngitsoq.

Kisianni akissarsianit unerartitsinerup atuussinnaassuseqarneranut aa-lajangiisuusoq tassaavoq akileraarutitut pisassarisat pineqartut arsaarin-nissutiginninnikkut naammassineqarnissaannut piffissarititaq naasimassa-soq, tassami arsaarinnissutiginninnikkut naammassinninnissamut piffissa-rititaasup eqqortinneqarnera innuttaasut inatsisitigut innarlerneqanngin-nissaannut pingaaruteqartumik qularnaveeqqutaammat.

Arsaarinninnikkut naammassinninnissamut piffissarititaasoq arsaarin-nillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqar-

tarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6-imit erserpoq, taannalu malillugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarneq ingerlanneqarsinnaalluni piffissaliunneqartoq akiitsulimmut nalunaarummi imaluunniit tamanit takuneqarsinnaasunik allagarsiussami piffissaliunneqartoq naasimappat.

Suliamit ersinngilaq pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnerup naammassineqarnissaanut suliami matumani piffissaliusseq qaqugukkat naasimanersoq.

Isumaqarpunga suliami tamanna pillugu paasissutissiisummik peqannginnera pitsaanngitsuusoq, inassuteqaatigaaralu kommunip akileraartarnermut oqartussaasuaata akissarsianit unerartitsineq suliareqqissagaa, akissarsianit unerartitsineq aallartinneqarmat naammassinninnissamut piffissarititaasup naasimasinnaanerata naliliivigineqarnissaa siunertaralugu.

Aamma isumaqarpunga pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniariaaseq suna suliani ataasiakkaani atorneqassanersoq kommunip imaaliallaannarlugu toqqarsinnaanngikkaa, kisiannili taamatut toqqaaneq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanik nalinginnaasunik tunngaveqassasoq, matumani naligiimmik pinnittarnermik tunngaveqarneq, pissutsinut naapertuutsinermik tunngaveqarneq aamma naliliilluni oqimaaqatigiis-saarinermik soqutigisanik illuinnaasiortunik tunngaveqarnermik ilanngus-sinissamik inerteqquteqarnermik tunngaveqarneq ilanngullugit eqqarsaa-tigalugit.

Tamanna pingaartumik isumaqarpoq akileraartarnermi oqartussaasup akissarsianit unerartitsineq toqqarpagu, pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniar-tartoq akiliisitsiniaqqullugu qinnuiginagu, taava periaatsimik equititsineq inatsisunik unioqquutitsisoq tassani pineqassaaq, akileraartarnermut oqar-tussaasup naatsorsuutigisariaqarpagu akiliisitsiniariaatsit taakku marluk atorneqarsinnaasut, akissarsianillu unerartitsinissamik toqqaaneq akile-raartarnermut oqartussaasup eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu akerliliissutinik misiliinissaminut pisussaaffimminik malinnikkumanngin-neranik taamaallaat pissuteqarpat.

Naammagittaalliuutit immikkoortuisa sisamaannut, tassalu kommunip akiliisitsiniartartuata eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22 unioqquutillugu akiliisitsiniarfigineqartup akerliliissutaanik eqqartuussi-vimmut suliaassanngortitsisimannginnera pillugu oqaatigaara:

Akileraarutinit pisassarisat matusissutissaannik akissarsianit unerartit-sinerup eqqartuussisarneq pillugu inatsit malinnngimmagu isumaqarpunga akiliisitsiniarfigineqartup akilerliissutaanik eqqartuussisarneq pillugu i-natsimmi kapitali 7, § 22 malillugu eqqartuussivimmut suliaassanngortitsi-nissamut kommuni pisussaaffeqarsimanngitsoq.

Tamaareerpera pissutigalugu naammagittaalliuutit tassunga tunnga-sortaanut atatillugu annertunerusumik iliuuseqanngilanga.

Taamaattorli oqartussaasup suliamik suliarinninnermi kukkuneq anniki-gisassaangitsoq imaluunniit inatsisunik kukkusumik atuineq paasippagu suliap inaarlugu suliarineqarsimasup suliareqqinnissaanut allaffissornikut aqutsivik pisussaaffeqarsinnaasooq tamanut tunnganerusumik oqaatigissallugu pissutissaqarpunga.

Qulaani oqaatigineqartutut eqqartuussissuserisup ...-p saaffiginnissutaa 15. juni 1998-imeersoq kommunip suli akisimangimmagu allakkat taakku kommunip qanoq iliuuseqartariaqarneranik nassataqassanersut isummerfigisinnaanngilara.

Akilerartarnermut oqartussaasup akissarsianit unerartitsinissamik aalajangiinera ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq malillugu aalajangiineruvoq.

Tamatuma ilaatigut kinguneraa akilerartarnermut oqartussaasooq suliamik suliarinneqqinnissaminut pisussaaffeqartoq, oqartussaasooq pissutisunik nutaanik suliap suliarineqarnerata qanoq inerneqarnissaanut aalajangiisuusinnaasunik paasisaqarpat.

Taamaattumik isumaqarpunga eqqartuussissuserisup allagai 15. juni 1998-imeersut sunik iliuuseqartitsisariaqalernersut isummerfigissallugit kommuni pisussaaffeqartoq, taamaattumillu matumunnga peqatigitillugu inassuteqaatigaara allakkat taakku kommunip akissagai, eqqartuussissuserisullu saaffiginnissutai suliap suliarineqarnerata qanoq inerneqarnissaanut sunniuteqassanersut isummerfigalugu.

Tamatuma kingorna inassuteqaatinnut kommunip akissuteqarnissaanik utaqqimaarinninnerma saniatigut suliame annertunerusumik iliuuseqassanngilanga.

Akilerartarnermi Pisorta qarfik oqaaseqaatima assilineranik aamma nassippara, tassami isumaqarama pisorta qarfik taanna akilerartarnermi allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasutut nakkutilliinermilu oqartussaasutut qullerpaatut, tak. aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 116, suliame matumani tunngaviusumik soqutigisaqarsinnaasooq.

Kiisalu kommunip suliame allagaatai utertillugit nassiuppakka, atukki-urneqarnerinut qujallunga.”

Inassuteqaatigisannut akissutinik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

04 - 6 Inunnik isumaginninnermi piumasaqaataasut malillugit inisiamik inissaqartinneqarnissaq pillugu qinnuteqaammik itigartitsissuteqarnermi tunngavilersuuteqarnissamut pisussaaffeqarnerup annertussusia.

Isumaginninnermi inisiamik inissaqartinneqarnissamik qinnuteqaammik kommuni itigartitsisimavoq ilisimatitsissutigalugulu

tamanna "isumaginninnermi pissutsit atukkat tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut" itigartitsissutigineqartoq. Tunngavilersuutigisap taamaannermisut naammaginangilluinarnernerarlugu Ombudsmandip kommuni isornartorsiorpaa inasuteqaatigalugulu, kommunip qinnuteqaateqartoq tunngavilersuummik naammaginartumik nalunaaruteqarfigissagaa. (J. nr. 11.40.31.0./61-99)

Isumaginninnermi inissiamik tunineqarnissaminik qinnuteqaammi K kommunit itigartinneqarnera aamma itigartitsinermut kommunip tunngavilersuutaa pillugit A 17. juli 1999-imi naammagittaalliorpoq.

A-p naammagittaalliuutaa imatut oqaasertalersugaavoq:

“... ”

1985-imi aallartippoq. Taamani ...-mi inissiami ineqarpunga, illoqarfimmut allamut suliarlorluna aallartinnanga ilisarimasannut tatigisannut inissiaq attartortippara, ukiuni 1½-t missaanni peqannginninni. Sunaaffali ilisarimasara taanna peqannginninni qaammammut ataatsimulluunniit akiliisimanngitsoq. Taamaattumik innikk arsaarneqarpunga, taamanikkumiillu ineqarsimanngilanga, taamaallaallu ilaqtanni ikinngutinnilu ukiuni 14-15-imi najugaqartarsimallunga....

Borgmesteri, isumaginninnermut ataatsimiititaliap siulittaasua, sulianik ingerlatsisut kommunalbestyrelsimilu ilaasortat ataasiakkaat oqaloqatigisarsimavakka. INI A/S-imi sulisut oqaloqatigisarsimavakka, kisiannili tamanna ataasiarluniluunniit iluqutaasimanngilaq, 1993-imi talikkut ikilerneqarama siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerumallunga qinnuteqarpunga. Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernisara ukiuni 3½-4-ni utaqqivara, 1997-imi augustimi akuerineqarlunga....

Isumaginninnermi ikiortinit neriorsorneqarpunga isumaginninnermi inissiamik tunineqassasunga, taamaattumillu INI A/S-imit ukiumoortumik akiliut ataasiarlunga akilinngitsoorlugu. Kisianni initaartinneqanngilanga, naak okt. 1997-imit april 1998-imit isumaginninnermut ataatsimiititaliamiittaraluarluna pingasoriarlunga itigartitaallunga. Aamma kommunalbestyrelsimut allappunga, aammali tassannga itigartitaallunga. ... INI A/S-imit allappunga, tassanilu sulisoq oqaloqatigalugu. Tassanili oqarput ataasiarlunga akiliinngitsoorsimagama aallaqqaataaniit aallarteqqissasunga, tassalu ukiuni 14-imi suli utaqqeqqittussanngorluna. Tassa imaappoq initaarniarluna ukiuni 28-ni utaqqissasunga. Qanoq isumaqarpisi?”

Isumaginninnermik ingerlatsiviup inissaqartitsiniarnermi tulleeeriisaarisartuisa A-p inissianik tunineqarnissaminik qinnuteqaataa 27. oktober 1998-imi itigartippaat. Itigartitsineq imatut oqaasertalersorneqarsimavoq:

“K kommunimi inissaqarniarnermi suliassanut tunngasut tamaasa 1. januar 1995-imiit A/S Inissiaatileqatigiit INI-p nangippai.

Isumaginninnermili pissutsinut immikkorluinnaq ittunut siunertarineqartunut, Inissaqarniarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat malillugit, K kommuni killilimmik inissianik agguvaassisinnaatitaavoq.

Isumaginninnermi allaffiup inissaqarniarnermi tulleeeriisaarisartuisa 23. oktober 1998-imi ataatsimiinnerminni inissiamik agguvaavineqarnissamut qinnuteqaatit oqaluuseraat.

Isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut, tulleeeriisaarisartut aalajangerput maanna inissiamik agguvaavineqarsinnaanngitsutit.

Taamaamat siunnersorneqarputit A/S Inissiaatileqatigiit INI-p immikkoortortaqarfianut inissarsiornerit uppenarsartillugu allatsikkiartoqqequllutit.

Inissiaatilinnuttaaq namminersortunut saaffiginninnissamut innersuunneqarputit. Aalajangiussaq sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit allakkat tiguneriniit, Kommunimi Isumaginninnermi ataatsimiititaliamut suliaassiisutigineqarsinnaavoq.”

Tamatuma kingorna aalajangiineq qulaani taaneqartoq A-p isumaginninnermi ataatsimiititaliamut naammagittaalliutigaa. Isumaginninnermi ataatsimiititaliap allakkatigut 22. december 1998-imeersutigut A imaattumik nalunaarfigaa:

“Inissaqarniarnermi tulleriissaarisartut ulloq 23. oktober 1998 aalajangiussaanut naammagittaalliutit Isumaginninnermi ataatsimiititaliap 8. december 1998-imi oqaluuseraat.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangerpoq Inissaqarniarnermik tulleriissaarisartut aalajangiigaat aalajangiusimaannassallugu, pequtigineqarpoq isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik tuneqarsinnaangitsutit.

Kiisattaq ukiut tamaasa Inissiaatileqatigiinnut inissiamut qinnuteqaativit nangitsikkiartortarnissaanut kajumissaarneqarputit.

Allakkap matuma tigneraniit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit aalajangerneq maalaarutigisinnaavat.

Maalaaruteqassagussi uunga nassutissavarsi, Kommunalbestyrelsi ...”.

Aalajangiineq qulaani taaneqartoq A-p kommunalbestyrelsimut naammagittaalliutigaa. Taamatuttaaq A-p qinnuteqaataa kommunalbestyrelsip allakkatigut 22. februar 1999-imeersutigut itigartippaa. Allakkani makku oqaatigineqarput:

“Isumaginninnermi ataatsimiititaliap ulloq 10. december 1998 aalajangiussaanut naammagittaalliutit Kommunalbestyrelsip 8. februar 1999-imi ataatsimiinnermini oqaluuseraa.

Kommunalbestyrelsi aalajangerpoq Isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangiigaa aalajangiusimaannassallugu, pequtigineqarpoq isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik agguavigineqarsinnaangitsutit.

Kiisattaq ukiut tamaasa Inissiaatileqatigiinnut inissiamut qinnuteqaativit nangitsikkiartortarnissaanut kajumissaarneqarputit.”

Allakkatigut 2. september 1999-imeersutigut K kommuni qinnuigaara mappi naammagittaalliuteqartumut tunngassuteqartoq atukkiuteqqullugu, kiisalu naammagittaalliut pineqartoq oqaaseqaateqarfigeqqullugu. K kommuni immikkut qinnuigaara kommunip A-mut allagaani 22. februar 1999-imeersuni itigartitsinermut tunngavilersuut qanorpiaq isumaqartinneqarnersoq nalunaarutigeqqullugu.

K kommuni allakkatigut 24. september 1999-imeersutigut imatut nalunaaruteqarpoq:

“... ”

Kommunip “pequtigineqarpoq isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik agguavigineqarsinnaangitsutit”-mik oqarneratigut isumagineqartoq tassaavoq isumaginninnermi inissiamik tunniussinnermi ileqqoreqqusat tunngavigalugit piumasaqaatit A-p eqqortissimangikkai, soorlu inuunermik ulorianartorsiortitsisumik nappaateqannginnermigut, taamalu angerlarsimaffimmi paaqqutarinnittarfimmit ikiorneqarnissamik ima-

luunniit meeqqat eqqarsaatigalugit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinnginnermi-gut”.

Tamatuma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Isumaginninnermi inissiamik tunniussineq:

Isumaginninnermi inissiamik K kommunip tuninngimmani A-p naamma-gittaalliutigaa.

Suliami paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutippara tunaartarisas-sat Inissaqarniarnermi Tulleriissaarisartunut Ileqqoreqqusani aalajanger-sarneqarsimasut aallaavigalugit K kommuni aalajangiisimasoq. Taakku-nani erserpoq isumaginninnermi inissiamik tunniussinermut atatillugu qin-nuteqaateqartut sorliit tulleriissarinermi siulliutinneqartassanersut.

A qinnuteqaateqarnermi nalaani isumaginninnermi inissiamik tunine-qarnissaminut pisinnaatitaasimanersoq erseqqinnerusumik naliliiffigissal-lugu periarfissaqanngilanga.

Taamaalillunga K kommunip aalajangiinera tamatumunngalu atatillugu nalilersuisimanera pillugit erseqqinnerusumik naliliinissannut periarfissa-qanngilanga, tassami taamaaliussagaanni naliliinissaq uppersaasersu-inissarlu uanga suliarissallugu periarfissaqarfiginngisara piumasaqaati-gineqarmat.

Taamaattorli K kommunimut malugequara inuup pineqartup isumagin-ninnermi inissiamik tunineqartariaqarneranik naliliiniarnermini tunnga-vissat pisariaqartut tamaasa ilanngutissallugit kommuni pisussaaffeqar-mat. Taamaalilluni kommunip tunngavissat inissaqarniarnermi tulleriiaa-riisartunut kommunip ileqqoreqqusaliaani taaneqartut kisiisa pingaartillu-git isiginiarsinnaanngilai, tunngavissat suliamut tunngassuteqartut allat suliami pineqartumi ilaappata.

Itigartitsinermut tunngavilersuut:

Inissaqartitsinermi Tulleriissaarisartut, isumaginninnermi ataatsimiiti-taliap kommunalbestyrelsillu aalajangiineri tamarmik aalajanginermut as-sigiimmik tunngavilersuutitaqarput, tassami oqaatigineqarmat

“isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik agguavigineqarsinnaanngitsutit”.

Taamaattorli kommunalbestyrelsip 22. februar 1999-imi aalajangiinera A-p uannut naammagittaalliutigimmagu aalajangiinermut tassunga tun-ngavilersuut kisiat naliliiffigissavara.

Kommunalbestyrelsip qulaani taaneqartutut itigartitsinera suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu aalajangiineruvoq, tassami ta-matut aalajangiinikkut A-p inatsisitigut qanoq inissisimanera aalajanger-sarneqarmat.

Taamaattumik aalajangiineq taanna tunngavilersuummik suliassat suli-arineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuinissaq pillugu piumasa-qaatinik eqqortitsisumik imaqartussaavoq, aalajangiinikkummi tassuuna qinnuteqaateqartup qinnuteqaataa tamakkiisumik taperserseqanngimmat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 imatut oqaasertarpoq:

“Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnangikuni.”

Tunngavilersuinissamik piumasaqaat taanna pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-imi imaattunik aalajangersaasoqarpoq:

“Aalajangiinermut tunngaviumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2: Tunngaviumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasisutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi anertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3: Tunngaviumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqatassup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuisinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutit-tariaqartutut isumaqarfiginarpap, tak. § 15.”

A-p qinnuteqaataanut itigartitsinerminut kommunalbestyrelsip tunngavilersuutaa aalajangiinerup sooq taamatut imaqartinneqarnera pillugu nassuiaammik imaqanngilaq. Taamaalilluni “isumaginninnermi pissutsit atukkatit tamakkiisumik nalilerneqareernerisigut aalajangiunneqarpoq inissiamik agguavaavineqarsinnaanngitsutit”-mik oqaasertaliineq naammannngilaq, tassami oqaasertaliussatigut taakkunuuna isumaginninnermi inissiamik sooq tunineqannginnini pillugu A nassuiaanneqanngimmat.

K kommuni uannut allakkamigut 24. september 1999-imeersutigut oqaasertalersuineq qulaani taaneqartoq qanorpiaq paasisariaqarnersoq erseqqinnerusumik nassuiaateqarpoq. Taamaalilluni K kommunip uannut nalunaarutigaa taamatut oqaasertalersuineri isumagineqartoq tassaasooq “isumaginninnermi inissiamik tunniussinnermi ileqqoreqqusat tunngavigalugit piumasaqaatit A-p eqqortissimanngikkai, soorlu inuunermik ulorianartorsiortitsisumik nappaateqannginnermigut, taamalu angerlarsimaffimmi paaqqutarinnittarfimmit ikiorneqarnissamik imaluunniit meeqqat eqqarsaatigalugit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinnnginnermigut”.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara itigartitsineri tunngaviorpiartoq pillugu kommunip erseqqissaataa qulaani taaneqartoq A-p itigartinneqarneranut ilanngutissallugu pisariaqarsimagaluartoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni imm. 2-milu minnerpaamik piumasaqaataasumik eqqortitsisoqassappat.

K kommunip aalajangiineranut tunngavilersuutip sukumiisuunnginnera ajuusaarnartuusutut isigaara.

Sukumiisuunngitsumik tunngavilersuutip inatsisitigut sunniutaa:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu Namminersorerullutik Oqartussat ilitsersuusiaanni tunngavilersuinngitsoornerup naam-

manngitsumilluunniit tunngavilersuinerup inatsisitigut kingunerisassai pillugit quppernermi 82-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Suliassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aalajangersagaq naapertorlugu aalajangiiffigineqarneri tunngavilersuummik ilaqartariaqartut eqqarsaatigalugit aalajangiineq pissutsit qanoq innerat naapertorlugu atorsinnaanngitsuutinneqarsinnaavoq tunngavilesuisoqarsimanngippat imaluunniit tunngavilersuineq pingaaruteqartutigut amigaateqarsimappat. Akerlianilli kingornatigut tunngavilersuinerup amigaatillip aalajangiinerup atorsinnaassusia sunnersinnaanngilaa § 23 naapertorlugu. Allatigut tunngavilersuinngitsoornerup nalinginnaasumik taamaallaat kingunerissavaa piffissap naammagittaalliorsinnaaffiup sivitsorneqarnera, pineqartoq tunngavilersuummik § 24-mi piumasarineqartunik naammassinnittumik nalunaarfigeqqaarserlugu.”

Qulaani oqaatigineqartutut naliliivunnga isumaginninnermi inissiamik tunineqarnissaminik A-mut itigartitsinermini K kommunip tunngavilersuineru sukumiisuunngitsoq.

Taamaattumik inassutigaara inissiamik tunineqarnissamik A-p qinnuteqaataa K kommunip nutaamik akissuteqarfigissagaa, tunngavilersuummik sukumiisumik ilaqartinneqartumik.

A-mut akissuteqaatip assilineru uannut nassiuteqqullugu K kommuni qinnuigaara.”

Tamatuma kingornagut K kommunip paasissutissippaanga kommunip A tunngavilersuummik sukumiisumik nassiussivigisimagaa, taamaattumik aalajangerpunga suliami annertunerusumik qanoq-iliuseqaqqinniarnanga.

04 – 7 Akiliisitsiniarnermik suliaqarnermi aningaasat allassimaffiannik (qaammammoortumik naatsorsuusianik) atuineq.

Kommuni isornartorsiorneqarpoq innuttaasoq inaarutaasumik naatsorsukkanik akileraaruserisunit suli tigusaqanngitsoq akiliisitsiniartarfik aqquutigalugu akileraarutissat sinneri pillugit innuttaasumut nalunaaruteqarsimasutut.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi isumaqarpoq kommunimut akiitsut pillugit qaammammoortumik naatsorsukkatigut kommunip innuttaasunut akiliisitsiniartarfik aqquutigalugu allaffiginnittarnermik periaaseqarnera qaammammoortumik naatsorsukkat qaqugukkut akiliisitsiniarnermik suliaqarnerup ilaginerai, aammalu qaqugukkut paasissutissiissutaaginnartarnerat pillugit innuttaasut nalornissuteqalernerannik pilersitsisinnaasoq. Ombudsmandip inassuteqaatigaa kommunip akiliisitsiniarnermi periaaserisani allanngortissagaa. (J.nr. 11.28.20.9./116-98)

K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup ukiumi isertitaqarfiusumi 1997-imi inaarutaasumik naatsorsuutunik tigusaqartinnatik 1997-imi akileraarutissat sinneri pillugit qaammammoortunik naatsorsuutunik nassissimammantik A-p B-llu 20. september 1998-imi naammagittaalliuutigaat.

Taamatuttaaq tamatuma kingorna A aamma B allakkatigut 19. oktober 1999-imeersutigut naammagittaalliortuput nammineerluni nalunaarsuutit kingusinaartumik tunniunneqarnerat pissutigalugu aningaasarsianut akileraarutit K kommunip 5%-inik qaffammagit.

A-p B-llu naammagittaalliuutaat imatut oqaasertalersugaavoq:

“1997-imut inaarutaasumik naatsorsuineq pillugu K kommunimi akileraartarnermut ingerlatsivik matumuuna naammagittaalliuutigissavarput. Soorlu takussutissat ilanngussamit ilanngullugu nassiunneqartumit ersersaq naammagittaalliuut imikkoortunik marlunnik imaqarpoq, taakkunannga aappaanut tunngasumik oqaaseqaateqarumaarnissat ilimagigakku, tassalu kommunip 1997-imut inaarutaasumik naatsorsukkanik tigusaqarnerput sioqqullugu akileraarutissat sinnerinik kommunip akiliisitsiniartarfianut ingerlateqqiisimanerata ingerlatsinerup tungaatigut kukkussuteqarfiunera. Tamanna akuerineqarsinnaanngilluinnartuusoraarput, suliassallu ingasappallaassutigaa aallaqqaammut piffissaliunneqartumik maleruaanissatsinnut periarfissaqarsimannginnerput, tak. Akileraartarnermut Ingerlatsivimmut allakkat ilanngunneqartut. Sapinngisamik piaartumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aamma K kommunimi Akileraartarnermut Ingerlatsivik oqarasuaatikkut attaveqarfigisimavagut, paasiniaalluta pissutsillu aaqinneqarnissaat siunertaralugu.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 2. oktober 1998-imeersutigut K kommuni qinnuigaara suliaq oqaaseqaateqarfigeqqullugu kiisalu suliami naammagittaalliortumut tunngasumi allagaatit atukkiuteqqullugit.

Allakkatigut 1. februar 1999-imeersutigut, 22. marts 1999-imeersutigut kiisalu 27. august 1999-imeersutigut suliaq kommunimut eqqaasitsissutigaa.

K kommuni 6. september 1999-imi imaattunik uannut akissuteqarpoq:

“Allakkavit 3747-mik normullit 02/10-1998-imeersut allallu tiguneqarnerat matumuuna uppersarsarneqarpoq, taamalu kingusitsigisumik akissuteqarneq ajuusaarutigineqarluni.

Qaammammoortumik naatsorsuutini inaarutaasumillu naatsorsuutini nassiunneqartuni paasissutissat akornanni assigiinngissuteqanngilaq, taamaattumillu sunarpiaq naammagittaalliuutigineqarnerseq kommunip paasiuminaatsippaa.

Qaammammoortumik naatsorsuusuaq tassaavoq kontomik allattuiffik, tassuunalu akilersinniakkat, akiliutigineqartut il.il. ilisimatitsissutigineqartarput, taamaalillunilu piffissami qaangiuttumi akilerneqarsimasut kiisalu piffissami aggersumi akilersinniarneqartussat takuttarlugit.

Taamaalilluni naammagittaalliortunut qaammammoortumik naatsorsuinermit erserput akileraarutissat sinneri pingasoriarlutik akilerneqarnerini ullut piffissaagallartillugu akiliiffissat, tassalu 20/09, 20/10 & 20/11, taamatuttaarlu taassuma tunuani “Akiliinermi piunasaqaatit, akiliisitsiniarneq il.il.” pillugit nassuiaasoqarsimalluni.

Taamaalilluni qaammammoortumik naatsorsuineq akiligassat pinngitsaaliissummik akilersinnialerneqarsimanerannut takussutissaanngilaq, taassumali kommunip akiliisitsiniartarfianit nassiunneqartarneranut pissutaavoq immikkoortortaqarfiup taassuma akilersinniarneqartut pillugit innuttaasut apeqqutaasa amerlanersaannut akissuteqarsinnaagajuttarnera.

Taamatuttaarlu qaammammoortumik naatsorsuutit inaarutaasumik naatsorsuutit saqqummernissaat ullunik marlussunnik sioqqullugu ullulerneqartarnerat imminut assortuuttunik imaqqanngilaq.

Kalaallit Nunaanni aningaasarsianit akileraartarneq pillugu inatsimmi kap. 5, § 55, imm. 7 malillugu akileraarusiineq kingusinnerpaamik 1. septemberimi inaar-

sarneqareersimassaaq. K kommunip inaarutaasumik naatsorsuutit 10.000-ingajaat suliarisarpai, taakkulu augustip naanerani nassiussuunneqartarput, taamaattumillu qaaammataip naanerani ullulerneqartarlutik.

Akileraarutissat sinnerinik naatsorsuineq, akileraarutinit utertoortussanit ilanngaasuineq, inaarutaasumik naatsorsuinerinik naqiterineq poortuinerlu, augustillu qaammataata naanerani nassiussuineq ilaalu ilanngullugit piffissaangaatsiamik atuifiusarpoq, taamaattumillu soorunalimi augustip qaammataata naanissaa sioqqutinaagaatsiarlugu naammassineqartarluni.

Kommunip qaammammoortumik naatsorsuinerinik nassiussuineq aamma taamaattumillu sapaatip akunnerisa naanerannut kingullermut inissinneqartarpoq, ullulinerlu tassaasarluni ulloq naatsorsuutit ilanngussuffik kingulleq.

Pissutsit tamakku pissutigalugit ulluliineq nikingasarpog, qaammammoortumillu naatsorsuinerit inaarutaasumik naatsorsuutit ullulerneqarnerat ullunik marlussunnik sioqqullugu ulluligaasarlutik, kisiannili tamanna innuttaasumut inatsisitigut sunniuteqanngimmat tamatumunnga atatillugu suut naammagittaalliuutigineqarsinnaaner-sut kommunip paasiuminaatsippaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 21. september 1999-imeersutigut A aamma B qinnuigaakka K kommunip akissutaanut qulaani issuarneqartumut oqaaseqaatissaqarunik oqaaseqaateqaqqullugit.

A aamma B allakkatigut 19. oktober 1999-imeersutigut imaattut akissuteqarput:

“Nammineeirluni nalunaarsuiffiup kingusinaartumik tunniunneqarnera pissutigalugu akiliisinneqarnermut naammagittaalliuuterput pillugu K kommunimit allagar-sivugut. K kommunip allagai oqaaserpassuarnik imaqarput, naammagittaalliuuttitali qiterisaa isummerfiginagu: Nammineeirluni nalunaarsuiffik piffissaagallartillugu nassiutissallugu periarfissaqarsimangilagut, tamannalu piffissaagallartillugu nassi-sivissaq sulii nallingitsog K kommunimut oqarasuaatikkut nalunaarutigineqar-poq. Namminersornerullutik Oqartussat akiliisitsinerat akueriniangilarput, Namminersornerullutimmi Oqartussat akiliisitsinerup tunuliaqutaanut namminneq pi-suummata. Namminersornerullutik Oqartussat pisortaqarfinnut kommuninullu ag-guataarinikkut qanoq aaqquissuussisimanerat uagut susassarinnilarput. Tamannalu allaat K kommunip paasisinnaassagaa erseqqulluinnartariaqaralarpoq.

K kommunimik attaveqatiginninnerup ingerlateqqinnissaanut pissutsissaqarso-rinnigilagut - ukioq ilivitsog qisuariarnissaminnut atorlugu akissuterpiaannitsumik akissuteqarnera pissutigalugu attaveqatiginninneq immi isumaqanngilaq, kisianni qinnuiginiarpakkit K kommuni apeqqummik ataatsimik apereqqullugu: Akiliisin-nissatsinut kommunip inatsisitigut tunngavissaqarnera K kommunip inussiarnersu-mik uppersaatissalersinnaavaa, tassami imaappog K kommuni qinnuigineqarpoq isertitat akissarsiallu pillugit paasissutissat tamaasa piffissaagallartillugu tigusi-magivut taamalu nammineeirluni nalunaarsuiffik piffissaagallartillugu nassiussimasin-naagipput K kommunimut uppersaqquneqarpoq. Kiisalu nammineeirluni nalu-naarsuiffiup kingusinnerusukkut nassiunneqarnissaa pillugu oqarasuaatikkut akile-raartarnermik ingerlatsivimmu isumaqatigiissuteqarsimanngitsugut uppersaqq-ullugu K kommuni qinnuigineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinit erserpoq K kommunip A aamma B immersugassaq assigiisaartunik oqaasertalersugaq “Isertitat akileraaruteqaataasussat pil-lugit nalunaarut” atorlugu ukiumi isertitaqarfiusumi 1997-imi akilerarusii-nermut tunngaviusut pillugit nalunaarummik 6. augsut 1998-imi nassissi-magai. Nalunaarummit tassannga makku erserput:

“Amerlassusiliinermut AKERLILISSUTEQARNISSAQ kissaatigigukku tamanna 4. september 1998 nallertinnagu akileraartarnermi allaffimmut allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit pissaaq. Piffissaliunneqartut taaneqartoq nallertinnagu akeryliliissuteqanngikkuit amerlassusiliineq pineqartoq atortussanngortutut isigineqassaaq, taamaattumillu kommissionip akileraarusiisartup amerlassusiliinera pillugu NAAMMAGITTAALLIORNEQ 4. september 1998-imiit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit pissalluni. Naammagittaalliuut Kommissionimut Akileraarusiisartumut tunniunneqassaaq...

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaq suliami allagaatinit erserpoq K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup B qaammammoortumik naatsorsuutunik, ukiumi isertitaqarfiusumi 1997-imi pineqartup akileraarutissaasa sinnerinik takussutissiisumik 28. august 1998-imi nassissimagaa.

Inaarutaasumik naatsorsuutinit - 31. august 1998-imi ullulernerqarsimasumit - erserpoq akileraarutissat sinneri kommunip pingasunut agguarlugit akilersinniassamaarai, tassalu 1. september 1998-imi, 1. oktober 1998-imi aamma 1. november 1998-imi.

Ullormi A-p aamma B-p uannut naammagittaalliorfianni, tassalu 20. september 1998-imi, apparit taakku K kommunimut imaattunik allagaqarput:

“1997-imut tunngasumik inaarutaasumik naatsorsukkat ilissinnit tigusimavagut. Tamatumunnga peqatigitillugu aningaasanik 3.732 kruuninik akiliinissaq pillugu kommunip akiliisitsiniartarfianit nalunaarummik tigusaqarpugut. Akiligassat amerlanersaat nammineerluni nalunaarsukkanik kingusinaarluni nassiussisimaneq pissutigalugu akiliummik uatsinnik akiliisitsinissamik pissuteqarput. Kingusinaarluni nassiussinermut akiliisitsissut 2.000 kruuninik tapiut 8%-iusoq ilanngullugu katillugit 2.160 kruuninik annertussuseqarpoq.

Aalajangiusimavarput akiliisitsissut tapiutaalu eqqunngitsuusut, taamatuttaarluni aalajangiusimallutigu inaarutaasumik naatsorsugaq suli tigusatigu akiliisitsissut pillugu akiliisitsiniartarfimmit allakkanik tigusaqarnerput ingerlatsinikkut kukkussuteqarnerusoq. Pissutsit taaneqartut kingulliit ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarumaarput. Akiliisitsiniartarfimmit allakkat 28. august 1998-imi ulluligaarput, inaarutaasumik naatsorsugaq 31. august 1998-imi ulluligaavoq.

Suliap ingerlanera naatsumik oqaluttuarisaavoq, nammineerluni nalunaarsukkat 1997-imut tunngasut nassiunnissaannut piffissaliussaq paasissutissanik, pingaartumik sulinnigiffeqarnersuutitut iluarsiviginninnermullu tunngasunik, kingullernik tigusaqarsimanninnerput pissutigalugu angumerisinnaasimannigilarput. Taamaattumik 1997-imut tunngasumik aningaasarsiatta tamarmiusut annertussusiat nassiussinissamat piffissaliussap nalaani ilisimasimannigilarput.

B-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pissutsit aqqinneqarnissaannik nukingisaaruteqarfignaa, suulli pissutigisimanerlugit sivisunaartumik. Takussutissatut ilanngussanit ilanngullugit nassiunneqartunit soorlu ersersoq paasissutissat ukioq manna julimi aatsaat tiguagut. A aamma ilaatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi sulisut ilaannik ...-mik oqaluussaqarsimavoq.

Pissutsit taakua B-p K kommunimi sulisumut oqarasuaatikkut ilisimatitsissutigisimavai, neriorsorneqarpugullu nammineerluni nalunaarsukkanik 1997-imut tunngasunik kingusinnerusukkat nassiussinissaasugut.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunip immersugassakkut assigiissaartumik oqaasertalersukkakut "Isertitat akileraaruteqaataasussat pillugit nalunaarut"-ikkut A aamma B 14. oktober 1998-imi imatut nalunaarfigai:

"Kommissionip Akileraarusiisartup matumuuna uppernarsassavaa allakkasi 20. september 1998-imi ullulernerqarsimasut tigusimallugit, tassanilu K kommunimi akileraartarnermi allaffiup akileraartarneq pillugu inatsimmi § 54 tunngavigalugu isertitanik akileraaruteqaataasussanik nammineerluni nalunaarsuiffiup piffissaagal-lartillugu nassiunneqarsimannginnera pissutigalugu isertitanik akileraaruteqaataasussanik 5%-inik qaffaasimanera akilerliiffigaarsi.

1997-imi nammineerlusi nalunnaarsuiffissi K kommunimi akileraartarnermi allaffimmut 11. marts 1998-imi apuussimasoq takuneqarsinnaavoq, taassumalu nassiunneqarnissaanik kinguartitsinissamik qinnuteqarsimannginnassi, piffissaagallartil-lugulu akiliiffissaq 1. marts 1998-iummat akileraartarneq pillugu inatsimmi § 54 tunngavigalugu isertitat akileraaruteqaataasussat 5%-inik qaffanneqarnerat aalaja-ngiusimaneqarpoq.

Amerlassusiliineq ... Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiit piginnaatitsinerat malillugu pisimavoq...". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq nalunaarummit tassannga makku erserput:

"Amerlassusiliinermut AKERLILIISUTEQARNISSAQ kissaatigigukku tamanna 12. november 1988 nallertinnagu akileraartarnermi allaffimmut allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit pissaaq. Piffissaliunneqartut taaneqartoq nallertinnagu akelriliissuteqanngikkuit amerlassusiliineq pineqartoq atortussanngortutut isigine-qassaaq, taamaattumillu kommissionip akileraarusiisartup amerlassusiliinera pil-lugu NAAMMAGITTAALLIORNEQ 12. november 1998-imiit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit pissalluni - naammagittaalliuut uunga tunniunneqassaaq: Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit, Postboks 1605, 3900 Nuuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ima oqaaseqaateqarsimavunga:

"Naammagittaalliuutip suliarinissaanut pisinnaatitaanera:

K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup ukiumi isertitaqarfiusumi 1997-imi inaarutaasumik naatsorsuutinik tigusaqartinnatik 1997-imi akileraarutis-sat sinneri pillugit qaammammoortunik naatsorsuutinik nassissimammatik A-p aamma B-p naammagittaalliuutigaat.

Naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa suliap suliarineqarnera pillugu naammagittaalliuutit suliariniarlugu aalajangersimavunga.

Aammattaaq A-p B-llu qinnuigaannga nammineerluni nalunaarsuiffiup kingusinaartumik tunniunneqarnera pissutigalugu isertitamik akileraaru-teqaataasussat K kommunimit 5%-inik qaffanneqarnerat qulaajaavigeq-qullugu. Taamaalillutik aappariit taakku oqaatigaat nammineerluni nalu-naarsuiffiup arlaatigut kinguneqartinneqanngitsumik kingusinnerusukkut nassiussinnaanera akileraartarnermik ingerlatsivimmut oqarasuaatikkut isumaqatigiissutigisimallugu.

Apequt qulaani taaneqartoq pillugu naammagittaalliuut A-p aamma B-p Kommissionimut Akileraarusiisartumut 20. september 1998-imi nassius-simavaat.

Suliami paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutippara Kommissionip Akileraarusiisartup aalajangiinera 14. oktober 1998-imeersoq A-p aamma

B-p Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliuutigisimannngikkaat.

Tamaattumik naliliivunga A-p B-llu naammagittaalliuutaata tassunga tunngasortaa suliarisinnaanngikkiga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-mi 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 3, tassami aalajangiinerit oqartussaasumit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuut uannut suliaassanngortinneqarsinnaannngimmat oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu.

Qaammammoortumik naatsorsuutit inaarutaasumik naatsorsuutit sioq-qullugit tiguneqartut:

Suliami paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutittariaqarpara K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup A aamma B akileraartarnermik ingerlatsiviup akileraarusiineranut atatillugu akileraarutissat sinneri naatsorsorneqarsimasut pillugit qaammammoortumik naatsorsuutinik 28. august 1998-imi nassissimagai.

Taamatuttaaq tunngaviutippara inaarutaasumik naatsorsuutit kommunimi akileraartarnermik ingerlatsiviup A aamma B-mut aatsaat 31. august 1998-imi nassiussimagai.

Sulianik suliarinnittarnerup tungaanit isigalugu isumaqarpunga pitsaannngitsuusoq akileraarutaaqqittussat pillugit A aamma B Akiliisitsiniartarfiimmit nalunaarfigineqaqqaarsimmata, akileraartarnermik ingerlatsivimmit suliani tassani akileraarusiisimasumit nalunaarfigineqaqqaaratik.

K kommunip uannut akissummini oqaatigaa qaammammoortumik naatsorsuutit innuttaasumut inatsisitigut sunniuteqanngitsut, kommunillu akiliisitsiniarfianit nassiunneqarnerannut pissutaasoq immikkoortortaarfik taanna tassaammat akileqqusat assigiinngitsut pillugit innuttaasut apeqquteqaataasa amerlanersaannut akissuteqarsinnaagajuttartoq.

Tassunga atatillugu oqaatigaara pisumi matumani akileraartarnermik ingerlatsivimmit inaarutaasumik naatsorsuinerup innuttaasumit tiguneqarneratigut akileraarutaasussanik naatsorsuineq innuttaasumut inatsisitigut aatsaat sunniuteqalersartoq, tak. aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 62, imm. 3. Taamaalilluni tassannga erserpoq akileraarutissat sinneri akileraarutit allagartaat atorlugu kommunimi akileraartarnermik ingerlatsivimmit tiguniarneqassasut. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 55, imm. 1-imit erserpoq pisortat akileraarusiisartut akileraartussaaitat akileraaruserneqartussat tamarmik aningaasarsiaat akileraaruteqaataasussat amerlassusilertassagaat. Aamma tamanna pisutigalugu inaarutaasumik naatsorsukkat nassiunneqarnerannut atatillugu akileraarutaasussanik naatsorsuineq pillugu nalunaarut innuttaasup tigusariaqarjaa, assersuutigalugu akiliisitsiniartarfiup tamanna pillugu nalunaarutaata nassiunneqarnera sioqqullugu.

Aammattaaq oqaatigaara innuttaasut akileraarutit akileqquneqartut pillugit apeqquteqaataasa amerlanersaannut Akiliisitsiniartarfiup akissuteqarsinnaagajuttarnera qularnartorujussuartut isigigakku. Aamma kommunip A-mut B-mullu nalunaarutaa 6. august 1998-imeersoq innersuussuti-gaara, tassanngalu erserluni amerlassulisiinermut akilerliissuteqarneq akileraartarnermi allaffimmumt allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit pissasoq. Taamatuttaaq inaarutaasumik naatsorsuinernit erserpoq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliunnginnermi najukkami akileraartarnermi allaffik oqaloqatigineqqaartariaqartoq.

Kiisalu oqaatigaara "Isertitat akileraaruteqaataasussat pillugit nalunaarut"-mit 6. august 1998-imeersumit aamma 14. oktober 1998-imeersumit ersertoq piffissaliunneqartoq - tulleriinnerini malillugit 4. september 1998 aamma 12. november 1998 - nallertinnagu akerliliisoqarsimannqip-pat amerlassusiliineq pineqartoq atuuttussatut isigineqassasoq.

Akiliisitsiniartarfimmit innuttaasunut saaffiginnissutit:

Siusinnerusukkat oqaatigineqartutut K kommunip oqaatigaa Akiliisitsiniartarfimmit qaammammoortumik naatsorsuutit innuttaasumut inatsisitigut sunniuteqanngitsut, taamaallaalli kontomi allatuiffittut isigineqassasoq, akilersinniarneqarumaartussat pillugit ilisimatitsissutaasoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Akiliisitsiniartarfik tassaasoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq. Innuttaasup Akiliisitsiniartarfimmit allagarsinera nalinginnaasumik isumaqartarpoq Akiliisitsiniartarfiup akiligassat tamatumunnga atatillugu akilersinniarai.

Akiliisitsiniartarfiup pisut ilaanni akiliisitsiniartarfittut pisunilu allani ingerlatsiveqarfiit allat akilersinniagaat pillugit ilisimatitsarfinnartut iliuuseqartarnera innuttaasullu apeqquteqaateqarfigisinnaasaattut pissusilersortarnera paasinninnera malillugu saaffiginnissummumt atatillugu Akiliisitsiniartarfiup sulianik suliarinninnermut sutigit iliuuseqarniarnera pillugu innuttaasumut nalornilersitsivoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara ingerlatsinermi pissuserissaarnerup nassatarigaa oqartussaasup saaffiginnissutaasa saaffiginninnerit sunik siunertaqarnerat pillugu nalornilersitsissanngitsut.

Taamaattumik K kommuni qinnuigaara matuma qulaani taaneqartut kommunimut sunik isumaliutersuuteqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu, matumani Akiliisitsiniartarfik akiliisitsiniarnermi ingerlatsiviusutut innuttaasunut taamaallaat allagaqartalerniarnersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Kommuni ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli akissuteqanngilaq.

04-08 Pisinnaatitaanermik Namminersornerullutik Oqartussanit kommuninut inatsisinik unioqutitsisumik tunniussineq.

Namminersornerullutik Oqartussat meeqqat atuarfianni tjenestemandit pillugit sulisoqarnermik aqutsinermut pisinnaatitaanerup ilaanik kommuninut tunniussisimapput. Ombudsmandi aalajangerpoq pisinnaatitaanermik allamut tunniussineq, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani, Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Pisortaqarfiup kaajallaasitaatigut nr. 8/85-ikkut pisimasoq taanna, inatsisinut naapertuuttuunersoq misissorniarlugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliassamik allamut isumagisassanngortitsisimaneq taanna inatsisitigut tunngavissamik pisariaqartinneqartumik amigaateqartoq. Tamatuma inatsisitigut kingunerivaa allamut isumagisassanngortitsineq atorunnaartoq.

Kaajallaasitap 1. april 1994 sioqqullugu atulersinneqarsimasup pineqarnera eqqarsaatigalugu, pissutsit isornartorsiornissaat Ombudsmandip pisinnaatitaanerata avataaniippoq.

Kommunit tamatuminnga paasissutissinneqarnissaat Ombudsmandip pisortaqarfimmut inassuteqaatigaa.

Aammattaaq Ombudsmandip pisortaqarfimmut inassuteqaatigaa malittarisassat, innuttaasunik attuisut, kajallaasitatut iluseqartillugit aalajangersarneqartassanngitsut.

(11.73.10.8/003-00)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik 6. januar 2000-imi allaffigaara pisortaqarfiup kaajallaasitaanik nr. 8/85-imik, suliassamik isumaginnittussanngortitsineq akissarsianillu ilanngaassisinnaatitaaneq pillugit, nammineerluni misissuinisamik aallartitsiniarlunga aalajangertunga.

Namminersornerullutik Oqartussat, Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Pisortaqarfiup kaajallaasitaanut nr. 8/85-imut siulequtsiussami ilaati-
gutt imaattut erserput:

“Kalaallit Nunaanni kommuneqarfiit Kattuffiat isumaqatigalugu aalajangerneqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini tjenestemandinik atorfinitsitsisartutut piginnaatitaanermik ilaa kommuninut tunniutissagaat. Tassani pineqarpoq atorfilittut sulinermi ileqqussanik unioqutitsinerni annertunnginnerusuni iliuseqarsinnaatitaaneq.”

Kaajallaasitap §-iisa 2-anni, oqaaseqatigiinni 3.c.-ni imaattut aalajangi-
gaapput:

“3.c.Taava sulinermik nalunaarusiaq kommunalbestyrelsep nalilissavaa aalajangerlugulu suliami iliuseqaqqittariaqarnerisooq, imaluunniit nalunaarusiaq unitsiinnartariaqarnerisooq.

Tamatuma kingornagut pineqaatissiissutaasinnaasoq tassaagajuttarpoq tjenestemandip allakkatigut mianersoqqussummik tunineqarnera. Tassani nalunaarneqasapput sulinermi unioqutitsinernit suut pineqarnerisut, immaqalu pineqaatissiissutaasinnaajunnaartut allat, soorlu akissarsianik ilanngaanerit. Allakkatigut mianersoq-

qussummi aamma ilanngunneqassaaq unioqqutitseqqinnermi sulkortunerusumik iliuuseqartoqarsinnaasoq. Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq tullianik atorfeqarnermut tunngasutigut killisiuisoqarsinnaasoq soraarnerussutisiassaqaqarnani soarsitaanermik kinguneqarsinnaasumik.“

Misissuinermik aallartitsinissannik toqqaaninnut tunuliaqutaasoq imaappoq:

Naammagittaalliuutip aalajangersimasup malinnaaffigineranut atatillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik allakkatigut 29. april 1999-imeersutigut qinnuigaara suliassamik isumagisassanngortitsineq pillugu apeqqummut taamatullu akissarsianik ilanngaanerup pineqaatissiinertut atorfeqarneranut inatsisitigut tunngavissaqarneranik apeqqummut oqaaseqaammik saqqummiusseqqullugu, tak. kaajallaasitami § 2, pkt. 3.c.

Pisortaqarfik allakkatigut 3. juni 1999-imeersutigut ima akissuteqarpoq:

“Ombudsmandip paasilersimavaa Pisortaqarfik kaajallaasitakkut nr. 8/85-imeersukkut pisortatut oqartussatut atorfinitsitsisartutut pisinnaatitaanermi ilaanik kommuninut ataasiakkaanut isumagisassanngortitsisimasooq. Ombudsmandip qularnartoqartippaa suliassamik isumagisassanngortitsineq taanna inatsisinut naapertuuttuunersooq.

Pisortaqarfiup matumunnga oqaatigissavaa, Pisortaqarfik isumaqartoq suliassamik isumagisassanngortitsisimaneq inatsisitigut aalajangersagaanngitsoq nangaanartoqanngitsoq, taamaatuttaarlu patsisigisassanik pitsaasunik illuinnarsiunngitsunik tunngaveqartoq.

Isumaqartoqarpoq suliassamik isumagisassanngortitsineq atoruminarsaatiniq sulinermut tunngasunik pissuteqartumik pisariaqartsinneqalersimasooq. Tamatumunnga ilanngunneqassaaq Pisortaqarfik isumaqarmat Kalaallit Nunaanni kommunit ataasiakkaat aalajangiinermik pineqartunik aalajangiinissaminut piukkunnartuusut, minnerunngitsumik pisinnaatitaanerup allamut isumagisassanngortinneqarsimasup sulinermi naalasseriitsulionernut annikitsuinnarnut tunnganera pissutigalugu.

Taamatuttaaq oqaatigisariaqarpoq suliassamik isumagisassanngortitsisimaneq allaganngorlugu nalunaarutigineqarsimammat Pisortaqarfillu, oqartussaasutut allamut isumagisassanngortitsisusutut, kommunit pisinnaatitaanermik isumagisassanngortinneqarsimasumik suliqarnerannik sunniuteqarluartumik nakkutilliinissaminut periarfissaqarmat, tassami kommunit pisuni arlalinni Pisortaqarfinnut nalunaarutiniq nassiussinissaminut pissaaffeqarmata.

Naggataatigut Ombudsmandip akissarsianik ilanngaanerup pineqaatissiinertut atomissaanut inatsisitigut tunngavissaqarneranik apeqqummut oqaaseqaateqartoqarinnissaa kissaatigaa, tak. kaajallaasitami § 2, pkt. 3.c.

Pisortaqarfiup matumunnga oqaatigissavaa inatsisitigut tunngavissamik taamaatumik peqanngimmat, kisiannili § 2-mi, pkt. 3.c.-mi oqaasiliorneq pitsaanngitsoq taanna § 1, imm. 3-mut atatillugu isigineqassaaq, tamatumani kommuni tjenestemandi inatsisinik unioqqutitsisumik sulinngitsoortillugu akissarsianik ilangaasinnaa- nissaminut piginnaaneqartitaalluni. Tassa taamaallaat pisumi tassani akissarsianik ilanngaasoqarsinnaavoq, tassalu pineqaatissiivinnertut atorfeqarnani.

Naggataatigut Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa kaajallaasitamik nr. 5/85-imik misissuineq nutarterinissarlu aammalu Kalaallit Nunaanni pisortani atorfeqartit atorfimmi naalasseriitsuliorneq pillugu suliassanngortitaasarnerat pillugu ilitersuut maannakkut suliareneqarmata, pingaartumik kommunit eqqarsaatigalugit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 6. januar 2000-imeersutigut pisortaqarfik nalunaarfigaara pisortaqarfiup akissutaa imatut paasigiga, pisortaqarfik oqartussatut meeqqat atuarfiini tjestemandinik atorfinitsitsisartutut, suliani atorfimmi naalasseriitsuliornernut tunngasuni aalajangiinissamut pisinnaatitaanini kommuninut ataasiakkaanut, taamaaliornissamut inatsisitigut tunngavissaqartoqanngitsoq, tunniussimagaa taamatullu allamut isumagisassanngortitsineq pissutigisat sulineramik atoruminarsaanermut tunngasut tunngavigalugit pisisasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik nalunaarfigaara suliassamik allamut isumagisassanngortitsineq aammalu akissarsianik ilanngaasinnaatitaaneq pillugit kaajallaasitap inatsisinut naapertuuttuussusianik nammineerluni misissuineramik aallartitsisimasunga.

Tamanna ilutigalugu pisortaqarfik qinnuigisimavara pisortaqarfik apeqqummut allanik oqaatigisassaqaqarnersoq ilisimatitsissutigeqqullugu.

Aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat, inatsisileriffik, apeqqummut oqaaseqaateqaqqullugit qinnuigaakka.

Pisortaqarfiup inatsisileriffiullu qinnutigisannut akissuteqarnissaat 28. februar 2000-imi nukingisaarutigaa.

Inatsisileriffik allakkatigut 2. marts 2000-imeersutigut imaattunik akissuteqarpoq:

“Inatsisileriffiup matumunga ilisimatitsissutigisavaa KIIP-i akissutissatut misingiummik saqqummiusseqqullugu qinnuigineqarsimasoq. Tamatuma kingornagut Inatsisileriffiup KIIP-p naliliinera aallaavigalugu Ombudsmandip saaffiginnissutaa akissuteqarfigiumaarpaa.

Inatsisileriffik KIIP-imit akissummik suli tigusaqarsimannigilaq, Ombudsmandillu allagai pissutigalugit KIIP-i attaveqarfigiumaarlugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik allakkatigut 6. marts 2000-imeersutigut ima akissuteqarpoq:

“Pisortaqarfiup kaajallaasitaa nr. 8/85 pillugu Ombudsmandip allagai 5260-imik normullit 28. februar 2000-imeersut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup tigusimavai.

Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnavaa kaajallaasitap inatsisinut naapertuussuseqarneranik apeqqummut maannakkorpiaq oqaatigisassaqaqanngimmat. ...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut Inatsisileriffik 7. marts 2000-imi imaattunik akissuteqarpoq:

“..

Allakkani 2. marts 2000-imeersuni ilisimatitsissutigineqartutut Inatsisileriffiup KIIP-i suliamik nalileeqqullugu qinnuigisimavaa. Tamanna KIIP-ip, pisortaqarfittut oqartussaataalluni akisussaasutut, kaajallaasitap inatsisinut naapertuuttuuneranik naliliinissami oqartussaasutut pisortaqarfiunera tunuliaqutaralugu isigineqassaaq. KIIP-imit akissut ilanngunneqarpoq.

Inatsisileriffik suliama matumani akunnermiliuttutut inissisimasimavoq, apeqqutinillu saqqumiunneqartunik toqqartumik naliliisimanani. Inatsisileriffik suliffeqarfiup iluani ingerlatsisuvoq pisortaqarfiit inatsisilerinermit tunngasunik ikiorsernis-saannik suliaqartuusoq.

Taamaattumik Inatsisileriffiup siunissami inassutigisassavaa Inatsisartut Ombudsmandiat suliani aalajangersimasuni pisorta qarfinnut oqartussaati-taasunut toqqartumik saaffiginnittassasoq.”. (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq.)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pi-sorta qarfinnut allakkat ilannguneqarsimasut 7. marts 2000-imik ulluligaapput, taak-kunangalu imaattut erserlutik:

“Pisorta qarfiup aallarniutigalugu ilisimatitsissutigisassavaa suliassamik isumagi-sassannortitsinermik apeqqut pillugu aamma akissarsianik ilanngaanerup pineqaa-tissiissutitut atorfeqarneranut inatsisitigut tunngavissaq pillugu Ombudsmandimut akissut 3. juni 1999-imi nassiunneqarsimammat.

Pisorta qarfiup akissutini nassiutissavaa.

Suliassamik isumaginnittussannortitsisimanerup nassataaraa pisinnaatitaaner-mik oqartussanut immikkoortunut tunniussisoqarsimasoq. Taamaalilluni suliassa-mik isumagisassannortitassamik avataaneersumik oqartussanut siaruarsimasunut isumagisassannortitsineq tassani pineqarpoq.

Pisinnaatitaanermik allamut isumagisassannortitsisimanerup inatsisitigut tun-ngavissaqarnani inatsisinut naapertuuttuuneranik apeqqummut oqaatigineqarsin-naapput, ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tamanut tunngasumi inatsisini ta-manna pillugu malittarisassaqanngimmat.

Taamaattorli nalinginnaasumik isumaqartoqarpoq allamut isumagisassannortitsi-neq naammaattumik annertussusilimmik inatsisini tunngavissaqanngitsumik pisin-naasoq, kisiannili taamaattoq minnerpaamik piumasaqaatit arlallit naammassineqar-simasussaasut, allamut isumagisassannortitsinermut inatsisitigut aalajangersagaan-ngitsup akuerineqarsinnaalinninnerani.

Minnerpaamik piumasaqaatit arlallit taakkua ilaatigut tassaapput oqartussaasup tigusaqartup naapertuulluurtumik suliassat isumagisassannortinneqartut taakkua pi-sinnaassuseqarluurtumik iliorluni suliarsinnaassagai, ilaatigullu sulinermut tunnga-sumik pissuteqartumik pisariaqartoq - imaluunniit kissaatiginartuusoq - suliassanik isumagisassannortitsinermut pinissaa.

Minnerpaamik piumasaqaatit taakkua qularutissaanngitsumik suliassamik isuma-gisassannortitsinermi kaajallaasitami nr. 8/85-imeersumi eqquutitinneqarsimasori-narput.

Kisiannili suliassamik isumagisassannortitsisimanerup inatsisinut naapertuuttu-mik inatsisini tunngavissaqarnani naammassineqarsimaneramik naliliinermi pissusi-viusut allat akuliunneqartariaqarput. Pissusiviusut taakkua tassaapput suliassat isu-magisassannortitat suussusii, oqartussat isumagisassannortitsinermi akuliunne-qarsimasut, taamatullu suliassamik isumagisassannortitsinermut annertussusia.

Suliassat suussusiat pillugu tamanut tunngasumik oqaatigineqarsinnaavoq, (suli-assa)q innuttaasunut naleqqiussilluni sunniuteqarnerujartortillugu suliassamik inat-sisitigut aalajangersagaanngitsumik isumagisassannortitsinermut qanoq ilisukkut naammassinneqarsinnaaneranut piumasarisasut sukannerneruleriartortarmata.

Suliassamik isumagisassannortitsineq, atorfimmi naalasseriitsuliornernut anni-kinnerusunut taamaallaat tunngasooq, tassaavoq killilimmik isumagisassannortitsi-neq pisinnaatitaanermik killiliiffigeqqissaagaasumik nassatalik, suliat aalajangiiffi-gisassat tassani pineqaralarput, kisiannili innuttaasunut attuumaneqartunut naleqqi-ussilluni annikitsuinnarmik sakkortusseqarlutik. Tamanna suliassamik isumagisas-sannortitsisimanermut inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaatip qasuk-karnissaanut tapersiutaavoq.

Oqartussaasut suliassamik isumagisassannortitsinermut akuliusimasut pillugit isumaqartoqarpoq, taakkua ataatsimoorlutik ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi

oqartussaassuseqassutsikkut tulleriinnermut ilaatinneqassappata, suliassamik isumagisassanngortitsineramik inatsisini aalajangigaanngitsumik akuersinissamut piumasaaqatit minnerpaat saniatigut piumasaaqatinik annertunngitsunik piumasaaqartoqassasoq. Tamanna oqartussap tunniussisup pisuni taakkunani oqartussamut tiguisumut ilitsersuinissaminut nakkutilliinissaminullu suli pisinnaatitaaffeqarneranik tunngavilersuuteqartinneqarpoq.

Aallaavittut qitiusumik oqartussaasoq kommuninik ilitsersuisussaataitaanngilaq, Pisortaqaarfilli meeqqat atuarfii eqqarsaatigalugit kommunit pisinnaatitaanermik isumagisassanngortinneqartumik suliaqarnerannik sunniuteqarluartumik nakkutilliinissaminut periarfissaqarpoq, tassami kommunit pisuni arlalinni nalunaarutinik Pisortaqaarfimmut nassiussinissaminut pisussaaffeqarmata, taamatuttaarlu soorlu Pisortaqaarfimmut qulliuernerulluni oqartussaasumut naammagittaalliorsinnaatitsisoqartoq.

Suliassamik isumagisassanngortitsinerup annertussusia suliassap isumagisassanngortitap inatsisitigut immikkut ittumik tunngavissaqarnani qaqugukkut pisinnaanera nut pingaaruteqarpoq. Suliassaq isumagisassanngortinneqartoq nalinginnaasumik naapertuulluurtumik killiliivigineqarsimasussaavoq, kisiannili suliassat isumagisas sanngortitat atituumik killiliiffigineqarsimaleriartortillugit tunngavissamik piumasaaqarneq suliassanut isumagisassanngortitanut annikinnerusumik killiliiffigisanut naleqqiussilluni alliartortarpoq. Tamanna suliassap isumagisassanngortitap annerusumik minnerusumilluunniit sunniuteqarnera pillugu isummat kingunerattut isigineqarsinnaavoq.

Pisumi taassumani suliassamik isumagisassanngortitsisimaneq atorfimmi naalaseriitsuliornanut annikinnerusunut killiliiffigeqqissaagaavoq.

Tassalu pingaartitassat siuliini taaneqartut suliassamut isumagisassanngortitamut inatsisitigut tunngavissamik piumasaaqarnerup sakkukinnerulersinnissaanut taper-siimmata, aammattaarlumi piumasaaqatit minnerpaat, soorlu siuliini oqaatigineqartutut, qularnanngitsumik suliassamik isumagisassanngortitamik suliaqarnermi naammassineqarsimasutut isigisariaqarmata, Pisortaqaarfik isumaqarpoq suliassamik isumagisassanngortitsineq inatsisitigut aalajangigaanngitsaq nangaanartoqanngitsaq aammalu pitsaasunik naapertuulluurtunillu immikkut pissutissaqartoq.

Akissarsianik ilanngaannissamut pisinnaatitaaneq pillugu tassani pineqaatissiineq pineqanngilaq. Akissarsianik ilanngaaneq taamaallaat pissutissaqarnani takkutitngitsoortoqartillugu atorneqartarpoq, tassalu isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisinik tunngaveqarneq nalinginnaasoq tassani pineqarpoq, taanna malillugu tigussamut akiliisussaaneermik pisussaaffeqarneq tigussasaq tunniunneqangikkaanngat atorunnaartarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfimmut 14. marts 2000-imi allagaqarpunga pisortaqaarfillu qinnuigalugu pisortaqaarfiup allagai 6. marts 2000-imeersut imatut paasisariaqarnermut ilisimatitsissutigeqqullugu, tassalu kaajallaasitap inatsisinut naapertuuttuunera pillugu apeqqummut pisortaqaarfik oqaatigisassaqaanngitsaq, imaluunniit pisortaqaarfiup kingusinnerusukku akissuteqarnermigut suliaq uterfigeqqikkumaarneraa.

Pisortaqaarfik allakkatigut 17. marts 2000-imeersutigut ilaatigut ima akissuteqarpoq:

“Pisortaqaarfik marloriarluni, allakkatigut nr. ... 3. juni 1999-imeersutigut aamma allakkatigut nr. ... 7. marts 2000-imeersutigut, Inatsisileriffik Naalakkersuisut Allattoqarfiata ataaniittoq aqqutigalugu nassiunneqartutigut, kaajallaasitap inatsisinut naapertuuttuuneranut eqqartorneqartumut oqaaseqaatiminik saqqummiussisimavoq.

Taamaattumik pisortaqarfiup allagai nr. ... 6. marts 2000-imeersut imatut paasi-neqartussaapput, Pisortaqarfik apeqqummut allanik oqaaseqaatissaqanngitsoq.”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamanna tunuliaqutaralugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini tjenestemandit pillugit malittarisassat Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunenilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi nassaassaapput. Inatsisartut inatsisaat kimulluunniit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani imaluunniit Kalaallit Nunaanni kommunini atorfinni tjenestemandit atorfilinnut atuuppoq.

Atorfimmi naalasseriitsuliorneq pillugu suliassanngortitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata kapitaliisa 5-anni malittarisassaqaarpoq. Kapitali taanna atorfimmi naalasseriitsuliornermut pillaammik pillaateqartitsinisamut Naalakkersuisut pisinnaatitaanerminnik tunniussinissaannut piginnaatitsissummik imaqanngilaq.

Atorfinitsinermut pisinnaatitaaneq Inatsisartut inatsisaata §-iisa 4-niippoq, tassani imaattut aalajangigaallutik:

“Namminersornerullutik Oqartussat ataanni tjenestemandit Naalakkersuisunit ivertitaasassapput. Kommuneni tjenestemandit kommunalbestyrelsenit ataasiakkaanit ivertitaasassapput.”.

Kulturimut atuartitsinernullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 8-nni, imm. 1-imi, aalajangigaavoq Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisut pisortallu naalakkersuisut kommunini ataasiakkaani kommuneqarfillu avataanni inoqarfinni atorfinitsittarlugillu soraarsittassagaat.

Inatsisilerinermi atuakkiani manna pillugu isumaqatigiinneqarpoq, maleruagassaq pingaarneq tassaassasoq inatsisini tunngavissaqarnani pisinnaatitaanermik naalagaaffiup oqartussaasunit kommuninut isuma-gisas-sangortitsisoqarsinnaanngitsoq.

Taamaalilluni ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq pillugu Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni, saqqummersumi siullermi, 1994-imeersumi, quppernerit 98-ianni suliassamik kommuninut isumagisassanngortitsisarneq pillugu imaattut oqaatigineqarput:

“(Nunap aggornerani) kommunimut imaluunniit kommunimit suliassamik isumagisassanngortitsineq inatsisini tunngaveqarnissamik pisariaqartitsivoq, tassani peqqaataanik oqartussaasoq pisinnaatinneqartoq tassaagaluarpat naalagaaffiup oqartussaaffia imaluunniit (nunap aggornerani) kommuniugaluarpat alla. Tamatumunnga pissutaavoq (nunap aggornerini) kommunit oqartussaassuseqassutsikkut tulleriinnermut nalinginnaasumut ilaanginnerannik; taamaattumik (nunap aggornerini) kommunit ataatsimut qullersarisaannik oqartussaaffeqanngilaq.

“(Nunap aggornerani) kommunimut imaluunniit kommunimit suliassamik isumagisassanngortitsineq nalinginnaasumik inatsisini tunngaveqarnissamik pisariaqartitsisarpoq, taamaattorli qaqutigoortumik pisumik tunngavissamik allamik tunngaveqarluni pisinnaalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi Suliassanik suliaqartarneq pillugu atuakkiaminni, sisamassanik saqqummersumi, 1995-imeersumi qupper-

nerit 55-ianni, Carl Aage Nørgaardip aamma Jens Gardep imaattut oqaatigaat:

“Suliffiup avataani kommunit oqartussaasuinut imaluunniit oqartussaasuinit suliassamik isumagisassannngortitsisarnerup inatsisini tunngavissaqarnani pisarnera qaqutigooorsorinarunarpaataq. Suliassamik qitiusumik aqutsisoqarfimmiit kommunini oqartussaasuinut isumagisassannngortitsineq ajornartorsiummik imaattumik imaqarpoq, kommunit aallaavitut allaffissornermi oqartussaassuseqassutsikkut tulleriinnerup avataaniimmata, taamaattumillu kommunalbestyrelsit suliassamik isumagisassannngortinneqartumik tigusinissaminut soorunalimi pisussaaffeqanngillat, taamatuttaarlu soorlu atorfimmi naalakkiutitigut piginnaatitsinerit suliarineqarnissaannut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaanngitsoq. Taamaattorli suliassanik isumagisassannngortitsinerit taamaattut pinngitsoortinneqavissinnaanngillat, naak kommunini iluarsaaqqinnerup ilaatut naalagaaffiup kommunillu akornanni suliassanik agguataarinerup pisariaqartitsineq minnerulersissimagaluaraa. ...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aamma quppernerit 57-ianni ima allassimasoqarpoq:

“Suliassamik suliffiup avataanut isumagisassannngortitsinerup pissutsit pissusisamisooruunerat suliassamillu isumagisassannngortitsineri periaaseq pioreersoq tunngavigalugu inatsisinut naapertuuttut isumaqarfisariaqarneranik naliliinnermi aammattaq uniffigisassat arlallit pingaartinneqartariaqarput. Siuliini oqaatigineqartunit ersereerpoq oqartussaasumit sorlermit oqartussaasumut sorlermut suliassamik isumagisassannngortitsisoqarnera pingaaruteqartoq, tamatumunngalu ilanngullugu pingaartinneqartariaqarpoq oqartussaasoq, isumagisassannngortitamik tigusisussa, taassuminnga tigusinissaminut piukkunnaateqarnersoq pisinnaassuseqarnerorlu. Allaffissornermi oqartussaassuseqassutsikkut tulleriinnerup iluani suliassanik isumagisassannngortitsineri oqartussaasup alliuernerusup pisinnaatinneqarnermik isumagisassannngortinneqartunik qanoq-iliorluni suliaqarnissaanik ilitsersuinerit suliassamik isumagisassannngortitsineq isumannaannerusunngortissinnaavaat, aammattaarlu matumani periarfissaqarsorinarpoq malittarisassat pingaarterit najoqqutassiaasut aqutugalugit naliliinerup, oqartussaasup aalajangiisussap naliliinerisassaata, annertussusilernissaa. Matuma saniatigut suliassamik isumagisassannngortitsineq pissutsit atoruminarsaanermut sulinerimullu tunngasut pissutigalugit pisariaqartinneqarnersoq aalajangiinerillu pissusaat ilanngullugit pingaartinneqartariaqarput, matumunnga ilanngullugu pingaartumik aalajangiinerit innuttasunut attuumaneqartunut annertuumik sunniuteqarnerisut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnerimullu Pisortaqarfiup suliassamik isumagisassannngortitsinerimut pissutiginiakkatut oqaatigaa, “oqartussaasup tigusaqartup naapertuilluartumik suliassat isumagisassannngortinneqartut taakkua pisinnaassuseqarluartumik iliorluni suliarisinnaassagai”, suliassamillu isumagisassannngortitsineq “sulinerimut tunngasunik pissuteqartumik pisariaqartoq - imaluunniit kissaatiginartuusooq”, “suliassamik isumagisassannngortitsineq atorfimmi naalasseriitsuliornernut annikinnerusunut taamaallaat tunngasoq killilimik isumagisassannngortitsinerusooq”, pisortaqarfik “kommunit pisinnaatiitanermik isumagisassannngortinneqartumik suliaqarnerannik sunniuteqarluartumik nakkutilliinissaminut periarfissaqartoq” taamatullu, “Pisortaqarfimmut qulliunerulluni oqartussaasumut naammagittaalliorsinnaatitsisoqartoq”.

Pisortaqarfiup oqaatigaa suliassamik isumagisassanngartitsineq anni-kinnerusoq tassani pineqartoq. Isumaqarpunga naalasseriitsuliornerit aalajangiiviginissaannut pisinnaatitaanermik isumagisassanngartitsineq anertulluinnartuusoq. Aammattaaq isumaqarpunga pissutsit imaannerat, naalasseriitsuliornerit pillugit aalajangiinissamut pisinnaatitaanernarmik isumagisassanngartitsineq tassani pineqartoq, attuumaneqartunut anertoqisumik sunniuteqartoq. Taamaammatt pisortaqarfimmit oqaatigineqartutut isumaqanngilanga tassani suliassamik isumagisassanngartitsineq “innuttaasunut attuumaneqartunut naleqqiussilluni annikitsuinnarmik sakkortussilik” tassani pineqartoq. “Tamanna suliassamik isumagisassanngartitsisimanermut tunngavissaqarnissamik piunasaqaatip qasukkarnissaanut tapersiutaavoq”. Paarlattuanik isumaqarpunga pissutsit taakkorpi-aat inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piunasaqaatip sakkortunerulersinnissaanut tapersiisut.

Pisortaqarfiup oqaatigaattaaq pisortaqarfik kommunit pisinnaatitaanermik isumagisassanngartinneqartumik suliaqarnerannik sunniuteqartu-artumik nakkutilliinissaminut periarfissaqartoq. Kaajallaasitamit erserpoq allakkatigut mianersoqqussutit, tak. kaajallaasi tami § 2, 3.e, kisimik pisortaqarfimmut nalunaarutigineqartassasut. Tamanna isumaga malillugu sunniuteqartu-artumik nakkutilliisoqarsinnaanissaanut naammangilaq.

Taakkua saniatigut pisortaqarfiup oqaatigaa “oqartussaasup tigusaqartup naapertuilluartumik suliassat isumagisassanngartinneqartut taakkua pisinnaassuseqartu-artumik iliortuni suliarisinnaagai”, suliassamik isumagisassanngartitsineq “sulinermt tunngasunik pissuteqartumik pisariaqartoq - imaluunniit kissaatiginartoq”. Tamatumunnga oqaatigaara suliassamik isumagisassanngartinneqartumik naliliinermi oqartussaasup tigusaqartup pisinnaatitaanernik immikkut ittumik pingaartitsisoqassappat, tamanna ima tunngavilersuuteqartinneqarsimassasoq, oqartussaasoq immikkut ilisimasalinnik sulisoqartoq, assersuutigalugu suliassaqarfiusumik immikkut paasisimasalimmik, ilisimasalimmik imaluunniit misilittagalimmik. Tamanna isumaga malillugu tamatumunnga tunngasumik oqartussaasup tigusaqartup suliassamik isumaginnissinnaanissaanut naammangilaq.

Aammattaaq pisortaqarfiup pissutaasut sulinermt tunngasut immikkut ittut suut suliassamik isumagisassanngartitsinermut tunngavilersuutaasinnaanerat nassuiaateqarfigaa. Taamatuttaaq isumaqarpunga patsisissat sulinermt tunngasut kisimiillutik suliassamik isumagisassanngartitsisimanermik inatsisinut naapertuuttunngortitsisinnaanaviangitsut.

Aammattaaq oqaatigaara kommunit suliassamik isumagisassanngartitamik tigusinissaminut pisussaaffeqangitsut. Tamanna assigiinnigisitsinermik nassataqarsinnaavoq.

Tamatuma kingornagut isumaqarpunga suliassamik isumaginnittussanngartitsisimaneq inatsisitigut tunngavissamik pisariaqartinneqartumik a-

migaateqartoq. Tamatuma inatsisit naapertorlugit kingunerisassaraa suliassamik isumagisassanngortitsineq atorunnaartoq.

Pisortaqarfik qinnuigaara pisortaqarfiup tamanna pillugu qanoq-iliuuseqalersaarneranik ilisimateqqullunga.

Aammattaaq pisortaqarfimmut inassuteqaatigaara malittarisassat, innuttaasunik attuisut, kaajallaasitatut ilusilerlugit aalajangersarneqartassanngitsut, taamaattumillu pisortaqarfiup kaajallaasitat pioreersut oqartussaaffigisami iluaniittut misissussagai, taakkua ullumikkut piunermittut atuutiinnassanerinik naliliinissaq siunertaralugu.

Suliassamik isumagisassanngortitsineq atorunnaartutut isigalugu, akisarsiat ilaannik unerartitsisinnaanerup inatsisinut naapertuuttuuneranik apeqqutip sukumiinerusumik misissuiffiginissaanut pissutissaqarsorinngilanga.

Pisortaqarfiup paasissutissiinissaa utaqqimaarlugu matuma kingornagut suliame annertunerusumik qanoq-iliuuseqaqqissanngilanga.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit akissummik suli tigusaqanngilanga.

24- Isumaginninnermut inatsiseqartitsineq

24-1 Aalajangiinerni isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliuuteqarnissaq pillugu ilitsersuineq.

Suliani isumaginninnermut tunngasuni kommunip naammagittaalliuuteqarnissaq pillugu kommunip ilitsersuusaa pillugu suliami Ombudsmandip nammineerluni misissuiffiginarlugu aalajangiussimasaani Ombudsmandip oqaatigaa aqutsinikkut aalajangiinerit kommunip ataatsimiititaliaanut naammagittaalliuutigin eqarnissaannik kommunip ilitsersuusaa kukkusuuvoq, tassami isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangiinerit tamarmik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmum maalaarutigineqarsinnaammata. Inassutigineqarpoq naammagittaalliuutit pillugit suliat ingerlareersut kommunip Naammagittaalliuuteqarfimmum suliaannorlugit ingerlateqqissagai.

Ombudsmandili isumaqarpoq ilitsersuinnermi periaaseq kukkusooq pillugu kommuni isornartorsiussallugu pissutissaqanngitsoq, tassami taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup periaasaannik malinninnermut ersiutaammat.

Ombudsmandip malittarisassanik taamatut paasinninnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aamma ilalersimavaa. (J. nr. 73.20.7./44-99)

3. juni 1999-imi aalajangerpunga suliani isumaginninnermut tunngasuni kommunip naammagittaalliuuteqarnissaq pillugu ilitsersuinnera nammineerlunga misissuiffiginarlugu, tassami nammineq ornigulluni uannut saaffiginnissummut atatillugu maluginiarakku isumaginninnermik ingerlatsiviup aalajangiinerinut isumaginninnermut ataatsimiititaliaq naammagittaalliuuteqarfissatut kommunip oqaatigisimagaa.

Suliamik suliarinninnerma nalaani kommuni aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaateqaqqullugit qinnuigaakka.

Kommuni allakkatigut 30. juni 1999-imeersutigut imatut oqaaseqaateqarpoq:

“... ”

K kommunip Ombudsmandi isumaqatigaa oqarmat naammagittaalliuuteqarnissamik ilitsersuineq eqqortuunngitsoq. Ilanngussamit ilanngullugu nassiunneqartumit takuneqarsinnaasutut naammagittaalliorsinnaanermik kommunip massakkut ilitsersuisarnera ilaatigut suliani isumaginninnermik ingerlatsiveqarfimmi aalajangiivigineqarsimasuni innuttaasut oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarnissaannut periarfissaq pillugu K kommuni aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup akornanni ajuusaarnartumik isumaqatigiinnginnermik pissuteqarpoq.

Aamma takuneqarsinnaasutut Kanukokap ilaatigut K kommuni sinnerlugu pissutit tamakku Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigisimavai.

Oqaatigineqartut malillugit Naalakkersuisut suliaq taanna suli isummerfigisimanngilaat.

K kommuni isumaqarpoq pissutsit massakkut atuuttut isumaginninnermik ingerlatsivimmi aalajangiinerit Isumaginninnermi Ataatsimiititaliamut naammagittaalliutitigineqarnissaannik innuttaasut innersuunneqarnissaannik pisinnalersitsisut, taamaaliornermi naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu piffissap naammaginarup iluani ingerlateqqinneqartarnissaannut massakkut periarfissatuaammatt.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu 23. august 1999-imi imatut allappunga:

“Innuttaasunit marlunnit, K kommunip allaffeqarfiisa arlaanni isumaginninnermut tunngasumik aalajangiineq naammagittaalliutiginialugu saaffiginnissummut atatillugu, suliap isumaginninnermi ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarsinnaanerani kommunip ilitsersuussisimaneranu tunngasut misissuiffiginialugit nammineq aalajangersimavara.

5. juli 1999-imi kommunip ajornartorsiummik paasinninninnut isumaqataalluni nalunaarluni akissutaa tiguara, tamatumuunakkullu suliap misissuiviginissaanut nammineerlunga aalajangiiffiginninnissannu tunngavissillunga.

Kommunip akissummini oqaatigaa, kommunip isumaginninnermi ataatsimiititaliaanu naammagitaalliorsinnaanermu ilitsersuineq, isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfimmi periusaasartumik aallaaveqartoq.

Tamatumunngalu peqatigitillugu KANUKOKA-p Naalakkersuisullu akornanni, Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartu peqqussutaanni nr. 9-mi, 30 oktober 1998-imersumi naammagittaalliornerni aqutissat pillugit allaffigeqatigiittarsimaneranni allagaasarsimasu, kommunip innersuussutigalugit.

KANUKOKA 3. juni 1999-imi K kommunimut, suliap misissuiffiginialugu nammineerlunga aalajangiivigisimaneranik nalunaarlunga, allakkama assilinerinik Naalakkersuisunut nassitsisimavoq.

23. juni 1999-imi Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup KANUKOKA-mu akissutaata, nalunngisannik aamma assilillugu naammagittaalliuteqartarfimmu nassiunneqarsimasu, assilineri tiguara.

Tamanna aallaavigalugu, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara, Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartu peqqussutaat pineqartoq, kommunip aalajangiisinnaanermu pisussaaffimmik allaffimmu tunniussisinnaaneranu killiliisuuneranu tunngatillugu, paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu naammagittaalliuteqartarfiup makkunannga paasinninnerminik nassuiaateqarnissaa pingaaruteqarpoq:

- Inatsisartu peqqussutaat aalajangiinissamut pisussaaffimmik kommunimi allaffissornermu tunniussisinnaanermu inerteqqummik imaqarnersoq, taamaassimappallu tamatumani suu tunngavigineqarneru.
- Isumaginninnermu tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartu peqqussutaanni tunniussinissamik inerteqqutaasinnaasoq kommunimik kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu siulersuisut pillugit Inatsisartu peqqussutaannu allanullu aammalu kommunimik inatsisitigut nalinginnaasumik kommuneqarfimmi tunniussisinnaanermu malittarisassanu nalequttuuneru,
- kommunimik allaffiit isumaginninnermi suliani, qulliuneru sumu ingerlatitsinisaq sioqqullugu ataatsimiititaliami suliarinnissimanissamik inatsisitigut piumasqaateqartoqarsimappat, sunik pisinnaatinneqarsinnaaneru tamatumunngalu atatillugu,
- kommunimik allaffik, naammagittaalliuteqartarfiup isumaa malillugu isumaginninnermi suliani aalajangiisinnaassutsimik tunineqarsinnaappat, oqartussaa-

sumut qulliunerusumut ingerlatitseqqiisinnaanermik atuisoqartinnagu tamatigut nalileeqqittarnissamut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq.”

Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. maj 2000-imi imatut akivaanga:

“Aalajangiinerit kommunip ingerlatsiviinit isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangerneqarsimasut pillugit naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmit suliarineqassappata ataatsimiititaliamit kommunalbestyrelsimilluunniit suliarineqarsimanissaannik Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinnerusukkut piomasqaatigisarsimasaa tunngavigalugu Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 23. august 1999-imeersutigut Naammagittaalliuuteqartarfik qinuigisimavaa isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq kommunit aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimminnik ingerlatsiveqarfinnut tunniussisinnaanerat pillugu aalajangersakkanik imaqrarneranik qanoq paasinninnini nassuiaqqullugu, matumani ilanngullugu nassuiarlugu Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqrarfiup paasinninnerminik KANUKOKA-mut nassuiaataa Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaqatigineraa.

Aammattaaq Ombudsmandip oqaatigaa tamatumunnga atatillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup makkuninnga paasinninnini nassuiarpagu pingaaruteqassasoq:

1. Inatsisartut peqqussutaat aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmik kommunimi allaffissornermut tunniussisinnaanermut inerteqqummik imaqrarnersoq.
2. isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni pisinnaatitsinermik tunniussinissamut inerteqqutaasinnaasoq kommunit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannut allanullu kiisalu kommunini inatsisitigut nalinginnaasumik kommuneqarfinni pisinnaatitsinermik tunniussisinnaanermut malittarisassanut naapertuuttuunersoq,
3. kommunini ingerlatsiviit isumaginninnermi suliani, oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaallioinnissaq sioqqullugu ataatsimiititaliami suliarinninnissamik piomasqaateqartoqarsimappat, sunik pisinnaatinneqarnerisut, tamatumunngalu atatillugu
4. kommunimi ingerlatsivik, Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaa malillugu isumaginninnermi suliani aalajangiisinnaassutsimik tunineqarsimappat, oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaallioisinnaanermik atuisoqarsimatinnagu oqartussamit suliamik kingullermik suliarinnissimasumut pinngitsoorani utertisinissamut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq.

Aallaqqaasiullugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigissavaa Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinnerusukkut periaaserisimasaa ilaatigut Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 7, imm. 1-ip oqaasertaanik toqqaannartumik paasinninnermik tunngaveqarmat, tassanimi oqaatigineqarmat kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliap imaluunniit nunaqarfinni aqutsisut aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut.

Aalajangersakkami tassani, naak peqqussummi aalajangersakkat allat kommunalbestyrelsi akisussaalluni oqartussaasutut kisiat taagaluaat, kommunalbestyrelsi, kommunimi ataatsimiititaliap taaneqarmata aalajangersagaq taanna Naammagittaalliuuteqartarfiup imatut paasivaa naammagittaalliuut Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqannginnermini kommunimi qinikkanit suliarineqaaqqassasoq, tassami kommunimi ataatsimiititaliap pisinnaatitaanera kommuninik aqutsinermi pisinnaatitaaffimmik tunniussisarneq pillugu kommuninik inatsiseqartitsinermi malittarisassani nalinginnaasuni ilaareemat.

Aammattaq siusinnerusukkut periaasiusup tunngavigaa Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanik Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera, isumaliutissiissummi taanna isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaannut tunngaviummat.

Isumaliutissiissummit tassanga erserpoq siusinnerusukkut isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu periaasiusoq tassaasimasoq kommunit ingerlatsiviisa aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit siullermik isumaginninnermut ataatsimiititaliamit tamatumalu kingorna kommunalbestyrelsimit naggataatigullu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqarnerat. Tamanna Isumaginninnermi Iluarsaaqqinnermut Ataatsimiititaliarsuup Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliasannngortitsineri oqartussaasunik marlunnik aqusaarinnittarnertut taavaa.

Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnermut Ataatsimiititaliarsuup kaammattuutigaa (qupperneq 207 tulliilu) naammagittaallioortarnek pillugu malittarisassat allanngortinneqassasut aqusaagassat marluinnannngortillugit, kommuni oqartussaasusutut siullertut inissillugu, tassani ataatsimiititaliap kommunalbestyrelsilluunniit aalajangiisimanagera apeqquataatinagu, Naammagittaalliuuteqartarfillu naammagittaallioortarnermi oqartussaasut aappaattut inissillugu.

Tamanna Naammagittaalliuuteqartarfimmit imatut paasineqarpoq kommunimi ataatsimiititaliap imaluunniit kommunalbestyrelsip naammagittalliummik suliarinnittarnerata atorunnaarsinneqarnissaa siunertarinqartoq, imaangitsoq qinikkat taakku suliarinnittarneri tamarmik atorunnaarsinneqassasut, taamaaliornikkut kommunimi ingerlatsiviit aalajangiineri Naammagittaalliuuteqartarfimmut toqqaannartumik naammagittaalliuutigineqarsinnaannngortillugit.

Taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinnerusukkut paasinninnera Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup paasinninnermisut KANU-KOKA-mut nassuiarsimasaanut naapertuuppoq, paasinninnermi taanna malillugu isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 7, imm. 1 suliani isumaginninnermut tunngasuni aalajangiinissamut pisinnaatitaaneramik kommunip ingerlatsiviinut tunniussinerup inerteqqutigineqarneranik imaqarpoq, aalajangiinerit taamaattut naammagittaalliuutigineqarsinnaapata. Taamaattumik Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangersagaq taanna Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaallioortoqannnginnerani oqartussamut suliamik kingulluilluni suliarinnissimasumut pinngitsoorani utertitsinissamut inatsisigtut tunngavittut paasisimavaa.

Taamaattorli Naammagittaalliuuteqartarfiup ilalersinnaavaa isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 7, imm. 1-imi kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni imaalluunniit kommuninik inatsiseqartitsineri kommuninik aqutsineri pisinnaatitsineramik tunniussisarnek pillugu nalinginnaasumik malittarisassat saneqqunneqarnissaat siunertarinqartoq pisariaqarnera naapertorlugu erseqqissusillimik taamaattussaanageranik isumaqarnissamut tunngavissiisuunngitsoq, taamatutaarlu Inatsisartut peqqussuttaat pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini taamatut paasinninnissamut ikorfartuisumik nassaassaqarani.

Tamanna naapertorlugu Naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut peqqussutaanni § 7, imm. 1-imek paasinninnini massakkut imaalillugu allanngortippaa, taamaalilluni aalajangersagaq taanna imatut paasineqarluni taassuma kommunini oqartussaasut isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangiinissaminut pisinnaatitaasut sorliunerat erseqqissaannaraa, taamalu aalajangiinissamut pisinnaatitsinermik kommunip iluani tunniussinissamut inerteqqummik imaluunniit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuunnginnermi suliamik oqartussamut ki-

ngulliulluni suliaqarsimasumut pinngitsoorani utertitsinissaq pillugu aalajangersakkamik imaqarani.

Aalajangersakkamik taassuminnga paasinninnermik taamatut allanngortitsinnermut ikorfartuutitut aamma oqaatigineqassaaq paragarafimi tassani imm. 3-p pisariaqanngikkaluamik oqaatigigaa Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussanik (qaangiinnermik) isiginninniannginnera allaffissornik-kut oqartussanut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngitsoq, naak tamanna Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerinut allanut aamma atuutinnngikkaluartoq.

Naammagittaalliuutit tiguneqareersimasut nassiunneqarsimasullu naammagittaalliuutillu siunissami takkuttarumaartussat isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit kommunillu ingerlatsiviisa aalajangiinnerinik naammagittaalliuutaasut matuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqartarumaarput.

Taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuutit isumaginninnermut tunngasut suliarineqannginnerini ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaat taamaallaat piumasaqaatigisassavaa aalajangiinerit taakku meeqqanik inuusuttunillu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akuersiseqqaanngikkaluarlugu angerlarsimafiup avataanut inissiinerit pillugit aalajangiineruppata, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi § 17, taannami suliani taakkunani aalajangiinissamut pisinnaatitaanerup tunniunneqarnissaanut inerteqqummik erseqqilluinnartumik imaqarmat.

Taamaattorli kommunip ingerlatsiviisa aalajangigaat pillugit naammagittaallior-nissamut periarfissaq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnerminik allanngortitsinera tunngavigalugu Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq naleqquttuusooq naammagittaalliuutit taakku kommunimut tunniunneqartarpat, taassumalu kommunip naammagittaalliuut pillugu paasissutissiisutaanik oqaaseqaatissaqarpallu oqaaseqaataanik ilaqartillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqittarpagit.

Tamanna ilaatigut kommunimi oqartussaasup aalajangiisnaassusermik tunnius-simasup nakkutilliineranut pingaaruteqartussaavoq, aalajangiinerillu kukkusut naqqittarnissaannut periarfissiisalluni, ilaatigullu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allaffissornikkut aqutsineranut oqilisaataassalluni, tassanimi paasissutissanik naammagittaalliuutinut tunngasunik pissarsiniartarnermut nukip-passuit atorpeqartarmata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna oqaaseqaateqarsimavunga:

“Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 7, imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip, kommunimi ataatsimiititaliap imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisut isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangigaat Isumaginninnermut tunngasut pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Peqqussutissatut siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni imatut allassimasoqarpoq:

“Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuutikkut matumuuna kommunip aalajangigaata toqqaannartumik - kommunalbestyrelsi ingerlatseqqittarfittut atoqqaar-nagu - Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlatinneqartaler-nissaanik kinguneqassaaq. Taamaaliornikkut suliasap suliarineqarnera sivikinnerulissaaq.”

§ 7, imm. 1-imut oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

“Isumaginninnermi malittarisassani isumaginninnermut ataatsimiititaliap taassumalluunniit siulittaasuata aalajangiinissamik aalajangersagaqartillugu aalajangiisinnaatitaaneq kommunalbestyrelsimi, ataatsimiititaliami imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisuni isumaginninnermi sulianik isumaginnittartumi ippoq. Taamaalilluni tassa kommunip iluani isumaginninnermi suliami ataasiinnarmik aalajangiisoqartassaaq. Taamaammatt nunaqarfiup aqutsisuisa aalajangiigaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqassapput.”

Taamaalilluni oqartussaasutut siullertut aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq pillugu peqqussutip allaaserinninnerani oqartussaasutut pisinnaatitaaneq aalajangiinissamullu pisinnaatitaaffimmik tunniussisinnaaneq taamaallaat pineqarput, kommuninillu nalinginnaasumik inatsiseqartitsinnermi malittarisassat malillugit piosooq annikillisinnagu.

Taanna malillugu kommunalbestyrelsip isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangiinissamut pisinnaatitaanini kommunimi ingerlatsivimmut tunniuppagu ingerlatsivik taanna kommuni sinnerlugu aalajangiisaaq.

Innuttaasup Isumaginninnermut tunngasut pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuunnginnerani suliap ingerlatsivimmit aalajangiivigineqarsimasup ataatsimiititaliamit imaluunniit kommunalbestyrelsimit suliarineqaqqaarnissaanik piumasaqaat tamatuma kingorna oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarnissaaq sioqqullugu oqartussamut suliamik kingulliulluni suliarinnissimasumut pinngitsoorani utertitsinissatut isikkoqalissaaq.

Malittarisassaaq taamaattoq innuttaasup naammagittaalliorsinnaatitaanerani kinguartisisooq, suliallu oqartussaasumit oqartussaasutut aalajangiisumut siullermut attuumassuteqanngitsumit aallaavittut nutaamik tamakkisumillu suliarineqarnissaanut inatsiseqartitsinikkut innarliisoqannginnissaanut qularnaveeqqutaasooq inatsisitigut erseqqissumik tunngaveqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata oqaasertalersugaanerata imaluunniit taassuma siunnersuutitut suliarineqarnerani suliat oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorinissamut pisinnaatitaaffiup atorineqarnissaaq sioqqullugu oqartussaasumut suliamik kingulliulluni suliarinnissimasumut pinngitsoorani utertitsinissamik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allaaserisaatut periaatsip attatiinnarneqarnissaaq siunertaasimasooq oqaatiginngilaat.

Tamatumali paarlattuanik peqqussut taassumalu siunnersuutitut suliarineqarnerani suliat oqaatigaat kommuni tassaasooq oqartussatut siullertut ataasiarluni aalajangiisusaaq.

Tamatuma kingorna innuttaasup ingerlatsiviup aalajangiigaanik tigusaqarsimasup aalajangiinermik taassuminnga Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuunnginnermini qinikkat aalajangiisartuinut utertitsinissaanut pisussaaffeqarneranik atuuttoqarnera naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni taanna malillugu kommunip naammagittaalliornissamut ilitsersuina eqqortuusimannigilaq.

Kisianni tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara kukkuneq taanna kommunip kukkunerigaluaraa kommuni kommunip suliamik suliarinnin-nera pillugu isornartorsiussallugu pissutissaqanngitsoq isumaqarpunga - taassumalumi paasinninera isumaqatigalugu aamma oqaatigaa, tassami kommunip naammagittaalliornissamut ilitsersuina Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinnermini periaasianik malinninnermut takussutissaamat.

Taamaattorli inassutigissallugu pissutissaqarpunga kommunip suliami isumaginninnermi malittarisassat malillugit aalajangiiffigisimasaani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut toqqartumik naammagittaalliornissamut periarfissaq kisiat ilitsersuutigisassanngikkaa, aammali suliat naammagittaalliornissaq pillugu innuttaasut kukkusumik ilitsersorneqarnersimanerisa kingunerisaanik kommunalbestyrelsimi, isumaginninnermut ataatsimiititaliami imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisunit suliarineqarnissaminnik utaqqisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiutissagai.

Naammagittaalliuutip kommuni suliami oqartussaasutut siullertut aalajangiisimasoq aqqutigalugu Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiunneqartarnissaanik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup kissaatigisaa eqqarsaatigalugu oqaatigaara aqqissuussineq taamaattoq pingitsoorani atorneqalersussatut kissaatigineqarpat taamaaliornissamut inatsisitigut tunngavissamik piumasaqaateqarfiusoq.

Kommunip Isumaginninnermut tunngasut pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaaliornermut periarfissaq pillugu innuttaasumik ilitsersuinnerminut atatillugu naammagittaalliuutip kommuni aqqutigalugu nassiunneqartarnissaa kissaatigippagu peqqussutip allannqortinneqarnissaata tungaanut erseqqissumik oqaatigineqartassaaq periaaseq taanna atussallugu innuttaasut pisussaaffeqanngitsut, tamannali kissaatigunikku Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut toqqaannartumik naammagittaalliorsinnaasut.

Aammattaaq kommunip eqqumaffigissavaa naammagittaalliuutip Naammagittaalliuuteqartarfimmut kommuni aqqutigalugu nassiunneqarnerata naammagittaalliuutip Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiun- nissaanut kommuni pisussaaffiannngikkaa, suliamik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninnissaanut kommuni oqaaseqaasiorsimappat suliamilu allagaatit ilanngunneqarsimasinnaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamaalilluni suliaq taamaattoq kommuni aqqutigalugu Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutaasoq uliareqqinniarlugu kommunip aalajangernerata kommuni pisussaaffianngilaa naammagittaalliuut Naammagittaalliuuteqartarfimmut piaarnerpaamik nassiutissallugu, suliarinneqqinnerup inernissaa utaqeqqaarnagu.

Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfik, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik aamma KANUKOKA allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisigut suliamik paasinninnera pillugu ilisimatippakka.”

Inassuteqatigisannut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

24 - 2 Erninnermut atatillugu ullormusianit ilanngaassineq. Sulinnigiffeqarnerup kingorna erninnermut atatillugu ullormusiat. Ineqarnermut tapiissutinik itigartitsissut assigiissaakkamik oqaasertalersugaq.

A-p ilaatigut naammagittaalliuutigaa erninnermut atatillugu ullormusiassaminut kommunip ilanngaassimammani, erninnermullu atatillugu sulinnigiffeqarnini tamaat erninnermut atatillugu ullormusianik tunniussisoqannginnera. Erninnermut atatillugu ullormusiat siumoortumik tunniunneqartut erninnermut atatillugu ullormusiat tunniunneqarneranni siumoortumik tunniunneqartut ilanngaatigineqarnerannut ombudsmandi oqaaseqaatissaqanngilaq. Ombudsmandi isumaqarpoq uiusup nuliarni erninneranut atatillugu ullormusiassaanit taassuma kommunimut akiitsuinik kommunip ilanngaassinera isornartorsiortariaqartoq, inatsisitigullu tunngavissaqangitsoq. Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq A piffissap sulinnigiffeqarnerisutitunik tunineqarfimmi kingorna erninnermut atatillugu ullormusianik peqqittariaqarsimagaluartoq. Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq ineqarnermut tapiissutinik qinnuteqaatinut itigartitsinermi itigartitsissut kommunip atugaa isornartorsiortariaqartoq. (J.nr. 11.24.20.0./132-98)

K-p kommunia pillugu A-p naammagittaalliuutaanik allakkatigut 23. oktober 1998-imeersutigut tigusaqarpunga. A-p naammagittaalliuutigai 1) panimmi martsii 1997-imi inunngornerani erninnermut atatillugu ullormusianik uiminut tunniussisoqarsimanngitsoq, 2) ernermi martsii 1998-imi inunngornerani erninnermut atatillugu ullormusiassaminik kukkusumik naatsorsuisoqarsimasoq, 3) erninnermut atatillugu ullormusiassaminut ilanngaanneqarsimalluni, 4) ineqarnermut tapiissuteqarfigineqarnissaq itigartitsissutigineqarsimasoq, aamma 5) erninnermut atatillugu ullormusianik sapaatit akunerini 13-iinnarni pisartagaqarsimalluni.

A pillugu suliamut mappimik isumaginninnermut ingerlatsivimmiittumik atukkiusseqqullugu kommuni allakkatigut 20. januar 1999-imeersutigut qinnuigaara. Suliamut mappip nassiuunneqarnissaa allakkatigut 11. februar 1999-imeersutigut nukingisaarutigaa, akissuteqartoqarnissaanillu kommunip allagaasigut 18. februar 1999-imeersutigut neriorsorneqarpu-

nga, suliamullu mappip nassiunneqarnissaa allakkatigut 12. juli 1999-imeersutigut nukingisaarutigeqqillugu.

Tamatuma kingornagut K kommunip allakkatigut 23. juli 1999-imeersutigut akissuteqarfigaanga:

“Erninermusiassanut qinnuteqaat immersorneqarsimavoq ulloq 21. Jan. 1998

A-p erninermusianut qinnuteqaataanut tunngatillugu aallarnisarneqarput sap. akun. 50/51. 1997 aallarnefigalugu. Taakkulu ingerlapput sap.akun. 12/13 1998 tungaanut.

Erninermusiallu unittinneqarneranut pissutaavoq A feeriapengesimmat ulloq 13/2-98. Kr. 4.509,37.

Taavalu uianut tunngatillugu:

B, ... , erninermusianik qinnuteqarnikuunngimmat tunineqarnikuunnani.

A-p erninermusiaanut ilanngaataasimasunut takuneqarsinnaavoq ulloq 15.03.98. Incassominngaaniit ilannga(an)neqarsimavoq 650,00 kr. aamalu Aconto 1900,00 regningilu uianut tungasoq 14,93kr. Taakkulu ataasiaannartumik ilanngaatigineqarsimapput.

Taakkulu K kommunimut naammagittaalliutigisimavai.“

Kommunip akissutaa imatut paasivara, A-p naammagittaalliutaasa imikkoortui 1, 3 aamma 5 kommunip oqaaseqarfigigai. Aammattaaq kommuni suliami allagaatinik arlalinnik ilanngussivoq, matumani ilanngullugit:

1. erninermut atatillugu ullormusianik 1997-imi sap.ak. 50/51-imit 1998-imi sap. ak. 12/13-imut tunniussinermi immikkut allattukkat assilineri,
2. “Nal. ak. suliffiusunut allagartat” erninermut atatillugu ullormusiassanik nalunaaquttap akunnerinut qanoq amerlatigisunut tunniussisoqarsimaneranik takutitsisut, taakkunanga ataaseq ima oqaasertaqarluni: “sulinnigiffeqarnerasiat 13/2-98-imi tunniunneqarsimasut”,
3. sulinnigiffeqarnerasiat 4.509,37 koruuninik tunniussinissaq pillugu A-p sulisitsisuanit allakkat,
4. “kukkunersiuisut april/maj 1998-imi pulaarnerat pillugu allakkiaq”, ilaatigut aamma ilitsersuummik suliffiup iluaniinnaq atugassamik imaqartoq imaattumik oqaasertalik:

“Sulinnigiffeqarnerasiat tunniussinermi erninermut atatillugu ullormusianik piffissap sinneranut tunniussineq tamarmi unittarpoq (!) ...”

Tassalu tamatuma kingornagut suliaq misissuiffiginarlugu aalajangerama, kommunimut allakkani 19. oktober 1999-imeersuni, assilineri A-mut ingerlatinneqartuni, imaattut oqaatigaakka:

“... ”

Erninermut atatillugu A-p uianut ullormusiaqartitsinnginnermik naammagittaalliut pillugu A nalunaarfigisimavara suliaq Ombudsmandimut tunngasumik pisoqalivallaarsimasoq, kisiannili qanoq iliorsinnaanissaanik ilitsersorsinnaagiga.

Erninermut atatillugu ullormusiassanik qinnuteqaateqartoqarsimannginnerarlugu kommuni ilisimatitsisimavoq. Naartunermi, erninermi meeravissiarnermilu sulinnigiffeqartarnek il.il. ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 3 naapertorlugu imaattoq atuuppoq, ullormusiaqarsinnaatitaanerup atuutilerneranit qaammatit pingasut qaangiutsinnagit qinnuteqaateqartoqanngippat ullormusiaqarsinnaatitaaneq atorunnaassasoq. Suliap paasinarsinneqarsimaneratut ta-

matuma kingornagut isumaqarpunga allatigut annertunerusumik qanoq iliuuseqarnissaq pillugu A-p siunnersuuteqarfiginissaanut pissutissaqanngitsoq.

Ineqarnermut ikiorsiissuteqarfigineqarnissamik qinnuteqaatit itigartitsissutigineqartarsimanerannut naammagittaalliuut pillugu kommunip tamanna pillugu suliaanik suli tigusaqanngilanga. Taamaattumik suliap atukkiunneqarnissaa qinnutigaa. Aammattaaq K kommuni suliamik paasinninnerminut nassuaateqaqqullugu qinnuigaara tamatumunngalu atatillugu aalajangiinermi inatsisitigut tunngavigineqartoq ilisimatitsissutigalugu.

Naartunermi/erninermi ullormusiassanik tunniussinermut atatillugu kukkusoqarsimaneranut A-p naammagittaalliuutaa pillugu maluginiarpara piffissami 06-07/98-imi aningaasanut assigiinngitsunik amerlassusilinnut marlunnut akiliisitsiniarnikkut ilanngaassisoqarsimasoq, taakkua pillugit kommuni ilisimatitsissuteqarsimalluni aningaasat arlaat uiusup kommunimut akiitsuinut tunngasut. Kommuni allamik uanut nalunaaruteqanngippat naatsorsuutigaa aningaasat ilanngaatigineqarsimasut, aningaasatut ilaannarmik akilikkatut eqqartorneqartut, naartunermi/erninermi ullormusiassanik siumoortumik tunniussinermut tunngasut.

Naartunermi/eninermi ullormusiassanik sapaatip-akunnerinut 13-iinnarnut tunineqarsimanerminut A-p naammagittaalliuutaa pillugu maluginiarpara kommuni A-p sulinngiffeqarnersiutissanik tigusaqarsimaneranut innersuussilluni naartunermi/erninermi ullormusiassanik kingullermik sapaatip-akunnerinut 12-13/98-imut tunniussisimasoq. Malugaara allakkiamik, "Kukkunersiuisut April/Maj 1998-imi pulaarnerat pillugu allakkiamik" taaneqartumik, periaatsimik kommunip malissimasaanik aalajangersaasumik suliame nassaasaqartoq. Kommuni qinnuigineqarpoq allakkiap pineqartup suliareneqarsimaneranut tunuliaqutaasumik ilisimatitsissuteqaqqullugu."

A-p allagaanik 11. november 1999-imeersunik tigusaqarpunga, taakkunani imaattut oqaatigineqarlutik:

"Una pillugu allaffigeqqippassi, aningaasanut assigiinngitsunik amerlassusilinnut marlunnut akiliisitsiniarnikkut ilanngaassisoqarsimasoq uiusup kommunimut akiitsuinut tunngasut.

Tassunga akissutissaqarpunga, uiga sooq akiitsoqassava akissarsinerit tamaasa kommunimut akiligassanut ilanngaattartartoq, soormi akiliisitsiniartarfimmiit akiligassanik immaluunniit akilersimasatsinnik allagartamik nassitsinneq ajorpugut. Uperineqqassanngikkutta 1997-si 1998-milu akissarsiaai ...-mut piniarniarsigit. Tupinnaqqaq taamatut unitsiinassagissigit."

Allakkannut 19. oktober 1999-imeersunut akissuteqarnissaq allakkani 13. december 1999-imersuni nukingisaarutigaa, tamatumunngalu peqatigitillugu imaattut kommunimut nalunaarutigalugit:

"...

Aammattaaq A-mit 11. november 1999-imi allakkat assilinerat ilanngullugu nassiuppara. Allagaq imatut paasivara, naak kommuni uiusup nammineq akissarsiaanit ilanngaansamat periarfissaqaraluarluni, uimi kommunimut akiitsuinut akiliutissanik kommunimit marloriarluni ilanngaavigineqarsimanini, A-p naammagittaalliuutigaa.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliamik paasinninnini nalunaarutigeqqullugu tamatumunngalu atatillugu ilanngaassisimaneranut inatsisitigut tunngavigisat paasisitsissutigeqqullugit. Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq, 15. marts 1998-imi erninersiutinit akiliisitsiniartarfikkut ilanngaataasut sumut atorneqarsimnersut, paasisitsissutigeqqullugu."

Tamatuma kingornagut kommuni allakkani 8. februar 2000-imeersuni akissuteqarpoq:

“Akissuteqaatit, ineqarnermut ingerlatsivimmit “boligstøtte” pillugu (isumaqarsimavugut, ineqarnermut tapiissutit pineqartut) taamatullu ilanngaassisimanerput pillugu akiliisitsiniartarfimmit tigusimasatta assilineri ilanngullugit nassiuppakka.

Soorlu ineqarnermut ingerlatsiviup akissutitut allakkiaanit ersersoq, A ukiumut 98-99-imut ineqarnermut tapiissuteqarnissamik itigartitsineq pillugu allaffigineqarsimavoq, inoqutigiiimmi aningaasanit isertitaasa killigitinneqartoq annerpaaq 128.000.- koruunioq qaangersimammassuk. (Inoqutigiiit aningaasarsiaat ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 195.893,67 koruuninik amerlassuseqartut naatsorsorneqarsimapput).

Skemap qinnuteqaateqarfiup 18/8 1998-imik ullulikkap allakkallu itigartitsissutit 10/9 1998-imik ullulikkat, taakkunatigut kommunalbestyrelsimut naammagittaalliorsinnaatitaaneq nalunaarutigineqarluni, assilineri ilanngunneqarput.

Naammagittaalliorsinnaatitaaneq allaganngorlugu atorneqarsimanngilaq, taamatuttaarlu oqaasiinnartigut naammagittaalliorqarsimasinnaaneraniq allattuisoqarsimanani.

Ineqarnermut tapiiffigineqartarneq pillugu inatsisitigut tunngavioq ineqarnermut tapiiffigineqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannit nr. 1-imit, 17. oktober 1983-imeersumit taamatullu kingusinnerusukut peqqussutinit allannguuteqartitsiffiusunit erserpoq.

Akissutitut allakkiamut akiliisitsiniartarfimmeersumut ilassutitut ilisimatitsissutiqeqarsinnaavoq, 20/3-99-imi akissarsianik tunniussineri 1.900,- kr.-nik ilanngaassineq ernineri ataatillugu ullormussiassanik 1.900,- kr.-nik 6/3-99-imi á conto-mik tunniussisimanermit taamatullu 14,93 kr.-nik ilanngaassineq B-mut, á conto-mik 1.797,07 kr.-nik tunniussisussaagaluarluni 1.800,- kr.-nik tunniussivigineqarsimasumut, ullormusiassanik amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut matussutissaannut tunngammata. Tassalu 1.800,- kr.-nut taakkununga ilanngullugit 12,- kr.-t akileraarutissanut ilanngunneqarsimammata, akissarsialeriffimmi naatsorsorneqarsimavoq 1.797,07 kr.-nit 1.812,- kr.-nut nikingassut, katillugit 14,93 kr.-nik angissuseqartoq, B-mit utertillugu akileneqassasoq, kisiannili taanna ernineri ataatillugu ullormusiassanik ataasiakkaaginnarmik tunineqarsimammata, aningaasat tamatumá kingornagut A-p ernineri ataatillugu ullormusiassanik ilanngaatigineqarsimapput.

“Kukkunersiuisut April/Maj 1998-imi pulaarnerat pillugu allakkiap” assilineri ilanngunneqarpoq. Soorlu allakkiamit ersersoq “§ 50 malillugu tunniussineri” (akileraarutinit uteertoortissanik tunniussineri) taamatullu “sulinngiffeqarnerisassanik tunniussineri” ataatillugu malittarisassanik tamanut tunngasumik erseqqissaaneq tassani pineqarpoq. Allakkiaq inunnik isumaginninneri ingerlatsivimmi taamanikkut fuldmægtigiusumit, ..., suliarineqarsimavoq, Kommunit Kukkunersiuisarfianit pisarnertut kukkunersiuisut pulaarnerisa nalaanni kukkunersiuisartut isumaqatiginerisigut, sulianillu ingerlatsisunut susassalinnut agguanneqarsimalluni.

Naggasiutigalugu sulii ataasiarlunga ajuusaarutigissavara, allakkat taama kingusitsigisumik akissuteqarfigineqarmata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat suliami allagaatinik Ineqarnermut allaffimmeersunik ilanngusivigineqarsimapput, taakkununga ilaalluni allakkiaq assigiissaartunik oqaasertalik “Ineqarnermut tapiissutiniq itigartitsineq”-mik taaguusikkamik, tassani ima allassimasoqarluni:

“Aalajagiineq naammagittaalliuutiginiarukku uunga saaffiginnaatit: Kommunalbestyrelsi, ... K kommuni.”

aamma qulequttap “Itigartitsineri pissutaasoq” ataani:

“Inoqutigiiit isertitaasa killissarititaasoq 128.000 kr. qaangersimavaat.”

Aammattaq allakkat suliami allagaatinik Inunnik isumaginninnermut allaffimmeersumit Akiliisitsiniartarfimmeersunillu ilanngussivigineqarsimapput. Allakkani “akiliisitsiniartarfimmit akissutitut allakkiatut” eqqartorneqartoq ima oqaasertaqarpoq:

“Iisimatitsivoq erninnermut atatillugu ullormusiaminit marloriarluni akiliisitsiniarnermut ilannganneqarsimalluni.

Iisimatitsissutigineqassaaq akiliisitsiniartarfiup akissarsiat ilaannik unerartitsinissamik 33,33%-iusumik akissarsialeriffimmut nalunaarutaa tunuliaqutaralugu ataasiarluni 20.03.98-imi 650,00 kr.-t ilanngaatineqarsimammata. Atuakkanut, atuakkanik atorniartarfimmut tunniutinngitsoorsimasanut akiligassiissummik 650,00 kr.-iusumik 1997-imi akiligassaqaarsimavoq.

...
1997-imum tunngasumik akileraarutinit § 50 malillugu utertoortussat akiligassaanut akilernerqartussanngorsimasunut 100%-imik ilanngaatineqarmata - akissarsianit ilanngartuineq piffissami qulaani taaneqartumi pisoq uiata inuttut normuata ataani naatsorsuutitut allanneqarpoq ulluunerani paaqqinnittarfimmut siumoortumik akiliutissatut - uimi 1997-imiilli akiligassarisaatut oqaatigisaanut ullut 14-ikkaarlugit akissarsiat ilaasa 174,- kr.-t unerartinneqarnissaannik atsiorfiusimasumut ulluunerani paaqqinnittarfimmut ingerlaavartumik akiliutissatut - 20. marts 1998-imi 354,50 kr.-nut allannortinneqarsimasumut. Akissarsiasaanit ilanngaassineq 650,00 kr.-usooq naatsorsuutitut 20. marts 1998-imi allanneqarsimasooq ulloq taanna A-mut tunniuteqqinneqarpoq.

...”

Tamatuma kingornagut oqaaseqaateqarsimavunga:

“1. Erninnermut atatillugu ullormusianik A-p uianut ullormusiaqartitsisimannginneq pillugu naammagittaalliut.

Erninnermut atatillugu ullormusianik A-p uianut ullormusiaqartitsisimannginneq pillugu naammagittaalliut pillugu allakkatigut 20. januar 1999-imeersutigut A nalunaarfigisimavara, suliaasaq Ombudsmandi pillugu Inatsisartut inatsisaannut naleqqiussilluni pisoqalivallaarsimasooq. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2, malillugu naammagittaalliutigisassaq pisimaneranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu saqqummiunneqassaaq.

2. Erninnermut atatillugu ullormusiassanik A-p ernerata marts 1998-imi inunngorneranut atatillugu naatsorsuinermit periaasiusooq pillugu naammagittaalliut.

Naartunermi, erninnermi meeravissiarthaarnermilu sulinnigiffeqartarneq il.il. ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 21, imm. 1 naapertorlugu, oqaaseqatigiit siulliit malillugit, ullormusiat nalunaaquttap-akunneranut aalajangersimasumik amerlassusilerlugit tunniunneqartassapput, taakkulu SIK-p pisortallu isumaqatigiissutaat sukkulluunniit atuuttut malillugit 18-ileereersimasunut suliamik ilinniagaqaqanngitsunut nalunaaquttap-akunnermusiarititaasut ikinnerpaaffiatuut amerlassuseqassapput.

“Akissarsiat allagartaannit” kommunimit nassiunneqarsimasunit erserpoq A erninersiutinik nalunaaquttap-akunneranut 57,97 kr.-inik amerlas-

susilinnik tunineqarsimasoq. Nalunaaquttap-akunnersusiaq marloriarluni 29.maj 1998-imi aamma 10. juli 1998-imi tunniussinertigut iluarsivigeq-qinneqarsimavoq, taamaaliornikkut 1997-imi sap.ak. 50-iannit 1998-imi sap.ak. 7-iannut katillugit nal.akunnersanut 59,03 kr-inik erninersiuteqartitsisoqarsimasoq aammalu sap.ak. 8-nnit 13-iannut nalunaaquttap-akunnersanut 59,90 kr.-inik erninersiuteqartitsisoqarsimalluni. Inunnik isumaginninnermi aningaasanngorlugit tunniuttakkat atuuttut pillugit kaajallaasitaq nr. 234 malillugu erninersiutinut nal. ak. akiliut aalajangersimasoq 1998-imi apriliip aallaqqaataani 59,90 kr.-iuvoq. Sapaatit-akunnersisa arfineq pingajuat (8) 1998-imi apriliip aallaqqaataa sioqqullugu aallartimmat, A erninersiutinik pisassarivitaminut amerlanerusunik tigusaqarsimavoq. Taamaattumik naammagittaalliuutip immikkoortua taanna pillugu anertunerusumik iliuuseqarnissannut pissutissaqarsorinnngilanga.

3.Kommunip A-p erninersiutaanik 1998-ip ingerlanerani ilanngartuisi-manera pillugu naammagittaalliuut.

A-p erninersiutiminit ilanngartuisoqarsimanerani ilisimatitsissutigisaa oqaaseqarfigeqqullugu kommuni qinnuigisimavara. Tusarniaanernut akissummini kommuni aningaasanik erninersiutinit, sapaatit-akunnersinut 6-7-imut tunngasumik 20. marts 1998-imi tunniunneqarsimasunit, ilanngaatigineqarsimasunik eqqartuivoq, tassa imaappoq, 1.900 kr.-inik "akissarsiat allagartaanni" "a conto"-mik taaguuserneqartunik aamma 650,00 kr.-inik 14,93-kr.-iillu "akiliisitsiniarfimmi ilanngaassineq"-tut aamma "akiligassaq..."-mik taaguuserneqartunik. Kisitsisit taaneqartut kingulliit A-p uiata inuttut-normorivai.

Erninersiat á conto-mik siumoortumik tunniussat erninersiutissat tunniunneqarmata ilanngaatigineqarsimanerannut oqaatigisassaqaanngilanga. Taamatuttaaq kommunip erninersiutinik 2.700,00 kr.-iusunik aamma 5.400,00 kr.-iusunik kingusinnerusukkut a conto-mik siumoortumik tunniussimasaasa erninersiutinit, sapaatit-akunnersinut 8-9-mut, 10-11-mut aamma 12-13-imut 17. april 1998-imi tunniunneqartunit, ilanngaatigineqarsimanerannut oqaatigisassaqaanngilanga.

Akiliisitsiniarnermi 650,- kr.-inik ilanngaassineq pillugu naleqquttuunerpaasorissagaluarpata aningaasat atuakkanut tunniunneqarsimanngitsunut akiligassanut matussutissatut atorneqarsimanerat akissarsiat allagartaanni takuneqarsinnaasuugaluarpat. Suliamit ersermat A ullormi aningaasat ilanngaatigineqarfianni taannaasumi aningaasanik utertitsivigineqarsimasoq, akiliisitsiniarnermi ilanngaassineq taanna annertunerusumik isummerfigissanngilanga.

Aningaasat 14,93 kr.-it pillugit A-p uiata inuttut-normua akissarsianit ilanngaassinermut nassuiaatitut taaneqarpoq. Taamatuttaaq naleqquttuunerpaasorissavara aningaasat sunut matussutissaanerat taaneqarsimasuuppat.

Erninersiutit A-p pisassarimmagit, kommunip taassuma uianit pisassarsai A-p erninersiutaanit ilanngaatigineqarsinnaanngillat. Ilanngaassinis-

sami piumasagaataavoq inuk taannaasoq aningaasanik kommunimit piasa-saqassasoq, tamatumunngalu peqatigitillugu kommuni aningaasanik akili-gassaqarfigissagaa. Isornartorsiortariaqarsoraara kommuni taamaalior-tussaanani erninersiutinit ilanngaassisimammat. Taamaattumik aningaa-sat ikittuinnaagaluarpataluunniit kommunimut inassuteqaatigaara, ani-ngaasat A-mut utertinneqassasut.

4. Ineqarnermut tapiissuteqarfigineqarsinnaannginneq pillugu naamma-gittaalliuut.

Ineqarnermut tapiiffigineqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 17. oktober 1983-imeersumi § 6 naapertorlugu ineqarnermut ta-piissuteqartoqarsinnaavoq inoqutigiit ukiumut isertitaat § 5-imi aalaja-ngersakkat malillugit naatsorsorneqarsimasut, killissarititanit ukiut ta-maasa Kalaallit Nunaanni Inatsisartunit aalajangersarneqartartunit ikin-neruppata. Isumaginninnermut Pisortaqarfiup uannut ilisimatitsissutigaa, aningaasat 1998-imi killigitinneqartut 128.000 kr.-iusut.

Naammagittaalliornissamut ilitersuineq

Ineqarnermut tapiissuteqarfigineqarnissamik A-p qinnuteqaataata assi-lineranik kommunillu itigartitsissutaata assilineranik kommuni uannut nassiussisimavoq. Itigartitsissummit erserpoq kommunip aalajangersarsi-magaa A-p inoqutaasalu aningaasarsiaat 195.893.67 kr.-iusut, taamaattu-millu ineqarnermut tapiiffigineqarnissap angunissaanut qaffasippallaarlutik. Itigartitsissuteqarneq allakkiaq assigiissaakkanik oqaasertalik ator-lugu nalunaarutigineqasimavoq, tassanilu aamma kommunalbestyrelsimut naammagittaallior-toqarsinnaanerani ilitersuisoqarsimalluni, naamma-gittaalliornissamut piffissarititanik taasaqarnani.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25 naapertorlugu aa-lajangiinerit ingerlatsinermut oqartussaasunut allanut naammagittaalliu-tigineqarsinnaasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalli-orsinnaanermut ilitersuummik ilaqartinneqassapput, tassuuna nalunaar-lugit naammagittaallior-tarfik naammagittaalliussagaannilu qanoq iliorta-riaqartoq, immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagittaal-liortariaqartoq.

Tamatumunnga atatillugu ineqarnermut tapiiffigineqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 17. oktober 1983-imeersumi § 10-mit erserpoq ineqarnermut tapiissutit kommunalbestyrelsimit naatsorsorne-qarlutillu tunniunneqartassasut, nangillunilu § 15-imit, kommunalbestyrel-sip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nangitassanngortinneqarsinnaasut, naammagittaalliornissamummi piffis-saq sapaatit akunnerinik sisamanik sivisussuseqarmat.

Taamaattumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 25-anut naapertuuttuunngilaq itigartitsissummit assigiissaakkanik oqaasertalim-mit erserpat, naammagittaalliuut kommunalbestyrelsimut tunniunneqas-sasoq. Ineqarnermut tapiissutinik itigartitsineq kommunalbestyrelsi sin-nerlugu aalajangerneqassaaq, taamaattumillu Isumaginninnermi Naam-

magittaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliornissamut ilitsersuisoqasalluni, taamatuttaarlu naammagittaalliornissamut piffissarititaq paasisutissiissutigineqassalluni.

K kommunimut inassuteqaatigaara itigartitsissut assigiissaakkanik oqaasertalik allanngortinneqassasoq, taamaaliornikkut Inatsisartut peqqusutaannut naapertuuttunngortinneqarluni.

Tunngavilersuineq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 naapertorlugu aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliameq peqataasumut tassunga tapersiisuullinnannikkuni. § 24, imm. 1, naapertorlugu aalajangiinnermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinnermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat, tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut. Imm. 2 naapertorlugu tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasisutissat suliameq pissusiviusunut tunngasut aalajangiinnermi annertuumik pingaartinneqartut.

Itigartitsissummit assigiissaakkanik oqaasertalimmit ersinngilaq Inatsisartut peqqussutaat sorleq malillugu aalajangiisoqarsimanersoq. Taamaattumik tunngavilersuisussaataaneq maleruarneqarsimanngilaq. Inassuteqaatigaara itigartitsissut assigiissaakkanik oqaasertalik imatut allanngortinneqassasoq, inatsisini maleruaqqusanut suliamut pingaaruteqartunut innersuussisoqassalluni. Oqaatigaara sooq itigartitsissoqarneranik itisilerisumik tunngavilersuineq innuttaasup paasinninnerunissaanut ilapittuutaassasoq. Taamaattumik kissaatiginartuutippara kommunip - immaqa assigiissaakkanik oqaasertatigut - sukumiisumik nassuiartuuppagu, isertitatigut killissarititat Inatsisartunit aalajangersagaasut, ineqarnermut tapiissuteqartoqarsinnaaneranut aalajangiisuusut.

Ajuusaarnartuusoraara itigartitsissut assigiissaakkanik oqaasertalik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasagaataasunut naapertuutinngimmat. Kommuni qinnuigineqarpoq itigartitsissutip assigiissaakkanik oqaasertallip allanngortinneranik uannut nassiusseqqullugu.

5. Erninersuutitunik tunniussisarnerup sapaatit akunnerisa 13-it kingornagut unisinnegarnera pillugu naammagittaalliuut.

Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarneq il.il. ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12-imi, 31. oktober 1996-imeersumi, siornatigut atuuttumi, § 9 naapertorlugu arnaq, piumasagaatit qassit naammassineqareernerisigut, naartunermut erninermullu atatillugu sulinngiffeqarsinnaatitaavoq, tassa peqqinnissaqarfimmit piffissaq ernivissatut naatsorsuutigisaq sapaatip-akunnerinik marlunnik sioqqullugu, erninerullu kingorna sapaatip-akunneri 14-it tikillugit. Aammattaaq § 10, imm. 1-imi aalajangersagaavoq, naartusoq erninermut

atatillugu sulinnigiffeqarsinnaatitaanini sioqqullugu sulinnigiffeqarsinnaatitaasoq, naartuneq nakorsap naliliinera tunngavigalugu napparsimaqqajaanertaqarpap, suliinnarnerullu kingunerisaanik arnap naartullu peq-qissusiat navianartorsiorsinnaasorinarpata.

Ullormusiarisinnaasat ikilileriffiqineqartarnissaat peerneqartarnissaalluunniit pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersagaliorsinnaapput, tak. § 20, imm. 2. Taamaammat Naalakkersuisut naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu pillugit nalunaarummik nr. 40-mik, 23. december 1996-imeersumik atulersitsisimapput. Nalunaarummi § 10 malillugu imaattoq atuuppoq, sulinnigiffeqartoq sulinnigiffeqarnersiutisippat, ullormusiaqarsinnaatitaaneq piissaaq piffissami pissarsiffiup atuuffigisaani, atuutissananili pissarsiaq aningaasarsianut sulinnigiffeqartup piffissami tassani annaasaanut nallersuussinnaanngippat.

Suliamit erserpoq A 1997-imi sapaatit akunnerisa 50-iata affaanut erninersiutinik tunineqarsimasoq, tamatumalu kingornagut 1997-imi sapaatit akunnerisa 51-iannit 1998-imi sapaatit akunnerisa 13-iat tikillugu ilanngullugulu, tassa sapaatit akunnerini 15½-ini. Taamatuttaaq erserpoq nalunaaquttap akunnermusianik siuliini eqqartorneqartunik akunnermusiaqartinneqarluni erninersiuteqartinneqarsimasoq, piffissanut sapaatip-akunnerinik marlunnik sivisussusilinnut tamanut nal.ak. 58,70-inik.

A K-p kommunianit akerlilerneqarnani ilisimatitsissutigisimavaa meeraq 25. maj 1998-imi inunngortussatut ilimagineqarsimagaluarluni 4. marts 1998-imi inunngorsimasoq. Tamatuma kingornagut A aallaavittut 4. marts 1998-imiit sapaatip-akunneri 14-it tikillugit erninersiuteqarsinnaatitaavoq.

Nalunaarutip matuma siuliini taaneqartup §-iisa 10-at malillugu imaattoq atuuppoq, sulinnigiffeqartoq akissarsiaqarpap, sulinnigiffeqarnersiutisii-aqarpap allanilluunniit pisartagaqartinneqarpap, ullormuiaqarsinnaatitaaneq piissaaq piffissami pissarsiffiusup atuuffigisaani, atuutissananili pissarsiaq aningaasarsianut sulinnigiffeqartup piffissami tassani annaasaanut nallersuussinnaanngikkaangat. Aningaasarsiat annaaneqartut pissarsianit siuliini taaneqartunit matussuserneqarsinnaanngippata, sulinnigiffeqartoq pissarsiat atuuffiisa nalaanni millisitanik ullormusiaqartinneqarsinnaavoq.

K kommunip erninersiutinik tunniussisarneq sapaatit akunnerisa 13-iata naanerani unitsippaa, tassami A-p feriarnersiassai 4.509,37 kr.-it tunniunneqarmata. Matumunnga marlunnik oqaatigisassaqpunga:

Siullermik suliamit ersinngilaq sulinnigiffeqarnersiutit piffissamut qanoq sivisutigisumut tunnganersut. Taamaattumik aalajangersarsinnaanngilara A piffissami, sulinnigiffeqarnersiutinik tigusaqarfigisamini, erninersiutinik ikililikkanik tigusaqarsimassanersoq. Sulinnigiffeqarnersiutit 4.509,37- kr.-iusut assersuutigalugu piffissamut sapaatit akunnerinut tallimanut tunngassuteqarsimassappata, erninersiutinik annaasaqarneq sulinnigiffeqar-

nersiutinit matususerneqarneq ajorpoq. Taamaattumik K kommunimut inassuteqaatigaara, A piffissamut sulinngiffeqarnersiutininik piffigisimasaminut erninersiutininik ikilisitanik pisassaqaarnersoq ilisimatitsissutigissagaa.

Aappassaanik imaattoq atuuppoq, A piffissap, sulinngiffeqarnersiutininik piffigisami kingorna erninersiutininik tigusaqaqqissimassasoq. A-p qitornaa 4. marts 1998-imi inunngorpoq, kisiannili tassa K kommunip erninersiutininik tunniussisarnini sapaatit akunnerisa 12-iata naanerani, tassa 22. marts 1998-imi, taamaatitimmagu, A erninersiutininik pisassaqaanngitsoortussaangilaq, tassami sulinngiffeqarnersiutitit sapaatit-akunnerisa 14-it, A-p erninermi kingorna erninermut atatillugu sulinngikkallarnerata sivissuserisaasa ilaannut annerpaamik tallimanut tunngasinnaammata.

Naatsorsuutigaara kommunip erninersiutininik tunniussisarneq unitsissimagaa, tassami allakkiaq "Kukkunersiuisut April/Maj 1998-imi pulaarnerrat pillugu allakkiamik" taaneqartoq malinneqarsimammat, aamma ilaatiqut ilitersuummik imaattunik ilalimmik imaqartoq "Sulinngiffeqarnersiutissanik tunniussinermi erninermut atatillugu ullormusianik piffissap sinneranut tunniussineq tamarmi unittarpoq (!!) ..." Soorlu Inatsisartut peqqussutaannik nalunaarutaannillu misissuinermit siuliini eqqartorneqartumit ersersoq, allakkiaq inatsisinut atuuttunut naapertuutinnigilaq.

Isornartorsiortariaqarluinnartutut isigaara A erninersiutininik, pisassarisaminik tigusaqarsimanngimmat. Kommunimut inassuteqaatigaara suliaq suliareqqinneqassasoq, isumagalugulu A-p aningaasat pisassarisani tigusaagai.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliame qanoq iliuuseqaqqittoqarsimanerakinik paasissutisseqqullunga."

Kommunip tamatuma kingorna nalunaarfigaanga A-p pisassarisaanit tunngavissaqarani ilanngaatigineqartut 14,93 kr.-t A-mut utertillugit akilernerqarsimasut, kommunilu aalajangersimasoq A-p erninermut atatillugu ullormusiassai tamanna pillugu inassutiga naapertorlugu tunniunniarlugit.

Kommuni nalunaarfigaara tamatuma kingorna suliap tassunga tunngasortaani annertunerusumik iliuuseqaqqinniannigitsunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni nalunaarfigaara itigartitsissummi assigiissaartumik oqasertalersugaami suut allannguutigitinneqarnerrat pillugu nalunaarfigineqarnissara suli kissaatigigiga.

Kommuni ineqarnermut tapiissutininik itigartitsissutit assigiissaakkamik oqasertalersukkap allanngortinneranik paasissutissiissutit 10. november 2000-imi nassiussivoq.

Itigartitsissut matuma kingornagut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuuteqarnissamik piunasaqaataanik naammassinnimmat, kommuni nalunaarfigisimavara suliame annertunerusumik iliuuseqaqqissannigitsunga.

24 - 3 Tarnimikkut napparsimasut napparsimmaviinut Danmarkimiittunut inissinneqartussanngorlugit eqqartuussat soraarnerussutisiaat.

A 1976-imiilli Danmarkimi inissiisarfinniissimavoq pinerluttulerinermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pineqaatissiinerit ilaattut, 1993-imiillu Nykøbing Sjællandimi Amtshospitalip isumannaaallisagaasumik immikkoortortaarfianiissimalluni.

A 1998-imi K kommunimit kalaallit siusinaartumik soraarnerussutisiasartagaannik pisartagaqalersinneqarsimavoq, tamannali pineqartup naammaginngilaa, tassami qallunaat siusinaartumik soraarnerussutisiasartagaannik pisartagaqarnissi kissaatigigamiuk. A-p soraarnerussutisiasartitsinermut apeqqut taanna Folketingip Ombudsmandianut naammagittaalliuutigaa, taassumalu Inatsisartut Ombudsmandiat tamanna pillugu ilisimatippaa, Inatsisartullu Ombudsmandiat aalajangerpoq suliaq nammineerluni misissuiffigilerniarlugu.

Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqarpoq K Kommunip aalajangiinermini inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaa amigaateqartoq, tassami A-p sumi najugaqarnera inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimasoq K kommunip kisiat pingaartillugu isiginiartariaqarsimannngikkaluarmagu, A-lli Kalaallit Nunaannut u-ternissaminut periarfissaanik nalilileneq ilanngussimasariaqaraluarlugu, taamatuttaarlu A-p qallunaat siusinaartumik soraarnerussutisiasartagaannik pisartagaqarnissanut periarfissaq pillugu apeqqut misilinneqassanersoq isumaliutersuutigisimasariaqaraluarlugu. Kiisalu K kommunip paasisimasariaqaraluarpa kommunit akunnermini akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat pisumi matumani tunngavigineqanngitsoq. (J.nr. 11.73.20.9./060-00)

A-p qallunaat siusinaartumik soraarnerussutisariatittagaannik pisartagaqalersinneqarsimannginnini, 29. oktober 1998-imi K kommunimit kalaallit soraarnerussutisariatittagaannik pisartagaqalersinneqarnini Folketingip Ombudsmandianut naammagittaalliuutigaa.

Folketingip Ombudsmandiata suliaq pillugu ilisimatippaanga, uangalu aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu.

Kommunimut oqaaseqaatinni allappunga:

“Suliaq pillugu kommunip oqaaseqaataa suliamilu allagaatit 13. juni 2000-imi tiguakka.

Kommunip oqaatigaa:

“A qallunaat siunaartumik soraarnerussutisariatittagaannik pisartagaqalernissaminut pisinnaatitaaffeqarnersoq K kommunip isumaliutersuutigisimavaa, Danmarkimilu Allaffik tamanna pillugu arlaleriarlugu attaveqarfigisarsimallugu, kingullermik 1998-imi, taamanilu Danmarkimi Allaffiup aamma Isumaginninnermut Pisortaqarfiup imminnut allakkiorfigeqattaannerat tunngavigalugu A-p Kalaallit

Nunaanni siusinaartumik soraarnerussutisariatinneqartartunik qinnuteqartinneqarnera aallartillugu.

Taamatut aalajangernermit pissutaasoq tassaavoq A-p tarnimigut nappaateqarnerminut Danmarkimi katsorsagassanngortillugu eqqartuussaasimanera, naallu inissineq piffissami sivisuumi atuuttussaagaluortoq pineqartoq Kalaallit Nunaanni aalajangersimasunik najugaqartutut isigineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq.)

Allaffigeqattaanneq pineqartoq makkununga tunngasuvoq:

Danmarkimi Allaffiup Isumaginninnermut Pisortaqarfimmut allakkiaa 21. juli 1995-imeersoq:

“ISP qinnuigineqarpoq isumaginninnikkut soraarnerussutisiat pillugit Kalaallit Nunaanni malittarisassani Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 113 tunngavigalugu inunnut tarnimikkut napparsimmavimmi katsorsagassanngorlugit eqqartuunneqarlutik inissinneqarsimasunut soraarnerussutisiani, amerlanertigut siusinaartumik soraarnerussutisiaasartunik qinnuteqaassinissamut pisartagaqalersitsinissamullu akornutissaqarnersoq paasiniaanermi qulaajaaqataaqqullugu.

Suleqatigiissitaliap ISP-mit Socialministeriamillu pilersinneqarsimasup, masakkullu Socialstyrelsen kaajallaasitaliaata nr. 6-ip 14. oktober 1987-imeersup allanngortiterneqarneranik suliaqartup ajornartorsiutinut makkununga aaqqiissutissatut periarfissat oqaluuseraat:

Isumaginninnermi soraarnerussutisiat pillugit inatsit malillugu inuit paaqqinniffimmut inissinneqarsimasut soraarnerussutisiaminnik tunineqartartussaapput.

Taamatuttaaq inuit napparsimmavimmi katsorsagassatut unitsinneqartut soraarnerussutisiaqalernissaminnik qinnuteqarsinnaatitaapput, pisartagaqalersinneqarsinnaatitaallutik taakkuninngalu tunineqartarsinnaatitaallutik. Taamaattorli inuit kiffaangissusiagaasimasut soraarnerussutisiaminnik tunineqarsinnaatitaanngillat, tamatumunngali allannguuteqartitsiniartoqarpoq. Manna tikillugu taakku soraarnerussutisiaat inatsisitigut allannguutit 1.1.1995-imi tamakkiisumik atuutilersut sioqqullugit pisarsimanermittut “uninngatinneqartarput”.

“... katsorsagassanngortitaalluni” eqqartuussineq “... inissitassanngortitaalluni” eqqartuussinnermut sanilliullugu kiffaangissusiaanerunngitsoq aalajangersarneqarsimavoq.

Tamatuma kingunerisaanik kalaallit napparsimasut eqqartuussut tunngavigalugu katsorsagassanngortitaallutik unitsinneqartut kiffaangissusiagaasimannngillat. Danmarkimi katsorsagassatut unitsinneqarallarsimasuupput, naak unitsitaagalarneq taamaattoq siviisoorujussuusinnaagajukkaluartoq.

Suleqatigiissitaliaq isumaqarpoq aamma inuit taakku soraarnerussutisiaqalernissaminnut pisinnaatitaaffeqartut, piumasaqaatit eqqortinneqarsimappata.

Massakkorpiaq ikittunnguaannaat, maannakkut pingasut, Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi katsorsagassanngorlugit eqqartuunneqarsimasuupput. Napparsimasut amerlanersaat inissitassanngorlugit eqqartuunneqarsimasuupput.

“Katsorsagassanngorlugit eqqartuussat” taakku tamatumunnga piumasaqaatit eqqortinneqarsimappata soraarnerussutisiaqalersinneqartariaqarput.

Taakku qallunaat inatsisaat malillugit soraarnerussutisiaqalersinneqarsinnaanngillat, Danmarkimi aalajangersimasumik najugaqartuunnginnamik, utaqqiisaa-ginnartumilli najugaqarlutik - allanut ulloq unnuarlut paaqqinniffimmut inissinneqarsimasunut tamanut maani najugaqartunut, taamaattumillu qallunaat inatsisaat malillugit tamarmik soraarnerussutisiaqalersinneqarsimasunut sanilliullutik.

Uagut, DK-K-mi aamma AHV-mi isumaginninnermi siunnersuisuusugut uninngatitaanerup nalaani soraarnerussutisiaqalernissamik manna tikillugu qinnute-

qartitsisarsimangilagut, aatsaalli Kalaallit Nunaannut Danmarkimulluunniit angerlartitsinissaq pilersaarusioneqareeraangat taamaaliortarluta. Aamma ilanngullugu oqaatigineqassaaq DK-mi katsorsagassanngorlugit eqqartuussaassunik siusinnerusukkut taama sivisutigisumik uninngatitsisoqartarsimangimmat. Ukiut kingullit marluk iluanni ajornartorsiut taanna pilersimavoq, tassami napparsimasut ilaasa inissinneqartussatut eqqartuunneqarsimaneri katsorsagassanngorlugit eqqartuussininngortillugit allanngortinneqartarsimammata, tamatumunngali peqatigitillugu maani napparsimmavinnit angerlartinneqarsinnaasarsimanatik, Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup isumaginnittoqarfiullu taakku tigunissaannut nukissaqannginnerat pissutigalugu.

Isumaqarpunga taakku Kalaallit Nunaanni kommuninit najugarivitaminnit soraarnerussutisiaqalersinneqarnissaannik qinnuteqaattarnissaat massakkut suliniutigisariaqalerippit. Taakku qinnuteqaataat aamma naammassillugit suliarineqartariaqarput, unitsinneqarsimasuugaluarpataluunniit. Amerlanerpaartaat soraarnerussutisiaqalernissaminnut erseqqivissumik pisinnaatitaasuusussapput, taakkulu tunngavissumik aningaasartaat ikililat Kalaallit Nunaanni kommuninit tunniunneqartartussaassallutik, tak. soraarnerussutisianik tunniussisarneq pillugu nalunaarut 45, 21.12.92-imeersoq.

Suleqatigiissitaliaq septemberi tullianik ataatsimiissaaq, kisianni periareersaalluni sulineq eqqarsaatigalugu sapinngisamik piaartumik akissuteqartoqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Uanga nammineq napparsimasut Kalaallit Nunaanni kommuninut najugarivitaminnut soraarnerussutisiaqalernissaannik qinnuteqaattaqullugit AHV-mi isumaginninnermi siunnersortit qinnuiginissaannut ajornartorsitaasinnaasunik takusarsinnaanngilanga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaginninnermut Pisortaqarfiup akissutaa 26. juli 1995-imeersoq:

“Danmarkimi Allaffiup saaffiginnissutaa tunngavigalugu inatsisitigut inissisimaneq pisortaqarfiup qulaajarniaraluassavaa.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqarsinnaavoq Danmarkimi Allaffik iluoommat pisortat ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaanni il.il. najugaqarnermi soraarnerussutisianik tunniussisarneq pillugu nalunaarummi nr. 45-mi 21. december 1992-imeersumi § 2, imm. 1 oqaaseqatigiti aappaat qularutissaanngitsumik soraarnerussutisiallit Danmarkimi inissinneqarsimasut katsorsarneqartulluunniit soraarnerussutisiaanik tunniussinissamat inatsisitigut tunngavissamik imaqarmata.

Soraarnerussutisianik qanoq iliorluni qinnuteqartoqartarnissaa pisartagaqalersitsisoqartarnissaalu eqqarsaatigalugit malittarisassat erseqqarivissuunngillat. Utoqqalinersiat siusinaartumillu soraarnerussutisiat eqqarsaatigalugit soraarnerussutisiat pillugit peqqussutip §-iisa 1-anni piumasagaatit marluiit piumasagaatigineqarsimapput, tassalu Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuunissamik piumasagaat aamma sumi innuttaanissamik piumasagaat, taannali isumaqatigiissutit malillugit saneqqunneqarsinnaalluni. Sumi innuttaassuseqarnissamik piumasagaat, ajornartorsiut eqqartorneqartoq eqqarsaatigalugu, ajornartorsiu-tissaqartitsisutut isigineqanngilaq.

Tamatuma kingorna apeqqutaalersoq tassaavoq “Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuunneq” qanoq isumaqatillugu peqqussummi atornerarnersoq. Peqqussummi § 1-imut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq “aalajangersak-kap ataatsimut isiginnilluni tunngavissuq erseqqissaraa, tassalu Inatsisartut peqqussutaat taanna malillugu soraarnerussutisiat tassaasut isumaginninnermi tunniunneqartartut, aatsaat qinnuteqarnikkut akuersissutigineqarsinnaasut.” Peqqussutini marluusumi, tassalu utoqqalinersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi 28. oktober 1982-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsi-

masumi kiisalu inuussutissarsiorsinnaajunnaarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqusutaanni nr. 8-mi 28. oktober 1982-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi, peqqussutip siuliani taaneqartup atorunnaarsissimasaani § 1-imut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq “pineqartup Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuunissaa piunasaqaataasooq. Taamaalilluni pisartakkat taakku Kalaallit Nunaannit allamut nuunnerup kingorna pisartagarineqarsinnaangillat”, taavalu utoqqalinersiutit eqqarsaatigalugit taakkununga oqaaseqaatini allassimalluni “matumuuma erseqqissarneqarpoq inuussutissarsiorsinnaajunnaarnersiutisiaqassagaanni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuunissaq piunasaqaataasooq ... tamatumani tunngavigineqarpoq inuit Kalaallit Nunaannit allamut nuuttut tamatumunnga peqatigitillugu inuussutissarsiorsinnaajunnaarnersiuteqarsinnaatitaanertik annaassagaat”.

Oqaaseqaatit taakku arlaannaataluunniit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuuneq qanoq paasineqassanersoq ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik isummerfiginngilaat. Soqutiginaartua unaavoq soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanerup (pisartagaqarsinnaatitaanerup) nuunnermi annaaneqarneranik oqaaseqaatit soraarnerussutisiat pillugit peqqussummut nutaamut oqaaseqaatini peerneqarsimmamata, tamannalu soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu malittarisassat qasukkarneqarnerattut paasisariaqarunarpooq.

Najugaqarnermut tunngasut pillugit atuakkat ilaanni, Bernhard Gomardip atuakkianni “Civilprocessen”-imi qup. 537-38-mi oqaatigineqarpoq:

“Inuup najugaa tassaavoq taassuma ilaqutaasalu ataavartumik angerlarsimaffiat, pigisanimik nalinginnaasumik uninngatitsivia, pissutsillu immikkut itut, soorlu sulinnigiffeqarneq, ilinniagaqarneq niuertutulluunniit angalaneq imaluunniit napparsimaneq pillagaanerluunniit pissutigalugit allami najugaqarallarnermi saniatigut najugaqarfigisartagaa. Inunnik nalunaarsuiffimmi imaluunniit allani soorlu oqarasuaatit normuiniq ujarlerfimmi assiligisaanniluunniit najukkatut nalunaarsukkat najugarisap sumiinneranik qularnaatsumik takutitsisuunngillat, tak. UfR 1967. 182. Pissusiviusut tassaapput inuup najugaqarneranik sumilu najugaqarneranik aalajangiisuusut.” Nangillunilu. “Inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimaneq paasissutissat allat amigaataatillugit pissutsit atuuttut qanoq innerat aallaavigalugu sumi najugaqarnermut naammattumik uppernarsaataasinnaavoq, imaluunniit - inuup pineqartup sumiiffimmut sumut ataneranut paasissutissanik allanik ilaqartillugu - pineqartup najukkami tassani ataavartumik najugaqalernissamik nalunaaruteqartup aalajangerneratut isigalugu uppernarsaatit pingaarteqartutut isiginiarneqarsinnaavoq ... Napparsimmavimmiinnerup, tarnikkut napparsimasunut napparsimmavimmiinnerup imaluunniit pillagaasut inissinneqartarfianiiinnerup ukiorpasuarni angerlarsimasooqanngikkaluartorluunniit kingunerinngilaa siusinnerusukkut najugarisaaq atorunnaarsimasooq, angerlarsimaffik taanna pineqartup ilaqutaanit ataavartinneqaannarpat.”

Taamaammat “aalajangersimasumik najugaaq” tamatumaa erseqqissumik isumasiorneqarneratigut nassaariniarneqartussaavoq. Inuup aalajangersimasumik najugaaq eqqarsaatigalugu aallaavik isumaga malillugu tassaassaaq najugaaq inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimasooq. Taassuminnga isumasiuilluni paasininniinnermi tunngaviit ikorfartuutaasut arlalissuit ilanngunneqarsinnaapput, sa-neqqutseriarnissamut periarfissaasinnaasut pinaveersaartinneqarnissaat siunertaralugu, soorlu akileraartarnermik inatsisiseqartitsinerup iluani, tassanimi “inuup inuunermi soqutigisaanut qitiusoq” aamma atorneqartarmat, tassanilu aningaa-saqarnikkut “sakkortunerpaamik” soqutigisat aamma nammineq inuttut “sakkortunerpaamik” soqutigisat ilaatinneqarsinnaasarlutik.

Ataatsimut eqikkaalluni oqaatigineqarsinnaavoq katsorsarneqartussatut unit-sinneqartut kommunimut najugarivitaminut siusinaartumik utoqqalinerlu pissuti-

galugit soraarnerussutisiaqalernissaminnik qinnuteqaateqarnissaat mattutissallugu annertuumik eqqarsarnartortaqartutu t isigineqartariaqartoq, "aalajangersimasumik najugaq" pillugu peqqussutip oqaasertalersugaanera pissutigiinnarlugu, tassami tunngaviutittariaqarmat "ataavartumik angerlarsimaffigisap" avataani allami najugaqarallarneq tassaasoq najugaqarallarneq nammineq kajumissuseq tunngavigalugu najugaqarallarnertut isigineqarsinnaanngitsoq, aamma kiffaanngissusi-aavinneq tamatumani pineqanngikkaluarpalluunniit. Najugaqarallarneq taamaattoq tassaavoq, saaffiginnissummi oqaatigineqartutut, nunami maani atortorissaarutininik pisariaqartunik amigaateqarnermik pissuteqartoq, tamannalu pingaartillugu isiginiarneqartariaqartoq isumaqarpunga. Aammattaaq soraarnerussutisianik tunniussinissamut nalunaarummi nr. 45-mi periarfissaq paasinartumik isumaqaqqissaassanngilaq, tamatumunnga peqatigitillugu unitsinneqarsimasut allat soraarnerussutisiaqalernissaminnik qinnuteqarsinnaanngippata pisartagaqalersinneqarsinnaanngippatalu, taamaassappammi katsorsarneqassallutik unitsinneqartut tamanna sioqqullugu soraarnerussutisiaqalersinneqarsimasut soraarnerussutisiaqalersinneqarsimanningsullu akornanni eqqumiitsumik assigiinngisitsinertut isigisariaqassammat, pissutsillu taamaattut piaarinaatsoomerinnarnik tunngaveqartussaasallutik. Tamanna pimoorullugu atorinneqassappat peqqussummi § 1, imm. 1, tak. § 19, imm. 1, aamma taakkununnga oqaaseqaatit takukkit, malillugu soraarnerussutisiaqalersinneqareersimasut pisartakkaminnik arsaarneqarnerannik kinguneqartariaqassaaq, tamatumalu nalunaarut isumaarutsittussaavaa.

Tamanna tunngavigalugu inuit katsorsarneqarlutik uninngatinneqartut soraarnerussutisiaqalernissaannik qinnuteqaateqaanneqartarnissaat pisortaqarfiup akornutissaqartinnigilaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ajornartorsiummik Socialministeriamut saqqummiussinerminut atatillugu akissut tassannga 5. juli 2000-imi tigusimasani Folketingip Ombudsmandiata uannut ilisimatitsissutigaa.

Socialministeriap allakkani taakkunani ilaatigut nalunaarutigaa kalaalip napparsimasup tarnikkut napparsimasut Danmarkimi napparsimmavianniinnermini Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimasutut najukkani pigiinnaruniuk pineqartoq qallunaat siusinaartumik soraarnerussutisiaannik pisartagaqarlersinnaatitaassanngitsoq.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 26. juli 2000-imeersutigut imatut nalunaarfigaanga:

"...

Pisortaqarfiup Danmarkimi Allaffeqarfimmut allagaani ulloq 26. juli 1995-imeersuni atuarneqarsinnaasutut inuit Danmarkimi katsorsarneqartut kommunitum angerlarsimaffigisaminnut pensionisiaqalernissaminnik qinnuteqarsinnaanerata taamanikkut akornutissaqartinnigilarput. Pensionisiaqarsinnaatitaalernissap tunngaviatigut piumasaqaatitaraa inuk pineqartoq Kalaallit Nunaanni najukkaminik tiggumminniinnarsimassasoq.

Danmarkimi Allaffeqarfiup K kommunitum allagaani 13. oktober 1998-imeersuni atuarneqarsinnaavoq 1998-imi julip aallaqqaataaniit inissinneqarsimasut tamarfik Danmarkimi pensionisiaqarsinnaatitaalernissaminnut periarfissaqarsimasut. Paasissutissiissutigineqartut naapertorlugit pensionisiat taakku Kalaallit Nunaanni pensionisianiit annertunerummata, taamaalillutillu innuttaasup Danmarkimi aningaasartuutaannut naapertuunnerullutik, Pisortaqarfik isumaqarpoq inuit pineqartut Danmarkimi pensionisiaqalernissaminnik qinnuteqarnissaannut innersuunneqassasut.

Paasissutissat Pisortaqarfiup pigisai naapertorlugit taaneqartut itunik A-p saniatigut naammattuugaqartoqarsimangilaq, taamaammallu kommunit Danmarkimi inatsisit allannorsimaneri pillugit ilisimatitsissummik allaffiginngilavut.”

Suliaq misissoreersimalerpara, tamatumunngalu atatillugu paasisimavara A-p qallunaat siusinaartumik soraarnerussutisariatittagaannik itigartinneqarnissaanik Nykøbing Rørvig Kommuni 13. juni 1995-imi aalajangiisimasoq.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga A-p kalaallit siusinaartumik soraarnerussutisariatittagaannik pisartagaqalersinnaatitaanera suli nalorninartartoq.

Nalilinninni makku pingaartippakka:

A-p Danmarkimi tarnikkut nappaatilinnut napparsimmavinni matoqqa-suniinneranut tunngaviusoq piffissallu A-p napparsimmavinni taakkuna-niiffia pillugit paasissutissiisutiginetartut malillugit pineqartup siunis-sami qanikannersumi Kalaallit Nunaannut uternissaminut periarfissaqar-nera nalorninartutut isikkoqartoq,

Nykøbing Rørvig Kommunip aalajangiinera qallunaat soraarnerussuti-siaqartitsineq pillugu malittarisassa at malillugit naammagittaalliornissa-mik periarfissaq pillugu ilitersuummik imaqaanngitsoq,

Nykøbing Rørvig Kommunip aalajangiinermigut apeqqut K kommunip soraarnerussutisiaqartitsinermi inatsiseqartitsinikkut pisussaaffi-nut tunngasoq taputartuussimammagu, naak qallunaat ikiorsiisarnermut inatsi-saat (taamanikkut atuuttoq) aalajangiinermi innersuussutiginetartoq, imaluunniit isumaginninnermi soraarnerussutisiat pillugit qallunaat inat-sisaat Kalaallit Nunaannut atuutinngikkaluartut, aamma

K-p kommuniata A-p Kalaallit Nunaanni suli najugaqarneranik, tamatu-muunakkullu kalaallit soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsisaanni pineqartunut ilaanageranik naliliinernimi A-p qallunaat siusinaartumik so-raarnerussutisariatittagaannik qinnuteqarnerminik itigartitaanera pi-ngaartillugu isiginiarsimaneraa erseqqarlututut isikkoqartoq.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga Namminersornerullutik O-qartussat oqaaseqaataat issuarneqartut K kommunip aalajangiinermi pi-ngaartillugit isiginiarsimasai tassaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaa-liinissamik isiginninneq aallaavigalugu Kalaallit Nunaanni “najugaqar-nissamik” piumasaqaatip soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsisiti-gut isumasiorneqarneranik allaaveqartut, tassani pingaartumik eqqarsaa-tiginetarluni innuttaasoq pinerluttulerineq pillugu inatsisit malillugit pi-neqaatissinneqarnerminut atatillugu Kalaallit Nunaata avataaniittoq so-raarnerussusiaqaanngitsoorsinnaasariaqaanngitsoq.

Innuttaasulli pinerluttulerineq pillugu inatsisit malillugit pineqaatissin-neqarnerminut atatillugu Danmarkimiittup qallunaat siusinaartumik so-raarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsisaat malillugit siusinnaartumik soraarnerussutisiaqalersinnaanermut piumasaqaatit qaqugukkut eqqortis-sanerai, oqaaseqaatit taakku qalliinnarsiortumik isummerfigaat. Taamaa-lilluni pineqartoq tassaavoq Danmarkimi Allaffiup Isumaginninnermut

Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmu saaffiginnissummini 21. juli 1995-imeersumi taamallat oqaatigigaa pineqartoq Danmarkimi soraarnerussutisariatinnegartartunik pisartagaqalersinneqarsinnaanngitsoq. Taamatut oqarneq Nykøbing Rørvig Kommuni aalajangiineranik tunngaviginninermik takutitsisuunersoq, imaluunniit qallunaat soraarnerussutisiaqartit-sisarneq pillugu inatsisaannik nammineerluni naliliinerunersoq erseqqarluppoq.

Aamma isumaqarpunga Kalaallit Nunaanni kommuni innuttaasup Kalaallit Nunaata avataaniittup soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataanik aalajangiiviginniniarnermini pineqartup Kalaallit Nunaanni ilumut najugaqarnera immikkut naliliivigisariaqaraa, innuttaasup siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissaanik qinnuteqataanut qallunaat oqartussaasuisa itigartitsisimanerat apeqqutaatinnagu.

Tamatumunnga atatillugu Kalaallit Nunaanni kommunip sorliup soraarnerussutisiaqartitsinissamut pisussaaffeqarusimassagaluarnera pingaartillugu isiginiassallugu inatsisunik unioqutitsinerussavoq, pineqartoq Kalaallit Nunaata iluani inissiisarfimmu napparsimmavimmullunniit inissineqartussanngorlugu eqqartuunneqarsimappat.

Tamatumunnga atatillugu immikkut oqaatigaara kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Kalaallit Nunaanni malittarisassani (Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. juni 1995-imeersumi) taaguutit “kommuni uninngavigisaaq”, “kommuni najugarivitaq” aamma “kommuni akiliisusaaq” pillugit immikkut nassuiaatit atornerqarmata.

Nassuiaatit taakku innuttaasup Kalaallit Nunaanni siusinaartumik soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanerani naliliiniarnermi tunngavittut atornerqarsinnaanngillat, tassami kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat taamallat Namminersornerullutik Oqartussat namminneq inatsisiliorfigisassaanni atorinnaammat. Taamaammat Danmarkimi kommunimut uninngavigisamut tunngasumik taaguutip, Kalaallit Nunaanni kommuni najugarivitamik taa-sap, ator-nissaa ajornarpoq.

Taamaattorli malugaara kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 3-mi makku oqaatigineqartut:

“Kalaallit Nunaanni kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat illua-tungaani qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata ilaani kommunit oqartussallu akornanni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffiit isumaqatigiinnigissutaatillugit naammagittaalliortarnermut malittarisassat pillugit Naalakkersuisut qallunaallu naalagaaffeqatigiinnerata ilaani oqartussanut isumaqatigiissuteqarsinnaapput.”

Aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatinit, ulluinnarnili suliner-mi atornerqanngitsunit, erserpoq aalajangersakkap siunertaa tassaasooq:

“qulakkeerneqassasooq Naalakkersuisut qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata iluani oqartussat aalajangigaannik sukkulluunniit naammagittaalliuteqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaassasut, taamatut aalajangiineq oqartussamut siulliullugu taaneqartumut aningaasatigut kingunerluuteqassappat.”

Taamaammat aalajangersagaq taanna imatut paasivara aalajangersakkap taamaallaat siunertarigaa suliani isumaginninnermut tunngasuni kalaallit qallunaallu oqartussaasuisa illua'tungeriittut inissinnissaannut periarfissiinissaq, tassanili aalajangersarneqarani Naalagaaffeqatigiinnerup ilaa sorleq isumaginninnermi isumannaallisaatinik tunniussinissamut pisussaaffeqarnersoq, taamaattumillu aalajangersagaq taanna kalaallit qallunaallu oqartussaasut akornanni pissutsit eqqarsaatigalugit Inatsisartut peqqussutaanni taaguutit taakku atorneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissamik pilersitsisuunani.

Allatut oqarluni isumaginninnermi isumannaallisaatinik tunniussinissamut pisussaaffeqarnek Naalagaaffiup aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni pisinnaatitaaffinnik agguataarineq pillugu namminersornerulernermik inatsimmi, imaluunniit inatsimmik tassangga tunngaveqarluni, aalajangersarneqarsimasoq inatsisip kinguneraa.

Aammattaaq Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup Danmarkimi Allaffimmut allakkamini 26. juli 1995-imeersuni oqaaseqaatai ilalersinnaavakka, tassanimi oqaatigineqarmat sumi najugaqarneq pillugu apeqqutip naliliivigineqarnerani inunnik nalunaarsuiffimmi najukkattut nalunaarsorneqarsimasoq aalajangiisuusumik uppersaataaangitsoq.

Taamaammat isumaqarpunga inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimanertut najugarisaq soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqartup sumi najugaqarneranik naliliiniarnermi tunngavittut, inatsisinik unioq-qutitsissanngikkaanni, pingaarnerpaatinneqarsinnaanngitsoq.

Tamatuma kingornagut Kalaallit Nunaanni oqartussaasumi soraarnerussutisiaqalernissamik akuersissuteqartartumi suliamik naliliineq innuttaasup kalaallit siusinaartumik soraarnerussutisiaat pillugit malittarisasat malillugit pisartagaqarsinnaatitaannginneranik inerneqarpat, tamatumunngalu peqatigitillugu siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik itigartitsinissaq pillugu qallunaat oqartussaasui aalajangiisimappata taamaattoq tamatumunnga peqatigitillugu Kalaallit Nunaanni oqartussaasut ajornartorsiut taanna qallunaat oqartussaasui suleqatigalugit aqqinnias-sallugu pisussaaffeqartussaapput, tassami inuup siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamut piumasaqaataasunik eqqortitsup Naalagaaffeqatigiinnerup iluani najugarisaminut tunngasut pissutigalugit isumaginninnermi isumannaallisaatinik pisariaqartunik pisartagaqarnissaminut mat-tunneqarnera soorunami pisinnaasariaqanngimmat.

Taamaattumik tunngavigaara Kalaallit Nunaanni Inatsisartut pisortanit soraarnerussutisiaat pillugit Inatsisartut peqqussutaannik akuerinninnermikkut Aalajangersakkat Aningaasarsiornikkut, Innuttaaqataanikkut Piorsarsimassutsikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Nunat Tamalaat 16. december 1966-imi Isumaqatigiissutaanni artikel 2-mut aamma artikel 9-mut assortuuttunik inatsisiliornissartik siunertarisimannikkaat, tak. kommuni-

mut allakkakka 24. maj 2000-imeersut, taakkulu oqartussaassunut imaattunik pisussaaffiliipput:

“Artikel 2:

1....

2. Naalagaaffiit isumaqatigiisummik matumangga isumaqatigiissuteqaqataasut tamarmik imminnut pisussaatiipput pisinnaatitaaffiit isumaqatigiisummi taaneqartut timitalernerqarnissaat qularnaassallugu, taamaaliorminnilu arlaannaatigulluunniit assigiinngisitsissanatik inuiaat sorliuneri, ammip qalipaataa, arnaaneq angutaanerluunniit, oqaatsit atukkat, upperisaq, naalackersuinikkut allatigulluunniit isummersimaneq, naalagaaffimmit inuiaqatigiinnilluunniit sorlernit aallaaveqarneq, nalilinnik pigisaqassuseq, sumi inunngorsimaneq allatulluunniit inissisimaneq eqqarsaatigalugit.

3....”

“Artikel 9:

Naalagaaffiit isumaqatigiisummik matumangga isumaqatigiissuteqaqataasut akuersarpaat inuit tamarmik pisinnaatitaaffigaaq isumaginninnikkut isumannaarneqarnissaq, matumani aamma isumaginninnikkut isumannaallisaffigineqarnissaq.”

Matuma kingornagut eqikkaallunga isumaqarpunga A-p Kalaallit Nunaanni malittarisassat malillugit siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissaminut pisinnaatitaaffeqarneranik K kommunip aalajangiinerani inat-siseqartitsinikkut tunngavigineqartoq amigaaqartoq.

Taamaammat kommunip nalilersorsimasariaqaraluarpaq suliami pisutsit allat, matumani A-p Kalaallit Nunaannut uteqqinnissaanut periarfissat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pissutissaqartitsisinaanersut A-p soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsisini pineqartunut ilaatinneqarneranik naliliiviginninniarnermi najugaata, inunnik nalunaarsuiffimmi allassimasup, kisimi tunngaviutinneqarluni isiginiarneqannginnissaanut.

Aammattaaq K kommunip suliami aalajangiinninnerani Nykøbing Rørvig Kommunip aalajangiinera tiguneqartoq naammagittaalliutiginarneqartariaqannginnersoq imaluunniit qallunaat isumaginninnermi oqartussaasuinnut susasaqartunut saqummiuttariaqannginnersoq kommunip nalilersimasariaqaraluarpaq.

Taamatuttaaq kissaatiginartuusimagaluarpoq pisumi pineqartumi kommunit akunnerminni akiliiffiqatigiittarnissamat pisussaaffii pillugit Kalaallit Nunaanni malittarisassat atorneqarsinnaannginnerat kommunip suliamik suliarinninnermini paasilluarsimasuuppagu.

Isumaliutersuutigisimavara kommunip suliamik suliareqqiinissaa inasuteqaatigisariaqarnerlugu.

Suliarinneqqiinnerulli A-p qallunaat soraarnerussutisariatittagaannik pisartagaqalersinneqarneranik ingerlaannartumik nassataqarnavianngimmat, paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangerpunga kommuni eqqarsaatigalugu suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniar-nanga.

Aalajangersimavungali suliaq Folketingip Ombudsmandianut ingerlateqqinniarlugu, qallunaat oqartussaasui eqqarsaatigalugit suliami anner-

tunerusumik iliuuseqartoqassanerani taassuma naliliisinaanera siunertaralugu. Allakkanut ukununnga peqatigitillugit Folketingip Ombudsmandianut allakkama assilineri kommunimut ilisimatitsissutitut ilanngullugit nassiuppakka.

Tamatumunnga peqatigitillugu allakkat uku assilineri Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqaarfimmu ilisimatitsissutitut nassiuppakka.

Kiisalu kommunip suliame allagaatai, taakkua atukkiunneqarnerannut qujallunga, utertillugit nassiuppakka.”

K kommunimit akisummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

24 - 4 Arnamat annersarneqarsimasumut taassumalu meeraanut ikiorsiineq pillugu suliame isumaginninnermi oqartussaasut pisussaaffii.

A-p uiminit annersarneqarnermi kingorna napparsimmavimmi uninngasariaqarsimasup kommunip K1-ip aamma K2-p imminnerminik ikiorsiisimanerat naammagittaaliuutigaa.

A-p kommunimi K3-mi initaarnissaanut periarfissai pillugit K1-ip A-mut siunnersuina Ombudsmandip isornartorsiorpaa, Ombudsmandimi oqarmat pisortanit ikiorsiissutitut pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 11-mi ikiorsiinnissamut ilitersuinissamullu pisussaaffik K1-ip malinngitsoorsinnaanngikkaa, pisussaaffiup K3-miinnera innersuussutigalugu.

Ombudsmandip K2 isornartorsiorpaa, taassumani annersaanerup kingorna A paaseqatigalugu meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inississimammagit, tamatumali kingorna meeqqat A-p uianut angerlartissimallugit, Ombudsmandimi isumaqarmat K2 angerlartitsisoqassanersoq naliliiniarnermini inatsisinik unioqutitsinani A-p uiata angerlartitsinissaq pillugu suliame angajoqqaatut oqartussaassutimik tigummiqartutut soqutigisai pingaartillugit isiginiarsinnaanngikkai.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip K2 isornartorsiorpaa meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu ikiorsiiniutinik allanik ikiorsiiniartoqarnissaa isumaliutersuutigisimannngimmagu.

Kiisalu naggataatigut Ombudsmandip K2 A-mut naammaginar-tumik qajassuussisumik iliuuseqarfiginnissimannnginnerarlugu isornartorsiorpaa. (J.nr. 11.24.20.9./19-97)

K1-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmit nammeneq meeqqamilu 27. november 1996-imit 5. januar 1997-imut kommunimi najugaqarnerminnut atatillugu pisortanit ikiorsiissutinik ikiorumaneqarsimannnginnertik kiisalu K3-mut nuunnissaminut periarfissaminik kommunimit kukkusumik ilitser-

sorneqarsimanini pillugit A-p naammagittaalliuutaa 7. marts 1997-imi ti-guara.

Tamatumunnga peqatigitillugu kommunip K2-p, A-p najugaqarfigigalla-gaata, ikiorsiinera A-p naammagittaalliuutigaa.

K1 pillugu naammagittaalliuut makkununnga tunngasuvoq:

7. maj 1998-imi kommuni nalunaarfigaara suliaq imaattoq suliarilersi-magiga:

"- Kommunimi inunnik isumaginninnermi siunnersortimik S-imik 30. december 1996-imi oqaloqatiginninnini pillugu naammagittaallioortup imaattut oqaatigai:

"... isumaqatigiissuteqarfigeerlugu 30. dec. orniguppunga. Iserama ... napparsima-soq paasivara, allamullu S-imik atilimmut isertussanngorlunga. K3-mi sumi na-jugaqarnissarput paasiniartuaraluarpara, K3-mimi inigisarput 1. maj 97-ip tu-ngaanut allamut attartortikkallarnikuugatsigu, kisianni sullissisoq S akivoq uagut inigisarput ingerlaannaq tigoqqissinnaagipput. Eqqissineruvunga, inigisatsin-ullu ingerlaannaq isertussanngornerput nuannaarutigalugu, kisianni sunaaffa taamaassanngitsoq."

Taamaalilluni naammagittaalliummi kingusinersukkut takuneqarsinnaavoq naammagittaallioortup K3-mi inigisaanik allamut attartortitsigallarneq sulii taamaati-tinneqarsimanngitsoq.

Taamaattumik naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa nassuiaateqarfigeq-qullugu kommuni qinnuigissavara.

Naammagittaallioortup K3-mi inigisaminut nutsinnginnerani inigisaminullu nuus-sinnaanermik ilisimatinneqannginnerani naammagittaallioortup K3-mi inigisaa pil-lugu misissuinerit pingaartumik suut naammassineqarsimanersut kommunimut nas-suiaateqarfigeqqussavakka.

Naammagittalliuutip tassunga tunngasortaanik suliaqarninnut atugassatut naam-magittaallioortup pillugu isumaginninnermik ingerlatsiviup allattugaatai tamaasa kii-salu allanik naammagittaallioortup isumaginninnermik ingerlatsivimmuut saaffigin-ninneri pillugit naammagittaallioortup pillugu suliamut allattuisoqarsimappat, taakku maani misissugassanngorlugit maanga nassiateqqullugit kommuni qinnuigissavara.

- Kommunimi inunnik isumaginninnermi ingerlatsiviup allattugaataanit, qupper-neq 3-mit, 10. december 1996-imeersumit, erserpoq kommunip naammagittaalli-ortoq pisortanit ikiorsiissutinik itigartinneqarneranik oqaasiinnakkut nalunaarfi-gisimagaa, itigartitsinerlu taanna "kommunip sorliup akiliisussaanerata sulii ilua-mik paasineqarsimannginneranik" tunngavilersorneqarsimasoq.

Aammattaq kommunip aalajangiinera kommunip K3-mut allagaani ...-imik nor-mulinni 2. december 1996-imeersuni takuneqarsinnaavoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigissavara aalajangerneq taanna erseqqinnerusu-mik nassuiaateqarfigeqqullugu, matumani makku ilanngullugit:

- pisortanit ikiorsiissutinik itigartitsineq inatsisitigut tunngavissaq suna tunngavi-galugu naammagittaallioortumut nalunaarutigineqarsimanersoq,
- itigartitsineq allakkatigut naammagittaallioortumut erseqqissumik nalunaarutigi-neqarsimanersoq (taamaattoqarpat itigartitsissutip assilinera nassiateqqullugu kommuni qinnuigineqarpoq),
- itigartitsinermut tunngavilersuut suna naammagittaallioortumut tunngavilersuuti-gineqarsimanersoq,
- naammagittaallioortup itigartitsinermut atatillugu allaffissornikkut naamma-gittaallioortumut periarfissat pillugit naammagittaallioortup ilitersorneqarsima-nersoq, tak. isumaginninnermut tunngasut aqunneqarnerat aaqqissuussaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat."

A qitornanilu pingasut 25. november 1996-imi K2-mit K1-imut nuupput, tamanna pivoq A-p uiminit, avinnissaa tamatuma nalaani qinnuteqaatigisaminut, persuttarneqarsimaneranut atatillugu. Anaanani K1-imi najugaqarmat K1-imut aallarpoq.

K2 25. november 1996-imi K1-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmut imaattunik allagaqarpoq:

“Matumuuna nalunaarutingissuarput qulaani pineqartoq meeraalu pingasut ulumi ulloq aallartinneqarmata K2-mit K1-imut.

Angerlartinneqarnerannut pissutaavoq, A-p uini Politiinut suliaassanngortinnikuumiuk, aammalu avinnissamik qinnuteqarnikuulluni.

Aappariit K2-miinnerminnut pissutigaa uviusoq ilinniartuugami. Ullorli 26 10 96 A uviminiik persuttagaalluni Napparsimavimmut unitsinneqarsimavoq, kingornalu Sanamut aallartinneqarluni. Persuttarneqarami niaqqumigut annertuumik annersinneqarsimavoq, alleruviarluni massakkullu kingutai saviminertaqarlutik aammalu talia napisimalluni gipseqarpoq.

Aappariit qimannginnermini sullissisumik ilaqartillugu oqaloqatigiisinnegartarput, naggataagullu paaseqatigiilluinnarlutillu avissaarput.

A uvinilu K3-meersuupput, aningaasartuutillu K3-mut ingerlateqqinneqartarlutik. K3-mi sullissisoraat ..., suliarlu sullissisuvata malinnaaffigaa.

Matumuuna K3 sinnerlugu, pineqartoq meeraalu qinnuteqaappagut Isumaginninnermi Allaffik aqutingalugu inissaanik ikiorserneqarnissaannik.

Annertunerusunik paasisutissanik perusukkussi K3 attaviginnassuarsi.”

A isumaginninnermik ingerlatsivimmut 26. november 1996-imi saaffiginnippoq, ingerlatsiviullu ulloq taanna allattugaani ima allassimasoqarpoq:

“Qulaani taaneqartoq saaffiginnippoq, ippassaammat K1-imut tikissimalluni, pisartagaqartussaagamigooq, pisartagassani tigujumavai.

Pineqartoq inniminniisimanani, ulapinnerullu nalaani takkummat, piumaffigaara, ualikkut inuerukkuma takkuteqqeqqullugu. Oqaatsit naammaginninngissutit atorlugit ingerlavoq.

Ualikkut isersimasora kingulleq animmat, ingerlaannaq iserniarluaq, piumaffigaaraa utaqqilaaqqullugu naammasseqqaassagama, tassani aamma assut kamassimavoq, oqalualluni pingasunngorsiiigiga pingitsoorniassammat.

Tamanna ataqqinninnginneq, sulisutut akuersaarneqarsinnaanngilaq.

Pineqartup K3-mi ... saaffigeqquaa.

Pisimasoq nalunngimmagu, imaluunniit ... K2-mi sullissisorisimasani.

K3-mut tunngasoq.

K3-mii ... sianerfigalugu paasiniaaffigaara, taassumalu K2 paasiniaaffigeqquaa, taakku pisimasoq nalunnginnerummassuk. Taamaattorli K3-meersuummat aningaasatigut ikiorsinnaqqullugu sap. ak. 291,- kr. Meeqqamullu 175.- kr. Pingasunik qitornaqarmat, katillugu 816,- kr ikiorseqquaa telefonikkut, piaartumik allagaqassalluni.

...”

Allakkani 2. december 1996-imeersuni telefaxikkut nassiunneqartuni takuneqarsinnaavoq K1-imi isumaginninnermik ingerlatsiviup utertitsilluni taarsiinissaq pillugu neriorsuummik K3 piumaffigisimagaa.

K3 9. december 1996-imi imatut akivoq:

“Qulaani pineqartoq pillugu telefax-ikkut ulloq 02.12.96 saaffiginnissuteqarsimavusi pisortatigut ikiorserneqarnissaannik uppersaammik qinnuteqaallugu.

Pineqartoq K2-mit K1-imut nuutinneqarsimavoq, naak maani K3-mi ...-mi najungaqaraluarluni, inigisartillu 1. maj 1997 tikillugu attartortisimallugu.

Ulloq 9. dec. 96 INI A/S-mut paasiniaasimavunga qanoq periarfissaqartiginersaq najungarisaminnut utersinnaanerannik, imatullu nassuiaanneqarpunga

1. A-p kissaatigiguniuk inertik tigoqqissallugu attartuisuni akuersitillugit sukkulluunniit tigoqqissinnaagaa.
2. piffissaq aalajangiunneqarsimasooq sioqqullugu inini tigussaguniuk qaammatit pingasut sioqqullugu nalunaareersimaguni tigusinnaagaa.

K3-mi inunnik isumaginninnermi allaffimmiit kissaatigineqarpoq pineqartoq iki-orserneqassaguni iluamik nalunaartariaqartoq siunissami qanoq piniarnerluni, maanga K3-mut uteqqinniarnarluni, imaluunniit K1-imut nuunnerluni.

...”

K1-ip kommuniani isumaginninnermik ingerlatsiviup allattugaanut ilasut 10. december 1996-imeersooq imaattoq tamatuma kingornagut atuarneqarsinnaavoq:

“... ”

Kommuni akiliisussaataitaasoq:

A K2-mi pisortanit ikiorsiissutinik inuussuteqarsimavoq. K2-p oqarnera malillugu ikiorsiissutit taakku K3-mit utertillugit akiligassaapput, A-mi K3-miummat, kisianni K3 taamaaliornissamat K2-mut allakkatigut nalunaaruteqanngisaannarsimavoq. Akileeqatigiittarnissaq K2-p K1-illu akornanni oqaasiinnakuugunartumik aaqinneqarsimavoq. Taamaattumik massakut nalunarpoq kommuni sorleq akiliisussarpiaanersooq. K1 isumaqarpoq K2 akiliisussaasoq, K3-li isumaqarluni pineqartoq K3-liartinneqartariaqartoq.

Ineqarneq:

Pineqartoq anaanamini najugaqarpoq. Ilaqutariit K3-mi ineqaraluarput. Taanna massakut attartortinneqarpoq, attartortitsinerli atorunnaarsinneqarsinnaavoq, taamaalliluni A 1.4.97-mi isertersinnaanngortillugu. Tamanna arnap taassuma kissaatiginnigilaa, K1-imiiginnarumagami - tassanili namminerisaminik inigisaqarani.

Massakut:

Sullissisup isumaginninnermilu allaffimmi pisortaq pineqartoq ullumi oqaloqatigaat, taannalu K1-imiiginnarnissaminik kissaateqarpoq. Pisortanit ikiorsiissutisinisaminut itigartitaasimavoq, kommunimi sorleq akiliisussaviunersooq sulii iluamik paasineqanngimmat.

Isumaginninnermi allaffik isumaqarpoq K2 aallartitsisuusimasutut akiliisussaviunersooq.

Arnaq oqarpoq pisortanit ikiorsiissutinik itigartinneqarnini pillugu borgmesteri oqaloqatigisussaallugu.

Pineqartoq K3-mut angerlarnissaminut billettik neqeroorfigineqarsimavoq, pi-umasimanaguli. K3-mi ... isumaqarpoq K3-muinaq billettelerlugu angerlartinneqartariaqartoq.

Naliliilluni eqikkaaneq:

Kommuni sorleq akisussarpiaanersooq iluamik paasineqartinnagu pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqarsinnaanngillat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

12. december 1996-imi ilisimatitsissutigineqarpoq A kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap siulittaasuanik oqaloqateqarsimasooq.

Oqaloqatigiinnerup taassuma imaqarniliornerani imatut allassimasooqarpoq:

“... ”

Anaanakkumini najugaqarput. Maanna inuit 14-iupput. Ernera ... Rigshospitalili-artartoq ukiumut arlaleriarluni, aanakkuminiittuusooq najugaqaqataavoq. ... amerlavallaanik najugaqateqaqquneqanngilaq. Sapaatip-akunneranut pisartagai K3-meersut unitsinneqarsimapput, meeqqat pisassai ilanngullugit. “..” –mi inissaqassagunalaruput - sagsbehandlerilli pitsaanerutissimavaat K3-mut uterpat.

Aningaasaateqaqqanngivipput - aamma anaanakkui akunnattoortaramik, Inigisaminni tattuuteqaat. Suliaq piaartumik suliarisariaqarpoq. SIK-mi ilaasortaanaera amigarpoq.”

Ulloq taanna K1-ip K2 qinnuigaa kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu utertitsilluni akiliuumanerluni nalunaaruteqaqqullugu.

Tamatuma kingorna ingerlatsiviup allattugaani 13. december 1996-imeersuni imatut allassimasoqarpoq:

“Ataatigut atsiortup K2-mi inunnik isumaginninnermi ingerlatsivik attaveqarfigaa isumaginninnermullu siunnersorti ... oqaluullugu, taannalu oqarpoq K3 suleqatigalugu taarsiinissamik oqaasiinnartigut neriorsorneqarsimalluni, taamaattumik K2-p K3 sinnerlugu ilaqutariit ikiorsiissuteqarfigisimavai, K3-mut akiligassanngorlugit nuunneqartussanik aningaasatigut ikiorsiissuteqartoqarpoq.

Ullumi ulloq inersimasumut ataatsimut meeqqanullu pingasunut inuussutissatut akilersuutunik, 2.604,- koruuninik, K2-mut akiligassanngorlugit nuunneqartussanik akuersissuteqartoqarpoq, piffissamut 9/12 - 26/12.96-imut.

Utertitsilluni taarsiinissamik K2-mit neriorsorneqarnissamik oqaasiinnartigut itigartinneqarpeq pillugu SD-mut naammagittaalliutissaq suliarineqassaaq.

Ullumi ulloq neriorsuutigineqarpoq ilaqutariit “...-mi” inisimalersinnaasut, akilernissaa K1-imut akiligassanngorlugi nuunneqartussamik.”

K1-imi kommunip Isumaginninnermik ingerlatsiviani allattukkat malilugit A ingerlatsivik 27. december 1996-imi attaveqarfigeqqippaa, pisortallu ikiorsiissutaannik ikiorserneqarnissani qinnuteqaatigalugu.

Allattukkanut ilassummi imatut allassimasoqarpoq:

“Ulloq taanna pineqartoq saaffiginnippoq, pisartakkamininngooq aallerluni peqqittussaagami.

Ilisimatinneqarpoq, K1-imiit pisartagaqanngimmat, aammalu K3-miit akuersissut peqqaartinnagu, pisartagasaanik tunineqarsinnaanngitsooq, tamannalu nammineq ilisimaqqissaarmagu.

K3-p piumasaraa, K3-mut utissappat, inertik tigoqqinniarneraa, attartortut isumaqatigalugit, imaluunniit periarfissarigaa, qaammatit pingasut qaangiuppata, INI-mut allagaqareernermit, utertissinnaagaa. Tamanna akinagu, erseqqissaannarpaa, uteqqeqqusugani uimi ilaqutaasa ajortumik pisarmanni, soorlu uimi qatanngutaata inoqanngitsutsik iserfigalutik, nerisassanik tillinniarfigisimmatsik aammalu isiinnarlutik neriniarfigisarlutik.

Ajornartorsiutit tamakku, tikillugit suliasarimmagit, maanngaaniit uagut akuleruffigisinnaanngilagut.

Nassuujaanneqarpoq uternissaminut akuersinngippat, ikiorsiissutunik, tunineqarsinnaanngitsooq, tamanna K3-mit piumasagaataammat aammalu BORGMESTER-ip sianerfigereermagu, ajornartorsiutit K kommuneni allaniit pilersitaq, maanga kommunemut pisuussutigittinniarneqarsinnaanngitsooq.

Aalijangersimavoq K3-mut utiinnarniarluni, kisiannili tupigalugu K2-miit, oqarfigineqarsimagami iluamik ikiorluarneqaruni sukkasuumik maani initaarsinnaasoq. Tassunga tunngatillugu nassuujaanneqaqqippooq, suliasaq ingerlaffissamigut inger-

laqqaarluni, aatsaat tamakkua anguneqarsinnaasut, imaanngitsoq puttutiinnarluni oqaannarluni naammassissasut.

Pineqartoq akuersivoq angerlarnissaminut, aatsaalli tamanna pisinnaasoq, nalliutut qaangiuppata. Ukiortaami aggeqqinniarpoq, K3-mut paasiniunneqarpoq, pisartakkanik qanoq annertutigisumik pissanersoq, billet-mullu, qanoq inissisimanersoq.”

K3-p telefaxikkut allakkat imatut oqaasertallit 3. januar 1997-imi K1-imut nassiuppai:

“Qulaani pineqartoq pillugu oqarasuaatikkut qinnuteqaammut akuersissutigineqarnera uppenarsarlugu nalunaarutigissavara, pineqartoq K1-imit K3-mut umiarsuakkut akikinnikkut angalanissaanut akuersissutigineqarmat, ilanngullugu ilaqutariit inuussutissaanut sap.ak. tunniunneqassaaq ilisimatinneqarlunilu aatsaat taasuma kingorna ikiorserneqaaqqissinnaasoq. Maanga mellempregnerneqassapput.”

K1-ip suliamut oqaaseqaatigallagai 1. september 1997-imi tigusakka, pissutsinut misissuininnut ilaatinneqartunut tunngassuteqartut, imatut nipeqarput:

“... Ombudsmandip allagaa K1-imi Inunnik isumaginnittoqarfiup ulloq 11.7.-1997 tiguarput. Peqquneqarnerpullu tunngavigalugu inussiarnersumik K1-imi inunnik isumaginninnermi allaffimmiit ilisimatitsissutigissavarput, A K1-imiinnerata nalaani, nov. 1996-i naalersoq suliarineqarmat K3 aammalu K2 suleqatigalugu.

A K3-mut angerlartinneqarpoq ulloq 3.1.1997 K3-mi inunnik isumaginninnermi allaffik aqutigalugu, K3-mi inissaqartinneqarmat, aningaasatigullu ikiorserneqartarmat. A K1-imiiginnarusukkaluarpoq, aammalu sulissutigalugu nuunnissani K1-imut.

...”

K1-ip tusarniaanermut akissutaani 11. juni 1998-imi tigusanni imatut allassimasoqarpoq:

“Matumuuna K1-imi inunnik isumaginnittoqarfik sinnerlugu suliamut tunngatilugu imatut saqqummiussaqaarsinnaavugut.

Siullermik ajuusaarutigissavara sullissisuusimasut tamarmik suliunnaarnikuummata saagimi takusinnaasagut aallaavigalugit suliaq saqqummiussinnaagatsigu.

* Apeqquut siulleg imatut akisinnaavarput. K3 itigartitsissummik tunniussisimavoq kisiannili allakkaminni inatsit suna pineqarnersoq allassimanngilaat.

* Takusinnaasakka aallaavigalugit itigartitsissut oqaasiinnakkut tunniunneqarsimagunarpoq, allaganngorlugu tunniunneqarsimasinnaanerani takussutissartaqanngilaq.

* K3-p allagai aallaavigineqarsimasutut ilisimatitsissutigineqarsimaneri ilimagisinnaavara, taamatummi ilisimatitsineq allaganngorlugu tunniuttartussaagatsigi sulianut tunngatillugu.

* Naammagittaalliornissamat aqutissat sueneri pillugit ilitersuunneqarsimasinnaanerani saagian takusaqaarsinnaanngilanga.

Suliamut tunngatillugu saagiata kopi ilissinnut nassiuppakka itinerusumik misisorneqarsinnaaneranut atorneqarniassammata. Annertunerusumilli pisariaqartitsisoqassagalarpat ataanik atsiorsimasoq attavigisinnaavarsi, ajuusaarutigissavara kukkussuteqarsimasinnaanerput saagianimi suliap ingerlasimanerani ilaatigut eqqartorneqartut takusinnaannginnakkut.”

Tamatuma kingornagut K1 pillugu naammagittaalliummut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Pisortat ikiorsiissutaannik tunineqarnissamik itigartinneqarneq pillugu naammagittaalliummut:

...

A-p aalajangiisimanerit pillugit naammagittaalliuunni oqartussaasumut, naammagittaalliummik suliaqarnissaminut pisinnaatitaanngitsumut tunniussimmagu, tamatumunnga peqatigitillugu kommunip oqaasiinartigut 1996-imi 10. aamma 27. decembarimi pillugit aalajangiineri A-p naammagittaalliuutaa, matumani aamma A-p K1-imiikkallartilluni isumaginninnermi ikiorsiissutinik ikiorserneqarsinnaannginneranik kommunip aalajangiinera ilanngullugu, oqartussaasumut naammagittaalliorfissamut, suliap suliarinissaanut ullumikkut pisinnaatitaasumut, tassalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmur ingerlateqqissimavara.

Suliassap suliarineqarnermini qanoq inerneqarnerumaarneranik ilisimategqullunga naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigisimavara.

Suliami matumani, naammagittaalliuuteqartarfiup suliassamik suliarinnissaata utaqqimaarnerata saniatigut, A-p naammagittaalliuutaa pillugu allatigut iliuuseqaqqissanngilanga.

K3-mi ineqarniarnermut tunngasut pillugit naammaginannngitsumik ilitserorneqarsimaneq pillugu naammagittaalliummut:

A-p uannut naammagittaalliummini oqaatigaa K1-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmit 30. december 1996-imi ilisimatinneqarsimalluni K3-mi inigisaminut, maannamut attartortikkallarsimasaminut, iserteqqissinnaalluni.

Tamatumunnga peqatigitillugu ilisimatitsissutigaa K1-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmit paasitinneqarsimalluni K3-p K2 9. december 1996-imi allakkatigut qinnuigisimagaa K3-mi inigisaata attartortinneqarneranut isumaqatigiissut attatiinnarneqassanersoq paasinarsisinniaqqullugu, kisiannili allakkat taakkua, siuliini issuaavigisimasama, imaannik nammineq paasitinneqarumanerminik itigartinneqarsimasoq. Tamatuma kingorna K3-mi isumaginninnermik ingerlatsivimmit ilisimatinneqarsimavoq allakkat taakku akineqarsimannngitsut.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup allattugaataani 10. december 1996-imeersumi, siuliini issuarsimasanni, oqaatigineqarpoq K3-mi inigisaata allamut attartortinneqarallarnera 1. april 1997 aallarnerfigalugu atorunnaarsinneqarsinnaasoq.

Tamatuma kingorna ilisimatitsissutigineqarpoq, soorlu aamma isumaginninnermik ingerlatsiviup allattugaataani tamanna siuliini issuaavigineqartoq, A kommunimit 27. december 1996-imi ilitserorneqarsimasoq, oqarfigineqarsimasorlu inigisaminik attartorallartut isumaqatigiissuteqarfigalugit imaluunniit qaammatinik pingasunik periarfissaqartitsilluni K3-mi inigisani tigoqqissinnaagaa, A-p imaaliillaannaq kissaatigisimanngilaa, ingerlatsivillu nangilluni ilisimatitsisimavoq, ineqarnikkut ajornartorsiutaata aqqinnissaanut ikiornissaa kissaatigineqanngitsoq.

Aammattaaq kommuni oqaaseqaatimini 1. september 1996-imi tigusi-masanni ilisimatitsissutigaa "A K3-mut angerlartinneqarpoq ulloq 3.1.-1997 K3-mi inunnik isumaginninnermi allaffik aqutigalugu, K3-mi inissa-qartinneqarmat".

Tamatuma kingorna isumaqarpunga A K3-mi inigisami allamut attar-tortinneqarallarnera pillugu isumaqatigiissummi atorunnaarsinneqarsin-naanissaanut periarfissaminik pingaarnerusutiguinnaq ilitersorneqarsima-soq.

Kisiannili A-p isumaa malillugu K3-p allagaanik 9. december 1996-imeersunik paasitinneqarnissaminik qinnuteqarnera ingerlatsivimmit iti-gartinneqarsimavoq, tamannalu K1-ip akerlilersimannigilaa. Aammattaaq K1-ip uannut ilisimatitsissutigisimavaa ingerlatsivik isumaqarsimasoq A uterfigisinnaasaminik K3-mi ineqartoq. Taamaattumik tunngaviutippara A K1-imit aallaruni K3-mi inigisaminut utersinnaasutut paasineqarsinnaa-sumik ilitersorneqarsimasoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 1. november 1982-imeersumi § 11 naapertorlugu kinaluunniit isumaginninner-mut ataatsimiititamit atugarisamigut patajaallisaavigineqarnissaq siuner-taralugu immikkut itumik imaluunniit ikiorsiissutinut allanut atasumik si-unnersorneqartussaataallunilu ilitersorneqartussaataavaoq.

Aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini imatut allassimasoqarpoq: "Ileqqoreqqusami maanna atuuttumi ileqqoreqqusap siunertaatut taaneqarsima-voq isumaginninnermi ataatsimiitit pisariaqartitsineqartillugu siunnersuisinnaa-sassasut aammalu taamaaliorsinnaaneq allaffiit suliamik suliarinninnerattut pis-susissamisoortutut isigineqassasoq. Isumaginninnermi iluarsaaqqinnissamut kom-missionip tikkuarppaa pisariaqartuutilluinnarini pitsaaliuilluni sulinerup nakussa-sarneqarnissaa. Kissaatigisaq tamanna siunnersuummi anguniarneqarpoq siunner-suineq ikiorsiissutit aningaasanik ikiorsiisarnertut isigalugu, aammalu ikiorsiine-rusoq innuttaasup kissaatiginartitaa."

Isumaqarpunga isumaginninnermut tunngasuni ikiorsiinissamut ilitser-suinissamullu pisussaaffeqarneq taanna suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu inatsimmi § 7, imm. 1 naapertorlugu aammattaaq ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu ilitersuisussaataaernermit, oqartus-saasut pisussaafigisaannit, annertunerujussusoq.

Suliami pineqartumi matumani, A-p K1-imi najugaqaannarnissaminik imaluunniit K3-mut nuunnissaminik isumaliutersuutaanut tunngatillugu, pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 11 naapertor-lugu pisussaaffeqarnerup nassatarigaa, A allamut attartortitsigallarneq pillugu isumaqatigiisuttip eqqartorneqartup atorunnaarsinneqarnissaanut pisortatigoortumik periarfissaannaanngitsut pillugit ilitersorneqarsima-sariaqaraluartoq.

Isumaga malillugu pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqus-sutaanni ikiorsiinissamut ilitersuinissamullu immikkut pisussaaffeqarne-rup kingunerisaanik annikinnerpaaffittut A-p K3-mi isumaginninnikkut pissutsit atukkat tunngavigalugit, initaarniarnissaminut periarfissat il-

lua'tungiliussassat pillugit ilitsersorneqarsimasariaqaraluarpoq aamma, tamanna kissaatigiguniuk, inigisaminik allamut attartortitsigallarnermi atorunnaarsinneqarnissaanut kommunilu aqutigalugu inissarsiornissaminut pisariaqartumik allakkanik allagaqarnissaminut ikiorserneqarnissaminik neqeroorfigineqarsimasariaqaraluarluni.

Isumaginninnermut tunngasuni ilitsersuinissamut annertusisamik pisussaaffeqarnikkut innuttaasup pineqartup atugaanik patajaallisaanissaq siunertaamat, ingerlatsivik pisussaaffeqarsimagaluarpoq ineqarnikkut atugasaanik naleqquttunik A ilitsersussallugu, taamaalilluni A illoqarfimmi sorlermi najugaqaruni pitsaanagerusunik atugaqarnissaminik nalilersuisinnaanissaminut naammaattumik tunngavissaqalersinnaaqqullugu.

Matuma kingorna uanga isumaga malillugu ingerlatsiviup A K3-mi inissaqarniarnera pillugu inatsisinik unioqutitsissanngikkuni ikiorserlugulu ilitsersunngitsoortussaangilaa, inissamik innersuussinissamut pisussaaffeqarnerup K3-miinnera innersuussutiginnarlugu.

Akerlianilli K1, tamatuma pisariaqarnera naapertorlugu, K3-mit paasisutissanik pisariaqartunik paasiniaanissaminut pisussaaffeqarsimagaluarpoq.

Tamatuma kingorna A, K3-mut aallassagaluaruni, ineqarnikkut qanoq atugassaqarnerminik pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqusutaanni § 11 naapertorlugu naammaginartumik ilitsersorneqarsimasorinangilaq, tamannalu pitsaanngilluinnartuusoraara, tassami aamma naammaginangitsumik ilitsersuisimanerup ilisimatitsisutigineqartut malillugit A-p 5. januar 1997-imi K3-mut aallarnissaminik aalajangersimanageranur pisutaqaataasimanera pingaartikkakku.

Matuma kingorna naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa pillugu annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.”

K2 pillugu naammagittaalliummik suliarinninninni misissuinerit makku ilaatinneqarsimapput:

7. juli 1997-imi kommuni qinnuigaara isumaginninnermik ingerlatsiviup suliaataa uannut nassiuteqqullugu, naammagittaalliuutip uannit misissorneqarnissaanut naammattumik pissutissaqalersitsinerata naliliivigineqarnissaa siunertaralugu.

Kommunip suliami allagaatai 24. juli 1997-imi tiguakka.

Tamatuma kingorna allakkatigit 29. juni 1998-imeersutigit kommuni nalunaarfigaara pissutsit makku naammagittaalliummit issuaavigineqartut misissuiffiginarlugit aalajangertunga:

Ajornartoorfeqarnermi ikiorserneqannginneq:

“26-27. okt. 96 meeqqagut inunnik isumaginninnermi sulisup ...-ip nammineerluni angerlarsimaffimmini paarisimavai, ataasinngornikkullu 28-ni okt. 96 meeqqagut tamaasa angutaanut angerlartillugit, uffa taama ajortigisumik isiginnaartuusimasut, ikiorserneqanngiivillugit. Allaat ...-ip klasselære-a paasiniaangaluarmat sooq ... taamma kamattalertinginersoq, akineqarsimavoq ... nipagersimasussaataitangami nammineq oqaaseqarsinnaanani.

Tassa aatsaat uanga K4-mit tikikkama ulloq 21. nov. 96 atuarfik attavigakku paasivaat qanoq pisoqarsimanersoq, imaappoq ... qaammat ataaseq pisariaqartitsisorujussuugaluartoq tarnimigut katsorsarneqarnissaminik ikiorserneqarsimanngilaq, qatanngutai ilanngullugit. (Uffa K2-imi tarnip pissusaannik immikkut ilisimasalimik peqartoq).”

A-p meeraanik angerlarsimaffiup avataanut inissinissaq pillugu naam-magittaalliuuteqartumit qinnuteqaammik suliarinnissimannginneq:

“K4-miinninni arlaleriarlunga inunnik isumaginninnermi sulisumut ...-mut sianertaraluarpunga uanga, toqqissisimanarinagu meeqqat angumminniinneraat, neriorsuinnartarpaanga uiga oqaloqatigissallugu, kinguneqartanngitsumik.”

A-p K2-mut 21. november 1996-imi tikinnerani ingerlatsiviup peqataa-nerani mianerinnissimannginneq:

“Tamakku pillugit Sanami nakorsama siunnersorpaanga Sanami inunnik isumaginninnermi sullissisumut saaffiginequllunga, taamaasiorpungalu, ingerlaannarlu sullissisoq K2-mi S-imut saaffiginnippoq, ilisimatinneqarlunili akuleruttut amerlavallassaqqimmata, uanga tikikkuma suliaq aallartikkumaartoq.

Tamaattorli K2-mukalerama Sana-mut sianerfigivaanga, uanga nammineq K2-mut tikikkuma taxarlunga uinnut angerlassasunga. Taamatut kalerrinneqarama anni-laangaarama qiaannalerlunga sajuttuinnanngorlunga iliuusissaarullunga taamaalior-tussaanasorileraluarpunga.”

aamma

“K2-mullu pivunga marlunngorneq 21. nov. 96 kl. 17.30. Politiinik aaneqanngi-langa, kisianni inuunnik isumaginninnermi sullissisoq ... kisimi takoqquvoq, assut ajunngisaarpoq oqarlunilu ingerlaannaq kommunip allaffianukassasugut uiga sag-sbehandlerialu ... tassani utaqqimmatigut.

Aperinngivillunga qa(n)oq innersunga, uffa ullup ilarsua angalanikuullunga qa-sulertunga kaallungalu, sulilu kigutikkut bøjleqartunga iluamik oqalussinnaananga, taleralu atorsinnaanngikkiga sulii gibseqarmat, meeqqannullu takorusuisunga, miittarfimmit ingerlaannaq inunnik isumaginninnermi allaffimmukaappaannga, uigagooq oqaloqatigissagakku.

Iseratta apersorneqarpugut takunerput qanoq misigisimanerippat. Uanga nas-suaaniarsarivunga qanoq pineqarsimaninnut misigisimanerlunga, kissaatiginerullu-guli meeqqakka kisimeeqatinginissaat, tamannalumi isersimaqatinnut paasitinniar-sarigaluarpara, imatullu namminneq inernilerpaat:

Uanga uigalu marluulluta meeqqat angerlarfigigutsigit pitsaanerusoq, oqarfiga-lutalu angerlarsimaffitsinnut ilagissaluta. Nal. 18.30 miss. tamatta angerlarsimaffit-sinnukarpugut, sagsbehandleritta 5-10 min, isersimaqatigeriarluta qimappaatigut.”

A-p qimarnguimmiissinnaanermut periarfissaanik tamakkiisuunngitsu-mik ilisimatitsissuteqarneq:

“Politiip qimarnguimmi sulisoq apersorpaa, meeqqat tamarmik qimarnguimmi inissaqarnersut, ilaanagoq inissaqakutsoorpunngooq, uffa in. isu. sulisup ... oqar-toq meeraq ataaseq kisimi inissaqartoq. Ulloq taanna meeqqakka tamarmik qimarnguimmut nooqatigivaannga sunamita ajorpa.

Arfininngorneq sapaallu ajunngitsumik aningorpagut.”

K2 kommunip oqaaseqaataa imaattoq 21. august 1998-imi tiguara:

“Naammagittaalliuut qulaani ineqartoq pillugu allakkatit 29. juni 1998-imeersut innersuussutigalugit makku matumuuna nalunaarutigisinnaavavut:

Siullermik oqaatigineqassaaq ... suliami matumani ingerlatsisuusimasoq, kisiannili 1. maj 1998-imi allamik suliffeqarlersimalluni, taamaattumik maaniigunnaarsi-mavoq, taamaammallu suliami matumani paasissutissanik amerlanerusunik tunise-

qataasinnaanani. ... pillugu oqaatigineqarsinnaavoq taanna taamani meeqqanik tassangaannartumik nukinginnartumillu tiguisartuusimammat, taamaattumillu suliami tassani akuutinneqarsimalluni. Taamaattumik ...-p meeqqat ulluni 26-27. oktober 1996-imi immiitissimavai.

Nanertuuteqarnerup nalaani ikiorsiisoqarsimannginnera.

Suliaq taanna isumaginninnermik ingerlatsivimmi 28. okt. 96-imi ullaakkut ataatsimiinermi oqaluuserineqarpoq, tassanilu tarnip pissusiinik ilisimasalik peqataavoq, naliliinermilu oqartoqarluni meeqqat ataavimminnit paarineqarluarsinnaasut. Naammagittaalliuuteqartummi eqqaamasariaqarpaa meeqqat ataataat imminermisut annertutigisumik angajoqqaatut oqartussaassuseqarmat, meeqqallu atugarissaarnissaannut akisussaaqataalluni. Taamaattumik isumaginninnermik ingerlatsivik naliliilluni isumaqarpoq meeqqat angerlarsimaffiup avataani angerlarsimaffimmut allamut/ paaqqinniffimmut taakkununga takornartaasumut inissinneqaratik ataaminniippata tamanna meeqqanut eqqarsartaatsikkut nanertuutaannginnerpaassasoq. ... pillugu atuaqatigiinnik atuartisisup paasisutissanik pisinnaasimannginnera nassuiaateqarfialugu oqaatigineqassaaq, atuartisisoq taanna ...-mut oqaasiinnartigut saaffiginnissimasoq, ...-lu akisimalluni meeraq taanna ilaqutaalu pillugit paasisutissanik atuarfik pissarsissappat atuartisisoq allakkatigut saaffiginnittariaqartoq, tassami paasisutissat allanut tunniunneqarnissaat pillugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut akuersissutaat pissarsiariniarneqaaqqaartariaqarmat.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerat pillugu naammagittaalliuuteqartup qinnuteqaataata suliarineqarsimannginnera.

Isumaginninnermi siunnersorti ... naammagittaalliuuteqartup uianik oqaloqateqangaatsiartarsimavoq, naammagittaalliuuteqartorlu uppersarsaaserneqanngitsumik oqarpoq uninnganermi nalaani meeqqat qanoq atugaqarnerat isumaginninnermik ingerlatsiviup malinnaavigisimanngikkaa. Ingerlatsiviup angerlarsimaffik naliliiffigisimavaa, matumanilu meeqqat ataataat meeqqanik paarsisinnaasutut nalilersimalugu.

Naammagittaalliuuteqartup 21. november 1996-imi K2-mut tikinnerani ingerlatsiviup peqataanerani mianerisariaqartunik mianerinnissimannginneq.

Naammagittaalliuuteqartup K2-mut utinnginnerani ...-p oqarasuaatikku isumaqatigiissuteqarfigisimavaa K2-mut tikippat nammeneq aassagini.

Naammagittaalliuuteqartup uterluni K2-mut tikinnginnerani suliamik ingerlatsisup tarnip pissusiinik ilisimasalik oqaloqatigisimavaa, naammagittaalliuuteqartoq ...-mi uninngareerluni uterpat pisut qanoq aqqinniarneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Naammagittaalliuuteqartup tikinnerani periuuserineqartoq tassaavoq tarnip pissusiinik ilisimasallip suliamik ingerlatsisumut ilitersuutigisimasaa.

Naammagittaalliuuteqartup qimarnuvimmiissinnaanerinut periarfissaqarneranik paasititsisimannginneq.

Iluoorpoq qimarnuiup nalunaarutigisimammagu anaanaq meearlu ataaseq kisiimik inissaqartinneqartut, kisianni qimarnuik ersarinnerusunik paasitinneqarami suliniuteqarpoq naammagittaalliuuteqartoq qitornaalu tamaasa tigusinnaajumallugit. Isumaginninnermi siunnersorti naammagittaalliuuteqartup qimarnuimmut inissinniarnernani peqataasoq nalunaaquttap-akunnerata missaani naammagittaalliuuteqartoq qimarnuimmeeqatigereeramiuk aatsaat anivoq.

Naggataatigut oqaatigineqarsinnaavoq isumaginninnermik ingerlatsiviup naammagittaalliuuteqartoq nanertuuteqarnerani ikiorneqarnissaanik neqerooruteqarfigisimagaa, pineqartulli ikiorserneqarnissani piumasimanngilaa, illoqarfimmiillu sapinngisamik piaarnerpaamik aallarnissani soqutiginerusimallugu.”

Allakkatigut 2. november 1998-imeersutigut A K2-p oqaaseqaataanut oqaaseqaateqarnissaanut periarfissippara.

A tamatununga atatillugu oqaaseqaateqanngilaq.

A-p meeraasa angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerisa isumagin-ninnermik ingerlatsivimmit suliarineqarnera pillugu K2 amerlanerusunik paasissutisseeqqullugu 29. marts 1999-imi qinnuigaara.

Paasissutissat taakku 30. marts 1999-imi tiguakka.

Tamatuma kingorna K2-mik naammagittaalliuut pillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Nanertuuteqarnerup nalaani ikiorsiisoqarsimannginnera pillugu naammagittaalliuummot:

Suliami tassani kommunip akissutaa imatut paasivara A kisimi, tassalu meeraip pinnatik, suliap kommunimit suliarineqarneranut atatillugu nanertuuteqarnerup nalaani ikiorserneqarnissaminik neqeroorfigineqarsimasoq.

Isumaqarpungali pisumi matumani A-p meeraanut angerlarsimaffiup avataanut 26. aamma 27. oktober 1996-imi inissiinikkut ikiorsiiniutigineqarsimasunit annertunerusumik ikiorsiiniuteqartoqarnissaa isumaliutersuutigissallugu kommuni tunngavissaqarsimasoq.

Tassunga oqaatigaara suliami kommunip oqaaseqaataa imatut paasiriaqariga meeqqanut ikiorsiiniutissat atorneqalernissaannik kommunip naliliinermi meeqqat piffissami sivisunerusumi angerlarsimaffiup avataanut inissinniarneqarnissaannut tunngavissaqarnersoq kisiat isumaliutersuutigisimagaa.

Isumaginnittoqarfiup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiinissamut pissaaffeqarnera pillugu malittarisassat tassaapput Inatsisartut peqqussutaata nr. 9-p 30. oktober 1992-imeersup nassatarisai.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 8 malillugu meeraq, angajoqqaatut oqartussaassutsumik tigummiaqartoq imaluunniit pilersuisorpiaasoq pisuni ukunani ilitsersussallugu tapersersussallugulu isumaginninnermik ingerlatsivik pissaaffeqarpoq:

- “1) Meeraq inuusuttorluunniit pilersuisueruppat,*
- 2) pilersuisup pilersuineq isumannaatsumik isumagisinnaajunnaarsimappagu,*
- 3) meeraq inuusuttorluunniit ulluinnarni avatangiisinut, atuarfimmot imaluunniit inuiaqatigiinnut akulerunniarnermigut ajornartorsiuteqarpat,*
- 4) meeraq inuusuttorluunniit pisariaqartitsineq naapertorlugu paarineqanngippat,*
imaluunniit
- 5) meeraq inuusuttorluunniit allatigut naammaginngitsunik atugaqarluni inuuppat.”*

Isumaqarpunga pisumi meeqqap takkuani anaanaata annersarneqarsimanera, ataataasullu taamatut pinerluuteqarnini pillugu politiinut unnerluutigineqarsimanera ikiorsiiniutinik aallartitsisoqarnissaanik isumaliutersuuteqarnissamut qularutissaanngitsumik tunngavissaqalersitsisut.

Inatsisartut peqqussutaanni § 9 malillugu taamatut pisoqartillugu isumaginninnermi oqartussaasoq makku pillugit aalajangiisinnaavoq:

“1) Inuit ataasiakkaat ilaqutariilluunniit ataannartumik ilitersorneqarlutillu tapersorneqarnissaminnik neqeroorfigineqassasut, ataatsimiititarlu pisussaavoq ilaqutariit taamaattut ilitersorneqarnissamik tapersorneqarnissamillu pisariaqartitsisorinarluinnartut neqeroorfigissallugit. Iltersuineq tamanna inunniit suliasamat tamatumunnga piginnaassuseqarluareersunit ingerlanneqartassaaq,

2) pineqartumut siunnersuisussamik toqqaalluni, tak. kapitali 4,

3) meeraq inuusuttorluunniit nakorsamut kiisalu aningaasartuutissat taamaaliornermut attuumassuteqarluinnartut ikiorsiissutigissallugit,

5) pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat naapertorlugit angajoqqaatut oqartussaassuseqartup/pilersuisuusup napparsimnerani angerlarsimaffimmi suliasatigut ikiorsiinnermut imaluunniit ilaqutariinni qaangiutitertussamik ajornartorsiuteqartoqartillugu oqilisaassisumik aningaasatigut ikiorsiiffigalugit, imaluunniit

6) meeqqap inuusuttulluunniit angerlarsimaffiup avataanut ilaqutariinnut paarisassannortinnissaa isumagissallugu, atuarfik suleqatigalugu atuarfiup nerisaqarfigiitigalugu ineqarfittaaniittussanngorlugu, meeqqanik paaqqinniffimmiittussanngorlugu, napparsimmavimmiittussanngorlugu imaluunniit peqqissartarfimmiittussanngorlugu kapitali 5-imi aalajangersakkat malillugit.”

Oqaatigineqareersutut kommunip akissutaa imatut paasivara A-p meeraasa pisumi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerminnit sivisunerusumik inissinneqarnissaannut tunngavissaqarsinnaanersoq kommunip isumaliutersuutigisimagaa.

Isumaqarpunga kommunip apeqquummik nalileereerluni meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqannginnissaanik aalajangiisup nammineq suliniuteqarnermigut isumaliutersuutigisariaqaraa ikiorsiiniutit allat Inatsisartut peqqussutaanni § 9-mi taaneqarsimasut aallartisassallugit neqeroortigissallugilluunniit naleqquttuussanersoq. Matumani aamma isumaqarpunga aalajangersakkami tassani ikiorsiiniutit nr.1)-4)-mi taaneqartut pisut qanoq innerat apeqqutaatillugu qinnuteqaatitaqanngitsumik akuersisitseqqaarnanilu ikiorsiissutigineqarsinnaassasut, taamaaliornissaq meeqqamut iluaqutaanerususaaq eqqarsaatigalugu pisariaqarpat, tak. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 10, imm. 1, imatut oqaasertalik:

“§ 10. Taamaallaat ikiorsiiniutissanik aalajangersaasoqarsinnaavoq tamakku meeqqamut inuusuttumulluunniit iluaqutaanerusussatut pisariaqarpata. Ikiorsiiniutit meeraq aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq imaluunniit alla meeqqamik paaqqutarinnippiartoq sapinngisamik suleqatigalugit iliuuserineqassapput.

Imm. 2. Ikiorsiiniuteqalersigani pissutsit suliamut pingaaruteqartut tamarmik qulaarneqaaqaassapput, soorlu atuarfiup, peqqinnissamut isumaginnittoqarfiup aamma allat pissutsinik iliuuserineqarsinnaasunillu ilisimasaqarnertik pissutigalugu pingaaruteqarsorinartut suleqatigalugit.

Imm. 3. Meeraq 10-nik ukioqalersimappat peqqussut manna malillugu ikiorsiiniutissanik aalajangiisinnani meeraq oqaloqatigineqaaqaassaaq. Meeqqat 10 inorlugit ukiullit pillugit paasissutissat meeqqap ikiorsiinnikkut eqqarsaatigineqartoq qanoq isumaqarfigineraa pigineqartassaaq, meeqqap inerisimatigissusiata suliallu qanoq ittuunerata tamanna ajornartinnikkaangassuk.”

Suliap qanoq issusia tunngavigalugu, matumani A-p K4-mi napparsimavissuarmi uninnganermi nalaani kommunimut saaffiginnissimanera aamma atuarfimmik ingerlatsiviup kommunimut saaffiginnissimanera ilanngullugit eqqarsaatigalugit, isumaqarpunga A-p meeraasa angerlarsimaf-

fiup avataanut inissinneqarnissaannut taarsiullugu ikiorsiiniutaasinnaasunik kommunip misissuisimannginnera isornartorsiortariaqartoq.

Immikkut oqaatigissallugu pissutissaqarpunga Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 4, imm. 1 malillugu inuk kinaluunniit pissutsinik isumaginninnermut ataatsimiititaliamit akuliuffigisariaqarsorinartunik ilisimasaqalersoq ataatsimiititamut nalunaaruteqarnissaminut pisussaaffeqartoq, kii-salu § 10, imm. 2 qulaani issuarsimasara malillugu atuarfiup isumaginninnermik ingerlatsivimmuut saaffiginnissutaata isumaginninnermik ingerlatsiviup pisumi tassani ikiuuttariaqanninnerluni isumaliutersuutigilissallugu pissutissaqalersimasariaqaraluartoq.

Meeqqami angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaannik A-p qinnuteqaataata suliarineqarsimannginnera pillugu naammagittaalliummut.

Kommunip uannut akissuteqarnerata kingorna tunngaviutittariaqarpa-ra A-p meeraasa angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaat kommunip isumaliutersuutigisimagaa, kisiannili kommuni naliliisimasoq Inatsisartut peqqussutaanni § 9, nr. 6) malillugu taamatut aalajangiinissamut tunngavissaqanngitsoq.

Kommuni imatut paasivara pissutsit makku pingaartillugit isiginiarneqarsimasut:

-Meeqqat ataaminni najugaqaannarnissaminnut sanilliullugu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnermikkut tarnikkut nanertuuteqalernissaannik oqimaalutaaneq,

-ataataasoq meeqqanik paarsisinnaasutut isigineqartoq, aamma

-ataataasup angajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tigumminnittutut akisussaaqataanera pisinnaatitaaffiilu.

Qulaani taaneqartuni siullermi aappaannilu oqaatigineqartutut kommunip naliliinera isummerfigisinnaanngilara.

Ataataasup angajoqqaatut oqartussaassusermik tigumminneqataanera kommunip naliliinermi ilanngussimmamagu isornartorsiortariaqartutut isigaara.

Taamaattumik meeqqamut iluaqutaanerusussaq eqqarsaatigalugu taamaaliornissaq pisariaqarpat meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa kommunip aalajangertussaavaa.

Taamaalilluni meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqanninnernissaannik angajoqqaatut oqartussaasuseqartup soqutigisaqarnera suliamut attuumassuteqanngilaq, tamatumuunakkullu inatsisinik unioqquitsinikkut tunngaviulluni, meeqqamut iluaqutaanerusussaq eqqarsaatigalugu taamatut inissiinissaq pisariaqassappat.

A-p K2-mut 21. november 1996-imi tikinnerani ingerlatsiviup peqataanermi mianerinnissimannginnera pillugu naammagittaalliummut.

Kommunip akissutaa imatut paasivara A-p suliamik saqqummiussinera kommunip assortunngikkaa, tassa K2-mut tikinnermini isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisumit aaneqarsimalluni, tamatumalu kingorna kommu-

nip allaffianukaanneqarsimalluni, ataatsimiinnermi aamma uimi peqataaffigisaani peqataanissani siunertaralugu.

Aammattaaq kommunip akissutaa imatut paasivara kommunip A siumut isumaqatigiissuteqarfigereersimagaa K2-p mittarfianut tikinnerani kommunip sulisuanit naapinneqassasoq.

Kommunitaarlu akissutaa imatut paasivara isumaginninnermik ingerlatsivimmi A-p uiata aamma peqataaffigisaanik ataatsimiinnissaq pillugu kommunip A siumut ilisimatereersimanngikkaa, kommunimilu tarnip pissusiinik ilisimassallip taamaalioqqusinera kommunip sulisuata malissimagaa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara pisortani oqartussaasut innut-taasunut eqqortumik mianerinnittumillu pissusilersussallutik pisussaasut.

Tamaattumik isumaqarpunga A-p K2-mut tikinnerata kingunitsianngua-tigut isumaginninnermik ingerlatsivimmi ataatsimiinneq kommunip aaq-qissuussimasariaqanngikkaluaraa, taamatut periuseqarniarnermik A-p paasinninnera qulakkeeqqaarsimatinnagu.

Naammagittaalliortup qimarnguvimmiinnissamut periarfissaa pillugu amigartumik ilisimatitsisimaneq.

Kommunip akissutaa imatut paasivara qimarnguvimmi inissat pillugit kommunip misissuinini tunngavigalugu A ilisimatissimagaa, qimarnguillu kommunip siullermeerluni saaffiginninnerata kingorna A-mut meeraanullu aatsaat inissaqartitsilersimasoq.

Taamaattumik kommunip A-mut ilisimatitsissuteqarnermini periaaseri-simasaa isornartorsiussallugu naammattumik tunngavissaqanngilanga.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatika.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inat-sisartut peqqussutaanni § 1 malillugu Isumaginninnermut Suliffeqarner-mullu Pisorta qarfik kommunit isumaginninnermi malittarisassanik aqutsi-nerat nakkutigissallugu pisussaammat allakkat uku assilineri pisorta qar-fimmut ilisimatitsissutitut nassiuppakka, suliap ingerlasimaneranut atatil-lugu annertunerusumik iliuuseqartoqassanersoq pisorta qarfik nallii-vigineqarnissaa siunertaralugu.

Suliami annertunerusumik iliuuseqartoqassappat ilisimateqqullunga pi-sorta qarfik qinnuigaara.

...

A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu aamma annertunerusumik ili-uuseqaqqissanngilanga.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatuma kingorna nalunaarfigaanga K1 pillugu naammagittaalliummi Naammagittaalliuute-qartarfik aalajangiisimasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangersimavoq suliaq K1-imut sulia-reqqitassanngorlugu utertinneqassasoq, tassami kommuni A-p pisortanit ikiorsiissutinik ikiorserneqarnissaminik qinnuteqaata pillugu erseqqissu-mik nalliliissammat.

Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut aalajangiinnerminut atatillugu erseqqissarlugu oqaatigisimavaa “kommunit akornanni aaqqiagiinnginnerit pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaativit itigartinnissaanut imaluunniit pisortanut ikiorsiissutinik ikiorsiumannginnermigut pinngitsaalillutit nuut-sinneqarnissannut tunngavilersuutaavoq inatsisinik unioqqutitsisoq.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna K1 qinnuigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranut atatillugu kommuni qanoq iliuuseqarnerseqqullungaa.

K1 ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli akissuteqanngilaq.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut 12. december 2000-imi ima allappunga:

“K2-p suliamik sularinninnera pillugu oqaaseqaatinnut 19. september 2000-imeersunut immikkoortortaqarfiup oqaaseqaatai 5. december 2000-imi tiguakka.

Immikkoortortaqarfiup oqaaseqaatai imatut paasivakka kukkunerit K2-mik isornartorsiuinissannik pissutissaqalersitsisut pilertannginnissaat immikkoortortaqarfiup siunissami eqqumaffiginiaraa.

Taamaattumik suliama matumani Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuuseqaaqqinngilanga, suliarmi taanna pisortaqarfiup isumaginninnermut tunngasuni nakkutilliinermik suliaqarnera tunngavigalugu allakkatigut 19. september 2000-imeersutigut pisortaqarfimmut nalunaarutigigakku.

Kiisalu oqaatigaara Immikkoortortaqarfik isumaqartoq suliap A-mut tunngasup sularineqarnerani K2-mi sulisoq ... peqataasinnaassuseqarsimanngitsoq.

Taamaattumik paatsuungasoqaqqunagu malugeqquara apeqqut taanna suliamik sularinninninni ilaasimanngimmat.”

24 - 5 Isumaginninnikkut pisartakkat kukkusumik tunniunneqarsimanerannut aningaasaqarnikkut akisussaassuseqarneq pillugu kommunit marluk akornanni aaqqiagiinngissummik aalajangiiviginninnissamut pisinnaatitaaneq pillugu apeqqut.

Kommunit marluk akornanni akiliinissamik aaqqiagiinngissuteqarneq pillugu K2-p naammagittaalliuutaanik Isumaginninnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera K1-ip Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip, suliassap tunngavissaasutut pissuseqarnera pissutigalugu naammagittaalliuutip aalajangersimasumik sularilernissaanik aalajangertup, nalilerpaa kommunit taakkua marluk akornanni akiliinissamik aaqqiagiinngissuteqarnermi, kommunip sorliup paaqqinninneriutinik kukkusumik tunniussinnermut atatillugu aningaasatigut annaasanik nammagaqarnissaa tassani pineqartoq.

Taamaattumik Ombudsmandi isumaqarpoq kommunit akornanni akerleriissut taarsiivigineqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit aalajangiivigineqartussaasoq kommu-

nillu akornanni akiliinissamut pisussaaffigeqatigiinneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu pinnani.

Taamaattumik Ombudsmandip Isumaginninnermut Pisortaqarfiup taamaaliornissamut pisinnaatitaanani suliamik aalajangiiviginnissimanera pisinnaatitaanninnerullu aalajangiinerup atorinnaassuseqanninneranik nassataqarsimanera pillugit isornartorsiorpaa.

Tamatununga peqatigitillugu kommunip sorliup, aningaasat aaqqiagiinnigissutaasut kukkusumik tunniunneqarsimannikkaluarpata, aningaasartuummik akiliisussaananerik pisortaqarfiup isummerfiginnissimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa, tassami pisortaqarfiup matumuunakkut, suliaq tamatuma kingornagut kommunit akunnerminni akiliinissamut pisussaaffigeqatigiinnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu aaqqiagiinnigissutitut pisortaqarfirmut suliaassannortinneqassagaluarpat, suliami peqataasinnaassutsini nalorninartoqalersimmagu. (J.nr. 11.-24.10.0./022-00)

K1-ip aamma K2-p akornanni aaqqiagiinnigissummik pisortaqarfiup su-liarinninnera aalajangiineralu 28. september 1999-imeersoq K1-p 8. marts 2000-imi naammagittaalliuutigaa.

K1-ip naammagitaalliummini innersuussutigalugu oqaatigaa suliap ingerlanera pisortaqarfiup kommunimut ilisimatitsissutigisimannikkaa, pi-sortaqarfiullu aalajangiinninnerani kommuni tusarniaavigineqarsimanngitsoq.

Pisortaqarfiup aalajangiinera 28. september 1999-imeersoq imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Meeqqat ... pillugit.

K2-p allakkatigut 16. juni 1998-imeersutigut meeqqanut ukununga kommuni sorleq kommunit akiliisussaansoq pillugu apeqqut suliaassannortippaa: X1, X2, X3, aamma X4.

Suliap ingerlasimanera

X1-ip, X2-p, X3-p, aamma X4-p ataartik ... 17. november 1989-imi anaartillu ...18. maj 1992-imi annaavaat.

18. maj 1992-imi meeqqat K2-p K1-imi ilaqutariinni F1 aamma F2-kkunni paarsassannortillugit inissippai, arnaq taanna meeqqat atsagaat. Paaqqinnnersiutit tunniunneqartalerput.

K1-imi eqqartuussiviup aalajangiineratigut F1 aamma F2-kkut 20. november 1992-imiit meeqqanut nakkutilliisunngortinneqarput. K1-imi eqqartuussiviup 24. august 1995-imi nutaamik aalajangiineratigut F1 aamma F2-kkut qinnuteqarnermik-kut meeqqanut taakkununga sisamanut angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigum-misaqalersinneqarput. Suliami allagaatini oqaatiginiarneqaraluartut meeqqat mee-ravissiartaarneqarnissaat qinnutigineqaraniluunniit akuersissutigineqanngilaq. Aammattaaq meeravissiartaarnissamik qinnuteqartoqarnerani oqartussaasoq eqqor-toq tassaasussaavoq Naalagaaffiup Sinniisoqarfia. Taamaattumik F1 aamma F2-kkut meeravissiartaartinneqanngillat.

Tamatuma kingorna F2 toqkkut qimaguppoq. Ulloq toqquia suliami allagaatinit ersinngilaq, tamannali kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiinnissaamut pisussaaffii pillugit apeqqummut sunniuteqanngimmat erseqqinnerusumik qulaajaarneqanngilaq.

K2-p 1997-imi piaariitsoornikkut paasivaa meeqqanut sisamanut taakkununga angajoqqaatut oqartussaasuseqarneq F1 aamma F2-kkunnut tunniunneqarsimasoq. Tamanna tunngavigalugu K2-p Isumaginninnermi ataatsimiititaliaa aalajangerpoq piffissami 1.9.95.-31.8.97-imi paaqqinninersiutit katillugit kr. 325.413-iusut utertillugit akileqquneqassasut, tassami isumaqarami angajoqqaatut oqartussaassutsip F1 aamma F2-kkunnut tunniunneqarneratigut K2-p meeqqat eqqarsaatigalugit aningaasaqarnikkut pisussaaffia atorunnaartoq.

K1 Naalagaaffiup Sinniisoqarfianut saaffiginnippoq, suliamilu oqaaseqaateqartoqarnissaa qinnutigalugu.

Allakkatigut 22. oktober 1997-imeersutigut Naalagaaffiup Sinniisoqarfia angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup kingunerisai meeqqanullu kia pilersuinissamut pisussaaffeqarnera pillugit oqaaseqaateqarpoq.

Naatsumik eqikkaalluni imaappoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup isumaginninnissamut pisussaaffik nassatarigaa, tassalu meeqqap nammineq soqutigisaasa isumaginissaannut pisussaaffeqarneq, tak. nammineersinnaassuseqarneq pillugu inatsimmi § 6, angajoqqaatullu oqartussaassuseqarnerup pilersuinissamut pisussaaffeqarneq aamma nassatarinngikkaa, tak. meeqqat pillugit inatsimmi § 13. Naalagaaffiup Sinniisoqarfia oqarpoq meeqqat meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq, tak. § 6, imm. 2, tunngavigalugu pilersorneqarnissaat naapertuuttuusinnaasoq, taannami malillugu angajoqqaat arlaat toqkkut qimaguppat meeqqanut akilersuutit pisortaniti tapiissutitut tunniunneqartalersarmata, tamannali periarfissaqanngitsoq, tak. peqqussummi tassani § 6, imm. 3, tassanimi aalajangersarneqarmat angajoqqaat marluullutik toqkkut qimagussimappata meeqqanut akilersuutit tapiissutitut tunniunneqarsinnaanngitsut. Taamaattumik Naalagaaffiup Sinniisoqarfia isumaqarpoq meeqqat pilersorneqarnerat paaqqinninersiutininik tunniussisarnikkut suli ingerlajuartariaqartoq.

K1-ip K2-mut allakkamini 13. januar 1998-imeersuni oqaatigaa kommuni suliap ingerlanerani tamarmi allannguuteqartoqarneranik ilisimasaqarsimanngitsoq, tassami eqqartuussiviup aalajangiinera kommunip ilisimasaqarfiginngimmagu, tassanimi aalajangerneqarsimammat meeqqanut sisamanut taakkununga angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq F1 aamma F2-kkunnut tunniunneqassasoq, isumaqarlunilu 325.413 kr.-t K1-ip susassarinngikkai.

K2 Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqrarfiup ...-anut saaffiginnippoq apeqquteqarluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna K2 suli kommunitut najugarivitatum inissisimanersoq.

Isumaginninnermut Pisortaqrarfiup ... K2 allakkatigut 2. februar 1998-imeersutigut akivaa, isumaqarnerarlunilu K2 suli tassaassoq inissiisutut oqartussaasoq (kommuni najugarivitaq), aamma F1 aamma F2-kkut meeqqanut oqartussaassuseqarnermik tunineqarnissaannik eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna.

K2-p allakkatigut 24. april 1998-imeersutigut eqqartuussissuserisoq ... paaqqinninersiutininik amerlavallaanik tunniussineq pillugu suliami nassuiaasioqqullugu qinnuigaa.

Nassuiaat eqqartuussissuserisup ...12. maj 1998-imi nassiuppaa. Inerniliineq tassaavoq:

- F1-kkut imaluunniit K1 utertitsillutik akileqquneqarsinnaagunangitsut

- suliaq Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmut saqqummiunneqartariaqartoq, inatsilerinerup kommuninillu inatsiseqartitsinermi periaasiusartup akornanni killeqarfiit qulaajarniarlugit.

Nassuiaammi kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq tunngavigalugu isumersortoqarpoq, tassanilu malittarisassat aallaavigalugit eqqartuussissuserisoq isumaqarpoq paaqqinninersiutit akilernissaat K1-ip pisussaaffigaa, kommunilli akornanni periusaasartoq pissutigalugu aningaasartuutit K2-p nammatassaralugit. Allakkatigut 16. juni 1998-imeersutigut K2 -p Kommuninik Nakkutilliisoqarfik qinnuigaa kommunit taakku arlaat, tassalu K1 imaluunniit K2, paaqqinninersiutit aningaasartuutit tunniunneqarsimasunik akiliussaanersoq aalajangersaqqullugu.

Kommuninik Nakkutilliisoqarfiup saaffiginnissut taanna 26. juni 1998-imi Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut ingerlateqqippaa, isumaqaramimi saaffiginnissut Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmut kukkunikkut nassiunneqarsimasoq.

Isumaginninnermut Pisortaqarfiup Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat KANUKOKA 24. juli 1999-imi qinnuigaa kommunip najugarivitap, tassalu oqartussaatut inissiisup meeqqanut angajoqqaaverussimasunut aningaasartuutit tamarmiisunik aningaasartuuteqartarnera allaffissornermi aqutsinikkut periaasinngortinneqarsimanersoq qulaajaavigeqqullugu.

Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat allakkatigut 9. september 1999-imeersutigut akivoq suliaq misissorsimallugu, paasisimallugulu kommunit suliaasaqarfik taanna kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 12. juni 1995-imeersumi malittarisassat malillugit aqukkaat, ilisimasanilu malillugit periaatsimik allamik atuisoqanngitsoq.

Pisortaqarfiup suliamik naliliinera

Pisortaqarfiup aallaqqaasiullugu oqaatiginiarpaa, soorlu tamanna Naalagaaffiup Sinniisoqarfiannit aamma oqaatigineqartoq, ilaqutariit meeqqanik paarsaqartut, angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqartut meeqqat pineqartut pilersorneqarnissaannut pisussaaffimmik aamma tunineqarneq ajorput. Taamaattumik F1 aamma F2-kkut meeqqanut sisamanut taakkununga pilersuinissaminnut pisussaaffeqarsimanatillu pisussaaffeqanngillat. Meeqqat pilersorneqarnerat taakku angajoqqaavisa toqunerisigut pisortaniilersimavoq.

Taamatuttaaq Naalagaaffiup Sinniisoqarfiata aamma oqaatigisaatut aningaasartuutit meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq tunngavigalugu aningaasaliissutigineqarnissaat naapertuunnerpaasutut ikkaluarpoq. Peqqussut taanna tunngavigalugu aningaasat nalinginnaasumik akilersuutit amerlaqataat pisortanit tapiissutit tunniunneqartarput, angajoqqaat arlaat toqukkut qimaguppat. Malittarisassap taassuma kingunerisaanik pissusissamisuussagaluarpoq meeqqanut akiliutit nalinginnaasut marloriaataasa pisortanit tapiissutit tunniunneqartarnissaat, angajoqqaat marluullutik toqukkut qimagussimappata, soorlu suliami matumani taamatut pisoqarsimasoq. Tamanna Danmarkimi suliaasaqarfimmi tassani malittarisassanut atuuttunut naapertuutissagaluarpoq, Kalaallillu Nunaanni taamaattumik malittarisassaqarnera pissusissamisuussagaluarluni. Aammattaaq meeqqanut akilersuutit tunniunneqartartunut aningaasartuutit tassaapput Nunatta Karsianit aningaasartuutigineqartartut, tamatumalu aaqqiagiinneq manna ajornannginnerusumik aaqqiivigisinnaagaluarpaa, tassami paaqqinninersiutit aningaasartuutit meeqqamut ataatsimut naatsorsuullugit meeqqanut akilersuutit nalinginnaasut marloriaataannik amerlassusillit Nunatta Karsianut akiligassanngortinneqartassagaluar mata. Kisianni § 6, imm. 3-mi malittarisassami aalajangersarneqarpoq angajoqqaat marluullutik toqukkut qimagussimappata meeqqanut aki-

lersuutit pisortanit tapiissutitut tunniunneqarsinnaanngitsut. Taamaattumik pilersuinnermut aningaasartuutit meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu tunniunneqartariaqartassapput, tamannalumi suli-ami matumani aamma pisimavoq.

Aningaasartuutininik meeqqat pilersorneqarnerinut aningaasartuutaasunik kommunip sorliup akiliisussaananik naliliinariermi kommunit akunnerminni akileeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq atorneqassaaq. Peqqussummi tassani § 10-mi allassimavoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ikiorsiissutigineqartut meeqqap inuusuttullunniit kommunitut najugarivitaanit akiliisus-saviuutigisumit tunniunneqartassasut. Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaatut oqartussaasuseqartup kommunitut najugarivitaani kommunitut najugarivitaqarput, tak. § 1, imm. 1. Pisumi matumani pineqarpoq pisortat inissiinerat, § 13-ilu tunngavigalugu inissiinerup nalaani kommuni meeqqap najugarivita meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu inissiinnermut aningaasartuutininik kommunitut akiliisussaavoq. Angajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tigummiqartut kommunitut allamat nuuppata kommuni nutaaq taanna kommuninngussaaq akiliisussaaq. Kommuni najugarivitaq taamalu kommunitut akiliisussaaneq najukkamat angajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tigummiqartut najugarisaannut atatinneqartarpoq.

Suliassaqarfik taanna pillugu siusinnerusukkut peqqussummi atuuttumi malittarisassat taamaattut aamma atuupput, peqqussullu taanna 1. september 1995-ip tungaanut atuussimavoq.

Pisumi matumani tamatuma kingunerissavaa K1-ip ullormit F1 aamma F2 -kkut meeqqanut sisamanut taakkununga angajoqqaatut oqartussaasutsimik tigusiffianit meeqqat taakku eqqarsaatigalugit kommuninngornera najugarivitaq, taamalu kommuni akiliisussaaq.

A-mi eqqartuussiviup eqqartuussutikkut 20. november 1992-imeersukkut F1 aamma F2 -kkut meeqqanut nakkutilliusunngortippai. Nammineersinnaassuseqarneq pillugu inatsimmi taamanikkut atuuttumi § 25-mi malittarisassat imaapput meeqqat angajoqqaanngitsut nakkutilliusussaannik toqqaasoqassasoq, nakkutilliusullu taassuma meeqqanut angajoqqaatut oqartussaasuseqarneq ingerlaannartumik tigusarlugu. Nammineersinnaassuseqarneq pillugu inatsimmi massakkut atuuttumi § 14-imi malittarisassat ima ilusilerneqarsimapput angajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tigummiqartup toqneratigut angajoqqaatut oqartussaasuseqartussamik nutaamik toqqaasoqassasoq, taassumalu nakkutilliineq ingerlaannaq aamma tigusarlugu, tak. nammineersinnaassuseqarneq pillugu inatsimmi § 27. Taamaallit F1 aamma F2 -kkut angajoqqaatut oqartussaasuseqarneq 20. november 1992-imi tigusimavaat.

Suliami allagaatinin ersepoq K1-ip aamma K2-p angajoqqaatut oqartussaasuseqarnerup F1 aamma F2 -kkunnet 20. november 1992-imi tunniunneqarsimanera ilisimasimannikkaat. F1 aamma F2 -kkut tamanna aamma nalusimavaat, tamannalu meeqqanut angajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tunineqarnissaminnik 1995-imi augustimi qinnuteqarnerisa takutippaat.

F1 aamma F2 -kkut paaqqinninersiutisisinnaatitaasimannigillat; aangajoqqaatut oqartussaasuseqarnermik tigummiqartut aamma paaqqinninersiutisiaqarsinnaatitaannigillat, kisianni meeqqat pilersorneqarnerannut pisortanit pisartakkanik pisinnaatitaasimapput, pisortanillu ikiorsiissuteqartarneq pillugu malittarisassat malillugit eqqortumik naatsorsuinissaq malittarisassanillu eqqortunik atuinissaq eqqartuussisarnermi periaaseq tunngavigalugu pisortat oqartussaasuiniippoq. F1 aamma F2 -kkut paaqqinninersiutininik pisussaataatanik tigusisarsimanertik qularnangitsumik ilisimasimannigillat.

Pisortanili oqartussaasoq aalajangersakkat nammineq aqutarisani pineqartillugit taamaaliorinnaangilaq. K1 aamma K2 paarsassanngortitsilluni inissiinerup kingorna pisunut malinnaasimannginnerat pillugu avoqqaarineqarsinnaapput, taamattuttaarlugu eqqartuussummut 25. august 1995-imeersumut atatillugu K1-imi eqqartuussiviup K1-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmu saaffiginissimannginnera tupigusuutigineqarsinnaalluni.

Eqqartuussissuserisup ... allagaataani oqaatiginiarneqartutut suliasaqarfimmi tassani periaatsimik aalajangersimasumik pilersitsisoqarsimanngilaq, tassalu kommuni najugarivitaqqartoq tassaaginnassasoq meeqqat angajoqqaanngitsut pilersorneqarnerannut aningaasartuutunik akiliisussa. Suliani suliap uuma assingini periaatsimik aalajangersimasumik pilersitsisoqarsimanngimmat aalajangiineq kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni suliasaqarfimmut tassunga malittarisassiarineqarsimasut tunngavigalugit pissaaq, matumalu siuliini oqaatigineqartutut tamatuma kingunerissallugu K1-ip kommunitut najugarivitanngornera taamalu kommunitut akiliisussanngornera, piffissaq F1 aamma F2 -kkut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarfiat aallarnerfigalugu.

Eqqartuussuttip november 1992-imeersup allaqqinneqarneranit F1 aamma F2-kkut piffissamit tassanngaanniilli angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarsimanerat erseqqissumik takuneqarsinnaanngimmat, kiisalu F1 aamma F2-kkut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarnissartik namminneq aatsaat 25. august 1995-imi qinnutigisimammassuk Pisortaqarfik isumaqarpoq K1-ip aatsaat ullormit tassannga kommunitut akiliisussanngornissaa taamalu kommunitut najugarivitanngornissaa naapertuuttusoq.

Aalajangiineq:

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup matumuuna nalunaarutigissavaa qulaani saqqummiussineq tunngavigalugu K1 ... meeraat eqqarsaatigalugit 25. august 1995, tassalu F1 aamma F2-kkut meeqqanut sisamanut taakkununga angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarfiannit, kommunitut najugarivitatut aamma kommunitut akiliisussatut isigineqalersoq.

Aalajangiineq taanna kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 12. juni 1995-imeersumi § 11-mik tunngaveqarpoq, tassanimi allassimammatt meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit katissimanngitsut angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq/-tut arlaat Kalaallit Nunaanni najugaqavissuuppat taanna kommunitut najugarivitaqatigissagaat. Kommuni najugarivitaq ikiorsiissutinut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu pisortanik ikiorsiissutigineqartunut aamma tassaavoq kommuni akiliisussa, tak. kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 10.

F1 aamma F2-kkut november 1992-imi meqqaanut nakkutilliisunngortinneqarput, taamalu angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq aamma ingerlaannartumik tigullugu, kisianni eqqartuussiviup allagaataasa erseqqarlunnerat angajoqqaatullu oqartussaassuseqarnermik tunniussisarnermi periaatsit assigiinnginnerat tunngavigalugu ullup F1 aamma F2-kkut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarfiata aallartiffiunissaa naapertuuttusoq Pisortaqarfik isumaqarpoq.

K2-p meeqqanut aningaasaqarnikkut pisussaaffii ulloq taanna aallarnerfigalugu atorunnaarput.

Aalajangiineq isumaqatiginngikkaanni taanna aalajangiineq pillugu nalunaarutip tiguneqarneraniit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut, Box 1015, 3900 Nuuk, naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K1-ip naammagittaalliuutaa tigoreerlugu kommunimut 4. maj 2000-imi imatut allappunga:

“Kommunip naammagittaalliuutaa 16. marts 2000-imi tiguara.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup aalajangiineranut, kommunip naammagittaalliuutigisaanut, malittarisassat tunngaviusut misissorsimavakka.

Tamatuma kingorna kommuni qinnuigaara, K1-ip paasinninnera malillugu, K2, paaqqinninnermut aningaasarsiat isumaqatigiinnigissutaasut eqqunngitsumik tunni-unneqarsimanerannik isumaqarnermi, isumaqatigineqarnermoq paasisitsissutigeqqullugu.

Kommunip akissutaa tigusimaleriarukku, suliaq misissuivigineqarsinnaassaner-
moq Ombudsmandip isummerfigissagaa naatsorsuutigaara.”

K1-ip 25. maj 2000-imi akivaanga:

“... ”

Ataatigut atsiortunga K2-mi isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortaq ... oqarasuaatikkut oqaloqatigaara.

Kommunit akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq tunniussineq kukkunikkut pisimasoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna 7. juli 2000-imi pisortaqarfimmut allappunga:

“K2-p qinnuteqarnera tunngavigalugu, kommunip sorliup paaqqinninnerasiutinik 325.413 koruuninik akiliisussaananik pisortaqarfiup 28. september 1999-imi aalajangiineranut atatillugu pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera pillugu K1-imit naammagittaalliuut assiliner ilanngunneqartoq 16. marts 2000-imi tiguara.

Pisortaqarfiup aalajangiinnermut inatsisitigut tunngavigisatut Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. juni 1995-imeersumi § 11 innersuussutigisimavaa.

Taamaammat naatsorsuutigaara, pisortaqarfik isumaqartoq, pisortaqarfik Inatsisartut peqqussutaanni § 19, imm. 1-imi suliami aalajangiinissamut tunngavissaqarsimasoq.

Naammagittaalliummut atatillugu K1-imit ilassutaasumik oqaaseqaammik pisarsisimavunga, ilanngullugu assilineranik ilanngussannik, K1-ip K2-llu kommuuniisa, paaqqinninnerasiutinik isumaqatigiinnigissutaasut eqqunngitsumik tunniunneqarsimanerannik isumaqatigiinneqarneranik oqaatiginnittumik.

Ombudsmandip naammagittaalliummik suliarinnissanerluni isummerfiginnitsinnagu, pisortaqarfik qinnuigaara, suliaq tunngavimmigut kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni pinnani inunnulli ataasiakkaanut tunngatillugu inatsisitigut malittarisassanik pineqartumik, taamaattumillu pisortaqarfiup aalajangiisinnaaneranut pisinnaatitaanerani ilaangitsumik, taarsiinissamik iluseqarneranik suliap suliarineqarneranut atatillugu isumaliuteqartoqarsimanersoq nassuiaateqaqqullugu.

Apeqqut pisortaqarfimmi suliap suliarinerani isumaliutigineqarsimanngippat, pisortaqarfik qinnuigissavara apeqqummut tamatumunnga maannakkut isummaminik nalunaarfigeqqullunga.”

Pisortaqarfiup 17. august 2000-imi akivaanga:

“7. juli 2000 allakkasi innersuussutigalugit suliarlu misissoreerlugu, ilisimatitsisutigisinnaavarput Pisortaqarfiup suliasamik suliarinninneranut atatillugu suliaq piviusorsortumik eqqarsaatigalugu kommune sorleq akiliisussaanoq apeqqutaanerunani taarsiisitsinissarli pineqarnerusoq eqqarsaatigineqarsimannngimmat.

Pisortaqarfiup maluginiarsimasuuppagu ilumut suliasaq paaqutaqarnermut akiliivallaarutaasunik utertitsinissamut tunngasuusoq, suliasaq itigartitsissutaasimasussaagaluarpoq.

Pisortaqarfiup utertitsinissamik piumasaqarnissamut apeqqut aalajangiivigisinnaangikkaa imaluunniit kommunit arlaat kommunip allap eqqunngitsumik akiliuteqarsimaneranut akisussaatinneqarsinnaanera isummerfigisinnaangikkaa itigartitsinermut pissutaasimassagaluarput. Apeqqutit taakku akineqarnissaat eqqartuussiviit suliassaraat.

Saaffiginnissutersi 7. juli 2000-imeersaq taamaallaat siuliini taaneqartunut tunngamat suliap tunngavia pillugu oqaaseqarnianngilagut imaluunniit maannakkut suliamut tunngassutilittut ilassutaasinnaasunik nassiussaqaarniarata.”

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Suliaq suliarisariaqarneriga pillugu naliliinera.

Oqartussaasup pisortani oqartussaasooq alla pillugu naammagittaalliuutaa aallaavittut suliariumaneq ajorpara, tassami suliamik taamaattumik naliliineq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassanik paasininnermik nalinginnaasutut tunngaveqarneq ajormat.

Taamaattorli isumaqarpunga suliaq manna tunngaviusumik soqutignaateqarsinnaasooq K1-ip aamma K2-p aaqqiagiinnginnerata malittarisassat suut malillugit aaqqinneqarnissaa pillugu apeqqut misissussagukku, tamatumanngalu peqatigillugu oqartussaasooq sorleq suliami aalajangiinissamut pisinnaatitaanersoq naliliillunga.

Tamatuma kingorna pisortaqarfiup suliami pisinnaatitaanera pillugu oqaatigaara:

Pisortaqarfiup suliami aalajangiinera kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu pisimavoq.

Taamaalillutik kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit apeqqutit Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 19 malillugu kommunit Isumaginninnermut Naalackersuisummut allaffissornermi aqutsinikkut inaarutaasumik aalajangiivigisassanngorlugit suliassanngortissinnaavaat.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 1, imm. 1-imi imatut allassimasooqarpoq:

“Isumaginninnermut malittarisassat tunngavigalugit ikiorsiisoqarsimatillugu kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii peqqussutit matuma aalajangersaavigai. Peqqussut kommunit marluk arlallilluunniit akornanni imaluunniit kommunip ataatsip arlallilluunniit Namminersorerullutillu Oqartussat akornanni pissutsinut tunngasuni taamaallaat atorineqartussaavoq.”

Suliami paasisutissiissutigineqarpoq kommunit marluk taakku akornanni aaqqiagiinnginnermut pilersimasumut tunuliaqutaasooq tassaasooq K2-p paasisimmagu ilaqutariinnut K1-imi eqqartuussiviup eqqartuussutaatigut 24. august 1995-imeersukkut meeqqanut pineqartunut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tunineqarnerisigut 1. september 1995-imiilli paaqqinninersiutit inatsisitigut tunngavissaqannngitsumik tunniunneqartarsimasut. paaqqinninersiutit kukkusumik tunniunneqarsimasut 325.413 kr.-nik amerlassuseqarput.

K2-p eqqartuussissuserisua naliliilluni isumaqarpoq aningaasanik tiguisartut tiguisussaanaatik tiguisarsimanertik ilisimasimangikkaat, aam-malu paaqqinninnersiutit tunniunneqarsimasut utertillugit akilersinnaana-viannngikkaat.

Taamaattumik suliami pineqartoq tassaavoq kukkusumik tunniussisarsimanikkut aningaasatigut annaasaqaataasinnaasut kommunip sorliup nam-massanera i pillugit apeqqu.

K2-p K1-imut utertitsilluni akileeqquisinnaanera taarsiissuteqartar-nermik inatsisiseqartitsinermi isumaliutersuutit aallaavigalugit aalajangiivigineqartariaaqarpoq, tamannalu isumaginninnermi malittarisassatigut aalajangersaavigineqarsimanani.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunit taakku akornanni aaqqiagiinnginneq taanna Isumaginninnermut Naalakkersuisumut kommunit akiliiffi-geqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat isuma-ginninnermi malittarisassat malillugit kommunit akiliiffigeqatigiittarnissa-mut pisussaaffii pillugit aalajangersaasorpiaasoq malillugu naammagita-taalliuutigineqarsinnaasimangitsoq.

Taamaattumillu isumaqarpunga pisortaqarfiup aalajangiisimanagera a-tuussinnaassuseqanngitsoq, tassami pisinnaatitaannginneq annertoq a-tuummat, tamannalu isornartorsiortariaqartutut isigaara.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga K1-ip aamma K2-p a-kornanni aaqqiagiinnginneq atuussinnaassuseqartumik taamaallaat aaq-qinneqarsinnaasoq eqqartuussiviit aqutigalugit suliarineqarnermigut, tassa suliaq isumaqatigiissuteqarnikkut kommunit aaqqissinnaanngippas-suk.

Aammattaaq oqaatigaara pisortaqarfiup aalajangiinermi nalilersima-gaa paaqqinninnersiutit tunniunneqarsimasut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat inatsisitigut tunngaviga-lugu tunniunneqarsinnaasut.

Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 30. oktober 1992-imeersoq taanna ma-lillugu ikiorsiiniutit suut, matumani aningaasatigut ikiorsiiniutit ilanngul-lugit eqqarsaatigalugit, aallartinneqassanersut kommunit aalajangiisus-saapput.

Taamaattumik pisortaqarfik taamatut aalajangiinissaminut pisinnaati-taasimangilaq, taamaalillunilu apeqqu taanna pillugu pisortaqarfiup aa-lajangiinera kommuninut pineqartunut aamma qilersuisuunngilaq.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussu-taat malillugu ikiorsiiniutinik tunniussisoqarnissaa pillugu aalajangiineq siullertut inatsisitigut atuussinnaassuseqartumik taamaallaat kommunimi taamatut ikiorsiiniuteqarnissamik pisariaqartitsisorisumit aalajangerne-qarsinnaavoq, taamatullu aalajangiisooqartariaaqarpoq ikiorsiiniutinut ani-ngaasartuutit kommunimut allamut utertillugit akileqquneqarsinnaanerat apeqqutaatinnagu.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu ikiorsiissuteqartoqarnissaanik kommuni aalajangiiguni tamatum kingorna ikiorsiissutigineqartumut tassunga aningaasartuutaasut utertillugit akilersinneqarsinnaanerannik apeqqut pisortaqarfimmut saqqummiussinnaavaa.

Taamaattumik aamma isumaqarpunga isorisariaqartuusoq pisortaqarfik imminut taamatut inississimammatt, tassalu meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu ikiorsiiniutinut aningaasartuutit akilerneqarnissaat pillugu kommunit pineqartut aaqgiingissuteqarnerannut kingusinnerusukkat isummeqqunekaruni pisortaqarfiup suliami peqataasinnaassuseqarnera apeqquserneqarsinnaalersillugu, tassami taamatut pisoqarnerani kommunip sorliup aningaasartuutini nammattussaanaera pillugu apeqqummut siumoortumik isummereersi-massagami.

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

24 - 6 Siusinaartumik soraarnerussutisiat. Suliamik suliaqarnermik sivilisunaarsineq.

A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqartinneqalernissani K kommunimut 24. oktober 1995-imi qinnuteqaatigaa. A qinnuteqaamminut akissummik tigusaqannginnami Ombudsmandimut 26. april 1999-imi naammagittaalliorpoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq K kommunip, A-p sulinermut piginnaanngorsaqqinneqarluni misilitsinnerata unitsinneqarnerata nalaanili, tassalu 12. november 1997-imi, nalilersimasariaqaraluaara A-p suliffissaqarfinnut sungiussisinniarnissaanut allanik periarfissaqarnera, illua tungiliullugulu A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqartinneqalernissaminik qinnuteqaataa aalajangiivigisimasariaqaraluaara. Ombudsmandip isornartorsior-tariaqarluinnartuusoraa A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqartinneqalernissamik qinnuteqaataa suliarineranut ukiut sisamat sinnerlugit ingerlasimammata.

Aammattaaq Ombudsmandip akuerineqarsinnaanngitsuusoraa suliaq siusinaartumik soraarnerussutisianut, maanna isumagininnikkut soraarnerussutisianik taaneqartartut, tunngasoq attorneqarnani piffissami ukiumik ataatsimik sivilisussusilimmi uninngaatiinnarneqarsinnaammat.

Taamatuttaaq Ombudsmandip maluginiarpa A-p tarnikkut qanoq-issuseqarneranik kommunip nalileeqqinnissaata A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqartinneqalernissaminik periarfissaqarneranut pisariaqartuuneranik A erseqqissumik paasisstis-sinneqarsimanersoq K kommunip suliami allagaataanit ersinngitsoq.

Kiisalu naggataatigut Ombudsmandi isumaqarpoq K kommuni suliamik suliaqarnermini ima annertutigisunik sumiginnaasimasooq, pissutsit Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruginissaat pissutissaqarsimalluni, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1. (J. nr. 11.24.20.1/031-99)

A 26. april 1999-imi uannut ornigulluni saaffiginnippoq. 1995-imi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarnerminut atatillugu piffissaq K kommunip suliamik suliarinninnermut atorsimasaa kiisalu allakkaminut 12. oktober 1998-imeersunut atatillugu piffissaq K kommunip isumaginninnermut ataatsimiititaliaata suliamik suliarinninnermut atorsimasaa A-p naammagittaalliuutiginiarpai.

Tamatuma saniatigut suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminik allakkatigut qinnuteqarnissani K kommunip piumasarisimammagu A-p naammagittaalliuutiginiarpaa.

A-p allagaanit 12. oktober 1998-imeersunit erserpoq A siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni 1995-imi qinnuteqarsimasooq. Allakkat takku "Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaatip arriippallaamik suliarineqarnera pillugu naammagittaalliuut"-mik qulequtaqarput. Allakkat K kommunimi 12. oktober 1998-imi tiguneqartut naqissuseqarsimapput, tamatumalu kingorna isumaginninnermik ingerlatsivimmut 14. oktober 1998-imi anngussimallutik.

A-p naammagittaalliuutaa misissuinnermut pissutigissallugu naammannersooq naliliiniarninni atugassatut allakkatigut 17. maj 1999-imeersutigut K kommuni qinnuigaara A pillugu suliap mappitaani allagaatit atukkiutequllugit.

K kommunip A pillugu suliap mappitaani allagaatit 9. juni 1999-imi nasiuppai.

Suliap mappitaani allagaatinit makku erserput:

"Isumaginninnikkut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqarnermi immersugassaq" A-p 24. oktober 1995-imi immersorpaa. Immersugassamit tassannga erserpoq qinnuteqarnermut pissutaasooq tassaasooq suliffissaaleqineq, kiisalu A maj-juni 1995-mi "... " taartaasutut kingullermik sulisinneqarsimasooq. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq piginnaanngorsaaqqinniarluni misiliisoqarsimananiluunniit sulisinnaassuseqarnera misilinneqarsimangitsooq.

Suliami allattuiffimmit erserpoq A 9. oktober 1995-imi K kommumut saaffiginnissimasooq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarumalluni. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq suleqatigiit 19. oktober 1995-imi ataatsimiinneranni aalajangerneqartoq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaat A-p atsiussagaa. Naggataatigullu 2. november 1995-imi allanneqarsimavoq siusinaartumik soraarnerussutisiat qinnutigineqartut, suliarlu "aappalaartuusooq".

K kommuni Nakorsiartarfimmur 7. december 1995-imi allappoq, A-llu siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarneranut atatillugu nakorsap oqaaseqaateqarnissaa qinnutigalugu.

Nakorsap oqaaseqaataa Nakorsiartarfiup 8. marts 1996-imi allappaa. Oqaaseqaat taanna isumaginninnermik ingerlatsivimmi 12. marts 1996-imi tiguneqarpoq.

Nakorsap oqaaseqaataa imatut eqikkaalluni naliliivoq:

“Isumaqaarpunga matumani arnaq nukissalerujussuaq pineqartoq, ilinniakkat marluk tamakkerlugit naammassimavai, pineqartullu piginnaangorsaqqinneqarnissaa suliniutigineqartariaqarunarpoq, immaqalu aamma sulisinnaassuseqarnera misillugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliap allatuiffittaani 10. april 1996-imi allanneqarsimavoq A arlaleriarluni aggersarneqareerluni saaffiginnissimasoq. Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerumalluni qinnuteqaat immersorneqarpoq, suliffissarsiuussisarfimmullu ingerlateqqillugu nassiunneqarsimalluni.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup “A-p isumaginninnermi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerumalluni qinnuteqarneranut atatillugu... piginnaangorsaaqqinnermut sungiusarnermillu periarfissaasa naliliivigineqarnissaat” pillugu suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortimut qinnuteqaataani uku taaneqarsimapput:

“Ilanngullugit nassiunneqarput qinnuteqarnermi immersugaq 241095-imeersoq kiisalu nakorsap oqaaseqaataata 08.03.96-imeersup assilineri.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Qinnuteqarnermi immersugassamit ilanngullugu nassiunneqartumit makku erserput:

“... ”

Qinnutigineqartoq:

A-p SIK-p isumaqatigiissutaani akiissarsiat ikinnerpaaffiik akissarsiaqarluni piginnaangorsaqqinneqarnissaanik qinnuteqaat ..., sapaatit akunnerannut nalunaaquttap akunnerini 40-ni, qaammatini arfinilinni, Inatsisartut peqqussutaat nr. 10 tungavigalugu, siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissaaq siunertaralugu.

Saaffiginninnermut pissutaasoq:

Soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaammur 9.10.95-imeersumut atatillugu sulisinnaassuseqarnerata misilinneqarnissaanik qinnuteqaat.

“... ”

Peqqissuttimut tunngasut:

A ukiuni arlalinni eqqarsartaatsimigut ajornartorsiuteqarsimavoq, inooqataanikkut, eqqarsartaatsikkut aningaasaqarnikkullu inuunini nammineq ingerlatissallugu naammattunik nukissaqannginnini pissutigalugu.

“... ”

A seeqqumigut illuttut gigteqarpoq, taakkuli saniatigut peqqissuulluni.

“... ”

Nukissat:

A-p eqqarsartaatsimigut aningaasaqarnikkullu nammineq ingerlaniarnini ajornartorsiutigiuarisimavaa. Ukiopassuannortuni anaanami toqneranut taamanilu meeqqami angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu eqqarsartaatsimigut ajornartorsiuteqarsimavoq. Nukkappiaaraq taanna angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpoq, arnaata naammaginartumik paarisinnaangimmagu. Ernera massakkut namminiilersimavoq, A-llu sulileqqinnissaanut piffissangorsimavoq,

taamaalilluni suliffimmi ilinniarsimasamini sulileqqissinnaaqullugu, tamannalu pineqartup misilissallugu soqutigaa.

Nakorsap oqaaseqaataa malillugu arnaavoq nukissaqarluartoq, ilinniakkanik marlunnik naammassinnissimasoq.

Seeqqumigut illuttut gigteqarmat allaffissornerup iluani inissinneqarnissaa kisaatiginartuuvoq.

Iliuusissanut pilersaarusiaq/siunertaq:

A-p ilinniagarisimasami iluani aalajangersimasumik suliffeqarlernissaa, taamaaliornikkut imminut tatigileqqinnissaa ataqqileqqinnissaalu anguniarlugit.

Inassuteqaat:

Qinnuteqaat akuerineqassasoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliffissarsiuussarfimmi siunnersortip isumaginninnermik ingerlatsivimmut akissutaanit 10. april 1996-imi ullulerneqarsimasumit makku er-serput:

“A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaataa immersorneqarsimasoq matumuuna utertillugu ilanngullugu nassiunneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu inassuteqaatigissavara sulisinnaassuseqarnerata misilinneqarnissaa qinnutigineqassasoq, tassami qinnuteqartoq marlunnik atorsinnaasaminik ilinniagaqarsimasuummat. Taamaattorli pineqartoq oqarpoq meeqqanut tunngasuni sulisinnaajunaarsimalluni, assut qasusarami, kisiannili niuernerup allaffissornerullu iluanni sulinermik aamma ilinniagaqarsimasuuvoq. Seeqqumigut illuttut gigteqarmat allaffimmut inississallugu naleqquttuussaaq, taamaalilluni suliami ilinniarsimasamini inisseqqinneqarsinnaaqullugu, tamannalu pineqartup misilissallugu soqutigaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqarnermi immersugassap qupperneranit kingullermit 18. april 1996-imi ullulerneqarsimasumit erserpoq ingerlatsiviup inassutigisimagaa qinnuteqartup suliffeqaqqilernissaa anguniarlugu sulisinnaassuseqarnera misilinneqassasoq.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut nappaatilinnut imikkooortotaqarfiani nakorsap A pillugu oqaaseqaataanit 23. april 1996-imi ullulerneqarsimasumit makku erserput:

“Pineqartoq Dr. ...B-mit uatsinnut innersuunneqarsimavoq, endogen depressioneqartut nappaateqarnerarlugu. Nakorsaq innersuussisoq isumaqarpoq pineqartoq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinneqarnissamat tapersersorneqarnissaminut inuusuppallaarlunilu nukissaqarpallaartoq.

Pineqartoq peroriartornermini ajornartorsiutissaqartarsimavoq. Aamma anaanat kisermaatut, aningaasaqarnikkut ajornartorsiutit pissutaanerpaallutik. Siusinnerusukku ‘84-imi suliffimminit soraarnerminut atatillugu kamarujussuarluni unitsinneqarsimavoq. Nappaataa tassaatinneqarpoq neurosis charcterogens.

Tamatigut ajuallajasuusimavoq, ajuallatsinneqarninilu qianikkut qisuariarfigigajuttarsimallugit. Imminut ataqqinermik annertunerusumik pigisaqanngilaq.

Inuunera anaanatut kisermaatut akissarsiakitsutut aningaasaqarnikkullu ajornartorsiuteqartutut pilersuinikkut nanertugaanermit sunnerneqarsimavoq. Aamma suliffinni misilittarsimasamini assut tatineqarsimasutut uisakajaartitaasutullu misigisarsimavoq, qiaqqajaasuusarsimallunilu.

Ullormiit ullormut qanoq inuuniarnissani nalornissutigaa, isumaginninnikkullu ikiorsiissutinik pisartagaqarnini assut nanertuutaasutut misigisimallugu.

Pineqartoq massakkut nuannaaranilu aliasunngilaq. Inuttut ersisorujussuartut, imminut nalornisorujussuartut malunnarpoq, imminut ataqqinermik pigisaqanngitsoq.

Eqikkaalluni naliliineq tassaavoq, arnaq 45-nik ukiulik alianartunik naapitsiviusarsimasumik inuuneqarsimasoq nukissakeqalunilu peroriartorsimasoq tassani pineqartoq, eqqarsartaatsimigut assut sanngiitsoq, imminut illersorsinnaanngitsoq, suliffimminilu inersimarpalaanngitsumik qisuariartarsimasoq. Nukissakitsuvoq.

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinneqarnissaa inassuteqaatigineqartariaqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliap allattuiffittaaniit erserpoq A 13. juni 1996-imi saaffiginnissimasoq tarnip nakorsaata oqaaseqaataa siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissaminik qinnuteqaatimi naliliiffigineqarnerani ilanngunneqassanersoq paasiniarlugu. Aammattaaq oqaatigineqarsimavoq suliaq suliffissarsiuussisarfiup naliliiffigeqqissaneraa suliamik ingerlatsisup suliffissarsiuussisarfiimmut apeqqutigisimagaa. Suliffissarsiuussisarfik isumaqarsimavoq tamanna pisariaqanngitsoq.

Suliap allattuiffittaaniit erserpoq A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarneranut atatillugu sulisinnaassuseqarneranik misiliinissamik “reva”-mut qinnuteqaat suliamik ingerlatsisup 4. november 1996-imi inaarlugu suliarisimagaa.

Suliami allagaammit erserpoq “TFU-reva”-p 21.11.96-imi ataatsimiinnermini A-p inuussutissarsiorsinnaassuseqarnera qulaajarniarlugu qaammatini arfinilinni sapaatip-akunnerannut nalunaaquttap akunnerini 40-ni sulisinnaassuseqarneranik misiliisoqarnissaa akuerisimagaa.

Tamatuma kingorna 26. november 1996-imi K kommuni A-mut allagaqarpoq. Allakkanit taakkunannga erserpoq:

“...
Qinnuigineqarputit suliffissarsiuussisarfiimmi siunnersorti ..B... suliffissarsiuussisarfiimmi saaffigeqqullugu, taannalu suliffimmik naleqquttumik suliffigisinnaassannik illit peqatigalutit ujarlissaaq.

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissannik qinnuteqaatit sulisinnaassuseqarnermik misiliinerup kingorna inerlugu suliarineqarsinnaassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliamit ersinngilaq A suliffissarsiuussisarfiimmut qanga saaffiginnissimanersoq. Tamatuma kingorna A suliffissarsiuussisarfiimmut ataatsimiigiqaqullugu aggersarneqarsimanersoq suliamit aamma ersinngilaq.

Suliap allattuiffittaaniit erserpoq A 30. januar 1997-imi najugaqatigiiffimmi perorsaasutut sulilernissaminik, kingusinnerusukkullu sulisinnaassuseqarnermik misiliinertut allaffimmi sulinermik misiliisinnaanissaminik neqeroorfigineqarsimasoq.

Aammattaaq suliamit erserpoq A-p sulisinnaassuseqarneranik misiliineq INI A/S-imi 2. juli 1997-imi aallartissimasoq, kiisalu sulisinnaassuseqarnermik misiliineq taanna 1. januar 1998-imi inerneqassasoq naatsorsuutigineqartoq.

Suliffissarsiuussisarfiimmi siunnersortip isumaginninnermik ingerlatsivimmut allakkiaanit 28. august 1997-imi ullulernerqarsimasumit erserpoq A sapaatit akunnerini 2-4-ni napparsimasutut nalunaarutigineqartoq.

Suliffissarsiuussisarfiimmi siunnersortip isumaginninnermik ingerlatsivimmut allakkiaanit 11. september 1997-imi ullulernerqarsimasumit erser-

poq A-p sulisinaassuseqarnermik misiliinini 15. september 1997-imit aallarteqqissagaa.

Suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortip suliffissarsiuussisarfimmut ilitsersuisarfimmullu allakkiaanit 8. oktober 1997-imeersumit erserpoq A-p suliffimmut allamat nuunnissani kissaatigisimagaa, taamaalilluni sulisinnassuseqarnermik misiliinermini qaammatini kingullerni pingasuni suliffimmi allami sulisinnaajumalluni. Allakkiamit tassanga aamma erserpoq A suliffissarsiuussisarfimmi ilitsersuisarfimmilu 6. oktober 1997-imi aallartissasoq.

Suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortip isumaginninnermik ingerlatsivimmu allakkiaanit 12. november 1997-imeersumit erserpoq A 3. november 1997-imiilli sulisimannngitsaq, taamaattumillu sulisinnaassuseqarnermik misiliineq unitsinneqartutut isigineqartoq. Allakkiami naggasiullugu oqaatigineqarpoq:

“Sulisinnaassuseqarnermik misiliineq massakkut unitsinneqartutut iluatsinngoorututullu isigineqarpoq, tassami pineqartup suliffimmi nutaami aallartinnissani soqutiginnimmagu. Akuersissutigineqartunit qaammatip ataatsip ullullu qulit missaat sinnerupput.

Pineqartoq ullumikkut suliffeqanngitsutut nalunaarsorneqarsimavoq, naqittakka-millu tunineqarsimalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p tarnip nakorsaanut innersuunneqarnera K kommunip 12. juni 1998-imi suliaraa. Innersuussummit ersinngilaq innersuussinermi A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataata suliarineqarnerani atugassatut pineqartup eqqarsartaatsimigut naliliivigineqarnissaa siunertarinerineqarnerasoq.

Suliap allattuiffittaani oqaatigineqarpoq tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaarfik 2. december 1998-imi allaffigineqarsimasoq, A-p eqqarsartaatsimigut naliliiffigineqarnissaa qinnutigalugu. Allakkat taakku suliami allagaatit akornanniinngillat.

Suliami allakkiamit ullulernerqarsimannngitsumit erserpoq suliap aariip-pallamik suliarineqarnera pillugu naammagittaalliuut 14. oktober 1998-imi tiguneqarsimasoq. Aamma allakkiamit tassanga erserpoq naammagittaalliuut piaarnerpaamik akineqassasoq, kiisalu tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaarfik akissuteqaqqullugu allakkatigut 4. december 1998-imeersutigut nukingisaarneqassasoq.

A eqqarsartaatsimigut sulisinnaassuseqarnermigullu naliliivigineqaqqullugu K kommunip qinnutaa akeqqullugu tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaarfik 10. marts 1999-imi nukingisaarneqarpoq. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaarfik allakkatigut 15. marts 1999-imeersutigut akissuteqarpoq. Allakkani taakkunani ilaatigut makku erserput:

“Pineqartup sulisinnaassuseqarnera eqqarsaatigalugu sulisinnaassuseqarnermigut misiliivigineqarnissaa naleqquttutut isigineqartariaqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaqruiup K kommuninut allagaanit 19. marts 1999-imeersunit makku erseput:

“Oqarasuaatikkut ullumikkut oqaloqatigiinnerput innersuussutigalugu uppernarsarniarpara A-p tarnip pissusiniq ilisimassalimmit ..C..-mit katsorsarneqarnini ingerlammagu, pineqartorlu toqqissimasumik peqataarusussuseqartutullu pissusilersortuq. Pineqartup massakkut qanoq issusia siusinaartumillu soraarnerussutisiaqalernissaminut pisinnaatitaanera pillugu oqaaseqaateqarsinnaanngilagut, taamaatumillu suliaq juni 1999-imi uterfigeqqittariaqassavarput, tassami katsorsarneqarnera junip qeqqani naammassineqartussaamat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naggataatigit suliamit ersepoq suliap arriippallaamik suliarineqarnera pillugu A-p naammagittaalliuutaa K kommunip 8. juni 1999-imi akisimagaa. Allakkanit taakkunanga makku erseput:

“Siullermik kingusippallaamik akissuteqarneq ajuussarutigissavarput.

Suliami allattuiffimmi takusinnaasavut malillugit suliap ingerlasimanera allaaseriniarsimavarput. Tassunga oqaaseqaatissaqaruit taakku saqqummiunnissaannut tikilluaqquneqarputit.

Piffissamik allaaserinninnermit takusinnaasattut suliami ilinnut tunngasumi pisoqartarsimavoq, kisiannili pisut tassaanagerusimapput oqartussaasut assigiinngitsut akornanni allaffiqatigiittarnerit, taamaatumillu tamakku illit malugisimanngilatit.

Taamaattorli november 97-imit december 98-imut pisoqarsimannginnera tamatumata nassuiannngilaa, suliamilu allattuiffiup misissorneqarnerani nassuiaataasinnasumik nassaartoqanngilaa.

Massakkut pisusaaq tassaavoq A1-imi arlaleriarlutit oqaloqatigineqartareernerpit kingorna A1-ip naliliineranik utaqqimaarinnineq. Tamatumata kingorna siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarlutit qinnuteqaatit inaarlugu suliarineqarumaarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Takussutissiamit ilanngullugu nassiunneqartumit makku erseput:

“091095 Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaat aallartinneqarpoq.

120396 Nakorsap oqaaseqaataa tiguneqarpoq.

100496 Pineqartoq arlaleriarluni iluatsinngitsumik aggersarneqartareerluni takkupoq.

130696 Sulisinnaassuseqarneranik misiliinermik nalileeqqittoqarnissaa pillugu suliffissarsiuussisarfik attaveqarfigineqarpoq.

041196 Sulisinnaassuseqarneranik misiliinissamik qinnuteqaat inerlugu suliarineqarpoq.

211296 Sulisinnaassuseqarneranik misiliisoqarnissaa TFU revami akuerineqarpoq.

300197...-mi perorsaasutut sulilernissaanik neqeroorfigineqarpoq. Kingusinnerusukkut allaffimmi sulisinnaassuseqarneranik misiliisoqarsinnaavoq.

020797 Sulisinnaassuseqarneranik misiliineq akuerineqarpoq, ullorlu taanna ...-mi aallartilluni.

050997 Sulisinnaassuseqarneranik misiliinerup unitsinneqarnissaa pineqartup nammineq kissaatigaa, nikallungassuteqarami. Tamatumata kingorna napparsimasutut nalunaarutigineqarpoq.

150997 Sulisinnaassuseqarneranik misiliineq ...-mi nangippaa.

061097 Sulisinnaassuseqarneranik misiliineq ...-mi unitsinneqarpoq, KUF-imumlu nuulluni.

121197 Sulisinnaassuseqarneranik misiliineq unitsinneqarpoq.

021298 Allakkat nakorsiartarfimmut siusinnerusukkut nassiunneqarsimasut kukkusumik nassiunneqarsimanerat pillugu allakkiaq - taakku A1-imukartussaasimagaluarput. Taamaattumik tassunga nassiullugit ingerlateqqinneqarput.

100399 Allakkat december 98-imeersut akeqqullugit A1 nukingisaarneqarpoq.

170399 A1-imit allakkat tiguneqarput, taakkulu allallutik oqaaseqaammik juni 99-imi nassiussiumaarlutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 24. september 1999-imeersutigut K kommuni nalunaarfigaara piffissaq suliamik suliarinninnermut kommunip atugaa pillugu A-p naammagittaalliutaa aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangertunga. Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni qinnuigaara suliap ingerlasimanera oqaaseqaateqarfigeqqullugu, matumani qinnuteqaatip immersugasartaata immersorneqareerneranit sulisinnaassuseqarnermik misiliinissamik qinnuteqaatip takkunnissaata tungaanut suliami iliuutsit suut ingerlanneqarsimanerat ilanngullugu allaaseralugu.

Aammattaq kommuni qinnuigaara sulisinnaassuseqarnermik misilinerup 12. november 1997-imi unitsinneqarneranit 1998-imi decemberip aallartinnerata tungaanut suliaq uninngasimasutut sooq isikkoqarnersoq nalunaarutigeqqullugu. Taamatuttaq kommuni qinnuigaara sulisinnaassuseqarnermik misiliineq unitsinneqaraangat suliap ingerlanera nalinginnaasumik qanoq ittarnersoq nalunaarutigeqqullugu.

Allakkami 12. oktober 1998-imeersut K kommunimit akineqarsimannginnerannik A-p oqarnera eqqarsaatigalugu K kommuni qinnuigaara allakkat taakku qaammatit qulingiluat qaangiutereersut aatsaat akineqarnerannut pissutaasoq nassuiaqqullugu.

Kiisalu K kommunimut allappunga A-p suliami allagaatinik paasitnneqarnissaminik qinnuteqarneranut tunngasoq eqqarsaatigalugu tamanna pillugu nalunaarsuisoqarsimanera kommunip suliami allagaataanit imaluunniit suliami allattuiffianit takuneqarsinnaanngitsoq. Suliami allagaatinik paasitnneqarnissaq pillugu apeqqut oqaaseqaateqarfigeqqullugu kommuni qinnuigaara.

Allakkatigut 15. november 1999-imeersutigut, 16. december 1999-imeersutigut aamma 11. februar 2000-imeersutigut kommuni akissuteqaqqullugu nukingisaarpara.

K kommuni allakkatigut 22. februar 2000-imeersutigut akissuteqarpoq. Akissummit makku erserput:

“... ”

Aallarniutigalugu K kommuni ajuusaarpoq Ombudsmandip saaffiginnissutaata kingusippallaamik akineqarmat.

“... ”

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaat pillugu suliarinninnermi qanoq pisoqarsimaneranik paasinarsaaniarluni suliap samminerani pisimasut pillugit paasissutissat ilanngunneqarput. Qanoq pisimasoqarneranit taanna takussutissaalluarpoq.

K kommunip ilalersinnaavaa suliap ingerlanneqarnerani amigaateqartoqarsimammat. Ajoraluartumik tamatuma tunngavia nassuiarneqarsinnaanngilaq, suliamik ingerlatsisimasoq isumaginninnermut immikkoortortami suliuunaareersimammat.

Immikkoortoq 3-mi piffissaq eqqarsaatigalugu [12. november 1997-imiit december 1998-ip tungaanut] takuneqarsinnaavoq suliameq samminnittoqarsimasoq, tamatumani kommunip ataani tarnip nakorsaanit katsorsarneqarsinnaaneq pillugu naliisoqarsimalluni.

Ad. 2

Innuttaasoq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqarpat, immersugassaq (aappaluttoq ilanngunneqarpoq) suliameq sularinnittoq peqatigalugu atsiorneqarlunilu immersorneqassaaq. Tamanna pissanngikkaangat innuttaasup immersugassaq angerlaassinnaavaa immersorlugulu. Qinnuteqaammut ulloritinneqarpoq ulloq immersukkap kommunimit tiguneqarfia.

- Nakorsamit oqaaseqaatitup uppersaataq qinnutiginneqassaaq.
- Qinnuteqarnermut immersugassaq (tungujortoq ilanngunneqarpoq) innuttaasoq peqatigalugu immersorneqassaaq - taannalu nakorsamit uppersaataq ilanngulugu suliffissarsiuussisarfiimmik nassinneqassalluni.
- Suleqqilersinnaanermut naleqqussarnissaq/naleqqussaqqinnissaq suliffissarsiuussisarfiup nalilissavaa.
- Suliamik samminnittoq suliameqarfiit akimorlugit suleqatigiissitamut sulileqqissinnaaneq pillugu siunnersuuteqassaaq (TFU reva), innuttaasoq sulileqqinnissamut kissaatigisai/periartissai pillugit oqaloqatigeqqereernerit tunngavigalugit.

Ad. 4

Suliameq nalinginnaasup qanoq ingerlanneqartarnerani apeqqutaavoq suliameq ataasiakkaat pissusiat, taamaattumillu kingorna naliliinermit suliameq ataasiakkaat apeqqutaasarlutik. Taamaattumik ombudsmandip suliameq "nalinginnaasup" qanoq ingerlanneqartarneraniq allaaserinneqqusinerani akiuminaappoq. Assersuutigalugu sulisinnaassusermik misiliineq aallartereersoq pineqarsinnaavoq, naammassineqarnissaa naatsorsuutiginnikkalluarlugu. Suliameq taamaattoq taama isummerfigalugu naammassineqarsinnaavoq. Nalinginnaasumillu sulisinnaassusermik misiliineq aallartinneqartarpoq naammassineqarnissaa naatsorsuutigalugu.

Ad. 5

Allakkat aatsaat qaammatit qulingiluat qaangiuttut akineqarnerannut K kommunip tunngavilersuutissaqanngilaq. Suliamik suliameqartartut malugilersimavaat allakkat akineqartarneraniq uninngatiinnarneqarsimasut, tamatumalu kingorna piaarnerpaamik akineqartarneraniq.

Ad. 6

Ajuusaarnangaarporli allakkianit imaluunniit suliameq allattuiffinnit ersinngimmat suliameq tunngasunik paasitinneqarnissamik qinnuteqartoqarsimasoq.

Paasitinneqarnissamik qinnuteqaat aatsaat K kommunip ilisimaqarfigniluppaa ulloq 27. april 1999 ilissi saaffignissuteqarnissigut, tassani paasineqarluni A suliameq sularinnittuminut saaffignissimasoq suliameq tunngasunik paasitinneqarnissamik qinnuteqarluni, itigartinneqarsimallunilu allakkatigut qinnuteqaateqarsimanngimmat. Soorunami tamanna ajuusaarnartorujussuavoq, pisimassanngikkalluarlunilu.

K kommunip sapinngisaminik anguniartarpaa suliameq sularinninnerup sapinngisaminik eqqortuusarnissaa, suliameq suliamik suliameq, soorlu allattuisussaataaneq, paasitinneqarsinnaatitaanermut malittarisassat suliameq sularinnittartunut erseqqissaatiginneqartuupput.

K kommunip anguniartuupput inatsisini aalajangersakkat malillugit suliamineqarsimasoq, qujanartumillu malugaarput suliameq suliameq annertunersaa eqqortumik ingerlanneqartartoq innuttaasunillu iluarineqartumik.

Isumaginninnermik ingerlatsisoqarfimmi suliamik ingerlatsisarnerit pitsanngorsarniartuuneranni tapersorsinnaassagitsigut neriuutigaarput." (Atorfeqarfimmi nusiigaavoq.)

- Takussutissiamit ilanngullugu nassiunneqartumit makku erserput:
091095 A saaffiginnippoq, siusinaartumillu soraarnerussutisiaqalernissani qinnutigalugu.
120396 Nakorsap oqaaseqaataa ingerlatsivimmut takkuppoq.
100496 Pineqartoq arlaleriarluni aggersarneqareerluni takkuppoq. Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaat immersorneqarpoq, nakorsallu oqaaseqaataa 8. marts 96-imeersoq ilanngullugu suliffissarsiuussisarfirmut nassiunneqarluni.
180496 Paasissutissat suliffissarsiuussisarfirmi atsiorneqarput.
230496 A1-imit allakkat pineqartup eqqarsartaatsimigut qanoq issusianik allaaserinninnertallit, pineqartullu siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinneqarnissaata inassuteqaatigisariaqarnera pillugu naliliinertallit.
130696 Tarnip nakorsaata oqaaseqaatai (siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaammii) ilanngullugit isiginiarneqassanersut pineqartup apeqqutigaa, taamaaliortoqarnissaalu uppersarneqarpoq. Tamatuma kingorna suliffissarsiuussisarfik attaveqarfigineqarpoq paasinjarlugu nalileeqqinnissaq pisariaqarner-soq, tamannali pisariaqannqilaq.
041196 Sulisinnaassuseqarnerup misilinneqarnissaanik qinnuteqaat inerlugu suliarineqarpoq.
211196 Sulisinnaassuseqarnerup misilinneqarnissaanik qinnuteqaat TFU revami suliarineqarpoq, qaammatinilu arfinilinni sap. akunneranut nal.ak. 40-ni akuerineqarluni.
030197 Sulisinnaassuseqarnerup misilinneqarnissaata ukiup affaanik sivissuseqarnissaata akuerineqarnera pillugu suliami allakkiaq.
300197 Suliffimmik neqeroorut tiguneqassanersoq pineqartup apeqqutigaa, oqarfigineqarluni taamaaliorinnaasoq, tamatumalu kingorna sulisinnaassuseqarnermik misiliineq allaffimmi ingerlanneqarsinnaalluni.
020797 Sulisinnaassuseqarnermik misiliineq ...-mi ullumikkut aallartippoq. 1.1-98 naammassinissaa naatsorsuutigineqarpoq.
280897 Suliffissarsiuussisarfiup ilisimatitsissutigaa pineqartoq 27. aug. 97-imit sap. ak. 2-4-t siumut napparsimasutut nalunaarutigineqartoq. Tamanna eqqarsartaatsimut tunngassuteqarsimavoq. Tamatuma sapaatip-akunnerinik sisamanik sivissuseqassasoq pineqartup nammineq kissaatigaa. 26. sept. 97-imi suliffissarsiuussisarfirmut orniguteqqissaq.
050997 Pineqartoq oqarpoq nikallungasarnini pissutigalugu suliunnaarumalluni.
110997 Suliffissarsiuussisarfiup ilisimatitsissutigaa pineqartoq oqarasuaatikkut nammineerluni massakut saaffiginnissimasoq, oqarlunilu sulisinnaassuseqarnermik misiliineq ...-mi nangeqqikkumallugu, 15. sept. 97-imit aallarteqqissalluni.
150997 Suliffissarsiuussisarfiup ilisimatitsissutigaa pineqartup sulisinnaassuseqarnermik misiliineq ...-mi aallarteqqikkaa.
081097 Suliffissarsiuussisarfiup ilisimatitsissutigaa pineqartup sulisinnaassuseqarnermik misiliineq ...-mit ...-mut ...-mullu 6. okt. 97-imit nuukkaa.
191097 Pineqartoq 16.-23. okt. 97-imi sulinnigiffeqarpoq.
121197 Pineqartup KUF-imiinnini nuannarinagu oqaatigaa. Sulisinnaassuseqarnermik misiliineq suliffissarsiuussisarfiup unitsippaa, iluatsinngitsoortutullu isigalugu, tassani suliffimmi allami aallartinnissani kissaatiginngimmagu. Qinnuteqaataaqaartunit qaammat ataaseq ullullu qulit sinnerupput.
120698 Tarnip pissusaanik ilisimasalimmut innersuussissut immikkoortortaqarfirmi pisortamut tunniunneqarpoq.

240698 Innersuussissut pillugu tarnip pissusaanik ilisimassalik ataatsimeeqatigineqarpoq. Tamatuma kinguneraa pineqartup A1-imi katsorsartittariaqartutut isigineqarnera.

240898 Pineqartoq tarnip pissusiinik ilisimasalimmut innersuussissut pillugu ataatsimiinnermi angusaq pillugu nassuiaanneqarpoq, oqarporlu pingasunngornermut isumaqatigiissuteqarsimalluni.

021298 Tarnikkut peqqissuseq eqqarsaatigalugu sulisinnaassuseqarneq naliliiffigeqqullugu A1 allaffigineqarpoq.

100399 A1 nukingisaarneqarpoq.

150399 Pineqartoq pillugu susoqarsimaneranik nassuiaataasumik kiisalu sulisinnaassuseqarnerup naleqquttuunera pillugu A1-imit allakkat.

190399 Juni 99-imi katsorsaaneq naammassippat suliamut uteqqikkumaneq pillugu A1-imit allakkat.

120699 Pineqartup aggersarneqarsimagaluarnera oqaaseqaatilli marluk pigineqareernerat naammattoq oqarsimanagera pillugu A1-imit allakkat.

111199 Suliaq TFU revami suliarineqarpoq.

181199 Suliaq Isumaginninnermut Ataatsimiititaliami suliarineqarpoq.

191199 Isumaginninnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinera pillugu allakkat pineqartumut nassiunneqarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A 17. februarimi uannut allappoq. Allakkanit taakkunanga makku er-serput:

“Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerumallunga qinnuteqaatinnut itigartitsisutip assilineru ilinnut nassiuppara, isumaqaramami suliarinninneq ajorpallaartoq.

1. Qinnuteqaatima paasissutissartalorsorneqarneranut peqataasimannginnera ilumuunngilaq, tassami uanga nammineerlunga ikinnerpaamik 20-riarlunga kommunip allaffianiittarsimagama, qinnuteqaatima akineqarnissaa piumallugu. Aamma Isumaginninnermut Ataatsimiititaliap siulittaasua, Kommunaldirektøri, Isumaginninnermik Ingerlatsivimmi pisortaq, immikkoortortaqarfimmi pisortaq suliamillu uannut tunggasumik suliarinnittoq oqaloqatigisimavakka.

2. A1-imi oqaloqatiginiarneqarninnut aggerumasimanngilanga A1-imit oqaaseqaat ataaseq pigineqareemat. Taamatuttaaq oqarfigineqarsimanngilanga A1-imit oqaaseqaat piumasaqaataasoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatiginiarpara kommunip tarnip pissusiinik ilisimasalittut sulisuata atornissaanut itigartinneqarsimagama, taakkumi isumaqarmata eqqarsartaatsikkut qanoq issusera ajorpallaartoq.

Allakkatigut ukunatigut tikinniagara tassaavoq isumaqartunga suliaq ajorpallaartumik suliarineqarsimasoq. Ingerlanneqarnerinnaata ukiut sisamat sinnerlugit siviussuseqarsimanerata immini takutippaa suliap ingerlasimanagera qanoq naammaginnangitsigisimasoq.

Aalajangiinerup naammagittaalliuutiginnissaanut pinnaatitaaffiga atorsimanninnakku ajuusaarutigaa, tamannali akissutip tiguenerata kingorna eqqarsartaatsikkut nakkaassimasimanninnik pissuteqarpoq. Nalunngilara tamanna kukkunerusoq.

Qamanna neriuutigaara kommunimit assut ajortumik pineqarsimasutut sulisigisimanerma paasineqarnera saaffiginnissutima kingunerissagaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip itigartitsissutaa kiisalu tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaqarfimmi nakorsap oqaaseqaataa 23. april 1996-imeersoq A-p ilanngullugit nassiuppai.

Kommunip itigartitsissutaa 19. november 1999-imi ullulerneqarsimasoq. Itigartitsissummit makku er-serput:

“Sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarneq pillugu.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap 18. november 1999-imi ataatsimiinnermini sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarlutit qinnuteqaatit oqaluuseraa.

Isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 22. oktober 1990-imeersoq §§ 4 aamma 5 tunngavigalugu, sulisinnaajunnaarnersiuteqar[l]lerniarneq pillugu qinnuteqaativit saqqummiunneqarnissaanut naammattumik peqataasimanginnerit, kiisalu nakorsap nalunaarutaanik naammassinnikkiartorlutit A1-imut oqaloqatiginnikkiartorumasimanginnerit pequtigalugit Isumaginninnermi ataatsimiititaliaq aalajangerpoq qinnuteqaat akueriniarnagu.

Aalajangerneq pillugu Inunnik Isumaginninnermut Maalaartarfimmut, Boks 1015, Nuuk-mut nassiussisoqarsinnaavoq allakkat tiguneraniik sap. ak. sisamat qaangiutsinnagit.”

Nakorsap oqaaseqaataa ilanngullugu nassiunneqartoq matuma siuliini issuarneqarpoq.

Tamakku tunngavigalugit ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“1. A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataanik suliarinninnermut piffissaq K kommunip atorsimasaa.

“Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarnermi immersugassaq” A-p 24. oktober 1995-imi immersorpaa. Tunngaviuttippara ulloq taanna tassaasoq A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarfia.

K kommunip oqaatigaa siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaatip aalajangiivigineqannginnerani paasissutissat assigiinngitsut pissarsiariniarneqaqqaartussaasut.

Innuttaasup immersugassaq pingarneq aappalluttumik qalipaatilik suliamik ingerlatsisoq peqatigalugu immersussavaa, nakorsap oqaaseqaataa pissarsiariniarneqassaaq, tamatumalu kingorna qinnuteqarnermi immersugassaq immersorneqassalluni. Taanna nakorsap oqaaseqaataanik ilaqartillugu suliffissarsiuussisarfimmu nassiunneqassaaq, tassanilu nalileneqassalluni qinnuteqartoq suliffeqarnermut naleqqussarneqarsinnaanersoq naleqqussaqqinneqarsinnaanersorluunniit. Tamatuma kingorna suliamik ingerlatsisup piginnaanngorsaaqqinneq pillugu saqqummiussassaq Oqartussat Assigiinngitsunik Suliallit Suleqatigiiffiannut saqqummiunneqartussaq suliarissavaa.

Suliaq pillugu uannut paasissutissiissutigineqartut malillugit tunngaviuttippara A siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni 24. oktober 1995-imi qinnuteqartoq. Suliap allattuiffitaanit erserpoq sulisinnaassuseqarnermik misiliisoqarnissaanik “reva”-mut qinnuteqaat 4. november 1996-imi inerlugu suliarineqarsimasoq. A sulisinnaassuseqarnermik misiliinissamut 21. november 1996-imi akuerineqarpoq.

Ilaatigut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqarnermi immersugassap suliarineqarneranut ilaatigullu sulisinnaassuseqarnermik misiliinissamik “reva”-mut qinnuteqaatip inaarsarneqarneranut piffissaq atornerqartoq sivisoorujussuurtut uannut isikkoqarpoq.

Aammattaaq suliamit erserpoq sulisinnaassuseqarnermik misiliineq A-p 2. juli 1997-imi aallartissimagaa. Suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortip isumaginninnermik ingerlatsivimmut allakkiaanit 12. november 1997-imeersumit erserpoq sulisinnaassuseqarnermik misiliineq unitsinneqartutut iluatsinngitsoortutullu isigineqartoq.

Suliamit takuneqarsinnaanngilaq K kommuni tamatuma kingorna piffissap ingerlanerani A-p sulisinnaassuseqarnermik misiliinera pillugu naliliisimanersoq. Aamma suliamit takuneqarsinnaanngilaq A-p suliffeqarnermut naleqqussaqinneqarnissaanut allanik periarfissaqarsinnaanera pillugu K kommuni naliliisimanersoq.

Isumaqarpunga sulisinnaassuseqarnerup misilinneqarnera unitsinneqarniariartoq taassuma inernerana pillugu K kommuni naliliisariaqarsimagaluartoq. Taamatuttaaq isumaqarpunga tamatumunnga peqatigitillugu A-p allatut iliorluni naleqqussarneqarnissaa kommunip isumaliutersuutigisimasariaqaraluaraa, tassungaluunniit taarsiullugu A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaataa pillugu aalajangiisimasariaqaraluarluni.

Tamatuma kingorna A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerumaluni qinnuteqaataanut tunngasunik 2. december 1998-imi A-p eqqarsartaatsimigut qanoq issusianik nalileeqqullugu tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaarfimmut allattoqarsimanera pillugu suliami allatuiffimmi allattoqarsimanera sioqqullugu suliamik suliarinnittoqarsimanngilaq.

Dronning Ingridip Napparsimmavissua 15. marts 1999-imi K kommunimut allappoq piffissap taamaalinerani pineqartup eqqarsartaatsimigut qanoq issusia pillugu oqaaseqaateqartoqarsinnaanngitsoq, sulisinnaassuseqarnerali eqqarsaatigalugu misiliisoqarnissaa naleqquttuussasoq.

Dronning Ingridip Napparsimmavissua 19. marts 1999-imi K kommunimut allappoq A tarnip pissusaanik ilisimasalimmit suli katsorsarneqartoq, kiisalu pineqartup qanoq issusia siusinaartumillu soraarnerussutisiaqalernissamut pisinnaatitaasinnaanera pillugit oqaaseqaateqartoqarsinnaanngitsoq, suliarli juni 1999-imi katsorsaaneq naammassippat uterfigeqqinneqarumaartoq.

Tamatuma kingorna K kommunip uannut allagaani 22. februar 2000-imi allagaanit erserpoq K kommuni 12. juni 1999-imi tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaarfimmit allagarsisimasoq pineqartoq aggersarneqartarsimagaluartoq, taannali isumaqartoq nakorsap oqaaseqaatai marluk pigineqareersut, isumaqarlunilu taakku naammattut.

A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaataa pillugu K kommuni 18. november 1999-imi aalajangiivoq.

Taamaalilluni A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataata suliarineqarneranut aalajangiivigineqarneranullu piffissaq 24. oktober 1995-imiit 18. november 1999-ip tungaanut atorneqarsimavoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu Namminersornerullutik Oqartussani Inatsisileriffiup ilitersuusuaani suliat suliarineqartarnerat pillugu imatut allassimasoqarpoq:

“199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piunasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfii, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.”

Qulaani taaneqartutut isumaqarpunga kommuni A-p sulisinnaassuseqarneranik misiliinerup 12. november 1997-imi unitsinneqarneranili naliisariaqarsimagaluartoq A-p suliffeqarnermut naleqqussarneqarnissaanut allanik periarfissaqarnerasoq, tassungaluunniit taarsiullugu A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu aalajangiisariaqarsimagaluartoq. Taamaattumik A-p siusinaartumik soraarnerussutisiaqalerniarluni qinnuteqaataa suliarineqarneranut ukiut sisamat sinnerlugit atorneqarsimanerat isornartorsiortarialerujussuartut isigaara.

Suliami 11. november 1997-imiit 2. december 1998-imut sunik pisoqarsimanera K kommunip nassuiarsinnaasimannngilaa. Tamanna piffissani taaneqartumi tassani suliap suliarineqarsimannnginneranut takussutissatut isigaara.

Oqaatigaara siusinaartumik soraarnerussutisiat massakkut isumaginninnermi soraarnerussutisianik taaneqartalersut pillugit suliap piffissami ukioq ilivitsoq sivilissusilimmi attorneqarnani uninngatinneqarsinnaanera akuerineqarsinnaanngitsutut isigigiga. Inassutigaara kommuni suliat pillugu eqqaasiteriaatsinik naammaginartunik atuilissasoq, taamaaliornikkut suliat suliarineqartut piffissami sivilisunerusumi uninngaannalersoortarnissaat pinngitsoortinneqarsinnaaqqullugu.

Aamma malugaara K kommunip suliami allagaataanit takuneqarsinnaanngitsoq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinnaanissaanut periarfissat eqqarsaatigalugit eqqarsartaatsikkut qanoq issutsimi nutaamik naliliivigineqarnissaata pisariaqarnera pillugu A erseqqivissumik ilisimatinneqarsimanersoq.

2. A-p allagaasa 12. oktober 1998-imeersut akineqarnerinut piffissaq K kommunip suliamik suliarinninnermut atugaa.

A-p allagai 12. oktober 1998-imeersut K kommunimi ulloq taanna tigu-neqarsimasutut naqqissuserneqarsimapput.

Allakkat taakku K kommunimit 8. juni 1999-imi akineqarput.

Suliami illua'tungiusumit allakkat nukingisaarutit akineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuusuaani imatut allassimasoqarpoq:

“207. Suliamut tunngassuteqartumit allakkat nukingisaarutit suliassallu suliarineqarnerani piffissamik atorneqartumik naleqquttumik tunngavilersukkat ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissuteqaammi ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq suliassaq qanoq inissisimanersoq aammalu ajornanngippat ilisimatitsissuti-

gineqarluni suliassap aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffiup qaqugu naatsorsuutigineraa.”

A-p allagaasa 12. oktober 1998-imeersut K kommunimit tiguneqarnerinit taakku kommunimit akineqarnissaasa tungaanut qaammatit arfineq marluk sinnerlugit ingerlasimapput. A-p allagaasa 12. oktober 1998-imeersut K kommunimit siusinnerusukkut akineqarsimannginnerat assut isornartorsiortalittut isigaara.

Aamma oqaatigaara suliaq sivitsuloorunneqalerpat oqartussaasup nammineq suliniuteqarluni suliame illua'tungiusoq ingerlatsinermi naliginnaasumik ileqqorissaarnerup nassatarisaanik tamanna pillugu ilisimatittariaqaraa. Aammattaq tamatumunnga atatillugu oqartussaasup suliame illua'tungiusoq suliap sivitsuloorunneqarneranut pissutaasumik ilisimatittariaqarpaa.

3. Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq.

Suliami allagaatinik paasitinneqassaguni allakkatigut qinnuteqarnissaminik K kommunip piumasaqarsimanera A-p aamma naammagittaalliuutigaa.

Tassunga atatillugu oqaatigaara pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumi § 9, imm. 1-imi aalajangersakkap qallunaatut aamma kalaallisut oqaasertalersugaaneriniq misissuininni paasigakku qallunaatuuta oqaasertalersugaanera taassumalu kalaallisuumut nutserneqarnera imminnut naapertuutinnigitsut. Taamaalilluni kalaallisut oqaasertalersugaaneraniq erserpoq suliame immiut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarnerup allakkatigoortuunissaa piumasaqaataasoq, tamannali qallunaatuuanit takuneqarsinnaanani.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9, imm. 1-ip kalaallisut oqaasertalersugaaneraniq ersermat suliame allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarneq allakkatigoortuusasoq, A-p suliame allagaatinik paasitinneqarnissaminik allakkatigut qinnuteqarnissaanik kommunip piumasaqarsimanera isornartorsiorsinnaanngilara.

Kisianni isumaqarpunga pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 9, imm. 1 amigaaqartoq, tassami kalaallisut qallunaatullu oqaasertalersugaaneri imminnut naapertuutinnimmata.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11-mi aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit allaffissornikkut aqutsinermi aalajangersakkani amigaaqatit Ombudsmandip Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigisassagai. Taamaattumik Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumi § 9, imm. 1-ip amigaaqarnera pillugu allakkatigut allatigut ilisimatippakka.

Tamatuma kingorna suliami illua tungiusut suliani aalajangiivigineqartussani suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqaataasa suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat sinneri suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allaaserineqarsimasut naatsumik uteqqissallugit pisutissaqarlunga isumaqarpunga.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 16-ip kingunerisaa-nik suliami allagaatinik paasitineqarnissaq oqartussaasup suliaq pineqartoq pillugu aalajangeereersimasup aalajangiivigissavaa.

Aalajangersakkap taassuma aamma kinguneraa suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqaat piaarnerpaamik aalajangiivigineqasasooq, qinnuteqaallu ullut qulit qaangiutsinnagit akineqarsimannigippat oqartussaasup tamatumunnga pissutaasooq suliami illua tungiusumut ilisimatitsissutigissagaa, kiisalu aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarnerooq aamma ilisimatitsissutigalugu.

Kiisalu § 16-imi aalajangersarneqarpoq suliami allagaatinik paasitineqarnissaq pillugu aalajangiinerit immikkut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut oqartussaasumut, suliaq paasitineqarnissamik qinnuteqaateqarfigineqartoq eqqarsaatigalugu naammagittaalliorfissaasumut. Taamatuttaarlu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25-p kingunerisaa-nik qinnuteqartoq naammagittaallior-nissamut pisariaqartinneqartut ilitersuisooqartussaavoq, suliami allagaatinik paasitineqarnissaq pillugu aalajangiinermut oqartussaasumik qulliunerusumik naammagittaalliorfissaqarpat.

Aalajangersakkani taakkunani suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqaatip allakkatigoortuunissaa piumasaqaataangilaq.

Aamma oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7-ip kingunerigaa suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqartoq oqartussaasup ilitersussagaa suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqaatini erseqqissumik nalunaaqqullugu.

Suliat pillugit eqqaasitseriaatsit pillugit K kommunip oqaaseqaatai utaqqimaarakkit A-p uannut naammagittaalliuutaanut atatillugu paasisstissat pigineqartut tunngavigalugit iliuuseqaqqissanngikkallarpunga.

Taamaattorli oqaatigaara A-p soraarnerussutisiaqalersinneqarnissaa pillugu K kommunip aalajangiinera pillugu naliliisimannginnama, tassami A-p suliamik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliuuteqarnissaminut periarfissani atorsimanngimmagu, taamaattumillu siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqaataanik itigartitsinerup misissornissaanut mattunneqarsimallunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3.

4. Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutiginninneq.

Naggasiullugu oqaatigaara K kommuni suliamik matuminnga suliarininnermini taama annertutigisunik sumiginnaasimammat tamatuminnga Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut nalunaaruti-

ginninnissannut pissutissaqarlunga isumaqartunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1. Taamaattumik allakkat uku assilineri Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut kiisalu Naalakkersuisunut nassiuppakka.”

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut 21. august 2000-imi uannut imaattunik allagaqarput:

“Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut taamatullu Naalakkersuisunut nalunaarutiginnineq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1.

Matumuunakkut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq K kommunip suliani siusi-naartumik soraarnerussutisiaqartinneqalernissamut tunngasumi sumiginnaasimani pillugit Ombudsmandip nalunaarutiginninnera tullianik ataatsimiinnissami siullermi Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut saqqummiunneqarumaartoq, neriunartumik oktobarip qaammataani.”

K kommununi 22. august 2000-imi imaattunik uannut allappoq:

“K kommunip matumuunakkut uppersarpaa A-mit naammagittaalliut pillugu allakkanik 16. august 2000-imeersunik tigusaqarsimalluni. Suliaq K kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmut, suliap nangilluni suliarineqarnissaanik isumaginnikkumasumut, ingerlateqqinneqarpoq.”

Allakkatigut 30. november 2000-imeersutigut K kommununi inassuteqaatigisannut akissuteqarnissaanik nukingisaarpara.

Nalunaarutiginninnera pillugu Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutilliisoqarfik 2. november 2000-imi uannut allagaqarpoq. Kisiannili Nakkutilliisoqarfiup uannut allagaanit erseqqissumik uppersisissinnaanngilara Nakkutilliisoqarfik inassuteqaatigisannut qanoq-iliorluni malitseqartitsisimanersoq. Taamaattumik Nakkutilliisoqarfimmut 1. december 2000-imi ima allappunga:

“Kommuninik Nakkutilliisoqarfiup allagai 2. november 2000-imeersut tiguakka. Allakkat taakku suliarpaalunnut Naalakkersuisunut nalunaarutigisimasannut inner-suussutaapput.

Allakkani taakkunani suliami pineqartumi tassani misissuinerma inerneranut inner-suussisoqarpoq, Nakkutilliisoqarfilli suliami pineqartumi tassani nalunaarutiginninnut isummersimasorinangilaq.

Nakkutilliisoqarfik qinnuigaara nalunaarutiginninnut atatillugu Nakkutilliisoqarfik qanoq iliuseqalersaarnersoq nassuiaqqullugu.”

Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmit akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga. Taamatut-taarlu aamma K kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimananga.

32 - Suliffissaqartitsineq

32-1 Sulisoqarnermik aqutsinermi aalajangiinernut malittarisassatigut tunngavik.

A-p ilagiinni atorfinitsinneqarnermi kingorna sulisunut inissiamik qinnuteqartup tamatumunnga atatillugu utaqqiisaasumik inissaanik tunineqartup utaqqiisaasumik ineqarnermini ajunngit-sorsiassaminik qinnuteqaammi itigartinneqarnera naammagittaalliuutigaa.

Ilageeqarnermi oqartussaasup aalajangiinera isornartorsiussallugu Ombudsmandi pissutissaqarsimannilaq, itigartitsinerli amigartumik tunngavilersorneqarsimammat isornartorsiorlugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliap Ombudsmandi aamma pissutissaqalersippaa oqaaseqaateqarnissaanut, tassalu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik aamma Aqutsinermut Pisortaqarfik sulisunik aqutsinermi malittarisassanik aalajangersaanissaminut inatsisitigut nalinginnaasumik tunngavissaqanngitsut, malittarisassallu taamaattut inatsimmik isumaqatigiisummilluunniit pisanerq malillugu tunngavissaqartariaqartut.

Aammattaaq Ombudsmandi isumaqarpoq inatsisitigut innarlitsaalineqarnissamik isiginninnerup tungaanit isigalugu sulisoqarnermik aqutsinermi malittarisassat kaajallaasitani maleruaq-qusanilu allani innuttaasunut saqqummiunneqarsimanningsuni aalajangersarneqartarnerat naammaginanningsuusoq.

Taamaattumik Ombudmandip inassutigaa pisortaqarfiit taakku marluk sulisoqarnermik aqutsinermi malittarisassat pigineqartut misisussagaat, malittarisassat inatsisigut tunngavigisaasa ilusaasalu naliliivigineqarnissaat siunertarlugu. (J.nr. 11.32.10.0/093-96)

A 20. marts 1996-imi naammagittaalliummik imaattumik Atorfeqarfinnut tunniussivoq:

“1. oktober 1995 maani ...-llu provsteqarfianni atorfinitsitaasimavunga, atorfinitsitaaninnullu atatillugu tjenesteboligimik tunineqartussaagaluarlunga, taamanikkulli inooqatigisama najugaqatigerusummanga inissannik pissarsiorsimananga, kisiannili 10. januar 1996 ullaakkut telefonerfigaanga aneqqullunga, tamatumalu kingorna provsteqarfimmit inissarsiuunneqalerlunga 31. januar 1996.

14. marts 1996 INI A/S-imit ullup-qeqqarsimasunga telefonerfigineqarsimavunga vakantboligimi inissaqalersunga, 1 tiimilu qaangiummat suliartoqqillunga INI-mut telefonerpunga, akineqarlungalini allamut tunniunneqareersimasooq.

Taamaattumik ikioqqugaluarpunga vakantpenge-nik tunineqarsinnaanersunga 1. oktober 1995 imaluunniit 10. januar 1996 aallarnerfigalugu imaluunniit qanoq? Nalunngiinnarpara initaavinnissama tungaanut vakantpenge-nik pisinnaallunga. Piaartumik akineqarnissara kissaatiginartikkaluarpara.”

Suliami pisimasut imaapput:

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A-mut allagai 18. september 1995-i-meersut malillugit A 1. oktober 1995-imi atuutilersumik misiligummik atorfinitsinneqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanni kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq malillugu.

Suliffigisassatut X-ip palaseqarfia taaneqarpoq.

Inissiamik innersuussineq pillugu allakkani imatut allassimasoqarpoq:

“Atorfinitsinermit matumunnga atatillugu Namminersornerullutik Oqartussat aqutigalugit inissiamik innersuunneqarnissannut pisinnaatitaaffeqarputit. Inissiaq innersuunneqartoq malittarisassat sukkulluunniit atuuttut malillugit akilersorneqassaaq. Atorfeqarnerit atorunnaarniariarpat inissiap qimannissaanut pisussaaffeqarputit. Inissat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aqutigalugu innersuussutigineqarpat attartorneq pillugu atorfinitsinneqartup inissiaatileqatigiiffiullu akornanni attartornermut isumaqatigiissuteqartoqassaaq.

Attartortitsisoq eqqarsaatigalugu attartornermut tunngasunik inissiamit anisitaanermik kinguneqartunik sumiginnaasoqarpat inissiamik allamik innersuussuteqartoqassanngilaq.

Ineqarnermut akiliutit, kiassarnermut akiliutit iserternermilu siumoortumik akiliuteqartoqassappat iserternermut siumoortumik akiliutit naafferarlugit akilersuutit attartornerit pillugit isumaqatigiissutit 1. januar 1995-ip kingorna isumaqatigiissutigineqartut eqqarsaatigalugit akiliutit taakku siumoortumik akilerneqartussaapput, atorfinitsinneqartup siumoortumik kingumoortumilluunniit akissarsiaqartitaanera apequtaatinnagu.

Iserternermut atatillugu qaammammut siullermut akiliutit A/S Inissiaatileqatigiiffiup akilersissavai, qaammatillu qiteqqunnerani iserternermi qaammatip sinnernanut qaammammullu tulluuttumut akiliutit akilersinneqassallutik. Tamatuma kingorna akiliuteqartarneq akissarsianit tunniunneqartunit unerartitsinikkut pisalisaaq.

Atorfeqartunut Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit inissiaataannik attartortittakkanik attartortussatut innersuunneqartunut attartornermi atugasaritaaq pillugit ilanngussaaq ilanngullugu nassiuunneqartoq aamma innersuussutigineqarpoq, tassami Sulisoqarnermut Pisorta qarfik inissiamik ilinnut innersuussisoqassappat inissamik qanoq ittumik qanorluunniit angitigisumik innersuussisoqassanersoq ilisimanaguluunniit sunniuteqarfiginngimmagu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Provsti A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut A-p inissaanik 16. januar 1996-imi qinnuteqarpoq. Inimik qinnuteqarnermi inissiaatileqatigiiffiup immersugassaataa atorneqarpoq:

Immersugassamit makku erserput:

“Oqartussaasoq inniminniisoq:... Provstiat

Ateq: A

...

Utaqqiisagallartumik inissiaq kissaatigineqarpa: Aap, inissiaq siunissami qaninnerpaami piareersimanngippat. Inooqatimini aasarli najugaqarsimavoq.

Massakut “aneqquneqarsimavoq”, atorfinitsinneqarnermilu kingorna inissiamik tunineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A 9. februar 1996-imi X-ip provstianut imaattumik qinnuteqarpoq:

“Atorfinitsitaaninnut atatillugu initaarnissama tungaanut vakant-pengenik pisarnissara kissaatigigaluarpara aammami taamaattussaammat.

Ullumikkut tunineqarsinnaaguma, qujanassagaluqaq.”

Qinnuteqaat provstip ulloq taanna imatut akivaa:

“Ullumi allakkatit vakantpengenik qinnuteqaatigisatit misissorpakka imatullu naatsorsuutigeriikkannik paasisaarlunga:

Suli upernaarli inigisat qimannginnakku - najugarisat - adressit suli taannammat - taamaattumik pisinnaanngikkallartutit.”

Tamatuma kingorna A Atorfeqarfinnut naammagittaalliorpoq.

Suliamik misissuininnut atatillugu oqaaseqaatit makku pissarsiariniarsimavakka:

Provsteqarfik 19. august 1996-imi qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, suliamilu allagaatit atukkiuteqqullugit.

Provsteqarfik suliaq pillugu 6. november 1996-imi aamma 17. januar 1997-imi eqqaasippara.

Provsteqarfiup 23. januar 1997-imi imatut akivaanga:

“Provstiusimasup ...-p 9. februar 1996, A allakkatigut nalunaarfigisimavaa vakant-pengenik pisinnaanngitsaq.

...ni provsteqarfiup A utaqqiisaagaallartumik pisatsersoriikkamik inissarsissusimavaa, najugaqarneranilu akilersuussimallugu.

...ni provsteqarfiup atortussaatiinnarpaa itigartitsissutaasimasooq, innersuussutigalugulu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup kaajallaasitaa nr. 3/1995, 1. maj 1995-imeersoq, nerisaqarneq ineqarnerlu pillugit § 2 imm. 4, tassani allassimasooq, utaqqiisaagallartumik pisataqareersumik ineqartitsinermi vakantgodtgdørelsemik tunniussisqarsinnaanngitsaq.”

Provsteqarfiup akissutaata oqaaseqaateqarfiginissaanut A 4. april 1997-imi periarfissippara.

A-p 18. april 1997-imi imatut akivaanga:

“Provsteqarfiup akissutigisimasaa naammaginngilara pissutigalugu taamani provstiusup oqarfigaanga adressera allannortinngikkukku vakantpengenik pisinnaanngitsunga.

Imaappoq 16. januar 1996 inooqatigisama inimit aneqqummanga soralussannut nuussimavunga 20. febr. 1996 taanna sioqqullugu ilaqtanni arlalinni inissisimasarsimavunga, aatsaallu 20. febr. folkeregisterimut nalunaaruteqarsimallunga tamatum kingorna 22. marts 1996 vakantboligimut nuutitaasimallunga.

Taamaattumik apereqerusuppunga vakantpenge-t pisinnaaneriikka 1. oktober 1995-imiit imaluunniit 16. januar 1996-imit 22. marts 1996 tikillugu.

Uanga nammineq isumaqarpunga vakantpenge-nik pisariaqarlunga.”

Isumaqarpunga kaajallaasitaq provteqarfiup A-p qinnuteqaataanik itigartitsinerminut inatsisitigut tunngavimmisut taasaa nalornilersitsisinnasooq, taamaattumillu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 20. november 1997-imi oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaara:

“Siullermik oqaatigissavara ilimagigiga kaajallaasitaq tjenestemandit pillugit inatsisip § 52-iani imm. 1-istik tunngaveqartoq, taassumalu aallaaviulluni suliami oqaaseqaateqarnermi Ombudsmandimit tunngaviutinneqarnissaa ilimagisariaqartoq, Sulisoqarnermut Pisortaqarfik inatsisitigut tunngavissamik allamik taasaqanngippat.

Tulliullugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigissavara kaajallaasitap qanoq paasisariaqarnera pillugu apequtinut imaattunut akissuteqaqqullugu:

- Pisoqarnermi, atorfeqartitap atorfinitsinneqarnermi kingorna aatsaat sulisumut inissiami (sulisumullu inigitikkallagassami) ineqarnissaminik qinnuteqarfigi-

saani utaqqiisaanik ineqarnermut aningaasanik pisartagaqartitsisoqarumaarner-soq ?

- Piffissamit pisortat atorfinitsitsisut sulisumut inigitikkallagassamik inniminnii-neranniit utaqqiisaanik ineqarnermut aningaasanik pisartagaqartitsisoqarsinnaa-jumaarner-soq, naak sulisumut inigitikkallagassa qaatsaat kingusinnerusukkut un-nersuunneqaraluartoq?"

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup 25. november 1997-imi akivaanga isu-maqartoqartoq kaajallaatsitap inatsisitigut tunngavigisaa tjenestemandit pillugit inatsimmi taamanikkut atuuttumiinngitsoq, pisortaqarfillu sukumii-nerusumik akissuteqaqqinniartoo.

Suliaq 9. februar 1998-imi eqqaasitsissutigaa.

Tamatuma kingorna Sulisogarnermut Pisortaqarfik 24. februar 1998-imi akivoq:

"Siusinnerusukkut Sulisogarnermut Pisortaqarfimmiit allakkami 25. november 1997-imeersumi oqaatigineqareersut kaajallaasitaq nr. 3/1995-imut inatsisitigut tunngavissaq tjenestemandit pillugit inatsimmi § 52, imm. 1-imiinngilaq.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq aningaasartuutit pineqartut akilernerqartar-nerat aningaasaliissutissanik akuersissuteqartarnermik tunngaveqarmat.

Utaqqiisaasumik ineqarnermi aningaasartuutaanerusunut matusissutissat atorfe-qartitsilernikkut akiliutigineqartarput, tassa inissaqartitsisoqartussaasimappat, isu-maqatigiissutit malillugit inissaqartitsisoqartussaammat atorfiup inuttassarsiorne-qarnerani tamanna allasimappat.

Tamatuma saniatigut utaqqiisaasumik ineqarnermi aningaasartuutaanerusunut matusissutissat akiliutigineqartarnerannut suliffeqarnermi inatsisini tunngaviit nali-nginnaasut, namminersortuni pisortaqarfinnilu inatsiseqartitsinermi pissutsinut ator-neqartartut, tunngavigineqartarput. Sulinermik inuussutissarsiteqarnermi/atorfe-qartitaalernermi imaakkajuttarpoq sulisitsisup aningaasartuutit taarsertarlugit, suli-nermik inuussutissarsiteqartup suliassat suliarinissaannut atatillugu akiliutigisima-sai. Innersuussutigineqarsinnaavoq Ole Hasselbach, Ansættelsesretten, 1997, qup-perneq 827ff kiisalu atuakkiortup taassuma atuakkaa, Arbejdsret, 1997, qupperneq 23ff. Tunngaviitaaq taakku Atorfiliit pillugit Inatsimmi § 9, imm. 1-imi atuarneqar-sinnaapput.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup najoqqutaraa utaqqiisaasumik ineqarnermi ani-ngaasartuutaanerusunut matusissutissat akiliutigineqartarnerat toqqaannangitsu-mik kisiannili tamatumunnga atatillugu suliassat suliarinissaannut atassuteqarmat. Taamatut toqqaannangitsumik aningaasartuutit suliffeqarnermi inatsisini tunnga-vinnut qulaani allasimasunut tunngatinneqarnissaat Kalaallit Nunaanni pissutsinik pissuteqarpoq. Pingaartumik tamatumani eqqaamaneqassaaq Kalaallit Nunaanni sulisussanik pissarsiniartarneq immikkut piomasaqarfiummat, soorlu atorfinikkjar-torluni soraarnermilu angalanernut, pigisat nuunneqarnerinut il.il. akiliussisoqartar-luni.

Qulaani allasimasunut atatillugu erseqqissartariaqarpoq utaqqiisaasumik ineqar-nermi aningaasartuutaanerusunut matusissutissat akiliutigineqartarnerat sulisup namminerisaminik inissamik innersuussisivigineqannginneranut taarsiissutaan-gimmata. Akiliuteqartoqartarpoq pissutigalugu ilimagineqartarmat sulisoq pisar-nertut inuuninarnermini ingerlatsinerminut annertunerusunik aningaasartuuteqassa-soq aamma aningaasartuutit taakku annertunerusut sulinermik inuussutissarsiu-tilinut tutsinneqarsinnaanngitsut. Annertunerusumik aningaasartuutit taakku suliner-mik inuussutissaarsiteqartumut tutsinneqarsinnaappata, assersuutigalugu suliner-mik inuussutissarsiteqartup namminerisaminik ineqarniarluni kissaateqarneratigut,

kisiannili sulisitsisoq inissamik naleqquttumik igaffilimmi innersuussisinnaalluni, aningaasartuutit taakku aningaasartuutaajunnaarput suliasat suliarinissaannut atasuteqartut, kisiannili namminerisamik aningaasartuutaallutik sulisitsisup susassarinngisai.

Utaqqiisaasumik ineqarnermi aningaasartuutaanerusunut matusissutissat anner-tussusissaannut tunngatillugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq akit anertussusii aningaasartuutit suut ileqquusunut tunngassuteqartutut pissuseqarneri aallaavigalugit aalajangersarneqartassasut.

Sulisogarnermut Pisorta qarfimmi isumaqarpugut kaajallaasitaq nr. 3/1995 kom-muninut tunngatillugu inatsisitigut aallaaviusinnaasoq ilitsersuutitut. Ilitsersuut kommunit tunngatillugu kaajallaasitatut taaneqarsimammat Landshøvdingip kaa-jallaasitaa nr. 55 21. oktober 1977-imeersoq tamatumunnga pissutaavoq. Sulisoqar-nermut Pisorta qarfiup piaarnerpaamik kommunit tamatuminnga ilisimatitsissuteqar-figissavai.

Sulinermik inuussutissarsiutilik utaqqiisaasumik ineqarnerminut aningaasartuu-taanerusunut matussutissiisoqarnissaanik kissaateqartoq soorunami kaajallaasitaq nr. 3/1995-imi tunngavissarsiorsinnaanngilaq. Paarlattuanik sulinermik inuussutis-sarsiuteqartoq sulisoqarnermi inatsiseqartitsinermi tunngaviusuni qulaani allassima-suni, periaatsini assigiisitsinissamillu tunngaveqartitsinermi tunngavissarsiorsinnaa-voq ingerlatsiviup piviusorsioortuunissaa pillugu piumasaqaatinut sanilliullugu.

Pissutsini sulisoq atorfinitsitserernerup kingornatigut aatsaat sulisunut inissia-mik (aamma utaqqiisaasumik inissiamik) qinnuteqartillugu utaqqiisaasumik ineqa-rallarnermi aningaasartuutaanerusunut matussutissiisoqarsinnaaneranik apeqquut pil-lugu kiisalu sulisitsisutut oqartussaasup utaqqiisaasumik inissiamik pissarsiniarne-ranut piffissamiit utaqqiisaasumik ineqarallarnermut taarsiissuteqartoqarsinnaanera-nut, naak utaqqiisaasumik inissiaq aatsaat kingusinnerusukkt innersuussutigineqar-toq Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup oqaatigissavaa:

Kaajallaasitami pineqartumi utaqqiisaasumik ineqarnermi aningaasartuutaaneru-sunut matussutissiisoqassappat piumasaqaataavoq tamatumani § 3 naapertorlugu ineqartitsigallarneq pineqassasoq, § 3 takuuk. Ineqartitsigallarnermi piumasaqaataa-voq sulisunut inissamik sulinernulluunniit atatillugu inissiamik piffissamut suliler-fiusumut atatillugu inissaqartitsisoqarsinnaanngitsoq, § 2, imm. 1 litra b takuuk.”

Sulisogarnermut Pisorta qarfik paasissutissanik amerlanerusunik 15. maj 1998-imi qinnuigaara:

“25. februar 1998 pisorta qarfiup nerisanut najugaqarnermullu akiliisarnermut tunngasumik kaajallaasitaanut nr. 3/1995-imut tunngavigisanut aammalu taassuma qanoq paasineqarnissaanut tunngasumik pisorta qarfiup maanga oqaaseqaataa tigu-ara.

Pisorta qarfiup oqaaseqaataa ilaatigut imatut paasivara, Namminersornerullutik Oqartussat utaqqiisaasumik ineqarnermut atatillugu aningaasanik pisartagaqartitsis-sappata piumasaqaataasoq, atorfimmuut atatillugu inigisassamik pissarsiuussiviusus-samut atorfinitsitsisoqartillugu utaqqiisaasumik iniusartumik atukkiussisoqarsimas-sasoq.

Tamatumunnga atatillugu pisorta qarfik qinnuigaara, Namminersornerullutik O-qartussat sulisoq atorfinitsitaq illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit atorfiniffigisami najugaqaraangat atorfimmulli atatillugu inissamik, atorfininnerminut atatillugu kis-saatigisaqartillugu qanoq annertutigisumik utaqqiisaasumik inigisanik atukkiussi-sarnersoq ilassutaasunik oqaaseqaateqarfigeqqullugu.”

Sulisogarnermut Pisorta qarfiup 12. juni 1998-imi imatut akivaanga:

“Akissarsioortup atorfimmi sulisutut ineqarsinnaatitaaffiusumi atorfinitsinneqar-neranut atatillugu utaqqiisaasumik najugaqarnermi Namminersornerullutik Oqartus-

sat utaqqiisaasumik najugaqartitsinermi ajunngitsorsiaqartitsinissaannut utaqqiisaasumik najugaqartitaanissap piumasqaataanera eqqortumik paasineqarsimavoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata tulliuullugu apeqqtigaa utaqqiisaasumik najugarisassamik Namminersornerullutik Oqartussat atugassiissanersut aammalu najugaralarnermi ajunngitsorsiaqartitsisarnersut sulisoq illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit atorfinitsitaaffimmini najugaqareersoq atorfinitsinneqarpat atorfinitsinneqarnerminullu atatillugu sulisutut ineqartitaanissaminik kissaateqarpat.

Taamatut pisoqartillugu periutsinik Sulisoqarnermut Pisorta qarfik ilisimasaganngilaq.

Atorfimmik inuttassarsiuussinermi inissaqartitsisoqarnissaa ilanngunneqarsimappat isumaqatigiissutit naapertorlugit ineqartitsisoqassaaq.

Sulisutut inigisassaaq innersuunneqarsinnaanngippat atorfinitsinneqartup utaqqiisaasumik najugarisassaaq inniminnerneqassaaq.

Kaajallaasitami nr. 3/1995 § 1 malillugu atorfimmi sulilernermit atatillugu nerisaqartitsisoqarlunilu ineqartitsisoqassaaq. Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup allagaa 24. februar 1998-imeersoq innersuutigalugu kaajallaasitami tamatuma pineqarnera erseqqissarneqartariaqarpoq.

Atorfinitsitaanerup nalerpiaanut atatillugu sulisutut inigisassamik imaluunniit atorfimmu atatillugu inigisassamik innersuussisoqarsinnaannginnerata kingunerisaanik utaqqiisaagallartumik inissiisoqartarpoq, tak. § 2, imm. 1-imi nalunaaqutsiusaq b. Utaqqiisaasumik najugaqartitaanermi atorfinitsinneqartoq ineqarnermut akiliutissanik il.il. akiliineq ajorpoq, tak. § 2, imm. 3. Aammattaaq najugaqartitaagallarnermi pissutsit immikkut itsillugit utaqqiisaasumik najugaqartitaanermi ajunngitsorsiaqartitsisoqarsinnaavoq, tak. § 2, imm. 4 aammalu § 3.

Sulisoq atorfimmi sulilernermini nammineq inigisaminik atuiunnaarnini/tunisnini pissutigalugu inissaqanngippat sulisoq kaajallaasitami pineqartunut pisinnaatitaaffeqassaaq.

Oqaasertaliineq malillugu kaajallaasitami pineqartunut pisinnaatitaasoqanngilaq sulisup atorfimmi sulilernerminut atatillugu sulisutut inigisassaminik tunineqarnissaanik kissaateqarnera, atorfinitsitaanerulli nalerpiaani sulisutut inigisassamik atugassiisoqarsinnaanani kisiannili sulisutut atorfinitsitaq suli nammineq inigisaqarluni. Taamaattoq Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup maluginiarpa taamatut pisoqarnerani nerisaqartitsinissaaq ineqartitsinissarlu kaajallaasitakkut siunertarineqarsimasanngitsoq. Tamatumani aamma pissutaavoq sulisup nammineq inigisassaanik innersuussisoqannginneranut taarsiullugu nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutitut taartisiaqartitsisoqannginnissaa. Ajunngitsorsiassat aatsaat tunniunneqassapput imaassorinarpat sulisoq nalinginnaasumik angerlarsimaffimmini inuunermit annertunerusumik aningaasartuuteqartoq aningaasartuutiginerusallu taakku akissarsiorlumut aningaasartuutigisassanngortinneqarsinnaanngimmata suliassaminik suliarinninneranut attuumassuteqarmata.

Sulisoq atorfimmi sulilernerminut kingusinnerusukkat nammineq najugarisaminik atuiunnaarnini/tunisnini pissutigalugu inigisaaruppat kaajallaasitaq naapertorlugit nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaatuutitut matussusiinissamut pisinnaatitaaffeqanngilaq. Taamaattoq sulisutut inigisaqarsinnaatitsisoqarpat.”

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup 16. september 1998-imi imatut allapunga:

“Sulisqarnermut Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissutaata kingulliup 12. juni 1998-imeersup misissornissaanut maanna periarfissaqarsimavunga, uangalu isumaqarpunga suliame pisimasut pillugit paasissutissiissutigineqarsimasut tunngavigalugit suliameq naammassineqarsinnaassasoq.

Taamaakkaluartorli suliaq Provsteqarfiup X-imi allaffiata Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akornanni oqartussaassuseqarnerup aammalu kaajallaasitap matuma ataani eqqaaneqartup inatsisitigut tunngavigisaasa qanoq naleqartitsinerata eqqarsaatigilluarnissaannut suliaq pissutissaqartitsivoq.

Oqartussaassuseqarnermut apeqquut pillugu:

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 24. februar 1998-imi oqaaseqaammini oqaatigaa, pisortaqarfiup nerisassarsiuqartitsineq ineqartitsinerlu pillugit kaajallaasitaa nr. 3/1995, 1. maj 1995-imeersoq, sulisitsisup sulisorisaminut pisussaaffeqarnera pillugu suliffeqarnermi/ atorfeqartitaanermi inatsisinik tunngavigisanik, aallaaveqartuq.

Pisortaqarfiulli oqaatiginngilaa suna tunngavigalugu pisortaqarfik, oqartussaasunut Namminersornerullutik Oqartussanut atasunut allanut, peqqussuteqarsinnaanersoq.

Pisortaqarfik inatsisitigut tunngavissaqarfiginngisamigut, peqqussuteqarsinnaasappat naatsorsuutigineqarpoq pisortaqarfiup oqartussaassuseqartumut qullersaqarfittut inissisimanissaa.

Pisortaqarfik provsteqarfimmut, oqartussaassuseqartuusut assigiinngitsuullutik, qullersaappat, tamanna kinguneqassaaq, inatsisitigut tunngaveqanngikkaluartumik, provsteqarfiup, pisortaqarfimmik qullersaqarfeqarnermut attuumassuteqartutigit aalajangigaanut, pisortaqarfiup allaffissornikkut ingerlatitseqqiffiusinnaaneramik, taamaasilluni taamaattoqartillugu, provsteqarfiup aalajangigai suliarissallugit pisussaaffeqarluni, taamatuttaarlu pisortaqarfik aalajangiussanik allannortitsisinnaanermut pisinnaatitaalluni.

A-p naammagittaaliuutaata, ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 3 naapertorlugi, inaarsinnaanissaanik naliliiniarninnut aalajangiisumik pingaaruteqarpoq allaffissornikkut ingerlatitseqqissinnaaneq atorneqarsimanersoq.

Tamanna tunngavigalugu, pisortaqarfik qinnuigissavara, pisortaqarfiup paasininnera naapertorlugi, pisortaqarfiup provsteqarfiulli akornanni, provsteqarfiup A-mut utaqqiisaasumik najugaqarnermi ajunngitsorsiaqartitsinissamat 9. februar 1996-imi itigartitsisimaneranut allaffissornermi pisortaqarfimmut ingerlatitseqqiffissaanermik kinguneqartumik, qullersaqarfeqarneq atuuttuunersoq.

Peqatigitillugulu Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq paasininnerminut inatsisitigut suut tunngaviginerlugit nassuiaateqarfigeqqullugu tamatumanilu aamma pisortaqarfiup oqartussaassuseqarneramik, naalakkersuisut siunnersuutaanni, aalajangiinerranni, aningaasanut inatsimmut siunnersuummut ilanngussami allaniluunniit allasimasuni, allaaserisat assilinerinik nasseqqullunga.

Kaajallaasitap naleqassusiata inatsisinut sanilliunnera:

Kaajallaasitami atuarneqarsinnaavoq ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussani sulisunut atuuttusoq.

Kaajallaasitami nalunaarneqarpoq kaajallaasitaq Namminersornerullutik Oqartussani sulisut, atorfinitsitaanermut, soraarnermut suliffimmullu allanut nuunnermut atasumik nerisassarsiuqarnermut ineqarnermullu akiliunneqarsinnaanerannut tunngavissaasoq.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigissavara kaajallaasitaq Namminersornerullutik Oqartussani sulisut nerisassarsiuqartitaasarnerrannut ineqarnermullu akiliunneqartarnerannut tunngavigissallugu naleqquttuunersoq eqqarsaatigeqqullugu, imaluunniit malittarisassat peqqussutitut ilusiligaasariaqartuunersut.

Pisortaqarfiup provsteqarfiulli allaffiata akornanni qullersaqarfeqarnerup atuutoqarneramik nassuiaateqarnerminut atatillugu, pisortaqarfik qinnuigaara sulisut nerisaqarnermut najugaqarnermullu akiliunneqartarnerannut malittarisassat aalajangersaaviginerini kaajallaasitamik atuisinnaanermik eqqarsaateqarnermini angusarisaminik ilisimatitsissuteqarfigeqqullunga.”

Suliaq 7. december 1998-imi eqqaasitsissutigaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 4. januar 1999-imi akivaanga:

“Inatsisartut Ombudsmandiata Sulisoqarnermut Pisortaqarfik K-mi provsteqarfiup allaffiata Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akornanni piginnaatitaaffiit pissusii pillugit oqaaseqaateqarnissamik kissaateqarfigaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata tikkuarpaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqaatigisimangikkaa sunik tunngaveqarluni Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussani suliffeqarfinni oqartussaaffeqarfinnut allanut sulinermut atatillugu naalakkiisinnaassuseqarnersoq aammalu pisortaqarfik immikkut inatsisitigut tunngaveqarani sulinermut atatillugu naalakkiissappat pisortaqarfiup oqartussaasullu pineqartut akornanni qulliunerusutut alliunerusutullu inissisimanissamik pissutsit aqqiivigineqarsimanissaat tamatumani piariaqartitaasoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit oqaatigineqassaaq utaqqiisaasumik ineqarallarnersuteqarneq pillugu kaajallaasitamut tunngatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ulloq 31. marts 1998-imi Naalakkersuisut Aallattoqarfiat kaajallaasitap atuutilerneqarnissaanut toqqarlugu piginnaatitaaffeqalerumalluni qinnuigimmagu. Taamatut piginnaatitaaffeqalerumaneq ulloq 14. april 1998-imi akuerineqarpoq, ilanngussaq 1-itullu allakkamat matumunnga ilanngunneqarluni. Taamaattoq paatsungasoqaqqunagu tikkuarneqasaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik kaajallaasitamik atuutilersitsinissaminut Namminersornerullutik Oqartussani sulisunit pinngitsoorani malinneqartussamik piginnaatitaaffeqanngitsoq akuerinngimmagu. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Naalakkersuisut Allattoqarfiannit piginnaatitaaffilerneqarnissamik qinnuteqarpoq, tassami Inatsisartut Ombudsmandiata suliani allani tassunga asingusuni piginnaatitaaffeqarnermik pissutsit apeqqusertarsimammagit, naak utaqqiisaa-sumik ineqarallarnersuteqarnermut tunngassuteqanngikkaluartuni.

Missingersuusiortarnermut ilitersuummi 27. juni 1994-imeersumi qupperneq 85-imi allassimavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussani sulisunik atuinermut tunngatillugu qullersaqarfittut nakkutilliinermut oqartussaasoq.

Tamakku saniatigut Missingersuusiortarnermut ilitersuummi qupperneq 94-imi allassimavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik akissarsiatigut atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut aalajangersarneqartarnerannut tunngatillugu qullersaqarfittut oqartussaasoq. Missingersuusiortarnermut ilitersuut 27. juni 1994-imeersoq ilanngussaq 2-tut ilanngunneqarpoq.

1999-imut Inatsisartut aningaasanut inatsisissaannut siunnersuut II-mi qupperneq 256-imi Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pillugu allassimasoqarpoq: “Akissarsianut sulisoqarnermullu tunngasunik oqartussaaffigalugit suliassat, taakkununga ilanngullugit tjenestemandinut sulisunullu allannut tunngasunut inatsisiliorneq, malittarisassiuussineq maleruagassiuussinerlu. Tjenestemandit pillugit isumaqatigiinniartarnerit aamma Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu sulisorisat Namminersornerullutillu Oqartussat Danmarkimi sulisorisaat pillugit isumaqatigiissuteqarfinnut tunngasunik isumaqatigiinniartarnerit, malittarisassanik sulisoqarnermut tunngasunik aalajangersaaneq, isumaqatigiinniartartoqatigiit Namminersornerullutik Oqartussat, naalagaaffiup Kommunillu Kattuffiata isumasioqatigiiffiannut, kiisalu akissaatinut ataatsimiititanut allattoqarfiuneeq. Namminersornerullutik Oqartussat ataanni ingerlatsiviit il.il. arlallit sulisoqarnerannut allaffissornikkut ingerlatsineq, taassuma saniatigut suliassaqarfinni siuliani taaneqartuni akissarsiaqartitsinermut atorfinitsitsinermullu tunngasunik paasiniaanermut atatillugu siuliassat.” 1999-imut Inatsisartut aningaasanut inatsisissaannut siunnersuut II ilanngussaq 3-tut ilanngunneqarpoq.

Kiisalu sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissutissat isumaqatigiinniuti-gisarpai taakkunani allassimasoqartarluni atorfimmik inuttassarsiuinermi allassi-massasoq inissamik/suliffimmut atatillugu inissamik innersuussisoqassanersoq. Isu-maqatigiissut naapertorlugu inissaqartitsisoqassaaq, tamanna atorfimmik inuttassar-suiuermi allassimappat. Isumaqatigiissummut assersuut ilanngussa 4-tut ilanngun-neqarpoq (Naalakkersuisut aamma Dansk Tandlægeforeningip akornanni isumaqati-giissut matumani § 22 takuuk).

Taamaalilluni ineqartussaataaneq isumaqatigiissummit aallaaveqartinneqarsin-naammatt ilisimaneqartutullu Kalaallit Nunaanni inissaqarniarnikkut pissutsit pit-saannngimmata peqatigitillugu tikkuarneqassaaq sulinermik inuussutissarsiuteqartut kattuffii sulisoq sulilernermini inissamik innersuussivigineqartinnagu isumaqatigiis-sutinik unioqqutitsisoqarneranik taaguissallutik tunuarsimaartarsimagunarmata, tassa sulisitsisup aningaasartuutaanerulersut utaqqiisaasumik ineqarallartitsinerup pinngitsoorani kingunerisartagai matussusertarmagit. Sulisoqarnermut Pisortaqar-fik Naalakkersuisut sinnerlugit isumaqatigiinniartartuummat aammattaaq tamatu-munnga uiggiullugu pissusissamisoorpoq taamatuttaaq Sulisoqarnermut Pisortaqar-fiup utaqqiisaasumik ineqartitaanermut aningaasartuutit matussuserneqarnissaat pil-lugu maleruagassat aalajangersartarmagit, isumaqatigiissutit unioqqutinneqaratar-sinnaaneratt pinngitsoortissinnaallugu, tassa sulisoq sulilernermini isumaqatigiissuti-nut tunngatillugu inissaminik innersuussivigineqanngippat.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi isumaqarpugut siuliini allassimasut aallaaviga-lugit oqaatigineqarsinnaasoq Namminersornerullutik Oqartussat sulisuinut akissar-siaqartitaanermi atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut Sulisoqarnermut Pisorta-qarfimmit aalajangersarneqartassasut, taamatut malittarisassaqartitsinikkut aqutsi-neq isumaqatigiissutitut iluseqaraluarpuunniit. Taamatut siunertamut naleqquttu-mik killilerlugu pisortat ingerlatsineranni suliassat Sulisoqarnermut Pisortaqarfim-mut suliassanngortitaapput, Namminersornerullutik Oqartussani sumiluunniit suli-aagaluuruk. Taamaammatt tamatuma pissusissaatut kingunerisariaqarpaa Suliso-qarnermut Pisortaqarfiup tamakku pillugit isumaqatigiissutigineqareersut tunngavi-galugit imaaliinnarlugit inissamik innersuussisoqannginneranut atatillugu atorfini-titaanermut atatillugu atugassarititaasut pillugit kaajallaasitanik aalajangersaatitaan-issamut piginnaatitaanissaa, taakkunani allassimassalluni atorfeqartitaanermut oqartussaasut sunik piumasaqaatitalinnik utaqqiisaasumik ineqarnertitaanermut ani-ngaasartuutitut akiliuteqartarsinnaanersut. Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfiup oqartussaasullu pineqartut akornanni qulliunerusutut alliunerusutullu inissisimanis-saq pineqarpoq.

Taamaalilluni ingerlatsiveqarfiit suliassatigut killilikkat siuliini allassimasut ilu-anni qullariartortunik ilusiliisoqarsimammatt tamatuma kingunerisariaqarpaa Suli-soqarnermut Pisortaqarfimmut pisussaaffiliinissaq tassanimi inatsisitigut akerliusu-mik tunngavissaqanngimmatt.

Taamatuttaaq Inatsisartut Ombudsmandiata Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnu-igaa eqqarsaatigeqqullugu Namminersornerullutik Oqartussani sulisut nerisaqarti-taasarnerisa ineqarnertitaasarnerisalu malittarisassaqartitaaneranni kaajallaasitanik atuineq qanoq eqqqortuutiginersoq, imaluunniit maleruagassat nalunaarutitut pis-suseqartariqannginnersut.

Allakkami 24. februar 1998-imeersumi siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut sulinermik inuussutissarsiuteqartoq utaqqiisaasumik ineqarnerarsiuteqarumalluni kis-saateqarneq kaajallaasitaq nr. 3/1995-imik tunngaveqarniarsinnaanngitsaq. Taa-maattoq sulinermik inuussutissarsiuteqartoq suliffeqarneq pillugu eqqartuussiviler-suussisarnermi tunngavissartitaasunik tunngavissarsiorsinnaavoq tamatumani suli-sitsisup aningaasartuutit suliap ingerlanneqarneranut atatillugu sulisitsisup aningaa-sartuutigisai utertillugit akiligassaralugit. Tamatuma saniatigut sulinermik inuussu-

tissarsiuteqartoq suleriaatsinik naligiissitaanissamillu tunngavissaarsiorsinnaavoq ingerlatsiveqarfiup piviusorsioruunissaa pillugu piumasaqaammut sanilliullugu.

Maannakkuugallartoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussani sulisut ineqartitaasinnaanerit nerisaqartitaasinnaanerallu pillugit nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaanissamut pissutissaqartitsinngikkallarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq inissaqarniarnerup allanngorartuartauneranik naliliineq aallaavigalugu pitsaanerpaatinneqarmat kaajallaasitatigut maleruagassanik aalajangersaasoqartarnissaa, allanngorarnermut tamatumunnga naleqqussarneqartarsinnaasunik. Taamaattoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi eqqarsaatersuutigineqarpoq isumaqatigiissutini nerisaqartitsisarneq ineqartitsisarnerlu pillugit maleruagassanut sukkulluunniit atuuttunut toqqaannartumik innersuussisoqartarnera pitsaasuunersoq.”

Tamatuma kingorna utaqqiisaasumik ineqartitaanermut ajunngitsorsiasat pillugit suliani Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pisinnaatitaaffiata erseqqinnerusumik qulaajarneqarnissaa siunertaralugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqarasuaatikkut qinnuigaara pisortaqarfiup pilersinneqarneranut atillugu Naalakkersuisut aalajangerniarnerminnut tunngavigisaat aalajangiinerallu uannut nassiuteqqullugit.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 28. april 1999-imi oqarasuaatikkut nalunaarfigaanga paasissutissat taakku nassaarineqarsinnaanngitsut.

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Suliami pisinnaatitaanera pillugu.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 3 malillugu aalajangiinerit oqartussaasumit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit uanga suliarisinnaanngilakka, oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu.

Taamaattumik suliaq siullermik uannut isumaliutersuutissaqalersitsisimavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqartussaasutut taamaattutut isigineqarsinnaanersoq, nerisaqartitsineq ineqartitsinerlu pillugit suliani Namminersornerullutik Oqartussat aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutini suliaqarsinnaasoq (suliaqartussarlu), tassami Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqaaseqaatimini 4. januar 1999-imeersumi oqarsimammat Sulisoqarnermut Pisortaqarfik provsteqarfiup aalajangiinera eqqarsaatigalugu oqartussatut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut imminut isigisoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup taamatut paasinninnini Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni aamma missingersuusiornermut Naalakkersuisut ilitersuusuaanni pisortaqarfik sulisoqarnerup qitiusumik aqunneqarnerani oqartussaasutut pisinnaatitaaffik taanna erseqqinnerusumik allaaserineqanngitsumik suliasinneqarsimaneranik kiisalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup missingersuusiornermut Naalakkersuisut ilitersuusuaanni Namminersornerullutik Oqartussani sulisut akissarsiaqartinneqarnerini atorfinitsitaanerini atugassarititaasunik aalajangersaanissamut pisinnaatitaaffilerneqarsimaneranik tunngaveqartippaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tamanna aallaavigalugu isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussani sulisut akissarsiaannik atorfinitsita-

nerminnilu atugassarisaannik aalajangersaanissamut pisortaqarfik pisinnaatitaasoq, naak atugassarititaasunik taakkuninnga aalajangersaaneg isumaqatigiisummik tunngaveqaraluartoq, pisinnaatitaaffiullu taassuma nassatarigaa Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasut allat suli-soqarnek pillugu erseqqissumik aalajangiinerinik allannortitsisinnaati-taaneq atorunnaarsitsinnaatitaanerluunniit.

Taamatut paasinnineq taanna isumaqatiginngilara.

Inatsisartut 1995-imi aamma 1996-imi aningaasanut inatsisaanni Suli-soqarnermut Pisortaqarfiup suliassaanik allaaserinnineq imaappoq:

“Sulisoqarnermut immikkoortortaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussat sulisoqarnermut tunngasunik qitiusumik suliassaataat isumagisarai, tassa imaappoq Namminersornerullutik Oqartussani allaffeqarfinni assigiinngitsuni il.il. sulisoqarnermut tunngasunik suliassat, tassungalu ilaapput sulisorisat Kalaallit Nunaanni pisortaqarfiit ataatsimoorussamik atorfinitsitsisarnerannut atasumik atorfeqartitaasut kiisalu sulisorisat Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi ingerlat-siviini atorfeqartitaasut akissarsiaqartitaanerinut atorfeqarnerminnilu atugassa-qartitaanerinut tunngasut nassuiarneqartarneri.

Isumaqatigiinniartartoqatigiit isumagisaraat suliassat tjenestemandeqarnek pillugu inatsiseqarnermut tunngasut kiisalu suliassaqarfiit naalagaaffimmit tiguneqarnerinut atatillugu sulisoqarnermut tunngasut, tjenestemandit pillugit isumaqatigiinniartarnerit kiisalu Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu sulisorisat pillugit isumaqatigiissuteqarfinnut tunngasunik isumaqatigiinniartarnerit. Aammattaq immikkoortunut siuliani taaneqartunut atatillugu malittarisassaliornerit allatigullu aalajangersagaliornert, tassungalu ilanngullugu atorfeqartitaanermit inuttut isumaqatigiissusiortarnerit, isumagineqartarput.”

Isumaqarpunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliassanik allaaserinnineq taanna imaluunniit missingersuusiornermut ilitersuummi allaaserinnineq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup innersuussutigisimasaa suliassa-qarfinni atorfinitsitsinermut oqartussaasup inatsisikkut oqartussaasumut allamut inissinneqarfiani Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sulisut pillugit erseqqissumik aalajangiinissaanut inatsisitigut imminni tunngavissaanngitsoq.

Suliassat agguataarneqarneranni allaaserinnineq isumaga malillugu Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 3 aamma Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 3-mi inatsisitigut tunngaveqarpoq, taakkumi malillugit suliassat Naalakkersuisut Sulittaasuata Naalakkersuinut ilaasortanut ataasiakkaanut agguataartussaammagit.

Tassuunakkut suliassat suliarineqarnerannut inatsisitigut immikkut tunngavissamik pilersitsisoqarsinnaanngilaq, taamaallaalli Naalakkersuisut ataanni oqartussaasup sorliup suliassat suut suliarissanerai aalajangersarneqarluni.

Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussani sulisunut nerisaqartitsineq ineqartitsinerlu pillugit aalajangiinernut inatsisitigut tunngaviu-soq inatsimmi, isumaqatigiisummi imaluunniit inatsiseqartitsinermit tunngavissami allami nalinginnaasumik akuerisaasut nassaarineqartussaa-

voq, matumani assersuutigalugu sulisoqarnermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Oqaluffimmi pattattartut atorfinnik inuttaliineq pillugu malittarisassat suliamut attuumassuteqartut taamanikkut Inatsisartut peqqutaanni nr. 2-mi 30. marts 1982-imeersumi § 4, imm. 4-mi oqaaseqatigiinni siullerniipput, tassanilu imatut allassimasoqarpoq:

“Palasit ilageeqarnermi sulinermi ikiorneqassapput ajoqiunerit saniatigut ajoqinit pattattunillu, Nunatta biskoppianit atorfinitsinneqartartunit.”

Aalajangersagaq taanna ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 15-ikkut 28. oktober 1998-imeersukkut atatiinnarneqarpoq, taamaattorli imaalillugu vicebiskoppit atorfik atorunnaarsinneqarluni, biskoppitullu atorfinnik taarserneqarsimalluni, ilagiit qallunaat iluanni Kalaallit Nunaata nammineq biskoppeqarfinngortinneqarneratigut.

Tulliuttuni aamma oqaatigisattut nerisaqartitsinissamik ineqartitsinissamillu aalajangiinissamut pisinnaatitaaffik suliffeqarnermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusut nalinginnaasut malillugit sulisup sulisitsisuanii-neranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera isumaqatigigakku isumaqarpunga pisinnaatitaaffik taanna inatsit malillugu sulisumut pineqartumut atorfinitsitsinermi oqartussaasumiittariaqartoq.

Taamaattumik ilageeqarnermut oqartussaasoq tassaavoq A-p utaqqii-saasumik ineqarallartinneqarneranut atatillugu taarsiissuteqarnissamik suliffeqarnermik inatsiseqartitsinermi aamma ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviit aallaavigalugit aalajangiisinnaasoq, tamanna-lumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma innersuussutigisimavaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangiisimaneq biskoppimut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersoq isumaliutersuutigisimavara, taanna-mi oqaatigineqartutut ...-nik atorfinitsitsinissamut pisinnaatitaasimammat.

Kisianni ilagiinni atorfinitsitsisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 11-imi aalajangersarneqarpoq ...-nik atorfinitsitsinerit provstinit aalajangiivigineqartassasut.

Taamaattumik aalajangiineq uannut naammagittaalliuutigineqartoq pillugu oqartussamut qulliunerusumut naleqquttumik ullumikkut naammagittaalliorfissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Tamatuma kingorna A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnissamut pisinnaatitaasutut imminut isigivunga.

Aalajangiinermut inatsisitigut tunngaviusoq.

Qulaani oqaatigisattut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Inatsisartut ani-ngaasanut inatsisaat imaluunniit missingersuusiornermut ilitersuut inat-sisitigut tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussani sulisut akis-sarsiaannik atorfinitsitaanerminnilu atugassarisaannik aalajangersaanis-saminut pisinnaatitaanngilaq.

Akissarsianik atorfinitsitaanermilu atugassarisaasunik aalajangersaa-nissamut inatsisitigut tunngavissaq oqaatigisattut inatsimmi, isumaqati-guissummi inatsisiseqartitsinermiluunniit immikkut tunngavissami allami nassaarineqassaq.

Tusarniaaninnut akissummini 24. februar 1998-imeersumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tunngavilersuutaa ilalersinnaavara, tassanimi oqaatigineqarmat kaajallaasitaq nr. 3/1995 tjenestemandit pillugit inatsimmi § 52, imm. 1-i inatsisitigut tunngaviginnikkaa, nerisaqartitsinissamulli ineqartitsinissamullu pisussaaffik suliffeqarnermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusut nassatarigaat.

Kaajallaasitarli pisussaaffiup taassuma qanoq annertutiginera pillugu malittarisassanik imaqarpoq.

Oqaatigineqartutut malittarisassanik taamaattunik aalajangersaaneq inatsisitigut immikkut tunngaveqarnissamik piumasaqaateqarfiuvoq.

Tunniunneqartussat sulisitsisup tunniutissallugit pisussaaffigisaasa amerlassusiinik Naalackersuisut ataatsimut aalajangersaasinnaaneranunt inatsisitigut tunngavissamik peqarsorinangimmat isumaqarpunga utaqqiisaasumik ineqartitaanermut atatillugu nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutitut matusissutissanik taarsiissutissanilluunniit qinnuteqaatit aalajangiiviginiarneqarnerannut immikkut tunngavissatut kaajallaasitaq inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqanngitsoq.

Taamaalilluni aalajangiismanermut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusog tassaasimavoq suliffeqarnermik inatsiseqartitsinermi tunngavik, naligiisitsinermik tunngavik kiisalu suliassaqarfimmi tassani periaasiusutut allaaserineqartut imaat.

Provsteqarfiup aalajangiinera pillugu oqaaseqaatikka.

a. Aalajangiinerup inenera.

A-p atorfinitsinneqarnermini sulisunut inissiamik atugassinneqarnissi kissaatigisimangilaa.

A-li sulisunut inissiamik aatsaat kingusinnerusukku qinnuteqarsimavoq, tamatumunngalu atatillugu utaqqiisaagallartumik ineqartinneqarnissaa provsteqarfiup A-mut neqeroorutigisimavaa.

A-p utaqqiisaagallartumik ineqartitaanera A-p ...-tut atorfinitsitaaneranit pisariaqalersinneqanngimmat A-lli atorfinitsinneqarnermi kingorna ineqarsinnaatitaanerinik atuinissamik kissaateqarnerata kingunerimagu utaqqiisaasumik ineqartitaanermut atatillugu A-p aningaasartuuteqarsimaguni aningaasartuutigisimasai atorfinitsinneqarneranit pisariaqalersinneqarsimassanngillat.

Taamaalilluni provsteqarfik sulisitsisup inatsiseqartitsinermi tunngavik malillugu atorfinitsitsinermut atatillugu akissarsiaqartup aningaasartuutaanik matusinissaminut isumaga malillugu pisussaaffeqarsimangilaq, tassalu sulisunut inissiamik innersuussinissap tungaanut utaqqiisaasumik ineqartitsinermut atatillugu A-p aningaasartuutaasaasa matussusernissaannut.

Taamaattumik tunngavissatut pigineqartut tunngavigalugit A-p qinnuteqaataanik provsteqarfiup itigartitsisimanera oqaaseqaatissaqarfiginngilara.

b. Aalajangiinerup tunngavilersorneqarnera.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1 aamma 2 malillugit allakkatigit aalajangiineq pineqartumut tamakkiisumik akuersaartuunngitsoq, tak. inatsimmi § 22, imatut tunngavilersorneqartassaaq:

“§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqasapput inatsimmi maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tammakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputaaq paasisutissat suliameq pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi anertuumik pingartinneqartut.”

Provstip aalajangiinera tunngavilersuutitaqanngilaq, A-p utaqqiisaasumik ineqarnertinneqarnermini najugarisamini inunnik nalunaarsuiffimmi najugaqartutut nalunaarsorneqarsimannnginneranik aalajangiinermi innersuussineq eqqaassanngikkaanni.

Taamaalilluni aalajangiinermi inatsisitigit tunngavigineqartoq innersuussutigineqarsimannngilaq, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

Oqaaseqaatikka allat.

Suliamik suliarinninninnut atatillugu malugaara Sulisoqarnermut Pisortaqaarfik, isumaga malillugu kukkulluni, Namminersorerullutik Oqartussani sulisut akissarsiaannik atorfinitsinneqarnerminnilu atugassarsaannik aalajangersaanissamut pisinnaatitaasutut imminut isigisimammat, atugassarititaasunik aalajangersaaneq taanna inatsimmik isumaqatigiisumilluunniit inatsisitigit tunngaveqarnersoq apeqqutaatinnagu.

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfiup aamma Aqutsinermut Pisortaqaarfiup ullumikkut Sulisoqarnermut Pisortaqaarfiup suliassaanik tiguisimasup Sulisoqarnermut Pisortaqaarfiup aamma Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfiup Aqutsinermullu Pisortaqaarfiup sulisoqanermik aqutsineq pillugu malittarisassaliaannut inatsimmik isumaqatigiisumilluunniit tunngaveqanngitsunut inatsisitigit tunngavissaq isummerfigissaqaat inassutigissallugu pissutissaqarpunga.

Inatsisitigit tunngavigisaq pillugu apeqqut apeqqutaatinnagu isumaqarlunarpunga - inatsisit tunngavigalugit innarlitsaalineqarnissaq pillugu isummat nalinginnaasut aallaavigalugit - Namminersorerullutik Oqartussani sulisut atorfinitsinneqarnermut inatsisitigit tunngavigineqartup suli kaajallaasitatigit inatsiseqartitsinikkullu maleruaqqusatigit allatigit innuttaasunut saqqummiunneqarsimannngitsutigit aalajangersaavigineqartarnerat naammaginannngitsuusoq.

Taamaattumik inatsisitigit maleruaqqusat taamaattut tamanut nalunaarutigineqarsimannngitsut qanoq annertutigisumik pigineqarnersut misissorneqarnissaat Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfiup Aqutsinermullu Pisortaqaarfiup suliniutigissagaat inassutigissallugu pissutissaqarpunga, taamaattullu suliniuteqarnermikkut malittarisassat tamanut saqqummiunneqartusatsut ilusilerneqarnissaannik kinguneqartumik qulakkeerinnillutik.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik aamma Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaakka oqaaseqaatinnut atatillugu qanoq iliuuseqartoqarnianera nalunaarutigeqqullugu.

A-p naammagittaalliuutaa pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Inassuteqaateqarninnut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

32 - 2 Tjenestemandit atorfeqartitaanerup inatsisit unioqqutillugit atorunnaarsinneqarnera.

Sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut atorfimmi atorfeqarnerup, atorfeqartup ilinniartitsisutut ilinniarsimasuunnginnera pissutigalugu, atorunnaarsinneqarneranik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanerumut, Ilisimatusarnerumut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup aalajangiinera atorsinnaanngilaq, tassami sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnerumut pisortamut ilinniaqaqarsimanissamik inatsiseqartitsineri immikkut aalajangersagaqanngimmat.

Taamatuttaarlu aalajangiineq tjenestemandit pillugit inatsit naapertorlugu naliliinikkut soraarsitsinertut inatsisit naapertorlugit kinguneqartinneqarsinnaanngilaq, tassami suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginninnissamut malittarisassat malinneqarsimannngimmata aammalu aalajangiineq naliliinermik tunngaveqanngimmat, taamatuttaarlu aamma pisortani atorfilimmik allaffisornikkut kukkunerumik naqqiissutigalugu soraarsitsineq inatsisitigut tunngavissaqarnani.

Pisortaqarfiullu suliamik suliarinninnera allatigut isornartorsiuinissamut pissutissaqalersitsivortaaq.

Suliap naammassinerani ombudsmandip Naalakkersuisut Inatsisartullu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat nalunaarfagai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11, sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortamik kommunip nammineerluni atorfinititsisinnaatitaasimanera erseqqarluttoq. (J. nr. 11.32.10.0. /64-99)

13. august 1999-imi A-p, pisortaqarfiup 4. august 1999-imi allakkatigut sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut atorfimmunit qinnuteqaataannngitsumik soraarsinneqarnerminik nalunaaruteqarnera, naammagittaalliutigaa.

Suliap tunuliaqutarisaa imaappoq:

4. juni 1999-imi A-p sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut atorfik K kommunimi qinnuteqaatigaa.

A kommunimut qinnuteqaammini ima allappoq:

“Qinnuteqaat/ Fritidsinpektør.

Matumuuna qulaani taaneqartoq atorfik soqutigigakku noqqaafiginiarpara, Aningaaserivimmi (...) ilinniarnikuuvunga - naammassisannik.

Oqaatsit 2-t oqaatsikkut allakkatigullu atorpakka, aamma tuluttut, tyskisullu paasinartumik attaveqa(r)tineqarsinnaallunga.

Qarasaasiamik atortuisuuvunga, ilaatigut Windows 95-98-lu, Condorde Løn og Finan(a)s il.ilang.

Nammineerlunga sulisinnaavunga, ammattaq suleqqatikuminarlunga, qiimmasuullungalu,

... Kommunian-ni sulinikuuvunga, taamaammallu Kommunit suleriaasaat nalunngilluarlugu.

Sulinngiffimmi timersoneq samminiartarpara sulu(a)rarneq (badminton), arsaannerlu.

...kkallarama nipilersoqatigiit ...-mi nipilersoqataasarpunga taamaattumik sunngiffimmi taassumap tungaa ilisimasaaqarfialugu.

Maannakkut Kommuniani Qitiusumik immikkoortaqarfimmi atorfeqarpunga.

Neriullunga noqqaassutiga ajunngitsumik sammiumaarissi inuulluaqqusivunga.”

Suliaq kommunip kulturimut atuartitaanermullu ataatsimiititaliaani oqaluuserineqarpoq, taannalu 22. juni 1998-imi aalajangerpoq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaamut imaattut inassutiginiarlugit aalajangerluni:

“Aaliangiusimaneqarpoq A ØKO-mut siunnersuutigineqassasoq. Kiisalu KANU-KOKA-mut paasinianeqassaaq Kommuni nammineerluni sunngiffimmi sammisasaqartitsinermit pisortamik ilinniartitsisuunngitsumik atorfinititsissappat, suut sulissarinerai sullu akiisussaaffigissanerai. Aammalu atorfimmu inuttaliinermi, atorfiup "perorsaanermit tunngasortaa" pingaartumik eqqarsaatigineqassaaq. Atorfimmu atatillugu aqutisut/siulersuisut siunnersuutigaat atorfimmu inuttassarsieqqineqassasoq.”

Tamatuma kingornagut Kulturimut Atuartitaanermullu Ataatsimiititaliaq kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaanut 30. juni 1999-imi ima allappoq:

“Kultureqamermit atuartitaanermullu ataatsimiititaliaq ulloq 22. juni 1999 ataatsimiinnermini, sunngiffimmi sammisasaqartitsinermit pisortatut atorfimmu qinnuteqartut naliliiffigai.

Ataatsimiititaliarlu aaliangerpoq qinnuteqartoq A, ..., atorfimmu innersuussutiginiarlugu, atorfinitussanngorlugu 01. august 1999.

Innersuussutigineqartoq A allaffimmiutut (...-mi) naammassisimavoq, ilinniartitsisutullu ilinniarsimasuunani. Ataatsimiititaliap innersuussinerminut tunngavingaa kalaallissut oqaaseqarnera kiisalu timersornermit soqutigisaqarluni, peqatigiiffinnut iluatinnaatilimmik.

Qinnuteqartup aappaa ilinniartitsisuvoq qallunaq ..., Itigartinneranut pissutaavoq qallunaatuinnaq oqaaseqartuunera, taassumalu kingunerisinnaammagu nutserinerujussuaq.

Taamatut allagaqarluta ataatsimiititaliap atorfinititsinissamut innersuussuteqarnera ingerlateqqipparput.”

Taamaammatt kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaa tamatuma kingornagut 5. juli 2000-imi pisortaqarfimmu ima allappoq:

“Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap 30. juni 1999 ataatsimiinnermini oqaluuseraa sunngiffimmi sammisasaqartitsinermit pisortatut atorfinititsinissamut kultureqarnermut atuartitaanermullu ataatsimiititaliap innersuutaa.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap KIIP-mut inassuteqaatigaa A-ip, ..., atorfinimut atorfinitsinneqarnissaa 01. august 1999.

Ilanngullugu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap inassuteqaatigaa atuartitsinermit suliasat tunngasortai atuarfiup pisortaata ataanut inissinneqarnissaat.

Taamaalilluni ataatsimiititaliap aalajangernerera ingerlateqqinneqarpoq akuerisassanngorlugu.”

Tamatuma kingornagut pisorta qarfiup allakkatigut 20. juli 1999-imeer-sutigut A atorfinitsippaa imatut:

“Namminersorerullutik Oqartussat 1. august 1999-imit atuutilersumik atorfinit-seqqippaatsit sunngiffimmi sammisassaqtitsinermit pisortatut misiligummik Ka-laallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq naapertorlugu atorfinit-sitsiffiusumi, Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat Kalaallit Nu-naannilu kommunit ataanni tjenestemandit atorfimmut ilaatinneqartumi.

Piffissaq misiligummik atorfeqarnerup nalaa 2000-imi julip naanerani naammas-sisussatut isumaqarfigineqarpoq.

Atorfik maannakkorpiaq akissaateqarfimmi 32-mi, qaffasissutsit (skalatrín) 43-annut inissitaavoq.

Atorfeqarfigisassat tassaagallassaaq K Kommunimi atuarfik.

Ukiut suliffigisimasat tunngavigalugit tapimik 1999-imi augustip aallaqqaataani tapisiaqartinneqalissaatit.

Akissarsiassatit, qaammammoortumik siumut tunniunneqartartussat, akissarsiat 1999-imi apríilip aallaqqaataani aalajangersagaanerát malíllugu annertussuseqarput: 19.074,52 kr.

Akissarsiat akissarsianut kontumut, Kalaallit Nunaanni imaluunniit Qallunaat Nunaanni aningaaserivimmi pilersitassannut, innersuunneqartassapput. Akissarsia-nut kontu pilersinneqareerpat, taanna - paasissutissat akileraartarninnut tunngasut ilanngullugit - kommunimut atorfinitsinneqarfiusumut nalunaarutigeqquneqarput.

Ataatsimoorussamik sillimmasiineq pillugu immikkut ittumik isumaqatigiissum-mut ilaatinneqarputit.

Paasitinneqassaatit atorfinitsinneqarnermi matumani malittarisassanik qanoq-ili-sukkulluunniit nalinginnaasumik tjenestemandinut atuuttunik atorfimmullu matu-munnga aalajangersakkanik, immikkut aalajangersagaasunik, taamatullu tjeneste-manditut pisussaaffinnik, atorfimmi Ilinnik tatiginnilluni paareqquneqartumi pi-sussaaffiliunneqartunik, nalunneqatiginnillutit naammassisassannik malinnittussaati-taagavit.

Atorfinitsitsineq naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii il.il. pillugit Inatsimmi § 6 naapertorlugu soraarnerussutisiaqarsinnaatitaannginnissat tunngavi-galugu pissaaq napparsimaneq, atorfinitsinneqarneq sioqqullugu nakorsamit paasi-neqarsimasoq, pissutigalugu atorfinitsinneqarnermit ukiut qulit (10) iluanni soraar-sinneqassaguit.

“Soraarnerussutisiaqartinneqarallarnissaaq pillugu paasissutissiissut” ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Aammataaq atorfinitsitaaneq qallunaatut innuttaassuseqarnissannik piunasaqar-fiuvoq. Taamaattumik qinnuigineqarputit tamatumunnga uppersaatissaaq, assers. kuisinnermut allagartavit nuutinnera, allakkat ukua assingannut atsiorfigisamut pe-qatigitillugu nassiateqqullugu.

Inissaqartinneqarnissat kissaatigigukku qinnuigineqarputit qitornaqaruit meeq-qavit inuttut-normui kommunimut ilisimatitsissutigeqqullugit.

Inissaqarnissaaq pillugu kommunimit erseqqinnerusumik paasissutissinneqaru-maarputit. Inissamut innersuunneqartumut akiliisoqartassaaq malittarisassat sukkul-

luunniit atuuttut malillugit. Atorfeqartinneqarnerup taamaatinnerata kinguinnguanut atasumik inigisaq qimallugu nuunnissannut pisussaaffeqarputit.

Attartortup tungaanit paarsinerluinermik, inigisamit anisinneqarnermik nassataqartumik, pisoqassagalarpat, inissamik allamik inissaqartitsisoqassanngilaq.

Aammattaaq atorfeqartitanut, inissaminnik innersuunneqartunut, inissamik attartornermi atugassaritaasut pillugit takussutissatut ilanngussat innersuussutigineqarput.

Neriorsuummut tapisiaq pillugu Pisortaqarfiup kaajallaasitaa nr. 8/87 ilanngunneqartoq tunngavigalugu allaffissiaq/immersugassaq assigiit pingasunngorlugit ilanngunneqarpoq, qinnuigineqarputillu erngerlutit immersoqqullugu assigiillu marluk Pisortaqarfimmut utertillugit.

Namminersornerullutik Oqartussat sulinngiffeqarluni angalanermut aningaasaateqarfeqarneq pillugu IMAK-imik isumaqatigiissutaannut, taanna malillugu Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaateqarfimmut 620 kr.-nik qaammammut akiliisarlutik, ilaatinneqarputit. Aningaasat sulinngiffeqarluni angalanermut aningaasaateqarfimmiititat sulinngiffeqarnermut tapersiutitut atorneqarsinnaapput. Qaammatisiutit ukiuat ataaseq malillugu nuliavit/uivit - tassumunngaluunniit naligittinneqartup - atorfeqartitaanerani atugassarititaasut aqqutigalugit akiliunneqarlutit sulinngiffeqarsinnaatitaaguit, pisussaavutit erngerlutit tamanna pillugu nalunaarummik akissarsialeriffimmut nassiussissallutit, tassami sulinngiffeqarluni angalanermut aningaasaateqarfimmut tapersiutigisannik ukiumut pineqartumut innersuussisarneq taamaassappat taamaatitinneqassammat.

Pissutsit, atorfii tunngavigalugu ilisimasaqarfigilikkatit eqqarsaatigalugit nipaangiussisussaataavutit, tamanna pissusissamisoorumik piumasaaqatigineqarpat imaluunniit tamanna qullersarisannit ilinnut peqqussutigineqarpat. Nipangiussisussaataaneq sulinermit tunuarneq ilutigalugu taamaatinneq ajorpoq.

Qinnuigineqarputit allakkat ukua assilinerisigut ilanngunneqartukkut atsiornikkut uppersaqqullugu piumasarsianut siuliini eqqartorneqartunut isumaqataasutit, taavalu allakkat assilinerat taanna utertillugu nassiullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut Aqutsinermut Pisortaqarfimmit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanerumut, Ilisimatusarnerumut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut allakkiamik 21. juli 1999-imeersumik imaattumik nassaassaqqarpoq:

“Allakkatigut ... matuma siuliini eqqartorneqartoq sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut misiligummik atorfinitseqqinneqarputit.

Tassalu uagut - nalunngisakka malillugit - taanna pillugu paasissutissanik taasuma siornatigut tjenestemanditut atorfinitsinneqartarsimaneranit pisunik pigisaqannginnatta [Kal. Nun. kommunimi sivikitsukullammik atorfeqartinneqarneq qanittukut taamaatittoq eqqaassanngikkaanni] ikinngutinnersumik qinnuigineqarputit ilisimatitsissutigeqqullugu kingullermik qanga atuarfeqarfimmi atorfeqartinneqarsimanersoq, taava immaqa paasissutissat qassiit nassaarisinnaassavavut/reqqissinnaavavut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut Pisortaqarfik 26. juli 1999-imi A-mut imaattunik allagaqqarpoq:

“Kultureqarnermut, Ilinniartitaanerumut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 003164-imik normulitsigut 20. juli 1999-imeersutigut nalunaarfigaatit sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortatut misiligummik atorfinitseqqinneqartutit, K Kommuniugallartumi sulissallutit.

Pisortaqarfiup ajuusaarnaraluartumik kukkunikkut takunngitsoorsimavaa siornatigut tjenestemanditut siviisuumik atorfeqartinneqarsimannngitsutit. Tamatuma nas-

sataraa atorfinitseqqinneqarneq tassani pineqanngitsoq, kisiannili paarlattuanik nu-taamik atorfinitsitsineq nalinginnaasoq. Taamaattumik misiligummik atorfeqartineqarnerit ukiunik marlunnik sivilissuseqarumaarpoq, taamaalillunilu ukioq 2001-imi julip qaammataata naanerani aatsaat naammassisutut isumaqarfigineqassalluni.”

Pisortaqarfimmit allakkiamit suliffiup iluaniinnaq atugassiami taamatut ullulikkami ima allassimasoqarpoq:

“X K kommuniani KUF-imeersoq? A-p sunngiffimmi sammisassaqtitsinermut pisortatut atorfinitsinneqarnera pillugu sianerpoq.

Tupigusuutigaa KIIP-ip A ilinniartitsisutut ilinniarsimangitsoq atorfinitsissimammagu. Ilisimatitsivoq ... oqarsimasoq A tjenestemanditut KIIP-imit atorfinitsinneqarsinnaanngitsoq, kisiannili kommuniugunartumit.

... aamma ... attaveqarfigaakka, marluullutik suliaq eqqaavaat. Isumaqarput isumaqatigiissutigineqarsimasoq, ilinniartut ilinniarsimasumiinnaq misilitsinneqartussaappata A atorfinitsinneqarsinnaasoq.

Isumaqatigiissutigineqarpoq A augustip aappaani aggerinnagu annertunerusumik qanoq-iliuuseqassanngitsunga.”

Tulliullugu suliami allakkiaq 2. august 1999-imeersoq imaattoq pigineqarpoq:

“Uannga: ...

Uunga: ...

Ulloq: 2-8-99 16.28

Allaaserisaq: sunngiffimmi sammisassaqtitsinermut pisortaq, K

Hej ...!

Ualigaa ... oqaluuppara suliarlu K-meersoq taassumunnga eqqaallugu - atorfinitsitsinerlu taanna atorunnaarsinneqassaaq, taama oqaqquvaanga!

Taava allaffigisariaqarparput atorfinitsitsineq kukkunerusoq, isumaqatigiissummut naapertuutinningsuusoq, taamaattumillu atorunnaarsinneqassasoq, kisiannili soraarsitsinerup nalaani akissarsiaqartinneqassasoq, tassa imaappoq, septembarip naaneranut (misilinneqarfiup nalaani qaammatip naaneranut qaammammik ataatsimik sioqqutsilluni soraarsitsineq).

Taavalu kommuni paasissutissittariaqassavarput atorfik allagarsiuteqqinneqassasoq ...

... paasissutissilaarpara - A ilisarimavaa [ateq B titarneqarsimavoq, uanga oqaasera.], aammami imigassamik ajornartorsiuteqalaarunarpog - aammalu suliffimminut aggerniartarnerminik, taava immaqa kommuni iluaqutissiinnarparput (tamannali taakkununga oqaatigisariaqarunangilarput) ...

Tamanna aqagu oqaloqatigiissutigilaarisigu - taava atuarfimmu pisortaagallartog (X) sianerfigissavara paasissutissillugulu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Taava Pisortaqarfik 4. august 1999-imi A-mut allappog:

“Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup ... sunngiffimmi sammisassaqtitsinermut pisortatut misiligummik atorfinitsippaatit K Kommunimi sulilersussatut.

Atorfik meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 4-mut aamma sunngiffimmi sammisassaqtitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut innersuussilluni allagarsiunneqarsimavoq. Tamatuma nasataraa atorfik taamaallaat inummik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisutut ilinniarsimasumik inuttalernerqarsinnaasoq.

Taamatut ilinniarsimanerit takuneqarsinnaanngimmat Pisortaqarfiup qinnuteqaataanngitsumik soraarsinneqarninnik nalunaarfisariaqarpaatit.

Pisortaqarfiup matumuunakkut qinnuteqaataanngitsumik soraarsinneqarninnik nalunaarfigaatit, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kom-

munenilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 34, imm. 2. Soraarnissamik siumut ilisimatinneqarninni ullunik 14-inik piffissaliisoqarmat, taamaalillutit 1999-imi augustip qaammataata naanerani tunuartaavutit.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliamik suliaqarninnut atatillugu pisortaqarfimmik ima allaffigeqatiginnittarsimavunga:

Taamaalillunga 13. august 1999-imi pisortaqarfimmut ima allappunga:

“Ombudsmandip naammagittaalliuut assilillugu matumunnga ilanngunneqartumik naammagittaalliuut tigusimavaa. Matumunngalu peqatigitillugu nammagittaalliuutip Atorfeqarfimmi kalaallisuunngorlugu nutserneqarnera ilannguppara.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik tamatumunnga attuumassuteqartumik suliamut mappimik atukkiusseqqullugu qinnuigaara.

Tamatumunngalu peqatigitillugu pisortaqarfik naammagittaalliummut oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaara, tamatumani pingaartumik makkununga nassuiaateqaqqullugu:

- pisortaqarfiup inatsisit tungaasigut suliamik paasinninnera,
- A-p pisimasut pillugit ilisimatitsissutigisaanut pisortaqarfik oqaasissaqarnera soq aammalu
- A soraarsitsinissaq sioqqullugu suliami peqataasutut tusarniaavigineqarsimanersoq.

Tamatunngalu atatillugu ilisimatitsissutigissavara, pisortaqarfiup oqaaseqaatigisinnaasai A-mut, suliami peqataasutut, saqqummiunneqassammata.”

Pisortaqarfiup 26. oktober 1999-imi akissuteqarfigaanga:

“Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu Ombudsmandip saffiginnissutaa Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup tiguaa.

Pingaartumik makku pillugit Pisortaqarfik oqaaseqaateqaqqullugu Ombudsmandip qinnuigaa:

- 1) Inatsisilerinerup tungaanit isigalugu suliamik Pisortaqarfiup paasinninnera
- 2) Suliami pisimasorpiat pillugit A-p paasissutissiisutaanut Pisortaqarfik oqaaseqaatissaqarnera soq, aamma
- 3) Soraarsinneqarnissani sioqqullugu A suliami illuatungiusutut tusarniaavigineqarsimanersoq.

Inatsisilerinerup tungaanit isigalugu paasinninneq eqqarsaatigalugu Pisortaqarfiup oqaatigisinnaavaa suliffiup inuttassarsiorneqarnerani allagarsiuussami takuneqarsinnaasoq kommunimi suliniutit meeqqat atuarfiat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 4 aamma sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugit ingerlanneqartut tamaasa sunngiffimmi sammisassaqaartitsinermik nakkutilliisup isumagisarigai.

Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi 6. juni 1997-imeersumi § 23-mi takuneqarsinnaavoq pineqartoq meeqqat atuarfianni atuartitsinermik ingerlatsinnaassaguni meeqqat atuarfianni ilinniartitsissutut ilinniarsimassoq, allamilluunniit Naalakkersuisut akuerisaannik ilinniagaqarsimasuussalluni. § 24-mi takuneqarsinnaavoq sunngiffimmi § 4 malillugu atuartitsinerup ingerlanneqarnissaanut isumaginninnermi siunnersortit sulisulluunniit allat immikkut ilinniagaqarsimasut atorfinitsinneqarsinnaasut. Pisortaqarfiup tassani ilanngullugu oqaatigisinnaavaa aalajangersagaq taanna sunngiffimmi atuartitsinermi ilinniartitsisut kisiisa eqqarsaatigalugit atuummat, pisortanut atuunnani.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi 9. april 1992-imeersumi § 3, imm. 2, a-mi takuneqarsinnaavoq pisortaq ilinni-

artitsisorlu atuartitsinermik ingerlataqartut pisariaqartinneqartutut tunuliaqutaqassasut.

Atorfinitsitsinissamat oqartussaassuseqarneq eqqarsaatigalugu oqaatigineqarsinnaavoq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi 6. juni 1997-imeersumi § 43, imm. 2, litra 2-mi takuneqarsinnaasoq atorfinitsitsinissamat oqartussaassuseq kommunalbestyrelsimittoq, kisianni § 56, imm. 2-mi kommunalbestyrelsi tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfigereerlugu Naalakkersuisut piginnaatitaapput § 43, imm. 2, nr. 2-p atortuulersinneqarnissaanut piffissaq piumasaqaataasullu aalajangersassallugit.

Atortuulersitsinissaq pillugu kommunit suli isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanngimmata Pisortaqrarfiup suliat kultureqarnerup atuartitsinerullu aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi 7. maj 1988-imeersumi § 8 malillugu sularisarpai.

§ 8, imm. I-imi takuneqarsinnaavoq kommunini ataasiakkaani meeqqat atuarfiini ilinniartitsisut pisortallu Naalakkersuisunit atorfinitsinneqartartut. § 8, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq meeqqat atuarfiini kommunini pisortatut atorfinnik inuttaliinerni kommunalbestyrelsip inassuteqaataa tamatigut malinneqartassasoq, qinnuteqaateqartup pineqartup atorfiup pineqartup inuttalernerqarnissaanut piumasaqaataasut eqqortissimappagit.

A-p atorfinitsinneqarnerani K kommunip inassuteqaataa kisiat Pisortaqrarfiup malissimavaa, ajuusaarnartumillu kukkunikkut fritidsinspektøritut atorfeqassagaanni ilinniagaqarnikkut pisariaqartutut piumasaqaataasut A-p eqqortissimanerai misissunngitsoorsimallugu.

Suliami pisimasorpiaat pillugit A-p paasissutissiissutai, tak. Ombudsmandimut allagai 13. augustimeersut, eqqarsaatigalugit Pisortaqrarfiup oqaatigisinnaavaa pisimasorpiaat eqqortumik allaaserineqarsimasut.

Taamaattorli soraarsitsineq pissutissaqanngitsuunerarneqarmat tamanna Pisortaqrarfiup isumaqatiginngilaa, tak. pinnaasaqarnissamik piumasaqaataasut qulaani taaneqartut.

Naggataatigut Pisortaqrarfiup oqaatigisinnaavaa A soraarsinneqarnissani sioqqullugu suliami illuatungiusutut tusarniaavigineqarsimanngimmat.”

6. december 1999-imi pisortaqrarfimmu ima allappunga:

“26. oktober 1999-imi pisortaqrarfiup suliami akissutaa aammalu pisortaqrarfiup suliamut mappia tiguakka.

Maannamut suliamut saqqummiunneqarsimasut najoqqutaralugit pisortaqrarfik qinnuigaara ilassutaasumik makkua nassuiaateqarfigeqqullugit:

- Pisortaqrarfiup akissutaa imatut paasivara, pisortaqrarfik isumaqartoq, kommunini sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi pisortaasut meeqqat atuarfiini ilinniartitsisutut ilinniarsimasuussasut, aammalu meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 6. juni 1997-imeersumi § 24 taamatut pisortanut atuutinngitsoq.
- Pisortaqrarfik qinnuigaara taamatut isumaqarnermut inatsisitigut tunngaviumik nassuiaateqaqullugu.
- Pisortaqrarfik qinnuigineqarpoq, A-p soraarsinneqarnissaanik pisortaqrarfiup aalajangerneranut atorfinitsinerup ingerlatsinermi ajunngisaarfiginnertut iluseqarsimanera qanoq sunnuteqarsimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.
- Pisortaqrarfik qinnuigineqarpoq A-p soraarsitsinissaq sioqqullugu suliami peqaataasutut isumasiorneqarsimannginneranut suna piqutaasimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu.

- Pisortaqarfiup suliame allagaataani takuneqarsinnaavoq, pisortaqarfimmi sulisup 2. august 1998-imi allakkiami oqaatigisimagaa, A-imik atorfinitsitsineq atorunnaarsinneqassasoq.

Allakkiami tassani atuarneqarsinnaavoq A imigassamik ajornartorsiuteqartorooq, sulinissamullu malinniarnerannut ajornartorsiuteqarnerneqarluni.

Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq, allakkiaq taanna A-p soraarsinneqarneranut atatumik suliaqarnermi ilaatinneqarsimanersoq, tamatumaniilu allakkiami paasissutisat soraarsitsinermi tunngavigisanut ilaatinneqarsimanersut.

- Pisortaqarfillu aamma qinnuigineqarpoq kulturimut atuartitsinerimullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaannut piareersaataasimasunik kalaallisut qallunaatullu nasseqqullunga.

A immikkut allakkatigut paasissutissanik ilassutaasunik qinnuteqarsimaninnik ilisimatitsissuteqarfigaara. Tamatumunngalu peqatigitillugu, pisortaqarfiup uannut akissutaata assilineranik nassillugu, A akissummut oqaaseqarfiginnissinnaanissaanut periarfissillugu.”

Akissuteqarnissamik 9. marts 2000-imi aamma 27. juni 2000-imi nukingisaaruteqareernerma kingornagut pisortaqarfik 4. september 2000-imi imaattunik akissuteqarpoq:

“K-mi sunngiffimmi sammisassaqtitsinermik nakkutilliisutut atorfimminit soraarniuteqarani soraarsitaanini pillugu A-p naammagittaalliutaanut atatillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik pissutsinik arlalinnik ilassutitut matumuuna nassuiaateqassaaq.

Kommunini sunngiffimmi sammisassaqtitsinermi aqutsisut atuarfianni ilinniartitsisutut ilinniarsimasuunissaannik aammalu Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 24 aqutsisunut taamaattunut atuutinnginneranut Pisortaqarfiup isumaata inatsisitigut tunngavia pillugu nassuiaammik kissaateqartoqarpoq.

Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 4, imm. 1-imi erseqqissumik allassimammat meeqqat inuusuttullu sunngiffimmi ilinniartitaanissaannik meeqqat atuarfiata neqeroorfigissagai.

Imm. 2-mi allassimavoq meeqqat atuarfiata meeqqat inuusuttullu sunngiffimmi sammisassanut allanut peqataanissaannik neqeroorfigisinnaagai.

Taamaasilluni meeqqat atuarfiata sunngiffimmi sammisassaqtitsineranut ilaaput ilinniartitsineq sunngiffimmilu sammisassaqtitsinerit allat.

Meeqqat atuarfianni sunngiffimmi sammisassaqtitsineq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 14-imi, 29. maj 1995-imeersumi § 2, imm. 1-imi allassimavoq, sunngiffimmi atuartitsinermit ilaasinnaasut immikkoortut meeqqat atuarfianni atuartitsivimmut ilassutaasinnaasut kiisalu atuagarsornikkut sammisassat sammisassallu mernguernartut.

Sunngiffimmi sammisassaqtitsinermik nakkutilliisoq sunngiffimmi sammisassatut ittunut soorluttaaq atuartitsinermit akisussaavoq, tassunga ilanngullugu misilitsinnissamut piareersarfiusunut atuartitsineq.

Ilinniartitsisunut sunngiffimmi meeqqat atuarfianni atuartitsissutitut ittunik akisussaaffilinnut ilinniagaqarnikkut piumasaqaatit assigalugit piffissami atuartitsiffiusumi ilinniartitsinermik akisussaaffillit aamma piumasaqarfigisariaqarput. Meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummi § 23, imm. 1 malillugu ilinniartitsisut meeqqat atuarfianni atuartitsissagunik, pineqartut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussatut ilinniarneq imaluunniit ilinniarneq alla naalakkersuisut akuerisimasaat naammassillugu ilinniarsimasariaqarput.

Sunngiffimmi atuartitsisussanut ilinniartitsisunut ilinniarneq eqqarsaatigalugu aalajangersimasunik piomasaaqateqartoqassappat taava sunngiffimmi ilinniartitsinissamik akisussaasumut, tassa sunngiffimmi sammissassaqaartitsinermi nakkutilliumut piomasaaqatit aamma taakkuusariaqarput.

Meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummi § 24 atuartitsisut immikkut ilinniagallit pillugit, sunngiffimmi sammissassaqaartitsinertut ittunut atuartitsisuunerusut pineqarput. Oqaatigineqassaarli isumaginninnermi perorsaasut ilaatigut tarnip pissusiinik perorsaanerlu pillugu ilisimasaqalernissamut pikkorissarlutik ilinniagaqaqqissimasut meeqqat atuarfianni atuartitsisutut sulisinnaasutut qaffatsinneqartarsimmamata.

A isumaginninnermi perorsaasutut ilinniagaqarsimangilaq imaluunniit immikkut meeqqat atuarfianni atuartitsinissamut attuumassutilimmik ilinniagaqarsimasuunani.

A-p soraarsinnissaa pillugu pisortaqarfiup aalajangernissaanut, atorfinitsisinerup salliutitsinertut isikkoqarsimasinnaaneraniq qanoq pingaaruteqartigineraniq nasuiaat kissaatigineqarpoq.

Pisortaqarfiup oqaatigissavaa pisortaqarfiup aalajangerneranut pisoq manna pingaaruteqarsimangitsaq, piviusumik tunngaveqarluni aalajangiisoqarmat, tassa ilinniakkatigut piginnaaneqarnissamik pisariaqartinneqartunik A-p piginnaaneqannginnera pissutigalugu.

Soraarsitsinissamik aalajangerneq sioqqullugu A pisortaqarfimmit tusarniaavigineqarsimangilaq, piviusup eqqortup tassa ilinniakkatigut piginnaaneqarnissamik pisariaqartinneqartunik A-p piginnaaneqannginnera tusarniaanikkut allangornaviannnginnera pissutigalugu.

Allakkiaq 2. august 2000-imeersoq eqqarsaatigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, Pisortaqarfiup meeqqat atuarfiannut immikkoortoqarfiani pisortap tullia ... sulinnigiffeqareerluni utermat paasineqartoq ilinniakkatigut piginnaaneqarnissamik pisariaqartinneqartunik A-p piginnaaneqanngitsaq.

A-p imigassamik ajornartorsiuteqarsimasinnaanera suliffimmilu piffissamik paarsinissamut malittarisassanik eqquutsitsinissamik ajornartorsiuteqarnera, takuuk qulaani taaneqartoq, soraarsitsineq pillugu suliamik sullissinermi sukkulluunniit ilanngunneqarsimangillat.”

A-p oqaasiinnartigut nalunaarfigisimavaanga tusarniaanermut akissutit takkussimasut oqaaseqarfiginissaat pissutissaqarsorinngikkini.

Tamatuma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq.

Pisortaqarfiup aalajangiinera 4. august 1999-imeersoq soraarsitsinertut iluseqarpoq innersuussillunilu tjenestemandit pillugit inatsisip §-iisa 34-annut, imm. 2-mut, tassani allassimalluni, tjenestemandit taamaattut misiligummik atorfinitsitaaffimmik qaammataani siullerni arfinilinni qinnuteqaqqaanngikkaluarlutik soraarsinneqarsinnaasut ullunik 14-inik piffissaqartitaallutik qaammatip naanissaanut.

Soraarsitsinermut tunuliaqutaasoq tassaavoq, pisortaqarfiup paasinninnera malillugu atorfiup inummik ilinniartitsisutut ilinniarsimasumik inutalernerneqartussaaneraniq piomasaaqammik A-p naammassinninnginnera.

Tjenestemandinik qinnuteqaataannigsumik soraarsitsineq naalasserit-suliornermut pineqaatissiinikkut, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi §

27, imaluunniit qajassuussinikkut, tassa imaappoq naliliinikkut, tak. tjestemandit pillugit inatsimmi § 30, pisussaavoq.

Suliami matumani, oqaatigineqartut, naliliinikkut soraarsitsineq pineqanngilaq, tamannalu pisortaqarfiup aamma uannut oqaaseqaatimini 4. september 2000-imeersumi uppersarpaa. Akerlianik pisortaqarfiup soraarsitseriaatsimik, pisortaqarfiup paasinninnera malillugu ilinniagaqarsimanikkut piunasaqaatinik, atorfirmik atorfeqalersussamut piunasaqarfiup, A-p naammassinnissimanginneranut qisuariaatissamik toqqaasimanera tassani pineqarpoq.

Aammattaaq pisortaqarfiup allakkiaanit 2. august 1999-imeersumit is-suakkap imaattup oqaatiginissaa pingaartippara.

“Ualigaa ... oqaluuppara suliarlu K-meersoq taassumunnga eqqaallugu - atorfinitsitsinerlu taanna atorunnaarsinneqassaaq, taama oqaquvaanga!

Tassa allaffigisariaqarparput atorfinitsitsineq kukkunerusoq, isumaqatigiis-summut naapertuutinngitsuusoq, taamaattumillu atorunnaarsinneqassasoq, ...”

Taamaalilluni uanga paasinninnera malillugu pisortaqarfiup aalajangiinerani 4. august 1999-imeersumi pineqarpoq atorfinitsitsineq atorunnaarsitsinerusoq tjestemandillu pillugit inatsimmik tunngaveqarluni aalajangiinerunngitsuusoq.

Pisortaqarfiup A-mik tjestemanditut atorfinitsitsinerup atorunnaarsinnissaanut inatsisitigut tunngavissaqarsimaneranut tunngavineqartoq tassaavoq, pisortaqarfiup taassumunnga tjestemanditut misiligummik atorfinitsitsinissamik aallaqqaammut aalajangernerata inatsisitigut tunngavissamik taamaattumik amigaateqarnera, atorfinitsitsineq atorsinnaanngitsut oqaatigisariaqartoq imaluunniit inatsisinut naapertuutinngivissusoq. Atorfinitsitsinermut atatillugu kukkuneruq imatut pissusilinnik kukkuluttortoqarsimassappat, atorfinitsitsinermik atorsinnaajunnaarsitsinnaallutik imaluunniit taamaattoq atorfinitsitsineq inatsisinut annertuumik naapertuutinngitsuulluni, taava uanga paasinninnera naapertorlugi atorfinitsitsinermik aalajangernerup atorunnaarsinnissaanut (imaluunniit tunuartinnissaanut) tunngavissaqassanngilaq.

Taamaappat taamaallaat apequtinngortinneqarsinnaavoq atorfinitsitsinermut tunngavisoq pillugu kukkussuteqarsimasinnaanerit soraarsitsinermut malittarisassanik atuinikkut naqqinneqarsinnaanersut.

Pisortaqarfiup aalajangiussimaneqartut, sunngiffimmi sammisasaqartitsinermut pisortatut atorfirmut pineqartumut ilinniagaqarnikkut piunasarisanik aalajangersimasunik piunasaqartoqarsinnaanera pillugu apeqqummut matuma kingornagut imaattut oqaatigaakka:

Ilisimatitsissutigineqarpoq pisortaqarfiup sunngiffimmi sammisasaqartitsinermut pisortatut atorfik meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 4-mut aamma sunngiffimmi sammisasaqartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut nr. 5-imut, 9. april 1992-imeersumut innersuussilluni allagarsiuusimagaa.

§ 4-mi oqaatigineqartumi tassani ima allassimasoqarpoq:

“Meeqqat atuarfiata meeqqat inuusuttullu, atuartut atuartuunngitsullu ukiumik-
kut peqqussummi matumani pineqartut tamaasa, tak. § 1, imm. 1, sunngiffimmi ilin-
niartitaanissaannik neqeroorfigissavai.

Imm. 2. Meeqqat atuarfiata meeqqat inuusuttullu atuartut atuartuunngitsullu uki-
umikkut peqqussummi matumani pineqartut sunngiffimmi sammisassanut allanut
peqataanissaannik neqeroorfigisinnavai.

Imm. 3. Imm. 1 aamma 2 malillugit neqeroorutigineqartut, meeqqat atuarfiata
atuartitsinerani nalinginnaasumi aammalu sunngiffimmi sammisassaqartitsineq pil-
lugu peqqussutip iluani allatigut neqeroorutaasunut ataqatigiissarneqassapput.

Imm. 4. Naalackersuisut sammisassat imm. 1-3-mi taaneqartut pillugit erseqqin-
nerusumik aalajangersaassapput.”

Sunngiffimmi sammisassaqartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussu-
taanni sunngiffimmi sammisassaqartitsineq ima nassuiarneqarpoq:

“Sunngiffimmi ilinniartitsineq, fritidsklubbit, meeqqanut inuusuttunullu sulinia-
qatigiiffiit, timersorneq, højskolemiineq, kulturikkut aammalu inunnik qaammar-
saanermik sulineq aamma ininik silamilu ingerlatsivinnik pilersitsineq”.

Inatsisartut peqqussutaat taanna naapertorlugu sammisassaqartitsine-
rit, fritidsklubbit aamma meeqqanut inuusuttunullu suliniaqatigiiffiit pillu-
git malittarisassat eqqaassanngikkaanni, aammattaaq utoqqaassutsikkut
ukioqatigiikkuutaanut allanut, meeqqanit inuusuttunillu allaasunut, neqe-
roorutigineqarsinnaapput.

Inunnut meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu
suliassanik isumaginnittussanut ilinniagaqarnikkut piumasaqaatit pillugit
peqquussutip kapitaliisa 3-anni, §§ 23-mi 24-milu ima allassimasoqarpoq:

“Kapitali 3. Ilinniartitsisut.

Atuarfinni atuartitsisartut.

§ 23. Meeqqat atuarfianni atuartitsissaguni, pineqartoq meeqqat atuarfianni ilin-
niartitsisussatut ilinniarneq imaluunniit ilinniarneq alla naalackersuisut akuerisi-
masaat naammassillugu ilinniarsimasariaqarpoq.

Imm. 2. Nalunaaquttap akunneranut akissarsiaqarlutik ilinniartitsisunik, ilinni-
artitsisunut taartaasartunik allanillu atorfiluunngitsunik sulilersitsineq pisassaaq
aalajangersakkat naalackersuisunit atorussanngortinneqartut malillugit.

Atuartitsisut immikkut ilinniagallit.

§ 24. Sunngiffimmi § 4 malillugu atuartitsinissamut, atuartunut angerlarsimaf-
finni, atuartunut inissiani, atuarfinni najugaqarfiusuni efterskolinilu, tak. §§ 10-11,
perorsaanermut tunngasutigut suliassani, imaluunniit immikkut perorsaanikkut suli-
niutini, tak. § 12, sulilersinneqarsinnaapput inunnik isumaginninnermi perorsaat
imaluunniit sulisorisat allat immikkut ilinniagaqarsimasut.”

Atuarfiup pisortaanut ilinniagaqarnikkut piumasarisat pillugit peqqus-
sutip §-iisa 49-anni ima allassimasoqarpoq:

“Atuarfinni tamani pisortamik atorfinitsitsisoqassaaq. Atorfinitsitsisoqarnis-
saani naatsorsuutigeriigaassaaq pisortaasup atuartitsinikkut pisinnaasaqarnis-
saa.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatigisat malillugit atuarfiit pisortaasa a-
tuartitsinissamut pisinnaatitaanerannik piumasaqaat atuarfiup pisortaata
atuarfinnut tunngasumik immikkut ilinniagaqarsimanermik tunuliaquta-
qarnissaata aammattaaq atuartitsinikkut suliassanik isumaginnissinnaa-
sarnissaata qulakkeernissaannik kissaateqarnermik tunngavilersuuteqar-
tinneqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit taassuma §-iisa 4-at, imm. 4, naapertorlugu meeqqat atuarfianni sammisassaqaartitsineq pillugu nalunaarummi nr. 14-imi, 29. maj 1995-imeersumi atulersinneqarsimasumi sunngiffimmi atuartitsinermut pisortanut ilinniagaqarnikkut piumasqaatinik, peqqussutip §-iisa 49-annut naapertuuttunik, aalajangersaasoqarsimannngilaq.

Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaanni §§ 8 aamma 16-imi, matuma ataani eqqartugassanni, atuarfinnut pisortat aamma sunngiffimmi sammisassaqaartitsinermut pisortat akornanni immikkoortitsivoq.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 9. april 1992-imeersumi § 3-mit imaattut erserput:

“Sunngiffimmi ilinniartitsinissap akuerineqarnera kommunimi oqartussaasunit nalunaarutigineqassaaq, takuuk Kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 7. maj 1998-imeersaq.

Imm. 2. Akuersissut nalunaarutigineqassaaq pissutsit makku naammassineqarsimappata:

1)...

2)Pisortaq ilinniartitsisorlu ilinniartitsinermik siulersuisuusussat tamatumunnga piukkunnaateqassapput,

3)...

...

7)...”

Kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni sunngiffimmi sammisassaqaartitsinermut pisortanut ilinniagaqarnikkut piumasqaatinik immikkut ittunik aalajangersaasoqarsimannngilaq.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutisaattut siunnersuummut oqaaseqaatigisani peqqussummi § 3-mi, imm. 2-p imarisai sukumiinerusumik nassuiarneqanngillat.

Tamanna peqatigalugu peqqussutip §-iisa 47-anni, imm. 2-mit erserpoq, tak. peqqussutissatut siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaatitai, taassuma sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 16. oktober 1979-imeersaq aamma kulturikkut aammalu inunnik qaammarsaanermik sulineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 15. oktober 1979-imeersaq taarserai.

Kulturikkut aammalu inunnik qaammarsaanermik sulineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat sunngiffimmi sammisassaqaartitsinermut pisortat pillugit malittarisassanik imaqanngilaq.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni pisoqaanerusumi § 3, imm. 2, piumasqaatinik nr. 2-miittunik taakuusunik, Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 3, imm. 2, nr. 2-miittunik, imaqarsimavoq.

Sunngiffimmi sammisassaqaartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanut 1979-imeersumut oqaaseqaatigisanit erserpoq taassuma Kalaallit Nunaanni sunngiffimmi ilinniartitsineq il.il. pillugit inatsit nr. 143, 26. april 1972-imeersaq taarseraa.

Inatsisip taassuma §-iisa 34-anit erserpoq, “sunngiffimmi iloriusissanik” siulersuisoq “pisariaqartunik pikkorissuseqassasoq”.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatigisanit erserpoq piumasaqaatit § 34-miittut qallunaat sunngiffimmi atuartitsineq pillugu inatsisaanni § 28, nr. 1-6-imut naapertuuttut.

Sunngiffimmi ilinniartitsineq pillugu qallunaat inatsisaanni (maannakut atorunnaarsinneqarsimasumi), inatsit nr. 233, 6. juni 1968-imeersoq kingusinnerusukkat allannguutitalik, pisortap “pisariaqartunik pikkorissuseqarnissaanik” akuersinissamik piumasaqaat sammisaqartitsiffiusunut marluusunut, inatsimmit tassangga aqunneqartunut, tassalu inuusuttunut atuarfimmut aamma inersimasunut sunngiffimmi atuartitsinermut, ilanngunneqarsimavoq.

Inuusuttunut atuarfimmut tunngatillugu pikkorissuseqarnissamik piumasarisat oqaatigineqartut pillugit inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Aalajangersagaq nutaajuvoq, tassami inatsit atuuttoq malillugu inuusuttunut atuarfimmi pisortaqaarnissaa piumasaqaataannngimmat. Taamaattorli inuusuttunut atuarfimmi pisortaqaarneq tamatigut atorneqartuaannartarsimavoq. Matuma pissusissamisoortumik erseqqissarnissaa kissaatigineqarpoq, pisortaq taanna perorsaanikkut aqutsinikkullu piukkunnaateqartuussasoq, taamatuttaarlu soorlu kissaatigineqartoq inuusuttunut atuarfiup ataatsimoortumik suliffiuneranut, matumani aamma sunngiffimmi sulineq ilanngullugu, pisortaassasoq.

Misilitsinnissamat piareersaataasunik atuartitsinermi misilitsinnissanik aaqquisuussinerit, soraarummeernermit allattaavinnut allattuinerit il.il. pillugit pisortaq immikkut ittumik piumasaqarfineqartarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inersimasunut sunngiffimmi atuartitsinermut pisortamut pikkorissutsikkut piumasarisassat pillugit aalajangersakkamut oqaaseqaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Inatsisip atuuttup §-iisa 16-iat, imm. 2, malillugu inuusuttunut atuarfiup pisortaqavinnissaa akuerisassatut piumasaqaataannngilaq, atorneqarlunili tamatigut inoqartassamat avataaniittunit atuarfiup pisortaatut isigineqartumik siunnersuutigineqarpoq unnukkat atuartitsisarnermut ataatsimiititaliap inassuteqarnera naapertorlugu akuerisassatut piumasaqaatinngortinneqassasoq unnukkat atuartitsisarnermut pisortaqartoq, piukkunnaatinik pisariaqartinneqartunik piginnaassusilimik. Tamatumunnga atatillugu sunngiffimmi atuartitsineq ataatsimoortoq, unnukkat atuartitsinermik, unnukkat højskolernernik, aalajangersimasumik sammisaqarlutik ilinniagalinnik, oqalugiartarnernik, piareersaataasumik pikkorissarnernik, immikkut ilinniartitsinermik, inuussutissarsiornikkut pikkorissarnernik inersimasunilu sunngiffimmi sammisaqatigiikkuutaanik ilaqartinneqarsinnaasoq, aammattaarli sunngiffimmi atuartitseriaatsit ilaasa iluanni iluserisamut ataasiakkaamut imaluunniit atuaqatigiinnut ataasiakkaanut killilernerqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarpoq. Pisortap piukkunnaateqartutut isumaqarfineqarsinnaaneranik nalilinnermi pineqartup perorsaanermik aqutsinermillu ilinniagaqarsimanera misilittagaqarneralu pingaartinneqartariaqarput aammalu piumasarisat, piumasarineqartariaqartut, atuartitseriaaseq pineqartoq malillugu aammalu pisortap sulinerata anertussusia malillugu allanngorartassallutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Isumaqarpunga sunngiffimmi atuartitsinerup pisortaasa pikkorissusissaannut piumasarisat allaaserineqartut taakkua pikkorissutsikkut piuma-

sarisassanik, sunngiffimmi pisortatut atorfinnik inuttaliinermi piumasari-neqartariaqartunik, aalajangersaanermi qanoq paasineqarnissaannut tapersiutitut ilaatinneqarsinnaasut. Matumuunakkut maluginiarpara Inatsisartut sunngiffimmi sammisassaqaqtitsineq pillugu Inatsisartut inatsisaan-nik akuersissuteqarnerminni ersersissimangikkaat pikkorissutsikkut piu-masarisat matumani aalajangersarneqartut - qallunaat malittarisassaasa assigilluinnagaat - qallunaat malittarisassaannit allaanerusumik isumasi-orneqartussaasut.

Sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut pisortat suliassaat pillugit meeqqat atuarfianni tjenestemanditut atorfinnik il.il. amerlassusiliisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 9-p, 15. ap-ril 1991-imeersup §-iisa 11-anni, imm. 2-mi aamma imm. 3-mi aammattaqq ima allassimasoqarpoq:

“Imm. 2. Fritidsinspektørip skoleinspektøriunermut/skoledirektørimut akisus-saalluni meeqqat atuarfii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 4, sunngiffimmi sammisassaqaqtitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat aamma kulturimut qaam-marsaanermullu tunngasut pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugit kom-munimi sunngiffimmi sammisassaqaqtitsineq tamaat siulersussavaa.

Imm. 3. Fritidsinspektørip aammattaq illoqarfimmini sunngiffimmi sammisassa-nik meeqqat atuarfii pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu, § 4, ingerlan-neqartunik aqqissuineq nakkutilliinerlu siulersussavai.”

Nalunaarut meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaannik (1990-imeersumik) siornatigut atuussimasumik tunngaveqarpoq, kisiannili sunngiffimmi sammisassaqaqtitsineq pillugu aamma kulturimik inunnillu qaammarsaanermik suliaqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik tun-ngaveqarnani.

Nalunaarut maanna meeqqat atuarfianni tjenestemanditut atorfinnik il.il. amerlassusiliisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik, taassuma § 11-ani sunngiffimmi sammisassaqaqtitsi-nermut pisortatut atorfinnik amerlassusiliisarneq pillugu malittarisassanik imaqartumik, taarserneqarpoq. Nalunaarut taanna sunngiffimmi sammi-sassaqaqtitsinermut pisortap suliassai pillugit malittarisassanik imaqan-ngilaq. Taamatuttaaq nalunaarut taanna sunngiffimmi sammisassaqaqtitsi-neq aamma kulturimik inunnillu qaammarsaanermik suliaqarneq pillugu inatsiseqaqtitsinermi tunngavissaqanngilaq.

Tamatuma kingornagut ataatsimut eqikkaallunga meeqqat atuarfiat pil-lugu Inatsisartut peqqussutaanni taamatullu sunngiffimmi sammisassa-qaqtitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni naatsorsuutigineqartoq sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut pisortatut atorfiit, ilisimatitsissuti-gineqartut malillugit sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermik tamarmiusu-mik suliassaqaqrfiusut, tassalu meeqqat atuarfiannut tunngasortaa inersi-masunillu atuarfittsineq taamatullu kulturimik inunnillu qaammarsaaner-mik suliaqarneq, sulisussanik perorsaanikkut aqutsinikkullu piukkunnas-utsinik pisariaqartinneqartunik pigisaqartunik inuttalerneqassasut.

Kisiannili tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaanni marluusuni taakkunani aalajangersarneqanngitsoq pikkorissuseqarnissamik piumasarisat meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussatut ilinniagaqarnerinnakkut eqquutsinneqarsinnaasut, naak ilinniagaqarneq taanna perorsaanerup tungaatigut piukkunnaateqarfiugaluartoq, tak. meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 2. maj 1996-imeersumi § 1, tassani allassimaluni, ilinniartitsisussanik ilinniartitsinerup siunertarigaa “meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik ilinniartitsineq aammalu tunngaviliinissaq inuusutissarsiutinut ilinniartitaanerni aamma meeqqanik, inuusutunik inersimasunillu sunngiffimmini atuartitsinerni ilinniartitsinissamut”.

Allatut oqarluni meeqqat atuarfiat pillugu aamma sunngiffimmi sammissasaqartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaasa qinnuteqaateqartunik ilinniartitsisutut ilinniagaqarsimanerminngarnit allaasumik tunuliaqutilinnik sunngiffimmi sammisasaqartitsinermut pisortatut atorfinitsinneqarsinnaanerannik mattussisoqarnera tassani pineqanngitsoq.

Taamaalilluni inatsiseqartitsinermi tunngaviuvoq sunngiffimmi sammissasaqartitsinermut pisortatut atorfinnik inuttaliinermi qinnuteqaateqartut ataasiakkaat piukkunnassusiinik, perorsaanikkut taamatullu aqutsinikkut aammalu ilinniagaqarnerup misilittagaqarnerullu tungaatigut, naliliisoqartassasoq.

Atorunnaarsitsinissamik aalajangernerup inatsisit naapertorlugit kingunerisassai pillugit apeqqummut matuma kingornagut imaattut oqaatigaakka:

Taamaalilluni sunngiffimmi sammisasaqartitsinermut pisortatut atorfinitsitsinerup meeqqat atuarfianni ilinniartitsisutut ilinniagaqarsimanissamik tunngaveqartussatut inatsisitigut piumasaqarnermik aallaaveqartinneqarsinnaanngimmat, pisortaqarfik A-mik atorfinitsitsinerup atorunnaarsinnissaanut inatsisitigut tunngavissaqarsimanngilaq.

A-mik atorfinitsitsinerup atorunnaarsinnissaanut inatsisitigut tunngavissaqannginnera pissutigalugu isumaqarpunga A-p sunngiffimmi sammissasaqartitsinermut pisortatut K-mi atorfinitsinneqarnerata atorunnaarsinnissaanik aalajangerneq atorsinnaanngitsoq. Taamaattumik aalajangerneq isornartorsiortariaqarluinnartutut nalilertariaqarpara.

Taava apeqqutaalerpoq aalajangiisimaneq taanna tjenestemandit pillugit inatsit naapertorlugu naliliinikkut soraarsitsinertut inatsisitigut kinguneqarsinnaassanersoq.

Tamatumunnga oqaatigaara asattuussinikkut, naliliinikkut, soraarsitsinermut ilisarnaataasoq tassarpiaammat, naliliineq malillugu soraarsitsisoqarnera.

Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaatimini 4. september 2000-imeersumi oqaatigaa “piviusumik tunngaveqarluni” aalajangiinerusoq. Taamaalilluni naatsorsuutigineqartumik naliliisoqarsimanngilaq, taamaattumillu

taamaareermat suliaq naliliinikkut soraarsitsinertut atorsinnaassuseqalersinnaanissaminut naammattumik paasinarsisinnegarsimannigilaq.

Tamatumunnga ilanngunneqassapput tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm.1-imi aammalu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngavigisassani nalinginnaasuni suliami illua'tungiusup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq pillugu peqqussutigineqartut malinneqarsimanniginnerat, tamatumalu imminermi aalajangiineq, taassuma tjenestemandimik naliliinikkut soraarsitsinertut atorsinnaassuseqarneranik paaaffigaa.

Kiisalu matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarsoraara, A-mik atorfinitsitsineq pisortaqarfiup paasinninnera malillugu allaffissornikkut kukkusumik naliliinermik tunngaveqartinneqarpat, tamatumu pisortaqarfik A-mik soraarsitsisinnaatissannigikkaa.

Taamaammat soraarsitsineq allaffissornikkut kukkuluttornerup naqqinnissaanik siunertaqartoq soqutigisanik naapertuilluannigitsunik isumagisagarnermut ersiutaasoq tassani pineqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu suliasaqarfiusumi eqqartuussisut aalajangiinermi periaaserisaat innersuussutigaa, pingaartumik eqqartuussut Ugeskrift for Retsvæsenimi 1999-imeersumi, qupperneq 172-imi tulliinilu, issuarneqartoq, inatsisit naapertorlugit pissusiusunik, nunami matumani atuuttut assinginik, tunngaveqartinneqartoq.

Matuma kingornagut pisortaqarfik qinnuigaara pisortaqarfiup matuma siuliini eqqartorneqartut pillugit qanoq iliuuseqalersaarneranik nalunaarfigeqqullunga.

Aammattaaq maluginiarpara pisortaqarfiup tusarniaanermut akissumini 26. oktober 1999-imeersuni uannut ilisimatitsissutigigaa, pisortaqarfik atorfinitsitsinnginnermi A-p ilinniagaqarnikkut tunuliaqutarisaanik missuisimannigisoq.

Matuma ersersinnerunissaanut pissutissaqarsoraara, isumaqartunga imminermi isornartorsiortariaqartuusoq pisortaqarfiup paasissutissat, suliami pigineqartut, aalajangiisoqalinnginnerani isummerfigisimannigimagit, tassami A-p ilinniagaqarnikkut tunuliaqutarisai pillugit paasissutissat pisortaqarfimmut 9. juli 1999-imi anngussimammata, taamaattumillu A-mik atorfinitsitsisoqannginnerani pisortaqarfimmit ilisimaneqarlu tik.

Naggataarutaasumik oqaaserisakka:

Pisortaqarfik qinnuigaara suliamik paasinninnerma sutigut pissutissaqalersitsineranik nalunaarfigeqqullunga.

Suliamik suliaqarninni pisortaqarfiup allakkiaani 2. august 1999-imeersut imaattut, aamma matuma siuliini issuarsimasakka, maluginiarsimavakka:

“X paasissutisilaassavara - A ilisarimavaa [ateq B titarneqarsimavoq, uanga oqaasera.], aammami imigassamik ajornartorsiuteqalaarunarpog – aammalu sulliffimminut aggeriartarnerminik, taava immaqa kommuni iluaqutissiinnarparput (tamannali taakkununnga oqaatigisariaqarunannigilarput) ...”

Issuakkamut tassunga pisortaqarfik uannut akissummini 4. september 2000-imeersumi ilisimatitsissuteqarpoq issuarneqartut aalajangernermit tunngavigineqartunut ilaatinneqarsimannngitsut.

Tamatumunnga oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33 naapertorlugu pisortat ingerlatsivianni suliffilik, taama suliffeqarnerminut atatillugu, paasissutissanik allanut oqaatigeqqunngisanik, suliassami suliarinissaanut pingaaruteqanngitsunik, pissarseqqusaanngimat.

Tassa imaappoq, paasissutissat issuarneqartut eqqortuussusiat uppernarsarneqarsinnaappat, suliame paasissutissat pingaaruteqarfiginngisaannut ilanngunnissaat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33-mut naapertuuttuussanngitsoq. Tamatumani pissutsit nalunannngitsumik isornartorsiorneqarsinnaasussaapput.

Akerlianilli paasissutissat uppernarsarneqarsimannngitsut imaluunniit naliliineq nammineq isummamik sunnersimaneqartoq tassani pineqarpata, paasissutissat imaluunniit naliliinerit pisortaqarfiup suliaanut ilanngunnissaat tamatigit tassaasassaaq naapertuilluannngitsumik iliorneq.

Taamaattumik allassimasuni oqaatsit allakkiamit issuakkat immikkut isornartorsiorneqarsinnaannut tunngavissaqarsoraara.

Aammattaaq maluginiarpara imaannaq nalorninartoqarsorinarsinnaasoq kommunit namminneq sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut pisortamik atorfinitsitsinissaminnut pisinnaatitaanersut.

Taamaalilluni meeqqat atuarfianni tjenestemanditut atorfinnik il.il. amerlassusiliisarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaa-rutaanni nr. 31-mi, 1. december 1992-imeersumi, meeqqat atuarfiat pillugu peqqussummik maanna atorunnaarsinneqarsimasumik tunngavilimmi, sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut pisortanik amerlassusiliisarnermik eqqartuineq tassani pineqarpoq.

Inatsisartulli peqqussutaat taanna sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut atorfinitsitsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik imaqaanngilaq.

Tamanna ilutigalugu kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni 1988-imeersumi § 16, meeqqat atuarfiannut tunngasuinnarmik atorunnaarsinneqarnikuusoq, kommunalbestyrelsip aamma ilaatigut sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut aamma kultureqarnermik inunnillu qaammarsaanermik suliaqarnermut pisortanik pisortanngortitsisarnissaa pillugu malittarisassamik imaqaarpoq.

Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 26. oktober 1999-imeersumi oqaatigaa sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinermut pisortanik atorfinitsitsinnaatitaaneq Naalackersuisuniittoq, tak. meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussu-aanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 43, imm. 2, nr. 2, tak. § 56, imm. 2.

Aalajangersakkat taakkua atuarfinnut pisortanik ilinniartitsisunillu atorfinitsitsinnaatitaanermut tunngapput, taamaalilluni sulisunik taakku-

ninnga atorfinitsitsisinnaatitaaneq, atorfinitsitsisinnaatitaanerup kommuninut nuunneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut kommunillu akornanni isumaqatigiissutissap atuutilernissaata tungaanut, Naalakkersuisuniilluni, tak. kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 7.maj 1988-imeersumi § 8, imm. 1.

Kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 7.maj 1988-imeersumi § 8, imm. 1-imi "meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik pisortanillu" aamma imm. 3-mi "kommunit atuarfinni pisortanik toqqaasarnerannik, meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut ikiortinik (timelærerinik) taartaasartunillu (vikarinik) aamma sunngiffimmi sammisassaqartitsinermi pisortanik, ilinniartitsisunik sulisunillu allanik aammalu bibliotekarinik" atorfinitsitsisarnerit akornanni immikkoortitsisoqarpoq.

Aalajangersagaq kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaannik nr. 5-imik, 16.oktober 1979-imeersumik ingerlatitseqqiineruvoq, taassumunngali piareersaataasut aalajangersakkat taakkua marluk assigiinngissutaannik sukumiinerusumik paasinarsisitsinngillat.

Tamanna ilutigalugu Inatsisartut peqqussutaat 1979-imeersooq, § 7, imm. 3, malittarisassamik imaattumik imaqarsimavoq, "Hjemmestyrip ilinniartitsisut, pisortat, bibliotekarit, konsulentit psykologillu meeqqat atuarfianni, sunngiffimmi sammisassaqartitsiniarnermi aammalu kulturimut qaammaraanermullu tunngasumik sulinermi atorfissaqartinneqartut atorfinitsillugillu soraarsittassavai, ...".

Aalajangersakkamut taassumunnga oqaaseqaatit malillugit taanna Namminersornerullutik Oqartussat suliasaqarfiit pineqartut iluanni suliffeqarfiutaannut taamaallaat atuuppoq.

Taamaattumik pisortaqarfiup pisinnaatitaanermik apeqqutip aalajangersakkanut, pisortaqarfiup oqaaseqaammuni 26. oktober 1999-imeersumi innersuussimasaanut, innersuussilluni paasinarsisinneqarsinnaaneraniq isumaqarneranut isumaqataanngilanga.

Aammattaaq isumaqarpunga K kommuni, tak. ataatsimiinnermit imaqarniliamit 22. juni 1999-imeersumit aamma pisortaqarfiup allakkiaanit 26. juli 1999-imeersumit issuakkat, naatsorsuutigisimagaa, kommuni sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortamik atorfinitsitsinissaminut nammineq pisinnaatitaalluni.

Taamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu imaassorinninnissannut naammattunik tungavissaqarsorisimanngilara, Naalakkersuisut K kommunimit inassuteqarfigineqarenermik kingorna A-mik atorfinitsitsinissaminut pinngitsoortitaasimasut.

Pisortaqarfik immikkut qinnuigaara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, nalunaarfigeqqullunga sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut pisortanik atorfinitsitsisinnaatitaaneq pillugu o-

qaaserineqartut matuma siuliiniittut sutigut iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut.

Tamanna ilutigalugu aalajangersagaq taannaasoq malillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat suliaq pillugu paasisutissippara, tassami inatsisitigut peqqussutigineqartut, Inatsisartut akuersissutigisimasaasa, qanoq paasisariaqarnerat tassani pineqarmat.

Kiisalu aamma pisorta qarfiup suliami allagaatinut mappiutaa utertippara, atukkiunneqarnera qujassutigalugu.

Immikkut allakkatigut allakkallu ukua nuutinnerannik ilanngussinikkut A suliamik paasinninnera pillugu paasisutissippara.”

Pisorta qarfiup inassuteqaatigisannut akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimangilanga.

32 - 3 Suliap oqaasissaqartitaasuni siullerni suliarineqarnerani kukkussuteqarnerit assuarliutiginnissaannik aalajangiinerup oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliuutigisinaanissaanut pisussaaffeqarneq.

Ombudsmandip suliami, namminee rluni misissuiffiginarlugu Ombudsmandip aalajangiiffigisaani, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfik, ilinniartut ineqarfianni sulisumik qinnuteqaataannigsumik soraarsitsineq pillugu naammagittaalliornermi oqartussaasutut qulliunerusunut naammagittaalliorfiusinnaasutut, ilinniartut ineqarfiisa allaffeqarfianni suliap suliarineqarnerani kukkussutigineqartunik assuarliuteqarsimanginneranut isornartorsiorpaa. (J. nr. 11.73.10.0./57-99)

A-p namminee rluni saaffiginnilluni K Kollegiami ikiortitut nalunaaqut-tap akunnermusialittut atorffimmit peersitaasimanini tamatumalu kingorna soraarsitaanini pillugu kollegiamit 1. december 1997-imi allagarsisimanini naammagittaalliuutigai.

Suliap suliarinissaa Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3 tunngavigalugu siullermik itigartitsissutigaa, tassami A-p Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfimmu naammagittaalliorsinnaanini atorsimangimagu. Tamatumunnga peqatigitillugu suliaq Pisorta qarfimmu 29. september 1998-imi nassiuppara.

Pisorta qarfiup 29. marts 1999-imi nalunaarfigaanga kollegiap aalajangiinera atortussannigortinniarlugu pisorta qarfik aalajangersimasoq.

Tamatuma kingorna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 innersuussutigalugu aalajangerpunga suliaq namminee rlunga misissuiffiginarlugu.

Suliamik suliaqarninnut imaattut ilaapput:

Allakkatigut 26. juni 1998-imeersutigut K Kollegia naammagittaalliut pillugu oqaaseqaateqaquara, suliarlu naammagittaalliortumut tunngasoq misissugassatut atukkiuteqqullugu qinnuigalugu.

Kollegianik nakkutilliisut pisortaat 20. juli 1998-imi imaattumik oqaaseqaateqarpoq:

“Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat kollegianik nakkutilliisunik tallimanik sulisoqarpoq, taakkulu tamarmik immikkut immikkoortotaqarfeqarlutik, ilaanneeriarlunilu pissutsit atuuttut pissutigalugit sulisunik nalunaaquttap akunnermusialinnik aalajaallutik sulisinnaasunik atorfinitsisinarneq ajornakusuulersinnaasarpoq.

K Kollegiami ikiortitut nalunaaquttap akunnermusialittut A atorfinitsinneqarpoq, sulisullu nalunaaquttap akunnermusiallit nakkutilliisumit atorfinitsinneqartarlutillu soraarsinneqartarput, kollegianik nakkutilliisut pisortaat isumaqatigiissuteqarfigeerelugu.

A allaffimmi suliassanik oqinnerusumik suliaqartussanngorlugu atorfinitsinneqarpoq, soorlu najugaqartut aqqisa allattorsimaffiik oqarasuaatilerinermillu suliaqartussatut, taakkulu saniatigut A najugaqartut ataatsimiitinneqarnerini peqataasarpoq, marlussoriarlunilu najugaqartunik nammineerluni ataatsimiititsisarsimalluni.

Paatsoortoqaqqunagu ilisimatitsissutitut oqaatigineqassaaq pisut A-p suliffimminit soraarsitaaneranut pissutaasut pillugit nakkutilliisup X-ip oqaaseqaatai ataani atsiortup issuaavigimmagit.

Ajornartorsiut siulleq atorfinitsisinerup kingorna ullut 14-it qaangiutiinnartut pilerpoq, tassa A eqqumiitsumik pissusilersortalermat, soorlu sulisunut allanut sakkortooujussuarmik oqaaseqartarluni, piffissap qanoq ilineraniluunniit, aamma qiteqqunnerni sulisut tamarmik najuuffigisaanni, taamatullu pissusilersortanera piffissap ingerlanerani sakkortusiartorluni.

X-i imatut oqaaseqaateqartoq issuarpara:

“A! Blokkit ilaanni najugaqartut ippassaq ataatsimeeqatigaatit. Suut oqaluserisimanerlugit nassuiaassinnaavinga? Apeqqut siulleq naavoq. A sakkortuumik akivoq suut oqaluserineqarsimangersut paaserusukkuniuk najugaqartut aperiinnarsinnaagai. X-i apereqqippoq kollegiamut akisussaagami ataatsimiinneq pillugu A-p oqaaseqaatai tusarusukkini. A-p nipini sakkortoouq allanngortinnagu akeqqippoq X-ip najugaqartut nammineq aperisinnaagai. Tamatuma kingorna najugaqartut X-ip oqaloqatigisimavai, taakkulu ataatsimiinnermi A-p pissusilersornera assut eqqumiigisimallugu.”

A arlaleriarluni eqqumiitsumik pissusilersortarsimavoq, tamatumalu kingorna sulisut allat ulluinnarni suleqatiginiarneranni ajornartorsiuteqartarsimalluni.

Ilisimatitsissutitut oqaatigineqassaaq ataani atsiortoq sulisullu allat ilisimasimanngimmasuk A piffissat ilaanni eqqarsartaatsikkut ajornartorsiuteqartartoq, tarnillu pissusiinik ilisimasalimmit katsorsarneqarluni.

Nakkutilliisup sulisullu oqaaseqaataat aallaavigalugit nakkutilliisooq X ataanilu atsiortoq isumaqatigiippat A-p K Kollegiami ikiortitut nalunaaquttap akunnermusialittut atorfeqartiinnarnissaa illersorneqarsinnaanngitsoq.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq piffissami ilungersunartorsiorfiusumi pisunit sulisut assut sunnerneqarsimammata, A-lu suliffimmit anisinniarlugu politiit akuliutsinneqarmata assut oqiliallassimallutik.

A-p suliffimmit peersitaanini akueriumagu suliffik qimakkumajunnaarmagu politiit aggeqquneqartariaqarsimapput. Politiit ingerlaannaq takkuppet, A-lu ...-liaassimassagaat ilimagaarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatumunnga peqatigitillugu A pillugu mappi misissugassatut nassi-
unneqarpoq. Kollegiap A-mut allagai soraarsitsissutit imatut oqaasertaqar-
put:

“Ulloq 1. december 1997, ilinnut soraarsitaanerit nalunaarutigineqarpoq ataatigut
atsiortumit aammalu ledende kollegieinspektørimit ...-mit.

Suliffinnit soraarsitaanernut peqqutaavoq suliffitsinni K Kollegiemi eqqissisima-
nissaq pissutigalugu.”

Oqaatigineqareersutut A-p naammagittaalliuutaa allakkatigut 29. sep-
tember 1998-imeersutigut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilagee-
qarnermullu Pisortaqarfimmut nassiuppara. Pisortaqarfiup allakkatigut 12.
oktober 1998-imeersutigut nalunaarutigaa suliaq misissuiffigereerlugu pi-
sortaqarfik suliami annertunerusumik iliuuseqalersaanngitsoq.

Tamatuma kingorna, tassalu 1. december 1998-imi pisortaqarfik qinnui-
gaara suliami pisortaqarfiup aalajangiinerata assilineranik nasseqqullunga.
Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu 21. januar 1999-imi nalunaaruti-
gaa suliaq nammineq suliaassanngortissallugu pisortaqarfik pissutissaqarso-
rinngitsoq.

Allakkatigut 1. marts 1999-imeersutigut nalunaarutigaara isumaqartu-
nga naammagittaalliuut suliarissallugu pisortaqarfik pisussaaffeqartoq.

Tamatuma kingorna, tassalu 26. marts 1999-imi pisortaqarfik suliami aa-
lajangiisimavoq, K Kollegiap aalajangiinera atortussanngortissimmallugu.
Pisortaqarfiup aalajangiinera imatut oqaasertaqarpoq:

“... ”

Pisortaqarfiup paasissutissat maannamut saqqummiunneqartut tunngavigalugit
suliaq naammagittaalliuutit suliaraa.

Pisortaqarfiup aalajangiinerminut tunngavigivaa ilinniartut ineqarfiata aqutsiso-
qarfiata ilinniartullu najugaqartut akornanni tatigeqatigiinnermik pilersitsisinnaasi-
mannginnavit, suleqatinnut allanut sakkortuumik saaffigisarsimassannut ulluinnarni
suleqatigiinnissamut ajornartorsiuteqarsimanera, taamatuttooq allaffimmi suleqati-
giinnissamut pisariaqartumik piumassuseqannginnerit.

Pisortaqarfiup qulaani taaneqartut tunngavigalugit soraarsitaanerit patsisissaqar-
luarsoraa, taamaattumillu aalajangeriikkap allanngortinnissaanut patsisissaqarani.”

Tamatuma kingorna allakkatigut 23. august 1999-imeersutigut pisorta-
qarfimmut nalunaarutigaara suliaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu I-
natsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 tunngavigalugu nammineerlunga mis-
suiffiginiarlugu aalajangersimasunga. Tamatumunnga atatillugu pisorta-
qarfik qinnuigaara aalajangiineq sioqqullugu pisortaqarfik sunik misissui-
simanersoq, aalajangiinerup atortussanngortinneqarnerata saniatigut pisor-
taqarfik allatut ittumik aalajangiinnissamik isumaliutersuuteqarsimanersoq
suliallu oqartussami siullermi suliarineqarnerani kukkusoqarsimasinnaa-
nera pisortaqarfiup isummerfigissallugu isumaliutersuutigisimaneraa nas-
suaqqullugit. Tamatumunnga peqatigitillugu suliaq misissugassanngor-
lugu uannut nassiuteqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara.

Suliaq misissugassanngortitaq kiisalu pisortaqarfiup oqaaseqaataa 26.
oktober 1999-imi tiguakka. Pisortaqarfiup oqaaseqaata imatut oqaaserta-
qarpoq:

“Immikkoortoq 1 pillugu Pisortaqarfiup oqaatigisinnaavaa:

a) Ilinniartut ineqarfiini nakkutilliisut pisortaat oqaasiinnartigut oqaaseqartinneqarsimavoq, tak. allakkat 005086-imik normullit, 12. oktober 1998-imeersut,

b) Ilinniartut Ineqarfiisa Allattoqarfiat allakkatigut oqaaseqartinneqarpoq, taak-kulu 8. marts 1999-imi tiguneqarput, aamma

c) A oqaasiinnartigut oqaaseqaateqarmissaminut periarfissinneqarsimavoq, tak. allakkat 001007-imik normullit, 10. marts 1999-imeersut.

Immikkoortoq 2 pillugu Pisortaqarfiup oqaatigisinnaavaa suliaq misissoreerlugu, paasissutissallu pigineqartut tunngavigalugit, aalajangeeqqaarneq allannortissal-lugu pissutaasinnaasumik nassaartoqarsimanngitsoq.

Immikkoortoq 3 pillugu Pisortaqarfiup oqaatigisinnaavaa A-p naammagittaalli-uuteqarnissamut ilitsersorneqarsimannginnera nassuerutigineqarsimasoq uparuarne-qarsimallunilu, tamannalu Pisortaqarfiup Ombudsmandimut allagaani 005086-imik normoqartuni 12. oktober 1998-imeersuni ajuusaarutigineqarsimavoq.”

Naggataatigut allakkatigut 20. december 1999-imeersutigut pisortaqar-fik qinnuigaara uannut nalunaarutigeqqullugu kollegianik nakkutilliisut pi-sortaat pisortaqarfiup immikkut oqaaseqaateqartissimaneraa imaluunniit kollegianik nakkutilliisut pisortaata Inatsisartut Ombudsmandiannut oqaa-seqaataa 20. juli 1998-imeersoq pillugu pisortaqarfiup A suliami illua’ tu-ngiusutut isumaanik tusarniaavigisimaneraa.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarner-mullu Pisortaqarfik allakkatigut 15. februar 2000-imeersutigut imatut akis-suteqarpoq:

“... ”

Pisortaqarfiup oqaatigisinnaavaa ombudsmandip allagaasa nr. 4219, 1. marts 1999-imeersut tiguneqarnerisa kingorna A-p ombudsmandimut saaffiginnissutaa Pi-sortaqarfimmi maalaarutitut suliarineqartoq.

Pisortaqarfiup tamatuma kingornatigut taamanikkut ilinniartut ineqarfiinik nak-kutilliisut ittuat ... suliassamut nassuiaateqaqqullugu qinnuigaa. Pisortaqarfiup tama-tuma kingornatigut Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata ombudsmandimut alla-gaasa assilinerat tiguua (Allakkat nr. 980313 20. juli 1998-imeersut). Allakkat taak-kua A-mut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugit nassiunneqarput.

“... ”

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

“Naammagittaalliornissamut ilitsersuut:

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inat-simmi § 25, imm.1 imatut oqaasertaqarpoq:

“§ 25. Aalajangiinerit ingerlatsinermit oqartussaasunut allanut naammagittaal-liutigineqarsimasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsin-naanermut ilitsersuummik ilaqartinneqassapput tassuuna nalunaarlugit naamma-gittaalliorfik naammagittaalliussagaannilu qanoq iliortariaqartoq immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagittaalliorariaqartoq. Tamakkunin-gali ilaqartinneqassanngillat aalajangiineq aalajangiiffigineqartumut tapersii-suulluinnarsimappat.

Namminersorerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsisip qanoq atorineqarnissaanik ilitsersuusiaani immikkoortumi 137-imi oqaatigineqarpoq naammagittaalliorsinnaaneq i-natsisitigut tunngavissaqarnerisooq imaluunniit inatsisitiguunngikkaluaq al-

laffissornikkut nalinginnaasumik malittarisassamik tunngaveqarnerseq pingaaruteqanngitsoq.

Isumaqarpunga sulisumik atorfimmi Ilinniartut Ineqarfiisa Allattoqarfiata ingerlatsinerata ataani atorfeqartumik soraarsitsinissamik aalajangiineq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut oqartussatut qulliunerusumut naammagittaalliutigineqarsinnaasunut ilaasoq.

A-p soraarsinneqarneranut atatillugu naammagittaalliornissaq pillugu eqqortumik ilisitsersuisoqarsimannginnera Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup Ombudsmandimut ajuusaarutigisimavaa.

Kisianni naammagittaalliornissaq pillugu ilitsersuisoqarsimannginnera Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup K-mi Kollegiamut aamma Ilinniartut Ineqarfiisa Allattoqarfiannut uparuarsimaneraa suliami takuneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik oqartussap alliunerusup aalajangiineranut naammagittaalliiorfiusup naammagittaalliummik suliaqarnerminut atatillugu suliap suliarineqarnerani kukkussutaasimasunik paasisaqaruni, matumani naammagittaalliornissaq pillugu ilitsersuisimannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tamanna oqartussamut alliunerusumut tassunga uparuassallugu pisussaaffeqarnera oqaatigissallugu pissutissaqarpunga.

Tunngavilersuineq:

K Kollegiap A-mik soraarsitsineq pillugu allakkamini soraarsitsineq imatut tunngavilersorpaa:

“Suliffinnit soraarsitaanernut pequtaavoq suliffitsinni K Kollegiemi eqqissismanissaq pissutigalugu.”

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-t 22-24 oqartussap aalajangiinerani piumasaqaataasunik imaqarput.

§ 22 aamma § 24, imm. 1 2-lu imatut oqaasertaqarput:

“§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinanngikkuni.

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqasapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasisutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi anertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. ...”

Taamaalilluni tunngavilersuutip inatsisini malittarisassanik tassunga attuumassuteqartunik, kiisalu pissutsit pingaartillugit isiginiarneqartut paasisutissalu aalajangiinermut pingaaruteqartut pillugit nassuiaammik imaqarnissaa piumasarineqarpoq.

Paasivara K Kollegiap tunngavilersuutaa pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasqaataasunik eqqortitsinngitsoq, tassami "suliffimmi toqqissisimaneq"-mut innersuussineq tunngavilersuutitut atussallugu imaqaanngilluinnangajammat.

Taamaattumik K Kollegiap Ilinniartullu Ineqarfiisa Allattoqarfiata amigartumik tunngavilersuutaat pisortaqaqfiup uparuarsimanngimmagit ajuusaarnartutut isigaara.

Soraarsitsinermut tunngaviusoq:

Pisortaqaqfimmu allakkanni 23. august 1999-imeersuni oqaatigaara soraarsitsineq pillugu pisortaqaqfiup aalajangiinera kollegiap tunngavigisaasa assinginik tunngaveqarluni pisimanersoq qularutigineqarsinnaasoq.

Suliap misissorneqarnerata kingorna K Kollegiap tunngavilersuina amigalaruortoq isumaqarpunga K Kollegiap aalajangiinermi tunngaviit pisortaqaqfiup naammagittaalliummik kingusinnerusukku suliarinninnerani tunngaviusut assingi pingaartillugit isiginiarsimagai.

Pisortaqaqfiup tunngavilersuina kollegiap aalajangiinermi pingaartillugit isiginiarsimasai aalajangiinusimasimavai oqarami A "ilinniartut najugaqarfiata aqutsisoqarfiata ilinniartullu najugaqartut akornanni tatigeqatigiinnermik pilersitsinnaasimannginnavit, suleqatinnut allanut sakkortuumik saaffigisarsimasannut ulluinnarni suleqatigiinnissamut ajornartorsiuteqarsimanera, taamatuttaaq allaffimmi suleqatigiinnissamut pi-sariaqartumik piunassuseqarsimannginnerit."

Kollegiamik nakkutilliisup nassuiaataani 3. december 1997-imeersumi ilaatigut oqaatigineqarput: "... allaffitsinnut saaffiginnittunut akornusersuisutut pissusilersorluni, sualummik uannut kusanaatsumik pissusilersorluni" aamma "ledende kollegieinspektørilu oqaloqatigaarput, paasitillugu suliffimminit soraarsitaasoq, suliffimminut naleqqutinninnini pissutigalugu."

Kollegianik nakkutilliisut pisortaata uannut allagaani 20. julimeersuni ilaatigut oqaatigineqarpoq:

"ajornartorsiut siulleq atorfinitsitsinerup kingorna ullut 14-it qaangiutiinnartut pileroq, tassa A eqqumiitsumik pissusilersortalermat, soorlu sulisunut allanut sakkortoorujussuarmik oqaaseqartarluni, piffissap qanoq ilineraniluunniit, aamma qiteqqunnerni sulisut tamarmik najuuffigisaanni, taamatulli pissusilersortanera piffissap ingerlanerani sakkortusiartorluni.

...

Å arlaleriarluni eqqumiitsumik pissusilersortarsimavoq, tamatumalu kingorna sulisut allat ulluinnarni suleqatiginiarneranni ajornartorsiuteqartarsimalluni."

Paasissutissat tamakku aallaavigalugit pisortaqaqfiup kollegiallu soraarsitsinermut tunngavii assignngiissuteqartutut isigissallugit tunngavis-saqanngitsoq isumaqarpunga.

Suliami illua tungiusup isumaanik tusarniaaneq:

Soraarsitsineq pillugu oqartussap aalajangiinera pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu aalajangiine-ruvoq. Taamaalilluni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartar-

nerat pillugu inatsimmi illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassat oqartussap malissallugit pisussaaffeqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 imatut oqaasertaqarpoq:

“§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqarsimatinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuusaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamat taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.”

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi illua'tungerisap isumaanik tusarniaanissamat nalinginnaasumik pisussaaffiup saniatigut nammineq kissaatiginngisamik soraarsitsinerit eqqarsaatigalugit suliami illua'tungiusup isumaannik tusarniaanissamat inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik tunngaviusoq atuuppoq.

Tamatuma kingunerisaanik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat pisussaaffimmi paasissutissat pisimasunuinnaanngitsoq tunngasut aammali suliami uppersaasarsuutit inatsiseqartitsinermilu apeqqutit pillugit oqartussap nammineq nalilersuina aamma ilaatinneqarpoq.

Soraarsitsinissamik aalajangiisoqannginnerani oqartussap aalajangiinniarnermini tunngavigisaanik sulisup paasisaqarnissaa taakkulu pillugit oqaaseqaateqarnissaa suliami illua'tungerisap isumaanik tusarniaanerup qulakkiissavai. Taamaalilluni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq inatsisitigut isumannaatsumik ingerlatsivigineqarnermut tunngaviusumik qularnaveeqqutaavoq.

Aammattaaq oqartussap paasissutissat eqqortut tunngavigalugit eqqortumik aalajangiinissaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup qulakkiissavaa.

A-p soraarsinneqarnissaa pillugu aalajangiinninnermini K Kollegia illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannngilaq.

Aalajangiineq qulaani taaneqartutut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut naamagittaalliutiginneqarpoq.

Naammagittaalliutit suliarineqarneranut atatillugu Kultureqarnermut Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup suliffimmit peersitisinermut tunuliaqutaasoq pillugu oqaaseqaateqarqullugu kollegianik nakkutilliisut pisortaat qinnuigisimavaa, tamatumalu kingorna pisortaqarfiup oqaaseqaat taanna A-mut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu tusarniaatigisimallugu.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik K Kollegiatut tunngaveqarluni aalajangiisimasoq siusinnerusukkat eqikkaallunga inernilereerama isumaqarpunga pisorta-

qarfiup suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanera kollegiap illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneranut aaqqiissutigissallugu naleqquttuusooq. Taamaattumik suliaq utertillugu nutaamik suliaritinnagu K Kollegiap suliame illua'tungiusup isumaanik tusaarniasimannginneranik pisortaqarfiup aaqqiviginninniarsimanera oqaaseqaatissaqarfinggilara.

Kisianni K Kollegiap Ilinniartullu Ineqarfiisa Allaffeqarfiata illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginnerannik pisortaqarfiup uparuaasimannginnera ajuusaarnartuusooq isumaqarpunga.

Matuma kingorna suliaq manna pillugu annertunerusumik iliuseqaq-qissanngilanga.”

32 - 4 Atugassarititaasunik, qinnuteqaammi tunngavigineqartumit allaassuteqartunik, atugassaqartitsilluni tjestemanditut atorfinitsitsineq suliame illua'tungiusumik tusarniaasimanninneq pissutigalugu atorsinnaanngitsoq.

Kalaallit Qallunaat Nunaanni palasiattut atorfik A-p qinnuteqaateqarfigaa, inissaqartitsisoqarsinnaanissaalu qinnuteqaammi pissutissaatillugu.

Tamatuma kingornagut Namminersornerullutik Oqartussat A atorfinitsippaat inissamik ineqarsinnaatinnagu.

A-p inissamik atorsinnaasaminik inissaqartinneqarnani atorfinitsinneqarnissaanik aalajangerneq Ombudsmandip atorsinnaanngitsoraa, tassami aalajangiineq taanna A-p atorfimmik inissaqartitsiffiunngitsumik suli soqutiginninnera pillugu A-mik tusarniaaviginnereernerup kingornagut aatsaat aalajangerneqarsinnaammat.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup matuma kingornagut A-p qinnuteqaataa suliareqqissagaa. (J.nr. 11.32.10.0./106-99)

Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitutor atorfinitsinneqarnerminut atatillugu inissaminik tunineqarsimannginninini kiisalu Danmarkimut nuunermut atatillugu utaqqiisaagallartumik ineqartitaanerminut nammineq akiliisariaqarnini pillugit A naammagittaalliorpoq.

A-p uannut naammagittaalliuutaa makkuninnga imaqarpoq:

“Kalaallit Nunaanni palaseqarfinnut tamanut faxikkut 1. juli 1999-imi nassiuunneqartukkut Namminersornerullutik Oqartussat ataanni palasitutor atorfiit qulingiluat Palasit Peqatigiiffiata atuagassiaatigut 9. juli 1999-imi inuttassaarsiullugit allagarsiissutigineqarput. Atorfiit ilaat ataaseq tassaavoq Danmarkimi Sjællandimi qeqertaaqqanilu ilagiinnut palasitutor atorfik. Atorfik taanna Kalaallit Nunaanni atorfinnut naligitillugu inuttassaarsiunneqarpoq, malittarisassat atuuttut malillugit akilersorneqartussamik inissaqartitsisoqarluni.

Atorfik taanna soqutigakku Provsteqarfik ... apeqquteqarfigaara, provstillu ...-p faxikkut 22. juli 1999-imi ullulerneqarsimasukkut Biskoppeqarfik Nuummiittoq aq-

qutigalugu ineqarnermut tunngasut itisileriffigai. Danmarkimi namminerisatsinnik ineqannginnatta atorfik pissagukku provstip ...-p atorfimmik nassuiaanera malillugu inissaqartinneqarnissarput naatsorsuutigisimavara.

26. september 1999-imi oqarasuaatikkut ilisimatinneqarpunga Naalackersuisut Danmarkimi palasit atorfinitsissimagaanga, 1. januar 2000-imi sulilersussanngorlunga, ilisimatitsissullu taanna faxikkoortumik 27.09.99-imi tiguara. Kisianni tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat utaqqiisaagallartumik inissaqartinniaratigut, taamaattorli sivisunerpaamik qaammatini arfinilinni, qaammammullu 6.000,00 kr.-t siullit uanga nammineq akilertasallugit.

Taamanili peqatigiiffik ilaasortaaffiga aqutigalugu Namminersornerullutik Oqartussat paasitinniarisimagaluarpakka atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiussami ineqartitsisoqarnissaa ilaatinneqartoq, taannalu tunngavigalugu atorfik qinnutigisimagiga. Namminersornerullutik Oqartussat Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik aqutigalugu 27. september 1999-imi neqeroortertik aalajangiusimaanarsimavaat.

Allakkatigut 10. november 1999-imeersutigut atorfik taanna atugassarititaasut neqeroortigineqartut atorlugit atorfittaarerusunnerlugu akissuteqarnissannut 16. november 1999-ip tungaanut piffissalernerqarpunga.

Ullumikkut, tassalu 16. november 1999-imi Peqqinnissaqarfimmut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik nalunaarfigaara atorfik taanna allanngortissinnaasannik akueralugu, tassami isumaqartuarama atorfik inuttarsarsiorlugu allagarsiussami oqaatigineqartut kiisalu provstip ...-p allagai malillugit inissaqartitsisoqartussaasoq. Aammattaaq pissutsit assigiinngitsut atorfimmut tunngasut Pisortaqarfiup misissortussaavai.

Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq, Alfred Jakobsen, oqarasuaatikkut oqaloqatigereerlugu allakkakka 28. oktober 1999-imi tassunga nassiuupakka, taakkunanilu Pisortaqarfimmit qanoq pineqarsimanera nassuiarlugu. Akineqarnissara nukingisaarutigereerlugu 15. november 1999-imi akissutisivunga, tassanilu Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasit atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani ineqarnermut tunngasut eqqarsaatigalugit kukkusoqarsimanera Naalackersuisunut ilaasortap utoqqatsissutigaa.

Utoqqatsernerli taanna sumulluunniit atorsinnaanngilara, pingaartumik ukiup affaa tikillugu utaqqiisaagallartumik ineqartitaanitsinnut qaammammut 6.000,00 kr.-nik akiliisartussaanerput eqqarsaatigalugu. Aammattaaq utaqqiisaagallartumik ineqartitsineq pillugu kaajallaasitaq uatsinnut sooq atuutinnginnersoq apeqqutigigaluarpara, tamannali pillugu allakkani taakkunani akineqarnanga. Ineqarnermut tunngasut isumaqatigiinniutigineqarnerat pissutigalugu Danmarkimi atorfinitsinneqarnissara 1. februar 2000-imut kinguartinneqarpoq.

Allakkatigut ukunuuna Inatsisartut Ombudsmandiat apeqquteqarfigaara Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup suliamik matumunnga suliarinninnera eqqortuunersooq. Aamma oqaatigineqassaaq ...-mi massakkut atorfinnit sulisoraarniuteqanngitsungaluunniit atorfik taanna qaammatip ataatsip matuma siornali inuttassarsiuunneqareersimasooq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 2. december 1999-imeersutigut Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik naammagittaalliuuteqartoq pillugu suliami allagaattit atukkiuteqqullugit kiisalu suliamik pasinninnini pillugu nassuiaateqqullugu qinnuigaara. Pisortaqarfik immikkut qinnuigaara Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasit atorfinitsitsinermi utaqqiisaagallartumik ineqartitsinermi akiliuteqartitsisarneq pillugu aalajangersakkat qanoq ittuunersut nalunaarutigeqqullugu, kiisalu qinnutigalugu palasit atorfimmik

pineqartumik inuttaliinermi ineqarnermut akiliuteqartarnej pillugu malittarissat immikkut ittut atuunnerat atorfirmmik inuttassaarsiuussilluni allagar-siinermi sooq oqaatigineqarsimanningersut nalunaarutigineqassasoq.

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfik allakkatigut 23. december 1999-imeersutigut imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“... ”

Namminersornerullutik Oqartussani sulisunut utaqqiisaasumik ineqartitsisarner-mut maleruagassat Kaajallaasitaq nr. 3/1995-imeersumi § 2-mi 3-milu allassimapput (ilangussaq takuuk). Kaajallaasitami tassani § 1-imi allassimavoq tikilluni aallarlu-nilu nuunnermut atatillugu nerisaqartitaaneq ineqartitaanerlu pillugit maleruagassat taamaallaat Kalaallit Nunaanni atuuttut. Tassa imaappoq utaqqiisaasumik ineqarti-taaneq pillugu maleruagassat Danmarkimi atuutinnigillat. Utaqqiisaasumik ineqar-titaaneq aningaasarsiaqaataassappat atorfirmmut atatillugu inissamik innersuussiso-qarsimasariaqarpoq. Kalaallit Nunaanni inissamik innersuussisoqarsimannigippat utaqqiisaasumik ineqartitaaner-mut aningaasarsisitsisoqassanngilartaq.

Kalaallit Nunaanni palasit atorfiinut inuttaqanngitsunut kiisalu Danmarkimi ka-laallinut ilagiinnut palasip atorfianut inuttaqanngitsumut atorfiit inuttassarsiorneqar-nerannut atatillugu immikkut ilisimatitsissutigineqanngilaq Danmarkimi palasit ut atorfirmmut atorfeqartitaanermi atugassarititaasut allat atuummata, taamatuttaaq atorfirmmut sulisunut inissiamik pissaqartitsisoqarani.

A provst ... -mut atorfik pillugu paasiniaasimavoq tassanilu ilisimatitsissutigine-qarpoq Danmarkimi palasit ut atorfirmmut inissaqartitsisoqanngitsoq. Tamatuma ki-ngornatigut A-p atorfik qinnuteqaatigaa ineqarnermut tunngasut illuatungeriinnut naammaginartumik aaqinneqarnissaat apeqqutaatillugu.

Tamatuma kingornatigut Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit oqarasuaatikkut allakkatigullu A ilisimatitsissuteqarfigneqarpoq Danmarkimi pala-sit ut atorfirmmut suliffimmud atatillugu inissaq ilaanngitsoq.

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit atorfirmmut atorfininnermi atugassarititaasut A-mut erseqqissumik saqqummiunneqarput taamaalilluni isum-merfigisinnaaniassammagu atorfik kissaatiginerlugu kissaatiginnginnerluguluun-niit. Tamatuma kingornatigut A-p allakkatigut nalunaarutigaa atugassarititaasutut neqeroorutigineqartut malillugit atorfik kissaatigigini peqatigitillugulu naammagin-ngikkini atorfinminut atatillugu sulisunut inissiamik pissaqartitaannginnini.

A akuerisinnaajumallugu Danmarkimullu nuunnissamut oqilisaaviginiarlugu Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit oqaatigineqarpoq Danmar-kimi palasit ut atorfininneranut atatillugu qaammatinik pingasuniit arfinilinnut sivi-sussusilimmik inissarsinissaanut ikiuuttoqarniartoq. Tamatuma saniatigut Peqqin-nissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit ineqarnermut akiliutit 6.000 kr.-nit amerlanerussutaat akilerniarneqarpoq.

Atorfinitsitsisarnermi inatsisinut tunngatillugu ajornartorsiutissaqartoqartaria-qanngilaq. A-mut oqaasiinnakkut allakkatigullu atorfinitsitaanermi piumasaqaatit paasitinneqarput. Tamatuma kingornatigut oqaatigaa atorfik kissaatigigini. A-mut atorfirmmut atatillugu akissarsiaqartitaanermi atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut atorfirmmut inassutigineqassaguni atuuttut ilisimatitsissutigineqarput. Tamatuma kingornatigut atorfininnissani akuersissutigaa.

Ilisimatitsissutitut Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit oqaati-gineqassaaq A-p Danmarkimi kalaallinut ilagiinnut palasit ut akissarsiai ilanngaaser-nagit qaammammud 28.875,44 kr.-nik qaffasissuseqassammata. Taakkununga ilan-ngunneqassapput ineqarnermut akiliutinut/allaffeqarnermut tapiissutit 2.106 kr.-t missaannik amerlassuseqartut, tamakkerlugit katikkaanni qaammammud 31.000 kr.-t missaannik amerlassuseqartussat.

Atorfinittussarsiorluni ussassaarummi kukkuneq paasineqarpat sapinngisamik piarnerpaamik naqqiissuteqarfigineqassaaq. Taamaaliortoqarsimavoq. Taamaalereermat Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmi isumarput malillugu atorfinitsitsinermut tunngatillugu ajornartorsiutissaqartoqartariaqanngilaq.

Taamatuttaaq Peqqinnissamat Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmit Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi A-p sulineranut tunngatillugu nalunaarsukkat Ombudsmandimut innersuussutigissavagut.”

Allakkatigut 30. december 1999-imeersutigut Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara allagaatit A-mut tunngasut uannut nassiteqqullugit. Allagaatit taakku Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkatigut 4. januar 2000-imeersutigut uannut nassiuppai.

Allagaatinit pisortaqarfinnit marlunnit taakkunannga nassiunneqartunit allagaatit arlallit suliamut matumunnga attuumassuteqarput.

Atorfimmik inuttassaarsiuussilluni allagarsiussamit - Kalaallit Nunaanni palasit atorfii arlallit peqatigalugit Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasit atorfup palasit peqatigiiffiatigut saqqummiunneqartumi - ineqarnermut tunngasut pillugit makku erserput:

“Inissaqartitsisoqarpoq malittarisassat atuuttut malillugit akilersorneqartussamik. Inissat pillugit paasissutissat erseqqinnerusut provsteqarfinnut ... saaffiginninnikkut pissarsiarineqarsinnaapput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasit atorfik A-p 25. juli 1999-imi qinnutigaa. A qinnuteqaatimini apeqqutit ineqarnermut tunngasut pillugit imatut oqarpoq:

“... ”

Taamaattorli apeqqutit arlallit kiisalu ineqarnermut assartuinerimullu tunngasut qanoq aaqinneqarnissaat erseqqinnerusumik qulaajarneqaaqaarnissaat kissaatigaara. Tassami paasissutissat kingulliit faxikkut 22. juli 1999-imeersukkat aatsaat pisimavavut, taamaattumillu qinnuteqaatiga qinnuteqarnissamat killissaritaasoq eqqaarsaatigalugu ullunik arlalinnik qaangiuttoorlunnga nassiullugu.

Naammagirtumik aaqiisoqarsinnaappat atorfik soqutigaa. Apeqqutima ilaat inigisap sumi inissisimaneranut tunngavoq, nuliama peqqissaasutut sulinera eqqarsaatigalugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A atorfinnut qinnuteqaannginnermini, soorlu uannut naammagittaalliummini tamanna oqaatigigaa, ... Provsteqarfiup faxikkut nalunaarutaa 22. juli 1999-imeersoq atuarsimavaa, ...-mi Provsteqarfik Kalaallit Nunaanni Palasit Peqatigiiffiannit piunnaqqineqarnermigut faxi taanna palasinut nassiuussimammagu Danmarkimi ilagiinni kalaallini atorfinitsinneqarnissamat atugassaritaasut oqaluttuariniarlugit. Faximit makku erserput:

“Palasit maannakkut Danmarkimi palasiusut - najugallit - namminneerlutik illoqarlutillu biileqareersuupput. Taamaallilluni ajornartorsiutaanngilaq. Ima paasillugu namminerisaminnik peqareersuupput tappavani pissutsit najoqqutaralugit.

Qinnuteqarnermili paasisarialik mannaavoq sumi najugaqarnissaq isumagineqassasoq, tassa qinnuteqartoq nammineerluni illusiniangippat. Tamannali qinnuteqartup nammineq isumagisassaraa. Taamatullu aamma biileqarnissaq isumagisassarissavaa.

Inissamilli pissarsiuussineri Danmarkimi qullersaqarfik D.kontor pisortaqarfiup attavigalugu inissarsiuussineq aaqinneqassaaq. Ineqarnermullu tapiissutaasartut malitassat malillugit aaqiivigineqassalluni.

... ”

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup A allakkatigut 27. september 1999-imeersutigut nalunaarfigaa atorfimmi pineqartumi pisortaqarfiup atorfinitsilersaaraa. Allakkat imaattunik oqaasertaqarput:

“Qinnuteqaat 25. juli 1999-imi nassiunneqartoq innersuussutigalugu kiisalu biskoppip inassuteqaateqarnera malillugu Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa palasitut atorfimmi 1. januar 2000-imi sulilersussatut pisortaqarfiup atorfinitsilersaarmatit.

Qinnuteqaatit kiisalu inassuteqaat Aqutsinermut Pisortaqarfimmut ingerlateqqillugu piaarnerpaamik nassiunneqassaaq, atorfinitsitaanermullu inaarutaasumik allakkiaq tassannga tigujuuarpaa.

Danmarkimut tikinnerup kingorna inissamik qaammatini siullerni pingasuni sivi-sunerpaamillu qaammatini arfinilinni pissarniarnermi pisortaqarfik ikiuunnarpoq. Piffissami tassani ineqarnermut akiliutit qaammammut 6.000,00 kr-t sinnersimappatigit aningaasartuutit taakku sinernerqarneri pisortaqarfiup akilerumavai.

Piaarnerpaamik tusarfiginissat pisortaqarfiup qilanaaraa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Taamatuttaaq Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffeqarfiannut telefaxikkut 27. september 1999-imi imatut nalunaaruteqarpoq:

“Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup palasi A Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfinitsilersaarpaa. Atorfinitsitsineq 1. januar 2000 aallarnerfigalugu pisussaavoq. Tamatumunnga atatillugu atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiuussami palasinngortussap inissaqartinneqarnissaa neriorsuutigineqarsimavoq.

Ineqarnermut tunngasuni neriorsuutigineqartoq eqqortikkumallugu pisortaqarfik inimik attartortittakkamik palasip ilaqutaasalu Danmarkimut nunnermik kingorna qaammatini siullerni pingasuni sivi-sunerpaamillu qaammatini arfinilinni najugarsinnaasaannik ujarlerniarluni neqeroorteqarsimavoq. Inissiap taassuma attartorne-ranut akiliutit 6.000,00 kr.-t sinnersimappatigit 6.000,00 kr.-t sinnerlugit aningaasartuutaasut Pisortaqarfiup akilerumavai (taamaattorli piffissami taaneqartuinnarmi). Palasi qinnuigineqarpoq tamatuma kingorna inissaminnik nammineq pissarsiniaq-qullugu. Piffissap attartorfiusup aalajangersimasuunera pisariinneruppat piffissaq attartorfiusoq 1. januar 2000-imiit 30. juni 2000-imut ingerlassaaq.

Danmarkimi Allaffeqarfik 1. januarimi - kingusinnerpaamik 30. juni 2000-imi inissiamik pissarsiniarnermi ikiuunnissaminut periarfissaqarpa?

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Taamatuttaaq suliami allagaatit nassiunneqartut Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmit Aqutsinermut Pisortaqarfimmut allakkiamik 4. oktober 1999-imeersumik ilaqarput, tassanilu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigineqarluni atorfinitsitsinermi allakkiaq suliareqqullugu. Allakkiami imatut allassimasoqarpoq:

“...

Pineqartoq Danmarkimi kalaallinut ilagiinnut palasitut atorfinitseqquneqarpoq, 1. januar 2000 aallarnerfigalugu atuutilersumik.

...

Piffissami 1. januar 2000-imit 30. juni 2000-imut inissaqartitsisoqassaaq. Piffissami tassani inissiamik attartorne-ranumut akiliutit 6.000,00 kr-t sinnersimappatigit 6.000,00 kr.-t sinnerlugit aningaasartuutaasut Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup akilerumavai.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfiup atorfinitsitsinermi allakkiaq A-mut 25. oktober 1999-imi nassiuppaa. Tassani allassimavoq: “A matumuuna naalagaaffimmut innuttaassuseqartoq 1. januar 2000-imit naatsorsuullugu palasit Danmarkimi ataavartumik atorfinitsinneqarpoq, Danmarkimi Namminersornerullutik Oqartussanut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut imaluunniit kommunenut atasumik tjestemandit atorfeqarfimmut ilaatitaasoq atorfeqarfigissallugu.”

Allakkani atorfinitsitsineq pillugu allakkiamik nassitsissutaasuni A qinnuigineqarpoq allakkiap assinga ilanngullugu nassiuqqartoq atsiortfigalugu taanna paasigini uppenarsaqullugu, atorfinitsitsinerlu pillugu allakkiap assinga pisortaqarfirmut utertillugu nassiteqqullugu.

Atorfinitsitsineq pillugu allakkiami imaluunniit allakkani taassuminnga nassitsissutaasuni atorfirmut atasunik inissaqartitsisoqarnera pillugu sumilluunniit allassimasoqanngilaq, matumani sivisunerpaamik qaammatini arfinilinni utaqqiisaagallartumik ineqartitsisoqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Taamatuttaaq allakkat 25. oktober 1999-imeersut Aqutsinermut Pisortaqarfiup A-mut nassiuppai, tassani allassimalluni 1999-imi decemberip qaammataata naanerani ...-mi palasit atorfirmunit soraarnerussutisiassarani soraarsinneqartoq.

Tamatuma kingorna A 28. oktober 1999-imi Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut allagaqarpoq, Naalakkersuisunullu ilaasortaq qinnuigalugu ineqarnikkut ajornartorsiutaasoq aaqiivigeqqullugu.

Kingusinnerasukkut, tassalu allakkatigut 3. november 1999-imeersutigut A Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfirmut imatut nalunaaruteqarpoq:

“Danmarkimi palasit atorfik pillugu faxikkut apeqquteqaatit innersuussutigalugu nalunaarutigissavara siunnersuutigisarsi akuerisinnaagakku, kisiannili atorfirmut 1. februar 2000-mi sulilernissaara piumanerullugu.

Taamaatorli erseqqissassavara atorfinitsitsinermit pappiarat ineqarnermut tungasuni ajornartorsiutit aqqinneqareerpata aatsaat atsiorniarakkit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup A allakkatigut 10. november 1999-imeersutigut ima allaffigaa:

“Pisortaqarfiup allagai 27. september 1999-imeersut aamma Aqutsinermut Pisortaqarfiup atorfinitsitsineq pillugu allakkiaa 25. oktober 1999-imeersoq innersuussutigalugit atugassarititaasut neqeroortigineqartut atorlugit atorfik tigujuanerit piartumik, taamaatorli kingusinnerpaamik 16. november 1999 qaangertinnagu nalunaarutigeqqullugu pisortaqarfiup qinnuigaatit.

Atorfinitsitaanermi atugassarititaasut neqeroortigineqartut pisortaqarfiup aalajangiusimavai, matumani inissamik nassaarniarnermi ikiunnissaq, ineqarnermullu akiliutit 6.000,00 kr.-t sinnersimappatigut sinniilluni aningaasartuutit taakku piffissamik atorfinitsinneqarfimmiit sivisunerpaamik qaammatini arfinilinni akilernerqartarnissaat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kingusinnerpaamik 16. november 1999-imi pisortaqarfik ilinnit tusagaqarsimangippat atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiissutigeqqinneqassaaq, tassami atugas-

sarititaasutut neqeroorutigineqartut akuerineqannginnerat illit tunginnit suliffimmik tigusiumannnginnertut isigineqassammat.

Massakkut atorfinnit soraarniuteqarsimannginnavit atorfiup taassuma inuttassarsiullugu allagarsiissutigineqarsimanera paatsoornermik tunngaveqarpoq. Pisortaqarfiup tamanna provsteqarfiup allaffianut nalunaarutiginiarpaa, taamaalilluni atorfinnik tassannga inuttassarsiussilluni allagarsiussaq atorunnaarsinneqarsinnaaq-qullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Naalackersuisup allakkatigut 15. november 1999-imeersutigut A-p allagai 28. oktober 1999-imeersut qulaani taaneqartut akissuteqarfigai. Tassannga makku erserput:

“... ”

Allaffeqarfinniit ilisimatinneqarpunga kingusinnerpaamik ulloq 15. november 1999 Qallunaat Nunaanni palasitut atorfik tigorusunnerlugu nalunaareersimassasutit pisortaqarfimmiit ineqarnissamut neqeroorutaasut tunngavigalugit. Aamma ilisimatinneqarpunga ...-mi atorfiit suli soraarniuteqarfiginngisat inuttassarsiunneqarsimasoq, tamanna assut ajuusaarnarpoq, inuttassarsiunerlu uterteqqullugu ... Provsteqarfik nalunaarfigineqassaaq.

Qallunaat Nunaanni atorfinitsitsinermi atorfinittoq piumaffigineqartarpoq nammineq inissaminik isumaginnissasoq, ajoraluartumilli kukkuluttornikkut tamanna atorfinnut uunga atatillugu nalunaarutigineqarsimanngilaq, akerlianilli inissaqartitsinissaq neriorsuutigineqarsimalluni.

Taamaattumik pisortaqarfimmiit allakkat ulloq 10. november 1999 innersuussuti-giinnartariaqarpakka, neriullunga ilutsitsilluarumaartutit.

...”.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup atorfinitsitsineq pillugu allakkiaq 1. februar 2000-imi atorfinitsitsinerusoq nutaaq 10. december 1999-imi A-mut nassi-uppaa, atorfinitsitsineq pillugu allakkiap siusinnerusukkut nassiunneqartup taartissaatut.

Allakkatigut 30. december 1999-imeersutigut A qinnuigaara Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup uannut akissuteqaataanut 23. december 1999-imeersunut oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatiminik saqqum-miusseqqullugu.

A allakkatigut 13. januar 2000-imeersutigut imaattunik uannut oqaase-qaateqarpoq:

“... ”

Atugassarititani aallaqqaataaniit akuerisimagikka pisortaqarfik oqarami ilumuunngilaq. Aallaqqaataaniilli atorfinnik inuttassarsiussinermi allagarsiussaq inner-suussutigisimavara, tassanimi allassimammat ineqarnermut akiluteqartoqartassasoq malittarisassat atuuttut malillugit, kiisalu provstip ...-p allagai innersuussutigisarlugit. Akademikernes Sammenslutning Kalaallit Nunaanni Palasit Peqatigiiffiata ilaasortaaffigisaa aqutigalugu siulittaasoq ... utaqqiisaasumik ineqarnermut akiliutit kiisalu ajornartorsiutit atorfinnut attuumassuteqartut pillugit pisortaqarfimmik oqaloqateqartarsimavoq. Allakkatigut 03.11.99-imeersutigut pisortaqarfik nalunaarfigaara atorfinitsinneqarnissama 1. februar 2000-imut kinguartinneqarnera akuerigiga, ajornartorsiutit ineqarniarnermut tunngasut pitsaanagerusunik atugassaqartitsilluni aaqqinneqassappata. Aammattaaq Pisortaqarfik allakkatigut 17.11.99-imeersutigut nalunaarfigaara suliaq Inatsisartut Ombudsmandiannut tunniukkiga, tassami neqeroorutit Namminersornerullutik Oqartussanit tigusiimasakka naammaginngin-nakkat.

Allakkatit 14. januar 2000-imeersut sioqqullugit atugassarititaasut pisortaqarfiup taasimasai atorlugit Danmarkimi palasitit atorfinitsinneqarnissannut atatillugu pisortaqarfiup inissannik pissarsiniarninni ikiuunnissamik neqeroorutaa atorumanngikkitt pillugu nalunaarummik pisortaqarfik tigusaqarsimanngilaq.

Qaammatini 3-6-imi ineqarnermut akiliutivit qaammammut 6.000 kr.-t sinnersimappatigit taakku sinneri pisortaqarfiup matujumasimavai, tak. pisortaqarfiup allagai 10. november 1999-imeersut. Attartornermut isumaqatigiissummi siusinnerusukkut nassiunneqarsimasumi takuneqarsinnaasutut inissiami ...-miittumi qaammammut akiliutit 9.400 kr.-iupput. Taamaalilluni pisortaqarfiup qaammammut 3.400 kr.-t akilertarumavai, tassami aningaasat taakkuummata 6.000 kr.-nik sinniisutaasut.

...

Isumaqatigiissutigineqareersimasutut Danmarkimi palasitit atorfitaaanni 1. februar 2000 aallarnerfigalugu ikkunniissat kissaatiginngikkukku ikkukkumanermik nalunaaruteqannginnerit atorfimmi tassani ikkukkumannginnertut pisortaqarfiup paassavaa, tamatumnalu kingorna atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiuteqqinneqqassalluni.

Danmarkimi atorfimmi 1. februar 2000 aallarnerfigalugu ikkukkumanerlutit inaarutaasumik kingusinnerpaamik 27. januar 2000-imi nalunaaruteqaqullutit pisortaqarfiup qinnuigissavaatit, matumani atugassarititaasut siusinnerusukkut taaneqartut atorlugit inissiaq ...-miittoq atorusunnerit ilanngullugu nalunaarutigalugu.

Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitit atorfimmut 1. februar 2000-imi ikkunniissat kissaatiginngikkukku ... Provsteqarfiani ...-mi palasitit massakut atorfinni ingerlaqqiinnassaatit, Danmarkimilu ilaginnut kalaallinut palasitit atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiuteqqinneqqassalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigit 27. januar 2000-imeersutigut A-p Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik nalunaarfigaa pisortaqarfiup allagai qulaani taaneqartut pissutigalugit palasitit atorfimmut tassunga qinnuteqaatini tunuarterillugu.

Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitit atorfik aviisini nuna tamakerlugu saqqummertartuni februar 2000-imi inuttassarsiuullugu allagarsiuteqqinneqarpoq.

Imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

“Utaqqiisaagallartumik inissamik innersuussineq:

Peqqinissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup uannut oqaatigaa inissianik kiisalu utaqqiisaagallartumik inissianik innersuussisarneq kiisalu utaqqiisaagallartumik ineqatitaanermi ajunngitsorsiassat pillugit mallittarisassat atuuttut A-p Danmarkimi palasitit atorfinitsinneqarneranut atatillugu inissiamik innersuunneqarnissaanut periarfissaqartitsinnngitsut.

Taamaalilluni utaqqiisaagallartumik inissaanik pisortaqarfiup neqerooruteqarnera pisortaqarfiup oqarnera malillugu inissaqartitsinermut tunngasut pillugit kukkusumik paasissutissiisoqarsimaneranik pissuteqarpoq, taamaattumillu ineqartitaanissaminik kissaateqarnera ilaannakortumik akuersaarumaneqarsimalluni.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Namminersornerullutik Oqartus-sat kaajallaasitaanni nr 3/1995-imi 1. maj 1995-imeersumi aalajangersarneqarmat atorfeqartoq qaqugukkut utaqqiisaagallartumik ineqartinneqar-

sinnaanersoq, qaqugukkullu utaqqiisaagallartumik ineqartitaanermut a-junngitsorsiassaqartinneqassanersoq, atorfimmu ikkunermut atatillugu atorfinitsitaanerup nalaani sulisunut atorfimmulluunniit atatillugu inissiamik inissisaqartitsisoqannginnerata nalaani nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit matusissutissaannik.

Kaajallaasitami § 1-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Kaajallaasitaq manna Namminersorerullutik Oqartussani aamma Kalaallit Nunaanni kommunini sulisorineqartunut atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussaq malillugu sulisunut inissiamik atorfimmulluunniit atatillugu inissiamik inissisaqartinneqartunut atuuppoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaq kaajallaasitami § 1, imm. 2-mi imatut allassimasoqarpoq:

“Kalaallit Nunaanni atorfimmu ikkunermut soraarnermullu aamma suliffigisamit suliffigisamut allamut nuunermut atatillugu nerisaqartitsisoqarlunilu ineqartitsisoqassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kaajallaasitami § 1, imm. 2-mit toqqaannartumik erserpoq kaajallaasitami aalajangersakkat Kalaallit Nunaanni atorfinitsitsinermi taamaallaat atuuttut.

Namminersorerullutik Oqartussani imaluunniit Kalaallit Nunaanni kommunini atorfinitsitsinerlut atatillugu utaqqiisaagallartumik ineqartitaaneq pillugu allanik aalajangersagaqanngilaq.

§ 1, imm. 1-imit ersertutut kaajallaasitaq taanna inuttassarsiuussilluni allagarsiussaq malillugu sulisunut aamma atorfimmu atatillugu inissaqartitsiviusunut atuuppoq.

Sulisunut inissamik aamma atorfimmu atatillugu inissiamik qaqugukkut atugassaqartitsisoqartarnissaa Nalunaarutit serie C-1, imm. 5, gruppe 1. lb.nr. 10-mi Namminersorerullutik Oqartussani aamma Kalaallit Nunaanni kommunini atorfilimmu (tjenestemandinut) inissanik innersuussisarneq pillugu isumaqatigiissutikkut aalajangersaavigineqarpoq. Isumaqatigiissut taanna Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Statsansattes Kartelip, Tjenestemandssektionip, Statstjenestemænds Centralorganisation II-p, Akademikernes Centralorganisationip Ilinniartitsisullu Kattuffiata akornanni isumatigiissutaavoq.

Isumaqatigiissummit tassannga erserpoq aalajangersakkat pineqartut Kalaallit Nunaanni atorfinnik inuttassarsiuussilluni allagarsiinerlut atuuttut. Taamaalilluni isumaqatigiissut taanna atorfinnik inuttassarsiuussilluni allagarsiussanut Kalaallit Nunaata avataanut tunngasunut atuutinnngilaq.

Isumaqatigiissut taanna Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 1 tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqarsimavoq. Taamaalilluni § 49, imm. 1-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Akissaatitigut allatigullu atorfinitsitaanermi atugassat Naalakkersuisut atorfilillu peqatigiiffissuisa § 53-imi taaneqartut isumaqatigiissutaatigut aalajangersarneqartassapput.”

Tjenestemandinut Namminersorerullutik Oqartussat ataanni Danmarkimiittunut akissaatit soraarnerussutisiaqartitsinerlu il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2-mit aamma erserpoq Namminersorerullutik Oqar-

tussat ataanni tjenestemandit Danmarkimiittut tjenestemandit pillugit qal-lunaat inatsisaanni malittarisassat sukkullunniit atuuttut malillugit akis-saatitigut, atorfinitsitaanermi soraarnerussutisiaqartitaanermilu atugas-sarititaasut assinginik atugassaqartitaallutik atorfinitsinneqartartut.

Taamaattumik aallaavigisariaqarpara Danmarkimi ilagiinnut kalaalli-nut palasi aalajangersakkat atuuttut malillugit atorfimmumut pineqartumut ikkunnerminut atatillugu utaqqiisaagallartumik ineqartitaanissamut utaq-qiisaagallartumillu ineqartitaanerminut atatillugu ajunngitsorsiaqarnissa-mut pisinnaatitaanngitsoq. Taamatuttaaq oqaatigaara pineqartoq aalaja-ngersakkat atuuttut malillugit atorfimmik tassannga tigusinerminut atatil-lugu sulisunut inissiamik atorfimmulluunniit atatillugu ineqartinneqarnis-saminut aamma pisinnaatitaanngitsoq.

Atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussaq:

Atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsiussamit, palasit peqatigiiffi-ata atuagassiaani 9. juli 1999-imi ilanngunneqartumit ineqarnermut tun-ngasut pillugit imatut allassimasoqarpoq: "Inissaqartitsisoqarpoq malitta-risassat atuuttut malillugit akilerneqartussamik...". (Atorfeqarfimmi nuts-i-gaavoq.)

Atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussaq taanna Kalaallit Nu-naanni palasit atorfinni arlalinni inuttassarsiuussilluni allagarsiussanik imaqarpoq. Atorfimmilli inuttassaarsiuussilluni allagarsiussamit ersinngi-laq inissamik innersuussineq pillugu qulaani oqaatigineqartut malittari-sassat assiiginngitsuummata, Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit a-torfik pineqarnersoq apeqqutaatillugu.

Taamaattumik Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasit atorfimmumut qinnuteqaateqarumaartussat atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagarsi-ussaq tunngavigalugu isumaqarsinnaasimassapput Danmarkimi atorfim-mut atatillugu inissamik aamma innersuussisoqarsinnaassasoq.

A-p atorfimmumut atatillugu inissaqartitsisoqarnissaanik aalajangiusi-manninnera pissutigalugu Peqqinnissamut Ilageeqarnermulu Pisortaqarfik A-mut ajuusaaruteqarpoq Danmarkimi atorfimmumut atasumik inissaqartitsi-soqannginnera atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussamit ersin-gimmat.

Atorfimmik inuttassarsiuussinermi allagartap kukkunerup taamaattu-mik ilaqarnera pillugu Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ajuusaaruteqarnera ilalersinnaavara.

Kisianni isumaqarpunga pisortaqarfik kukkunerup taassuma naqqinnis-saanut periarfissaqarsimasoq - pisussaaffeqarsimallunilu. Nutaamik alla-garsiussaqinnermigut, tassanilu qinnuteqartunut nalunaarutigalugu ator-fimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiussami ineqarnermut tunngasuni kukkusoqarsimasoq, taamaattumillu atorfik inuttassarsiuullugu nutaamik allagarsiisoqartoq. Imaluunniit A aperalugu atorfik suli soqutigineraa, naak atorfimmumut atasumik ataavartumik inissaqartitsisoqanngikkaluartoq.

Taamaalillunga naliliivunga atorfimmik inuttassarsiuussilluni allagarsiuussami ineqarnermut tunngasut pillugit paasisutissiineq qilersuisuunngitsoq, tassa imatut paasillugu pisortaqarfik tamatuma kingorna kukkunermik naqqiissuteqarnissaminut periarfissaqanngitsoq.

A-p qinnuteqarnermi nalaani naatsorsuutigisai:

A-p uannut oqaatigaa atorfiup inuttalerneqarneranut atatillugu inissaqartitsisoqarnissaa naatsorsuutigamiuk Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfik qinnutigisimallugu. Taamaalilluni taamatut paasininnera tunngaveqarpoq atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiuussami qulaani taaneqartumi ersermat Danmarkimi inissaqartitsisoqarsinnaasooq, taamatuttaarlu ... Provsteqarfiani provstip telefaxianit 22. juli 1999-imeersumit ersermat atorfimmut tassunga atasumik inissaqartitsisoqartoq.

Taamaattumik aallaavigisariaqarpara atorfimmut atasumik inissaqartitsisoqarnera tunngavigalugu atorfik taanna A-p qinnutigisimagaa.

... Provsteqarfiani provstip faxiakkut nalunaarutaani A-p innersuussutigisaani imatut allassimasoqarpoq:

“Qinnuteqarnermili paasisarialik mannaavoq sumi najugaqarnissaq isumagineqassasooq, tassa qinnuteqartoq nammineerluni illusinianggippat. Tamannali qinnuteqartup nammineq isumagisassarivaa. Taamatullu aamma aamma biileqarnissani isumagisariaqassavaa. Inissamilli pissarsiuussinermi Danmarkimi qullersaqarfik D.kontor pisortaqarfiup attavigalugu inissarsiuussineq aaqqivigineqassalluni.”

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara atorfiup inuttalerneqarnerani inissaqartitsisoqarsinnaanera pillugu faximi paasisutissat eqqoqqissaartuunatillu ataasiinnarmik paasineqarsinnaanngitsut.

Taamaalilluni illuatigut erserpoq inissaqarnissaq nammineq isumagineqassasooq, illua tungaatigulli oqaatigineqarluni inissiamik pissarsiniarnermi Danmarkimi Allaffeqarfik ikiuunniartoq, ineqarnermullu akiliutit malittarisassat atuuttut malillugit akilerneqartassallutik.

Taamaattumik isumaqarpunga faxip qulaani taaneqartup Danmarkimi palasitut atorfimmut atatillugu ilumut inissaqartitsisoqarnerasooq ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik ersarissisinnikkaa.

Eqikkaallunga oqaatigaara A-p qinnuteqaataata naliliivigineqarnerani aalajangiisuusooq tassaammat Danmarkimi atorfik piginiuk inissaqartinneqarnissaminik aallaaviginninnera, tassami atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiuussami allassimammat atorfimmut tassunga atasumik inissaqartitsisoqarsinnaasooq.

Pisortaqarfiup allagai 27. september 1999-imeersut:

Allakkatigut 27. september 1999-imeersutigut Peqqinissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup A nalunarfigaa atorfimmi pineqartumi atorfinitsinneqalersaartoq.

Aammattaq pisortaqarfiup nalunaarutigaa:

“Danmarkimut tikinnerup kingorna inissamik qaammatini siullerni pingasuni siviisunerpaamillu qaammatini arfinilinni pissarsiniarnermi pisortaqarfik ikiuunniarpoq. Piffissami tassani ineqarnermut akiliutit qaammammut 6.000,00 kr-t sinnersimappatigut aningaasartuutit taakku sinnerneqarneri pisortaqarfiup akilerumavai.

Piaarnerpaamik tusarfiginissat pisortaqarfiup qilanaaraa.”

Pisortaqarfiup allagai atorfimmud atatillugu inissaqartitsisoqarneranik atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussamik uppersaanertut isigaakka, tamatumunngali peqatigitillugu atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussami kukkuneq tunngavigalugu A-mut ilaannakortumik akuersaarnertut aamma isigalugu. Taamatutaaq allakkat taakku oqaaseqaammik saqqummiussequsissutitut isigaakka.

Taamaalilluni Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik allakkani nalunaarpoq: “Piaarnerpaamik tusarfiginissat pisortaqarfiup qilanaaraa.”

Oqaasertaliineq qulaani taaneqartoq erseqqarinngilaq, tassami tassuna suna nalunaarutigineqartussatut qaqugulu nalunaaruteqartoqarnissaa pisortaqarfiup kissaatigineraa ersersinneqanngimmat.

Tamaattorli oqaasertaliineq taanna imatut paasivara pisortaqarfiup A-mit tusassallugu kissaatigisaa tassaasoq taassuma utaqqiisaagallartumik pisortaqarfiup inissiigallarniarnera qaammammud 6.000,00 kr.-nik akiliuteqarfigineqartussamik, 6.000,00 kr.-llu taakku saniatigut aningaasartuutaasussanik pisortaqarfiup akiliussisarumanera qanoq isumaqarfiginerai.

Kisianni A-p akissuteqarnissaa pisortaqarfiup utaqqinngilaa, tassami pisortaqarfiup Danmarkimi allaffeqarfik ulloq taanna qinnuigimmagu inissiamik ujarlernerimi ikiuuteqqullugu, kiisalu ullualunnguit tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigalugu pineqartup atorfinitsinneqarneranut allakkiaq suliareqqullugu.

Oqaatigaara suliama illua tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut aalajangersaraat Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup erseqqissumik oqaatigisimasariaqaraluaraa suup akineqarnissaa kissaatigineqarnerasoq, akissuteqartoqannginnerata imaluunniit naaggaarnerup suut kingunerissagai, kiisalu akissuteqarnissamut piffissaliussamik aalajangersaasoqarsimasoq.

Oqaatigaarattaaq A-mut apeqquteqaat atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussami kukkusoqarsimanera taamaattumillu utaqqiisaa-gallartumik inissaqartitsinissamik aqqissuussisoqarnissaanik neqerooruteqartoqarnera pillugu toqqaannartumik nalunaarummik imaqqanngitsoq. Apeqquteqaat inissianik tunniussisarnermi malittarisassat atuuttut allaserineqarnerannik aamma imaqqanngilaq. Taamaattumik A oqaaseqaateqarnissaminut iluameersumik tunngavissinneqanngilaq.

Qulaani oqaatigisattut atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussami kukkuneq nutaamik allagarsiussinikkut imaluunniit ineqarnermut tunngasut pillugit passissutissat nutaat pissarsiarereerlugit A-p atorfimmik ilumut soqutiginninnini pillugu nalunaaruteqarnissaanik utaqqinikkut taamaallaat naqqinneqarsinnaavoq.

A-p nalunaaruteqarnissaa pisortaqarfiup utaqqinngimmagu naliliivunga atorfiup inuttassarsiuunneqarnerani allagarsiussami kukkuneq naammattumik naqqinneqarsimanngitsoq.

Suliap paasisutissartalersorneqarnera:

Suliami paasisutissat pigineqartut aallaavigalugit oqarpunga Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup ilisimasimassagaa A-p inissaqartinneqarnissani naatsorsuutigalugu Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfik qinnutigigaa. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut pineqartup atorfimmud qinnuteqaataa innersuussutigaa.

Taamaattumik utaqqiisaagallartuinnarmik inissaqartitsisoqarnera pillugu allakkani 27. september 1999-imeersuni Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup nalunaarutaa atorfiup inuttarsarsiuunneqarnerani allagarsiussaq malillugu qinnuteqaataanut naatsorsuutigisaanullu sanilliullugu atugassat oqimaannerulersinneqassanerannik ilisimatitsissutitut isigaara.

Pisortaqarfiup allakkamigut 27. september 1999-imeersutigut A-p atorfimmu atorfinitsinneqarnissaa soqutigineqartoq nalunaarutigimmagu - ineqarnermut atatillugu nanertuutaanerusumik atugassaqartitsilluni - atugassaritaasoq taanna pillugu A-p isumaa pisortaqarfiup tusarniarsimasariaqaraluarppaa.

Tusarniaanermut tassunga atillugu pisortaqarfiup oqaatigineqartutut A nanertuutaanerusunik atugassaqartitaalluni atorfimmik taassuminnga tigusinissaminik suli soqutiginninersoq aperisimasariaqaraluarppaa.

Taamaalilluni suliami aalajangiisoqannginnerani pisortaqarfiup aalajangiiniarnermini tunngavigisaanik paasisaqarnissaminut oqaaseqaateqarfiginninnissaminullu A-p periarfissaqarnera tusarniaanerup taassuma qulakkeersimasussaagaluarppaa. Taamaattumik ataavartumik inissaqartitsinneqanngikkaluarluni A Danmarkimi atorfinitsinneqarumanersoq tusarniaarnerup paasinarsisissimasussaagaluarppaa.

Taamaalilluni tusarniaasoqannginnera aalajangiisoqannginnerani naammattumik paasisutissartalersorneqarsimannginneranut takussutissaa-voq, ilaatigut A-p oqaaseqaataa oqartussap aalajangiiniarnerani tunngavissani amigaataammat.

Qulaani oqaatigisattut Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup A-mut allagai 27. september 1999-imeersut tunngavinnik A-p tusarniaavigineqarnerata eqqortuunissaanut sukumiisuunissaanullu pisariaqartunik ilaqartinneqanngillat. Taamaalilluni atorfiup inuttarsarsiuunneqarnerani allagarsiussap ineqarnermut tunngasortaa kukkuneqartoq, suliasaqarfimmi tassani malittarisassat atuuttut qanoq ittuunerat kiisalu tamatumma pissutsinut atorfinitsinneqarneranut tunngassuteqartunut sunik kinguneqarnera pisortaqarfiup ilaatigut oqaatiginngilai.

Atugassarititaasut pisortaqarfiup aalajangersagai tunngavigalugit atorfinitsinneqannginnerani A-p nalunaaruteqarnissaa utaqqinninnamiuk pisortaqarfiup tamanna aamma kukkussutigaa.

Taamatutaaq Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup allakatigut 10. november 1999-imeersutigut aamma 25. januar 2000-imeersu-

tigut A qinnuigaa atugassarititaasutut neqeroorutigineqartut tunngavigalugit atorfirmmut ikkunnissani kissaaginerlugu nalunaarutigeqqullugu.

Apeqquteqaatit taakku amigaatilittut aamma isigaakka, tassami allakkani 27. september 1999-imeersumi ineqarnermut tunngasuni nanertuutaanerusunik atugassaqartitsineq pillugu A naammattumik tunngavilersuuttqarfigineqanngereermat, taamatuttaarlu allakkat taakku illua'ungiusup isumaanik eqqortumik tusarniaanermi piumasqaatinik aamma eqqortitsisuunatik.

Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 23. december 1999-imeersutigut imatut nalunaarfigaanga:

“Tamatum kingornatigut oqaatigaa atorfik kissaatigigini. A-mut atorfirmmut atatillugu akissarsiaqartitaanermi atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut atorfirmmut i-nassutigineqassaguni atuuttut ilisimatitsissutigineqarput. Tamatum kingornatigut atorfininnissani akuersissutigaa.”

Tassunga atatillugu oqarpunga suliame allagaatit pigineqartut malillugit atorfirmmut atasumik inissaqartitsisoqannginnerata 25. oktober 1999-imi atorfinitsitsineq sioqqullugu A-mut nalunaarutigineqarsimanissaa aallaavigisinnaanngikkiga. Taamatuttaaq oqaatigaara A oqartuarsimasoq atorfirmmi tassani atorfinitsinneqassaguni ineqarnermut tunngasut qulaajarneqareersimassasut.

A-p atorfirmmi tassani atorfinitsinneqannginnerani Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup suliaq pillugu naammattumik paasissutis-siisimanninnera assut isornartorsiortarialittut isigaara.

A-mik atorfinitsitsineq:

Aqutsinermut Pisortaqarfiup atorfinitsitsinermi allakkiaq 25. oktober 1999-imi A-mut nassiuppaa, tassanilu allassimavoq Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfirmmi 1. januar 2000 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartoq. Tamatum kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfik atorfinitsitsinermi nutaamik allakkiorpoq, tassanilu allassimalluni atorfinitsitsineq 1. februar 2000 aallarnerfigalugu pissasoq.

Atorfilittut (tjenestemanditut) atorfinitsitsineq ingerlatsinermi inatsiseqartitsinikkut aalajangiineruvoq, qinnuteqaat kisiat tunngavigalugu pisinnaasoq.

A-mik atorfinitsitsineq atuussinnaassuseqanngitsututut isigaara, atorfik taanna atugassarititaasutut neqeroorutigineqartut tunngavigalugit A-p ilumut qinnutigineraa pillugu suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarsimanera pissutigalugu. Taamaattumik naliliivunga tamanna tunngavigalugu atorfirmmut tassunga ikkuteqqullugu A peqquneqarsinnaanngitsosq.

K-mi palasitut atorfirmmit soraarsitsineq:

Aqutsinermut Pisortaqarfiup allakkat A-mut 25. oktober 1999-imi nassiuppai, taakkunuunatigullu nalunaarfigalugu K.-mi palasitut atorfirmmit 1999-imi decemberip naaneraniit soraarsinneqartoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup suliame tassani suliarinnissimanera erseqinnersumik naliliiffigisimanngilara. Taamaattorli oqaatigaara Danmar-

kimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfik A-p ilumut tigujumaneraa pi-sortaqarfiup suli paasinngikkaa A-p K-mi atorfianit soraarsitsineq naleq-qutinngilluinnartoq.

K-mi atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiunneqarnera:

Danmarkimi ilagiinnut kalaallinut palasitut atorfik A-p ilumut tigujuma-neraa suli paasineqanngitsoq ... Palaseqarfiani palasitut atorfik Peqqin-nissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup inuttassarsiuullugu allagarsi-uppaa.

...-mi atorfiata soraarniuteqarfigisimanngisaata inuttassarsiuullugu al-lagarsiunneqarnera Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup allakatigut 15. november 1999-imeersutigut A-mut ajuusaarutigaa, taa-maattumillu ... Provsteqarfia qinnuigineqarluni atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiussa q uterteqqullugu.

Naalakkersuisunut ilaasortap ajuusaaruteqarnera ilalersinnaavara.

Suliap ingerlaqqinnera:

Ilageeqarnermut tunngasut 2000-ip aallartinnerani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfim-mut nuunneqarsimammatt oqaaseqaatigaa pisortaqarfimmu tassunga aamma Peqqinnissamut Pisortaqarfimmu nassiuunneqarpoq.

Qulaani oqaatigineqartutut - A-p atorfinitsinneqarnissaa sioqqullugu - ataavartumik inissaqartinneqanngikkaluarluni Danmarkimi atorfik soquti-gineraa Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup apeqqutigisi-manngimmagu assut isornartorsiortarialittut isigaara.

Isumaqarpunga suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarnera Naalakkersuisut akisussaaffigaa.

Oqaatigineqareersutut naliliivunga suliap amigartumik paasissutissar-talersorneqarnerata A-p atorfinitsinneqarnerata atuussinnaassuseqan-ginnera inatsiseqartitsinikkut kingunerigaa.

Taamaalilluni atorfinitsitsinermi periaaseq ima amigaateqartigisimavoq allaat atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiuteqqaarneqarnera malillugu atorfiup inuttalerneqarnissaanik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuse-qartumik aalajangiiisoqarsinnaasimanani.

Tamatuma kingunerisaanik inassutigaara Danmarkimi ilagiinnut ka-laallinut palasitut atorfinitsinneqarnissaminik A-p qinnuteqaataa Kulture-qarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarmullu Pisor-taqarfiup nutaamik suliareqqissagaa. Aammattaaq inassutigaara pisorta-qarfiup suliamik sularinneqqinnermini atorfiup inuttassarsiuullugu 9. juli 1999-imi allagarsiunneqarneranut atatillugu qinnuteqaatit tiguneqarsima-sut allat aamma sularissagai, suliap nutaamik suliareqqinneqarnerata A-p atorfimmu atorfinitsinneqannginnera kingunerippagu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara A-p qinnuteqaqqaartullu allat qinnuteqataannik pisortaqarfik nutaamik sularinneqqissimatinnagu Kul-tureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu

Pisortaqarfik atorfimmi pineqartumi inummik allamik atorfinitsitsinissaminut inatsiseqartitsinikkut tunngavissaqanngitsaq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pisortaqarfiup suliamik nutaamik suliarinneqqinnerata qanoq inerreqarnera uannut nalunaarutigeqqullugu.”

Tamatuma kingornagut pisortaqarfimmit nalunaarfigineqarpunga suliap pisortaqarfimmi suliareqqinneqarnerata kingornagut A-p Qallunaat Nunaanni palasitut atorfik atorfigilersimagaa, tassami illua'tungeriit ineqarnermik apeqqut aaqqiissuteqarfiginiarlugu isumaqatigiissuteqarsimamma-ta.

Matuma kingornagut A-p apeqqutit atorfinitsinneqarnermit pilersinneqartut arlallit pillugit attaveqarfigisimavaanga.

Apeqqutit taakkua suliarineri ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani ingerlappakka.

32 - 5 Atorfimmi, perorsaasut isumaqatigiissutaannit immikkut akuerineqarnissamik pisariaqartitsiffiusumi, atorfinitsitsiner-mi suliap suliarinerani kukkuluttornerit.

A-p piffissaq, P.I.P.-p isumaqatigiissutaa malillugu K kommunimi najugaqaqatigiiffimmi pisortatut atorfinitsinneqarnermi tungaanut atorneqartoq aammalu isumaqatigiissut malillugu akissarsiassaminik atorfinitsinneqarnerminiit tunineqarsimanninnini naammagittaalliuutigai.

Ombudsmandip K kommuni P.I.P.-p isumaqatigiissutaanit immikkut akuerineqarnissaq pillugu apeqqummik atorfinitsitsisoqannginnerani Naalakkersuisut peqatigalugit paasinarsitsisimanninnerarlugu aatsaallu atorfinitsitsinerup kingornagut qaamatit arlallit qaangiuttut suliamik immikkut akuersissuteqarfigineqarnissamut tunngasumik aallarniisimanagerarlugu isornartorsiorpaa. Ombudsmandip taassumunnga atatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik immikkut akuersissuteqarfigineqarnissamut tunngasumik kommunip suliamik atorfinitsitsinermut tunngasumik suliagarnerani suliassamik suliagarnermi kukkusuteqarnernut innersuussilluni naammassinngitsuuisimanera isornartorsiorpaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq suliap atorfinitsitsinermut tunngasup suliarineqarnerani kukkuluttuteqarnerit A-mut ajoqutaasimasariaqanngikkaluartut, taamaattumillu A atorfinitsinneqarnerminiit isumaqatigiissut malillugu akissarsiassanik akissarsiaqartinneqarsimasariaqarluartoq. (J. nr. 11.32.20.1./022-98)

Najugaqaqatigiiffimmi ...-mi pisortatut atorfinitsinneqarnerminut atatil-lugu piffissaq suliamik sularinninnermut atorneqartoq kiisalu atorfinitsi-taanermi aallartinneranit siumoortumik tunniunneqarallartartunik ikippal-laanic akissarsisinneqartarsimanini pillugit A 27. januar 1998-imi naam-magittaalliorpoq.

27. januar 1998-imi A K kommunip allaffeqarfiani ilitsersorpara. Ilitsersuineq pillugu allakkiaq 5. februar 1998-imeersoq imatut oqaasertaqarpoq:

“... ”

Najugaqaqatigiiffimmi atorfinitsinneqarnerminut atatil-lugu piffissaq suliap sularineqarneranut atorneqartoq A-p naammagittaalliuutiginiarpaa. Atorfik 13. maj 1997-imi qinnuteqaatigaa, 1. juli 1997-imilu atorfinitsinneqarluni. Isumaginnin-nermi siunnersortitut ilinniarsimasuuvog, taamaattumillu atorfimmi tassani atorfi-nitsinneqassappat immikkut akuersissummik qinnuteqartoqartariaqarluni. Aatsaat 29. augustimi kommuni KANUKOKA-mut PIP-imullu allappoq. 18. decemberimi KANUKOKA ...-mut, K kommunimi sulisoqarnermut pisortamut sianerpoq, atorfi-ullu inuttassarsiuteqqinneqarnissaa nalunaarutigalugu. Atorfik taanna massakut inuttassarsiunneqarpoq, qinnuteqarnissamut 1. februar 1998-ip tungaanut piffissa-liilluni. A isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamit ...-mit ilisimatinneqarsi-mavog atorfik taanna imminut naatsorsuunneqartoq.

A qaammammut siumoortumik 8.000 kr.-nik tunineqarallartarpoq. Akissarsiai 15.000 kr.-t “missaanniittussaagaluarpot”.

“... ”

Allakkatigut 24. marts 1998-imeersutigut K kommuni qinnuigaara su-liap A-mut tunngasup mappitaa atukkiuteqqullugu, naammagittaalliuullu oqaaseqaateqarfigeqqullugu.

Allakkatigut 14. april 1998-imeersutigut suliapi allagaatit K kommunip nassiuppai.

Suliap mappitaani “allakkiaq allaffiup iluani atugassiaq” ilaavog, 14. ap-ril 1998-imi ullulerneqarsimasog, tassanilu suliapi pisut ingerlasimanerat K kommunimi sulisup erseqqinnerusumik nassuiarlugu. Allakkiami imatut allassimasogarpoq:

“... ”

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinerata kingorna isumaginninner-mik ingerlatsivik ...-mi isumaginninnermut pisortaarfimmut 25. juni 1997-imi alla-gaqarsimavog, A najugaqaqatigiiffimmi pisortatut 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartoq nalunaarutigalugu.

Atorfinitsitsineq uannut aatsaat 26. juli 1997-imi apuuppoq, uangalu atorfinitsit-sinermi allakkiaq sularisussaavara.

Atorfinitsitsinermi allakkiaq sularineqarpoq atsiorneqarnissaminullu piareerne-qarluni, kisiannili tamatuma kingunitsianngua tusarpara atorfinitsitsineq immi-ni pisisissamisuunngitsog, tassami perorsaasutut atorfimmi perorsaasutut ilinniagaqarsi-mannngitsumik atorfinitsitsiumalluni immikkut akuersissut qinnutigineqarsiman-ngimmat.

Aatsaat augustip qaammataani sulinngiffeqarneq qaangiummat suliap uannut utertinneqarpoq.

29. august 97-imi K kommunip najugaqaqatigiiffimmi pisortatut atorfimmi pe-rorsaasutut ilinniagaqarsimannngitsumik atorfinitsitsinissamut akuerineqarnissani KANUKOKA-mut qinnutigaa.

September 97-imi PIP-mit allakkat tiguakka (allakkat ilanngullugit nassiunneqartut takukkit), allakkallu taakku tiguenerisa kingorna najugaqatigiiffimmi pisortaq pillugu qinnuteqaat KANUKOKA-mut saaffiginnillunga paasiniarpara. KANUKOKA aperivoq atorfiup inuttassarsiuunneqarnera aviisinut nassiunneqarsimanersoq, tamannami PIP-mut isumaqatigiissut malillugu pisussaammat, kisiannili atorfik taanna taamaallaat maani inuttassarsiorneqarsimavoq, taamaattumillu qinnuteqaat PIP-imit akuerineqarnissaa KANUKOKA-p naatsorsuutiginnilaa. Nalunaarut taanna isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamut ingerlateqqippara.

Piffissami 1997-imi 29. augustip aamma 18. decemberip akornanni KANUKOKA-mut oqarasuaatikkuinnaq apeqquteqartoqartarsimavoq (agguaqatigiissillugu sapaatit-akunneri pingasukkaarlugit, kisiannili ullui akissutaasimasulluunniit allat-tornikuunngilakka).

Tamatigut akisoqartarsimavoq - suliaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut nassiunneqarsimasoq, Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akissuteqarnissaa utaqqineqartariaqarluni.

18. december 1997-imi KANUKOKA-mit kiisami sianerfigineqarpunga atorfik inuttassarsiuunneqassasoq, atorfiup aviisitigut inuttassarsiuunneqarsimannginnera PIP-ip akueriumasimanngimmagu, maanili ... inuttassarsiuunneqarsimalluni, aat-saallu perorsaasutut ilinniagaqarsimanngitsumik atorfinitsitsisoqarsinnaasoq inuttassarsiuusseqqaarnermi kiisalu inuttassarsiuusseqqinnermi perorsaasutut ilinniagaqarsimasunik qinnuteqartoqarsimanngippat.

Pineqartup akissarsiai suli aalajangiivigineqarsimanngimmata, atorfinitsitsiner-mullu allakkiamik peqartinnata akissarsiai akissarsialerivikkoortumik ingerlateqqusaanngimmata siumoortumik akissarsisinneqarallartarpoq qaammammut 8.000 kr.-nik (ilangaateqanngitsut 13.000 kr.-t missaanniippat), atorfinitsinneqarneranut tunngasut KANUKOKA-mit (Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit) aalajangiivigineqar-nissaasa tungaanut.

Atorfimmik inuttassarsiuussineq AG-mut 18. december 97-imi nassiunneqarpoq, qinnuteqarnissamut 16. januar 1998-ip tungaanut piffisaliilluni, 1. februar 1998-imi atorfinitsitsisoqartussanngorlugu.

Atorfimmut qinnuteqartut Danmarkimeersuinnaammata, kissaatigineqaraluartut maannga Kalaallit Nunaanneersuunatik, atorfik qinnuteqarnissamut 20. marts 1997-ip tungaanut piffisaliilluni inuttassarsiuuteqqinneqarpoq.

Najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfik pillugu 6. marts 1998-imi immikkut isumaqatigiissusiorqarpoq, taannalu KANUKOKA-mut nassiunneqarluni, paatsoortoqaqqunagulu KANUKOKA-mut sianerpunga ilisimatereerniarlugit. Taakkulu suliaq isumagiunallugu neriorsuippat, Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmut akuerisassanngorlugu nassiunniarlugu. Tamatumunnga peqatigitillugu KANUKOKA-mi sulianik ingerlatsisut Tunumi qinikkanik pikkorissartitsiartorlutik aallartut ilisimatinneqarpunga.

Tamatuma kingorna sapaatit akunneri tamaasa suliap qanoq inerneqarnera pillugu sianerlunga paasinaasarpunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaginninnermi siunnersortitut atorfik A-p qinnutigaa, 1. april 1998-ilu aallarnerfigalugu isumaginninnermi siunnersortitut atorfinitsinneqarluni (atorfinitsitsineq ajunngilaq, atsiorneqareerlunilu)". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinit erserpoq K kommunip eqqarsartaatsimikkut innarluutilinnut najugaqatigiiffimmi ...-mi pisortatut atorfik kommunip iluinnaani 10. februar 1997-imi inuttassarsiorlugu allagarsiussutigisimagaa. Atorfimmi atorfinitsinneqassagaanni ilinniagaqarnikkut piumasaqaataasut pillugit inuttassarsiuussilluni allagarsiussami imatut allasimasoqarpoq:

“Perorsaasutut, inunnik isumaginninnermut imaluunniit peqqinnissamut tunngasunut ilinniagaqarsimanissaq”. Aammattaaq inuttassarsiuussilluni allagarsiuussami erserpoq akissarsiaqartitsisoqassasoq atorfinitsinneqartusap ilinniagaa isumaqatigiissutaalu tunngavigalugit.

Atorfik pineqartoq A-p allakkatigut 13. maj 1997-imeersutigut qinnutigaa.

K kommunip allakkatigut 25. juni 1997-imeersutigut nalunaarfigaa 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atorfimmut tassunga atorfinitsinneqassasoq. Allakkat taakku imatut oqaasertaqarput:

“Inunnik isumaginninnermi ataatsimiititaliap ulloq 19. juni 1997 ataatsimiinnermini qinnuteqaatit oqaluuseraat.

Ataatsimiititaliap nuannaarutigalugu matumuuna nalunaarutigissavaa pisortatut atorfinitsinneqarnissat akuerineqarmat 1. juli 1997-imit atuutilersussatut.

Atorfinitsinnermi allagartaq immikkut nassiunneqassaaq”.

Atorfinitsitsineq pillugu allakkiarineqarsimasumit atsiorneqarsimanngitsumilli erserpoq Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiata akornanni Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulluklut unnuakkullu paaqqinniffinni sulisut pillugit isumaqatigiissut naaportorlugu akissarsiaqartitsisoqarlunilu atorfinitsitaanermi atugassa-qartitsisoqassasoq.

A-p najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfimmi atorfinitsinneqarnissaanut immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaat K kommunip 29. august 1997-imi Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiannut (PIP-imut) nassiuppaa. Allakkat taakku imatut oqaasertaqarput:

“Najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfimmi perorsaasutut ilinniagaqarsimanngitsumik atorfinitsitsinissami akuerineqarnissaa K kommunip KANUKOKA-mut PIP-imullu matumuuna qinnutigaa.

A isumaginninnermi siunnersortitut ilinniarsimasuuvoq.

Najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfik inuttassarsiorlugu arlaleriarlugu allagar-siunneqarsimavoq, A-lu kisivimmi qinnuteqarsimalluni.

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap 19. juni 1997-imi ataatsimiinnerani aalajangerneqarpoq A 1. juli 1997 aallarnerfigalugu najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfinitsinneqassasoq.

Suliap sukkasuumik sularineqarnissaa neriutugalugu”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aammattaaq suliap mappitaani PIP-ip K kommunimut allagai 1. september 1997-imeersut ilaapput. Tassani PIP-ip nalunaarutigaa perorsaasutut atorfinni atorfinitsitsinissamut immikkut akuersissuteqartoqarnissaa pillugu isumaqatigiinniarnert Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma PIP-ip akornanni ingerlanneqartartut, kommunip aamma PIP-ip akornanni ingerlanneqaratik.

Taamatuttaaq KANUKOKA-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allagai 1. september 1997-imeersut suliap mappitaani ilaapput. Allakkat taakku imatut oqaasertaqarput:

“K kommunni sinnerlugu matumuuna qinnutigaarput kommunimi najugaqatigiiffimmi pisortatut A-p perorsaasut pillugit isumaqatigiissummi § 1, imm. 6 tunngavigalugu atorfinitsinneqarnissaanut P.I.P. isumaqatigiinniuteqarfigineqalissasoq.

A isumaginninnermi siunnersortit ilinniarnerninik 1992-imi naammassinissimavoq, taamanikkumiillu ilinniakkami iluani sulisimalluni, kingullermik ... Kommunimi isumaginninnermi siunnersortit pisortaattut.

Atorfik inuttassarsiuullugu arlaleriarluni allagarsiisoqartarsimagaluartoq perorsaasut ilinniarsimasunik qinnuteqartoqartarsimangilaq. Inuttassarsiuussinnermi allagarsiussap assiliner ilanngullugu nassiunneqarpoq.

1. juli 1997 A-p atorfinitsinneqarfia aallarnerfigalugu atuutilersumik immikkut akuersissuteqartoqarnissaa kissaatigineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup KANUKOKA allakkatigut 24. september 1997-imeersutigut akivaa:

“KANUKOKA-p allakkatigut 1. september 1997-imeersutigut, j.nr. 03.04.07, Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigisimavaa isumaginninnermi siunnersortip A-p K kommunimi najugaqatigiiffimmi pisortatut perorsaasut pillugit isumaqatigiissummi § 1, imm. 6 tunngavigalugu atorfinitsinneqarnissaa P.I.P.-mut isumaqatigiinniutigeqqullugu. Allakkanilli taakkunanga erserpoq pineqartoq 1. juli 1997-imi atorfinitsinneqareersimasoq.

Allakkani 21. marts 1996-imeersuni oqaatigineqarpoq pisortatut atorfik illoqarfimmi allagarsiivinni allagarsiissutigissallugu pisariaqarsorineqarsimangitsoq. Taamaattumik KANUKOKA qinnuigineqarpoq K kommuninut saaffigineqqullugu, kommunilu qinnuigalugu atorfik taanna aqutissat eqqortut aqutigalugit inuttassarsiorlugu allagarsiissutigeqqullugu. Aammattaaq pineqartoq najugaqatigiiffimmi pisortatut kommunip atorfinitsissinnaangilaa, atorfinitsitsinissamut immikkut akuersissummik qinnuteqareersimangikkuni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 26. september 1997-imeersutigut KANUKOKA Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut akissuteqarpoq. Allakkat taakku imatut oqaasertaqarput:

“ ...

Perorsaasut pillugit isumaqatigiissummi 1997-imeersumi oqaatigineqarpoq perorsaasut atorfiit inuttaqanngitsut aviisimi nuna tamakkerlugu saqqummertartumi qaammatit pingasukkaarlugit inuttassarsiuullugit allagarsiissutigineqartassat. Isumaqatigiissut taanna suli nassiunneqarsimangitsoq Kattuffiup nalunngilaa, taamaattumillu malittarisassat ilisimasaqarfiginngisani maleqqullugit kommuni soornami peqquneqarsinnaangilaq.

...

Folketingip Ombudsmandiata periaasiaa oqaaseqaatalu malillugit tjenestemanditut atorfiit inuttaaruttut tamanut takusassiaralugit inuttassarsiuunneqarnissaannik pi-umasagaat eqqortinneqartarpoq kommunip allaffiata matuata silaani allagarsiunneqaannarunik, taamaattumik illoqarfimmi allagarsiivinni allagarsiussinerup naammannginneranik oqarneq isumaqatiginngilluinnarparput.

Tjenestemanditut atorfiit atorfiillu isumaqatigiissut malillugu sulisoqatigiikkutaat aviisiini aalajangersimasuni allagarsiunneqartussat piumasagaataasut eqqaas-sannikkaanni atorfiit tusagassiutitigut aalajangersimasutigut inuttassarsiuullugit allagarsiunneqartarnissaat piumasagaataangilaq. Sulisitsisup najukkami sulisinnaasunik sulisussarsiniarnissamullu periarfissanik ilisimasaqarnini aallaavigalugu namminerluinnaq naliliiffigissavaa qinnuteqaateqarsinnaasut pineqartut qanoq iliorluni attaveqarfiginiarneqassanersut.

Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup kaammattuutigisaanit allaaneru-soq atorlugu atorfiup inuttassarsiuullugu allagarsiunneqarsimanagera immikkut akuersissuteqartoqarnissaa pillugu isumaqatigiinniarumanginnermut tunngavilersuuti-gineqarsinnaangilluinnarpoq.

...

Atorfiup inuttaarunnerata nalaani kommunip sulisoriumasani soorunami atorfinitsissinnaavaa.

Kisiannili isumaqatigiinniarnermi illuatungeriit perorsaasut pillugit isumaqatigiissut malillugu atorfinitsitsisoqarnissaa isumaqatigiissutigereersimanngippassuk pineqartoq perorsaasut pillugit isumaqatigiissut malillugu atorfinitsinneqarsinnaangilaq. Apeqqutip taassuma aaqqiivigineqarnissaata tungaanut utaqqiisaagaallartumik atorfinitsitsisoqartariaqarpoq.

Immikkut akuersissuteqartoqarnissaa isumaqatigiissutigineqarsinnaangippat pineqartoq anaanarsiat ilinniagaqarsimanngitsut pillugit isumaqatigiissut malillugu imaluunniit pineqartup immikkut isumaqatigiissuteqarfigineqarneratigut perorsaasutut akissarsiaqartillugu atorfinitsitaanerani atugassaqartillugu atorfinitsinneqartariaqarpoq.

Immikkut akuersissummik qinnuteqartoqarsimanera perorsaasunut tunngasut iluanni pisortatut atorfimmi atorfinitsitsinerup atuussinnaassuseqarnissaanut piumasagaataangilaq. Tamanna immikkut akuersissummik qinnuteqartortariaqassappat akuersisoqartariaqassappallu piumasagaataasunut taamaaliornullu suliap suliarineqarneranut taamalu atorfinitsitsivinnissamat pisariaqangitsumik kinguarsaataasusaaneranut atatillugu isigineqassaaq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommuni sinnerlugu KANUKOKA-p allakkatigut 11. marts 1998-imeersutigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-p immikkut isumaqatigiissuteqarfigineqarluni atorfinitsinneqarnissaanut akuersissummik qinnuigaa. Allakkat taakku imatut oqaasertaqarput:

“K kommunip isumaginninnermi siunnersorti A najugaqatigiiffimmi pisortatut 1. juli 1997-imi kukkunikkut isumaqatigiinniartarnernilu illua tungeriit akuersiseqqaarnagit atorfinitsissimavaa. Taamaattorli K kommunip kukkuneq taanna augustip naanerani malugisimavaa, Kattuffillu qinnuigalugu 1. september 1997 aallarnerfigalugu atorfinitsitsinissamat immikkut akuersissummik qinnuteqaqqullugu. Immikkut akuersissuteqartoqarnera tunngavigalugu atorfinitsitsiumaneq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup itigartippaa, atorfiup tamanut saqqummiussamik allagarsiusseqqaarani inuttalernerqarsimanera tunngavilersuutigalugu. Pineqartoq tamanna tikillugu siumoortumik akissarsiaqarallartinneqarsimavoq.

A K kommunimi isumaginninnermi siunnersortit atorfisimasaminut 1. april 1998 aallarnerfigalugu massakut uteqqittussanngorpoq, taamalu najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfiniminit 31. marts 1998-imi soraartussaalluni. PIP-ip isumaqatigiissutaa malillugu atorfinitsinneqarnissaanut immikkut akuerineqanginnerata kingunerisaanik akissarsiaqartinneqarnera pillugu K kommuni ajornartorsiuteqalersimavoq. Kukkussuteqarneq taanna aaqqiissuteqarfiginiarlugu pineqartup immikkut isumaqatigiissut immikkut akuersissummik tunisisoqarsimasuuppat akissarsiasaralunut naapertuuttumik akissaateqartitsisoq malillugu atorfinitsinneqarnissaa akueqqullugu K kommuni qinnuteqarpoq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

KANUKOKA-p kissaatigisaa taanna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 7. april 1998-imeersutigut akueraa. Taamaalluni A kingumortumik 1. juli 1997 aallarnerfigalugu qaammammut 15.259,54 kr.-nik akissarsiaqalersinneqarpoq.

Allakkatigut 25. maj 1998-imeersutigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik suliaq taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaara.

Saaffiginnissutigaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 26. juni 1998-imeersutigut akivaa:

“ ...

Allakkatigut 1. september 1997-imeersutigut K kommuni sinnerlugu KANUKOKA-p qinnutigaa perorsaasut pillugit isumaqatigiissummi § 1, imm. 6 tunngavilgalugu kommunip najugaqatigiiffiutaani pisortatut A-p atorfinitsinneqarsinnaanera pillugu Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP) isumaqatigiinniuteqarfigineqaqqullugu. Immikkut akuersissuteqarneq kingumoortumik 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atuutilissasoq kissaatigineqarpoq.

Allakkatigut 24. september 1997-imeersutigut PIP-p isumaqatigiinniuteqarfigineqarnissaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup itigartitsissutigaa, tassami pisortatut atorfiup illoqarfimmiinnaq inuttassarsiuunneqarnera naammangimmat. Aammattaaq immikkut akuersissuteqartoqarneratigut atorfinitsitsinissaq qinnutigereersimatinnagu pineqartoq najugaqatigiiffimmi pisortatut kommunip atorfinitsissinnaangilaa.

PIP-mut isumaqatigiinniuteqartoqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup itigartitsinermini tunngavilersuutaa KANUKOKA-p allakkatigut 26. september 1997-imeersutigut assortorpaa.

Allakkatigut 11. marts 1998-imeersutigut K kommuni sinnerlugu KANUKOKA-p qinnutigaa A-p immikkut isumaqatigiissuteqarfigineqarluni atorfinitsinneqarnissaa akuerineqassasoq.

Allakkatigut 7. april 1998-imeersutigut immikkut isumaqatigiissuteqarluni atorfinitsitsisoqarnissaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit akuerineqarpoq.

Suliap sularineqarneranik qulaani allaaserinninnermigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq isumaqatigiissut pineqartoq eqqarsaatigalugu isumaqatigiinniarnermut tunngasortai piffissap naammaginartumik sivisussuseqartup iluani suliarsimallugit.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 18. januar 1999-imeersutigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigaara immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanera pillugu PIP-mut isumaqatigiinniuteqarnissaaq pisortaqarfiup sooq itigartitsissutigisimaneraa erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu. Taamatuttaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigaara KANUKOKA-p allagai 26. september 1997-imeersut pisortaqarfiup akisimanerai nalunaarutigeqqullugu.

Saaffiginnissutiga Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 2. marts 1999-imeersutigut akivaa. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkani taak-kunani makku oqaatigai:

“ ...

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmiit KANUKOKA-p allagaa 26. september 1997-imeersooq akineqarsimangimmat utoqqatsissutigineqassaaq.

Taamaattoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup eqqaasitsissutigissavaa isumaqatigiissuteqarfigineqartut tamakkerlugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaatigut 7. oktober 1997-imeersukkut Namminersornerullutik Oqartussat aamma Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiata isumaqatigiissutaat 23. september 1997-imi isumaqatigiissutigineqartoq pillugu ilisimatinneqarsimmata.

...”

Qinnutigisara 18. marts 1998-imeersooq sukumiisumik akineqanngimmat Aqutsinermut Pisortaqarfik - suliassaqarfimmik taassuminnga Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit tiguisimasooq - allakkatigut 27. juli 1999-imeersutigut qinnuigeqqippara atorfik pissusissaatut allagarsiunneqassasoq KA-

NUKOKA-mut nalunaarutigereeramiuk pisortaqarfik suliame qanoq iliussaqarsimanersoq nassuiaqqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfik 3. august 1999-imi imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“ ...

Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfik isumaqarpoq sulisitsisup, tassalu K kommunip/KANUKOKA-p Isumaqatiinniarnernut Immikkoortortaqarfiup itigartitsinera tigoreerlugu atorfimmu piukkunnaateqartunik qinnuteqaateqartoqarsimanngippat atorfiup aviisitigut nuna tamakkerlugu saqqummertartutigit inuttassarsiuunneqarneratigut isumaqatigiisummi piumasqaataasut eqqortinneqarnissaat isumagisimasariaqaraluaaraat, tamatumalu kingorna piukkunnartunik suli qinnuteqartoqanngippat isumaqatigiisummi § 1, imm. 6 aamma § 1, imm. 7 tunngavigalugit immikkut akuersissuteqartoqarneratigut atorfinitsitsisoqarnissaa qinnutigeqqullugu. Imaluunniit allatut iliorluni atorfinitsitsisoqarnissaanik siunnersuuteqarluni, soorlu immikkut isumaqatigiisuteqartoqarneratigut, tamakkumi Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfiup akisussaaffiginagilluunniit suliassarinnngimmagit.

... ”.

K kommunip allakkatigut 11. februar 1999-imeersutigut uannut oqaatigaa KANUKOKA-p september 1997-imi kommuni oqarasuaatikkut nalunaarfisimagaa immikkut akuersissuteqartoqarneratigut atorfinitsitsisoqarnissaanik qinnuteqaat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup itigartissimagaa. Tamatumunnga atatillugu K kommunip oqarfigineqarsimavoq atorfik aviisitigut inuttassarsiuunneqassasoq, tassami illoqarfimmiinnaq allagarsiussineq naammannngimmat.

Aammattaaq K kommunip oqaatigaa atorfiup inuttassarsiuunneqarnissaanut kommuni 18. december 1997-imi akuerineqarsimasoq.

K kommunip naggataatigut oqaatigaa A suliap ingerlanera pillugu oqarasuaatikkut namminerluunniit takkulluni saaffigininnerani oqaloqatigiinnikkut ingerlaavartumik ilisimatinneqartarsimasoq.

Allakkatigut 27. juli 1998-imeersutigut A qinnuigaara suliap pillugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu. A oqaaseqaatiminik saqqummiussaqaanngilaq.

Ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Tamanut ammasumik inuttassarsiuussineq:

Suliami allagaatinit erserpoq najugaqaqatigiiffimmi ...-mi pisortatut atorfik illoqarfimmi 10. februar 1997-imi allagarsiinikkut inuttassarsiuunneqarsimasoq.

K kommunip aamma KANUKOKA-p oqaatigaat allagarsiineq taanna latorfiup inuttassarsiuunneqarnerani atussallugu naammattoq, Aqutsinermulli Pisortaqarfik oqarluni atorfik aviisimi nuna tamakkerlugu saqqummertartumi inuttassarsiuunneqarsimasussaagaluartoq.

Suliami paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutippara najugaqaqatigiiffimmi pisortatut atorfik Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni perorsaasutut sulisut pillugit Kalaallit Nunaanni

Naalackersuisut aamma Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiata akornanni isumaqatigiissummi pineqartunut ilaatinneqartoq.

Isumaqatigiissummi taamanikkut februar 1997-imi atuuttumi § 1, imm. 7-imi imatut allassimasoqarpoq:

“Perorsaasut atorfik inuttaaruttoq sapinngisamik piaarnerpaamik inuttassarsiuunneqassaaq”.

Isumaqatigiissummi 1. april 1997-imit atuutilersumi § 1, imm. 8-mi imatut allassimasoqarpoq:

“Perorsaasut atorfik inuttaaruttoq aviisimi nuna tamakkerlugu saqqummertartuni minnerpaamik qaammatit pingasukkaarlugit inuttassarsiuunneqartassaaq”.

Taamaalilluni atorfik februar 1997-imi inuttassarsiuunneqarmat aviisikkut nuna tamakkerlugu saqqummertartukkat inuttassarsiuunneqassasoq isumaqatigiissummi atuuttumi toqqaannartumik allassimangilaq. Atorfik taanna 1. april 1997-ip kingorna inuttassarsiuunneqarsimagaluarvalluunniit isumaqatigiisut siulleq taamani atuuttuusoq sulit atuussimassagaluarpoq, isumaqatigiisut nutaap tamanut saqqummiunneqarnissaata tungaanut, tamannalu pivoq 7. oktober 1997-imi. Taamaalilluni perorsaasut pillugit isumaqatigiissummi nutaami atorfiit aviisitigut nuna tamakkerlugu saqqummertartugit inuttassarsiuunneqartarnissaannik piumasaqaat aatsaat 7. oktober 1997-imit atuutilersimavoq.

Isumaqarpunga pisortani atorfik tamanut ammasumik allagarsiussinikkut inuttassarsiuunneqartariaqartoq, tassami taamaaliornikkut oqariartuut innuttaasunut tamanut pitsaanerpaamik ilisimatitsissutigineqarsinnaamat. Taamatuttaaq isumaqarpunga atorfik taamaattoq aviisikkut nuna tamakkerlugu saqqummertartukkat inuttassarsiuunneqartariaqartoq, pissutsit immikkorluinnaq ittut atuutinngippata.

Tamatumunnga atatillugu suliaasaqarfimmi tassani qallunaat periaaserisartagaat Finansministeriets Personale Administrative Vejledning pillugu atuakkiami, kap. 17, qupperneq 3-mi allaaserineqarsimasoq inner-suussutigaa, tassanimi najukkamiinnaq inuttassarsiuussisarnerup qaqugukkat atorineqarsinnaanera allaaserineqarsimammat:

“Naggataatigullu oqaatigineqassaaq najukkamiinnaq allagarsiinikkut inuttassarsiuussisoqarneratigut atorfinitsitsisoqarsinnaasoq, tassa imaappoq allagarsiussap atorfiup inuttalernerarnerani ilaatinneqarsinnaasutut isigineqarsinnaasunut tamanut saqqummiunneqareerneratigut, imaalillugu

a) atorfimmi atuagarsornikkut aamma/imaluunniit sulinikkut ilinniagaqarsimammi aqutsinermi pineqartuinnarmi siusinnerusukkat sulisimanikkut pissarsiarineqarsinnaasunik, piumasaqaatitalimmi

b) atorfinni allannortitani, inunntu ataasiakkaaginnarnut naatsorsuussaangitsuni...

Najukkamiinnaq inuttassarsiuussineq assersuutigalugu najukkami sulisut aviisiini, allagarsiivinni taakkuluunniit assigisaanni allagarsiinikkut pisinnaavoq.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naliliivunga Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tassani periaatsit Danmarkimi periaatsinit allaanerunnngitsut. Suliami matumani pissutsit immikkut ittut atuunnerat takuneqarsinnaangimmat najugaqatigiif-

fimmi pisortatut atorfik taanna K kommunip aviisikkut nuna tamakkerlugu saqqummertartukut inuttassarsiuussimasariaqaraluarpaa.

Taamaattorli tamanut ammasumik inuttassarsiuussisimanninnerup A-mik atorfinitsitsineq atuussinnaassuseerutsikkaa oqaatigissallugu pissutis-saqanngilanga. Tamanna aamma pissuteqarpoq K kommunip atorfimmi inuttassarsiuussinermi inatsisini imaluunniit isumaqatigiissummi aalajang-nersakkanik unioqqutitsisimanninneranik.

Immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaat:

Suliami pineqartumi atorfinitsitsinissamut K kommunip pisinnaatitaaffe-garnera tunngaviutippara. Taamaattorli 1. april 1997-ip tungaanut tama-tuma kingorna perorsaasut pillugit isumaqatigiisutit atuuttut malillugit taamanikkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiusoq aamma PIP immikkut aku-ersissuteqartussaapput, najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfimmi peror-saasutut ilinniagaqarsimannigsumik atorfinitsitsisoqarnissaa kissaatigi-neqarpat.

Taamaattumik A-p atorfimmi tassani atorfinitsinneqarnissaa kissaatiga-lugu oqaatigiamiuk pineqartup pisortatut atorfimmi inuttaqanngitsumi atorfinitsinneqarnissaanut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup PIP-llu immik-kut akuersissuteqarnissaat K kommunip piaarnerpaamik qinnutigisimasa-riaqaraluarpaa. Taamaattumik A atorfimmi tassani atorfinitsinniarlugu aalajangernermi kingorna immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnu-teqaatini K kommunip piaarnerpaamik nassiuussimasariaqaraluarpaa.

Tamatumunnga taarsiullugu kommunip allakkatigut 25. juni 1997-imeersutigut nalunaarutigaa A atorfimmi pineqartumi 1. juli 1997 aallar-nerfigalugu atorfinitsinneqarsimasoq.

Suliami allagaatinit erserpoq K kommuni aatsaat 29. august 1997-imi -KANUKOKA aqutigalugu - A-p atorfimmi tassani atorfinitsinneqarnissaa pillugu immikkut akuersissummik qinnuteqarsimasoq.

A-p 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atorfinitsinninnerani K kommunip A-p atorfinitsinneqarnissaanut immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik Suli-soqarnermut Pisortaqarfirmik PIP-mut isumaqatigiinniuteqaqqusilluni qinnuteqarsimanninnera isorisarialittut isigaara.

Aammattaaq A-p qinnuteqaataata tiguenerata pineqartullu atorfimmi tassani atorfinitsinneqarnissaanik aalajangiinerup kingorna aatsaat qaammatit arlallit qaangiuttut K kommunip immikkut akuersissummik piu-masaqaataasumik qinnuteqarnera ajuusaarnartutut isigaara. K kommunip taamaaliornermigut A-p inatsisitigut qanoq inissisimanerminik piffissami sivisuumi nalornilerneru pilersippaa.

Oqaatigaara immikkut akuersissuteqartoqartarnissaa pillugu isumaqa-tigiissummi malittarisassamik malinninnginneq immi A-mik atorfinitsit-sinikkut ingerlatsiviup pineqartumut iluaqusiisumik iliuuseqarnerata a-tuussinnaassuseqanngineratut isigineqarsinnaanngitsoq.

Atorfirmik inuttassarsiuusseqqinneq:

Taamanikkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiusup KANUKOKA-mut allakkatigut 24. september 1997-imeersutigut nalunaarutigaa A-p immikkut akuerineqarluni atorfinitsinneqarnissaa pillugu pisortaqarfik PIP-mut isumaqatigiinniuteqarumangitsoq. Tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq: "... pisortatut atorfiup illoqarfimmi allagarsiivitsigut inuttassarsiuunneqarnera naammangimmat. Aammattaaq immikkut akuersissuteqartoqarneratigut atorfinitsitsinissaq qinnutigereersimatinnagu pineqartoq najugaqaqatigiiffimmi pisortatut kommunip atorfinitsissinnaangilaa".

Qulaani oqaatigineqartutut isumaqarpunga A-p 1. juli 1997-imi atorfinitsinneqarnera atuussinnaassuseqanngitsutut isigineqarsinnaangitsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga K kommunip immikkut akuersissummik qinnuteqaataata Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit suliarineqarnissaa kisaatiginartuusimagaluartoq. Taamaalilluni ilaatigut A-p inatsisitigut qanoq inissisimanerata qulaajarneqarnissaa eqqarsaatigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup qinnuteqaat suliarisinnaasimagaluarpa. Taamaattumik A-p atorfimmi tassani 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarnerminik nalunaarfigineqarsimanera Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup eqqarsaatigisimasariaqaraluarpa.

Aqutsinermut Pisortaqarfiup perorsaasut pillugit isumaqatigiissut 1. april 1997-imeersoq uannut innersuussutigisimavaa, taannalu malillugu immikkut akuersissuteqartoqarneratigut aatsaat atorfinitsitsisoqarsinnaalluni atorfik inuttassarsiuunneqaqqereerpat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara isumaqatigiissut taanna aatsaat 23. september 1997-imi isumaqatigiissutigineqarmat, aatsaallu 7. oktober 1997-imi tamanut saqqummiunneqarluni, taamaattumillu isumaqatigiissut nutaaq taanna matumunnga atatillugu piffissaq taaneqartoq kingulleq aallarnerfigalugu aatsaat atuutilersinnaalluni.

Tamatuma kingorna imaalerpoq immikkut akuersissummik qinnuteqaat taamanikkut isumaqatigiissut atuuttuusooq malillugu suliarineqassasoq. Isumaqatigiissummi tassani § 1, imm. 6 malillugu perorsaasutut ilinniagaqarsimangitsunik atorfinitsitsisoqarnissaa akuerineqarsinnaavoq isumaqatigiinniarnermi illua tungeriit tamanna isumaqatigiissutigippassuk. Taamaalilluni aalajangersagaq taanna malillugu immikkut akuersissuteqartoqassappat immikkut akuersissuteqatoqannginnerani atorfiup inuttassarsiuuteqqinneqarnissaa piumasaqaataangilaa.

Atorfinitsitsinerup inatsisitigut sunniutai:

K kommunip allakkatigut 25. juni 1997-imeersutigut A nalunaarfigaa najugaqaqatigiiffimmi ...-mi pisortatut atorfimmi 1. juli 1997 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartoq. Uannullu oqaatigineqartut malillugit A atorfimmi tassani 1. juli 1997-imi sulilerpoq. Taamaattorli K kommunip atorfinitsitsineq pillugu allakkiaq A-mut nassiutinngilaa, tassami taamatut atorfinitsitsissagaanni immikkut akuersissummik peqarnissaq piumasaqaataasoq kommunip paasimagu.

Atorfik pillugu allagarsiussamit takuneqarsinnaasutut A Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni perorsaasut sulisut pillugit isumaqatigiissut malillugu akissarsiaqartinneqartussaavoq.

Qulaani oqaatigineqartutut naliliillunga isumaqarpunga oqartussap atorfinitsitsisuusup atorfinitsitsinermi kukkussuteqarnera A-mut ajoqusii-sungortinneqassanngitsoq.

Taamaattumiik naliliivunga A 1. juli 1997-imi atorfinitsinneqarnermini isumaqatigiissut taanna malillugu akissarsianut naapertuuttunik akissarsiaqartinneqartariaqarsimagaluartoq. Tamanna siullermik aningaasanut taakkununga naapertuuttunik siumoortumik akissarsisitsigallarnikkut pisimasinnaagaluarpog.

K kommunip piffissami 1. juli 1997-imit 1. marts 1998-imut A qaammammut 8.000 kr.-nik siumoortumik akissarsiaqarallartippaa, tassalu najugaqatigiiffimmi pisortap isumaqatigiissut malillugu akissarsiassaralunit ikinnerusunik.

Tamanna ajuusaarnartorujussuartut isigaara.

A-p najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfinitsinneqarneranut allakkiamik tunniussinnnginnermini immikkut akuersissummik kommunip qinnuteqaataanut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isummernissaanik K kommunip utaqqimaarinnissimanera oqaaseqaatissaqarfingngilara.

Taamaattorli A 1. juli 1997-imi atorfinitsinneqarniariartoq K kommunip taamatut atorfinitsitsinermut uppersaasiorsimanissaa kissaatiginartuusimagaluartoq oqaatigissallugu pissutissaqarpunga. Tassani pineqartoq sunik suliassaqartinneqarnerisooq qanorlu akissarsiaqartinneqassanersooq ilaatigut takuneqarsinnaassagaluarpog.

Immikkut isumaqatigiissuteqarluni atorfinitsitsineq:

Najugaqatigiiffimmi atorfiup atorfimmu tassunga qinnuteqartoqarneranik kinguneqanngitsumik marloriarluni inuttassarsiuunneqareernerata kingorna, tassalu december 1997-imi aamma februar 1998-imi, K kommuni sinnerlugu KANUKOKA-p 11. marts 1998-imi Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigaa A-p immikkut isumaqatigiissuteqarfigneqarluni atorfinitsinneqarnissaa akuereqqullugu.

Immikkut isumaqatigiissuteqarluni taamatut atorfinitsitsinissaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 7. april 1998-imi akueraa. Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarluni paaqqinniffinni perorsaasutut sulisut pillugit isumaqatigiissut immikkut isumaqatigiissuteqarluni atorfinitsitsinermi akissaasersuineranut tunngavimusimavoq.

A tamatuma kingorna, tassalu april 1998-imi immikkut isumaqatigiissuteqarfigneqarluni atorfinitsinneqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu najugaqatigiiffimmi pisortatut atorfimminit soraarpoq, kommunimilu atorfimmi allami atorfinitsinneqarluni.

Immikkut isumaqatigiissummi toqqaannartumik erserpoq pineqartoq Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pe-

rorsaasutut sulisut pillugit isumaqatigiissut malillugu akissarsiaqartinneqassasoq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 7. april 1998-imeersutigut nalunaarfigaanga isumaqatigiissut qulaani taaneqartoq malillugu akissarsiat qaammammut 15.382,70 kr.-iusut. Kisiannili immikkut isumaqatigiissummi qaammammut akissarsiassat 15.259,54 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput, tassalu nikinngassut qaammammut 123,16 kr.-iulluni.

A-p najugaqaqatigiiffimmi pisortatut atorfeqarsimanermini akissarsiaasa aaqqiissuteqarfigineqarnissaat K kommunip isumaliutersuutigissagaa naatsorsuutigaara, taamaaliornermigut akissarsiat taakku isumaqatigiissut malillugu akissarsianut naapertuuttunnortillugit.

Tamatununga atatillugu kommunip isumaliutersuutaasa qanoq inerneqartinneqarnerat uannut nalunaarutigeqqullugu K kommuni qinnuigaara.

A-p immikkut isumaqatigiissut malillugu akissarsiasarisimasani pisi-massagai tunngaviutippara, isumaqatigiissut taanna malillugu kingumoor-tumik 1. juli 1997-imit akissarsiassani tigusimassallugit.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera:

Qulaani oqaatigineqartutut naliliivunga A-p najugaqaqatigiiffimmi pi-sortatut immikkut akuersissuteqarnikkut atorfinitsinneqarnissaanik K kom-munip qinnuteqaataa taamanikkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiusup suliarisimasariaqaraluaraa.

Aammattaaq oqaatigaara najugaqaqatigiiffimmi pisortatut atorfiup a-viisitigut nuna tamakkerlugu saqqummertartutigut inuttassarsiuunneqar-nissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiineranik akerliliilluni KANUKOKA-p allagai 26. september 1997-imeersut Sulisoqarnermut Pi-sortaqarfiup akisimannikkai.

KANUKOKA-p allagai Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akisimannigim-magit tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

Tamatuma saniatigut taamani Sulisoqarnermut Pisortaqarfiusup sulia-mik matuminnga suliarinninnera isornartorsiussallugu pissutissaqarsi-manngilanga.”

Inassuteqaateqarnera K kommunip 6. april 2000-imi akissuteqarfigaa, tamatumalu kingornagut kommunimut ima allappunga:

“Allakkatigut 14. marts 2000-imeersutigut K kommuni qinnuigaara A-p najuga-qaqatigiiffimmi pisortatut akissarsiaqartinneqarnera pillugu kommunip isumaliuter-suutai uannut nalunaarutigeqqullugit.

Taamatut qinnuiginninninnut pissutaavoq taamanikkut Sulisoqarnermut Pisorta-qarfiup nalunaarfigisimammanga Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq un-narlu paaqqinniffinni perorsaasutut sulisut akissarsiaat pillugit isumaqatigiissut A-p immikkut isumaqatigiissutaanit qaffasinnerusoq. Taamaattoqarlunilu naak immik-kut isumaqatigiissummi tassani allassimagaluartoq isumaqatigiissummut siullertut taaneqartumut naapertuuttumik akissarsiaqartitsisoqassasoq.”

Tamatuma kingorna K kommunip allakkatigut 6. april 2000-imeersuti-gut imatut nalunaarfigaanga:

“Allakkatit 14. marts 2000-imeersut journal nr. 11.32.20.1/022-98 innersuussutiginearput, tassanilu ilaatigut allassimavutit: “Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 7. april 1998-imeersutigut nalunaarfigaanga isumaqatigiissut qulaani taaneqartoq malillugu akissarsiat qaammammut 15,382,50 kr.-iusut. Kisianni immikkut isumaqatigiissummi qaammammut akissarsiat 15.259,54 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput, tassalu nikingassut qaammammut 123,16 kr.-iuvoq.”

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaqatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfia ullumikkut sianerfigaara kisitsisit taakku qanoq iliorluni pissarsiarineqarsimanersut paasiumallugu, ajoraluartumillu angusaqarnanga.

Immikkut isumaqatigiissutip eqqortumik suliarineqarsimaneranut uppersaatiitut matumunna ilanngullugit nassiuqqarput isumaqatigiissummi atuuttumi quppernerit 26, 27 aamma 28 kiisalu perorsaasut qaammammusiaannut 1. april 1997-imi aamma 1. oktober 1998-imi aqqiissutit pillugit takussutissiaq, Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni perorsaasutut sulisut sinnerlugit PIP-ip akissarsiat pillugit isumaqatigiissutaanut 9. juni 1999-imeersumut, 1. april 1997 aallarnerfigalugu atuutilersumut tunngasoq.

Immikkut isumaqatigiissut malillugu tunngaviumik akissarsiat 10 ørimik nikingassuteqarput (inernerani kukkusumik kisitaq). Taassuma paarlattuanik 198,36 kr.-nik amerlanaaraluta tunniussisimavugut, taakkulu utertillugit akileqquneqassanngilat.

...”.

Immikkut isumaqatigiissut kiisalu Kalaallit Nunaanni ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni perorsaasutut sulisut akissarsiaat pillugit isumaqatigiissut qulaani taaneqartut misissoreerlugit oqaatigaara A-p immikkut isumaqatigiissut malillugu akissarsiai akissarsiat pillugit isumaqatigiissummut qulaani taaneqartumut naapertuuttut.

Taamaattumik suliame matumani annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.

Matuma kingorna suliaq inaarniariga allakkatigut allatigut A-mut nalunaarutigaaara.”

32 - 6 Sulisilluni ajoqusernernerut taarsiissutinik tunniussisarnermik kommunit aqutsinerat.

Oqaaseqaatigineqarpoq periaaseq atuuttoq, tamanna naapertorlugu sulisilluni ajoqusernerit kingunerisaannut sillimmasiisarneq pillugu inatsit malillugu taarsiissutinik tunniussisarnermik kommunit aqutsillutik, inatsisip maleruagassartaannut naapertuuttusoq. Kommunit tunniussinermi isumaginninnikkut pisartakkanut utertitsinissamik piumasaqaateqarsinnaaneq atortuutinniarinnaavaat, tamatumali saniatigut aalajangersinnaanagu, pissaatitaasoq aningaasanik taarsiissutigineqartussanngortinneqartunik tunniussivigineqassanersoq. (J. nr. 11.73.10.-9./155-98)

Naammagittaalliut aalajangersimasoq pissutigalugu sulisilluni ajoqusernernerut taarsiissutit tunniunneqartarnerisa qanoq aqunneqarnerat pillugu nammineerlunga misissuinerana aallartippara.

Tamatuma kingorna Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimasiisarnermi Ataatsimiititaliamut 26. januar 1999-imi allagaqarpunga. Ataatsimiititaliaq makkuninnga qinnuigaara:

“...sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiissutinik tunniussisarnert ingerlanneqarnerisa qanoq aqunneqarnerannik ilisimatitsissuteqaqqullugit, matuma ataani ilisimatitsissutigalugu tamanna pisortaqaarfiup isumaa malillugu inatsiseqartitsinermut naapertuuttuunersoq, tassa kommuni ilaannikkoortumik Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiinermut sillimasiissummik tunineqartartoq, tamatumalu kingornagut kommuni, pisussaaitaasumut tunniussisoqalinnginnerani, piumarisaminik ilanngaassisartoq.

Aammattaaq ataatsimiititaliamit ilisimatitsissutigineqaquara ullormusiassanik tunniussisarneq pillugu naammagittaalliutit kommunip aalajangiiviginnaanerai, imaluunniit naammagittaalliutit taamaattut Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiinermi Ataatsimiititaliamit aalajangiivigineqartussaansut.

Kiisalu ataatsimiititaliamit ilisimatitsissutigineqaquara pisortat ikiorsiissutaanik utertitsinissaq pillugu inunnik isumaginninnermut malittarisassat pisoqarnerni kommunip inatsimmik tunngaveqarluni ataatsimiititaliap imaluunniit sillimasiisarfiup tungaanit utertitsisitsinnaatitsiffigisaani kommunimit atorneqarsinnaansut.”

Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimasiisarnermi Ataatsimiititaliaq qinnutigisannut akissuteqaqqullugu 11. juni 1999-imi nukingisaarpara.

Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimasiisarnermi Ataatsimiititaliaq allakkatigut 12. august 1999-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimasiisarnermi Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa ajoquserturnut ullormusianik tunniussisarnermi periuseq una malinneqartar-

mat: Ajoqusernerup sulisilluni ajoqusernerut isigineqarnissaata akuerineqarneranut atatillugu tamatumunngalu peqatigitillugu napparsimanermi immersugassaq ajoquserturnut nassiunneqartarpoq, ajoquserlorlu qinnuigineqartarluni taanna nakorsamut immersugassanngorlugu tunniuteqaqqullugu, immersugassarlu taanna nakorsap immersoreeraangamiuk uatsinnut nassiuttarlugu.

Ajoquserortoq ajoqusernermi kingunerisaanik sap. akunneri pingasut sinnerlugit sulisinnaanngikkaangami peqqussut tunngavigalugu ullormusiaqarsinnaatitaagajuttarpoq.

Tamatuma kingorna ullormusiassat Ataatsimiititaliamit naatsorsorneqartarput, tassanilu ajoqusernerup siornatigut ukiumi sulinermigut isertitarisimasai (ukiumut akissarsiai) aallaavigineqarajuttarput, tassami ullormusiat tassaammata ukiumut akissarsiat 90%-ii amerlanerpaaffissalernerqarsimasut, amerlassusiliunneqartullu ukiut tamaasa Arbejdsskadestyrelsimit aalajangersarneqartarlutik.

Ullormusiassat naatsorsorneqareernerisigut Ataatsimiititaliaq ajoquserturnut komunitut najugarivitaanut faxertarpoq, kommunilu qinnuigalugu ullormusiassat ajoquserturnut ullunut 14-inut tunniuteqaqqullugit. Allakkani taakkunani ukiumut isertitat amerlassusiat kiisalu sap. akunneranut ullormusiassat amerlassusissaat nalunaarutigineqartarput. Aammattaaq allakkani taakkunani oqaatigineqartarpoq akileraarutit ullormusiassanit ilanngaatigineqassasut, taamatuttaarlu piffissami pineqartumi pisortanit ikiorsiisoqarsimappat taakku ilanngaatigineqartartussaallutik. Allakkani taakkunani ullormusiassatut tunniunneqartut Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfimmit kommunimut utertillugit akilernerqarumaartut naggataatigut oqaatigineqartarpoq.

Ullormusiassat kommunimit akileqquneqarnerannut peqatigitillugu ataatsimiititaliaq ajoquserturnut allagaqartarpoq, tassanilu oqaatigineqartarluni ullormusiassa-

nik ullunut 14-inut ima imalu amerlatigisunik kommuni ajoquser tumut tunniusseq-qullugu qinnuigineqarsimasoq. Allakkallu taakku naggataatigut ullormusiassat akileraaruserneqassasut kiisalu piffissami ullormusiat tunniunneqarfianni pisortanit iki-orsiissutit tunniunneqarsimasut ilanngaatigineqassasut oqaatigineqartarpoq.

Peqqussummi § 49-mi aalajangersarneqarpoq ullormusiat ajoquser tumut (tigusi-sinnaatitaasumut) tunniunneqassasut. Ullormusiat akileraaruteqaataasussaapput, ullormusiallu akileraarutigineqarnissaat qulakkeerniarlugu ullormusiat ajoquser tup kommunitut najugarivitaa ullormusianit ilanngaassisusaaq aqutugalugu tunniunneqartarnissaat Ataatsimiititaliap naleqqunnerpaatut isigisimavaa.

Aammattaq ataatsimiititaliap taamatut periuseqarnermigut piffissap suliassamik suliarinninnermut ator neqartup sivisuallaannginnissaa pingaartillugu isiginiarsimavaa, taamaalilluni ajoquser tup ullormusiassani allaffissornikkut periarfissaqarnerup iluani sapinngisamik piaartumik tigusarsinnaaqqullugit.

Ullormusiat tunniunneqareernerisa kingorna ullormusianut aningaasartuutit sillimasiisarfimmu utertitassanngorlugit akiligassatut Ataatsimiititaliap nassiuttarpai.

Ullormusiassanik naatsorsuineq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiisarneq pillugu Kalaallit Nunaanni peqqussummi siusinnerusukku atuussimasumi nr. 145-mi 16/3 1988-imeersumi § 27, imm. 1-imi aalajangersarneqarsimammat ullormusiassat tassaassasut ajoquser tup ukiumut akissarsiaasa nalinginnaasut 90%-ii, ukiumut akissarsiat tunngavigalugit naatsorsorneqarsimasut.

Aalajangersagaq taanna peqqussummi atuuttumi ilanngunneqarsimanngilaq, tak. peqqussummi § 32, kisianni naatsorsueriaaseq taanna ataatsimiititaliap suli atorpa. Tamanna peqqussummut ilumut naapertuuttuunersoq ataatsimiititaliap nalornissutigigamiuk allakkat uku allanneqarnerannut peqatigitillugu Arbejdsskade styrelsen Inatsisilerisoqarfia qinnuigaa ullormusiassat amerlassusiinik naatsorsuisarnermi tunngavisoq pillugu malittarisassat nassuaqqullugit.

Inatsisileriffiup akissutaaq tigueqariarpat Ombudsmandi ilisimatinneqarumaarpoq.

Isumaginninnikkut pisartakkanik ajoquser tup kommunimit pisartagaqareerneratigut ullormusiassanik tunniussaminik kommunip utertitsinnaatitaanera eqqarsaatigalugu Ataatsimiititaliap isumaqarpoq ullormusiassat inaarutaasumik tunniunneqartussat tunniunneqannginneranni kommunip aningaasat Ataatsimiititaliamit akilersinniaqqaartassagaluarpagit piffissaaq suliassap suliarineqarneranut ator neqartoq sivitsorujussuarneqartussaasoq.

Kommunip utertillugit akileqqusai Ataatsimiititaliap naliliiffigisinnaanngilai, tassami ilaatigut ajoquser tup atugai ataatsimiititaliap ilisimasaqarfineq ajorpai, taamaattumillu Ataatsimiititaliap isumaqarpoq aningaasat tunniunneqarsimasut utertinneqartussat pillugit ajoquser tup kommunillu isumaqatigiinnngissutaat isumaginninnermi malittarisassat malillugit Isumaginninnermut tunngasunut naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaasut, Ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutiginaqit.

Aammattaq ataatsimiititaliap oqaatigissavaa massakku periusaasoq allanngortissallugu isumaliutersuutigigini, tassa ullormusiqaarsinnaatitaaneq ullormusiassallu amerlassusissaat pillugit Ataatsimiititaliap inaarutaasumik aalajangiisalersillugu, aalajangiinerit taakku ajoquser tumut sillimasiisarfinnillu Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarnissaat periarfissalerlugu. Tamatumunnga peqatigitillugu kommunip ullormusiassat tunniunneqartunit utertillugit akileqqusassaasa Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaanerat aalajangiinnermi ilanngullugu nalunaarutigineqartassasoq isumaliutersuutigineqarpoq.

Naggataatigut ilisimatitsissutitut nalunaarutigineqarsinnaavoq Ataatsimiititaliap suliassaqarfia tamaat pillugu oqaloqatigiinneq Namminersornerullutik Oqartussat Arbejdsskade styrelsillu ukioq manna novemberip qaammataani aallartinniarmasuk, suliassaqarfiup taassuma Namminersornerullutik Oqartussanut tunniunneqarnissaata isumaqatigiinniutigineqalinnginnerani siunissami tunngaviujumaartussanik kaammattuuteqarnissaq siunertaralugu.”

Tamatuma kingornagut Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiinnermi Ataatsimiititaliamut imaattut oqaatigisimavakka:

“Sulisilluni ajoqusernerit kingunerisassaannut sillimmasiinissamik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi nr. 818-imi 11. september 1996-imeersumi § 45, imm 1-imi aamma § 49-imi imatut aalajangersaasoqarpoq:

§ 45. Sulisilluni ajoqusertoq taassumaluunniit qimatai isumaginninnermut tunngasut pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu pisartagaqartitaasimappata ajoquser tup qimataasulluunniit inatsit manna malillugu ullormusiaqartitaalinnginnerani imaluunniit taarsiissutitut ingerlaannartumik pisartagaqartitaalinnginnerani kommunu susassaartoq sillimmasiisarfitut ingerlatseqatigiimmit utertitsivigineqarnissamik piumasagaqartussaavoq aningaasanik, taarsiissutit pisartakkatut tunniunneqartarsimasuugaluarpata pisartagarititat il.il. appariaatissaasa amerlaqataannik. Kommunilli piumasarisassai aningaasanit inatsit manna malillugu piffissami taaneqartumi ajoquser tumut taassumaluunniit qimataanut pisassarititaasunit annertunerusinnaanngillat.

§ 49. Inatsit manna malillugu taarsiissutissat, aningaasat taartisiarititassat ullormusiallu pisussaataasumut tunniunneqassapput.

Imm. 2. Ataatsimiititaliat isumaqarunik pisartakkanik tiguisartoq nammineerluni atuisinneqassanngitsoq, pisartagarititat qanoq-iliornikkut pineqartumut iluaqusersuutaanissaat aalajangiiffigiarneqassaaq.

Imm. 3. Ataatsimiititaliat immikkut ittunik pisoqartillugu ullormusianik, taarsiissutissat taartisiarititassallu aningaasartaannik pisinnaatitaasumut akiliuteqarsinnaapput tamatumalu kingorna akilerallakkatik taakku sillimmasiisarfirmut utertitsissutiginiarsinnaallugit.

Imm. 4. ...”

Sulisilluni ajoqusernerit kingunerisassaannut sillimmasiinissamik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussutissatut siunnersuummut oqaaseqatinut ilanngussamit 1-imit makku erserput:

“...

Inatsisartut aammattaaq kissaatigaat:

...

4) peqqussut malillugu pisartagaritinneqartartunik tunniussisarnermi nutaamik periuseqalernerup aqutsinikkut aningaasatigullu kingunerisaanik erseqqinnerusunik qulaajaasoqassasoq.

...

4)-mut. Peqqussut tunngavigalugu pisartagaritinneqartartunik tunniusseriaaseq nutaaq

Peqqussut tunngavigalugu pisartagaritinneqartartunik tunniussisarnermi nutaamik periuseqalernerup aqutsinikkut aningaasatigullu kingunerisaanik erseqqinnerusumik qulaajaasoqarnissaanik Inatsisartut kissaatigisaat pillugu.

Immikkoortumi tassani taarsiissutit, ajunngitsorsiassat aningaasartaat napparsimanermullu atatillugu ullormusiat peqqussutissatut siunnersuummi § 32 aamma § 49 malillugit tunniunneqartarneranni periuseq pineqarpoq.

Peqqussummi atuuttumi § 46 malillugu taarsiissutit, ajunngitsorsiasat aningaasartaat napparsimanermullu atatillugu ullormusiat ajoqusertup kommunitut uninngavigisaani isumaginninnermi ataatsimiititaliaq aqutigalugu ajoqusertumut tunniunneqartarput. Paasissutissanik aningaasanngorlugit tunniunneqartussat nammineq aqutassanngorlugit tunniunneqarnissaannik akunnattoortitsisunik isumaginninnermi ataatsimiititaliamut saqqummertoqarpat aningaasanngorlugit tunniunneqartussat tiguisussamut qanoq iliorluni iluaqutissanngortinneqassanersut isumaginninnermi ataatsimiititaliaq aalajangiisarpoq, tunaartarisassat Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusernertut sillimmasiisarnermi aalajangersaasartutut ataatsimiititaliap aalajangersagai malillugit.

Peqqusutissatut siunnersuummi § 49 malillugu taarsiissutit, ajunngitsorsiasat aningaasartaat napparsimanermullu atatillugu ullormusiat ajoqusertumut toqqaannartumik massakkut tunniunneqartalissapput, Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarnermut ataatsimiititaliap tiguisoq tunniunneqartunik nammineq aqutisariaqanngitsutut isumaqarfiginngippagu. Taamatut tunniuseriaatsikkut inatsisiliortup tungaanit pisariaqanngitsumik oqartussaassusiiaanaaveersaarnissaq pisariaqanngitsumillu aqutsinaveersaarnissaq siunertarineqarpoq.

...

Aningaasatigut aqutsinikkullu kingunerisassai:

Arbejdsskadestryelsi oqarpoq siunnersuummi § 49, imm. 2-mi siunertarineqanngitsoq aalajangersaasartutut ataatsimiititaliaq suliassani ataasiakkaani tamani qanoq iliorluni tunniussinissamik naliliissassasoq. Aatsaat aalajangersaasartutut ataatsimiititaliap nalunnikkaangagu aningaasat ajoqusertumut toqqaannartumik tunniunneqarnissaat illersorneqarsinnaanngitsoq, taava aalajangersaasartutut ataatsimiititaliaq allatut iliorluni tunniussisoqarnissaanik aalajangiisinaavoq. Taamaalilluni suliassat tamaasa ataasiakkaarlugit aalajangersaasartutut ataatsimiititaliap paasissutissanik nutaanik piniaqqittariaqartassanngilaq.

Napparsimanermut atatillugu ullormusiat tunniunneqartarnerat eqqarsaatigalugu tunniussieriaaseq immi § 49-mi pineqanngilaq, taamaallaalli pisartakkat tunniunneqartut aqunnissaannut kommunip periarfissaqartinneqannginnissaa pillugu aalajangersagaalluni. Tamanna tunngavigalugu massakkut periusaasup, tassalu ullormusianik kommuni aqutigalugu tunniussisarnertup attatiinnarneqarnissaanut akornutissaqanngilaq. Tamanna pitsaasorujussuavoq, tassami Ataatsimiititaliap Danmarkimilu sillimmasiisarfiit Kalaallit Nunaannut akileraarutunik ilanngaassisarnissartik ajornartorsiutigisussaammassuk. Aammattaaq inuussutissarsiorsinnaassutsimik annaasaqarnermut taarsiissutit ingerlaavartunik kingumoor-tumillu tunniunneqartartunik tunniussinermut atatillugu utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.

...”.

Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliap allakkamini 12. august 1999-imeersuni oqaatigaa:

“Ullormusiassat naatsorneqareernerisigut Ataatsimiititaliaq ajoqusertup kommunitut najugarivitaanut faxertarpoq, kommunilu qinnuigalugu ullormusiassat ajoqusertumut ullunut 14-inut tunniuteqqullugit. Allakkani taakkunani ukiumut isertitat amerlassusiat kiisalu sap. akunneranut ullormusiassat amerlassusissaat nalunaarutigineqartarput. Aammattaaq allakkani taakkuni oqaatigineqartarpoq akileraarutit ullormusiassanit ilanngaatigineqassasut, taamatuttaarlu piffissami pineqartumi pisortanit ikiorsiiisoqarsimappat taakku ilanngaatigineqartartussaallutik. Allakkani taakkunani ullormusiassatut tunniunneqartut Qitiisumik Naatsorsuuseri-

soqarfimmit kommunimut utertillugit akilernerqarumaartut naggataatigut oqaatigineqartarpoq.”

Ullormusiassat kommuni aqququtigalugu tunniunneqartarnissaannut Sulisilluni Ajoqusersinnaanermi Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliap tungavilersuutitut oqaatigaa:

“Peqqussummi § 49-mi aalajangersarneqarpoq ullormusiat ajoquserutum (tigusinnaatitaasumut) tunniunneqassasut. Ullormusiat akileraaruteqaataasussaapput, ullormusiallu akileraarutigineqarnissaat qulakkeerniarlugu ullormusiat ajoquserup kommunimut najugarivitaq ullormusianit ilanngaassisusaaq aqququtigalugu tunniunneqartarnissaat Ataatsimiititaliap naleqqunnerpaatut isigisimavaa.

Aammattaaq ataatsimiititaliap taamatut periuseqarnermigut piffissap suliassamik suliarinninnermut atorneqartup siviluallaanginnissaa pingaartillugu isiginiarsimavaa, taamaalilluni ajoquserup ullormusiassani allaffissornikkut periarfissaqarnerup iluani sapinngisamik piaartumik tigusarsinnaaqullugit.”

Ilanngussami 1-imi issuaavigineqartumit erserpoq napparsimanermi ullormusiat tunniunneqartarnerat pillugu aalajangersagaq napparsimanermi ullormusiat qanoq iliorluni tunniunneqartarnerannut attuumassuteqaanngitsoq. Oqaatigineqarpoq:

“Napparsimanermut atatillugu ullormusiat tunniunneqartarnerat eqqarsaatigalugu tunniusseriaaseq immi § 49-mi pineqanngilaq, taamaallaall pisartakkat tunniunneqartut aqunnissaannut kommunip periarfissaqartinneqannginnissaa pillugu aalajangersagaalluni. Tamanna tungavigalugu massakkut periusaasup, tassalu ullormusianik kommuni aqququtigalugu tunniussisarnepur attatiinnarneqarnissaannut akornutissaqanngilaq. Tamanna pitsaasorujussuuvoq, tassami Ataatsimiititaliap Danmarkimilu sillimmasiisarfiit Kalaallit Nunaannut akileraarutinin ilanngaassisarnissartik ajornartorsiutigisussaammassuk. Aammattaaq inuussutissarsiorsinnaassutisimik annaasaqarnermut taarsiissutinik ingerlaavartunik kingumoorumillu tunniunneqartartunik tunniussinnermut atatillugu utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.”

Tamatuma kingorna tungaviutippara sulisilluni ajoqusernerit kingunerisaannut sillimmasiinissamik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi § 49, imm. 1-imi aalajangersakkap taarsiissutit il.il. inatsit malillugu qanoq iliorlutik tunniunneqartarnissaat pillugu inatsisitigut aalajangersaanissaaq siunertarisimanngikkaa. Tamatumunnga peqatigitillugu tungaviutippara § 49, imm. 1-imi aalajangersakkap tigusinnaatitaasumut toqqaannartumik tunniussisoqartarnissaaq siunertarinngikkaa, siunertaali tassaasimalluni taarsiissuteqartoqarnissaanik il.il. aalajangiisoqareerneratigut suliami pineqartumi taarsiissutit il.il. taarsiissutisisussamut tunniunneqartariaqarnerisut kommunip naliliinissaanik pinaveersaartitsinissaaq.

Taamaattumik ullormusiat tunniunneqartarnerini periaatsip aamma peqqussummi § 49, imm. 1-imut oqaaseqaatigineqarsimasut imminnut naapertuuttuusut isumaqarpunga.

Tassani aamma ilaavoq peqqussummi § 45, imm. 1-imi aalajangersarneqarmat kommuni piffissamut taarsiissutit il.il. tunniunneqarfiannut tungatillugu isumaginninnermi malittarisassat malillugit pisartagaqartitsisimasooq utertitsivigineqarnissaminik piumasaqartussaasoq aningaasanik,

taarsiissutit pisartakkatut tunniunneqarsimasuugaluarpata pisartagarisat appariaatissaasa amerlaqataannik.

Tamatuma kingorna inatsit taanna malillugu taarsiissutissat il.il. tigusi-sinnaatitaasumut tunniunneqassasut sulisilluni ajoqusernerit kingunerisassaannut sillimasiinissamik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi § 49-mi aalajangersarneqaraluartoq Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliap ullormusianik kommunimut tunniunneqartarnerannik aqutsinera pillugu misisuinera ingerlateqqissallugu pissutissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Aammattaaq Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliap oqaatigaa Ataatsimiititaliaq isumaqartoq kommunip utertillugit akileqqusai Ataatsimiititaliap naliliiffigisinnaanngikkai, taamaattumillu Ataatsimiititaliaq isumaqarluni aningaasat tunniunneqarsimasut utertinneqartussat pillugit ajoquser tup kommunillu isumaqatigiinngissutaat Isumaginninnermut tunngasut pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut.

Sulisilluni ajoqusersinerit kingunerisassaannut sillimasiinissamik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaanik inatsimmi § 59-imi aamma § 60, imm. 1-imi imatut aalajangersaasoqarpoq:

§ 59. Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliat, allatut aalajangiisoqarsimanngippat, inatsit manna malillugu aalajangiiffigisassanik tamanik aalajangiiffiginnittassapput.

Imm. 2. Ajoquser toq ajoquserernerup kingorna Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallassatillugu Ataatsimiititaliat suliasaq Arbejdsskadestyrelsimut inatsisitigut kingunerisassat eqqaassagaanni immisulli aalajangiisnaassusilimmut ingerlatittassavaat.

§ 60. Ataatsimiititaliat § 59 malillugu aalajangiineri ajoquser tumit, taassuma qimataanit aamma sillimmasiisarfitut ingerlatseqatigiiffimmit sulisitsisumillu Den Sociale Ankestyrelsimut maalaarutigineqarsinnaapput. Sulisitsisulli taamaallaat pimasasutut nalunaarutigisap inatsimmi pineqartunut ilaananerani Ataatsimiititaliat aalajangiinerat kisiat Ankestyrelsimut ingerlateqqissinnaavaa. Sulisitsisup allakkiat imarisaannik paasitinneqarsinnaatitaanerani taamaallaat sullivimmi pissutsinut tunngassutillit pineqarput.

Taamaattumik isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit kommunu aningaasanik tunniussimasaminik utertitseqqusisinnaanersoq naliiffigisinnaanagu Ataatsimiititaliap oqarnera oqaaseqaatissaqarfiginngilara.

Taamaalillunga isumaqarpunga kommunip aningaasanik tunniussimasaminik utertitseqqusilluni piumasqaateqarnerata isumaginninnermi malittarisassat tassanilu naammagittaalliornissamut malittarisassat malillugit aalajangiiffigineqartariaqarnerat isumaginninnermut tunngasut pillugit inatsisitigut aalajangersakkanut naapertuuttuusooq.

Matuma kingorna tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit suliami tassani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

32 – 7 Ilinniarnerup ilaatut sulinermik sungiusarnerup atorunnaarsinneqarnera atorsinnaangitsoq.

A, Ilinniarfimmi ilinniartuusup, sulinermik sungiusarnermi kipitinneqarnera naammagittaalliutigaa.

Ilinniarfiup suliamik suliaqarnermini arlallit tungaatigut suliaqarsimanagera ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Aammattaaq ombudsmandip isornartorsioartariaqarsoraa Ilinniarfiup A suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimangimmagu.

Ombudsmandi isumaqarpoq tamanna A-p sulinermik sungiusarnerata kipitinnissaanik aalajangernerup atorsinnaanginneranut pissutaasoq. Ombudsmandip Ilinniarfik qinnuigaa tamanna pilugu ilinniarfiup qanoq-iliuuseqarniarneranik isumaliutersuuteqaqqullugu. (J.nr. 11.32.20.0/080-98)

A-p naammagittaalliutaa 14. maj 1998-imi tiguara. A-p naammagittaalliutaa imatut paasivara, sulinermik sungiusarnermi kipitinneqarnera naammagittaalliutiginiaraa.

A-p naammagittaalliutiminut 11. maj 1998-imik ullulersimasaminut Ilinniarfiup imminut allagai ilanngullugit nassiuppai. Allakkani taakkunani makku allassimapput:

“Matumuuna ilisimatitsissutigineqassaaq K kommunip Isumaginninnermut Ingerlatsivimmi sulinermik pikkorissarnerit akuerineqarsinnaangitsoq, sulinermilu pikkorissarnerit erniinnarluinnaq kipitinneqassasoq. Soorlu siusinnerusukkut oqarasuaatikkut oqaloqatigiittarnertigut arlalitsigut ilisimatinneqarsimasutit sulinermik pikkorissarnerpit ingerlaneranik atortussaatisumanginnermut pissutaavoq inuit sulinermik pikkorissarfigisanni ilisimasaqarfigilersimasatit pillugit paasissutissat tungaatigut nipangiussisussaataanerit arlaleriarlutit unioqutittarsimagakku.

Sulinermik pikkorissarnermut ilitersuisup illoqarfimmi K-mi tikeraarsimanagera sioqqullugu tikeraarsimanageratalu nalaani nipangiussisussaataaneripit pingaaruteqassusianik erseqqissaavigineqarsimavutit, taamaakkaluartorli nipangersimasussataanerit nangillutit unioqutittarsimavat. illoqarfimmi K-mi inunnik isumaginninnermut ingerlatsivimmit siunnersuuteqarfigineqarnerup kingorna ... - Ilinniarfik - aalajangersimavoq sulinermik pikkorissarnerit kipitinniarlugu.

Ilinniarnerpit ingerlatiinnarnissaa kissaatigigukku Ilinniarfimmi ilinniartitsisut siunnersuisoqatigiit orloveqarnissannik qinnuteqaateqarfigisinnaavatit kingusinnerpaamik 19. maj 1998-imi.”

Suliamik suliarinninninni Ilinniarfik aamma K kommuni oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsimapput, taamatutaarlu A suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqarsimalluni.

Allakkatigut 2. juni 1998-imeersutigut Ilinniarfik qinnuigaara A ilinniarfimmit peersitaasimanagersoq taamaattoqarpallu taamatut peersitsineq inatsisitigut suna tunngavigalugu pisimanagersoq nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq Ilinniarfik qinnuigaara A sulinermik sungiusarnerminik uteqqiisinaanini pillugu ilitersorneqarsimanagersoq nalunaarutigeqqullugu.

Ilinniarfik allakkatigut 5. juni 1998-imeersutigut akissuteqarpoq. Akissummi makku erserput:

“Qinnuigineqarsimanikkut suliami allagaatit A-p sulinermik ilinniarnernik kivititsisimaneranut tunngasut Ombudsmandeqarfimmut paasisutissiisutitut matumuuna nassiunneqarput. Taakkunanga ersepoq A-p Ombudsmandimut allagaasa KIIP-ip pisortaanut allagai taamaaqatigigaat.

Ilinniarfimmi allakkianut allaffigeqatigiittarnermilu allakkanut, ilanngunneqartunut, innersuussilluta imaattut malugeqqussavavut:

- 1) A nalunaarfigineqarsimavoq nipangiussisussaarnermik aammaarluni unioqqutitsisarnera pissutigalugu sulinermik ilinniarnera atortuutikkumaneqanngitsoq.
- 2) A nalunaarfigineqarsimavoq sulinermik ilinniarnerni aallaqqaataaniit aallarteqqinnissaa siunertaralugu ilinniartitsisut siunnersuisoqatigiit orloveqarnissaminik qinnuteqarfigisinnaagai.
- 3) A periarfissatigut arlalitsigut ilitsersorneqartarsimavoq pissusiusut pillugit ataaticut atsiortumik oqaloqatiginnikkiartorluni Nuummukaqqullugu.

Maanngaanniit A-p nipangiussisussaarnernik unioqqutitsinera ilungersunarluinnartutut isigaarput. A rektorimik sulinermillu ilinniarnernik ilitsersuisumik oqaloqateqartarnerni - taamatullu ombudsmandimut KIIP-illu pisortaanut assigiilluinnarnik allagaqarnerni - nipangiussisussaarnernik imminut unioqqutitsisinnatippoq.

Ilinniarfiup nalilerpaa A-p apeqqut taanna pillugu isumaa sulinermik ilinniarnernik nangitsinissaanut kattunneqarsinnaanngitsoq.

Ilinniarfiup paasisaa unaavoq, A-p nipangiussisussaarnernik isummani akuersaartumik iliorluni oqaloqatigiissutigerusussimannigikkaa, allatigulluunniit rektorip imaluunniit sulinermik ilinniarnerni ilitsersuisup ilitsersuinerinik killinneqarsinnaani. Sapaatip-akunnerisa 4 matuma siornagut A nalunaaruteqarpoq apeqquttip annertunerusumik Ilinniarfimmik oqaloqatigiissutiginnissaa kissaatiginnigikini.

A-p KIIP-p pisortaanut Ombudsmandimullu saaffiginnissimanera matumunnga ersiutitut isigaarput. Tamatumunnga atasumik erseqqissassavarput A-p Ilinniarfimmi ilinniagaqarnerninik nangitsinissaminut periarfissani nungussimannigimmit, tamannalu kingullermik maanngaanniit 4. junimi allakkani taassumunnga nalunaarutigaarput, tassalu orloveqarnissaminik qinnuteqarnissani pillugu taakkunatigut siunnersoqqinneqarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniarfimmit A-mut allakkani taaneqartuni 4. juni 1998-imeersuni makku erseput:

“Ilinniarfiup sulinermik pikkorissarninnik unitsitsinera pillugu naammagittaalliuutinut KIIP-ip akissutaata assilineri Ilinniarfiup tiguaa.

KIIP-ip akissutaani kaammattorneqarputit Ilinniarfik attaveqarfigeqqullugu ilinniarnernit nangissagukku qanoq iliuuseqartoqarnissaa isumaqatigiissutiginiarlugu.

Suli tusagaqarfiginningsigit ilinniarninnik unitsitsisimasutut isigaatsigit.

Ilinniarnermullu atassuteqaannarissat suli kissaatigigukku, qinnuigaakkit orloveqarnissamik qinnuteqaatit 10. juni nallertinnagu nassiteqqullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinit ilanngullugit nassiunneqarsimasunit aamma ersepoq:

K kommuni Ilinniarfimmut 28. april 1998-imi allappoq. Allakkani taakkunani imatut allassimasoqarpoq:

“Oqarasuaatikkut isumaqatigiissutigineqartutut nalunaarutigineqassaaq isumaginninnermi siunnersorti sulinermillu sungiusarnermut ilinniartitsisoq C ippassaq aalajangermat A-p sulinermik sungiusarnerani ilinniartitsisutut ingerlaqqissinnaani.

Tamanna tunngavigalugu ingerlatsivimmi C, A, isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaa D kiisalu ataatigut atsiortoq peqataatillugit ippassaq ataatsimiittoqarpoq.

Ataatsimiinnermi tassani sulinermik pikkorissartup sulinermik sungiusarnermut ilinniartitsisumut ingerlatsivimmullu tamarmut soqutigisaqannginneraalluni ingerlatsiviullu sulianik malinnaaviginninnginneranik pasilliuarneri oqaluuserineqarput. Aammattaaq sulinermik sungiusarnerup ingerlanerani pissutsit assigiinngitsut oqaluuserineqarput, soorlu STI-kollegiami ajornartorsiutit, nipangiussisussaataitanermik arlaleriarluni unioqutitsisarnerit, pisunik erseqqarluttumik saqqummiussinerni ajornartorsiutit il.il.. Ajornartorsiut alla taaneqartunut attuumassuteqartoq tassaavoq A-p kikkunit tamanit nakkartinniarneqarluni malersorneqartutut misigisimanagera. Allat tamarmik taamatut qanorluunniit ittunik atugaqarneranut pisuupput - imminullu "inngilitut annaassiniartutut" isigaluni.

Ataatsimiinnerutaaq taassuma kingunitsiannua AA-t naammagittaalliutaat ingerlatsiviup tiguaa, tassani naammagittaalliutitigineqarluni A marloriarluni uparuarneqartaraluarluni nipangiussisussaannerminik suli unioqutitsisarnera, tassami ingerlatsivimmi suliat ingerlasut eqqartortuaannarmagit.

Pissutsit taamaannerat sulinermik pikkorissartumit ippassaq uppernarsarneqarpoq, taannami tunngavilersuilluni oqarmat "aniatitsisariaqarluni", taamaaliornissaminullu periarfissaqarsimanngikkuni sulinermik sungiusarnini ingerlassinnaasimaviani ngikkaluarlugu.

Tamanna sakkortoorujussuarmik uparuarneqarpoq, erseqqissumik piumasaralugu nammineq ajornartorsiutini suliamullu tunngassuteqartut immikkoortissimasinnaasariaqarai. Tamanna A-p ajoraluartumik paasisinnaasimanngilaa.

Isumaginninnermi siunnersortit tamarmik kiisalu isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortaq ataatsimiipput, sulinermik sungiusarnermi ilinniartitsisutut ingerlatsinerup allamit tiguneqarsinnaanera paasiniallugu. Ataatsimiinnermi tassani pissutsit tamaasa oqaluuserineqarput, ataatsimiinnermilu oqaluuserineqartunik eqikkaanerup takutippaa ingerlaqqinnissaanut akisussaaffimmik arlaannaalluunniit tigusiumanngitsoq.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaata, ataani atsiortup kiisalu sulinermik sungiusartup nalunaaquttap akunnerini aappaa affarmi ataatsimeeqqinneranni pissutsit tamaasa oqaluusereqqinneqarput. Ataani atsiortoq isumaginninnermillu ingerlatsivimmi pisortaq eqikkaallutik isumaqarput ajornartorsiutaasut A-mut paasitinni-assallugit ajoraluartumik ajornavissoq, taamatuttaarlu nipangiussisussaataitanermut malittarisassat A-p paasisinnaanagit.

Ajornartorsiutit pillugit sulinermik sungiusartup aamma suliffeqarfiup sulinermik sungiusarfiup akornanni isumaqatigiittoqarsinnaanngimmat, sulinermillu sungiusartumut ilinniartitsisutut ingerlatsinermi akisussaaffik allanit tiguneqarumanngimmat sulinermik sungiusarnerup kipitinneqarnissaa ingerlatsiviup ilinniartimmuut inassutigisaqariaqarjaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Sulinermik sungiusarnerup ingerlanera pillugu allakkiami 29. april 1998-imeersumi sulinermillu pikkorissarnermik iliniartisisumit atsiorneqarsimasumi makku erserput:

"27. aprilimi sungiusartumit A-mit illoqarfimmit K-miit sianerfigineqarpunga. Sulinermik sungiusarnermi ilinniartitsisuni taamatut ingerlaqqikkumajunnaartoq oqarfigaanga. A isumaqarpoq tamanna flexkortimini nalunaaquttap-akunnerini arlissuarni qaangiuttoornerminut attuumassuteqartoq. Sulinermik sungiusarnermi ilinniartitsisoq, isumaginninnermi siunnersortit pisortaata isumaginninnermillu ingerlatsivimmi pisortaq ataatsimeeqatigereerlugit sulinermik sungiusartuq angerlartinneqarpoq nalunaaquttap akunneri qaangiuttoorfigisimasani sulinnigiffeqarfigeqqulugit,

pineqartorlu taamatut pisoqarnerani qanoq iliussanerluni massakkut nalornisuulersimavoq.

Sulineramik sungiusartooq isumaqatigiissuteqarfigaara pisut utaqqimaassagai, uanгалu sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisoq isumaginninnermillu ingerlatsiviup pisortaa attaveqarfigissagikka taamatut aalajangiinerup tunuliaqutaa paasinarlugu. K kommunimut ulloq taanna sianertaraluarpunga, iluatsitsinngitsoorlungali.

A pillugu apeqqut rektoriugallartumut oqaloqatiginnissutigineqarpoq, taannalu oqarpoq ingerlariaqqittoqarnissaanut sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisup kipititsinermut tunngavilersuutaa ingerlatsiviullu suliami inissisimanera aalajangiisuujaartut.

28. aprilimi K kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanit D-mit sianerfigineqarpunga. Sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisup taamatut sulinerminik unititsinissamik kissaateqarnera sulinermillu sungiusartup ingerlatsivimmit angerlartikkallarneqarsimanera isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaata uppernarsarpaa. D oqarpoq ingerlatsiviup sulineramik sungiusartooq ataatsimeeqatigereerlugu pissutsit sukumiisumik isumaliutigeqqissaarsimagai, ataatsimiinnermilu ingerlanneqaqqammertumi aalajangiisoqarsimasooq A-p sulineramik sungiusarnerata kipitineqarnissaa Ilinniartimmuut inassutigineqassasoq. Taamatut inassuteqarnermut sulineramik sungiusartup nipangiussisussaataa nerminik unioqqutitsisimanera pillugu ingerlatsiveqarfiup saaffigineqaqqissimanera tunngavilersuutigineqarpoq.

Oqarasuaatikku oqaloqatigiinnermi tulliullugu sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisoq oqaloqatigaara, taannalu oqarpoq sulineramik sungiusartumik suleqateqarnermini siuariarissamik naatsorsuutigisaraluani pisimanngitsoq, mannali tikillugu ajornartorsiutaasut ingerlaannartut, tamatumalu A-mut sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisutut akisussaaffimmik tigumminnikkumajunnaarnini kingunerisimagaa.

Naggataatigut immikkoortoqarfirmi pisortaaq B oqaloqatigaara, taassumalu A-p sulineramik sungiusarnerata ingerlanera pitsanngoriarani ajorseriaannarsimasooq uppernarsarpaa ataatsimiinnermilu qanittukku pisumi sulineramik sungiusartup pisunik paasisaqarpiarsimannginnini suleqatiginnikkususeqannginnilu takutissimagai uppernarsarpaa. Aamma oqaatigaa isumaginninnermi siunnersortit allat A-mut sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisutut ingerlatsinermik tigusinissartik kisaatiginnikkaat.

D-mut oqarpunga sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisup ingerlatsiviullu isummersimanerat paasillunnariga, isumaqarlungalu sulineramik sungiusarneq ingerlaqqissappat tunngaviusut ataatsimiinnermi qanittukku pisumi oqaluuserineqarsimasut - isumaga malillugu - atuukkunnaarsimasut. D-lu isumaqatigiippugut inassuteqaat pillugu nassuiaat ingerlatsiviup Ilinniartimmuut nassutissagaa.

Illoqarfirmi K-mi tikeraarsimanerma nalaani paasivara sulineramik sungiusartup ingerlatsivimmi sulinermini flexkortimini nalunaaquttap akunneri 100-t sinnerlugit qaangiuttoorfigisimagai. Ajornartorsiummut tassunga aaqqiissutissatut sulineramik sungiusartup siunnersuutigaa nalunaaquttap akunnerini taakkunani akissarsiassani imminut tunniunneqassasut, tamannali isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaata ataanilu atsiortup itigartippaat. Oqarfigaara sulineramik sungiusarnermi ilinniartitsisuni isumaqatigiissuteqarfigisinnaagaa - pisariaqarnera naapertorlugu - nalunaaquttap akunnerisa qaangiuttoorfiusimasut ilaasa sulinngiffeqarfigineqarnissaat pillugu. Aammattaaq sulineramik sungiusartooq oqarfigaara sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunnerisa 32-t aalajangersarneqarsimasut annertunerusumik qaangernaveersaarnissaannut nammineq akisussaasoq, nalunaaquttallu akunnerpassui taakku A-p piffissap ingerlanerani suliffiup avataani inuunerminik suliffimmillu ingerlatsinerminik immikkoortitsisimasinnaannginneranut ersiutaasutut isigigikka.

Tikeraarsimaninni aamma paasivara sulineramik sungiusartup paasissutissat sulineramik sungiusarnermini paasisani eqqarsaatigalugit nipangiussisussaataa nerminik

nik unioqquittisisimasoq. Sulinermik sungiusartuq erseqqissaavigineqarpoq nipangi-
ussisussaaitaaneq suut tamaasa eqqarsaatigalugit atuuttoq, aamma AA-mi allanut
ingerlateqqitassaannigitsunik aniatsitseqatigisartai eqqarsaatigalugit. Tamatumunnga
atatillugu isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortaq qinnuigaara sulinermik su-
ngiusartup nipangiussisussaaitaanini unioqquteqqissagaluarpagu tamanna Ilinniar-
fimmuut nalunaarutigeqqullugu. Sulinermik sungiusartup AA-qatigisartakkami akor-
nanni suut oqaluuserineqarnissaannik killilersuisoqannginneranik oqarnini aalaja-
ngiusimavaa.

Aamma 28. aprilimi sulinermik sungiusartumit A-mit sianerfigineqarpunga. Suli-
nermik sungiusarnermi ilinniartitsisumik, immikkoortortaqqarfimmi pisortamik isu-
maginninnermillu ingerlatsiviup pisortaanik oqaloqateqarnera oqaatigaara, ilisima-
tillugulu pissutsit uannut oqaatigisaanit ajornerusut. Oqarfigaara ingerlatsiviup al-
lakkatigut inassuteqaataa Ilinniarfimmi sapinngisamik piaarnerpaamik suliarineqar-
tussa qutaqqigiga. Aammattaq ilisimatippara sulinermik sungiusarnerup nanginne-
qarnissaa ingerlatsiviup kissaatiginngikkaa, isumaqartungalu allami sulinermik su-
ngiusarnissamut periarfissarsiornissaanut kingusinaareersoq.

Sulinermik sungiusartuq oqarpoq ingerlatsiviup isumaa pakatsissutigeqalugu,
isumaqarlunilu assortuussutigeqartoq tassaasoq nalunaaquttap akunnerisa qaangi-
uttoorfigisimasami qanoq pineqarnissaat. Suliaq taanna kommunip qullersatut pisor-
taqatigiivnut ingerlateqqissamaarini oqarpoq. Ilisimatillugu oqarfigaara ingerlatsi-
vup sulinermik sungiusarnermik kipititsisoqarnissaanik inassuteqarnerminut tun-
ngavilersuutaa nalunaaquttap akunnerinut qaangiuttoorfiusimasunut attuumassute-
qanngitsoq. Annertunerusumik iliuuseqannginnermini saaffiginnissuterput utaqqi-
maaqullugu siunnersorpara.

K kommunimi D-p B-llu telefaxikkut nalunaarutaa ingerlatsiviup suliaq pillugu
inassuteqaataanik imalik 28. aprilimi tiguara.” (Atorfeqqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniarfiup K kommunimut telefaxikkut nalunaarutaani 29. april 1998-
imeersumi allassimavoq:

“Ilinniagaqartup A-p sulinermik sungiusarnerata ingerlanera pillugu ingerlatsi-
viup inassuteqaataanut ippassaq ullulerneqarsimasumut qujalluta matumuuna up-
pernarsassavarput sulinermik sungiusarnerup kipitinneqarnissaanik inassuteqaat
Ilinniarfiup malinniarmagu. Sulinermik sungiusartup ilinniarnini eqqarsaatigalugu
qanoq iliuuseqarnissaa pillugu maanngaanniit ilitersorneqassaaq.

...”. (Atorfeqqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkiami sulinermik sungiusarnermi ilinniartitsisumit 4. maj 1998-imi
atsiorneqarsimasumi imatut allassimasoqarpoq:

“Isumaginninnermi siunnersortinnigorniap A-p sulinermik sungiusarnerata kipi-
tinnegarnissa pillugu K kommunimut inassuteqaat rektoriugallartumut A-mut saq-
qummiuppara. Sulinermik sungiusartup nipangiussisussaaitaanerminik unioqquiti-
sinera pillugu nutaamik saaffiginnissut tunngavigalugu ilinniagaqartup sulinermik
sungiusarnerata ingerlaannavik kipitinnegartariaqarneranik kommunip uangalu nali-
liinerput A-p isumaqatigaa.

Immikkoortortaqqarfimmi pisortap B-p sulinermik sungiusartumik oqaloqateqan-
ngitsiarnerani K kommunim sianerfigaara. B nalunaarfigaara A-p sulinermik sungiu-
sarneranik kipititsinissamik kommunip inassuteqaataa Ilinniarfiup akuerigaa. Suli-
nermik sungiusartuq arlaleriarluni, kingullermillu tikeraarninni piffissap qitequn-
nerani naliliinermi nipangiussisussaaitaanerminik erseqqissaavigineqarsimammat
nipangiussisussaaitaanerminik unioqquittisiarnerit akuerineqarsinnaanngillat.

B qinnuigaara sulinermik sungiusartumik oqaloqateqareerniararuni pineqartoq
pisumi matumani qanoq-iliuuseqarnissaminik nalornissuteqarpat uannut sianerteq-
qullugu. Naggataatigut B isumaqatigiissuteqarfigaara suliami Ilinniarfiup isumaa,

uanga piffissap qiteqqunnerani naliliilernermi allakkiara kiisalu ullumikkut 29. aprilimi allakkiara telefaxikkut nalunaarutigalugit nassitutissagikka.

1. majimi A-mit sianerfigineqarpunga. Angerlarnissani eqqarsaatigalugu qanoq iliornissani paaserusuppaa. Ullut angerlamut angalaffiusinnaasut akillu misissoqqulugit qinnuigaara. Oqaloqatigiinnitsinni A oqarpoq pingaartumik uanga taperseruinnginnera pakatsissutigalugu. Isumaqarpoq sulinermi sungiusarfimmi ajornartorsutini eqqarsaatigalugit uannik tatiginninnera asuliinnartissimagiga. Oqaloqatigiinnitsinni A-p nipangiussisusaataaernerminik unioqqutitsisimanagera eqqartoqqipparput.

Kommunip Ilinniarfiullu qisuariarnerat paasisinnaangilaa, sullitanimmi eqqartuisarnini sullitanut ajoqutaasimangimmat. AA-qatigisartakkami nipangiussisusaataaernerminik nammineq naliliinini malillugu immunit ajornerujussuarmik unioqqutitsisarnerat nalunngilaa. Isumaqarpoq AA-qatigisartakkami ikiuisinnaanerisa imminut pingaaruteqarneranik Ilinniarfik paasinninnerusariaqaraluartoq. A illoqarfimmut uterluni tikippat apeqqut taanna pillugu oqaloqatigiumallugu neqeroorfigaara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniarfiup K kommunimut telefaxikkut nalunaarutaani 7. maj 1998-imeersumi ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“... ”

Tamatumunnga atatillugu A-mut malugeqquara ilungersuuteqarnera apeqqutaatinnagu sulinermik sungiusarnerata kipitinneqarnissaanik aalajangiinini Ilinniarfiup aalajangiusimagaa, pineqartup nipangiussisusaataaernerminik unioqqutitsinera innersuussutigalugu...

A oqarasuaatikkut oqaloqatigineqarnermini aalajangiisimanermik paasinninngiluinnarnini takutippaa, AA-qatigisartakkaminullu pissutsit tamaasa pillugit killeqanngitsumik aniatitsisarinnaminut akornutissaqanginneraanini aalajangiusimallugu, katsorsarnernerminullu tamanna pingaaruteqartoq oqarluni.

... . Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara A-p peersinneqarnissaanut komuni Ilinniarfimmit tamakkiisumik tapersersorneqarmat.

...”.

Allakkatigut 11. maj 1998-imeersutigut Ilinniarfiup A sulinermik sungiusarnerata kipitinneqarnera pillugu allaffigaa, allakkallu taakku allakkani ukunani qupperneq 1-imi issuarneqarput.

Ilinniarfiup KIIP-imut allagaani 18. maj 1998-imeersuni makku oqaatigineqarput:

“Ilinniagaqartoq qulaani taaneqartoq pillugu allakkannut qujallunga sulinermik sungiusartumut sulinermillu sungiusarfimmut attaveqartarninni allakkiana allakkamalu assilineri ilanngullugit nassiuppakka. Neriuppunga ilinniagaqartup pisumi tasani qanoq iliuseqarnissani pillugu sukumiisumik ilitsersorneqarsimanagera taakkunani takuneqarsinnaassasoq.

A-p KIIP-imut allagaani ersepoq nipangiussisusaataaernerminik unioqqutitsisimanini nassuerutigigaa, tamatumunngalu peqatigitillugu unioqqutitsinerit taakku sunniutaannik paasinninnginnini takutillugu. Tamannaana tunngavigalugu sulinermik sungiusarfimminut massakkullu Ilinniarfimmut sorsunnini ingerlakkaa.

Kisianni A-p atuangiffeqarallarnissamik qinnuteqaataata naliliiffigineqarnissaa maangaannit ammaffigineqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliffimmi pikkorissarnermik kipititsineq pillugu KIIP 26. maj 1998-imi A-mut allappoq. Allakkani taakkunani makku erseput:

“Allakkatit faxikkut 14. maj 1998-imi nassiunneqartut innersuussutigalugit matu-muuna nalunaarutigineqassaaq naammagittaalliuutit Kultureqarnermut, Ilinniarti-taanermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfirmmit suliarineqarsimammat.

Nammineq kissaateqarnerit malillugu ataatigut atsiortunga 18. maj 1998-imi or-nigullutit oqaloqatigaarma. Tamatuma kingorna nipangiussisussaataitaanermik uni-oqqutitsineq pineqarnerisq inatsisilerinikkut naliliiffigisassanngorlugu saqqummi-unneqarpoq.

Naliliinerup taassuma takutippaa suliami qulaani taaneqartumi nipangiussisus-saatitaanermik unioqutitsineq innersuussutigalugu illit sulinermik sungiusarfinnit peersitsinermigut Ilinniarfik eqqortumik iliorsimasq.

Ilinniarfik ilinniagaqartunik soraarsitsinissaminut pisinnaatitaavoq, tak. isuma-ginninnermi siunnersortinik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 31. oktober 1996-imeersumi § 8.

Aalajangiinerit taakku isumaginninnermi siunnersortinik ilinniartitsineq pillugu nalunaarut nr. 17, 20. august 1997-imeersq tunngavigalugu ilinniartitaanermut si-unnersuisoqatigiinnut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Ilinniartitaanermulli siunnersuisoqatigiit massakkut sulii pilersinneqarsimannngimmata Pisorta qarfiup tul-liulluni naammagittaalliorfigineqartussap suliaq suliarisimavaa, atuarfullu aalaja-ngienera ilalersorlugu.

Aalajangiingermut tunngaviutinneqarpoq paasissutissat ingerlateqqittarsimasatit tassaasimasut inuk (-it) kina (-kkut) pineqarnerisq(-sut) ilisarineqarsinnaalersil-lugu(-git) saqqummiunneqartarsimasut.

Paasissutissani inunnut atermikkut taaneqartunut tunngasuunngikkaluartulluun-niit pineqarsinnaapput. Aamma inuit aqqinik taasinngikkaluarluni paasissutissanik susassaqaanngitsunut allanut ingerlatseqqinneq nipangiussisussaataitaanermik unioq-utitsinertut pineqaatissiissutaasinnaavoq, tassaniami aalajangiisuusussaq tassaam-mat paasissutissat pineqartut, inunnit arlalinnit ilisarineqarsinnaasut inuup aalaja-ngersimasup namminerisaminik inuttut inuuneranut attuumassuteqarnerat.

AA-qatigiittartut tassaapput inuit illit suliffinnut attuumassuteqaanngitsut, taa-maattumillu taakkununga paasissutissanik ingerlatitseqqinneq eqqarsaatigalugu malittarisassat inunnut allanut ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat assingi atuupput.

Siunissaq pillugu pilersaarutivit ingerlateqqinnissaannut isumaliutiginnissaannul-luunniit piffissaqartinneqarnissat kissaatigigukku atuannigiffeqarallarnissamik qin-nuteqaat Ilinniarfirmut nassiussinnaavat. Tamatuma kingorna atuannigiffeqarallar-tinneqassasutit Ilinniarfik aalajangiippat atuannigiffeqarallarnertit ilinniarnersiutit pillugit malittarisassat eqqarsaatigalugit kipititsinertut isigineqassanngilaq.

Kisiannili ilinniakkavit aallarteqqinnnginnissaa qularinngilluinnarukku ilinniar-nerpit sapinngisamik piaarnerpaamik kipitinnissaa ilinnut iluaqutaasussaassaaq.

Sulinermik sungiusarfimmu ilinnut nanertuutaannginerusumut nuunnissannut tassanilu ilinniarninnik naammassinninnissannut periarfissaqarnerisq paasiniarukku tamanna Ilinniarfirmut oqaloqatiginnissutigisariaqarpat. Taamaattorli ilinniakka-mik nangitseqqinnissamut piumasqaataavoq nipangiussisussaataitaaneq pillugu ma-littarisassat atuuttut oqaatsikkut iliuuseqarnikkullu akuerissagitit.

Naggataatigut ilinniarninnik ingerlatseqqinnissannut imaluunniit atuannigiffeqa-rallarnissannik qinnuteqaateqarnissannut periarfissatit pillugit Ilinniarfik oqaloqati-geqqullugu kajumissaaqqikkusuppakkit. Atuannigiffeqarallarnertit nalaani siunissaq pillugu pilersaarutivit eqqarsaatigilluarnissaannut piffissaqalersinnaavutit, matu-mani ilumut isumaginninnermi siunnersortinngorusunnerit ilanngullugu eqqarsaati-geqqillugu.

Imaluunniit illit imminut ilaqtatillu eqqarsaatigalugit suliamut tarnikkut naner-tuuteqarnannginnerusumut ilinniarnermik nassaarniassanersutit?

“Meeqqamik qungujutsitsiffiusinnaasumik” nammineq oqarasuaatikkut 18. maj 1998-imi oqarnittut kissaatiginerpaasannut siunissamilu anguniakkannut ilinniagaqalernissamat periarfissaq soorlu pingaartumik isumaginninnermi siunnersortitut, isumaginninnermi peqqissaasumullu ikiortitut imaluunniit meeqqat atuarianni ilinniartitsisutut ilinniarnerniippoq. Ilinniartissuaq imaluunniit Perorsaanermut Ilinniarfik imaluunniit kommunip ilinniartitaanermut ilitsersuisoqarfia attaveqarfigisinnavaatit, ilinniartitaanerit taakku erseqqinnerusumik paasisaqarfigerusukkukkit.

Ilinniartitaanerni inunnik attaveqarfiusartut amerlanersaanni tamatumunnga periarfissaqarpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu peqatigiiffinni meeqqat pitsaanerusumik inuuneqalersitseqataaffigerusutavit ornittagaanni suliffiup avataatigut suliniuteqaqataaannissamat aamma periarfissaqarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkanni 2. juni 1998-imeersuni piumasaqaatitut saqqummiussakka Ilinniartifiup tamakkerlugit akisimangimmagit Ilinniarfik 29. juni 1998-imi allaffigeqqippara.

Ilinniarfik allakkatigut 2. juli 1998-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“A-p naammagittaalliuutaa pillugu allaffigeqatigiittarnermi allakkat siusinnerusukkut nassiunneqarsimasut aamma innersuussutigalugit imaattunik ilisimatitsissuteqassaagut:

- 1) A ilinniagaqarnerminit peersinneqarsimangilaq. Sulinermik sungiusarnera ator-tuutikkumaneqarsimangilaq, tamatumalu kingunerisaanik sulinermik sungiusarnerup ingerlanera kipitinneqarsimavoq.
- 2) A-p ilinniagaqarnini 1996-imi augustip qaammataani aallartippaa, taamaattumik inatsisitigut tunngaviusut tassaapput Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. maj 1989-imeersaq, aamma Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13 aamma 15, marluullutik 15. april 1991-imeersut.

1) pillugu

Ilinniagallip sulinermik sungiusarnera piffissap ingerlanera qiteqqukkaangat naammassigaangallu nalinginnaasumik naliliivigineqartarpoq. Suliami matumani Ilinniartifiup ilinniagallip sulinermik sungiusarnerata kipitinnissaa pisariaqartuusorimavaa, ilinniagallip nipangiussisussaannerminik arlaleriarluni unioqutitsisarnera tunuliaqutaralugu.

Ilinniagalik sulinermik sungiusartuq sungiusarfimmini atorfeqartitatut soraarsinneqarsinnaangilaq, kisiannili sulinermik sungiusartuq imaannaangitsumik kukkuluttuteqaraangat imaluunniit inatsisunik unioqutitsigaangat, atorfeqartinneqartoq assigalugu suliuunaarsinneqassaaq peersinneqassalluniluunniit. A-p nipangiussisussaannerminik arlaleriarluni unioqutitsisarnera maanngaanniit kukkuluttornertut imaannaangitsutut nalilerparput, sulinermillu sungiusarnerata kipitinneqarnissaanik sungiusarfigisaata inassutigisaa malissimallugu.

Aammattaq uagut naliliinerput malillugu A-p sulinermik sungiusarfissaanik alamik nassaarniarnissamat tunngavissaqangilaq. Sulinermik sungiusartup ajornartorsiutip ilungersunassusianik paasinninnginnera matumunnga pingaartumik pissutaavoq. Qasseeriarluni ajornartorsiut taanna pillugu A oqaloqatigineqartarsimavoq, ajornartorsiutilli ilungersunassusiata paasinissaa qaninnerulinngilaa.

Ilinniartifiup A-p orloveqarniarnissaanik kajumissaarinera oqaloqatigiittarnerit taakkua kingunerattut paasineqassaaq, oqaloqatigiittarnerni taakkunani siunnersorneqartarpoq ilinniagaqarnermut atanini attatiinnassappagu orloveqarniarnissaa pisariaqartoq. Ilinniagaqarnini ingerlateqqissinnaassaguniuk sulinermik sungiusarnerni aallaqqaataaniit aallarteqqittariaqarpaa, tassami sulinermik sungiusarnerni kipitinneqarqammersoq akuerineqartissinnaassaguniuk.

Kisiannili A-p isumaa unaavoq sulinermik sungiusarnera akuerineqassasoq, tamannalu tunngavilersuutigalugu orloveqarniarnissaaq akueriumangilaa. Illoqarfim-

mut K-mut tikinnermi kingorna A rektoriugallartumut ataatigullu atsiortumut saaffiginnippoq, orloveqarnissamillu qinnuteqaateqarnissaminut sulii ataasiarluni periarfissinneqarluni, taamaaliornissarli itigartitsissutigeqqippaa.

2) pillugu

Suliami allagarisartakkama kingullit assilineri ilannguppakka, sulinermik sungiusarfiup pillugu mappip assinga ilanngullugu ilinniagaqarnermillu aaqquissuussineq atuuttoq, tassani qupp. 172-173 sulinermik sungiusarnermut tunngassuteqartut innersuuppakka.

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilinniarfik amerlanerusunik paasissutisseeqqullugu 27. juli 1998-imi qinnuigaara. Ilinniarfik allakkatigut 13. august 1998-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

“...

1) A-p nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsinera pillugu:

K kommunip Ilinniarfimmu saaffiginnissummini oqaatigaa: “Aammattaaq ataatsimiinnerup taassuma kingunitsiannua ... (sulinermik pikkorissartup suleqatiginiarneqarneranik ajornartorsiuutit aamma pillugit) ... AA-qatigiittartut naammagittaalliuutaat ingerlatsiviup tiguaa, tassanilu A-p marloriarluni uparuarneqareeraluarluni nipangiussisussaataanerminik unioqqutitseqqittarnera pineqarpoq, tassami ingerlatsivimmi suliat ingerlasut sulii eqqartortarsimammagit.”

Paasissutissat taakku imminut saqqummiunneqarmata A-p nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsisarsimanini taakku sukkulluunniit miserratigisimanngilai, taamaattumillu kommunip paasissutissiissutaasa uppernassusiniq qularutiginninnissamut maanngaanniit pissutissaqarsimanngilagut. Aammattaaq A-p KIIP-imut naammagittaalliuutimimi nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsisarsimanini uppernarsarpai.

“Marlunngorpugut upernaap ingerlanerani suliffitsinnit soraarsitaasut, AA-qatigiittartut qulaani taaneqartut sulisitsisutsinnut killuutigisimammattigut, tatiginnilluta aniatittarsimasagut pissutigalugit, naak taakku suliffitik namminneq oqaluuserisarlualugit.”

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut A nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsisarnera pillugu iluamik oqaloqatigineqarsinnaanngilaq, tassami AA-qatigisartakkaminut pissutsinik sunilluunniit aniatitsisinnaatitaanini atorsimallugu oqartuarami, tamannalu KIIP-imut naammagittaalliuutimimi aalajangiusimavaa (Ombudsmandimut naammagittaalliuutitut oqaasertalersugaasumi).

2) K kommunip A-llu akornanni aaqqiagiinngissut pillugu makku oqaatigisinnavaq:

Kommunip saaffiginnissutaa 28. aprilimi ullulernerqarsimasoq tassaavoq sulinermik sungiusarfiup Ilinniarfimmi pisortaa sunut sulinermik sungiusarnerup kipitinnerqarnissaanik inassuteqaataata ingerlatinneqarnera. Saaffiginnissut taanna imm. 8.3 tunngavigalugu suliatut suliarineqarsimavoq, tassami A-p nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsinera pissusaaffimminik sumiginnaaneratut isigineqarmat.

Tamatununga atatillugu maanngaanniit malugeqqussavarput Ilinniarfiup 1. juli 1997 aallarnerfigalugu Ilinniarfissuarmut avissaartinneqarnerata kingorna Ilinniarfimmi ilinniagaqartut eqqarsaatigalugit ilinniarfissuarmi rektori oqartussaaffeqartitaajumaarmat. Ilinniarfik avissaarnerulli kingorna nammineq rektoreqarsimavoq, R-ilu tassani rektoriugallartut atorfeqarluni.

3) Sulinermik sungiusarfiusup aamma Ilinniarfiup akornanni isumaqatigiissut taakku marluk akornanni isumaqatigiissutaavoq, sulinermik sungiusartooq isumaqatigiissuteqarfigineqarani. K kommunimut saaffiginninnitsinni oqarfigineqarpuqut isumaqatigiissut sulii kommunimiittoq, A-llu sulinermik sungiusarneranut atatillugu

kommunip sulinermillu sungiusartup akornanni allakkatigut isumaqatigiissuteqartoqarsimanngitsoq, tamannalumi aamma pisariaqartuunngilaq.

Tamatumunnga atatillugu maanngaanniit malugeqqussavarput ilinniagaqartut sulinermit sungiusarnissartik sioqqullugu tamatumunnga piareersaataasumik pikkorissartinneqartarmata; kiisalu ilinniagaqartut sulinermit sungiusalernertik sioqqutisiarlugu semesterit pingajuata inaarsarnerani ingerlatsiveqarneq pillugu ilisimasasat soraarummeerutigisarlugit. Taamaattumik ilinniagaqartut sulinermit sungiusarnissaminut nalinginnaasumik piareersimasussaapput, pingaartumillu nipangiussisussaataitanerminnut tunngasut iserfigilluareersimasarlugit.” (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq.)

K kommunimut 25. august 1998-imi allagaqarpunga, kommunilu qinnu-igalugu suliame allagaatit atukkiuteqqullugit, A-llu naammagittaalliuutaa oqaaseqaateqarfigeqqullugu. Ilinniarfiup allagai A-mut tusarniaatigalugit tamatumunnga peqatigitillugu nassiuppakka.

A-p oqaaseqaatai 23. september 1998-imi tiguakka. A-p ilaatigut makku oqaatigai:

“Ilinniarfiup allagai 2. juli 1998-imeersut innersuussutigalugit tassani allassimavoq sulinermit sungiusarnera nipangiussisussaataitaninnik arlaleriarlunga unioqqu-titsisarnera tunngavigalugu akuerineqarsimanngitsoq, tassunga imatut oqarumavun-nga:

Ombudsmandip Ilinniarfimmut apeqquteqaataani ... sulinermit sungiusarneq pil-lugu isumaqatigiissummit issuaasoqarsimavoq, ilaatigut imm. 3.2, titarnerit pinga-juat “Sulinermit sungiusartup pissutsit sulinermit sungiusarnermini ilisimalersima-sani allanut oqaatigiissagunigit ilaqutariit, inuit il.il. ilisarnarunnaarsillugit taamaali-ussaaq” issuaaneq naavoq. Isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamut D-mut aamma Ilinniarfimmut arlaleriarlunga erseqqissarsimavara aternik sumiiffinnillu sullitat ilisarineqarsinaanerannik kinguneqarsinnaasumik ataasiarlungaluunniit taa-saqarsimannngitsunga, tamannalu D-p aamma uppersarsimavaa.

Atuaqatittut ... ilerusunngilanga, taannami sulinermit sungiusarnerata nalaani pi-suni ilungersunartuni sulisitsisuaata sianiutigissaatinik tunisariaqarsimammagu, ima-luunniit sulinermit sungiusarnermi ilinniartitsisuttut, taassumani naggataatigut qa-sungaarami takorluukkat piviusullu immikkoortisimasinnaajunnarmagit, tamannalu assersuutigalugu imatut erserpoq: Isumaqatigiissuteqareeraluarluni angerlarsimaf-fimmut pulaarnaveersaarpoq, naak sullitap utaqqigaluaatigut. C oqarpoq oqaan-nassasugut tamatuma nalaani nukinginnartumik suliassaqalersimasugut, ilumoor-torli unaavoq nukinginnartumik suliassaqalinngitsugut allaffimmiiginnarlutalu, C-lu allakkanik allappoq, imaluunniit ilaqutariit ajornartorsiutilerujussuit isumaginnin-nermut ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani oqaluuserineqarsimasut pillugit nuki-nginnartunik suliassaqarpugut, kisiannili sapaatip akunnerini arlalinni attaveqarfigi-simannngisavut pillugit C ullaakkut ataatsimiinnerit ilaanni sallulluni oqarpoq attave-qarfigisimagigut, uangalu tamanna ilumuunnginnerarpara ilaqutariit taakku aalaja-ngersimasumik suli suleqatigilersimannnginnatsigit, imaluunniit aalajangersimasu-mik sullitaasa ilaat isumaginninnermi siunnersortip allap tigusariaqarsimallugu, tas-sami sullitaq taanna isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamut D-mut sianersi-mammatt erseqqivissumillu oqarluni C oqaloqatigeqqikkumanagu, ... pillugu taper-sersornanilu ikiorsimannngimmani. Ilisimatitsissuttut nalunaarutigerusuppara suli-nermut sungiusarninni ilinniartitsisuma sulinnitsooqattaarnerujussuata nalaani sul-litat arlallit attaveqarfigisimagakkit, taakkulu uanga pillunga sulisitsisunnut ataasi-arlutilluunniit naammagittaalliorsimanatik.

Isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamut aamma isumaginninnermi siun-nersortit pisortaannut, B-mut, arlaleriarlunga oqarsimanittut isumaqartuarpunga su-

linermut sungiusarnera taama ingerlalluartigisoq Anonyme Alkoholikereqatikka (AA-qatikka) pisuni tamani atortarakkit. Qasusuunngitsoortarpunga, taamaalillutillu sullitama tamanna iluaqutissarsivigisarlugu. Ilaqutariinnut, suliffimmut il.il. tunngasut pillugit AA-qatigisartakkakka aniatitsivigigaangakkit nutaanik nukissaqalertarpunga. Isumaqarpunga sulinermik sungiusarnermi ilinniartitsisuma sulinermut sungiusartuutigiumajunnaarlunga imaaliillaannaq piumasaqarluni ajorsinnaasut pillugit saaffiginnittaqaataarpallaanera isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortap qatsukkaa, tassami ullaap tungaani piffissallu qiteqqunnerani naliliinnermi nersoriarlunga ualikkut atorsinnaanngitsutut isigilermanga. Tassani oqaatigeriasarpaa qaangiuttoorneqarpallaartunga sungiusartorissallungalu piuminaappallaartunga.

AA-qatigisartakkannit (Ikinngutinnit?), ataatsimiinnerni suut TAMARMIK oqaluuserineqarsinnaasut inertaleqqikkumanani imminoorumananiluunniit, oqaluuserisat inip ataatsimiiffiusup avataanut ingerlateqqinnagit.

...

Akuersineq ullut tamaasa suliarortarninnik tunngaveqarpoq, januarip aallartinnerani meeqqap napparsimanerani ullut sulliit marluk eqqaassanngikkaanni. Tamatumani saniatigut napparsimanikuunngilanga, qaangiuttoornikka taarserlugit sulingiffeqarfisimanagit feriarsimanangaluunniit.

Sullitanut attaveqarneq eqqarsaatigalugu: Assersuutigalugu sullitanik oqaloqateqarneq aamma sulianik ilusilersorluagaasumik ingerlatsineq nalorniffigisimagaluarpakka, piffissalli ingerlanerani ajunngivissumik ingerlagama sullissisut ataatsimiinneranni sullitakka pillugit angusaqartarsimavunga, isumaginninnermullu ataatsimii-titaliap ataatsimiinnerini oqallinnerni peqataasinnaalerlunga. Tamakku saniatigut ilaqutariinnut ajornartorsiutilerujussuarnut nammineerlunga ornigussinnaanngorpu-nga. Assersuutigalugu siviisumik suliffissaarusimasunik oqaloqateqartarninni oqaluttuutarpakka suleqatigiinnikkut, Qaiffimmiinnikkut/AA inuttut qaqeqqissinnaasut, katsorsarneqarnissamillu soqutiginnilersittarlugit. Qulaani taaneqartut tunngavilugit uanga pillunga oqaaseqaammik patajaatumik pitsaasumillu ingerlasunga oqaatigineqarpoq.

Taamatut angusaqarsinnaassaguma uanga nammeneq ajornartorsiutima Qaiffimmi AA-milu suliarinissaat pisariaqarsimavoq, pingaartumik AA-mi, tassami inoqatinnut ammanngikkuma imminut qimarratigilissallunga misigisimagama. ...

... . Arnamuna pinaveersaartitsinnermut allaffiup katersortarfimmi ilaanneeriarluni oqalugiartittagaata AA-mi oqaluuserisarsimakka sulisitsisunnt D-mut oqaluttuari-simagai, tamatumalu naggataatigut kinguneralugu sulinermik sungiusarnerma taamanikkut ilissinnut, Ilinniarfimmut, saaffigineqqaarninnut sanilliullugu uannut iluatsileruttortup unitsinneqarnera....

... ." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunip oqaaseqaatai 12. oktober 1998-imi tiguakka. Kommunip makku oqaatigai:

"Suliap atukkiunneqarnissaanik naammagittaalliummullu oqaaseqaateqarnissamik Ombudsmandip qinnutigisaqarnera innersuussutigalugu suliame allagaatit assilineri kommunillu oqaaseqaatigisaa matumuuna nassiunneqarput.

AA-gruppimut (Anonyme Alkoholikere) .. E.. aqutigalugu saaffiginnissummik ingerlatsivik, isumaginninnermut pisortaq D februarip 16-iani tigusaqarpoq, tassalu A, AA-t ataatsimiinnerini peqataanermini suliasat, isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulinermi ilisimasaqarfiligikkani, oqaluuserisarai. Naak A aternik toqqartumik taasaqarneq ajorluartoq oqaluuserinninnerit ima sukumiitigisarput, najugaqarfiusoq ilaqutariillu katitigaaneri (inersimasut amerlassusii, meeqqat amerlassusii il.il.) taaneqartarlutik, taamaammatt kikkut eqqartorneqarnerinik eqqoriaanissaq AA-mi ilaasortanut ajornaquteqartarsimannigilaq. AA-mi ilaasortat arlaleriarlutik (ilu-

sitsinatik) tamanna A-mut assuarliutigisarsimavaat erseqqissuliutigalugulu taakkua namminneq susassarinnngikkitik.

E-mit saaffiginnissuteqarneq nassataqarpoq D-p E peqatigalugu A-mik namminermik oqaloqateqarnerannik, tamatumani D-p nipangiussisussaataitanermut malittarisassat malinneqarnissaat eqqaasitsutigeqqillugu imatullu naggaserlugu, A'p isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulineramik sungiusarnermini suliarisartakkanik, AA-t ataatsimiinnerini allaniluunniit oqaluuserineqartartunik eqqartuinnngisaannarnissaminik peqquneqarluni. Nipangiussisussaannermut malittarisassanik unioqqutitsineq ataatsimiinnermi tassani A-mit imatut illersorneqarpoq, nammineq inuttut "aniatitsinissaminik" pisariaqartitsilluni, aammalu AA-t ataatsimiinnerini suut tamarmik oqaluuserineqarsinnaasut, nammineq pisariaqartitsineq malillugu suut tamaasa.

Sulineramik sungiusarnerup ingerlaneramik, sulineramik sungiusartumik A-mik, apriilip 22-ni sulineramik sungiusarnerup qiteqqunnerani naliliisoqarpoq, sulineramik ilinniartitsoq C taamatullu Ilinniarfimmi pisortaq F peqataatillugit. Sulineramik sungiusarnerup qiteqqunneranut atatillugu naliliinnermi ilaatigut nipangiussisussaannermut malittarisassat oqaluuserineqarput.

Sulineramik ilinniartitsisooq C apriilip 24-ni sulineramik ilinniartitsisuujuunnaarluni nalunaarpoq, tassami A-mit nanertugaasutut/qunutitaasutut misigisimagami imatut, taannami suliani suliarineqartuni tullerriaaginnarni sulineramik ilinniartitsisuni isornartorsiortuarmagu ikiorserneqarnissaanillu kajumissaarlugu.

D-p, C-p, A-p ataatigullu atsiortup (B-p) akornanni apriilip 27-ni ataatsimiittoqarpoq. Taamatut pisoqannginnerani isumaginninnermi siunnersortit qassiullutik ataatsimeeqatigiipput kiap sulineramik ilinniartitsisutut suliaq tigusinnaassaneraa isummerfigiumallugu. Isumaginninnermi siunnersortit tamarmik pisinnaanatik nalunaarput, tassami sulineramik sungiusarnerup maannamut ingerlasimanera tunuliaqutaralugu immikkut suliaasoq/ilinniagaasoq akisussaaffigilerumannnginnamikku.

Ataatsimiinnermi A nalunaarfigineqarpoq C sulineramik ilinniartitsisoriunnaaraa, isumaginninnermilu siunnersortit allat sulineramik ilinniartitsisutut sulineramik tigusisinnaasorinngitsut, taamatuttaarlu A-mut erseqqissaatigineqarpoq ingerlatsiviup piumi matumani Ilinniarfik attaveqarfigisariaqarsorigaa, sulineramik ilinniarnerup ingerlanerata kipitinnissaa siunnersuutigissallugu. Ilinniarfik matuminnga 28. april 1998-imi allaffigineqarpoq.

Ulloq taanna ingerlatsivik AA-gruppimit saaffiginnissumik nutaamik tigusaqarpoq, tassalu A-p nipangiussisussaannermut malittarisassat sulii unioqqutittarai, tassami siuliini allaatigineqartutut suliat ingerlanneqartut imatut eqqartortarmagit, AA-mut ilaasortat suliat eqqartorneqartut (inuit) ilisarisinnaallugit.

Apriilip 28-ni D A-lu naapippit, tassami taassuma pisut tamakkerlutik oqaloqatigiissutigineqarnissaat kissaatigeqqimmagu, sulineramik sungiusarnerminik nangitseqqissinnaanissani siunertaralugu. Ataatsimiinnermi tassani nutaanik saqqummer-soqanngimmat ingerlatsiviup sulineramik sungiusarnerup ingerlanerata kipitinneqarnissaanik Ilinniarfimmut inassuteqarnini aalajangiusimaannarpaa.

Ingerlatsivik Ilinniarfimmit telefaxerummik apriilip 29-ni tigusaqarpoq, tassuuna nalunaarutigineqarpoq ingerlatsiviup siunnersuutigisaa akuerineqartoq, sulinermillu sungiusartoq tassanngaanniit ilitersorneqarumaartoq ilinniagaqarneranut tunngasumik qanoq iliornissaanik.

Tamatuma kingorna Ilinniarfimminngaanniit allakkanik tigusaaqqittoqarsimavoq, taakkunanga erserluni A Ilinniarfiup tungaanut nipangiussisussaannerup pingaaruteqassusianik paasinninnikinnermik ersersitsisimasooq.

...". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Piffissap qiteqqunnerani allakkiami Ilinniarfimmi sulinermik sungiusarnermut ilitersuisup 28. april 1998-imi atsiorsimasaanit ilanngullugu nassi-
unneqartumit makku erseput:

“Ullormi apriliip 22-ni K kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulinermik ilinniartoq A sulinermillu ilinniartitsisua C pulaarpakka. Pulaarnermut siunertaavoq piffissap qiteqqunnerani naliliinissaq.

Allakkiami immikkoortut ataasiakkaat piffissap qiteqqunnerani naliliinermi immersugassami immikkoortunut innersuussisuupput:

A 1-imut.

Sulinermik sungiusartoq assigiinngitsunik suliassaqqarpoq, ilaatigut: Sullitanik oqaloqatiginninnerit, angerlarsimaffinnut pulaarnerit, suliffiup iluani suliffiullu avataani soorlu ilaatigut atuarfimmi paaqqinniffimmilu ataatsimiinnerit, naatsorsuiner-
nik, qinnuteqaatinik allattuivinnilu allattuinerik suliaqarnerit.

A 2-mut.

Sulinermik sungiusartoq misigisimavoq suliassat annertusimaqalutillu piumasaqateqarfiusimaqisut. Illua'tungaaticullu ajugaaffiginiagassaasimapput soqutiginar-
tut.

A 3-mut.

Sulinermik sungiusartoq ingerlatsivimmi ataatsimiititaliap ataatsimiinnerini assigiinngitsuni peqataasarsimavoq, siullermik alaatsinaattutut, kingusinnerusukkullu peqataavissutut.

B 1-imut.

Sulinermik sungiusartoq sulianik misissuerusuttuuvog, suleqatiminik isumasuisarsimalluni ataatsimeeqateqartarsimallunilluunniit, naggaaticullu aalajangiisarsimalluni. Sulianik sukumiisumik suliaqarneq ingerlatissallugu paasillaarsimavaa.

B 2-mut.

Sulinermik sungiusartup allakkatigut oqaasiinnartigullu saqqummiussisarnini annertunerusumik ajornartorsiutiginnigilaa. Nammineq oqaatsini, tassalu kalaallit oqaasii, atorumaneruai.

B 3-mut.

Sulinermik sungiusartup ingerlatsivimmi suleqatiminik suleqateqarnera pitsaanerulersimavoq. Matoqqavallaarunnaarsimavoq, isumaqatigiinngissutillu pitsaanerumik qaangerniarsinnaalersimallugit.

B 4-mut.

Sulinermik sungiusartoq suliffeqarfinnik allanik pitsaasumik suleqateqartarsimavoq.

B 5-imut.

Sulinermik sungiusaasumik suleqateqarnera ajornartorsiuteqarfiusimavoq. Pingaartumik aallarteqqaarnerata nalaani imminnut saneqquitiinnarlutik oqaluttarsimapput, suleqatigiinnerlu isumaqatigiinngiffiusarsimalluni. Suleqatigiinneq piffissami kingullermi pitsaanerulersimavoq, isumaqatigiinngissutillu aqqinneqartarsimallutik. Sulinermik sungiusaasup imminut kamagittartorujussuusimanera akuer-
saartorujussuusimaneralu sulinermik sungiusartup eqqumaffigaa.

C 1-imut.

Sulinermik sungiusartoq sullitanut attaveqarnermi aallaqqaataani nalornikuluk-
kaluuarluni pikkorissartorsimavoq.

C 2-mut.

Sulinermik sungiusartoq inuit allat ajornartorsiutaannik paasinnilluartartuuvog. Ilaanneerarluni sullitami ajornartorsiutaannit assut sunnertissimasarpoq.

C 3-mut.

Sulineramik sungiusartooq suliami ajornartorsiutaasunik saqqummiussillaqqissuuvoq. Ajornartorsiutiiviit ajornartorsiuteeqqallu immikkoortinnissaat paasisimavaa.

C 4-mut.

Sulineramik sungiusartooq naliliilluni isumaqarpoq isumaginninnermi ajornartorsiutit aaqqiivigineqarnissaat illoqarfiup K-p piumassuseqarfigilluaraa. Isumaqarpoq kommunip ingerlatsinera paasilluarsimallugu.

C 5-imut.

Sulineramik sungiusartooq suliamini suliniuteqartalersimavoq, nammineerlunilu sulilluarnerulersimalluni.

D 1-imut.

Sulineramik sungiusaasup sulineramik sungiusartooq ulluinnarni sulinermi ilitser-sortarpaa.

D 2-mut.

Nalunaaquttap akunnerini aalajangersimasuni ataatsimeeqatigiittarnissat isumaqatigiissutigineqarsimapput, pisariaqarfiatigut ilaneqarsinnaasut.

D 3-mut.

Sulineramik sungiusartup ilitserorneqarnini atorluarpaa.

E 1-imut.

Sulineramik sungiusartooq patajaatsumik suliarortarsimavoq, pisinnaassutsilu nammineq naammagisimaarlugu. Sulineramik sungiusareermermi kingorna sullitat ataveqarfigisarsimasami attaveqarfigisarnerisa nanginnissaat kissaatiginartippaa. Sulineramik sungiusaasooq isumaqarpoq sulineramik sungiusartooq piffissami kingullermit pitsaasumik ineriartornermut pulasimasooq.

E 2-mut E 3-mullu.

Sulineramik sungiusartooq sullitanik amerlanerusunik ingerlataqassanngilaq, aqut-sinermullu tunngasut inatsisitigullu tunngaviusut samminerusariaqarlugit.

E 4-mut.

Sulineramik sungiusartup ilinniagaqarnermi naammassinissaa piumassuseqarfigisorujussuuaa. Sulineramik sungiusaasooq isumaqarpoq sulineramik sungiusartup ilinniagaqarnini naammassininnaassagaa, ilorraap tungaanut ineriartornini ingerlatiinnaruniuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 4. november 1998-imeersutigut Ilinniarfik K kommunilu amerlanerusunik paasissutisseeqqullugit qinnuigaakka.

Ilinniarfik 11. november 1998-imi imatut akissuteqarpoq:

"Suliami matumani paasissutissanit nassiunneqareersunit takuneqarsinnaasutut A-p sulineramik sungiusarneranik kipititsinissamik Ilinniarfiup aalajangiineranut Kommuni inassuteqaataa kisimi tunngaviunngilaq.

Tamatumunnga atatillugu ataatigut atsiortup allakkiai 29. aprilimeersut aamma 4. majimeersooq innersuussutigineqassapput, taakkunanimi pisut ingerlanerat aalajangiinermik naggaserneqartoq allaaserineqarmat. Allakkiat taakku allakkiamut matumunnga ilanngullugit nassiunneqarput, pissutsit aalajangiinermit pingaaruteqartut nalunaaqutsersorlugit.

Allakkianit ilanngullugit nassiunneqartunit takuneqarsinnaasutut A sulineramik sungiusarfimmini ajornartorsiutai pillugit oqaloqatiginiarneqartarsimagaluarpoq, kisiannili A-p oqaloqateqarnissaq tusarumanaguluunniit oqaloqatigineqarsinnaanngimmat ikiornissaa ajornarsimavoq.

Ilinniarfik naliliilluni isumaqarpoq A sulineramik sungiusarnermi kipitinneqarnerata nalaani sulineramik sungiusarfimminik suleqateqarfigeqqissinnaanngisaminut imminut innississimasooq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq K kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliamut matumunnga peqataasut tamar-

mik suleqatiginnissamat annertuumik piumassuseqarlutik takutitsisimasut, tassa-nilu A eqqarsaatigalugu assut naammagittarsimallutik.

A-p sulineramik sungiusarnerata kipitinneqarnissaanik aalajangiineq siusinneru-sukkut allaaserineqareersutut nipangiussisussaataitanerminik arlaleriarluni unioqqu-titsisimanera tunngavigalugu pisimavoq, sulinermilli sungiusarfimminut ilinniaga-qarfimminullu suleqatiginnikkusussuseqannginnermigut A-p pissutsit ajorneruler-sippai, ilinniagaqarnerminillu ingerlatseqqinnissaminut periarfissani ajoquserlugit.

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkani allakkiani ilanngullugit nassiunneqartutut innersuussutigine-qartuni tulleriinneri malillugit 29. april 1998-imeersumi aamma 4. maj 1998-imeersumi makku nalunaaqutsersorneqarsimapput (allakkiat taakku matumani siuliini issuarneqarput):

Allakkiaq 29. april 1998-imeersoq:

“...

Aamma 28. aprilimi sulineramik sungiusartumit A-mit sianerfigineqarpunga. Su-lineramik sungiusarfimmi ilinniartitsisumik, immikkoortortaqarfimmi pisortamik i-sumaginninnermillu ingerlatsiviup pisortaanik oqaloqateqarnera oqaatigaara, ilisi-matillugulu pissutsit uannut oqaatigisimasaanit ajornerusut. Oqarfigaara ingerlatsi-viup allakkatigut inassuteqaataa Ilinniarfimmi sapinngisamik piaarnerpaamik sulia-rineqartussaq utaqqigiga. Aammattaaq ilisimatippara sulinermik sungiusarnerata na-ngerlatseqqinnissaa ingerlatsiviup kissaatiginnikkaa, isumaqartungalu allami suliner-mik sungiusarnissaminut periarfissarsiornissaanut kingusinaareersoq.

Sulinermik sungiusartoq oqarpoq ingerlatsiviup isumaa pakatsissutigeqalugu, isumaqarlunilu assortuussutigineqartoq tassaasoq nalunaaquttap akunnerisa kater-sorsimassami qanoq pineqarnissaat. Suliaq taanna kommunip pisortaanut qullersa-nut ingerlateqqissamaarini oqarpoq. Ilisimatillugu oqarfigaara ingerlatsiviup suliner-mik sungiusarnermik kipititsisoqarnissaanik inassuteqarnerminut tunngavilersuutaa nalunaaquttap akunnerinut katersorneqarsimasunut attuumassuteqanngitsoq. Anner-tunerusumik iliuuseqannginnermini saaffiginnissuterput utaqqimaaqqullugu siun-nersorpara.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkiaq 4. maj 1998-imeersoq:

“...

B qinnuigaara sulinermik sungiusartumik oqaloqateqareerniararuni pineqartoq pisumi matumani qanoq iluuseqarnissaminik nalornissuteqarpat uannut sianerteq-qullugu. Naggataatigut B isumaqatigiissuteqarfigaara suliami Ilinniarfiup isumaa, uanga piffissap qiteqqunnerani naliliilernermini allakkiaara kiisalu ullumikkut 29. aprili allakkiaara telefaxikkut nalunaarutigalugit nassiutissagikka.

1. majimi A-mit sianerfigineqarpunga. Angerlarnissani eqqarsaatigalugu qanoq iliornissani paaserusuppa. Ullut angerlamut angalaffiusinnaasut akillu misissoqqul-lugit qinnuigaara. Oqaloqatigiinnitsinni A oqarpoq pingaartumik uanga tapersersu-innginnera pakatsissutigalugu. Isumaqarpoq sulinermi sungiusarfimmi ajornartorsi-utini eqqarsaatigalugit uannik tatiginninnini sumiginnarsimagiga. Oqaloqatigiin-nitsinni A-p nipangiussisussaataitanerminik unioqqu-titsisimanera eqqartoqqippar-put.

Kommunip Ilinniarfiullu qisuariarnerat paasisinnaangilaa, sullitanimmi eqqar-tuisarnini sullitanut ajoqutaasimanngimmat. AA-qatigisartakkami nipangiussisus-saataitanerminnik nammineq naliliinini malillugu imminit ajornerujussuarmik uni-oqqu-titsisarnerat nalunngilaa. Isumaqarpoq AA-qatigisartakkami ikiuisinnaanerata imminut pingaaruteqarneranik Ilinniarfik paasinninnerusariaqaraluartoq. A Nuum-

mut uterluni tikippat apeqqut taanna pillugu oqaloqatigiumallugu neqeroorfigaara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A 13. november 1998-imi uannut allagaqarpoq. Allakkanit taakkunnanit ilaatigut makku erserput:

“...
...

Siullermik E-p isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortamut D-mut saaffigin-nissutaa pillugu, pinaveersaartitsinermi siunnersorti ..F.. oqaloqatigiinnermi E-p ua-ngalu peqataanitta saniatigut aamma peqataavoq, sullitat sumi najugaqarnerat siu-sinnersukkut allakkanni arlaleriarlunga oqartarmittut oqaatiginngisaannarpara. Ater-nik najugaqarfinnillu taasarneq ajorpunga. B-p allakkamini najugaqarfiit pillugit taasai maangaannaq tigusaapput, ilisarineqarsinnaanatillu. Inuit ilisarisinnaagalu-a-runikkilluunniit taakku sulisitsisumut oqaatigisussaangilaat. Imigassamut malugi-simaarniutinullu allanut, soorlu hashimut, iisartakkanut aningaasanoorutinullu nak-kaateqqinninnissamut AA-t tunngaviat annerpaaq tassa pissutsini tamani atorsin-naasatit tigukkit, atorsinnaangisatillu immineerlugit.

Sulineramik sungiusarneq pillugu isumaqatigiissut malillugu sullitat eqqartorsin-naavakka qasusoorumananga, aqqi taanngiinnarlugit, isumaqatigiissutillu taassuma allannortinneqarnissaata tungaanut atuuttuusutut isigaara, AA-mi ilaasortap ilaa-sortaqatiminut naalagaaniarsinnaajunnaarluni ajuallannera pinnagu.

Piffissap qiteqqunnerani 22. aprilimi naliliiniarnermi sulineramik sungiusaasup sulinermillu sungiusarnermi ilitersuisup naalakkipajaarpaannga suliakka AA-t a-taatsimiinneranni oqaluuserisaqqunagit, nipangiussisimasussaataitaanerlu pillugu immikkoortoq atuuttuusooq sulineramik sungiusarneq pillugu mappimiittoq oqaluuse-rinagu, tassanilu oqaatigineqarpoq sullitavut oqaluuserissagutsigit taamaaliussasu-gut taakku ilisarineqarsinnaajunnaarsillugit.

Immikkoortumut tullermut 24. aprilimeersumut atatillugu piffissap qiteqqunne-rani naliliinnermi C-p patajaatsuunerarlunga ilorraallu tungaanut ineriartornerarlunga nersualaarpaanga, taannalu piffissap qiteqqunnerani naliliineq pillugu oqaase-qaammi allassimavoq, taamaattumik taassumunnga tarnikkut qunusiarinninnermik oqarneq paasinnigilara. Sullitat arlallit isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut oqareerlutik C-mut iseqqikkumangimmata ullaakkut ataatsimiinnerit arlaanni C si-unnersorpara ikiortissarsioruni pitsaanerussannginnersoq.

...

AA-mi ilaasortat nipangersinniarlunga ulloq taanna sulineramik sungiusarfinnut saaffigineqqinnerat uannut sunniuteqanngilaq, tassami sulineramik sungiusaasutut ilerusunnginnama. AA-mi ilaasortat uagut allaffitsinni issianeq ajorput, sullitalu ukiorpassuarni anniatiminnik aniatitsinerat uagut inuttut nukitsinnik ilanngartuisa-qisut tusarnaassanagit. Suliallu aamma ilisarineqarsinnaaneq ajorput.

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommuni 30. november 1998-imi imaattunik allagaqarpoq:

“4-11-1998-imi allakkasi innersuusstigalugit oqaatigineqassaaq, A sungiusarne-rup kipitinneqannginnerani ingerlaavartumik, ataatsimiinnerni ingerlanneqartarsi-masuni peqataasarnermini, oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartuarsimasoq (6/10-1998-imi allakkat takukkit).

Ilinniarfik, kommunip sungiusarnerup kipitinneqarnissaanik innersuussteqarne-ranut akuersilluni, telefaxikkut nalunaaruteqarmat, sungiusarneq 29/4-1998-imi ki-pitinneqarpoq.”

Suliamik suliarinninnnut atugassatut Ilinniarfiup mappiutaa suliner-mik sungiusarnermut tunngasoq tigusimavara. Taanna sulineramik sungiu-sarnermi pissutsit assigiinngitsut pillugit paasissutissanik imaqarpoq.

Sulineramik sungiusarnek pillugu mappimi sulineramik sungiusartup, sulineramik sungiusarfiup aamma Ilinniarfiup pisussaaffii assigiinnngitsut allaa-serineqarsimapput, taannalu taaneqartarpoq sulineramik sungiusarnek pillugu isumaqatigiissut. Sulineramik sungiusarnek pillugu isumaqatigiissutmi ilaatigut makku allassimapput:

“... ”

3.1 Sulineramik sungiusartut sulineramik sungiusarfimmi isumaginninnermi siunnersortit il.il. atorfeqartitaasut pisussaaffeqarnerattut tunngaviatigut pisussaaffeqarput, matumani immikkoortoq 4 naapertorlugu suliffimmut takkuttarnissamik pisussaaffeqarnek ataasiakkaallu sulinerami malitassaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat napparsimaneq allanillu pissuteqarluni sulinnitsoornerit eqqarsaatigalugit suliffeqarfiup malittarisassai atuupput. Tasunga atatillugu sulinnitsoornermut nalunaarsuiffik qaammatit tamaasa immersorneqartassaaq ...

Sulinnitsoorneq pillugu malittarisassat Ilinniarfissuup aalajangersagai ilinniagarnerup sinnerata nalaani atuuttut piffissami sulineramik sungiusarnerup nalaani atuuttuupput.

3.2 Sulineramik sungiusartut atorfeqartitaasut allatulli nipangiussisussaataapput, nipangiussisussaataanerlu sulineramik sungiusarnerup qaangiutereernerani aamma atuuttuvoq.

Sulineramik sungiusartup pissutsit sulineramik sungiusarfimmini paasisani oqaluttuarissagunigit tassani ilaqutariit, inuit il.il. aqqisa ilisarnarunnaarsinnissaat isumagissavaa.

Nipangiussisussaataaneq pillugu imaluunniit ilisimasat allaganngorlugit ator-nissaat nalornisigineqarpat sulineramik sungiusartup sulineramik sungiusaasoq akisussaasoq isumasiussavaa.”

“... ”

6.2...

Illitersuisoq piffissap qiteqqunnerani naliliinerami sulineramik sungisartup, sulineramik sungiusaasup aamma Ilinniarfimmi sulineramik sungiusartunut ilitersuisup akornanni oqaloqatigiinnertut ingerlanneqartumi peqataassaaq.

Sulineramik sungiusarnermi aqqitassaqarpat sulineramik sungiusaasutut akisussaasoq piffissap qiteqqunnerani naliliineq tunngavigalugu malitseqartitsissaaq. Sulineramik sungiusarnek akuerineqarsinnaanngitsoq pissutsit takutippassuk sulineramik sungiusaasup piffissap qiteqqunnerani naliliinerami sulineramik sungiusartooq tamatuminnga ilisimatissavaa.

6.3 Sulineramik sungiusarnek akuerineqarsinnaanersoq sulineramik sungiusaasup aalajangissavaa. Sulineramik sungiusaaneq akuerineqarsinnaassappat sulineramik sungiusarnermi suliasat marluk pinngitsooratik suliarineqartussat tamarmik Ilinniarfimmit akuerineqarsimassapput.

“... ”

8. Sulineramik sungiusartup sulinermillu sungiusarfiup akornanni isumaqatigiinnngissutit sulinermillu sungiusartup sulineramik sungiusarfimmini ajornartorsiutaasa taakkununga assingusut suliarineqartarneri.

8.1 Sulineramik sungiusartup sulinermillu sungiusarfiup akornanni isumaqatigiinnngissuteqartoqalerpat apeqquutip aqqinneqarnissaa siunertaralugu ingerlaannaq oqaluserineqarnissaa sulineramik sungiusaasutut akisussaasup sulinermilluunniit sungiusartup isumagissavaa.

Ajornartorsiuteqartoqarnera malugineqarniariarpat tamanna sulineramik sungiusarnermi akuusut allat sulineramik sungiusaasumut oqaatigissavaat. Ajornartorsiut imaaliillaannaq aqqinneqarsinnaanngippat ataatsimiigaaqqusisoqassaaq, tassanilu

Ilinniarfimmi sulinermik sungiusarnermut ilitersuisoq, sulinermik sungiusaasoq sulinermillu sungiusartooq peqataassapput ajornartorsiut aaqqinniarlugu, pisariaqarpallu sulinermik sungiusarnerq aaqqiivigalugu kiisalu pisariaqarpat pisussaaffiit suut sulinermik sungiusarnerup nassatarinerai sulinermik sungiusartumut aamma/ imaluunniit sulinermik sungiusaasumut erseqqissarneqarlutik.

Isumaqaatigiittoqarsinnaanngippat illua'tungiusut pingasut tamarmiullutik ataatsilluunniit suliaq Ilinniarfiup pisortaqaatigiivinut nalunaarutigisinnaavaat, tamatumalu kingorna pisortat qullersaat ilinniarfimmilu ilinniartitsisut ajornartorsiutip qanoq aaqqinneqarsinnaanera oqaluserissallugu. Pisariaqarpat ilinniarnermi pisortap sulinermik sungiusarfimmi pisortaqaatigiit attaveqarfigisinnaavai, ataatsimiinnissaq siunertaralugu, tassanilu sulinermik sungiusartooq aamma peqataasinnaalluni.

8.2 Qulaani taaneqartooq sulinermik sungiusarnerup nangeqqinneqarsinnaannginneranik inerneqarpat - sulinermik sungiusarnerq kipitinneqassaaq.

8.3 Sulinermik sungiusarnermi ilitersuisutut akisussaasoq, ilinniarnermi pisortap sulinermillu sungiusarfiup pisortai qullersat isumaqaatigiillutik isumaqarpata sulinermik sungiusarfimmit Ilinniarfimmilluunniit erseqqissaasoqareeraluortoq pisussaaffiit pingaaruteqartut sulinermik sungiusartup sulinermilluunniit sungiusaasup annertuumik arlaleriarlutilluunniit sumiginnarsimasimagaat, taava sulinermik sungiusarnerq kipitinneqarsinnaavoq.

9. Isumaqaatigiissutip atorunnaarnera.

Sulinermik sungiusarnerq pillugu isumaqaatigiissut illua'tungiusunit tamanit qaammammik ataatsimik piffissaqartitsilluni atorunnaarsinneqarsinnaavoq. Taamatortorli isumaqaatigiissutip ataasiakkaanut oqaasertalersugaanerani piffisaliineq alla isumaqaatigiissutigineqarsinnaavoq. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Piffissap qiteqqunnerani naliliineq pillugu mappimi sulinermik ilinniarnermut tunngasumi imatut allassimasooqarpoq:

“Sulinermik sungiusarnerup 1/3-1/2- ia ingerlanneqareerpat sulinermik sungiusartup sulinera naliliiffigineqassaaq, tassani anguniakkap manna tikillugu eqqortinneqarsimanera nalilerneqassalluni. Naliliineq taanna ilaatigut sulinermik sungiusartup sulinera ilaatigullu suliasaq pinngitsoorani suliarineqartussaq siulleq piffissap qiteqqunnerani naliliisoqannginnerani akuerineqareersimasussaq tunngavigalugit pisassaaq.

Piffissap qiteqqunnerani naliliinerup siunertaa tassaavoq:

- naliliinerup tungaanut sulinermik ingerlatsinerup ataatsimoortumik naliliivigineqarnissaa
- suleriaatsip allangortinneqarnissaanik pisariaqarsinnaasut pillugit perorsaankut oqaloqaatigiinnissaq, taannalu tunngavigalugu sulinermik sungiusartup sulinnissaanut pilersaarussiaasimasooq pisariaqarpat allangortillugu, sulinermik sungiusarnerup immikkoortuani kingullermi sapinngisamik annertunerpaamik pissarsiaqarnissaa kiisalu sulinermik sungiusartup suliamut pineqartumut piukkunnasusianik naliliigallarnissaq siunertaralugit.

Piffissap qiteqqunnerani naliliineq sulinermik sungiusaasumit, sulinermik sungiusartumit sulinermillu sungiusartumut ilitersuisumit ingerlanneqartarpoq. Naliliineq ajornanngippat ataatsimiinnermi illua'tungeriit pingasut taakku tamarmik namminneq najuullutik peqataaffigisaanni ingerlanneqartassaaq. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna tunngavigalugu imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

“1.1. Sulinermik ilinniarneq.

Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq aamma isumaginninnermi ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat aalaja-

ngersakkanik sulineramik ilinniarnerup sulinivittut isigineqarnissaa pillugu aalajangersaasunik imaqaangilaq. Peqqussutip taassuma piareersaarneqarnerani suliat apeqqut taanna pillugu oqaaseqaatinik aamma imaqaangillat.

Taamaalilluni peqqussumi peqqussutilluunniit piareersarneqarnerani suliani sulineramik ilinniarnerup sulinivittut isigineqarnissaa erseqqinnerusumik qulaajarneqarsimangilaq.

Ilinniarfimmu 27. juli 1998-imi imatut allappunga:

“Ilinniarfiup akissutaa sulineramik sungiusarneq pillugu isumaqatigiissummut ataqatigiissillugu imatut paasineqarpoq malittarisassat sulineramik sungiusartumut atuuttut malittarisassat sulineramik ilinniarneq pillugu isumaqatigiissummi allanneqarsimasut assigigaat. Qulaani paasinninneq taaneqartoq Ombudsmandip suliamik suliarinninnerata ingerlaqqinnerani tunngaviutinneqassaaq, Ilinniarfimmit allamik tusagaqartoqaangippat.”

Tamatuma kingorna Ilinniarfiup allakkatigut 13. august 1998-imeersutigut makku sulineramik sungiusarneq pillugu oqaatigai:

“Sulineramik sungiusarfiusup aamma Ilinniarfiup akornanni isumaqatigiissut taakku marluk akornanni isumaqatigiissutaavoq, sulineramik sungiusartooq isumaqatigiissuteqarfigineqarani. K kommunimut saaffiginninnsinni oqarfigineqarpugut isumaqatigiissut suli kommunimiitooq, A-llu sulinermit sungiusarneranut atatillugu kommunip sulinermillu sungiusartup akornanni allakkatigut isumaqatigiissuteqartoqarsimangitsoq, tamannalumi aamma pisariaqartuunngilaq.”

Tamatuma kingorna K kommunimut aamma Ilinniarfimmu 4. november 1998-imi imatut allappunga:

“Tamatumunnga peqatigitillugu ilisimatitsissutigisinnaavara Ombudsmandip, Ilinniarfimmit imaluunniit K kommunimut allamik tusagaqartoqaangippat, tunngaviutikkumaaraa A-p sulineramik sungiusarnera sulineramik sungiusarnissaaq pillugu isumaqatigiissummi, K kommunip aamma Ilinniarfiup akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasumik tunngaveqarluni aqqinneqarsimasooq. Aammattaaq Ombudsmandip tunngaviutikkumaarpaa sulineramik sungiusarnissamik isumaqatigiissut Ilinniarfiup tamatumunnga K kommunimut nalunaaruteqarneratigut taamaatitinneqarsimasooq, ullormit nalunaarummik A-mut ingerlatitseqqiffiusumit atuutilersumik.”

Isumaginninnermi siunnersortissanik ilinniartitsinnermi fagit pillugit Namminersornerullutit Oqartussat nalunaarutaanni sulineramik sungiusarneq pillugu § 14-imi imatut aalajangersaasoqarpoq:

“§ 14. Siunertarineqartoq tassaavoq ilinniartut

1) isumaginninnermi suliat isumaginninnermilu suliffeqarfiit pillugit ilisimasaqalernissaat,

2)...

...

Imm. 2. Sulineramik sungiusarnissamut piumasarisat:

1) Sulineramik sungiusarneq ingerlanneqassaaq sulineramik sungiusarfissat Ilinniarfissuarmut akuerineqartut ilaanni.

2) Sulineramik sungiusartooq pisussaavoq sulineramik sungiusarfimmi sulinermi peqataassalluni aammalu allat ilisimasassarinnngisaannik nipangiussisussaalluni aammalu pisussaaffeqarluni sulineramik sungiusarnissaaq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu.

...”.

Sulinermik sungiusarnej pillugu isumaqatigiissummi matuma siuliini isuarneqartumi makku erseerput:

“3.1 Sulinermik sungiusartut sulinermik sungiusarfimminnut isumaginninnermi siunnersortit il.il. atorfeqartitaasut pisussaaffeqarnerattut tunngaviatigut pisussaaffeqarput, matumani immikkoortoq 4 naapertorlugu suliffimmu takkunnissamik pisussaaffeqarnej ataasiakkaallu sulinermi malitassa at ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Allamik isumaqatigiisuteqartoqarsimannigippat napparsimaneq allanillu pissuteqarluni sulinngitsoornerit eqqarsaatigalugit suliffeqarfiup malittarisassai atuupput. Tassunga atatillugu sulinngitsoornermut nalunaarsuiffik qaammatit tamaasa immersorneqartassaaq

...

Sulinngitsoorneq pillugu malittarisassat Ilinniarfissuup aalajangersagai ilinniaqarnerup sinnerata nalaani atuuttut piffissami sulinermik sungiusarnerup nalaani atuuttuupput.”

Ilinniarfiup paasissutissiisutaani imaluunniit sulinermik sungiusarnej pillugu isumaqatigiissummi sulinermik sungiusarnej sulinivittut isigineqassanersoq erseqqissumik allaaserineqarsimannigilaq.

Kisianni isumaginninnermi siunnersortissanik ilinniartitsinermi fagit pillugit nalunaarut sulinermik sungiusarnissaq pillugu isumaqatigiissummut ataqatigiisillugu imatut paasivara sulinermik sungiusartoo sulinermik sungiusarfimmi atorfeqartitaasutut allatut annertuutigut pisussaaffeqarlunilu taakkunatut annertutigisumik sulissasoq.

Tamatuma kingorna sulinermik sungiusarnej sulinivittut isigineqartariaqartutut isumaqarfigaara. Taamaattumik aamma isumaqarpunga sulinermik sungiusarnerup kipitinneqarnera eqqarsaatigalugu inatsisitigut illersorneqarnissamut qularnaveeqqutit nalinginnaasumik sulinermut atuuttut assingi atuuttariaqartut. Tamatuma ilaatigut kinguneraa pisortani atorfeqartinneqartut soraarsinneqarnissaat imaluunniit allatut pineqaatissinneqarnissaat sioqqullugu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut inatsisitigut aalajangersagaannigitsumik annertunerusumik pisussaaffeqarnej sulinermik sungiusarnermik kipititsinermi atorfeqartariaqartoq.

1.2. Suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

§ 19. Suliassami (illua'tungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinannigippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaannigippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Aammattaaq qulaani taaneqareersutut pisortani atorfeqartitaasut soraarsinneqarnissaat allatulluunniit iliuuseqarfigineqarnissaat pillugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertunerusumik inatsisitigut aalajangersagaannigitsumik pisussaaffeqarnej aalajangersimasu-

mik atorneqartoq atuuppoq. Taamatut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat annertunerusumik pisussaaffeqarnerup kinguneraa oqartussap - suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imik malinnittussaannermi saniatigut - inatsisitigut tunngavigineqartut uppernar-saatillugu oqartussap isumaa malillugu pisortani suliffeqartup soraarsin-neqarnissaanut allatulluunniit iliuuseqarfigineqarnissaanut tunngaviler-suutigisani sulisumut tassunga nassuiartussaavai. Aammattaaq sulisoq pineqartoq oqartussap soraarsitsiniarnerminut (allatut iliuuseqarfinniarnerminut) tunngavilersuutaasa oqaaseqaateqarfiginissaannut periarfissin-neqartussaavoq. Nassuiaat taanna allakkatigoortuusariaqarpoq. Gammel-toft-Hansenip atuakkiaa innersuussutigaa: Forvaltningsret, siullermik naqiterneqaarnerani qupperneq 347, tassanimi nassuiaatit Kalaalit Nunaanni inatsiseqartitsinermit aamma tulluartaummata.

Ilinniarfiup allakkiaani 4. maj 1998-imi ullulerneqarsimasumi siusinnerusukkut issuaavigineqartumi erserpoq K kommunip inassuteqaataa suliner-mik sungiusarnermi ilitersuisup rektoriugallartumut R-imut 29. april 1998-imi saqqummiussimagaa. Tamatuma kingorna allakkiami erserpoq suliner-mik sungiusarnermi ilitersuisup K kommuni attaveqarfigisimagaa, nalunaarutigalugulu kommunip inassuteqaataa Ilinniarfiup akuerisima-gaa. Suliner-mik sungiusarnerup kipitinneqarnissaa pillugu K kommunimut inassuteqaatip Ilinniarfimmit akuerineqannginnerani A attaveqarfigine-qarsimanersoq allakkiami oqaatigineqanngilaq.

Suliner-mik sungiusarnermi ilitersuisup allakkiaani 29. april 1998-imeersumi erserpoq A-p suliner-mik sungiusarnermi ilitersuisoq 28. april 1998-imi attaveqarfigisimagaa. Allakkiami makku oqaatigineqarput:

“Suliner-mik sungiusartoq oqarpoq ingerlatsiviup isumaa pakatsissutigeqalugu, isumaqarlunilu assortuussutigineqartoq tassaasoq nalunaaquttap akunnerisa qaangiuttoorfigisimassami qanoq pineqarnissaat. ... ilisimatillugu oqarfigaara inger-latsivup suliner-mik sungiusarner-mik kipititsisoqarnissaanik inassuteqarnerminut tunngavilersuutaalunaaquttap akunnerinut qaangiuttoorfiusimasunut attuumas-suteqanngitsoq.”

Suliap uannut paasissutissartalersorneqarsimanagera malillugu tunngavi-utittariaqarpara K kommunimi 27. april 1998-imi A ataatsimeeqatigine-qarsimasoq. Ataatsimiinnermi tassani A ilisimatinneqarsimavoq sulinera Isumaginninnermik ingerlatsiviup arlalitsigut naammaginngikkaa. Aam-mattaaq K kommunip uannut allagaani 6. oktober 1998-imeersunit er-serpoq A 27. april 1998-imi ataatsimiinnermi “nalunaarfigineqartoq C suliner-mik ilinniartitsisoriunnaaraa, isumaginninnermilu siunnersortit allat suliner-mik ilinniartitsisutut suliner-mik tigusisinnaasorinngitsut, taamatut-taarlu A-mut erseqqissaatigineqarpoq ingerlatsiviup pisumi matumani I-linniarfik attaveqarfigisariaqarsorigaa, suliner-mik sungiusarnerup inger-lanerata kipitinnissaa siunnersuutigissallugu.”

Aammattaaq tunngaviutippara A Ilinniarfimmi suliner-mik sungiusar-nermi ilitersuisuminut oqarsimasoq isumaqatigiinngissutaasoq tassaasoq nalunaaquttap akunneri qaangiuttoorfigisimasani.

Taamaalillunga isumaqarpunga A paasissutissat sulineramik sungiusarnerminik kipititsiniarnermut Ilinniarfiup tunngavigisaanik ilisimasaqarsi-mannngitsutut isigisariaqartoq.

Paarlattuanillu isumaqarpunga Ilinniarfiup naatsorsuutigisimasinnaanngikkaa nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassanik unioqquutitsinerit aalajangiiniarnermi tunngavittut immikkut isigalugit ilaatinniarneqarnerat A-p paasisimassagaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga nalunaaquttap akunneri qaangiuttoorfisimasani pillugit apeqqut K kommunip sulineramik sungiusarnermik kipititsinissamik kissaateqarneranut tunngavippiaasutut A-p isigisimagai.

Sulineramik sungiusartumut taassumalu ilinniarnernik ingerlatseqqinnissaanut kinguneritinnegartussat ilungersunartorujussuit pineqarnerat isiginiarlugu isumaqarpunga Ilinniarfiup soraarsitsinermit tunngaviusoq pillugu A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimasariaqaraluaaraa, sulineramik sungiusarnerup kipitinnegarnissaanik K kommunimit inassuteqaatip akuerineqarnissaa pillugu aalajangiisoqannginnerani. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi Ilinniarfiup pissutsit aalajangiinermit pingaaruteqartut tamaasaa nassuiarsimasariaqaraluarpai, tamatumunngalu peqatigitillugu pissutsit taakku qanoq kinguneqarumaarnerat nassuiarsimasariaqaraluarlugu.

Ilinniarfiup A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaasimanginnera isorisariaqartutut isigaara. Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga tamatuma A-p sulinermik sungiusarneranik kipititsinissamik aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnera kingunerigaa. Ilinniarfik qinnuigaara tamatumunnga atatillugu ilinniarfiup qanoq iliorniarnera isumaliutersuutigeqqullugu.

1.3. Sulinermik sungiusarnerup nalaani isumaqatigiinngissutit suliarineqarnerat.

Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik ilinniartitsineq aamma isumaginninnermi ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat imaluunniit taanna tunngavigalugu nalunaarutit aalajangersarneqarsimasut, isumaginninnermi siunnersortissanik ilinniartitsinermi fagit pillugit nalunaarut sulinermik sungiusarnerup nalaani isumaqatigiinngissutit pilersut qanoq aaqinneqartarnissaat pillugu aalajangersakkanik imaqaanngillat.

Sulinermik sungiusarnissaq pillugu isumaqatigiisummi matuma siornatigitut issuaavigineqartumi isumaqatigiinngissutaalersut suliarineqartarnerat pillugu imatut allassimasoqarpoq:

“Sulinermik sungiusartup sulinermillu sungiusarfiup akornanni isumaqatigiinngissuteqartoqalerpat apeqqutip aaqinneqarnissaa siunertaralugu ingerlaannaq oqaluserineqarnissaa sulinermik sungiusaasutut akisussaasup sulinermilluunniit sungiusartup isumagissavaa. Ajornartorsiutit pilerpata taakku ataatsimiigaaqusi-nikkut aaqqinniarnegassapput, tassanilu sulinermik sungiusartumut ilitersuisoq, sulinermik sungiusaasoq sulinermillu sungiusartoq peqataassapput (8.1). Isumaqa-

tigiittoqarsinnaangippat illua tungiusut arlaata suliaq Ilinniarfimmi pisortat qullersaanut nalunaarutigisinnaavaa.

Tamanna sulinermik sungiusarnerup nangeqqinneqarneranik inerineqanngippat sulinermik sungiusarnek kipitinneqassaaq (8.2).

Sulinermik sungiusartup imaluunniit sulinermik sungiusaasup pisussaaffinnik pingaaruteqartunik annertuumik arlaleriartumilluunniit sumiginnaanera pineqarpat sulinermik sungiusarnek kipitinneqarsinnaavoq (8.3).

Ilinniarfiup uannut allakkamini 27. juli 1998-imeersuni oqaatigaa suliaq immikkoortumi 8.3-mi taaneqartutut suliarineqarsimasoq, taamaalil-luni K kommunip telefaxiatigut nalunaarutigineqartoq suliap aalajangiivigineqarnissaa siunertaralugu nalunaarutitut isigineqarsimalluni.

Kisiannili Ilinniarfiup A-mut allagaani 11. majimi ullulerneqarsimasuni aalajangiineq pillugu A-mut nalunaarutaasuni oqaatigineqarpoq “K kommunimi Isumaginninnermik Ingerlatsivimmi sulinermik sungiusarnerit akuerineqarsinnaanngitsoq, sulinermillu pikkorissarnerit erniinnarluinnaq kipitinneqassasoq”.

Ilinniarfiup suliaq immikkoortoq 8.3-mi taaneqartutut suliarisimagu-niuk A pillugu aalajangiinnermini pissutsit allaaserisimasariaqaraluarpai, oqarlunilu sulinermik sungiusarnek kipitinneqartoq, kiisalu aalajangiinerup taassuma sulinermik sungiusarnek pillugu isumaqatigiissummi immik-koortoq 8.3-mi taaneqartutut pisimanera innersuussutigalugu.

Taaguut eqqortoq Ilinniarfiup aalajangiinnermini atorsimannngimmagu ajuusaarnartutut isigaara.

1.4. Tunngavilersuineq.

Sulinermik sungiusarnerup kipitinneqarnissaanik K kommunip Ilinniar-fimmut inassuteqaataani 28. april 1998-imeersumi oqaatigineqarpoq 27. april 1998-imi A-p, B-p, C-p D-llu peqataaffigisaannik ataatsimiittoqarsi-masoq. Aammattaaq inassuteqaammi oqaatigineqarpoq ataatsimiinnermi tassani pissutsit assigiinnngitsut sulinermik sungiusarnerup nalaani pisima-sut oqaluuserineqarsimasut. Taakku akornanni nipangiussisussaataaner-mik arlaleriarluni unioqqutitsisarsimaneq taaneqarpoq.

Inassuteqaammi nangilluni makku oqaatigineqarput:

“Ataatsimiinnerutaaq taassuma kingunitsiannua AA-t naammagittaalliuutaat ingerlatsiviup tiguua, tassani naammagittaalliuutigineqarluni A marloriarluni upa-ruarneqartaraluarluni nipangiussisussaanagerminik suli unioqqutitsisarnera, tassami ingerlatsivimmi suliat ingerlasut eqqartortuaannarmagit.

Pissutsit taamaannerat sulinermik sungiusartumit ippassaq uppernarsarneqar-poq, taannami tunngavilersuilluni oqarmat “aniatitsisariaqarluni”, taamaaliornis-saminullu periarfissaqarsimanngikkuni sulinermik pikkorissarnini ingerlassinnaa-simanavianngikkaluarlugu.

Tamanna sakkortoorujussuarmik uparuarneqarpoq, erseqqissumik piumasara-lugu nammineq ajornartorsiutini suliamullu tunngassuteqartut immikkoortissima-sinnaasariaqarai. Tamanna A-p ajoraluartumik paasisinnaasimannngilaa.

Isumaginninnermi siunnersortit tamarmik kiisalu isumaginninnermik ingerlatsi-vimmi pisortaq ipassaq ualikkut ataatsimiipput, sulinermik sungiusarnermi ilinniar-titsisutut ingerlatsinerup allamit tiguneqarsinnaanera paasiniarlugu. Ataatsimiin-nermi tassani pissutsit tamaasa oqaluuserineqarput, ataatsimiinnermilu oqaluuseri-

neqartunik eqikkaanerup takutippaa ingerlaqqinnissaanut akisussaaffimmik arlaannaalluunniit tigusiumanngitsoq.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaata, ataani atsiortup kiisalu sulinermik sungiusartup nalunaaquttap akunnerini aappaa affarmi ataatsimeeqqinneranni pisutsit tamaasa oqaluusereqqinneqarput. Ataani atsiortoq isumaginninnermillu ingerlatsivimmi pisortaq eqikkaallutik isumaqarput ajornartorsiutaasut A-mut paasitinniassallugit ajoraluurtumik ajornavissoq, taamatuttaarlu nipangiussisussaati-taanermut malittarisassat A-p paasisinnaanagit.

Ajornartorsiutit pillugit sulinermik sungiusartup aamma suliffeqarfiup sulinermik sungiusarfiusup akornanni isumaqatigiittoqarsinnaanngimmat, sulinermillu sungiusartumut ilinniartitsisutut ingerlatsinermi akisussaaffik allanit tiguneqarumanngimmat sulinermik sungiusarnerup kipitinneqarnissaa ingerlatsiviup Ilinniarfimmu inassutigisaqariaqarpaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma saniatigut K kommunip uannut allakkamini 12. oktober 1998-imeersuni matuma siuliini issuaavigineqqartuni oqaatigaa:

“Ataatsimiinnermi A nalunaarfigineqarpoq C sulinermik ilinniartitsisoriunnaaraa, isumaginninnermillu siunnersortit allat sulinermik ilinniartitsisutut sulinermik tiguisinnaasorinngitsut, taamatuttaarlu A-mut erseqqissaatigineqarpoq ingerlatsiviup pisumi matumani Ilinniarfik attaveqarfigisariaqarsorigaa, sulinermik sungiusarnerup ingerlanerata kipitinnissaa siunnersuutigissallugu. Ilinniarfik matuminnga 28. april 1998-imi allaffigineqarpoq.”

K kommunip oqaatigisai imatut paasivakka A-p sulinermik sungiusarneranik kipititsinissamik K kommunip Ilinniarfimmu inassuteqaataa ilaatigut A-p nipangiussisussaati-taanerminik unioqutitsisimaneramik, ilaatigullu sulinermik sungiusarnermi pissutsinik allanik tunngavilersorneqartoq, naggataatigullu isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut allat sulinermik sungiusaasutut ingerlatsinermik tigusiumasimannginnerannik tunngavilersorneqarluni.

Kisiannili Ilinniarfiup A-mut allagaani 11. maj 1998-imi ullulernerqarsimasuni tamaallaat oqaatigineqarluni sulinermik sungiusarnermik atortussaatisinnginnermut tunngavilersuutigineqartoq “nipangiussisussaati-taanerit arlaleriarlutit unioqutissimagakku”. Tamatuma saniatigut K kommunip inassuteqaataa kisimi innersuussutigineqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni tunngavilersuineq pillugu § 24 imatut aalajanger-saavoq:

§ 24. Aalajangiinnermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinnermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isumaat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliameq pissusiviusunut tunngasut aalajangiinnermi anertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliameq peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15.”

Ilinniarfiup A pillugu aalajangiinermi nipangiussisusaatitaanermik unioqutisinnermut innersuussuteqarnermi saniatigut oqaatigaa illoqarfimmi K-mi Isumaginninnermik Ingerlatsiviup inassuteqaataa malillugu Ilinniarfik aalajangiisimasoq. Tamanna imatut paasivara, nipangiussisusaatitaanerup unioqutinneqarsimaneranik isiginninnermi saniatigut Ilinniarfiup amma pissutaasut inassuteqaammi taaneqartut allat pingaartillugit isiginiarsimagai.

Isumaqarpunga pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 24-mut naapertuunnerpaasimassagaluartoq Ilinniarfiup aalajangiinermi tunngavilersuutit ilaattut K kommunip inassuteqaataata atornissaa kissaatigiguniuk inassuteqaammi pissutsit sorliit Ilinniarfiup sulinnermik sungiusarnermik kipititsinissamik aalajangiinernat pingaaruteqarsimanersut oqaatigippagu, imaluunniit inassuteqaat A-mut allakkaminut ilannguppagu. Isumaqarpunga aalajangiineq nipangiussisusaatitaanerup unioqutinneqarneranik taamaallaat tunngavilersussallugu Ilinniarfiup kissaatigisimappagu tamanna aalajangiinermi oqaatigineqarsimasariaqarualuartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inassuteqaat aalajangiinermi tunngavilersuutaassappat inassuteqaatip taassuma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 24-mi piumasqaataasut eqqortinneqarsimassasut.

1.5. Allattuisusaatitaaneq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 6 allattuisusaatitaaneq pillugu malittarisassamik imaqarpoq. § 6 imatut oqaasertaqarpoq:

§ 6. Suliassami ingerlatsinnermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasissutissanik suliamut tunngassuteqarluninartunik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliassap ilaani takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6-imut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq:

“Paasissutissaq ilanngullugu allattorneqassanersoq apeqqummi aalajangiisusuartoq tassaavoq paasissutissap qanoq ittuussutsi tunngavigalugu suliassamut tunngasorpiat eqqarsaatigalugit uppersaataasinnaanera imaluunniit erseqqissaataasinnaanera. Taamaalliluni allattuisusaatitaanermi paasissutissat allaffikkoortumik uppersaasiiniarnermut tunngassut ilaatinneqarsinnaasussaapput.”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini erserpoq paasissutissap ilanngullugu allattorneqarnissaanut apeqqummi aalajangiisusooq tassaasoq “qanoq ittuussutsi tunngavigalugu suliassamut tunngasorpiat eqqarsaatigalugit uppersaataasinnaanera imaluunniit erseqqissaataasinnaanera”.

§ 6-imi aalajangersagaq taamaallaat suliani aalajangiiffigineqartussani atuuppoq.

Malittarisassakkut tassuuna siunertarineqarpoq pisortat suliamilu il-lua'rungiusut suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaanerisa, oqartussap suliamik suliarinninnermini paasissutissanik oqaasiinnartigoortunik pis-sarsiniarneratigut piviusuunngitsoortinneqannginnassaa. Aammattaaq al-lattuisussaatitaaneq pisariaqarpoq Ombudsmandip oqartussallu allat i-ngerlatsiveqarfimmik nakkutilliinerat eqqarsaatigalugu.

Naggataatigut suliami paasissutissat allattorneqartut uppernarsaaser-suutitut pingaaruteqarsinnaapput.

Suliani siusinnerukkut suliarisimasanni oqaatigisimavara ingerlatsi-nermi ileqqorissaarnissap malitsigisaanik suliani aalajangiiffiqartus-saanngitsuni pingaaruteqartunik iliuuseqarnerit aamma allattorneqartas-sasut.

K kommunip ilaatigut Ilinniarfimmut allakkamini 28. april 1998-imeer-suni uannullu allakkamini 12. oktober 1998-imeersuni innersuussutigaa kommunip nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassanik unioqqutit-sineq A-mut uparuarsimagaa.

Ilinniarfiup allakkiamini 29. april 1998-imeersumi kiisalu allakkiamini 4. maj 1998-imeersumi oqaatigisimavaa sulinermik sungiusartoq piffissap qiteqqunnerani naliliinermi nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittari-sassanik erseqqissaavigineqarsimasoq.

Kisiannili tamanna Ilinniarfiup piffissap qiteqqunnerani naliliineq pil-lugu allakkiaani takuneqarsinnaanngilaq. Aamma nipangiussisussaatita-nermik unioqqutitsinernik uparuaaneq pillugu allakkiami immikkut allattu-isoqarsimannngilaq.

A-p uannut allagaani 13. november 1998-imeersunit erserpoq suliner-mik sungiusarnermi ilinniartitsup aamma sulinermik sungiusarnermi ilit-sersuisup piffissap qiteqqunnerani naliliinermi A oqarfigisimagaat suliani AA-t ataatsimiinnerini oqaluuserisassanngikkai.

Tamatuma kingorna paasivara K kommunip suliami allagaataani ima-luunniit Ilinniarfiup suliami allagaataani pissutsit A-p sulinermik sungiu-sarneranik kipititsinissamik aalajangernermut tunngaviusut allaganngor-lugit pigineqanngitsut.

K kommunip imaluunniit Ilinniarfiup pissutsit taaneqartut pisariaqartin-neqartutut uppernarsarneqarnissaat qulakkeersimannngimmassuk pitsaan-ngitsutut isigaara.

Aamma oqaatigaara sulinermik sungiusarnek pillugu mappip piffissap qiteqqunnerani naliliineq pillugu immikkoortuani siusinnerusukkut issuaa-vingineqartumit ersertoq piffissap qiteqqunnerani naliliinerup siunertari-gaa sulinermik sungiusartup sulinera naliliivigineqassasoq, kiisalu nalilii-nerup tungaanut sulisinnaassutsinik takutitsinera naliliivigineqassalluni.

Aammattaaq sulinermik sungiusarnek pillugu mappimi sulinermik su-ngiusarnek pillugu isumaqatigiissut pillugu immikkoortumi 6.2-mi allassi-mavoq "Sulinermik sungiusarnek akuerineqarsinnaanngitsaq pissutsit ta-

kutippassuk sulinermik sungiusaasup piffissap qiteqqunnerani naliliinnermi sulinermik sungiusartooq tamatuminnnga ilisimatissavaa.”

Oqaatigaara tamanna piffissap qiteqqunnerani naliliineq pillugu allakkiamit takuneqarsinnaanngitsoq.

2. Pisortaqarfiup aalajangiinera 26. maj 1998-imeersooq.

Pisortaqarfik aalajangiinnermini 26. maj 1998-imeersumi A-mut allappooq:

“Ilinniarfik ilinniagaqartunik soraarsitsinissaminut pisinnaatitaavoq, tak. isumaginninnermi siunnersortissanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 31. oktober 1996-imeersumi § 8.

Aalajangiinnerit taakku isumaginninnermi siunnersortinik ilinniartitsineq pillugu nalunaarut nr. 17, 20. august 1997-imeersooq tunngavigalugu ilinniartitaanermut siunnersuisooqatigiinnut naammagittaalliutigineqarsinnaapput. Ilinniartitaanermulli siunnersuisooqatigiit massakut suli pilersinneqarsimangimmata Pisortaqarfiup tulliuulluni naammagittaalliorfigineqartussap suliaq suliarisimavaa, atuarfiullu aalajangiinera ilalersorlugu.”

Oqaatigaara isumaginninnermi siunnersortissanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 31. oktober 1996-imeersumi § 30-mi imatut aalajangersaasoqartoq:

§ 30. Ilinniartut 1. januar 1997-imi ilinniartussatut tiguneqartut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnert pillugu isumaginninnermilu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi 16. maj 1989-imeersumi aalajangersakkat maanna atuuttut malillugit ilinniarnertik naammassissavaat.

A-p ilinniarnini august 1996-imi aallartippaa. Tamatuma kingorna ilinniarnini Inatsisartut peqqussutaat qulaani taaneqartoq malillugu meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaanerat pillugu isumaginninnermilu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. maj 1989-imeersooq malillugu naammassissusaassavaa. Aammattaaq tamatuma kinguneraa isumaqatigiinngissutit ilinniagaqarnerup naalaani pilersut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnert pillugu isumaginninnermillu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. maj 1989-imeersooq malillugu naliliiffigineqartussaarnert.

Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnert pillugu isumaginninnermillu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 36 malillugu ilinniartup peersitaanissaanik rektori aalajangiisinnaavoq. § 36, imm. 2 malillugu aalajangiineq taanna Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Kisiannili Ilinniartup uannut allakkamini 2. juli 1998-imeersuni oqaatigisimavaa A ilinniagaqarnerminit peersitaanngitsoq, sulinermillu ilinniarnini akuerineqartinnngitsoormagu sulinermik sungiusarnera kipitinnerqartoq. Taamaattumik isumaqarpunga A-p Naalakkersuisunut naammagittaalliutaa ilinniartup ilinniarnernit peersitaanera pillugu malittarisassat tunngavigalugit aalajangiivigineqarsinnaanngitsoq.

Isumaqarpunga meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnerat pillugu isumaginninnermillu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 36-mi naammagittaalliornissamut periarfissap taaneqartup tassaasup oqartussap alliuernerusup aalajangigaa-nik oqartussamut qulliuernerusumut naammagittaalliornissamut inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik periarfissap mattussinnaanngikkaa.

Isumaginninnermi siunnersortinik ilinniartitsineq pillugu nalunaarut nr. 17, 20. august 1997-imeersoq tunngavigalugu ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqartussaavoq. Paasivara siunnersuisoqatigiit taakku pilersinneqarsimannngitsut.

Aamma malugaara KIIP allakkani taakkunani imatut allammat:

“Naggataatigut ilinniarninnik ingerlatseqqinnissannut imaluunniit atuannngiffeqarallarnissannik qinnuteqaateqarnissannut periarfissatit pillugit Ilinniarfik oqaloqatigeqqullugu kajumissaaqqikkusuppakkit. Atuannngiffeqarallarnerpit nalaani si-unissaq pillugu pilersaarutivit eqqarsaatigilluarnissaannut piffissaqalersinnaavutit, matumani ilumut isumaginninnermi siunnersortinngorusunnerit ilanngullugu eqqarsaatigeqqillugu.

Imaluunniit illit imminut ilaquuttatillu eqqarsaatigalugit suliamut tarnikkut nanertuuteqarnannnginnerusumut ilinniarnermik nassaarniassanersutit?”

Oqaatigaara ingerlatsinermi oqartussap allagai sapinngisamik inussiarnerpalaartuullutik, mianerisarialinnik mianerinnittuussariaqartut akuer-saarpalaartuullutillu, oqaatsit torersut atorlugit. Aammattaaq aalajangiineq tiguisussaq tiguisussalluunniit pissusii pillugit misigissuseqarfigerpalaarnagit oqaasertalersorneqartariaqarpoq, taamaalilluni aalajangiinerup kinaassusersiunngitsumik naliliinermik tunngaveqarnera qularutigineqarsinnaajunnaarsillugu.

Allakkat uku assilineri A-mut aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nassiuppakka.

A-p naammagittaalliuutanut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqis-sannngilanga.”

Ilinniarfik 29. februar 2000-imi uannut imaattunik allappoq:

“Suliami A-mut tunngasumi Ombudsmandip allagaani 28. jan. 2000-imi ullu-likkanik tigusaqarnini ...-up - Ilinniarfiup matumuuna qujassutigaa.

A-p sulinermik ilinniarnera 1998-imi majip qaammataani kipitinneqarmalli pisup ingerlasimanera matumuuna naatsumik paasissutissiissutigissavara, aammattaaq Ombudsmandip isornartorsiugai oqaaseqarfialugit.

Soorlu suliami allagaatinit ersersoq A-mik oqaloqateqartarneq taamaatissimavoq, taassuma sulinermik ilinniarnarata kipitinneqarneranut atatillugu, tamatumani sulinermik ilinniarnarup nutaamik aallarteqqinnissaa siunertaralugu sulinngikkallarnis-samik qinnuteqarnissamik Ilinniarfiup siunnersuuteqarnerata malinnissaa A-p itigartitsissutigisimallugu.

Taamatuttaaq soorlu ersersoq A ilisimatinneqarsimavoq pisup tamatuma kingu-nerisassaa tassaajumaartoq ilinniarnernik taamaatitsinissaanik nalunaarfigineqar-nera. Kisiannili sulinermik ilinniarnermi akuerineqarnissaanik isummani aalajangi-u-simaannarsimavaa. (Tamanna pillugu suliami allagaatit pingaaruteqartut nuutinneri ilanngulugit nassiunneqarput).

1998-imi novembarip qaammataagaa A ilinniarnep nangeqqinnissaa pillugu Ilinniarfimmu saaffiginnissuteqaqqippoq. Saaffiginnissutigisaa ilinniarfimmu siunnersuisoqatigiivini, itigartississummik nalunaaruteqarnissamik ilinniarfiup siulittaasuanut inassuteqaateqartuni, suliarineqartussanngorlugu innersuussutigineqarpoq. Ilinniarfiup siulittaasua A-mut allakkanik nangeqqiiniarnep itigartississutigineqarneranik aammalu Ilinniarfimmu Ilinniarfimmu Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitersuummik imalinnik novembarip 12-imi nassiusivoq. Ilinniarfimmu Ilinniarfimmu Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliuutini, siunnersuisoqatigiit novembarip 27-imi ataatsimiinnermini oqaluserisaat, A-p novembarip 16-imi nassiuppaa.

Ilinniarfimmu Siunnersuisoqatigiit aalajangerput piumasaqaatinik qassiinik allakkani novembarip 30-imi ullulikkani oqaatigineqartunik piumasaqaateqarlutik A ilinniarfimmu gorteqqinniarlugu. Piumasaqaatit taakkua A-p akuerai, ullorlu decembarip 16-iat siunnersuisoqatigiit suliaassanik ingerlatsinnermut ataatsimiittitaliaat ataatsimiippoq, ullorlu taanna A nalunaarfigalugu ilinniarnerup immikkoortuisa sisamaanni ilinniarfimmu siunnersuisoqatigiit novembarip 27-imi ataatsimiinnermini oqaluserisaat, A-p novembarip 16-imi nassiuppaa.

Ilinniarfimmu Siunnersuisoqatigiit aalajangerput piumasaqaatinik qassiinik allakkani novembarip 30-imi ullulikkani oqaatigineqartunik piumasaqaateqarlutik A ilinniarfimmu gorteqqinniarlugu. Piumasaqaatit taakkua A-p akuerai, ullorlu decembarip 16-iat siunnersuisoqatigiit suliaassanik ingerlatsinnermut ataatsimiittitaliaat ataatsimiippoq, ullorlu taanna A nalunaarfigalugu ilinniarnerup immikkoortuisa sisamaanni ilinniarfimmu siunnersuisoqatigiit novembarip 27-imi ataatsimiinnermini oqaluserisaat, A-p novembarip 16-imi nassiuppaa.

A-p ilinniarnerup immikkoortuisa sisamaanni ilinniarfimmu 4. jan. 1999-imi aallarnerpaa, qaammallu siulleq ajornartorsiutitaqangaanngitsumik ingerlavoq. Februarip martsillu qaammataasa ingerlaneranni A-p atuannitsoortarneri amerliartorput, suliaassissutillu pinngitsoorani suliarineqartussat tunniutinngitsoortarlutik. Aprilip qaammataani A atuannitsoortarnerminut mianersooqussummik tigusaqarpoq, qaammatillu naanerani atuartitsisumut naalasseriitsuliornikkut ajornartorsiutissivoq. Aprilip 29-imi pisumit pilersinneqartumik A atuartitsinnermit peersinneqarpoq ilinniarfimmu siunnersuisoqatigiivisa majip 3-imi ilinniarfimmu siulittaasumut inassuteqaatigaat A ilinniarfimmu peersinneqassasoq. Ataatsimiinnermi majip 4-imi pisumi A ilinniarfimmu peersinneqarpoq, tamannalu allakkatigut ulloq taanna ullulikkatigut taassumunnga nalunaarutigineqarpoq. (Inassuteqaatip allakkallu nuutinneri ilanngunneqarput).

Uparuarumavara ilinniarfimmu peersitsineq qaqutigoorluinnartuummat alloriarnerummallu annertungaartoq, Ilinniarfiup pisariaqarnerinnakkut atortagaat. Kisiannili aalajangerneq, A-p naammagittaalliuutigissallugu pissutissaqartissimagunangisaa, taanna pillugu ilinniarfimmu siunnersuisoqatigiivini tamakkiisumik isumaqatigiittoqarpoq. Pisut ingerlasimanerat matuma siuliini allaaseralugu isumaqarpunga Ilinniarfiup A ilinniarfimmu nangitseqqinnissaanut periarfississimagaa, taamaallillunilu pissutissaq, Ombudsmandip A-mut neqeroortigineqartariaqartutut uparuarsimasaa, piffissaq sioqqullugu iliuuseqarfigisimallugu. Ilinniarfik isumaqarmat A-p isumaginnermut siunnersortitut ilinniarfimmu periarfissarisai nunguttut, Ilinniarfik tamatumunnga atatillugu annertunerusumik qanoq-iliuuseqalersaanngilaq.

Ilinniarfiup suliamik suliaqarneranik isornartorsiunerit ataasiakkaat pillugit imaattut ersersinnissaat kissaatigaara, tassami aamma Ilinniarfiup isornartorsiunerit tusaatissatut tiggummagut:

Suliami illua'tungiusumik tusarniaaneq pillugu apeqquummi Ilinniarfiup oqaasiinnartigut tusarniaaneq, A-p nipangiussisussaaneq paasinninneranik erseqqissumik takutitsisut Ilinniarfiullu akuerisinnaanngisaanik, pisuninngarnit annertunerusumik suliami illua'tungiusup tusarniaaviginissaa pingaaruteqarsorinngilaa. A-p Ombudsmandimut kingusinnerusukkut allagaanit erseraluarpoq tamatumunnga isummani allanngortilaaraa. Kisiannili uanga nassuiaaneq, allakkianit 1998-imi aprilip majillu qaammataanneersunit ersersoq aalajangiusimajumavara. Kingumut qivaaanermik tunngaveqarluni isiginnilluni sulimi illua'tungiusup isumaanik allakkatigut tusarniaaviginissimaneq taamatutaaq siunertarisamut naleqquttuusimasinnaagaluarpoq.

2) Sulinermik sungiusarnerup pissuserisaa pillugu tamatuma pissutsinit sulinermut assingusunit, tamatumani sulinermik sungiusartog sungiusarnermi naammassiniarnerani marlunnik pisortaqaarluni/qullersaqaarluni, sulinermik sungiusarfiusumi sulinermik sungiusarnermut ilinniartitsisoq aamma Ilinniarfimmi sulinermik ilinniarnermut ilitsersuisoq, allaanerusumik erseqqinnerusumik nassuiaateqartinnissaa ajornangajappoq. Sulinermik sungiusarneq sulinermik ilinniagaqarnermillu akule-riisitsinertut ittumik pissuseqarpiarpoq, tamatumani sulinermik ilinniartup isumaliutigiinnakkap piviusunngortillugu timitalernissaannut piginnaassutsini takutissallugit, misilittakkallu malillugit sulinermik ilinniarneq ilinniagalinnut amerlaqisunut ajornakusoornartulimmik ingerlasarpoq.

3) Nalunaaquttap-akunneri A-p flexkortiani katersorneqarsimasut pillugit, apeq-qut taanna sulinermik sungiusarnermut tunnganngilaq/attuumassuteqanngilaq. Pissutsilli A-mit, nalunaaquttap-akunnerinut taakkununga akiliummik tigusaqartariaqaraluarnerminik tunngavissaqanngitsumik takorluugaqarsimasumit, oqaatigineqarsimapput, tamannalu peqqaataanit itigartitsissutigineqarluinnarsimavoq. Kisiannili A-p kukkusumik aallussineq taanna aalajangiusimaannarsimavaa, qularnanngitsumik eqqarsartaatsikkut pitsaaliuutit, tamatumuunakkummi nipangiussisussaataitaanermik unioqquitsisimanerminik ajornartorsiteqarnermut isummernissani ingalassimasinnaagamiuk.

4) Ilinniarfiup sulinermik sungiusarnermik kipititsinermut tunngavilersuuteqarnermini nalunaarummi tamanna pillugu aalajangersakkamut eqqoqqissaartumik innersuussisimannginnera kukkuneruvoq. Siunissami Ilinniarfiup tunngavilersuutigisami eqqoqqissaarnerunissaat anguniartussaavaa. Aammattaaq soorlu suliap tamakerluni pissuserisaa ersersog, A suleqatigiinnermi inissisimanermit, ajornartoorfimminut illua'tungiliuliussassatut aaqqiissutissanik nassaarsinnaanngiffioreersumut, imminut inississimavoq.

5) Suliami matumani allattuisussaataitaanermik ingerlassinissaq pillugu isumaqarpunga Ilinniarfik matuminnga peqqissaarussilluinnarsimasog. Tamatumunnga atatil-lugu uparuarumavara piffissap qiteqqunneranik naliliinermi A-mut pulaarneq ator-fimmi suliasaqaarluni angalanerup nalaani ingerlanneqarsimasog, tamatumani suliami allakkiat inaarlugit suliarinissaat ajornarsimalluni, taamaallaalli missingiutit as-sammik allatat.

A-p nipangiussisussaataitaanermik maannamut unioqquitsisimaneq pillugu paas-sissutissat ataatsimiinnermi piffissap qiteqqunneranik naliliinissaq pillugu ataatsi-miinnerup pilersaarutigineqartup kingornagut pisumi isumaginninnermut pisortamit peqataaffigineqartumi paasissutissiissutigineqarsimapput. Paasissutissat allakkiami, atorfimmi suliasaqaarluni angalanermit uterluni tikinnerup kinguninnguutigut sulia-rineqarsimasumi allanneqarput.

Ombudsmandip suliamik siuliini eqqartorneqartumik suliaqarnera aammalu Ilin-niarfiup taassuminnga suliaqarneranik isornartorsiuineq pissutigalugit Ilinniarfimmi ilinniartitsisooqatigiit ataatsimiinniarlutik aalajangersimapput suliap ingerlasimane-rata misissornissaa siunertaralugu, taamaaliornikkut periaatsit suleriaatsillu atuuttut pitsannorsarneqarsinnaaqullugit malinnaatinneqarsinnaaqullugillu, isornartorsi-uinermit naapertuuttumik,”

Tamatuma kingornagut Ilinniarfik allakkani 26. april 2000-imeersuni i-maattunik nalunaarfigaara:

“Ilinniarfiup allagaa imatut paasivara, pisimasup allaaserineqarnera tunngaviga-lugu Ilinniarfik naliliisimasog A-p ilinniarnermik aallartiteqqinnissaa siunertaqas-sanngitsog.

A-p ilinniarnerninik aallartitseqqiisinnatitaaneranut pissutaasut, uanga inassutigisannut attuumassuteqanngitsut, sugaluartulluunniit Ilinniarfiup naliliineranut isumaqataannqissinnaanngilanga.

Matumani pingaartissimavara A ilinniarnerninik aallarteqqiinissaminut periarfissaqarsimasoq aammalumi ilumut ilinniarnini aallarteqqissimagaluarpa, kingornali atuarunnaarsinneqarsimalluni.

Maluginiarakku Ilinniarfiup 28. januar 2000-imi allakkanni isornartorsiunera tu-saatissatut tigugaa, suliami allatigut iliuuseqaqqissanngilanga.”

36 - Aalisarnej, piniarnej nunalerinerlu

36 - 1 Soqutigisaqaqatigiiffiup pisassiissutinik agguaanermut sunniuteqarnera.

Ataatsimoorussilluni tikaagullinniarnermut allagartanik agguaa-ssinermi K kommunip qinnuteqartut KNAPK-mut ilaasortaanerat pingaartillugu isiginiarsimammagu A-p naammagittaalliuutigaa. Kommunip aalajangiinerata suliamut attuumassuteqanngitsumik tamakkiisuunngitsumilluunniit tunngaveqarneranik ilimaginnin-nissaq Ombudsmandip tunngavissaqarsorinngilaa. Qinnuteqaa-tilli KNAPK-meersut kommunip tusarniaanermut akissutitut suliarisimammagit Ombudsmandip kommuni isornartorsiorpa. Aammattaaq kommunip suliamik suliarinninnerani immikkoortut arlallit isornartorsiussallugit Ombudsmandi pissutissaqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi isumaqarpoq sulia-saqarfimmi tassani aqutsineq pillugu malittarisassat, arfernik pisassiissutit allagartallu agguanneqarneri pillugit suliat sulia-rineqarneranni, KNAPK-p taassumalu immikkoortortaqaqarfiisa qanoq annertutigisumik peqataatinneqarnissaat pillugu oqaaser-taliunneqartunik nalornilersitsinnaasunik imaqartut.

Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandi isumaqarpoq inuussu-tissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisitigut tunngavigisami KNAPK-p taassumalu immikkoortortaqaqarfiisa arfernik pisassiissutit allagartallu agguanneqarneranni pingaa-ruteqartumik sunniuteqarnissaannut inatsisitigut tunngavissa-mik imaqanngitsoq.

Pissutsit taamaannerat Ombudsmandip, ombudsmandi pillugu i-atsimmi § 11 tunngavigalugu, Inatsisartut Inatsisit Atortinneqar-nerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisunut nalu-naarutigaa. (J. nr. 11.36.20.7./060-96)

Kommunip 1995-imi ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamat akuersis-sutinik agguaaassinerani ataatsimoorluni piniarnissamat peqataasussat KNAPK-mut ilaasortaanissaannik K kommunip pingaartitsisimanera pillu-

gu nunaqarfimmilu aqutsisut agguaassinissaq sioqqullugu tusarniaavigineqarsimanginnerat A-p naammagitaalliuutigaa.

Naammagittaalliummut ilassummi A-p naammagittaalliuutigaa nunaqarfimmi aqutsisut ima aalajangersimasut, A nunaqarfimmi aqutsisut siu-moortumik akuersiseqqaarsimatinnagit suliaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussanik attaveqarfiginninnissaminut pisinnaatitaasimangitsoq.

Pissutsinut naammagittaalliummi eqqartorneqartunut malittarisassatigut tunngavigisassamik misissuereernerma kingorna KNAPK'p kattuffi-ullu sumiiffinni immikkoortortaqrifiisa arfanniarnissamut akuersissuteqar-tarneq pillugu pisortat oqartussaasut sulianik suliaqarneranni peqataasarne-rannut malittarisassat immikkut itumik misissornissaat pisariaqartuusorisi-mavara.

Suliami makku pineqarput:

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartus-sat nalunaarutaanni nr. 9-mi 6. april 1995-imeersumi § 11, imm. 1 aamma 3 naapertorlugit Naalackersuisut aalajangerput tikaagullit marluk ataatsi-moorluni tikaagullinniarnermi K kommunimi 1995-imi pisarineqarsinnaa-sut.

Naalackersuisut aalajangernerat pillugu nalunaarummik kommuni 7. ap-ril 1995-imi tigusaqarpoq.

Nunaqarfimmi B-mi AAP-p qinnuteqaat imaattoq K-mi kommunalbes-tyrelsimut 14. april 1995-imi nassiuppaa:

“Uunga kommunalbestyrelsen K.

Ukioq manna Tikaagullittasat agguarneqarneranni paasivarput K-p kommunia-nut 11-nik pisassiisoqarsimasoq, taakkunannga 2-t ataatsimoorluni piniaqatigiinner-mut pisassiissutigineqarsimallutik.

Tamanna tunngavigalugu B-mi “Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffiata” ilaasortani qinnuteqaappai ataatsimoorluni pisassiissutigineqartut marluusut tamaasa pisarinis-saannut.

Taama qinnuteqarnitsinnut tunngavigivarput “Arfernik angisuunik piniarneq pil-lugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeer-soq”-mi § 11... tassanilu malugeqqarput imm. 4. Issuaaneq: Kommunip ataatsip iluani ataatsimut piniarnermut akuersissutit agguaanneranni “Nunaqarfiit” tulliullu-gillu illoqarfiit tuukkartalinnik qamutilinnik angallateqanngitsut sallerpaatinneqas-sapput.

Taannarpiaq tunngavigalugu ataatsimoorluni pisassiissutit marluusut taakkuul-luta pisarinissaat qinnutigivavut.

1....

...

22....

Erseqqissaatigissavarput piffissap qinnuteqarnissap nalunaarutiginera kingusim-mat Nunaqarfimmi Aqutsisunut allakkat ingerlatinnagit toqqaannartumik Kommu-nalbestyrelsimut ingerlatikkatsigik.

Inuulluaqqustilluta.

“B-mi Aalisartut Piniartullu Peqatigiit”

...”

Tamatuma kingornagut kommunalbestyrelsimit kommunip inuussutisarsiornermut siunnersortaanut allakkiamit 24. april 1995-imeersumit imaattut erserput:

“Kommunalbestyrelsi ataatsimiinnermini, 23. april 1995-imi pisumi, matuma kingulliini oqaatigineqartut oqaloqatigiissutigalugillu ima aalajangerpoq.

Suliaq Inuussutisarsiornermut siunnersortimut sulissutigisassanngorlugu nassinneqarpoq:

Immikk. 8. 1995-imut tunngasumik tikaagullittassanik agguaassineq.

Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup KNAPK-mut aamma KANUKOKA-mut tusarniaareerluni 1995-imut tunngasumik tikaagullinnik pisassiissutit agguaassimavai.

...

Tamatuma kingornagut kommunalbestyrelsi arfernik 13-inik taakkuninnga K-mut agguaassissaaq, pisassiissutinit taakkunannga marluk ataatsimut piniaqatigiinnermi pisassiissutitut immikkoortitaallutik.

KNAPP-mit oqaaseqaatit ataatsimiinnermi pigineqarput.

Aalajangerneq: Ima agguaassisoqarnissaanik aalajangertoqarpoq, arferit 11-t K-mut, qamutililinnik angallatillit tallimat tamarmik immikkut marlunnik pisassinneqarlutik, angallallu ataaseq qamutilimmik pisaangajalersoq ataatsimik. Taakkua saniatigut arferit marluk B-mi ataatsimoorluni piniagassatut immikkoortitaapput.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunip inuussutisarsiornermut allaffia akuersissutinik 24. april 1995-imi B-mi ...-mukartillugit nassiussivoq, inuit qinnuteqaammi siuliini issuarneqartumi taagorneqarsimasut akuersissummik piginneqataatillugit.

Tamatuma kingornagut erserpoq kommunalbestyrelsip suliaq 27. april 1995-imi suliareqqissimagaa, ataatsimiinnermillu imaqarniliamit ima allasimasoqarpoq:

“Immikk. 1. Arferit K kommunimut pisassanngortinneqartut agguarnissaannik oqaluuserinneqqinneq.

Kommunalbestyrelsip 23. april 1995-imi ataatsimiinnerani aalajangertoqarsimasutut suliaq oqaluusereqqikkumallugu ataatsimiigiqqussisoqarsimavoq, tak. ullor-mut oqaluuserisassani immikkoortoq 8, ilaatigut aalisariutaatilimmit ...-mit naam-magittaalliuummik tigusaqarsimaneq tunuliaqutaralugu, taamatullu KNAPP-imit oqaaseqaateqartoqarsimannginnera tunuliaqutaralugu.

KNAPP-p siulersuisuinit ... aamma aalajangerneq sioqqullugu oqaloqatigiis-suteqarnerni peqataapput.

Ataatsimiinnermut 23. april 1995-imi pisumut siunnersuutigineqartut takussutis-sallu saniatigut ataatsimiinnermut imaattunik inassuteqartoqarpoq.

1. KNAPP-mit allakkat 27. april 1995-imeersut, taakkunani ilaatigut agguaassi-nermi najoqqutassaq kingullermik ataatsimiittoqarmat aalajangertoqarsimaneratut ilalernerqarluni, ilaatigullu ...-mit naammagittaalliuutip tigu-neqarsimasup ilalernis-saanut tunngavissaqartoqarsorisooqarnani.

2. Angallammi ...-mi, aamma angallammi ...-mi, arfernut qamutillit qanoq issuse-qarnerannik oqaaseqaat pillugu angallatinut siunnersortimit ...-mit allakkat 27. april 1995-imeersut.

3. “...-p piginnittaani allakkatigut 26. april 1995-imeersutigut naammagittaalli-
uut.

... suliap oqaluuserineqarnerani peqataasinnaanngilaq aalajangeeqataanilu.

Aalajangerneq:

Taasisunit tamanit akuerineqarluni akuersissutigineqarpoq

ilaatigut arfernik 13-inik agguaassineq ataatsimiinnermi kingullermi oqaloqati-giissutigineqarsimasutut pissasoq, tassalu K-mi aalisariutinut qamutililinnut 11-nik B-milu ataatsimoorluni piniaqatigiittussanut marlunnik,
ilaatigullu piginnittunut immikkut tamanut arfernik marlunnik pisassiinnikut pis-sasoq.

...

Arferit sinneruttut pingasut kommunalbestyrelsimit 1995-imi augustip qaamma-taani ataatsimiinnermi agguaanneqassapput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A taamaalilluni B-mi nunaqarfimmi aqutsisunut 31. juli 1995-imi allaga-qarpoq:

“Tikaagullinniartarneq pillugu.

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalu-naarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersoq malillugu paragraf 13-imi, imm. 2 allassima-sut malillugit agguaasoqarnissaa kissaatigalugu oqaluuserineqaaqqugualuurlugu.

Nunaqarfimmimi Aqutsisutut suliassarput tassa Politikikkut aaqqitassa qarpat, tassalu Nunaqarfik tamaat isigalugu aaqqitassa qarpat aaqqiivigissallugu.”

Taamaalilluni A august 1995-imi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Pisortaqarfimmut ima allappoq:

“Ataatsimoorussamik tikaagullinniartarnermi malinneqarnerulernissaa pillugu Bygdebestyrelsimut oqaluuserisassanngortitsigama, isumaqarama tikaagullinni-arnermut peqataasinnaasut ilai mininneqartartut taamaalillutillu neqissaminnik pissar-sinnitsoortarlutik.

Maani ileqquliunneqarsimasooq K.N.A.P.P.-mut ilaasortat akiliisimasut kisimik piniaqataatinneqartarlutik, taamaalillutillu aalisarnermut aallaaniarnermullu allaga-taqarluartut K.N.A.P.P.-mullu ilaasortaannigisut peqataatinneqassanatik.

Aammalumi Nunaqarfimmi Aqutsisut agguaanermi ilaatinneqarneq ajoramik taakkuugaluarmatami Politikikkut aaqqitassanik aaqqiisartussat.

Taamaattumik periusigineqartussaq eqqortuussappat eqqortumik malitassatsinnik nassuiaateqalaaqqugualuurlutit Kommunillu immikkoortortaanut Faxikkut nassiuti-laaqqugualuurlugu.”

B-mi nunaqarfimmi aqutsisut tamatuma kingornagut 8. august 1995-imi ataatsimiippat, tamatumani ullormut oqaluuserisassat immikk. 7-ianni nu-naqarfimmi aqutsisut aalajangiinnerminnut imaqarniliaat malillugu imaattut oqaloqatigiissutigineqarsimallutik:

“Tikaagullinniartarneq pillugu A-p oqaluuserisassanngortitaa, allagaq ilanngunne-qarpoq.

Aalajangerneq:

... - Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 95-imeersoq tunngavigalugu siunissami agguaasarnissani peqataasalernissartik aalajangerpaat.

Allakkap aappaata oqallisigineqarnera imaqarniliunngilaq oqaluuserisassani i-laanngimmat allamut ingerlasuummat.”

Arfanniarnissamut akuersissutinik agguaassinissaq K-p kommunalbes-tyrelsiata 18. september 1995-imi oqaluuserieqqippaa.

Kommunalbestyrelsip ataatsimiinneranit imaqarniliamit imaattut erser-put:

“Kommunalbestyrelsi 27.04.95-imi ataatsimiinnermini aalajangerpoq arferit 13-it ima agguaanniarlugit, K-mi aalisariutinut 11-t B-milu umiatsiaararsorlutik aali-sartunut marluk.

B-mi ataaseq pisarineqarsimavoq sulilu ataatsip pisarineqarnissaa ilimagineqar-luni, tamannalu AAPP malillugu ajornartorsiuteqarfiusussaannngilaq.

K-mi agguassineq aalisariutinut immikkut tamanut marlunnik arfattassiisoqarneratigut pivoq...

Tamatuma saniatigut aalajangertoqarpoq arferit pingasut 1995-imi augustip qaammataani agguanneqassasut.

Arfernik 27.04.95-imi agguassinermi aalajangertoqarpoq aalisariutinut pisassii-soqarsinnaangitsoq ... taakkumi arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni piumasaqaataasunik naammassinningimata.

Aalisariutaatillit taakkua marluk nalunaarfigineqarput pisassinneqarsinnaatitaasagunik tamanna pillugu kommunalbestyrelsimut qinnuteqaateqassasut, arfernut qamutililimmu akuersissutigineqarsimasumut allagartamik kiisalu arfernut qartartup atornissaanut pikkorissarsimanermut uppersaammik ilanngussivigisamik.

Aalisariutaatillit taakku marluk piumasaqaatinik nammassinnissinnaanertik pillugu siunnersuutaannik kommunalbestyrelsip ataatsimiinneranut takkuttoqarsimanngilaq.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliaq 30.08.95-imi ataatsimiinnermi oqaluuseraa. ... arfernik marlunnik pisassinneqarnissaminik qinnuteqaataa ataatsimiinnermi pigineqarpoq. Aamma ... tikaagullimmik ataatsimik pisassinneqarnissaminik (qinnuteqaataa).

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq PAPP-mik aamma AAPP-mik tusarniaareernerup kingorna aalajangerpoq ... taamatullu ... tamarmik immikkut tikaagullimmik ataatsimik pisassinneqarnissaat akuerineqassasq, arfattassalli sinneruttut marluk kommunalbestyrelsimut agguanneqartussatut siunnersuutigineqassasut.

...mit takussutissatut ilanngussaq ilanngunneqarpoq.

Aalajangerneq:

Pisassiinerit siuliini taaneqartut akuerineqarput, taamatullu aammattaaq ... aamma ... tamarmik immikkut tikaagullimmik ataatsimik pisassinneqarnissaat akuerineqarluni.

... suliap matuma oqaluuserinerani peqataasinnaanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq.)

... siunnersuummik imaattumik 24. september 1995-imi B-mi nunaqarfimmi aqutsisunut nassiussivoq:

“Uunga. nunaqarfimmi aqutisut.

Siunnersuut nunaqarfimmi aqutisut avaqqullugit allagaqartarnerup unitinneqarnissaanik.

isumaqarpunga ilaatigut nunaqarfimmi aqutisut pisariaqanngikaluamik pisariser-sorneqartartut, nammineq allakat allamut ingerlasut nunaqarfimmi aqutisunut apuunneqaraangata isumaqarpungalu tamanna piaartumik unitittariaqartoq.

Assersuutitut taalara ungasinngitsukkut tikaagullimmut tunngasq ataatsimeerutissanut ilanngunneqarsimavoq uffa nunaqarfimmi aqutisunut ingerlanngivissoq, namminersornerusunullu allagaalluni, uvangalu isumaga malillugu pisariaqanngikaluamik assortuunermik pilersitilluni tamakkua siunissami pisarnissaat akueriuminaamat piaartumik ilaasortaqaatika qinnuigaakka uniteqqullugit.

Pissusisamisoorinnaangilarmi oqallisigerujussuarialugu imaqarniliami imatut allaanarneqartassapata nunaqarfimmi aqutisunut ingerlasuungimat imaqarniliorneqanngilaq.

Uffali taanarpiq pisuulluni allaat suleqatigiineq ajutoortoq. taamaatumik eqqarsarluqaarluni pisarnissaq assorsuaq kissaatiginarpoq. piaarluni taamaaliortoqartangippat.”

Nunaqarfimmi aqutsisut ...p siunnersuutaa 8. august 1995-imi oqaluuseraat, ataatsimiinnermillu imaqarniliamit imaattut erserput:

“Imm. 08.

...-mit oqaluuserisassanngortitat:

A) Nunaqarfimmi aqutsisut avaqqullugit allagaqartarnerup unitsinneqarnissaa. Allakkat 24.9.95-meersut oqaluuserisassanut ilanngunneqarput.

...

Aalajangiineq:

A) Tassani kommunalbestyrelsemut oqaluuseritinniakkat pineqanngillat, siunner-suut taperserneqarpoq.

...”

K APP ... aqutigalugu kommunimut qinnuteqaammik imaattumik 15. oktober 1995-imi tunniussivoq:

“K kommunimit tikaagulliit pingasut pisasiissutigineqqarmata naluneqanngitsut marlluk angallatinut ataaseq umiatsiaqqanut tamanna tunngavigalugo umiatsiaqqamik pisassaq qennutigivara tassa

...

tassalu ilagalugit:

...”

Taamaalilluni B-mi APP 17. oktober 1995-imi B-mi nunaqarfimmi aqutsisunut K-milu kommunalbestyrelsimut allagaqarpoq:

“Ukioq manna 1995-mi tikaagilligut pisassiissutaasut agguateqqinneqarneranni paasivarput K kommunip pingasunik pisassinneqaqqissimasoq, taakkunanga ataaseq ataatsimoorluni piniartartunut pisassiissutigineqarsimalluni.

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersoq, tunngavigalugu “B-mi Aalisartut Piniartullu Peqatigiit” ataatsimoorullugu pisassiissutigineqartoq pisariumallugu qinnuteqaatigivaat. tamatumunnga tunngavigivarput “Nalunaarummi” § 11, imm. 4. issuaaneq: Kommunip ataatsip iluani ataatsimut piniarnermut akuersissutit agguaaneranni NUNAQARFIIT tulluillugillu illoqarfiit TUUKKARTALINNIK QAMUTILINNIK angallateqanngitsut sallerpaatinneqassapput. Issuaaneq naavoq.

Taamaattumik “B-mi Aalisartut Piniartullu Peqatigiit” ilaasortatik ukuusut tikaagullimmut pisassiissutaasumut pisaqarnissaannik qinnuteqaappai.

1....

...

18....”

B-mi nunaqarfimmi aqutsisut K-mi kommunalbestyrelsimut 18. oktober 1995-imi ima allagaqarput:

“Tikaagullinnik agguasseqqinnissaq pillugu.

Nunaqarfimmi aqutsisut B-mi Aalisartut Peqatigiit tikaagullinniarnissamut qinnuteqaataat taperserpaa.”

K kommunimit B-mi nunaqarfimmi aqutsisunut allakkani 19. oktober 1995-imi ullulikkani ima allassimasoqarpoq:

“K kommunip matumuuna qinnuteqaatiginiarpaa nunaqarfimmi aqutsisut B APP-mut tusarniaanermut innersuussutaat.

Matumuuna apeqquteqaateqareernikkut nalunaarutigineqassaaq B APP siulersuisuini ilaasortap Nunaqarfimmi aqutsisut naliliiniarnissaanni peqataatitaasinnaanginnera.

Nunaqarfimmi Aqutsisut akissutissaat kingusinnerpaamik tallimanngorpat 20.10.95 nal. 16.00 piumasarineqarpoq.”

Nunaqarfimmi aqutsisut 23. oktober 1995-imi K-mi Kommunilbestyrelsimut ima akissuteqarput:

“Tikaagullittassat sinneri agguanneqarnissaat pillugu.

Nunaqarfimmi Aqutsisut immikkut ittumik ataatsimiinnermini 20. oktober 1995 B-mi Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffiata tikaagullinniarnissamat qinnuteqaataa oqaluuseraa.

Nunaqarfimmi Aqutsisut B APP-p qinnuteqaataa taperserpaa, tassa siulittaasup ...-p 18. oktober 1995 allagai innersuunneqarput. Qinnuteqaat siusinnerusukkat K-mut nassiunneqarnikuvoq.”

Tamatumunnga peqatigitillugu nunaqarfimmi aqutsisut kommunip inuussutissarsiornermut allaffianut allakkanik imaattunik nassiussipput:

“Tikaagullittassat sinnerisa agguanneqarnissaat pillugu.

Nunaqarfimmi Aqutsisut immikkut ittumik ataatsimiinnermini 20. oktober 1995 ...-p tikaagullimmik pisaqarnissamik qinnuteqaataa oqaluuseraa.

Nunaqarfimmi Aqutsisut ...-p qinnuteqaataa taperserpaat. Qinnuteqaat siusinnerusukkat K-mut nassiunneqarnikuvoq.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqaarfik A-mit allakkanut 2. august 1995-imeersunut 19. oktober 1995-imi ima akissuteqarpoq:

“Arfernik angisuunik piniarnermi nalunaarut nr. 9 6. april 1995-imeersoq inner-suussutigissavara. Tassani § 13 malillugu agguassinermi nunaqarfinni aqutsisut aamma ilaatinneqartussaapput pinngitsooratik. § 11-imi piniaqatigiilluni tikaagullinniartarneq pineqarpoq, tassanilu piumasarineqarpoq nunaqarfiit agguassinermi sallerpaatinneqarnissaat.

Inatsimmi piumasarineqanngilaq arfanniat KNAPK-mit ilaasortaanissaat. Piumasarineqarporli inuutissarsiutigalugu piniarnermik allagartaqarnissaq. Taamaattumik KNAPP-mi ilaasortaanngitsut ilaatinneqanngittarneri kukkuneruvoq aaqqinneqartariaqtorlu. Kinaluunniit inuutissarsiutigalugu piniarnermik allagartalik malittarisassanilu piumasarineqartunik naammassinnittoq piniaqatigiilluni tikaagullinniarnissamat ilaasinnaavoq, qinnuteqarsimaguni agguassinermilu imaluunniit agguasseqqinnermi akuerineqarsimaguni.”

K-mi kommunalbestyrelsi tikaagullittassanik agguasseqqinnissaq pillugu 30. oktober 1995-imi ataatsimeeqqippoq.

Kommunalbestyrelsimi ataatsimiinnermit imaqarniliamit imaattut erserput:

“K kommuni tikaagullinnik pingasunik pisassinneqarsimavoq (marluk tuukkartalinnik (qamutililinnut) ataaserlu ataatsimoorluni pisarisassatut).

K APP-imut aamma B APP-mut tusarniaareernerup kingorna ataatsimoorluni piniagassamik pisassinneqarnissaq pilugu ukunannga qinnuteqaateqartoqarpoq:

1. Aalisartunit B-meersunit
2. Aalisartunit K-meersunit.

Tuukkartalinnik qamutililinnit piniarnissamat ukunannga:

...

Aalajangerneq:

Aammattaaq K APP-imit aalisartunillu sinniisut oqaliisiginnittoqartillugu najuupput ilisaritikkamillu peqataallutik.

Ataatsimoorluni piniagassaq K-mi aalisartunut piniartunullu tunniunneqarpoq, tassami tikaagullik ataatsimoorluni piniagassaq B-mi aalisartunut piniartunullu sionatigut pisassiisutiginneqarnikuusimammat.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornagut A 3. februar 1996-imi uannut naammagittaalliorpoq. Naammagittaalliummit imaatut erserput:

“Isumaqarama inatsisitigut suliniarluni K kommuni tapersersuinngippallaartoq.

Allagariniagaralu uunga tunnganeruvoq Nunaqarfimmi ataatsimoorussamik tikaagullinniartarnermut tunngatillugu Nunaqarfimmut aqutsisumut allagaqarsimavunga siunnersuutigalugu iluarsisooqarnissaa taannalu tamanit tapersersorneqarsimaluni.

Isumaqarsimavungalu iluarsivilluni iluarsisooqassappat Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik peqatigalugu iluarsiiartariaqarlunga taanna tunngavigalugu allaffimmi pisortamut ... allagaqarsimavunga maani B-mi periaaserineqartoq allannortinniarlugu arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat NR 9 6-april 1995-meersumut naleqqutinngeqisoq tassami K.N.A.P.P.-mut ilaasortat kisimik akiliisimasut piniataatinneqartarlutik, taanna pillugu Nunaqarfimmi aqutsisut aamma Aalisartut piniartullu peqatigiiffianit siulittaasuusumit sakkortuumik saassutarineqarsimalluta uvagut pingasuulluta isumaqatigiisugut, tamanna tunngavigalugu K kommunimit erseqqinnerusumik inatsisit tunngavigalugit illersorneqarsimasariaqarsorigaluaratta makku pillugit inuup kialuunniit pisinnaatitaaffianik tassani innimiillioqarsorigatsigu aammalu agguaaaneq Nunaqarfimmi aqutsisunit akuleruffigitinneqanngimmat naak allassimagaluartoq, pisassamik agguaaaneq pissasoq Nunaqarfimmi aqutsisut Aalisartut piniartullu peqatigiiffiat peqatigalugu pissasoq.

Taamaattumik una ujarparput inatsisit tunngavigalugit illersorneqartarnissarput kinaanerput apeqqutaatinnagu.”

A naammagittaalliumminut tapiliussamik imaattumik 29. februar 1996-imi tunniussivoq:

“Goddag. Issaq Nuummiillunga naammagittaalliuutinik tunniussiartorama unar-taa puorakku ilanngunnialaarpara.

Ukiah 1995-mi tikaagullinniaqataasinnaasut iluarsiviginiarlugit suliniuteqarnini, arfernik angisuunik piniarnermi nalunaarut nr: 9, 6 april 1995-imeersoq atortinneqarnissamisut atortinneqannginnera pillugu iluarsiiarninni K.N.A.P.P.-mi siulersuisut pissuserisaminnik allannuinianninnerat pillugu, Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu pisortaqarfimmut ...-mut ikioqqullunga saaffiginnissimavunga. Taamatut saaffiginnissimanera siulittaasorisaanit aammalumi Nunaqarfimmi Aqutsisuni taamanikkut siulittaasuusumit assorsuaq kamaatigineqarsimallunilu aalassaatigineqarsimavoq. Tamatuma kingunerisimavaa Nunaqarfimmi Aqutsisut kiffaangissuseqarlutik paasiniaasinnaajunnaarsitaasimammata, uvanga pisuullunga taannartaa taamatut isikkoqalissappat nuannarinnginnakku misissorluariarlugu aalajangersimaneq atorunnaarsinniarlugu suliarilaaqqullugu, qujareerlunga.

ilanngullugit nassiuppakka ...-mut allagarisimasama nuutinneri akissutaatalu nuutinnera, kiisalu taakkununga tunngatillugu paasiniaasinnaajunnaarsitaanitsinut tunngasoq allagaq.”

Kommuni suliamut oqaaseqaateqaqqullugu 28. marts 1996-imi qinnuigaara, tassami ima allakkama:

“Kommunip naammagittaalliummut oqaaseqaateqarnissaa maanngaaniit qinnutigineqassaaq, paatsuungasoqaqqunagumi oqaatigineqassamat oqaaseqaat naammagittaallioortumut saqqummiunneqarsinnaajumaartoq peqataasup isumaanik tusarniaassutitut.

Tamanna peqatigalugu kommuni qinnuigineqarpoq arfernit pisassanik kommunip agguaaassineri kingullerpaat pillugit pappiarat takussutissat suliasamat attuumassuteqartut tamakkerlugit maanga nassiuteqqullugit, tak. arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi § 13.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq manna peqatigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik matumuuna qinnuigineqarsimasoq nalunaarutip pineqartup qanoq paasineqarnissaanut oqaaseqaateqaqqullugu.”

Ulloq taanna Namminersornerullutik Oqartussat, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik aqutigalugu, oqaaseqaateqaqqullugit qinnuigaakka imatut:

“Ombudsmandip suliame isumaliutersuuteqaqqinissamini atugassaanik Pisortaqarfik maanngaanniit qinuigineqassaaq pissutsit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi eqqartorneqartut, naammagittaaliuummi innersuussutigineqartut, imaattut erseqqissaqqullugit:

KNAPK/KNAPP/Sumiiffimmi aalisartut piniartullu peqatigiiffiata nalunaarummi § 11, imm. 3, § 11, imm. 5, nr. 4), § 13, imm. 2 aamma § 16, imm. 1 naapertorlugit inissisimanerata qanoq paasineqarnissaannut nassuiaateqartoqarnissaa kissaatigineqarpoq.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup 3. april 1996-imi ima akissuteqarfigaanga:

“Ombudsmandip allagai 28. marts 1996-imeersut innersuussutigalugit imaattut ilisimatitsissutigineqassapput. KNAPK/KNAPP/Sumiiffimmi aalisartut piniartullu peqatigiiffiata arfanniarnissamut akuersissutinik agguaassinermi inissisimanerata qanoq paasineqarnissaannut nassuiaateqartoqarnissaa pillugu arfanniarnissamut akuersissutinik agguaassineq ima periaaseqarluni pisarpoq:

Nalunaarutip §-iisa 11-anut, imm. 3-mut ilaavoq APNP naalackersuisunit piginnaatitaalluni kalaallit tikaagullittassaannik agguaassinisaaq pillugu KNAPK-mik (ukiuni kingullerni kattuffiup siulittaasuani) aamma KANUKOKA-p sinniisuuti-taanik isumaqatigiinniuteqartarnera. KNAPK’p tamatumunnga atatillugu inissisim- anera ilaatigut tassaavoq kommunit akornanni arfanniarnissamut akuersissutinik agguaassinermi inuussutissarsiornikkut soqutigisanik isumaginninneq. Taamatut ag- guaassinermi ataatsimoorluni piniarnissamut kommuninut pisassiissutit aalajanger- sarneqartarput, qamutilinnik tuukkartalinnik piniarnissamut pisassiissutinik aggu- aassinermut peqatigitillugu. Kommuninut pisassiissutinik agguaassineq kommu- ninut nalunaarutigineqartarpoq, tamatumalu kingorna taakkunani kommunip iluani akuersissutinik ataasiakkaanik agguaasseqqittoqartarluni nunaqarfinni aqutsisut su- miiffimmilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugit.

Nalunaarutip §-iisa 11-anni, imm. 5, nr. 4)-mi piumasqaataavoq kommunip pi- neqartup KNAPP-llu agguaassinermut atatillugu ataatsimoorluni piniarnermut siu- lersuisusaaq (naalagaasoq) toqqassagaat. Pisassiissutinik agguaassinermut atatillugu naalagaasumik toqqaanissamut tunuliaqutaavoq, ataatsimoorluni piniarnissamut akuersissummik piginneqataasut tamarmik taamaalillutik kiap ataatsimoorluni pini- arnermik pineqartumik siulersuinissaanik ilisimasaqalissammata.

Nalunaarutip §-iisa 13-ianni, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq kommunalbesty- relsi, nunaqarfinni aqutsisut sumiiffimmilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiat sule- qatigiillutik ataatsimoorluni piniarnissamut aamma qamutilinnik tuugartalinnik pi- niarnissamut kommunini pisassiissutinik agguaassissasut qinnuteqaatit tiguneqarsi- masut tunngavigalugit. Kommuninut pisassiissutinik agguaassinermi illua’ tunge- riinnik 3-nik taaneqartunik ilaasortaqartitsineq agguaassinermi sumiiffimmi soquti- gisat pitsaanerpaanik sinniisoqartikkumallugit aalajangersagaavoq.

§ 16, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq kommuni KNAPP-ip immikkoortorta- qarfi suleqatigalugit aalajangersinnaasoq akuersissutit kommunip iluani tunniunne- qarsimasut kommunip iluani agguaasseqqinnissamut iluaqutissanngorlugit atorun- naarsinnaasut. Tamatumunnga atatillugu KNAPP-p ilaasortaqartitaanera agguaas-

seqqittoqassagalarpat inuussutissarsiutigisakkut soqutigisat qulakkeerneqarnissaat siunertaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni 9. april 1996-imi imaattumik oqaaseqaateqarpoq:

“... ”

Naammagittaalliuut qulaani taaneqartoq ombudsmandimut ingerlatinneqarsimasooq tupaallaatigalugu 1. april tigusimavara, naammagittaalliuutigineqartumullu tunngasut pisimasut takusinnaasakka malillugit august 1995-imi aallartissimasut misissorsimallugit.

Tupaallaatigineranut siullermik pissutigaaara kommunalbestyrelsimi suliassap ataasiarluniluunniit saqqummiunneqarsimanginnera, imaluunniit ataatsimiinnerni misissugassatut apeqquteqaatigineqarsimanginnera. Tamatumunnga tunngatillugu misissorsimavakka kommunalbestyrelsimi ataatsimiinnermi imaqarniliat februar 95-imit maannamullu, aammalu piffissami tassani B-mi Nunaqarfimmi Aqutsisut ataatsimiittarsimanerisa imaqarniliorneri.

Maalaarutigineqartoq siullermik Nunaqarfimmi Aqutsisuni oqallisigineqarsimavoq 8. august 95, tamatumani A-p oqaluuserisassanngortitaa, ullulerneqarsimasooq 31.07.95; “arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersoq malillugu paragraf 13, imm. 2-mi allasimasut malillugit agguasoqarnissaa kissaatigalugu oqaluuserineqaqqugaluarlugu”. Tamatumani pineqartoq tassaavoq pisassanik agguasoqarnissaa ima ingerlassasooq Nunaqarfimmi aqutsisut Aalisartut Piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugu aalajangersaassasut. Siunnersuut tunngavigalugu Nunaqarfimmi Aqutsisut aalajangerput 8. august 1995 siunissami agguasarnissani peqataasarnissartik aalajangerlugu.

Tamatumani takusinnaasakka malillugit oqaluuserisassamik siunnersuuteqartup anguniakkani angusimavaa, suliassap siullermeerlugu saqqummiunnerani.

A-p oqaluuserisassamik tunniussinerminut atatillugu 02. august 95, tassa oqaluuserisassap suli Nunaqarfimmi Aqutsisunit oqaluuserineqanginnerani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Qullersaqarfimmit, ...-mut ingerlasussamik allagaqarpoq ajornartorsiut taannarpiaq pillugu, nalunaarutip pineqartup erseqqissarneqarnissaa qinnutigalugu, taamanikkumullu periaasiusarsimasooq nassuiarlugu. Periaaserineqartarsimasooq tassaasimavoq Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffiannut ilaasortaasut, akiliutissartillu akilersimagaat, taakkua kisimik piniqaataasinnaasartut, tamannalu peqatigiiffiup nammineq aalajangersortarsimagaa.

Allakkat taakkua ...-mit akineqarsimapput 19. okt. 95, taassumali siornagut, 03. okt., Nunaqarfimmi Aqutsisut siulittaasuata oqaluuserisassatut saqqummiussimavaa ima qulequtalik; “Nunaqarfimmi aqutsisut avaqqullugit allagaqartarnerup unitsinneqarnissaa”.

Tamatumunnga paasisakka malillugit tunngavigineqarsimapput A-p ...-mut allagaqarsimanagera. Oqallinneq sakkortusaarfiusimavoq, Nunaqarfimmi Aqutsisut ima aalajangersimapput: “Tassani kommunalbestyrelsimut oqaluuseritinniakkat pineqanngillat, siunnersuut taparserneqarpoq”. Tamatumani pisimasooq aappaatigut inuit naqisimaneqaratik oqaaseqarsinnaatitaanerannik unioqqutitsisutut oqaatigineqarsinnaagaluarluni aappaatigut Nunaqarfimmi Aqutsisut siulittaasuata qisuariarsimanagera paasinartutut oqaatigineqarsinnaavoq, pissutigalugu Aqutsisut akunnerminni ajornartorsiutigisinnaasaminik aaqqiiniarlutik periarfissinneqannginneranni allanut ingerlatsineq Aqutsisut ilaasortaasa ilaannik sumiginnaanertut oqaatigineqarsinnaammatt, ajornartorsiutinut nammineq qaangiiniarsinnaanerannut, kiisalu inatsisit nalunaarutillu malillugit aalajangersaasinnaanerannik apeqqusiilluni, apeqqutigineqartumut tunngasut nalunaarummi erseqqilluinnartumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu allasimmammata. Tamanna aqutsisut akornanni suleqatigiissinnaanermut siunissami akornutaasinnaavoq.

Maalaarutigineqartup kommuunimut tunngassuteqartumik suliarinera taakkunani oqallinnerni marlunni pisimavoq, maalaruteqartullu maanna maalaarutigisaa siullermik suliarineqarnerani aaqinneqarsimalluni. Aappasaanik oqallinnermi aalajangersimasap tunngavigisaa oqallisigineqarsimangilaq, periaasigineqarsimasorli kisiat oqallisigineqarsimalluni. Maalaartup isorisaminut tunngatillugu oqallisigit-sinerata, aaqii-soqarnissaanillu angusaqarnerata kingorna suli B-mi tikaagullinni-artussat pillugit suliaqartoqarsimangilaq, tamatumali qanittukut pinissaa ilimanar-poq, tamatumalu maleruagassap pineqartup aalajangersagai tunngavigalugit pissa-soq naatsorsuutigillunnarparput.

Ilanngullugu nalunaarutigissavara april 1995-imi Aalisartut Piniartullu Peqati-giiffiata arfanniartussanut tunngatillugu siunnersuutigisimasaa Nunaqarfimmi Aqut-sisunit kommunalbestyrelsimut ilalernerqarsimammat, taamanikkullu maalaartoqar-simananilu ikinnerussuteqarluni oqaaseqartoqarsimangilaq, A ataatsimiinnermi peqataasimagaluaq.

Maalaaruteqartumut tunngatillugu paasiuminaatsitama ilagaat maalaarut 29.02-96 ombudsmandimut nassiunneqarsimammat, taassuma siuninguatigut, 26.02. kommunalbestyrelsimi ataatsiminnermi peqataasimavoq, taamatullu 20.11.95 peqa-taasimalluni. Ataatsimiinnerni taakkunani maalaaruteqarsinnaanerluni, imaluunniit tamatumunnga tunngasutigut apeqquutissaqarnerluni saqqummiussaqaarsimangi-laq. Taamatut periuseqarluni ombudsmandimut maalaaruteqarneq isumaqarpunga kommunalbestyrelsimi malittarisassanik, nalunaarutinin inatsisinillu malitsitsiniar-nermut tatiginninngissuseqarnermik annertuumik takutitsinerusoq, qinikkallu allat, soorngunalumi ulluinnarni aamma kommuunimi sulisuusut nalunaarutinin inatsisi-nillu toqqammaveqarlutik sulisussaanerannut upperinninnginnermik takutitsinerul-luni.

Qulaani pineqartut tunngavigalugit nalunaarutigissavara K kommunimut inatsi-sit, malittarisassat nalunaarutillu assigiinngitsut malilluinnarlugit ingerlatsigatta, aammalu ataatsimiititaliani assigiinngitsuni aalajangersaasarnerni tamakku malin-reqarnissaat pingaartilluinnaratsigu, soorngunami inuiaqatigiit sullinneranni aalaja-ngersarneqarsimasut assigiinngitsut malilluinnarlugit pisussaagatta.

B-mi ajornartorsiutip qiterisimasaa ima isigaara Aalisartut Piniartullu Peqatigiif-fiata suleqatigiuminaassimanera, tamanna ajornartorsiutaasimappat minnerpaamik siullermik kommunalbestyrelsi saaffigineqarsimasariaqaraluarpoq, tassanilu aaqii-soqarsinnaanersoq takullugu.

Taamatut nassuiaateqarlunga ombudsmandimit piumasarineqartut paasissutissat nassiuppakka, ilisimatitsissutigissallugulu apriliip 23. aamma 24-ani kommunalbes-tyrelsip ataatsimiinnerani pisimasup oqallisigineqarnissaa, pitsaassagaluaqaarlu ombudsmandip naliliinera taamanikkussamut uatsinnut nalunaarutigineqassappat.”

Kommunip tusarniaavigineqarnerminut akissutaata oqaaseqarfiginissaa-nut A 24. september 1996-imi periarfissippara. Tamatuma kingornagut A suliamut oqaaseqarsimangilaq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik malittari-sassatigut tunngavigisassanut ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu 11. juli 1997-imi qinnuigaara, imaattummi oqaatigikakkit:

“Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalu-naarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi aalajangersakkat ilaasa qanoq paasi-neqarnissaannut Pisortaqarfiup nassuiaateqarnissaa 28. marts 1996-imi qinnuti-gaara.

Pisortaqarfiup saaffiginnissut allakkatigut 118259-imik normulitsigut 3. april 1996-imeersutigut, j. nr. 21-02.121, akissuteqarfigaa.

Tamatuma kingornagut maani malugineqarpoq, KNAPK-p pisinnaatitaanerata annertussusia pisinnaatitaanermullu inatsisitigut tunngavisoq nalunaarut taanna malillugu nalunaarummit erseqqissumik ersinngitsoq.

Taamaattumik Pisortaqarfik qinnuigissavara ukununga tapertamik nassuiaate-qaqqullugu:

Nalunaarummi § 3, imm. 1-imi aamma § 6, imm. 2-mi Naalackersuisut aalajangersarpaat “KNAPK aamma KANUKOKA isumasioqatigalugit” kommunini tamani arfernik qassinik amerlanerpaamik pisaqartoqarsinnaanersoq. Aammattaq § 11, imm. 3-mit erserpoq “isumasioqatigii” taakkuusut ataatsimoorluni tikaagullin-niarnermut immikkut akuersissutinik agguaassisussaatinneqartut.

Ilisimatitsissutigeqqunekarpoq oqaaseq “isumasioqatigii” Naalackersuisut peqatigiiffiillu eqqartorneqartut akornanni isumasioqatigiinnik taaneqartoq sunik nassa-taqarnersoq, tamatumunnga ilanngullugu pingaartumik KNAPK-mut KANUKO-KA-mullu tusarniaaneq tassani pineqarnersoq imaluunniit Naalackersuisut, peqatigiiffiit eqqartorneqartut isumaqatigineqarsinnaassanngikkaluarpata, pisassanik ag-guaassinissamut siunnersuutigisartik imaluunniit ataatsimoorluni piniarnissamut immikkut akuersissutinik agguaassinissamut siunnersuutigisartik naammassisin-naassannginneraat.

Nalunaarummi § 17, imm. 1-imit erserpoq Pisortaqarfiup “KNAPK aamma KA-NUKOKA suleqatigalugit” pisassat sinneruttut agguaateqqissagai.

Ilisimatitsissutigeqqunekarpoq oqaaseq “suleqatigiinneq” Pisortaqarfiup peqatigiiffiillu eqqartorneqartut akornanni suleqatigiinnertut taaneqartoq sunik nassata-qarnersoq, tamatumunnga ilanngullugu pingaartumik KNAPK-mut KANUKOKA-mullu tusarniaaneq tassani pineqarnersoq imaluunniit Pisortaqarfiup, peqatigiiffiit eqqartorneqartut isumaqatigineqarsinnaassanngikkaluarpata, pisassat sinnerinik ag-guaassinissamut siunnersuutigisani naammassisinnaassannginneraa.

Nalunaarummi § 13, imm. 2-mit erserpoq kommunalbestyrelsi arfanniarnissamut akuersissutinik tunniussisassasoq “kommunalbestyrelsi, nunaqarfinni aqutsisut sumiiffimilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugit”. Taamatuttaq § 16, imm. 1-imit erserpoq kommunalbestyrelsi “sumiiffinni aalisartut piniartullu peqatigiiffii suleqatigalugit” akuersissutit tunniunneqarsimasut agguaateqqinneqarnis-saannik aalajangersinnaasoq.

Ilisimatitsissutigeqqunekarpoq oqaaseq “suleqatigiinneq” KNAPP-ip immik-koortortaqarfiisa kommunalbestyrelsillu akornanni suleqatigiinnertut taaneqartoq sunik nassataqarnersoq, tamatumunnga ilanngullugu pingaartumik peqatigiiffimmut tusarniaaneq tassani pineqarnersoq imaluunniit kommunalbestyrelsi, peqatigiiffik isumaqatigineqarsinnaassanngikkaluarpat, akuersissutinik agguaassinissamut siun-nersuutigisaminik naammassininnissaminut akornuserneqarsimassanersoq.

Nalunaarummi § 17, imm. 3-mit, tunngavigisassatullu § 17, imm. 1-imit, oqaase-qatigii aappaannit erserpoq “kommuni KNAPP isumasioqatigalugu” pisassat sinne-rinik agguaasseqqissinnaasoq tamanullu nalunaaruteqarsinnaalluni.

Ilisimatitsissutigeqqunekarpoq oqaaseq “isumasioqatigii” kommunalbestyrelsip KNAPP-illu akornanni isumasioqatigiinnik taaneqartoq sunik nassataqarnersoq, ta-matumunnga ilanngullugu pingaartumik KNAPP-mut tusarniaaneq tassani pineqar-nersoq imaluunniit kommunalbestyrelsi, peqatigiiffik isumaqatigineqarsinnaassan-ngikkaluarpat, pisassat sinnerinik agguaassinissamut siunnersuutigisaminik naam-massininnissinnaassannginnersoq imaluunnit tamanut nalunaarutiginnissinnaassan-ginnersoq.

§ 11, imm. 5, nr. 4)-mit erserpoq tikaagullinnik ataatsimoorluni piniarneq “naala-gaq KNAPP-mit kommunimillu toqqarneqartoq siulersortigalugu ingerlanneqartar-toq”.

Siullermik ilisimatitsissutigeqquneqarpoq naalagarisap pineqartup ataatsimoorluni piniarnermut atatillugu suliassat imaluunniit pisussaaffiit suut pisortat sinnerlugit isumagisarnerai.

Tulliullugu ilisimatitsissutigeqquneqarpoq KNAPP kommunilu peqatigiissillugit toqqaaneq pisinnaatitaanerup tungaatigut sunik nassatanersoq, pingaartumik kommunalbestyrelsi, peqatigiiffimmik isumaqatiginninneq anguneqarsinnaassanngikkaluarpat, kiap ataatsimoorluni piniarnermut naalagaasussatut toqqarneqaanissaa-nik aalajangersinnaassannginnersoq.

Kiisalu Pisortaqarfik matumunnga nassuiaateqaqqullugu qinnuigissavara, Inatsisartut inatsisaat, nalunaarummut tunngaviusutut oqaatigineqartut, inuussutissarsiu-tigalugu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat aamma Kalaallit Nunaanni pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat, oqartusaa-nikkut pisinnaatitaanerup peqatigiiffinnut inuinaat ingerlataannut isumagisas-sanngortinnissaanut tunngavissamik qanoq annertutigisumik imaqarnermut, tamatu-munnga ilanngullugu peqatigiiffiit taamaattut oqartussaasut nalunaarut naapertor-lugu aalajangernerinut aalajangiisuusumik sunniuteqartinnissaannut inatsisitigut tunngavissamik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfiup 21. juli 1997-imi ima akissuteqarfigaanga:

“Siulliullugu pingaarnerutillugulu pisassiissutissanik suliffiup iluani isumaqati-giinniuteqarnerit tulleriissaagaaneri allaaserineqassapput, taakkuami ukiut tamaasa periaaseq taannaasoq malillugu ingerlanneqartarmata, illua’tungeriit arlaat allan-guuteqarnissamik kissaatigisaqanngikkaangat. Allannguuteqartitsisoqassagaangat isumasioqatigiilluni isumaqatigiinniartoqartarpoq.

“Isumasioqatigiinneq - “suleqatigiinneq” pillugit apeqqutit matuma kinguliini akissuteqarfigineqarumaarput.

...

Ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut immikkut akuersissutinik agguaanermi:

Tikaagullittassat tamarmiusut ataatsikkut agguanneqartarput, taamaattumillu inatsiseqartitsinikkut allaaserisaaneri assigiissussaallutik, tassalu tikaagulliusaanik pisassat, angallatinut tuukkartalimmik qamutililinnut tikaagullittassat kiisalu qoor-ortuumik piniarnermut (ataatsimoorluni piniarnermut) pisassaritinnegartut eqqar-torneqaraangata. Piniariaaseq kingulliullugu taaneqartoq immikkut aaqqiissuteqar-nissamik piunasaqarfiuvoq, taamaattumik nalunaarut atuuttoq naapertorlugu Naa-lakkersuisunit ataatsimoortumik immikkut akuersissuteqarfigineqarnissaq qinnute-qaatigineqartussaavoq, kommunit nunaqarfiilluunniit ataasiakkaat tamarmik immik-kut qoorortuumik piniarnissamut akuersissutinik immikkut tamanik, immikkut aku-ersissuteqartoqanissaanik qinnuteqaateqarnermut taarsiullugu.

Ataatsimoorluni piniarnermi qamutilik tuukkartalik atornagu tikaagullinnik ikin-nerusunik pisaqartoqarsinnaanera Naalakkersuisut akuerisinnaavaat. Taamatut im-mikkut ittumik akuersineq aammattaq ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut IWC-mit immikkut akuersissuteqartoqartarneranik pissuteqarpoq.

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu nalunaarummi atuuttumi taaguutit ator-ne-qartut:

APNP-p KNAPK-llu aamma KANUKOKA-p akornanni isumasioqatigiinneq/su-leqatigiinneq.

Oqaaseq isumasioqatigiinneq tikaagulliusaat pillugit § 3, imm. 1-imi, tikaagul-littassat ataatsimoortut pillugit § 6, imm. 2-mi taamatullu qoorortuumik piniarneq (ataatsimoorluni piniarneq) pillugu § 11, imm. 3-mi ator-neqarpoq.

Isumasioqatigiinneq = isumaqatigiinniarniluni ataatsimiinneq ataaseq arlallilluun-niit, tamatumani illua’tungeriit ataasiakkaanit siunnersuutit agguaassinnermi najoq-quotassamut, pisassanik isumaqatigiinniuteqarnermi aallaavittut ator-neqarnissaa il-

lua'tungeriinnit isumaqatigiissutigineqarsimasumut, naleqqiussilluni tusarnaartarlugit, suliap naalakkersuisunut ilaasortamut naalakkersuisunullu inaarutaasumik akuersissutigineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqalinnginnerani. Tassalu tusarniaanerinnaanngitsuni, ataatsimiittarnernili illua'tungeriit agguaassinermit najoqqutassamik aalajangersakkamik (iluarsiivigineqarsinnaasumilli) aallaaveqartarput ukiumilu kingullermit piniarniarfiup nalaanik naliliillutik, kommunini ataasiakkaani arfattassanik aalajangersaanissaq pillugu naalakkersuisunut inassuteqarnissaq siunertaralugu. Tamanna pitinnagu kommuninit ataasiakkaanit imaluunniit sumiiffinni aalisartut piniartullu peqatigiiffiinit immikkut kissaateqartoqarsinnaasarpoq, aammattaaq isumasioqatigiinnerni /ataatsimiinnerni qimerloorneqartartunik.

Naalakkersuisut KNAPK aamma KANUKOKA isumasioqatigalugit angallatit tuukkartalimmik qamutilillit ataatsimoorlutillu piniartut ataatsimut arfattassaannik taamatullu arfernik angisuunik piniarnermit atugassarititaasunik aalajangersaasarput. Agguaassinermit nunat assigiinngitsut malitassaannik pisussaaffeqarpoq, Naalakkersuisut sumiiffinni kissaatigineqartut pingaartinnerisa saniatigut aammattaaq pingaartitassaannik.

Nunanut assigiinngitsunut pisussaaffiusut siusinnerusukkuq oqaatigineqartutut tassaasinnaapput qoorortuumik piniarnermut pisassiissutit amerlassusiat (taamaannermisut IWC-mit akuerineqaqqalaaginnartoq), toqutseriaatsit aamma arfattassiissut tamarmiusoq il.il..

Tamatuminnga pissuteqartumik Naalakkersuisut, assersuutigalugu soorlu KNAPK ataatsimoortumik piniarnermut pisassanik amerlavallaanik (soorlumi agguaassinermit najoqqutassiortoqannginnerani taamatut pisoqarsimasoq) pisassaritanik IWC-mit akuerineqarsimasunit amerlanerusunik imaluunniit piffissanik ukiup ilaani tikaagullinniarfiusussanik allanik sivisunerusunilluunniit piumasaaqassagaluarpat, akuliunnissaminut periarfissineqartussaapput. Taamaattumik isumaqatigiinniarnerit isumasiuineritigut ingerlanneqartarput, isumasiuinerullutilli tunngavigissanik pingaarnernik illua'tungeriit tamarmik isumaqatigiissutigisimasaannik aallaavillit.

§ 17, imm. 1 pillugu - oqaaseq "suleqatigiinneq" APNP'p, KNAPK'p aamma KANUKOKA-p akornanni atorpeqartoq, tassa oqaaseq taanna atorpeqarpoq pissutigalugu tamanna ileqqusoq maliinnarlugu iliornerugajuttarmat, tamatumani pisassat sinneri agguaateqqikkumallugit kattuffiit eqiteruffiusut isumaqatigiinniarluni ataatsimeeqatigineqartariaqassanatik. Ileqqusoq maliinnarlugu iliorneq tassaasinnaavoq oqarasuaatikku saaffiginnissuteqarneq, imaluunniit KNAPK-mik KANUKOKA-millu ataatsimeeqateqarneq. Taamatut suleqatigiinneq ajornartorsiuteqarfiusimangilaq.

Aammattaaq KNAPK-mik KANUKOKA-millu suleqateqarnerup nassataraa aalajangiinnermit Naalakkersuisunik akuliutitsineq ajornerput, tassami imarineqartuni pingaarnerusut illua'tungeriinnit Naalakkersuisut akuersinerisigut aalajangersarneqarsimammata.

Kommunalbestyrelsip, nunaqarfinni aqutsisut sumiiffinnilu KNAPP-t akornanni suleqatigiinneq/isumasioqatigiinneq:

Oqaaseq "suleqatigiinneq" (§ 13, imm. 2 aamma § 16, imm. 1) - kommunalbestyrelsip, nunaqarfimmi aqutsisut najukkamilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiata akornanni suleqatigiinneq imatut paasineqassaaq, kommunimi oqartussaasut nunaqarfinni aqutsisut sumiiffinnilu aalisartut piniartullu peqatigiiffii attuumaneqartut peqatigalugit sumiiffimmi arfattassanik agguaassasut, oqaatsip isumaa eqqorlurlugu.

Kommuninut pisassiissutinik agguaassisarneq pillugu suleqatigiinnissaq pisariaqartuuvoq, illua'tungiusut attuumaneqartut tamarmik isummaminnik saqqummius-sinissaminut periarfissaqartussaapput.

Tamanna ilutigalugu kommunini oqartussaasut malittarisassat tamanut tunngasut maleruarneqarnissaannut piumasqaataasullu naammassineqarnissaannut aamma taq akisussaapput.

Suleqatigiinneq naggataatigut naliliinermi tapersiinermik nassataqarsinnaavoq, illua'tungeriit isumaqatigiissinnaangikkaangata. APNP'p paasinninnera malillugu kommunni agguassinermik kisimiilluni aalajangiisnaannngilaq. Taamaallaat malittarisassat tamanut tunngasut imaluunniit piumasqaatit qinnuteqaateqartumit eqquutitinneqanngippata, taava kommunni itigartitsissuteqarsinnaavoq.

Isumasioqatigiinneq pillugu (§17, imm. 3), tassa siusinnerusukkut pisassiissutigineqarsimasunik, kommunalbestyrelsip KNAPP isumasioqatigalugu aamma ilaatigut piniarnerup pineqartup nalaata qanoq issimaneranut naleqqiussilluni pisassiissutigisinnaasanik agguasseqqinneq pillugu apeqqut tassani pineqaqqippoq. Imaassinnaavoq angallat pisassiissutinik agguassereernerup kingornagut motooriiarsimasoq, taamaattumillu arfeq pisassiissutigineqartoq piasinnaasimanagu. Imaluunniit kommunalbestyrelsip akuersissuteqarfigineqarnissaminnik qinnuteqaateqartut agguassinermi siullermi akuersissummik pisamangitsut salluutissimagai.

Taamatut nikittaatumik aaqiissuteqarnermik iluseqartitsineq pissutigalugu (akuersissummik qinnuteqartut pisassiissutigineqartunit amerlaneruppata) kommunini oqartussaasut nikittaatumik aaqiissuteqarnerup kingorna KNAPP-imik isumasioqateqareerlutik agguasseqqeqqusisnaapput. Kommunbestyrelsi pisassiissutit sinnerinik agguasseqqinnissamut siunnersuumminik naammassinninnissaminut tamanulluunniit nalunaarutiginninnissaminut akornutissaqartinneqanngilaq, tunngaviusussat pingaernerit tungaatigut isumaqatigiittoqarsimappat qinnuteqaateqartorlu/-tullu piumasqaatinik atugassarititaasunillu tamanik eqquutitsippata.

§ 11, inn. 5, nr. 4 pillugu): naalagaq piniagassap piniarneqarneranut, arfanniarnerup ingerlanneqarluni naammassineqarnissaanut akisussaavoq. Piniarnerup ataatsimit siulersorneqarnissaa pisariaqartuuvoq, piniarneq iluatsinniassammat. Umiatsiaaqqat ikinnerpaamik tallimaasussaapput, tamarmillu ataatsikkut aqutsisuusinnaanngillat, taamaattumik naalagaq ataaseq pisariaqartinneqarpoq.

Taamatuttaaq arfattat pissatalu nalunaarutigineqartarnerat pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat tunngavigalugu naalakkap pisanik kommunimut nalunaarutiginnittarneq akisussaaffigaa. Pisanik nalunaarutiginnittarneq piniaraqataasunut tamanut suliaassiissutigineqaralarpat, taava APNP akuersissummut ataatsimut pisanik nalunaaruteqarnermik ikinnerpaamik tallimanik tigusaqartassaaq. Taamatut arlaleriarluni pisanik nalunaaruteqartarneq pinngitsoorumallugu naalagaq tassaasaaq akuersissutinik pigisallit sinnerlugit nalunaarummik tunniussisussaq.

Pisassiissutinik agguassinermut atatillugu KNAPP-p kommunillu peqatigiillutik toqqaaneranni pisinnaatitaanermik apeqqut pillugu; taava pisinnaatitaaneq illua'tungeriinnut attuumaneqartunut tamanut aneqatigiissuusariaqarpoq. Tassami misiguaratsigu nunaqarfimmi aqutsisut imaluunniit sumiiffinni aalisartut piniartullu peqatigiiffii qassiit akuliutitinneqarsimangitsut imaluunniit pisassiissutinik agguassinermi tusarniaavigineqarsimangitsut.

Kommunimi oqaasissaqartitaasup sorliup pisassiissutinik agguassinermut oqartussaatinneqarnissaanik apeqqut pingaaruteqartuuvoq, tassami kommunni arlallit pisassiissutinik agguassinissamik aalajangerneq ataavartumik ataatsimiititalianut (assersuutigalugu Suliffissaqartitsiniarnermut Suliffeqarnermullu Ataatsimiititaliamut imaluunniit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut) inississimmassuk. Tamanna tassaavoq APNP-p qanoq iliuseqarfigisnaannngisaa.

Naalakkamik toqqaaneq pillugu, tassa taamatut toqqaanerup akuersissutinik pigisqartut namminneq akornanni pinissaa pisariaqarpoq, taakkua ataatsimut piniarnissamut akuerineqarsimagaangata.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi 31. oktober 1996-imeersumi §§ 3, 4 aamma 5 naapertorlugit Naalakkersuisut kommunit suliffearfiillu suliaassat suliarinissaannik piginnaatillugillu isumaginnittussanngortissinnaavaat. Pinngortitamik allanngutsaaliuinissaq pillugu peqatigiiffinnik inuinnarnit ingerlanneqartunik pisinnaatitsinikkut isumaginnittussanngortitsisoqarsimangilaq.

Taakkua saniatigut inatsimmi siunertarineqartumut (§ 2) innersuussisoqarpoq, tassani ima allassimasoqarluni” Inatsisip atortinneqarnerani isumalluutit piujuarnissaat kinguaassioruarnissaallu, ileqquusumik biologit siunnersuinerat naapertorlugu eqqarsaatigilluagaasumik ukiullu qanoq ilinera eqqarsaatigalugu pissarsiffiunerpaasumik iluaquteqarniarnissaq, piniarnermik inuussutissarsiuqarnermi inuussutissarsiuqarnermi tamatumunnga attuumassuteqartuni aningaasaqarniarnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu isiginiagassat, inuussutissarsiornermi soqutigisat allat kiisalu innuttaasut sunngiffimmini sammisaqarnissamut pisariaqartitaat pingaartinneqassaput.”

Arfattassanik agguaaassisarnermut aammalu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisip atortinneqarneranut atatillugu KNAPK aamma KANUKOKA APNP-p sinniisigisaattut qaninnerpaatut isigineqarput.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Pisortaqarfik 14. juli 1998-imi paasisutissanik suli amerlanerusunik paasisutisseeqqullugu qinnuigaara imatut:

“Qullersaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussat arfernik angisuunik piniarneq pillugu nalunaarutaanni nr. 9, 6. april 1995-imeersumi aalajangersakkat arlaqartut paasineqarnissaat pillugu ilassutaasumik 21. juli 1997-imi oqaaseqaataa, j.nr. 21.02.010, allakkat 121490-imik normulikkat, 22. juli 1997-imi tiguakka.

Ombudsmandi A-p naammagittaalliutaanik suliarinninnerminik naammassininnaalersinnagu, qullersaqarfik qinnuigissavara makkununga erseqqinnerusumik nassuiaateqaqullugu:

Kissaatigineqarpoq ataatsimoorussamik tikaagullinniarnermut peqataasinnaaneq, nalunaarutip § 11-a malillugu nunaqarfimmi illoqarfimmiluunniit pineqartumi innuttaasunut, umiatsiaaqqamik kutterimilluunniit 30 fodsit angullugit angissusilimik piginnittunut, tamanut ammanersoq paasisitsissutigineqarnissaa.

Peqataasinnaanermut periarfissaq killeqartinneqarpat, kissaatigineqarpoq peqataaneq kommunimut, nalunaarummi piniarsinnaaneremut akuersissutit tunniunneqartarnerannut tunngasoq § 13 tunngavigalugu, kommunimut qinnutigineqarneratigut akuersissutigineqartarnerasoq imaluunniit peqataanissamut akuersissutit allamik tunngaveqarluni tunniunneqartarnerasoq paasisitsissutigineqarnissaa, taamassimappallu tamatumani tunngavigisaq erseqqinnerusumik allaaserineqarnissaa kissaatigineqarluni.”

Tamanna ilutigalugu kommuni amerlanerusunik paasisutisseeqqullugu qinnuigaara:

“Matuma qulaani taaneqartumik 3. februar 1996-imi A-mit naammagittaalliummut atatillugu, kommunip suliamut oqaaseqaataa 9. april 1996-imi tiguara.

Tamatuma kingorna kommuni pillugu naammagittaalliummik suliarinninneq unitsikkallarsimavara, isumaqarama KNAPK-p soqutigisaqatigiiffiillu immikkoortortaasa arfernut pisassiissutit arfanniarsinnaanermullu akuersissutit, Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersoq tassungalu inatsisip tunngaviusut malillugit, agguaanneqartarneranni peqataasarnerata qanoq paasineqarnissaa pillugu erseqqinnerusumik paasisutissanik pissarsinissaq pisariaqartuq.

Maannalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup, malittarisassanik paasinninnissamut oqaaseqaatai tigusiavakka, taamaattumillu naammagittaalliummik suliarinninnera ingerlatseqqissinnaalerlugu.

A-p naammagittaalliuutaa kommunillu maanga 9. april 1996-imi oqaaseqaataa aallaavigalugit kommuni qinnuigissavara ilassutaasumik makku nassuiaateqarfigeqqullugit:

1. Umiatsiaararsortunit kutterinillu piginnittunit kommunimut imaluunniit nunaqarfimmi allaffimmuut ataatsimoorussamik pisassanut peqataanissamut qinnuteqartoqartarpa?
2. Kommunimut qinnuteqartoqartanngippat kissaatigineqarpoq, ataatsimoorussamik pisaqarnermut peqataanissamut kikkut ilaasinnaanersut qanoq aalajangiiffigineqartarnersoq paasisitsissutigeqqullugu, tamatumani lu nunaqarfimmiut umiatsiaaraatillit kutteriuteqartullu, piniarnermut peqataanissamut piumasaaqaataasunik naammassinnissimasut tamarmik peqataasinnaanersut.
3. Ataatsimoorussamik piniarnermut peqataanissamut qinnuteqartoqartarpat, kissaatigineqarpoq qinnuteqaatit suut tunngavigalugit suliarineqartarnersut paasisitsissutigeqqullugu.
4. Kommunip aalajangiinermut tunngavigisartagai sumiiffimmi KNAPP-p siunner-suutaanik ilaqartarsimappata, kissaatigineqarpoq pingaartumik siunnersuut taamaattoq peqqissaarluni misissuiffigeqqaanngikkaluarlugu tunngavigineqartarnersoq paasisitsissutigeqqullugu.”

Pisortaqarfimmit ima 28. juli 1998-imi akissuteqarfigineqarpunga:

“... ”

Ataatsimoorluni tikaagullinniarnermi peqataasinnaaneq inuup tikaagullinniarnissamut akuersissummik pigisaqarnissaanik piginneqataanissaanilluunniit tunngaveqassaaq, tak. § 7, imm. 2.

Akuersissutit qinnuteqaateqartoqarneratigut agguanneqassapput, kommunalbestyrelsi nunaqarfimmi aqutsisut najukkamilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugit, tak. § 13, imm. 2.

Nunaqarfimmi imaluunniit illoqarfimmi pineqartumi, umiatsiaaqqamik imaluunniit kutterimik 30 fodsit tikillugit angissusilimmik piginnittut, ataatsimoorluni tikaagullinniarnermi peqataasinnaanerat nalunaarummi §§-ini imaattuni killiligaavoq:

Akuersissuteqarneq § 11-mi, imm. 5-imi ima piumasaaqaatitaqarpoq,

“ 1) piniarneq aqqissuunneqassaaq ataatsimoorluni piniarnertut ikinnerpaamik umiatsiaaqqat tallimat piniarnerni ataasiakkaani peqataatillugit. Kutterit tuukkartalinnik qamutileqanngitsut 30 fodsit tikillugit angissusillit ataatsimoorluni piniarnermut peqataasinnaapput, kisiannili angallatitut siuttuutinneqassanatik.”

Immikkoortup taassuma nr. 3-ani) ima allassimasoqarpoq:

“Kutterit peqatigiilluni piniarnermut peqataasut taamatutaaq ningittakkanut qalorsuarnulluunniit amoortaateqassapput.”

Nunaqarfiup illoqarfiulluunniit pineqartup innuttai ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut akuersissummik taamaallaat piginneqataalersinnaapput nalunaarummi piumasaaqat imaattoq eqquutitikkunikku:

- inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqarnissaq, tak. § 14, imm. 2, nr. 1,
- umiatsiaaqqamik imaluunniit kutterimik tuukkartalinnik qamutileqanngitsumik 30 fodsit tikillugit angissusilimmik angallateqarunik, tak. § 11, imm. 5, nr. 1,
- qoorortuumik minnerpaamik 7,62 mm-inik (30,06) imaluunniit 9 mm-inik inngigissunik aqerlulimmik (helmantel) peqarunik, § 11, imm. 5, nr. 2,
- umiatsiaaqqamik unaamik aminnerpaamik 12 mm-inik alertalinnik pisallu kivi-soorutiginninnissaanut naammattumik annertussusilinnik puttaqutilimmik ima-

luunniit kutterimik taamatuttaaq ningittakkanut qalorsuarnulluunniit amoortaati-
limmik peqaruni, tak. § 11, imm. 5, nr. 3.

Taamaammat nunaqarfiup illoqarfiulluunniit pineqartup innuttai tamarmik ataatsi-
simoorluni tigaagullinniarnermi peqataasinnaatitaanngillat.

Pisortaqaarfiup erseqqissaqqissavaa, akuersissutiniq agguassivittarneq kommu-
nalbestyrelsip, nunaqarfimmi aqutsisut sumiiffimmilu aalisartut piniartullu peqati-
giiffiata akornanni suleqatigiinnikkut pisarmat, tak. § 13, imm. 2. Taamatuttaaq § 13,
imm. 3-mi allassimasoqarpoq, "Akuersissutit qinnuteqaateqartoqarneratigut kom-
munalbestyrelsimit nunaqarfimmi aqutsisut sumiiffimmilu aalisartut piniartullu pe-
qatigiiffiat isumasioqatigalugit atulersinneqartassapput. Pisortaqaarfiup Inatsisartut
Ombudsmandiannut allagaanut 21. juli 1997-imeersunut innersuussisoqassaaq."
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni 11. september 1998-imi ima akissuteqarpoq:

"1 pillugu. Aap. Arfernik agguassinissamut najoqqutassamik kommunimut
tunniunneqarsimasumik kommunip tigusaqarnerata kingornagut tamanna innuttaa-
sunut nalunaarutigineqartarpoq, matumunnga ilanngullugu aamma sumiiffinni
KNAPP-ip immikkoortortaqarfiinut allagaqarnikkut.

Taakkunannga erseerpoq arferit qassit ilaatigut angallatinit tuukkartalinnik qamu-
tililinnit/kutterinit piniarneqartussatut ilaatigullu ataatsimoorluni/umiatsiaaqqanit
piniarneqartussatut agguataarneqassanersut.

Tamatumunnga peqatigitillugu qinnuteqaateqarnissamut piffissarititaq taama-
tullu agguassineq aalajangersakkat tamatuma nalaani atuuttut, tassa Namminersor-
nerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersaq, malillugit pissasq
nalunaarutigineqarpoq.

Tamatuma kingornagut kommunip K-mi B-milu allaffiitut qinnuteqaatinik tigu-
saqartoqarpoq.

Qinnuteqaatit kommunip inuussutissarsionermut siunnersortaanit katersorneqas-
sapput, tamatumalu kingornagut taassuma suliaralugit aallartissavai.

2 pillugu. Akineqassanngilaq, tassami allakkatigut qinnuteqaateqartoqartarmat.

3 pillugu. Kommuni inatsisinik nalunaarutinillu atuuttuinnarnik tunaartaqarpoq.

Suliasanik suliaqartup qinnuteqaatinik misissuereernerata kingornagut, matu-
mani aamma qinnuteqartut akuersissummik pinissaminut inatsisitigut aalajanger-
sakkanik atuuttunik eqqutitsinngitsut peerneqareernerisigut, taava suliaq tamakker-
luni (matumani aammattaq qinnuteqaateqartunik itigartinneqartunik nalunaarfigin-
ninneq) Kommunalbestyrelsimi suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqartar-
poq, kommunalbestyrelsimilu K APP-mit aamma B APP-mit taamatullu nunaqar-
fimmi aqutsisunit siunnersuuteqartoqareerneratigut/ tusarniaaarenikkut ataatsimee-
qatigiittoqartarpoq (matumani B-mit sinniisut oqarasuaatikkut peqataatinneqarajut-
tarlutik), tamatumani suliaq pitsaasumik naapertuilluartumillu oqallinnikkut inissin-
neqartarluni. Annikinnerusunik isumaqatigiinnngissuteqartoqassagaluarpat, taava
kommunalbestyrelsi taannaavoq, immaqa oqaloqatigiissuteqaaqqittoqareerneratigut,
tamanna pillugu aalajangertussaq.

Taamaattorli inatsisitigut maleruaqqusanik atuuttunik eqquutsitsinissaq piffis-
sarlu eqqorlugu qinnuteqaateqarsimanissaq akuersissummik pinissamut tunngavis-
saavoq erseqqissoq.

4 pillugu. Sumiiffimmi KNAPP-imit (K APP aamma B APP) inassutigineqartut
qinnuteqaatit allat tamaasa naligalugit suliarineqartarput, inassutigineqartunillu alla-
nik suliaqarnerit assigalugit misissorneqartarlutik.

Aammattaq borgmesterip allagaanut 3. april 1996-imeersunut kommuni inner-
suussissaaq, matumani aamma naammagittaalliortup Ombudsmandimut naamma-

gittaalliunnginnermini suliassamik kommunalbestyrelsimut saqqummiussinngitsoorsimaneranik tupigusuutiginninnini uteqqillugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommunimut qinnutigisannik imaattunik 13. november 1998-imi nassiuussivunga:

“Ataatsimoorluni tikaagullinniarnermut atatillugu kommunip suliamik suliagarneranik 13. juli 1998-imi tusarniaaninnut kommunip akissutaa 14. september 1998-imi tiguara.

Kommunip akissuteqarnera, taanna naapertorlugu ataatsimoorluni piniarnissamut peqataanissaq qinnuteqaateqartoqarneratigut aalajangiivigineqartarluni, malillugu sulianik, kommunalbestyrelsip aalajangernerera 23. april 1995-imeersaq naapertorlugu B-mut tunngasumik tikaagullinnik marlunnik ataatsimoorluni piniarnissamut peqataanissaq pillugu qinnuteqaatinik, kommunip sularisimallugillu aalajangiivigisimasaanik nassiuussivigineqarnissara qinnutigaa.

Taamaalillunga sulianik imaattunik imalinnik nassiuussivigineqarnissara qinnutigaa:

- Ataatsimoorluni piniarnissamut peqataanissaq pillugu kommunimut qinnuteqaatigineqarsimasut tamakkerlugit.
- Nunaqarfigisami aalisartut piniartullu peqatigiiffianit siunnersuutigineqarsimasut tamakkerlugit.
- Suliat aalajangiivigineqarnerat pillugu siunnersuutigineqartut kommunimi imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisuni sularineqarneri tamakkerlugit.
- Qinnuteqaatinik aalajangiiviginninnerit tamakkerlugit, tamatumani itigartitsissuteqarsimasinnaanerit ilanngullugit.”

Tamatumunnga peqatigitillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalernermullu Pisortaqarfik imaattunik qinnuigaara:

“Ataatsimoorluni tikaagullinniarnermut peqataasinnaaneq pillugu 14. juli 1998-imi apeqqutinnut pisortaqarfiup akissutaa, j. nr. 21.02.121, 29. juli 1998-imi tiguara.

Tamanna pillugu pisortaqarfik tapertamik apeqquteqarfigissavara pisortaqarfiup akissutaa imatut paasineqassanersoq, nunaqarfimmi illoqarfimmiluunniit pineqartumi inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit arfanniarsinnaanermullu akuersissummik piginnittut piginneqataasulluunniit, aammalu piumasarisamik, arfernik angisuunik piniarnek pillugu nalunaarummi nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi § 11, imm. 5 naapertorlugu aalajangersarneqarsimasunik eqqortitsisut tamarmik ataatsimoorluni piniarnermut peqataasinnaatitaasut.

Matuma saniatigut kommunalbestyrelsi imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisut ataatsimoorluni piniarnermut peqataasinnaatitaanermi killiliinernik aalajangersaasinnaappata pisortaqarfik qinnuigineqarpoq killiliinerit suut eqqartorneqalersinnaanerannut sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu.”

Pisortaqarfimmit 16. november 1998-imi akissuteqarfigineqarpunga:

“...

Inatsisartut Ombudsmandiata kissaatigaa ilisimatitsissutigineqassasoq, ataatsimoorluni tikaagullinniarnermut ilaasinnaaneq, nalunaarummi (nr. 12, 3. april 1998-imeersumi) § 11 naapertorlugu nunaqarfimmi illoqarfimmiluunniit najugaqartunut tamanut, umiatsiaaraqartunut imaluunniit 30 fodit tikillugit angissuseqartumik angallatilinnut tamanut ajornannginnersoq.

Tamatumunnga tunngatillugu pisortaqarfiup ilisimatitsissutigissavaa, ataatsimoorluni tikaagullinniarnermut peqataanissamut qinnuteqarsimasut tamarmik, tassalu nalunaarummi § 7-imi, imm. 2, naapertorlugu tikaagullinniarnissamut akuersissummik pigisaqartutut allattorsimaffimmi ilanngunneqarsimasut tikaagullinniaqataasinnaammata. Qinnuteqartoq tikaagullinniarnissamut akuersissummik piginnit-

tuusimappat piginneqataasimappalluunniit tamanna kommunalbestyrelsip tunniussinerani akuersissummi allanneqarsimassaaq.

Ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamat peqataasinnaaneq tamanut ammavoq, § 11-mi, imm. 5 aamma § 14-imi, imm. 2-mi, nr. 2-mi, piunasaqaataasut eqqortinneqarsimappata. § 13-mi, imm. 3 naapertorlugu akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaateqartoqassaaq kommunalbestyrelsimit tunniunneqartussamik. Akuersissutit kommunalbestyrelsip, nunaqarfinni aqutsisut, najukkamilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiata isumasioqatigiinnerisigut agguanneqassapput. Aamma § 11, imm. 1 ta-kuuk.

§ 15 naapertorlugu kommunalbestyrelsi nunaqarfimmi aqutsisut aamma najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiat isumasioqatigereerlugit kommunip ileqqorequsaatigut piunasaqaatinik § 14-mi, imm. 2 aamma imm. 3-mi aalajangersakkani sukanganerusunik aalajangersaasinnaavoq. Kommunimi ileqqorequsat Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit atortussanngortinneqassapput. Kommunini ileqqorequssasatut siunnersuutit pisortaarfik kommuninit tigusaqarsimangilaq.”

Kommunimit 18. november 1998-imi akissuteqarfigineqarpunga:

“... ”

Ombudsmandip sulianik, allakkanit 3427-mik normulinnit imarineqartunik, nasinneqarnissani qinnutigaa.

Allakkanut ilillugit ilanngunneqarput, K-p kommuniata ataatsimoorluni piniarnermut peqataanissamik aalajangiisimanagera, taamatullu qinnuteqaateqartunik.

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Pineqartoq ataatsimoorluni tikaagulliniarnermut peqataasimasooq. Tamanna akuersissutini takuneqarsinnaavoq. 41. Nalunaarutigineqarsinnaavortaaq qinnuteqaateqartunut itigartitsisoqarsimangitsooq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Ilasutaasumik nassuiaammik imaattumik Pisortaarfik 1998-imi decemberip aallaqqaataani nassiussivoq:

“Pisortaarfimmut allakkat 16. november 1998-imeersut innersuussutigalugit ... pisortaarfik ... matumuuna ... ilassutaasumik apeqqutinut erseqqissaataasunik nassuiaateqassaaq.

Inatsisartut Ombudsmandiat ilassutaasumik aperivoq pisortaarfip akissutaa (28. juli 1998-imeersoq) imatut paasineqassanersoq nunaqarfimmi illoqarfimmi-luunniit pineqartumi inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit arfanniarnissamullu akuersissummik pigisaqartut piginneqataasulluunniit, arfernillu angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi § 11, imm. 5-imi piunasaqaatit aalajangersarneqarsimasunik eqqortitsisut tamarmik ataatsimoorluni piniarnermut peqataanissaminut pisinnaatitaasut.

Pisortaarfip tassunga atatillugu oqaatigissavaa inuk tikaagullimmik pisaqarnissamat akuersissummik peqaruni piginneqataaguniluunniit, tak. arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi 6. april 1995-imeersumi § 7, imm. 2, tikaagullimmik piniarnermi peqataasinnaatitaavoq. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartartaarnermut atatillugu peqatigiiffimmi ilaasortaanissaq pisussaaffiunngilaq, tassa imaappoq inuussutissarsiutigalugu piniartoq KNAPK-mut ilaasortaaqararuni. Inuk pineqartoq tikaagullimmik pisaqarnissamat akuersissummik peqarpat piginneqataappalluunniit tamanna akuersissutit kommunalbestyrelsimit tunniunneqarnerani allagartami allanneqassaaq, tak. 14, imm. 3.

Aammattaq Inatsisartut Ombudsmandiat allakkani 13. november 1998-imeersuni aperivoq tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsi nunaqarfimniluunniit aqutsi-

sut ataatsimoortumik piniarnermi peqataanermut periarfissani killilersuutaasunik aalajangersaasinnaansoq/-sut.

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu nalunaarut nr. 9, 6. april 1995-imeersoq massakkut atorunnaarsinneqarsimasoq innersuussutigalugu pisorta qarfiup apeq-qummut kingullermut atatillugu oqaatigisinnaavaa pisorta qarfik isumaqarmat anertunerusumik killersuisoqarsinnaanngitsaq, inuk pineqartoq tikaagullinniarnissamut akuersissummik pigisaqarpat piginneqataappalluunniit, nalunaarummilu qulaani taaneqartumi ataatsimoorluni piniarneq pillugu aalajangersakkat eqqortissimappagit.

Taamaattorli ilisimatitsissutitut nalunaarutigineqassaaq nalunaarummi massakkut atuuttumi nr. 12-imi 3. april 1998-imeersumi § 15-imi kommunalbestyrelsip nunaqarfimmi aqutsisut najukkamilu tassani aalisartut piniartullu peqatigiiffiat isumasioqatigereerlugit kommunip ileqqoreqqusaatigut § 14, imm. 2-mit 3-millu sukanernerusunik piunasaqaatitalinnik aalajangersaanissaanut inatsisikkut tunngavissaliisoqarsimammat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kommuni 10. marts 1999-imi imaattunik qinnuigaara:

“23. november 1998-imi kommunip qaammatip tamatuma 13-iani allakkannut, paasisutissanik annertunerusunik suliamik ingerlatsininni atugassannik qinnuteqaatigisannut, akissutai tiguakka.

Kommunip kingullerpaamik akissutai imatut paasivakka, tikaagullinnut marlun- nut, kommunalbestyrelsip 23. april 1995-imi B-mi pisassiissutaasa ataatsimoorul- lugit piniarnissaannut akuersissummik taamaallaat B-mi KNAPP qinnuteqarsima- soq.

Kommunip aamma oqaatigaa, KNAPP B 14. april 1995 aammalu 17. oktober 1995-imi ataatsimoorluni tikaagullinniarnermut peqataanissamut akuersissutinik ilaasortaminnut qinnuteqaassussisimasoq.

Tamatumunnga atatillugu kommuni qinnuigineqarpoq, qinnuteqaatit taakku B-mi KNAPP-imit, peqatigiiffiup kommunimut, Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeer- sumi § 13, imm. 2 naapertorlugu, oqaaseqaatinut atatillugu tunniunneqarsimanersut ilassutitut paasisitsissutigeqqullugu.

Peqatigitillugulu kommuni qinnuigineqarpoq, B-mi nunaqarfimmi aqutsisut a- taatsimoorluni tikaagullinniarnermut 1995-imi akuersissutit agguanneqarnerannut siunnersuutai nassiuteqqullugit.

Aammattaarlu kommuni qinnuigineqarpoq, arferit qassit kommunimi pisarine- qarsinnaasut Naalakkersuisut aalajangiisimanerannik, illoqarfimmut nunaqarfim- mullu agguanneqarnerannik kommunimi innuttaasut 1995-imi qanoq ilisimatinne- qarsimanersut, aammalu innuttaasut qinnuteqarnermi periusiusumik qanoq ilisima- tinneqarsimanersut nassuiaateqarfigeqqullugit. Periuseq ukiuni kingulliunerusuni allangorsimappat, tamanna oqaatigeqquneqarpoq.”

Kommunip 5. juni 1999-imi ima akissuteqarfigaanga:

“...

Ombudsmandip qinnutigisai malillugit maanna paasisutissanik amerlanerusunik nassiussivugut:

- B-mi B.A.P.A.-mit, aalisartunit piniartunit, qinnuteqaat.
- B-mi nunaqarfimmi aqutsisunit taamatullu kommunalbestyrelsimit oqaaseqaat.
- Arferit qanoq amerlatigisut Kommunimi pisassiissutigineqarnerannik 1995-imi paasisutissiissut.

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq allagarsiivimmi allagarsiussaq nanineqarsin- naanngimmat. Eqqaamasakka malillugit B-mi Immikkoortortaarfimmi allaffimmut

nassiunneqarsimavoq. B-milu immikkoortorta qarfimmi allaffimmi taanna nanineqarsinnaanani.”

*Tamatuma kingornagut ima oqaaseqaateqarsimavunga:
Suliamik suliaqarnera pillugu isumaliutersuutigisakka.*

Paasissutissat suliamut tunngasumik tigusimasakka malillugit isumaqanngilanga A ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut akuersissutinik tunineqarnissamik aalajangiineq pillugu naammagittaalliummini nammineq inuttut inatsisinut tunngasutigut toqqartumik soqutigisaqarsimasoq, tassami isumaqarama A K-mi kommunalbestyrelsimut ilaasortaanini B-milu nunaqarfimmi aqutsisunut ilaasortaanini aallaavigalugit naammagittaalliorsimasoq.

Taamaattumik isumaliutersuutigisimavara suliap suliarinissaa itigartississutigissanerlugu.

Kisiannili suliaq aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangerpunga, isumaqaramami KNAPK-p kattuffiullu sumiiffinni immikkoortorta qarfiisa malittarisassat atuuttut malillugit innuttaasut arfanniaqataasinnaatitaanerit pillugu ingerlatsiviup aalajangiinerinut qanoq annertutigusumik oqaasissaqataasinnaatitaanerisa paasinarsisinniarnissaa tunngavissaasutigut pingaaruteqartuusoq.

Malittarisassat, kommunip tunngavigisai malillugit KNAPK-p kattuffiullu sumiiffinni immikkoortorta qarfiisa oqartussaasut sulianik suliaqarneranni qanoq annertutigusumik peqataasusaanerit imaannaq ersarissuunngilaq.

Aammattaaq K kommunip ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat atuuttut, innuttaasut inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaannik qulakkeerussinissatut pissusillit, tassalu pingaartumik innuttaasut assigiimmik pineqarnissaannut oqartussaasut pisussaaffeqarnerat inatsisinullu naapertuuttumik ingerlatsinissamik piumasaqarnek suliallu aalajangiivigineqannginnermini naammattumik paasinarsisinneqarsimasusaanerit piumasaqarnek, naapertorlugit iliuuseqarsimanerata paasinarsisinniarnissaa tunngavissaasutigut pingaaruteqartuuvoq.

*Tamanna aallaavigalugu suliamut imaattunik oqaatigisassaqpunga:
Malittarisassatigut tunngaviusoq:*

Arfanniarnissamut akuersissutinik agguaassinermut inatsisitigut tunngaviusoq:

*Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartus-
sat nalunaarutaat nr. 9, 6. april 1995-imeersoq naapertorlugu kommunal-
bestyrelsip nunaqarfimmilu aqutsisut suliaq suliarisimavaat.*

*Nalunaarummi tassani inuutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniar-
nermullu Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 22. november 1984-imeer-
sumi, kingusinnerusukkut allannguutinik ilalimmi, §§ 4, 6, 7 aamma 9
aamma pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu Inatsisartut inatsi-
saanni nr. 11-mi, 12. november 1980-imeersumi, §§ 18 aamma 19 tunnga-
vissatut oqaatigineqarput.*

Innuttaasut piniarsinnaatitaaneranni aallaaniarsinnaatitaanerannilu killiliinerit pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaatitaaneq Inatsisartut inatsisaata §-iisa 4-nni, imm. 1-imi nassaassaavoq, tassani ima allassimasoqarluni:

“Naalakkersuisoq piniagassatigut isumalluutit illersorneqarnissaannut suliniuteqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu malittarisassiorfigisinnaallugit:

a) Piffissat eqqissimatitsivissat sumiiffiillu eqqissimatitsiviit.

b) Piniarnerup piniarnermillu ingerlatsinerup inerteqqutigineqarnissaa killilerneqarnissaaluunniit.

c) Pisassat pizarreneqarsinnaasut amerlassusiisa piffissanut sumiiffinnullu agguataarneri.

d) Pisat piniarneqarsinnaasut amerlassusiisa angallatinut immik[k]oortunut aalajangersimasunut, angallatinut ataasiakkaanut imaluunniit piniutinut aalajangersimasunut killiliiffigineri.

e) Piniutit atortuisalu sananerat atugaanerallu, taakkununga ilanngullugit sakkut, piniutillu aalajangersimasut imaluunniit piniariaatsit aallaaniariaatsillu inerteqqutaaneri.

f) Piniarnerup aallaaniarnerullu peqqissaarunnissaannut malittarisassat.

g) Pisat suliarineqartarneri.

h) Piniakkat angissusii.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatit Inatsisartut inatsisaanni siornatigut atuuttumi § 5-imi, nr. 1-imut aamma 2-mut, § 6 aamma § 8-mut innersuus-sipput.

Inatsisartut inatsisaat siornatigut atuuttoq tassaavoq inuutissarsiutigalugu aalisarneq, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit landstingip inatsisaa nr. 4, 13. oktober 1980-imeersoq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 5-ikkut 22. oktober 1981-imeersukkut aamma Inatsisartut inatsisaatigut nr. 12-ikkut 1. november 1982-imeersukkut allanngortinneqartoq.

Aalajangersakkat innersuussutigineqartut ima oqaasertaqarput:

“§ 5. Inuutissarsiornermut Pisortaq pisuussutit atornerarannut pitsaaliuutis-sanik qanoq iliuuseqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni aalisarneq killilersimaarniar-lugu, takuulli § 14. Pitsaaliuutit taamaattut naammassiniarnerini pisassat pizarre-neqarsinnaasut amerlassusii, aalisariutit ullumikkut pigineqartut annertussusiat kii-salu aalisarnermik inuutissarsiuteqarnerup nunap immikkoortoqarfiini naleqquttu-mik ineriartortinneqarnissaa eqqarsaatigalugit, tamakkununga ilanngullugit imaattunik aalajangersagaliortoqarsinnaavoq:

1. Pisassat pizarreneqarsinnaasut amerlassusiisa piffissanut sumiiffinnullu agguataarnerisigut.

2. Pisassat piniarneqarsinnaasut amerlassusiisa angallatinut immikkoortunut aalajangersimasunut, angallatinut ataasiakkaanut imaluunniit piniutinik aalaja-ngersimasunut killiliiffiginerisigut.

...”

“§ 6. Inuutissarsiornermut Pisortaq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut i-martaa pillugu makkununga tunngasunik aalajangersakkiorsinnaavoq, taamaattoq takuuk § 14.

1. Pisuussutit uumassusillit eqqissimatinneqarnerat, aamma makkununga tunngasut:

a. Piffissat eqqissimatitsivissat,

b. Nunap immikkoortuinik piniarfigeqqusaajunnaarsitsinermik,

c. Piniarnerup inerteqqutaanerani imaluunniit killiligaanerani,

d. Angissusissat minnerpaaffissaannik.

2. Piniutit atortuisalu sananerat atugaanerallu, taakkununga ilanngullugit sak-
kut piniutillu aalajangersimasut, piniariaatsilluunniit inerteqqutaalersinnerisigut.

...

“§ 8. Inuussutissarsiornermut Pisortaq Kalaallit Nunaata nunataani uu-
massusillit eqqissisimatinneqarnissaat pillugit ... aalajangersaasinnaavoq

...”

§ 14-imut innersuussineq Kalaallit Nunaata nunanut assigiinngitsunut
pissusaaffeqarnera pissutigalugu malittarisassanik iluarsisarnermut tun-
ngavoq.

Inatsisartut inatsisaanni siornatigut atuuttumi aalajangersakkanut pine-
qartunut oqaaseqaatit imaapput:

“§ 5-imut. Aalajangersagaq taanna pisinnaatitsivoq qanoq iliuutaasinnaasunut
pissusutit uumassusillit annertunerpaamik atorineqarnissaannut. Kalaallinut inui-
aqatigiinnut pingaarluinnartuuvuq qularnaarneqarpat aalisagartassat kalaallinut
aalisartunut tunniunneqartut sapinngisamik atorluarnissaat. Matuma kingorna qa-
noq iliuuseqarniartoqarsinnaavoq qularnaarniarlugu aalisariutit ataasiakkaat pi-
sassinik tunineqarsinnaammata angallatip usisinnaasaanut naapertuuttunik. Aam-
mattaq taamaasiornikkut suliffissuit nunamiittut pitsaasumik atorineqarnissaat
anguneqarsinnaavoq.

§ 6-imut. Eqqissisimatitsinissamik aalajangersakkamik aalajangersaanissamut
periafissaqarnissamik aalajangersakkami tassani ilaatinneqassanngillat aalaja-
ngersakkat nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutaasimasut, taakkununga
ilanngullugit EF-mi inatsisitit maleruagassat, takuuk § 14 pillugu innersuussut.”

Taamaasilluni inatsisitigut tunngavimmit ersinngilaq KNAPK imaluun-
niit kattuffiit sumiiffinni immikkoortortaqarfii arfanniarnissamut akuersis-
sutinik agguaassinermut atatillugu ingerlatsinermik suliaqarnermi periaa-
serisamut aalajangiisuusumik sunniuteqarnissaat qulakkeerneqassasoq,
taamatuttaarlu soorlu aamma kattuffimmut ilaasortat immikkut salliutin-
neqarsinnaatitaanerat qulakkiigaanngitsoq.

Naaggaarsinnaatitaaneq imaluunniit allatut iliorluni ingerlatsinermik
suliaqarnermi periaaserisamut aalajangiisuusumik sunniuteqarneq erseq-
qissumik inatsisitigut tunngavissaqarnani inuinnarnut tunniunneqarsin-
naanngilaq.

Aammattaq pissutsit imaannerat, ingerlatsinermut oqartussaasup er-
seqqissumik inatsisitigut tunngavissaqarnani kattuffimmut ilaasortaaner-
mik sulinermini pingaartitsinera aammattaq illuinnarsiortuuvuq tamatu-
muunakkullu inatsisinik unioqqutitsisuulluni. Tamanna ingerlatsinermi in-
nuttaasut assigiimmik pineqarnissaannik tunngaveqarnermik unioqqutitsi-
neruvoq isornartorsiortariaqartoq.

Piniarnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu malittarisassanik allaf-
fissornikkut aalajangersakkanik kommunillu suliamik suliaqarnerani, ki-
nguliini nassuiaateqarfigisannik, naliliinera ima paasinninninnik tunnga-
veqarpoq, KNAPK-p kattuffiullu immikkoortortaqarfiisa arfanniarnissa-
mut akuersissutinik agguaassinermut aalajangiisuusumik sunniuteqartin-
nissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq, aammalu inatsiseqartitsi-

nerup KNAPK-p ilasortaasa immikkut salliutinneqarsinnaatitaanerat inatsisitigut tunngavissaqartinneqanngitsoq.

Paatsuungasoqaqqunagu oqaatigaara, suliassaqarfiusumi inatsiseqartitsinerup nutaanerusup, Inatsisartut inatsisaannik 1984-imeersumik taarsiisup, tassalu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 31. oktober 1996-immersoq aammalu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 6. november 1997-imeersoq maannakkut atuuttoq taamaallaat inunnut, Kalaallit Nunaata nunataani /imartaani piniarnermi aallaaniarnermilu peqataanissaminnut piumasaqaatinik naammassinninngitsunut, tassalu siulliutillugu imaappoq takornarianut allanullu nunami maani sivikitsuinnarmik najugaqarallartunut, akiliillutik aallaaniartunut atatillugu suliassanik pisortatigoortumik ingerlatsinermut tunngasunik inuinnarnut isumagisassanngortitsineq inatsisitigut tunngavissaqartoq.

Malittarisassat allaffissornikkut aalajangersagaasut:

Arfernik angisuunik piniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartus-sat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi, aamma ilaatigut innuttaasut tikaagullinniarnermi peqataasinnaanerannut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaaviusumi, KNAPK-p kattuffiullu sumiiffinni immikkoortorta qarfiisa ingerlatsinermik suliaqarnermi periaasersi-sami inissisimanerannik oqaatsit immikkut sulianut atortakkat assigiinngitsut atorlugit allaaserinnippoq.

Nalunaarummi § 3 malillugu Naalackersuisut ukiut tamaasa kommunini ataasiakkaani tikaagulliusaartassanik tamakkiisunik agguaassisarput, KNAPK aamma KANUKOKA isumasioqatigalugit.

Tamatuma assinganik § 6 malillugu tikaagullittassanik tamakkiisunik ukiut tamaasa kommunini ataasiakkaani agguaassisoqartarpoq KNAPK aamma KANUKOKA isumasioqatigalugit.

§ 7, imm. 2, malillugu tikaagulliniarsinnaatitaanermut piumasaqaataavoq peqataasut akuersissummik, §§-ini 13-imit 16-imut allassimasut malilugit kommunalbestyrelsimit atulersinneqartussamik, peqassasut.

Nalunaarutip §-iisa 11-anni, imm. 3-mi, aalajangerneqarpoq Naalackersuisut, tikaagullittassat sinnerinik kommuninut ataasiakkaanut agguaassinermut peqatigitillugu, isummerfigissagaat tikaagulliit qanoq amerlatigisut kommunini ataasiakkaani ataatsimoorluni piniarnikkut pisarineaqaqqusaanersut. Taamatut agguaassineq taamatuttaaq KNAPK aamma KANUKOKA isumasioqatigalugit pisarpoq.

§ 11, imm. 5, malillugu Naalackersuisut ataatsimoorluni piniarnissamut akuersinerat arlalinnik atugassaqartitsinikkut tunniunneqassaaq, matu-mani aamma piniarnerup naalakkamit, KNAPP-mit toqqarneqarsimasu-mit, siulersorneqarnissaa ilanngullugu.

§ 13, imm. 2, malillugu qinnuteqaateqartoqareerneratigut akuersissuti-nik tunniussisoqassaaq kommunalbestyrelsip, nunaqarfimmi aqutsisut sumiiffimmi aalisartut piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugit.

§ 14, imm. 3, malillugu ataatsimoorluni piniarnermik siulersuisussatut (KNAPP-imit) toqqarneqarsimasumut ataatsimoorluni piniarnermut akuersissummik tunniussisoqassaaq, taamaaliornikkut peqataasut allat aqqi akuersissutip allaffissartaanut allanneqassallutik.

§ 16, imm. 1, malillugu kommunalbestyrelsip KNAPP-p immikkoortortaqarfii suleqatigalugit akuersissutit tunniunneqarsimasut “nuussinnaavai” uterteqqusinnaallugilluunniit.

§ 16, imm. 4, malillugu Naalakkersuisut KNAPK-mut aamma KANUKOKA-mut tusarniaareernerup kingornagut tamatuma assinganik aalajangersinnaapput.

§ 17, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliit malillugit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik pisassat sinnerisa annertussusaannik agguasseqqissinnaavoq KNAPK aamma KANUKOKA suleqatigalugit.

§ 17, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat aamma § 17, imm. 3, malillugit kommunit pisassat agguateqqitat annertussusaannut akuersissutinik agguaaassisinnaapput KNAPP-ip immikkoortortaqarfii isumasioqatigalugit.

Taamaalilluni nalunaarummi KNAPK-mik kattuffiullu immikkoortortaqarfiinik sulianik suliaqarnermut akuliussinermut tunngasumik oqaatsit “suleqatigiinneq”, “tusarniaaneq” aamma “isumasioqatigiinneq” atornerqarput, taamatuttaarlu aamma KNAPP pisumi ataatsimi, tassalu ataatsimoorluni piniarnermik siulersuisussamik toqqaanermi, toqqartumik oqartussaasutut aalajangiisinnaatinneqarluni.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmit akisutit tiguneqarsimasut imatut paasivakka, oqaatsip “isumasioqatigiinnerup” assigigaa ataasiarluni arlaleriarluniluunniit ataatsimiittoqarsimasoq.

Oqaatsimut “isumasioqatigiinnermut” tunngasumik suliaq pillugu ataasiarluni arlaleriarluniluunniit ataatsimiittoqartussaananerata naatsorsuutigineqarneranut oqaaseqaatissaqanngilanga.

Tassalu taamaalilluni tusarniaanissamut inassuteqariaaseq immikkut itoq tassani pineqarpoq.

Taamaattorli oqaaseq “suleqatigiinneq” assigalugu, soorlu matuma kinguliini oqaatigineqartutut, inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqarnani KNAPK-mik imaluunniit KNAPP-mik pisinnaatitsinermik imaattumik ilanngussilluni paasinnittoqarsinnaanngilaq, kattuffiup “isumasioqatigiinnermi” isummaminik ersersitsineri tunngaviutinneqassasut. Kattuffiup taamaallaat piumasarisinnaavaa oqartussaasoq, “isumasioqatigiissitsisusaq” kattuffiup isumaanik isummerfiginnissasoq.

“Suleqatigiinneq” pillugu pisortaqarfiup isumaa imatut paasivara ataatsimiinnissaq piumasaqaataanngitsaq, kisiannili KNAPK aamma KNAPP inatsisit naapertorlugit piumasaqarsinnaasut kattuffiup isumaa oqartussaasup aalajangernerminut tunngavigisaanut ilaatinneqassasoq.

Isumaqaarpunga oqaaseq “suleqatigiinneq” oqaatsitigut isumasiuereernerup kingorna siullermik pingaarnermillu ima nassataqartoq, kattuffik

*suleqatigineqartussaq (KNAPK/KNAPP) suliap suliarineranut tusarniaa-
nerminngarnit annertunerusumik akuliutitinneqassasoq.*

*Allatut oqarluni tassani pineqartoq tassaavoq, kattuffik suliap aalaja-
ngiivigineqarnerani tunngaviusumik paasinninnerminik saqqummiussisin-
naatitaaginnarani, soorlumi aamma "isumasioqatigiinnermut" atatilugu
taamaattoq, aammattaarli suliap suliarinerani periaasiusumut oqaaseqar-
sinnaatitaasoq.*

*Isumaqarpunga malittarisassaq taamaattoq inatsisitigut tunngaveqar-
nissamik pisariaqartitsinngitsaq.*

*KNAPK/KNAPP-p isummaminik aalajangernerme tunngaviusumut aku-
liussinissaminut periarfissaqarnera pillugu isumaqarpunga pisinnaatitaa-
neq taamaattoq, "isumasioqatigiinneq" assigalugu, tusarniaanermut ma-
littarisassat nalinginnaasut naapertorlugit paasisariaqartoq.*

*KNAPK-p imaluunniit KNAPP-p isumai, "suleqatigiinnermut" atatil-
lugu saqqummiunneqartut, taamaalillutik suliap paasissutissartalersorne-
qarneranut oqartussaasup isummerfigisassaanut ilaapput, kisiannili kat-
tuffiup isumaata tunngaviutinnissaanut oqartussaasut immikkut pisussaaf-
feqarnerannik piousoqanngilaq.*

*KNAPK-p imaluunniit KNAPP-p isumaasa tunngaviutinnissaannut o-
qartussaasut pisussaaffeqassappata, tamanna erseqqissumik inatsisitigut
tunngaveqarnissamik pisariaqartitsivoq.*

*Taamaammat KNAPK-p aamma KNAPP-p arfanniarnissamut pisassiis-
utinik akuersisutinillu agguaassinermut aalajangiisuusumik sunniute-
qarsinnaatitaanerisa nalunaarummit aallaaveqartinnissaannut tunngavis-
saqanngilaq.*

*Ataatsimut isigalugu kissaatiginartuutippara arfanniartarneq pillugu
allaffissornikkut aalajangersakkani immikkut sulianut tunngasumik oqaat-
sit atorineqartartut tungaatigut paasinarsisinneqassasoq qanoq iliuuseqar-
luni KNAPK aamma KNAPP tusarniaavigineqassasut allatulluunniit iliuu-
seqarluni inatsisitigut killissarititaasut iluanni suliassanik suliagarneq pil-
lugu isummaminik saqqummiussisinnaatitaassasut.*

*Malugaara Naalakkersuisut arfernik angisuunik piniarneq pillugu nalu-
naarummik nutaamik, kisiannili tusarniaanermi periaatsit pillugit immik-
kut sulianut tunngasumik oqaatsit atorineqartartut tungaatigut nalornissu-
teqarnermut allaaserineqartumut iluaqutaasimanngitsumik, 3. april 1998-
imi atortuulersitsisimasut.*

*Ataatsimoorluni tikaagullinniarnermik siulersuisussamik toqqaanissa-
mut KNAPP-it pisinnaatinneqarnerat, tamannami aammattaq nalunaa-
rummi nutaami uteqqinneqarsimammat, pillugu isumaqarpunga malittari-
sassaq taanna inatsisitigut tunngaveqarnissamik amigaateqartoq, tassami
ingerlatsinikkut pisinnaatitaanermik inuinnarnut isumaginnittussanngor-
titsineq tassani pineqarmat, aammalu malittarisassaq taamaalilluni inatsi-
sit naapertorlugit eqqortumik kommuninit atorineqarsinnaanani.*

Taamaattumik tamatumunnga peqatigitillugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, allaffissornikkut malittarisassanik paasinninnera pillugu Naalakkersuisut nalunaarfigaakka, taamatuttaarlu aamma Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat paasissutissillugu, oqaaserisakkami nalunaarutip inatsisitigut tunngavigisaanut tunngammata.

Kommunip suliamik suliaqarsimanera.

KNAPP-p saaffiginnissutaanik suliaqarneq.

Suliap paasissutissanik saqqummiussivigineqarsimaneratut ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut akuersissutinik agguaassineq pillugu kommunalbestyrelsip apeqqummik aprili 1995-imi oqaluuserinninneranut B-mi KNAPP-mit aamma K-mi KNAPP-imit oqaaseqaatinik pigisaqartoqarsimavoq. B-mi KNAPP oqaaseqaateqarnerminut atatillugu tamanna ilutigalugu innuttaasut 22-t sinnerlugit akuersissutinik qinnuteqaateqarsimavoq. Kommunalbestyrelsip suliamik oqaluuserinninnerani aprili 27-ni pisumi aammattaaq K-mi KNAPP-mit sinniisuutitanik peqataasoqarsimavoq.

Kommunip Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. april 1995-imeersumi § 13, imm. 2 naapertorlugu akuersissutinik agguaassineq pillugu KNAPP-mik "suleqateqarnissaminut" pisussaaffeqarsimaneranut, aammalu malittarisassap taamaattup, tusarniaanertut pissusillip, inatsisit naapertorlugit aalajangersarneqarsinnaaneranut tunngasumik oqaaseqatissaqarfiginngilara, kattuffiup isumaa kommunip suliamik paasissutissartalersuineranut ilanngunneqarsimammat.

Kommunip suliamik allatigut paasissutissartalersuinerana.

Kommuni uannut ilisimatitsisimavoq arfattassanik pisassiinerit allagarsiussinikkut kommunimi innuttaasunut tamanut nalunaarutigineqassasut.

Isumaqarpunga qinnuteqarsinnaasut amerlanerpaat qinnuteqarnissamut qulakkeerunnissaanut tamatumuunakkullu aalajangernissamut pitsaannerpaamik tunngavissaqarnissamut pisariaqartoq kommunimi arfanniaqataanissaq pillugu qinnuteqaateqarnissamut periarfissarisat pillugit innuttaasunik paasissutissiinissaminut ilungersuuteqarnerulernissaa.

Kommunimi innuttaasunik paasissutissiineq eqqarsaatigilluagaasoq isumaga malillugu kommunip akuersissutit qanoq iliorluni agguaanneqarnissaannik aalajangersinnaanissaminut naammattumik tunngavissaqarnissaanik pisariaqartitsivoq.

Tamanut allagarsiinikkut innuttaasunik paasissutissiinerup siunertarisamut naleqquttuuneranik kommunip isumaqarneranut oqaatigisassaqaangilanga.

Taamaattorli nalilersinnaanngilara allagarsiussaq 1995-imeersoq naammattumik paasissutissiinerusimanersoq, kommunimi ilisimatitsissuteqarmat allagarsiussaq tammarsimasoq. Pitsaannngitsuusoraara kommunimi allagarsiussap imarisaanut uppersaatissamik pigisaqaangimmat.

Suliami pineqartumi maluginiarpara KNAPP innuttaasut arlallit sinnerlugit qinnuteqaammik tunniussisimasoq, kommunillu qinnuteqaat taanna peqatigiiffimmit oqaaseqaatitut suliarisimagaa.

Isumaqarpunga pingaartuusoq kommunalbestyrelsip ilisimassagaa, KNAPP-p innuttaasunut atimikkut taaneqarsimasunut akuersissummik qinnuteqaataa ilutsimigut nalunaarummi § 13, imm. 2 naapertorlugu peqatigiiffiup tusarniaanermut akissutaaninngarnit allaassuteqarmat.

KNAPP-p tusarniaanermut akissuteqarnermut atatillugu akuersissuteqarnissat arlallit pillugit qinnuteqaatinik tunniussisimanerata kommuni, KNAPP-p tusarniaanermut akissutaanut attuumassuteqanngitsumik, innuttaasut tamarmik arfanniarnissamut akuersissummik qinnuteqaateqarnissaminnut periarfissaqarsimanerannik immineersumik naliliinissaanut pinngitsuutinngilaa.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunalbestyrelsip KNAPP-p akuersissutinik qinnuteqaatigisai nalunaarummi § 13, imm. 2, naapertorlugu peqatigiiffimmit oqaaseqaatitut suliarisimasariaqanngikkaluarai.

Taamaattumik tamatumunnga peqatigitillugu inassuteqaatigaara kommunip siunissami KNAPP-p ilaasortaanit qinnuteqaatit tusarniaanermut akissutitut suliarisassanngikkai.

Kisiannili ilisimatitsissutigineqartut malillugit tunngaviutittariaqarakku, kommuni arfattassat pillugit allagarsiussisimasoq, aammalu qinnuteqaatinik KNAPP-p qinnuteqaataanit allaasunik allanik takkuttoqarsimanngitsoq, kommunip aalajangernerata naammanngitsumik imaluunniit illuinnarsiortumik tunngaveqarluni aalajangernerusorinissaanut naammattumik tunngavissaqarsorinngilara.

Paasinninnera aammattaaq kommunalbestyrelsip akuersissutinik 1995-imi oktoberimi agguaasseqqissimaneranut tunngavoq.

B-mi nunaqarfimmi aqutsisunik tusarniaasimaneq pillugu apeqqut imikkut ittumik pillugu akuersissutinik aprili 1995-imi agguaassinissamik aalajangernermut atatillugu tusarniaasoqarsimasorinangilaq, tamatumali akerlianik nunaqarfimmi aqutsisut 1995-imi oktobarimi agguaasseqqinnissamik oqaluuserinninnermut atatillugu tusarnejarsimallutik.

KNAPP-mik tusarniaanerup akuersissutinik agguaassinermi "suleqatigiinnertut" ilusilernerqarnissaanik nalunaarummi peqqussutigineqarnera assigalugu nalunaarutip nunaqarfimmi aqutsisunik "suleqateqarnissaq" peqqussutigaa.

Isumaqarpunga nunaqarfimmi aqutsisunik "suleqateqarnermi" taassumani siunertaasoq tikaagullinniarnissamut akuersissutinik agguaassinermut toqqartumik naleqqiussilluni ima siunertaqartinneqartoq, nalunaarummi § 11, imm. 4, naapertorlugu nunaqarfiit soqutigisaasa isumaginisaaannut, taanna malillugu nunaqarfiit kommuninut pisassiissutinik agguaassinermi salliutinneqassallutik.

Tulliullugu isumaqarpunga tusarniaanissamut peqqussut kommunit siulersorneqarnerat pillugu inatsit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqut-

sisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 51 naapertorlugu paasineqartussaasoq, tassani ima allassimasoqarluni:

“Nunaqarfimmi pissutsinut tunngasut pillugit nunaqarfimmi aqutsisut kommunalbestyrelsimut inassuteqarsinnaapput. Nunaqarfiup suliassaataanut tunngasunut tamanut atatillugu, nunaqarfimmilu aqutsisunut namminermut aalajangigassaati-taanningsunut nunaqarfimmi aqutsisut oqaaseqaateqartinneqassapput.”

Malittarisassamik issuarneqartumik sumiginnaanerup kommuninut inatsiseqartitsinermut akisussaassusermik nassataqarsinnaanerata saniatigut isumaqarpunga, nalunaarutip tusarniaanissamik inassutigisaa siulersorneqarnermik inatsimmi aalajangersagaq issuarneqartoq tunuliaqutara-lugu isigisariaqartoq.

Taamaalilluni nunaqarfimmi aqutsisunut tusarniaanissaq pillugu nalunaarummi maleruaqqusaq tamanna ilutigalugu imaattumik tunngaveqarnermut ersiutaavoq, pissutsinik nunaqarfimmut tunngasunik kommunalbestyrelsip aalajangernissaminut naammattumik tunngavissaqarnissaanik pissarsinissaq, nunaqarfimmi aqutsisut suliami oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqarsimanissaannik pisariaqartitsisoq.

Oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuina pingaaruteqartutigit amigaateqarpat, tamanna aalajangiinerup atorsinnaangissusianik nassataqarsinnaavoq.

Taamaattumik isornartorsiortariaqarsoraara kommunalbestyrelsip suliap apriili 1995-imi suliarineqarneranut atatillugu B-mi nunaqarfimmi aqutsisut tusarniaaviginngitsoorsimammagit.

Taamaattorli tamanna pillugu annertunerusumik iliuuseqassanngilanga, tassami kommunalbestyrelsip tikaagullittassat taakkua marluk B-mi ataasimoorluni piniarnissamut agguannissaat suliami uani aalajangersimammagu.

A-p kommunip suliamik suliaqarnera pillugu Namminersorerullutik Oqartussanut saaffiginnissuteqarsimanerata isornartorsiornissaanik B-mi nunaqarfimmi aqutsisut aalajangernerat pillugu naammagittaalliuut.

Suliamik misissuina pillugu allaaserisanni allaaserineqartutut B-mi nunaqarfimmi aqutsisut 8. august 1995-imi aalajangerput nunaqarfimmi aqutsisunut ilaasortat suliani kommunalbestyrelsimut suliarineqartussanngortitani nunaqarfimmi aqutsisut avaqqullugit Namminersorerullutik Oqartussanut saaffiginnittannginnissaat pillugu ilaasortanit siunnersuut akueriumallugu.

Nunaqarfimmi aqutsisut aalajangernerat pisunut marlunnut tunngassuteqarsinnaavoq: Siullermik, ilaasortap paasissutissanik Namminersorerullutik Oqartussanut paasiniaaneramik aappasaanillu, ilaasortap kommunimik naammaginninnginnermik Namminersorerullutik Oqartussanut nalunaarutiginninneramik.

Pisumut siullermut oqaatigaara, nunaqarfimmi aqutsisunut ilaasortat ataasiakkaat immikkut piginnaassuseqartitaanatik nunaqarfimmi aqutsisut sinniisuuffiginngimmatigit.

Taamaattumik nunaqarfimmi aqutsisunut ilaasortat innuttaasutulli allatut Namminersornerullutik Oqartussanut paasiniaasinnaatitaapput.

Paasiniaasoqarsinnaalersinnagu immikkut akuersissummik pigisaqartoqaqqaassappat, tamanna pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu tunngaviusunut erseqqissumik naapertuutissanngilaq.

Taamaattumik nunaqarfimmi aqutsisut inatsisit naapertorlugit eqqortuusumik aalajangersinnaassanngilaat, A taamaallaat Nunaqarfimmi aqutsisut akuersisillugit Namminersornerullutik Oqartussanut paasiniaasinnaasoq.

Pisut aappaannut, nunaqarfimmi aqutsisunut ilaasortat isummaminnik ersersitsinerannut, oqaatigaara killiliiffigineqarnani oqaaseqarsinnaatitaanermik killiliinerit immikkut ittumik inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqarfiummata.

Taamatut inuit qinigaasa suliffeqarfiup inuttut qinigaaffigisamik avataani isummaminnik ersersitsisinnaatitaanerminni immikkut ittumik killiliiffigineqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Matumani immikkut ittumik oqaatigaara, sulisitsisorisap tungaanut ilu-moorfiginnittussaatitaaneq, pisortat oqartussaaffiini sulisunut pisussaaffi-usutut isumaqarfigineqartoq, inuit qinigaannut atuutinngimmat.

Taamatuttaaq nunaqarfimmi aqutsisut A, kommunalbestyrelsip nunaqarfimmilu aqutsisut sulinerinik tamanut ammasumik isornartorsiuisinnaatitaaneranni, inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik killilersuiffiginiarsinnaanngilaat.

Taamaammat isumaqarpunga nunaqarfimmi aqutsisut aalajangernerat inatsisunik unioqqutitsisuusoq isornartorsiortariaqartorlu.

Suliami allatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

...”

APINP-mit akissummik 18. december 2000-imi tigusaqarpunga, pisortaqarfimmullu 28. december 2000-imi imatut allappunga:

”4. august 2000-imi oqaaseqaatinnut pisortaqarfiup akissutaa 18. december 2000-imi tiguara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Paasivara arfernik angisuumik piniarneq pillugu nalunaarutip allanngortinneqarnissaa pisortaqarfiup ukiup 2001-ip ingerlanerani suliniutiginiaraa, taamaalilluni nalunaarummi KNAPK-p taassumalu immikkoortortaqarfiisa tusarniaavigineqartarnissaat siunissami pisussaaffinngortinneqassalluni, kattuffilli taanna annertunerusumik pisinnaatitaaffilerneqassanani.

Pisortaqarfiup akissutaa aamma imatut paasivara ataatsimoorluni tikaagullinniarnermi naalagaasussamik toqqaanissamut KNAPK-p pisinnaatitaanissi suli kissaati-gippagu tamatumunnga inatsisitigut tunngaviusussamik aalajangersaasoqarniar-toq.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassanik allanngortiterinerup allaaserineqartup qanoq inerneqarnera uannut ilisimatitsissutigeqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliap ingerlanneqarneranut piffissaq atorneqartussatut naatsorsuutigineqartoq pisortaqarfiup nalunaarutigisaa eqqarsaatigalugu pisortaqarfik qinnuigaara allanngortiterinernek suliap ingerlanera pillugu ilisimateq-qullunga.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani pisortaqarfimmit tusagaqarsimanngilanga, taamatullu soorlu aamma K kommuni akissuteqarsimanngitsoq.

40 - Sanaartorneq ineqarnerlu

40 – 1 Inigisanit pinngitsaallilluni anisitsinerni inatsisitigut tunngaviusoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p atorfeqarunnaarnerup kingornagut innuttaasumik sulisunut inissiamit anisitsinermik suliaqarnera pillugu naammagittaalliuut aallaavigalugu, Ombudsmandi oqaaseqateqarpoq ilaatigut inissiaatileqatigiiffiup tamatumunga malitsigitillugu innuttaasumik pineqartumik oqqiffissinera isumaqatigiissummik tunngaveqartumik pisimanngitsoq, kisianili suliamik anisitsinermut tunngasumik suliaqarnermut ilaagitillugu akiliisitsiniartartup piumasaqarnerata kingunerisaatut pisimasoq.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa anisitsinermut atatillugu pigisat attartortup anisinneqartup pigisai toqqortarineqartut inissiaatileqatigiiffiup tuniniassanngikkai, arsaarinninnissamut tunngavissamik siumoortumik piusoqarsimatinnagu imaluunniit attartortoq tamanna pillugu atorsinnaasumik isumaqatigiissuteqarfigineqareersimatinnagu.

Ombudsmandip suliamik suliaqarnerminut atatillugu, ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu, Naalakkersuisut apeqqutinik nalornilersitsisunik arlalinnik, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 60-imi, 29. december 1994-imeersumi aallaaveqartunik, ilisimatinnissaannut pissutissaqarsorisimavaa.

Taamaalilluni nalunaarut atorfeqartinneqarnerup taamaatitsinneqarnerani sulisutut inissiamit anisitsinermi attartortitsisup isumaginninnermut oqartussanik akulerutsitsinissamut aammalu attartortitsisup oqqiffissinissamut anisitsisoqartillugulu pigisanik uninngatitsinissamut pisussaaffeqarneranut inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu nalornilersitsivoq. (J.nr. 11.40.31.O./31-97).

Sulisunut inissiamit anisitaanermi inissikkallarneqarnissaminik A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit itigartinneqarsimanini, pigisamilu uninngatinnerinut aningaasartuuteqartitaasimanini A-p naammagittaalliuutigai.

Suliami pineqarput:

21. november 1995-imi inissiap inissiaatileqatigiiffimmit attartornissaanut isumaqatigiissut A-p atsiorpaa.

Inissiaq taanna sulisunut inissiaavoq A-p K kommunimi atorfinitsinneqarneranut atatillugu tunniunneqartoq.

A kommunimi atorfeqarnerminit 1996-imi aprilip naanerani soraarnerminut atatillugu inissiaatileqatigiiffimmut 3. april 1996-imi imatut allappoq:

“Inera pigiinnarniarlugu qinnutigaara suliffinni soraartussaagama 1. maj 1996, qimakkutsiguli inissaqarata panigalu, taavalu pisattakka inissaqaratik.

Initaarnissama tungaanut atuinnaarsinnaaneriga paaserusullugu, suliffissarsiorama neriuullunga suliffissarsissallunga, maaniiginnarniaratta.

...”

Qinnuteqaat taanna inissiaatileqatigiiffiup suliami mappiutaani piunermini assaannarmik allatanik 3. april 1996-imi kommunip sulisoqarnermut pisortaanit imatut allattuiffineqarsimavoq:

“Sulisunut inissiaq kommunip atorfissaqarteqisaa pineqarmat ilaqutariit aqqusiinnarmut anisinneqassanngippata isumaginninnermi ajornartorsiuteqarneq tungavigissallugu aqqiissutitut qaninnerpaasussaassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkat inissiaatileqatigiiffiup 10. april 1996-imi imatut akissuteqarfigai:

“Allakkatit ull. 3. April 1996, suliffinni soraaruit inissiaq qimattussaassuat, 30. april inissiaq suliffinnut atatillugu tunniunneqarnikuvoq.”

Inissiaatileqatigiiffik A-mut 27. august 1996-imi imatut allappoq:

“Nalunaarutigissavarput inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 28, imm. 4 naapertorlugu. Suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunnuarnermi qimanneqassaaq, tak. § 2, imm. 1, nr. 3.

Inissiaq qimanneqassaaq kingusinnerpaamik 31. Aug. 1996.

Kopi: K Kommune, Personalechef.”

Inissiaatileqatigiiffik A-mut 15. oktober 1996-imi imatut allappoq:

“Allakkatigut ... 27.08.1996-imi sulisunut inissiaq K kommunimit tunniunneqarsimasooq erngerlutit qimaqqullugu qinnuigineqarputit, kommunimi atorfeqarnerpit 1. maj 1996 aallarnerfigalugu atorunnaarnera innersuussutigalugu.

Massakkut matumuunalu malugeqqussavarput ullumikkumiit ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit kingusinnerpaamillu 21. oktober 1996 inissiaq eqqiareerlugu qimassimanngikkukku matuersaallu maani Immikkoortortaqarfimmut tunniussimanngikkukku suliaq ilisimatitsissutigeqqinnagu akiliisitsiniartartumut/politiinut tunniunneqassamat, ingerlaannavik anisinneqarnissat siunertaralugu.

Allakkat uku pillugit apeqqutissaqarpat ataatigut atsiortoq saaffigeqquneqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Inissiaatileqatigiiffiup politiit 25. november 1996-imi A-p inissiamit anisinneqarnissaani ikiuteqqullugit qinnuigai.

Anisitsiniarneq 6. februar 1996-imi K-mi politeeqarfimmi suliarineqarpoq.

Makku politiit anisitsiniarnermut allattaaviini allassimapput:

“Makku akiliisitsiniartartumut saqqummiunneqarput:

1. attartorneq pillugu isumaqatigiissutip assilina.
2. ... qaatigut titarneqarsimavoq ...
3. ... qaatigut titarneqarsimavoq ...

4. A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p isumaginninnermik ingerlatsivimmut allakkatigut saaffiginnissutaata assilinerat.
5. isumaginninnermik ingerlatsiviup akissutigiunnagai.
6. aneqqusilluni allakkat assilinerat.
7. qulaani taaneqartup attartornerata atorunnaarsinneqarnera pillugu allakkat assilineri.

8. ... qaatigut titarneqarsimavoq ...

kiisalu anisitsinissamik qinnuteqaat, 251196-imi ullulerneqarsimasoq.

Akiliisitsiniartartup paasivaa anisitsinissamut tunngaviusut, tak. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 60, 291294-imeersoq kiisalu inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 130694-imeersoq pigineqartut, anisitsinerullu piviusunngortinneqarnissaa siunertaralugu attartortoq aggersarneqassasoq aalajangiilluni.

Attartortoq takkupperoq eqqartuussisarnerlu pillugu inatsimmi kap. 7, § 22-mi akerliliisinnaatitaanerminik ilisimatinneqarluni.

Atorunnaarsitsinerup ilumoortuunera attartortup uppersarpaa: Nassuiaavoq kommunimi atorfimmunit 010596-imi soraarsimalluni, taamalu sulisunut inissiamik atuisinnaatitaanini annaasimallugu.

Tamakku tunngavigalugit akiliisitsiniartartoq aalajangiivoq:

1. ... qaatigut titarneqarsimavoq ...
2. attartortoq attartukkaminit anisinneqassasoq, taamaattumillu anisitsinissamik qinnuteqaat atuutissalluni.

Akiliisitsiniartartup attartortoq 24/02-97-ip tungaanut piffissalerpaa, piffissarlu taanna nallerpat inissiaq qimanneqareersimassalluni, imaarneqarsimassalluni eqqiarneqarsimassallunilu, taamatuttaarlu matuersaat A/S Inissiaatileqatigiiffiup K-mi Immikkoortortaarfianut tunniunneqassalluni.

Qulaani taaneqartut attartortup malinngippagit inissiap attartukkap imaarneqarnissaa eqqiarneqarnissaalu akiliisitsiniartartup sulissutigissavaa, tassami pisattat qimaannarneqarsimasut tiguneqassammata toqqorsivimmullu inissinneqassallutik, tassaniitinneqassallutillu sivisunerpaamik ullormit anisitsiviusumit qaammammi ataatsimi.

Tamatumunnga aningaasartuutaasut tamarmik attartortup akilissavai.

...

Inissiiqallarnissaq eqqarsaatigalugu attartortoq A/S Inissiaatileqatigiiffimmut, pi-sariaqarpallu K-mi isumaginninnermik ingerlatsivimmut saaffiginneqqullugu inner-sunneqarpoq.

...”

26. februar 1996-imi imatut ilassuteqartoqarsimavoq:

“Ukioq 1997, ulloq 260297, anisitsiniarneq manna K-mi politeeqarfimmi nanging-neqarpoq.

Aggeqqusisoqarsimanngilaq, najuuttoqaranilu.

Anisitaasup, ...-p, Kalaallit Nunaanni Politimesterimut nammineerluni ornigunermigut maangalu oqarasuaatikkut sianerluni saaffiginninnermigut nalunaarutigisimavaa ineeqqamullunniit inissikkallarneqarnissani INI A/S-ip itigartitsissutigisimaga.

Inissiaatileqatigiiffik INI A/S-imi aqutsinermi pisortap-p qulaani taaneqartut oqarasuaatikkut uppersarsimavai, nalunaarutigalugulu sulisunut inissiat pineqartillugit INI A/S inissiiqallarnissamut pisussaaffeqqanngitsoq.

Tamaakkaluartoq akiliisitsiniartartup taamatut isumaqarneq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 18, imm. 1-imut akerliusutut isumaqarfigaa, anisitsini-

arnerlu qulaani allaaserineqartoq atorunnaarsinneqassasoq aalajangiilluni, ilaqutariit inissikkallarumanagit inissaarutivittussanngorlugit aalajangiinini INI A/S-ip allanngortikkumangippagu. ...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatineqarsimavoq A-p aamma inissiatileqatigiiffiup attartornerup atorunnaarsinneqarnera pillugu immersugassaq tamanut atugassiaq 21. februar 1997-imi atsiorsimagaat, tamaaliluni A inissiamit pineqartumit 24. februar 1997-imi anissalluni.

Inissiatileqatigiiffiup najugaqartut pillugit paasissutissanik qaraasiakut nalunaarsuiviani erserpoq inissiamut matuersaat inissiatileqatigiiffiup 27. februar 1997-imi tigusimagaa, ullorlu aniffissatut isumaqatigiissutigineqartoq tassaasoq 18. marts 1997, 1. april 1997 “ullortut aaqqiivittut” taalugu.

A 7. april 1997-imi uannut naammagittaalliorpoq.

Naggataatigullu allakkiami 28. april 1997-imi ullulerneqarsimasumi A-mit inissiatileqatigiiffimillu atsiorneqarsimasumi imatut allassimasoqarpoq:

“Ullumikkut attartukkannit anisitaanerit pissutigalugu, nalunaarutigineqassaaq, B.nr. ...mi ... illit inoqutitillu inissikkallarneqarassi, piumasarineqarlunilu sapinngisamik piaartumik allamik inissarsiuussatut.

Erseqqissaatigineqassaaq, igaffimmi atortut, anartarfik allallu najukkami tassani najugaqatisilu ataatsimoorlusi atussagassigit. Taakkununga tunngatillugu ileqqorissarnissamut malittarisassat malinneqassapput.

Inimut innersuussutigineqartumut ullormut akiliut 40,00 kr.-uvoq, atorneranut tamakkiisumik akilliutissaq.

Akiliinissaaq pissaaq kingusinnerpaamik inissikkallarfigisassinnit aninissinni.

Inissikkallarfigisassinni, atortunilluunniit tassaniittunik illit inoqutitilluunniit ajoqusiisimagussi, akileeqquneqassaatit.

Aammattaaq erseqqissaatigineqassaaq, inissiamit attartukkamit anisitaanissinni pequtit poortornerinut assartornerinullu aningaasartuutit illit akilissagakkit, akiligassannillu nassitikkumaarputit.

Pequtitit uninngatitsivimmiiinneqartut eqqarsaatigalugit erseqqissaatigineqassaaq, uninngatitsineq qaammammut m3-mut 55 kr.-qarmat, aammalu pequtit sivikitsuinnarmik uninngatinneqartussatut naatsorsuutigineqarmata, aalleqquneqaruillu aasimangikkukkit tuniarneqassapput/akitsorterunneqarlutilluunniit.

Nalunaarutip matuma assilinerani matuersaatit 2 tigusimanerinek inissikkallarnerqaninnillu atugassaritinneqartut pillugit atsiorlutit uppersaaqquneqarputit.”

Suliamik suliarinninninni oqaaseqaatit makku pissarsiarisimavakka:

Inissiatileqatigiiffiup oqaaseqaataa 22. september 1997-imeersoq:

“... ”

Suliap ingerlasimanera:

K kommunimi atorfinitsinneqarnerminut atatillugu naammagittaalliorpoq sulisunut inissiamik pingasunik initalimmik ...-miittumik tunineqarpoq, attartornerlu pillugu isumaqatigiissummi allassimavoq inissiaq taanna 21. november 1995-imi iserterfigineqartoq.

Tamatuma kingorna naammagittaalliorpoq K kommunimi atorfinimmit 30. april 1996-imi soraarpoq, tamatumunngalu atatillugu allakkatigut 3. april 1996-imeersutigut inissiatileqatigiiffik qinnuteqarfigalugu soraareermermi kingorna inissiaq najuinnarumallugu.

Naammagittaalliortup inissiaatileqatigiiffimmut saaffiginninnginnermi apequt taanna kommunip sulisoqarnermut pisortaanut oqaloqatiginnissutigisimavaa, saaffiginnissullu pineqartup qinnuteqaata 3. april 1996-imeersoq qulaani taaneqartoq taassuma imatut allattuiffigisimavaa:

“Sulisunut inissiaq kommunip atorfissaqarteqisaa pineqarmat ilaqutariit aqqusininnarmut anisinneqassanngippata isumaginninnermi ajornartorsiuteqarneq tunngavigissallugu aaqqiissutitut qaninnerpaasussaassaaq.”

Inissiaatileqatigiiffiup allaffissornikkut aqutsisuata naammagittaalliortoq ilisimatillugu oqarfigaa kommunip Isumaginninnermik Ingerlatsiviani pisortaaosq attavigeqqullugu, taassumami isumaginninnermi ajornartorsiortoqarnera kisiat innersuusutigalugu naammagittaalliortup iniminiiginnarnissaa sulissutigisinnaammagu. Inissiaatileqatigiiffik kingusinnerasukkut ilisimatinneqarsimavoq naammagittaalliortoq isumaginninnermi ajornartorsiutit tunngavigiinnarlugit iniminiiginnarnissaminut tunngavissaqartutut isigineqanngitsoq, tamatumalu kingorna Inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliortoq allakkatigut 10. april 1996-imeersutigut nalunaarfigaa sulisunut inissiaq 30. april 1996-imi qimanneqareerneqarsimassasoq.

Inissiaatileqatigiiffiup paasisimavaa naammagittaalliortup suliaq uterfigeqqinniaraa.

Naammagittaalliortup inissiaatileqatigiiffimmut aaqqiissutaasinnaasumik nalunaaruteqannginnerata kingunerisaanik immikkoortortaqarfik 27. august 1996-imi allappoq inissiaq 31. august 1996-imi qimanneqareersimassasoq. Naammagittaalliortoq qisuariaateqanngimmat 15. oktober 1996-imi allaffigineqarpoq piumaffigineqarluni inissiaq kingusinnerpaamik 21. oktober 1996-imi qimareersimassagaa, taamaaliorsimannngippammi politiit saaffigineqassammata naammagittaalliortoq inissiamit attartugaanit aniseqqullugu.

Suliaq aaqqiivigineqanngimmat inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqarfiata politiit allakkatigut 25. november 1996-imeersutigut qinnuigai naammagittaalliortoq inissiamit attartugaanit aniseqqullugu.

6. februar 1997-imi anisitsiniarluni suliaq K-p politeeqarfianni suliarineqarnerani naammagittaalliortoq pisussissamisoortumik aggersarneqarsimavoq, tassanilu naammagittaalliortoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22 tunngavigalugu akerliliisinaatitaani pillugu ilisimatinneqarluni.

Attartormik atorunnaarsitsinerup eqqortuunera kiisalu kommunimi suliffiminit 1. maj 1996-mi soraarsimani taamalu sulisunut inissiami najugaqarsinnaatitaanernimik annaasaqarsimanini naammagittaalliortup uppenarsarpaa.

Akiliisitsiniartartoq aalajangiivoq naammagittaalliortoq 24.2.1997-imi nal. 13.00-ip tungaanut piffissalernerneqassasoq, piffissarlu taanna nallerpat inissiaq attartorneqarunnaartoq qimanneqareersimassalluni, imarneqarsimassalluni eqqiarneqarsimassallunilu, taamatuttaarlu matuersaat inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqarfianut tunniunneqassalluni.

Akiliisitsiniartartup oqaatigaa

- qulaani taaneqartut naammagittaalliortup malinnngippagit inissiap attartukkap imarneqarnissaa eqqiarneqarnissaalu akiliisitsiniartartup isumagissagaa, pigisallu toqqorsivimmi uninngatinneqassallutik, tassaniitinneqassallutillu ullormit anisitsiviusumit sivisunerpaamik qaammat ataaseq sivisutigisumi,
- tamatumunnga aningaasartuutaasut tamaasa naammagittaalliortumut akiligassannngortinneqassasut,
- pigisat uninngatinneqartut naammagittaalliortumut tunniunneqarsinnaasut nuunermut, uninngatitsinermut il.il. aningaasartuutit akilerneqareerpata,
- pigisat uninngatinneqarnerat naammagittaalliortup akilinnngippagu taakku tuniarnearqarumaartut tuniniaanerup nalaani akisunerpaaffigisinnaasaannik akilersilugit, tamatumalu kingorna tuniniaanermi isertitat siullermik anisitsinnermi ani-

ngaasartuutunik ilanngarneqarumaartut, tulliuullugulu ineqarnermut akiliutinut akiitsoqarpat taakkuninnga ilanngarneqarumaarlutik, kiisalu pigisat akiliisitsiniartartup isumaa malillugu tuniniarneqarsinnaanngitsut eqqaavissuarmut igikkiartorneqarumaartut aningaasanik naleqanngitsutut isigineqarlutik,

- inissiigallarnissaq eqqarsaatigalugu naammagittaalliortup inissiaatileqatigiiffik tulliuullugulu isumaginninnermik ingerlatsivik attaveqarfigisariaqarai,
- naammagittaalliortup anisitsinermi inissiami najuuttariaqartoq, tassami taamaanngippat naammagittaalliortup najuutinngikkaluartoq akiliisitsiniartartup inissiamut isersinnaanini suliniutigissammagu,
- piumasarineqarnera naapertorlugu manna kalaallisut nutserlugu pineqartoq tu-saatillugu atuarneqarsimasoq.

Naammagittaalliortup tamatuma kingorna inissiaq nammineeirluni imaajarpaa, pigisanillu uninngatitsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqareerluni ...liarsimavoq, tassanilu ilaatigut inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqaarfia attaveqarfigalugu suliaq oqaloqatigiissutigeqqissimallugu, taamatuttaarlu inissiamik attartorunnaarnini up-pernarsarlugu 21. februar 1997-imi atsiugaqarluni, taannalu inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortortaqaarfianut nassiunneqarluni.

Anisitsiniarneq 26.2.1997-imi nanginneqarpoq suliami illua'tungeriit najuutsin-nagit, naammagittaalliortup politimesterimut Nuummi nammineq ornigulluni saaffi-ginnissimanagera K-milu politiinut oqarasuaatikkut saaffiginninneq tunngavigalugit. Akiliisitsiniartartuq aalajangiivoq naammagittaalliortup siusinnerusukkut anisinni-arneqarsimanagera atorunnaarsinneqassasoq, inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalli-ortuq inissikkallarumanngippagu, naak anisitsiniarnerup nalaani anisitsiniarneq akerliiffigineqarsimanngikkaluartoq, imaluunniit naammagittaalliortuq inissikkal-larneqarnissamik qinnuteqarsimanngikkaluartoq.

Nassuiaat:

Inissiaatileqatigiiffik naammagittaalliortumit 3. april 1996-imi saaffiginnissu-mik tigusaqanngilaq, pineqartup K kommunimi suliffimminit 30. april 1996-imi so-raarsinneqarsimanerminik suliffimminillu soraarnermi kingorna inissiamiiginnaru-manerminik nalunaaruteqartumik.

Kommunip sulisoqarnermut pisortaa naammagittaalliortup 3.4.1996-imi allagaa-nik oqaaseqaateqarfiginninnermini allappoq: "Sulisunut inissiaq kommunip atorfis-saqarteqisaa pineqarmat ilaqutariit aqquusiniinnarmut anisinneqassanngippata isuma-ginninnermi ajornartorsiuteqarneq tunngavigissallugu aaqqiissutitut qaninnerpaa-sussaassaaq."

Inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliortuq nalunaarfigaa inissiaq atorfeqarun-naarnermi kingorna tigummiinnarsinnaanngikkaa, kiisalu naammagittaalliortup kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik attaveqarfigisariaqaraa pissutsit aq-qinneqarnissaat siunertaralugu.

Sulisunut inissiat attartorunnaarneqartarnissaat pillugu aalajangersakkat malis-sallugit inissiaatileqatigiiffik pisussaaffeqarpoq, tassami inissianik attartorneq pil-lugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 28, imm. 4 ima-tut allassimasoqarmat:

"Attartortup atorfinitsitaaneranut atugassarititaasuni soraarsitsinissamut piffissa-rititaasoq attartornermik atorunnaarsitsinissamut piffissaritinneqartup malippaa. At-tartortup tungaanit attartornermik atorunnaarsitsinissamut piffissarititaasoq tassaa-voq sivikinnerpaamik qaammammik ataatsimik piffissaqartitsilluni qaammatip naa-neranut atorunnaarsitsineq."

Ilaqutariinnut illuliat arlariikkuutaartut pillugit aalajangersakkani nalinginnaa-suni attartornermi isumaqatigiissummut ilaliullugit tunniunneqartuni attartortup pi-sinnaatitaaffii pillugit imm. 2, f-imi pingaarnertut malittarisassamik saneqqutsisin-naatitaasumi imatut allassimavoq:

“Suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunuarnermi qimaneqassaaq (§ 28, imm. 4)”.

Taamaattumik aammagittaalliortup inigisani aatsaat tigungmiinnarsinnaavaa inissiatileqatigiiffiup utaqqisunut allattorsimaffia malillugu naammagittaalliortoq inisiamik tunineqarsinnaatitaappat, imaluunniit isumaginninnermi ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu inissiaq tigungmiinnarsinnaaguniuk.

Pissutsit taaneqartut arlaannaalluunniit eqqortinneqarsimangimmat naammagittaalliortup inissiamit anisinneqarnissaa suliniutigissallugu inissiatileqatigiiffik pissusaaffeqarpoq.

Akiliisitsiniartartup allattaaviini allatorneqarsimasut malillugit naammagittaalliortoq 6. februar 1997-imi anisitsiniarnermi eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit akeryliliissuteqarnissaminut periarfissami pillugit pissusissaatut ilisimatinneqarsimavoq, akeryliliissuteqarsimananili, taamaattumillu akiliisitsiniartartup naammagittaalliortoq 24.2.1997-imi anisinneqassasoq aalajangersimallugu, naammagittaalliortoq piffissaq taanna nallertinnagu attartukkaminut anereersimangippat.

Tamatuma kingorna naammagittaalliortup attartornini nammineerluni 21. februar 1997-imi atorunnaarsippaa, tamatumalu kingorna politimesterimut Nuummi saaffiginnissuteqarluni, taassumalu naammagittaalliortup anisinniarneqarnermini eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit anisinniarneqarnerminut akeryliliisinnaanerminut periarfissai uppersarsimallugit.

Naammagittaalliortup akeryliliissuteqarnerata kingunerisinnaavaa akiliisitsiniartartup anisitsiniaqqusinermik itigartitsinera, inissiatileqatigiiffiup naammagittaalliortoq taassumalu inoqutai inissikkallarumangippagit kiisalu naammagittaalliortup pigisai il.il. isumagiumanngippagit.

Naammagittaalliortorli 6. februar 1997-imi akiliisitsiniartartup anisitsiniarnerani akeryliliissuteqarsimangilaq, attartorninili atorunnaarsissimallugu inissiarlu imaarsimallugu, kiisalu pigisami 24.2.1997-imi anisitsiniartoqanninnerani uninngatinneqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarsimalluni, taamaattumillu inissiatileqatigiiffik naammagittaalliortup inissikkallarneqarnissaanut pigisaasalu uninngatinnissaannut pissusaaffeqarsimanani.

Akiliisitsiniartartup saaffiginneqqinnerata kingorna inissiatileqatigiiffiup naammagittaalliortoq ... uterluni tikinnerani inissikkallarsimavaa.

Naammagittaalliortoq inissinneqarallarfirmi suli najugaqarpoq. Naammagittaalliortup inissinneqarallarmini nammineq akilerpaa, tassa attartornermut akiliutitigut annaasat akileramigit, taamaattorli inissiamit anini aatsaat aallarnerfigalugu.

Naammagittaalliortup pigisai eqqarsaatigalugit taakku naammagittaalliortup inissikkallarneqarnerani naammagittaalliortup akiligaanik uninngatinneqartussaapput. Uninngatitsineq qaammammut kvadratmeterimut kr. 55.-nik akeqarpoq. Pigisat qaammadini pingasuni taamaallaat uninngatinneqarsinnaapput, tamatumalu kingorna siumoortumik ilisimatitsissuteqareernikkut tuniniarneqartussaallutik, naammagittaalliortup qinnuigineqarnini malillugu pigisat tigusimangippagit, pigisallu peerneqarnerannut, uninngatinneqarnerannut akitsorterunneqarnerannullu aningaasartuutit tamaasa akilersimangippagit.

Taamaalilluni naammagittaalliortup aningaasartuutit makku akilissavai:

inissikkallarneqarnermut atatillugu attartornermut akiliutitigut annaasat inissiatileqatigiiffimmut taarserneqarnissaat,

attartugarpiaasumit anisitsinermi aningaasartuutit,

pigisanik uninngatitsinermut aningaasartuutit,

attartugaasimasoq iluarsaanneqartariaqarpat akiligassaalersimasut kiisalu siusinnerusukkat attartukkamut ineqarnermut kiassarnermullu akiligassaasinnaasut.

Pigisami inissiatileqatigiiffimmit uninngatinneqarnissaat naammagittaallortup kissaatigippagu tamanna attartortup akiligaanik qaammatini pingasuinnarni pisinnaavoq, tamatumalu kingorna pigisat taakku tunaartarisassat qulaani taaneqartut ma-lillugit tuniniarneqassallutik, tuniniaanermilu isertinneqartut aningaasartuutitut qulaani taaneqartunut matusissutigineqassallutik.

Inissiatileqatigiiffik isumaqarpoq naammagittaallortumut pigisat uninngatinneqarnerannut aningaasartuuteqarnerujussuussasoq naammagittaallortup pigisai inissiatileqatigiiffiup isumagissappagit, taamatuttaarlu naammagittaallortup pigisaminik utertitsinissaminut periarfissaa, qulaani taaneqartut takukkit, annikilleriarujussuartaussaalluni.

Taamaattorli naammagittaallortup tamanna aalajangiusimappagu inissiatileqatigiiffik piareersimaniarpoq pigisat qaammatit pingasut tikillugit uninngatinnessaanut, tamatumalu kingorna pigisat taakku tuniniarneqassallutik, tuniniaanermilu isertitut aningaasartuutitut qulaani taaneqartut matussutissaattut atorneqassallutik.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

23. december 1997-imi inissiatileqatigiiffik qinnuigaara A-p sulisunut inissiamik attartorneranut suliame allagaatit tamaasa uannut nassuteqqullugit.

24. august 1998-imi taamatut qinnuteqarnera inissiatileqatigiiffimmut eqqaasitsissutigaa.

Suliame allagaatit 5. januar 1999-imi tiguakka.

12. februar 1999-imi inissiatileqatigiiffik suliame amerlanerusunik paasissutisseeqqullugu imatut qinnuigaara:

“5. januar 1999-imi suliame allagaatit assilineqarneri inissiatileqatigiiffiup Qulersaqarfianit tiguakka.

Immikkoortortami allagaatit immikkoortortami pisortap 6. august 1997-imi allaganut aammalu pisortaqarfiup 15. august 1997-imi ...-mi immikkoortortamut apeqquteqaataanut sanilliunneranni, makkua oqaatigissallugit pissutissaqalersippaanga:

Inissiatileqatigiiffiup 22. september 1997-imi uannut nassuiaatimini imaattoq oqaatigaa:

“...”

Immikkoortortalli pisortaata 7. august 1997-imi inissiatileqatigiiffiup pisortaqarfianut allagaani atuarneqarsinaavoq, ingerlatsiviup attartukkamit anisinniarnernanut ikioqqullununi saaffiginninneranut atatillugu A inissiatileqatigiiffimmut saaffiginissuteqarsimasooq, ingerlatsiviullu inisseeqqinnissaq itigartitsissutigisimagaa, attartornermik isumaqatigiissut atorunnaartoq sulisunut inissiamut tunngasuunera tunngavigalugu.

Tamanna K-mi politiini akiliisitsiniartartup allattaaviinit 26. februar 1997-imi assilisami uppersarsineqarpoq, tassani oqaatigineqarluni A politiinut anisitsinissamik ulluliinnermut politiinut akerliliisimasooq, inissiatileqatigiiffiullu politiinut apeqquteqaateqarneratigut oqaatigineqarsimasooq, inissiatileqatigiiffik isumaqartoq sulisunut inissianit anisitsinermi inissiigallarnissamut pissaaffimmik piosoqanngitsoq.

Suliamik ingerlatseqqinnermi tunngavigissavara, piffissami 6. februar 1997-ip, A-p, sulisunut inissiami inigisimasaminit anisinniarnearnerminik suliap suliarineqaaqarfiani, K-mi politiinut takkuffiata aammalu 26. februar 1997-ip akornanni, inissiatileqatigiiffiup A-mit sulisunut inissiamit anisinneqarnermi kingorna inissikkallarneqarnissaminik qinnuteqaa itigartitsissutigisimagaa, sulisunut inissianit anisitaasunut inissiatileqatigiiffiup inissiigallarnissamut pissaaffeqannginnera inner-suussutigalugu.

Tulliulluni suliami atuarneqarsinnaavoq qullersaqarfiup inissiaatileqatigiiffiup ...-mi immikkoortortaa matumanga apeqquaqateqarfigisimagaa:

“Ilanngullugu nassiunneqarpoq matuma qulaani taaneqartumik attartornerup 21. februar 1997-imiit atoqunnaarsinneqarnerata allagartaata assiliner, ilinnit tigu-neqarsimallunilu uppersarneqarsimasoq.

Inatsisartut Ombudsmandianni suliaq ingerlanneqartoq pillugu kissaatigaara at-tartornerup atorunnaarsinneqarnerata allagarta, K-mi immikkoortortamut nassiun-neqartoq, attartortumit atsiorneqartinnagu pissutsit sumut tunngasut oqaloqatigiissu-tigisimanerisi ajornangippat paaserusuppakka.”

Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara, ...-mi immikkoortortap apeqquaqaat qanoq akisimaneraa nassuiaateqarfigeqqullugu.

Akissuteqartoqarsimangippat, suliamik sulirinninninni atugassamik akissusior-toqarnissaa kissaatigaara, ...-milu immikkoortortap allaffiani, A-p attartornerup ato-runnaarsinnissaa pillugu saaffiginninneranut tunngasumik allakkanik paasisutissaa-nik peqarpat, taakku ilanngullugit uannut nassiunneqarnissaat.

Kiisalu aamma oqaatigineqarpoq inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaata allaf-fiata 28. april 1997-imi allakkatigut A-imi, inissikkallarneqarnissamik neqeroor-figisimagaa, inigisaminit anisinneqarsimanera pissutigalugu.

Taamatut inissiigallarneq politiit anisitsiniarnissap ulluliussamik naammassinnin-niarnatik aalajangererat kisiat tunngavigalugu inissiaatileqatigiiffiup nammineq ili-uuseqarneratigut neqeroortigineqarsimanersoq, imaluunniit A inissiaatileqatigiif-fiup ...-mi immikkoortortaanut saaffiginnereernermini K-mi immikkoortortap allaf-fianut inissinneqarallarnissaminik qinnuteqaateqarfigisimanersoq, ilassutaasumik nassuiaateqarfigeqqullugu kissaatigineqarpoq.

...”

Inissiaatileqatigiiffiup oqaaseqaataa imaattoq 9. juli 1999-imi tiguara:

“Siusinnerusukkut allakkatigut attaveqartarsimaneq - kingullermik suliaq pine-qartoq pillugu 12. januar 1999 ilissi allakkasi innersuussutigalugit, Inissiaatileqati-giiffik imatut oqaaseqaqqissaq:

Allakkami qulaani taaneqartumi takuneqarsinnaavoq, suliamik suliarinneqqinnis-sinni toqqammavigigisi:

“piffissami 6. februar 1997-ip, A-p sulisinut inissiami inigisimasaminit anisinne-qarnerminik suliap suliarineqaaqarfiani, K-mi politiinut takkuffia aammalu 26. februar 1997-ip akornanni, Inissiaatileqatigiiffiup A-mit sulisinut inissiamit anisin-neqarnermi kingorna inissikkallarneqarnissaminik qinnuteqaataa itigartitsissutigisi-magaa, sulisinut inissiamit inisitaasumut Inissiaatileqatigiiffiup inissiigallarnissa-mut pisussaaffeqaqnginnera innersuussutigalugu.”

tamannalu inissiaatileqatigiiffiup malugisimavaa.

...-mi immikkoortortaqarfik pillugu apeqquqummut tunngatillugu qullersaqarfiup nalunaarutigissavaa, 15. august 1997 apeqquaqateqaat pillugu immikkoortortaqarfim-mit pineqartumit akissummik qullersaqarfimmi takussaasoqanngitsoq, soorlulu at-tartornerup atorunnaarsinneqarnera pillugu A-p saaffiginnissimaneranik allakkati-gut paasisutissamik takussaasoqanngitsoq.

Akissumut matumunnga atugassatut Qullersaqarfik immikkoortortaqarfimmut saaffiginneqqinnikuvoq nalunaarutigisinnaallullugulu, A allaffimmut tassunga saaffiginnissimasoq, tassangaanniillu pissutsit assigiinngitsut pillugit ikiorserne-qarsimasoq. Saaffiginnissutit nalinginnaasut tamakku pillugit nalinginnaasumik al-lakkiorartannigilaq, taamaammallu ukiut marluk sinnerlugit qaangiunneranni su-soqarsimanera immikkoortortaqarfimmi eqqaamaneqaqngilaq.

... , ...-mi inissinneqarallarsimanera pillugu annertunerusumik nassuiaateqarnis-samik kissaatigisarsi pillugu nalunaarutigineqarsinnaavoq, K-mi immikkoortorta-

qarfiup anisitsinissaq siunertaralugu suliaq akiliisitsiniartartumut nassiussimagaa, pineqartup sulisunut inissiaq nammineerluni qimakkumangimmagu.

Soorlu 26. februar 1997 akiliisitsiniartartup allattaaviisa assilineqarneranni takuneqarsinnaasoq, anisitsinissaq akiliisitsiniartartup siullermik piviusunnortippaa 24. februar 1997 qimanneqavittussanngorlugu/anisinneqartussanngorlugu.

Tamatuma kingorna 26. februar 1997 tikillugu A ...-mi politiiun saaffiginnissimavoq, taamanikkullu toqqammaviusut naapertorlugit piginnittoq inissii-gallarnissamut pisussaaffeqartut paasinneqarsimagunarluni.

Taamaalimmallu K-mi politiit nalunaarput, Inissiaatileqatigiiffiup inissii-gallarnissamik itigartitsinera eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 18, imm. 1-imut akerliusoq anisitsinissarlu atorunnaarsinneqartoq. Taamaalilluni tamanna pissutaalluni inissii-gallarfiissami oqqiffissaqartitsinissamut toqqammavissaqalerpoq, tak. K-mi immikkoortorta-qarfimmit 23. juni 1999 nassuiaatip nuotinnera ilanngullugu nas-sinneqartoq.

Naggataatigut Inissiaatileqatigiiffiup siusinnerusukkut 22. sept. 1997 nassuiaataa innersuussutigineqarpoq ingammillu tassani malugeqquneqarput naammagittaalli-uuteqartup pigisaasa paarineqarnerat oqqiffissaqartitsinerlu pillugu aningaasartuutit ataatsimut isigalugit allassimasut.”

Inissiaatileqatigiiffiup K-mi immikkoortorta-qarfiata nassuiaataani 23. juni 1999-imeersumi innersuussutigineqartumi imatut allassimasoqarpoq:

“Qulaani taaneqartoq pillugu telefaxikkut nalunaarut 17.06.1999-imeersoq inner-suussutigalugu aallaqqaasiullugu nassuiaatiga 06.08.1997-imeersoq innersuussuti-gissavara, tassanimi naggasiutitut oqaatigigakku politiit saaffiginnissuteqarnerat tunngavigalugu A ...-mi illuni ...oqqiffissarsimagipput.

Ilassutitut nassuiaatigalugu oqaatigineqassaaq suliaq immikkoortorta-qarfiup siul-lermik akiliisitsiniartartumut nassiussimmamagu anisitsinissaq siunertaralugu, tas-sami pineqartup sulisunut inissiaq nammineerluni qimassimangimmagu. Anisit-siniarnermi allattaavinnit 06.02.1997-imeersunit takuneqarsinnaasutut akiliisitsi-niartartoq anitsiniarnermi siullermik 24.02.1997-ip tungaanut piffissaliivoq taama-nikkumut pineqartoq anereersimasussanngorlugu/anisinneqartussanngorlugu. Ta-matuma kingorna pisut 26.02.1997-ip tungaanut imaapput A ...-mi politiiun saaffi-ginnissimalluni, taamanikkullu toqqammaviusut naapertorlugit piginnittup inissii-gallarnissamut pisussaaffeqarneranik oqarnermini ilalerneqarsimagunarluni, taama-tumalu kingorna K-mi politiit nalunaarlutik inissii-gallarnissamik inissiaatileqatigiif-fiup itigartitsinera eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 18, imm. 1-imut as-sortuuttut isigigitsik, anisitsiniarnerlu unitsillugu. Taamaalilluni tamanna kingu-sinnerusukkut oqqiffissarsisitsilluni inissii-gallarnermut tunngaviuvoq.

Neriuppunga qulaani taaneqartutigit A-p inissikkallarnerqarnerani pisimasut pil-lugit naammattunik nassuiarsimallugit.”

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

“Suliami uanga pisinnaatitaanera pillugu.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 4, imm. 2 malillugu ingerlatseqatigiiffiit ilaalu ilanngullugit pisinnaatitaaffeqarfigaakka, i-ngerlatseqatigiiffiit taakku ilaalu ilanngullugit ingerlatsinermi inatsiseqar-titsinermi malittarisassanut ilaatinneqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasimappata.

Inissiaatileqatigiiffik 1. januar 1997 aallarnerfigalugu pisortat ingerlat-sineranni suliassat suliarineqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pil-

lugu Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaatinneqalissasoq nalunaarutikkut nr. 37-ikkut 19. december 1996-imeersukkut Naalakkersuisut malit-tarisassanik aalajangersaapput.

Taamaattumik inissiaatileqatigiiffiup suliamik A-mut tunngasumik 1. januar 1997 sioqqullugu suliarinninnera misissuiffigisinnaangilara.

Inissiigallarnissaq pillugu apeqqummi inissiaatileqatigiiffiup aalaja-ngiinera.

26. februar 1997-imi politiit aalajangiippat A inissiamit sulisunut inissi-atut inigisaminit anisinneqarsinnaassappat inissiaatileqatigiiffiup alla-mut inissikkallartariaqaraa.

Tamatuma kingorna inissiaatileqatigiiffik 28. april 1997-imi aalajanger-poq A inissikkallarnejassasoq.

Inissiigallarnissamut pisussaaffeqarneq politiit uanga pisinnaatitaaffe-qarfiginngisama aalajangigarimmassuk, apeqqummillu politiit paasinnin-nerat naapertorlugu inissiaatileqatigiiffiup A inissikkallarsimammagu 1. januar 1997-ip kingorna inissiigallarneq pillugu apeqqummik inissiaatile-qatigiiffiup suliarinninnera Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 4 malillugu erseqqinnerusumik misissuiffigissallugu pissutissaqarsorinngi-lara.

Naammagittaalliuut misissuinissamut pissutissaqalersitsinersoq Om-budsmandi pillugu Inatsimmi § 6, imm. 4 malillugu Ombudsmandip nam-mineq aalajangissavaa.

A-p inissiamit ...-miit anisinneqarneranut atatillugu inissiaatileqatigiif-fiup periaaserisimasaa.

A-p ...-nnermini 21. februar 1997-imi attartornerup atorunnaanera pil-lugu immersugassaq tamanut atornejartartoq atsiorpaa, taamaalilluni inissiamit anineq 24. februar 1997-imi pisussanngorlugu.

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 28, imm. 4 malillugu sulisunut inissiaq atorfeqarunnaarnermi qimanneqartussaavoq.

Taamaalilluni A-p attartorneq pillugu inissiaatileqatigiiffimmuut isuma-qatigiissutaa A-p K kommunimi 1996-imi aprilip qaammataata naanerani atorfeqarunnaarnerani atorunnaarpoq.

Taamaalilluni attartornerup atorunnaarnera pillugu A-p atsiornera inatsisitigut atuussinnaassuseqanngilaq.

A-p attartornermi isumaqatigiisummik 21. februar 1997-imi atorun-naarsitsinera attartornerup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu inatsisi-tigut tunngaviusumik nalornilersitsisinnaavoq, taamaattumillu isumaqar-punga inissiaatileqatigiiffiup A isumaqalersissimasariaqanngikkaluaraa attartorneq atorunnaarsinnaagaa.

A-p pigisaasa uninngatinneqarnissaannik aalajangernermut atatillugu inissiaatileqatigiiffiup periaaserisimasaa.

Inissiaatileqatigiiffiup inissiigallarnissamik aalajangiinerani 28. april 1997-imeersumi imatut allassimasoqarpoq:

“Pequtitit uninngatitsivimmuittinneqartut eqqarsaatigalugit erseqqissaatigine-qassaaq, uninngatitsineq qaammammut m3-mut 55 kr.-qarmat, aammalu pequtit si-

vikitsuinnarmik uninngatinneqartussatut naatsorsuutigineqarmata, aalleqquneqaruillu aasimangikkukkit tuniniarneqassapput/akitsorterunneqarlutilluunniit.”

Kisiannili inissiaatileqatigiiffiup uannut nasasuaataani 22. september 1997-imeersumi erserpog:

“Naammagittaalliortorli 6. februar 1997-imi akiliisitsiniartartup anisitsiniarne-rani akerliliissuteqarsimangilaq, attartorninili atorunnaarsissimallugu inissiarlu imaarsimallugu, kiisalu pigisami 24.2.1997-imi anisitsiniartoqannginnerani uninngatinneqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarsimalluni, taamaattumillu inissiaatileqatigiiffik naammagittaalliortup inissikkallarneqarnissaanut pigisaasalu uninngatinnissaanut pisussaaffeqarsimanani.

Akiliisitsiniartartup saaffigineqqinnerata kingorna inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliortoq ..-mit uterluni tikinnerani inissikkallarsimavaa.

Naammagittaalliortoq inissinneqarallarfirmi suli najugaqarpoq. Naammagittaalliortup inissinneqarallarnini nammineq akilerpaa, tassa attartarnermut akiliutitigtigut annaasat akileramigit, taamaattorli inissiamit anini aatsaat aallarnerfigalugu.

Naammagittaalliortup pigisai eqqarsaatigalugit taakku naammagittaalliortup inissikkallarneqarnerani naammagittaalliortup akiligaanik uninngatinneqartussaapput. Uninngatitsineq qaammammut kvadratmeterimut kr. 55.-nik akeqarpoq. Pigisat qaammatin pingasuni taamaallaat uninngatinneqarsinnaapput, tamatumalu kingorna siumoortumik ilisimatitsissuteqareernikkut tuniniarneqartussaallutik, naammagittaalliortup qinnuigineqarnini malillugu pigisat tigusimangippagit, pigisallu peerneqarnerannut, uninngatinneqarnerannut akitsorterunneqarnerannullu aningaasartuutit tamaasa akilersimangippagit.”

Inissiaatileqatigiiffiup nassuaataa imatut paasivara inissiaatileqatigiiffik isumaqartoq A-p 21. februar 1997-imi “atorunnaarsitsinerata” kingunerigaa kingusinnerusukkut inissiiigallarneq tamatumalu kingorna A-p pigisaanik uninngatitsinissamik neqeroorut isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat malillugit naliliiffigineqassasut.

Atorunnaarsitsineq qulaani oqaatigineqartutut inatsisitigtigut atuussinnaassuseqannginnami inissiiigallarnermut pigisallu uninngatinneqarnerannut atatillugu A-p inissiaatileqatigiiffiullu akornanni inatsisitigtigut inissisimanermut soorunami sunniuteqartinniarneqarsinnaangilaq.

Kisiannili isumaqarpunga A-p sulisunut inissiamit aninera taassuminngalu imaajaanera tassaasoq politiit 6. februar 1997-imi A-p inissiamit akiliisitsiniartartup suliniuteqarneratigtigut anisinneqarnissaanik aalajangiinerisa kingunerisaat. Aalajangiineq taanna suli atuuppoq inissiaatileqatigiiffik kingusinnerpaamik 28. april 1997-imi aalajangiimmat A inissinneqarallassoq, pigisaasalu uninngatinneqarnissaat neqeroorutigalugu. Taamaalillutik politiit anisitsiniarnerup piviusunnortinnissaanut A-p inissinneqarallarnissaa kisiat aalajangiisuutissimavaat.

Taamaattumik A-p inissikkallarneqarnissaanik aalajangiineq A isumaqatigiissuteqarfigalugu pisimangilaq, akiliisitsiniartartulli anisitsiniarne-ranut ilaatillugu pisimalluni.

Anisitsinerup kingorna A-p pigisaanik uninngatitsinissamik inissiaatileqatigiiffiup neqerooruteqarsimaneq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik inatsisinilluunniit allanik tunngaveqanngilaq.

Taamaattorli anisitsinermut atatillugu pigisat uninngatinneqarnissaat pillugu inissiaatileqatigiiffiup isumaqatigiissuteqarnissaanut akornutissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Tamatuma kingorna apequtaalerpoq inissiaatileqatigiiffik pisinnaati-taanersoq pigisat uninngatinneqartut tuniniarnissaannut, tunisinermilu isertitanit inissiaatileqatigiiffik taarsiissuteqartitsiniarsinnaanersoq.

Anisitsinermut atatillugu attartortup pigisaanik inissiaatileqatigiiffik inatsisinik unioqqutitsinani tigusisimaguni pigisat uninngatinneqarneran-nut aningaasartuutit pigisat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit inissiaatileqatigiiffiup unerartissinnaassavai, kisiannili ineqarnermut akiitsoqarsimappat taakkununga inissiallu qi-manneqartup iluarsaanneqarneranut aningaasartuutitut matusissutissa-nik unerartitsinnaassagunarani.

Taamatulli unerartitsinnaatitaaneq pigisanik piginnittussaataane-runngilaq, taamaattumillu pigisat piginnittut inissiaatileqatigiiffiup akitsorterutsissinaangilai, piginnittoq tamanna pillugu isumaqatigiissuteqar-figisimannikkuniuk.

Pigisat pinngitsaaliinikkut akitsorterunneqassappata eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 6, imm. 2, nr. 4) malillugu pigisanik arsaarinnittoqarsimanera tunngaviusussaavoq.

Taamaalillunga isumaqarpunga inissiaatileqatigiiffik pigisanik uninngatinneqartunik arsaarinnissimannikkuni taakku piginnittoq isumaqati-giissuteqarfiginagu imaluunniit piginnittumit taamaaliornissamut pigin-naatitsissummik peqanngikkuni tuniniarsinnaangikkai.

Taamaattumik pinngitsaaliinikkut naammassinninnissamut siumoortu-mik tunngavissaqarani imaluunniit piginnittoq tamanna pillugu atuussin-naassuseqartumik isumaqatigiissuteqarfiginagu pigisat inissiamit attartuk-kamit anisitsinermut atatillugu uninngatinnissaannik isumagiumasani tu-niniassannikkai inassutigissallugu pissutissaqarpunga.

Suliami pineqartumi matumani aallaavigisariaqarpara inissikkallarne-qarnermi atugassarititaasut pillugit uppernarsaat qulaani issuarneqar-toq A-p 28. april 1997-imi atsiorsimagaa.

Uppernarsaammi tassani ilaatigut erserpoq inissiaatileqatigiiffiup atu-gassarititaasut suut malillugit pigisat taakku uninngatikkai, matumani akitsorterussinerup pisinnaanera ilanngullu eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni inissiaatileqatigiiffiup aamma A-p akornanni isumaqati-giissut uanga sulianik ingerlatsininni erseqqinnerusumik naliliiffigisin-naasama avataaniittoq pineqarpoq.

Anisitsinermut atatillugu pigisanik uninngatitsinermut A-p inissiaatile-qatigiiffimmit aningaasartuuteqartinneqarsimanera pillugu naammagita-alliut.

Naammagittaalliuut imatut paasivara, A-p isumaa malillugu anisitsini-arneq pillugu suliami inatsisinut assortuuttumik paasinninneq inissiaati-

leqatigiiffiup tunngavigisimammagu pigisanik uninngatitsinermut aningaasartuuteqartinneqarsinnaanani.

Taamaalilluni naammagiittaalliuutip tassunga tunngasortaata taarsiisuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit naliliiffigineqartariaqarnera pineqarpoq.

Malittarisassat ingerlatsinermit suliaqarnermi atuuttut, tassalu malittarisassat pingaartumik innuttaasut oqartussallu akornanni inissisimanermik aalajangersaasuusut pisortani oqartussanit eqqortillugit malinneqarnerat nakkutigisassaraa.

Kisiannili taarsiisuteqartarnermut pisortat akisussaaffeqarnerat inatsummi allamik aalajangersaasoqarsimanninneratut annertutigisumik malittarisassatigut, malittarisassat inuinnaat akornanni atuuttut assigalugit, aalajangersaavigineqarsimavoq.

Inatsisit inuinnaat akornanni inatsiseqartitsinermi malittarisassat malinneqanersut misissorneqarnissaat sulianik ingerlatsinerna avataaniippoq.

Taamaattumik naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaata pillugu anertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Suliami oqaaseqaatikka allat.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 60-ip, 29. december 1994-imeersup atuutsinneqalernerata kingorna erseqqarluppoq attartornerup atorunnaarsinneqarneranut imaluunniit atorfeqarnerup atorunnaarneranut atatillugu attartornerup atorunnaarnera apeqqutaatillugu attartortitsisup isumaginninnermik ingerlatsivimmik akuliutsitsisussaataitaanera aamma inissiigallartussaataitaanera pigisanillu uninngatitsisussaataitaanera eqqarsaatigalugit periaatsit assigiinnigitsut atuunnersut.

Nalunaarut taanna inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqusutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 33, imm. 7-imik tunngaveqarpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq:

“Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartornermik atorunnaarsitsinermi maleruagassat erseqqinnerusut Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.”

Taamaattorli aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini taassuma qanoq imaqartigissusia allaaserineqanngilaq.

Atorfeqarunnaarneq pissutigalugu sulisunut inissiamik attartornerup atorunnaarnerani aamma inissiamik attartornerup attartornermut isumaqatigiissutip sumiginnarneqarneratigut atorunnaarsinneqarnerani periaaseq assigiissanersoq inatsisiliornermi isummerfigineqarsimannigilaq.

Taamaattorli qularnaateqanngilaq Naalakkersuisut malittarisassanik Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliornermut pisinnaatitaaffiginngisaanni aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqarsinnaanngitsut.

Aammattaaq ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi malittarisassat atuuttut Naalakkersuisut malittussaavaat, taamaalillutillu Naalakkersuisut inat-

sisitigut tunngavissaqaratik nalunaarummi malittarisassanik assigiinngit-sitsinninnissamik tunngaviusumik ingerlatsinermilu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik allanik unioqqutitsisunik aalajangersaasinnaassanatik.

Tamatuma nalunaarut pillugu makkuninnga oqaaseqarnissannut tunngavissaqalersippaanga:

Nalunaarummi attartortitsisup attartornermik atorunnaarsitsinermut atatillugu pisussaaffii pisinnaatitaaffillu kisimik pineqarput, tamatumanilu oqaatigineqareersutut attartortup attartornerminik sumiginnaasimanera tunngaviusussaavoq.

Nalunaarummi § 4 malillugu attartorneq atorunnaarsinneqartinnagu peqqusissut allakkatigut attartortumut nalunaarutigineqarsimasussaavoq.

§ 5, imm. 2 malillugu allakkatigut peqqusissutip assilineru kommunimut nassinneqartussaavoq, taamaalilluni kommuni ikiorsiissuteqartariaqalersinnaanermik naliliinissaminut naammaginartumik piffissaqarsinnaaqqullugu.

Sulisunut inissiamik attartorsinnaatitaanerup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu isumaginninnikkut ikiorsiiniutit aamma pisariaqalersinnaanerat imaaliiallaannaq erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq.

Aalajangersakkap taassuma pingaarnerusutigut ajornartorsiut aamma pilersippaa, tassalu pisortani attartortitsisup nammineq suliniuteqarnermigut isumaginninnermi oqartussat ilisimatittussaammagit, najugaqartumik isumaginninnermi oqartussat suliami ilanngunneqarsinnaanerannik ilitsersuiinnarani.

Aalajangersagaq taanna ajornakusoortortaqrpoq, tassami pisortanik ikiorsiissutit qinnuteqaatigineqarnermikkut tunniunneqartarmata, tamatumunngalu peqatigitillugu pisortani oqartussat paasissutissanik isertuusassanik pisortani oqartussanut allanut inatsisitigut tunngavissaqaratik ingerlatseqqittarnerat pisuni ataasiakkaani sulianut atatillugu nipangius-sisussaataitaanerup unioqqutinneqarnerannik kinguneqarsinnaalluni.

Aalajangersakkami aamma takuneqarsinnaanngilaq isumaginnermi oqartussat nalunaarfigineqannginnerat inatsisitigut sunik sunniuteqartussaansoq.

Taamaattumik nalunaaruteqartussaataitaaneq pisariaqartutut nalilerneqarpat isumaqarpunga nalunaaruteqartussaataitaaneq inatsisitigut aalajangersartariaqannginnersoq isumaliutersuutigissallugu pissutissaqarsinnaasoq.

Nalunaarummi §§-ni 8-mi 9-milu makku aalajangersarneqarput:

“§ 8. Pisattat assartorneqarnerinut inissinneqarnerinullu aningaasartuutit attartortitsisumit susassarineqanngillat. Politiinut immikkut isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu pisattat inissinneqarnerinut attartortitsisoq allamik akisussaaffeqanngilaq.

§ 9. Pisattanut inissiivissamik politiit pissarsisinnaanngippata, attartortitsisup politiit immikkut isumaqatigiissuteqarfigeriarlugit pequusivimmik assigisaanilluunniit periarfissiisinnaavoq.

Imm. 2. Pisattat suulluunniit qaammatinik arfinilinnik sivisunerunngitsumik inisisimanissaat piumasqaatigalugu pequusiviit akeqanngitsumik politiinut atugassaritinneqassapput.”

Politiit taamatut assartuinissamut uninngatitsinissamullu pisussaaffigisinnaasaat malittarisassatigut Namminersornerullutik Oqartussanit aalajangersarneqartutigut aaqqiivigineqarsinnaanngillat, naalagaaffiulli inatsisiliorfigissallugit pisinnaatitaaffiisa suli ataanniillutik.

Aammattaaq Nuummi politimestereqarfimmit oqaasiinnartigut paasitineqarpunga inissianik attartortut anisinneqartarnerannut atatillugu pigisanik uninngatitsineq politiit isumagineq ajoraat - naak Danmarkimi taamaakkaluartoq.

Tamanna Kalaallit Nunaanni politiit akiliisitsiniartartutut oqartussaanerannut attuumassuteqarpoq, Danmarkimili politiit politiitut oqartussaatut pigisanik uninngatsisineq isumagisarlugu.

Politiit isumaqarput nunami maani anisitsinermut atatillugu pigisat isumagineqarnissaannik suliassiissutiginnittup pigisat akisussaaffigai.

Taamaalilluni nalunaarut politiit isumaat malillugu anitsisiniarnerni periaasiusartunut naapertuuttuunngilaq.

Ataatsimut isigalugu isumaqarpunga malittarisassanik inissiamik attartortumik anisitsinermut atatillugu pigisanik uninngatitsinermut akisussaaffimmik aalajangersaasunik peqanngitsoq, tassa pigisat uninngatinneqarnissaat pillugu attartortitsisup attartortullu akornanni isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu.

Malittarisassanik taamaattunik pigisat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanut aamma akiliisitsiniartarnermut inatsiseqartitsinermi malittarisassanut tunngasunik aalajangersaanissaminnut Namminersornerullutik Oqartussat inatsisilik ilumut tunngavissaqarnerisut qularnartuusoq isumaqarpunga.

Soorlu inissiaatileqatigiiffimmut inassutinni aamma oqaatigigiga piginnittoq tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfiginagu A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p pigisanik uninngatitsinermik isumaginninnerata taamaallaat kingunerissavaa inissiaatileqatigiiffiup pigisanik unitsitsisinaanera, arsaarinninnissamut siumoortumik tunngavissaqartinnani ingerlatseqatigiiffimmut pigisanik tuniniaanissamut inatsisitigut tunngavissaliinngitsoq.

Piginnittussaataitanerup illersorneqarnera Tunngaviusumik-Inatsisip § 73-ianni aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugu Europami Isumaqatigiissummut ilassummi siullermi artikel 1-imi tunngavigineqartoq isiginiarlugu isumaqarpunga inissiamit anisitsinermut atatillugu attartortup pigisaanut akisussaaffik attartortup, suliassiissutiginnittup inuiaqatigiillu soqutigiisaannik illersuisoq pillugu malittarisassat qanoq aalajangersarneqarsinnaanerit isumaliutersuutigissallugu pissutissaqartoq.

Nalunaarummi §§-ni 10-mi aamma 11-mi inissiigallarnissaq aamma tamatumunnga atatillugu aningaasartuutit pillugit malittarisassat aalajangersarneqarput.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara akiliitsiniarnermut oqartussap (politiit) anisitsiniarnermik ingerlatsissaguni inissiigallarnissamik piumasqaateqarsinnaatitaanera eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 18-imik tunngaveqartoq, malittarisassarlu taanna attartornerup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu anisitsiniarnerinnarnut tunnganani inissiamilli anisitsinernut tamanut atuuttoq.

Innuttaasut pisuni suniluunniit assigiimmik pineqarnissaannik ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi tunngaviusup kingunerisaanik sulisunut inisiamit anisitsinermut atatillugu inissiigallartarnermi tunngaviusut allat nalunaarummi attartornermik atorunnaarsitsinermut atatillugu aalajangersarneqarsimasunit allaasut atornissaannut periarfissaqarsinnaanersoq qulaarnartuusoq isumaqarpunga.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, oqaaseqaatigiit siulliit tunngavigalugit allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisigut Naalakkersuisut qinnuigisimavakka nalunaarut pillugu oqaaseqaatika sunik isumaliutissaqalersitsisimanersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Aalajangersakkami tassani imatut allassimasoqarpoq:

“Ombudsmandip paasiguniuk Inatsisartut inatsisaat, Inatsisartut peqqussutaat imaluunniit pisortatigut aalajangersakkat amigaateqartut Inatsisartut Naalakkersuisullu tamatuminnga nalunaarfigissavai.”

Matumunnga peqatigitillugu allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ilaqartinneqartutigut suliamik paasinninnera pillugu A nalunaarfigaara, taamatuttaarlu politimestereqarfik allakkat uku assilinerisigut ilisimatissimallugu.”

Inissiaatileqatigiiffiup 31. oktober 2000-imi imatut akivaanga:

“... ”

Suliami qulaani taaneqartumi Ombudsmandip oqaaseqaataani (qupperneq 13-imi) ersepoq Ombudsmandip ataatsimut isigaluni suliamullu matumunnga aalajangersimasumut attuumassuteqanngitsumik inassutigigaa inissiaatileqatigiiffiup pequtit inissiaatileqatigiiffiup anisitsinermut atatillugu pissarsiarisimasai isumaqatigiissuteqaqqaarani arsaarinnissuteqaqqaaraniluunniit tuniniaartassanngikkai. Suliami aalajangersimasumi pineqartumi matumani Ombudsmandi isumaqarpoq pissutit pillugit aalajangersaasuusumik isumaqatigiissuteqartoqarsimasoq.

Inissiaatileqatigiiffiup tamatumunnga atatillugu oqaatigisinnaavaa inissiaatileqatigiiffiup inuit anisinneqartut ingerlaannartumik isumaqatigiissuteqarfigisarai, Ombudsmandip oqaaseqaataani isumaqatigiissutip issuarneqartup assinganik imalimik, inuit anisinneqartut oqqiffissaminnut isertinnginnerini. Isumaqatigiissutip inissiaatileqatigiiffiup atortagaata assigiissaartumik oqaasertalersukkap assilineran ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Inissiaatileqatigiiffiup, tak. allakkat qulaani taaneqartut 5. september 2000-imeersut, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinerimullu Pisortaqarfik ataatsimeeqatigisimavaa. Ataatsimiinnermi tassani nalunaarutip nr. 60-ip 29. december 1994-imeersup ajornartorsiutissarilersitai inissiaatileqatigiiffiup oqaluttuarai. Pisortaqarfiup inissiaatileqatigiiffik nalunaarut allannngortinneqarumaartoq neriorsorpaa, taamaallilluni pequtit paarinissaat pisariaqarpallu tuniniartarnissaat pisussaaffigiunnaassallugu.”

Inissiaatileqatigiiffik 28. november 2000-imi imatut akivara:

“Inissiaatileqatigiiffiup 9. februar 2000-imi, inissiaatileqatigiiffiup isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu imaluunniit pigisanik arsaarinnissimatinnani attartortut, inigisaminniit ingerlatsiviup ingerlatarisaanit anisitaasimasut, pigisaanik tuniniaasinnaanginneranik inassutigisannut akissuteqaataa, 2. november 2000-imi tiguara.

Inissiaatileqatigiiffiup oqaatigaa, attartukkamit anisitsinermi pisarneq malillugu attartortunik anisitaasunik, pigisaasa uninngatinneqarnissaannik aammalu tuniniarneqarsinnaanissaat pillugu, isumaqatigiissuteqarfiginnittarlutik.

Tamatumunnga atatillugu inissiaatileqatigiiffiup isumaqatigiissut assigiiakkanik oqaasertalersugaq atorneqarsimasoq ilannguppaa.

Inissiaatileqatigiiffiup akissutaa imatut paasivara, inissiaatileqatigiiffiup pigisat, piginnittumik tamanna pillugu siumoortumik isumaqatigiissuteqarfiginneqqaarti-gani, tuniniarniannikkai, taamaammallu suliami allamik iliuseqaqqinnissamut pissutissaqanngilanga.

Maluginiarparali isumaqatigiissut assigiiakkanik oqaasertalersukkami pigisanik uninngatitsinermi, inissiaatileqatigiiffiup attartortumik anisinneqartumik (pisussaafittut) inissiigallarneranut atatillugu tunngavissaatitaasunut ilaatillugit, tunngavis-saatitaasut ersittut.

Taamaammatt isumaqarpunga inissiaatileqatigiiffiup immersugassaq allanngortit-tariaqaraa, anisinneqartup pigisaanik uninngatitsinermi tamatumanilu tunngavissaa-titaasuni, inissiaatileqatigiiffiup attartortullu anisitaasup akornanni pinngitsaaliissu-taanngitsumik isumaqatigiissuteqarneq tunngavigineqartoq, inissiigallarnissamullu atatillugu piumasaqaataanani, erseqqissumik allassimasunngorlugu.

Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara matuma qulaani oqaatigineqartut sutigut iliue-seqarnissamut tunngavissiinersut nalunaarfigeqqullunga.

Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannit attartortittakkanit anisitsisarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 60, 29. december 1994-imeersoq pillugu suliami oqaaseqaatigisannut allanut tunngatillugu paasivara, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfiup inissiaa-tilaqatigiiffik nalunaarfigisimagaa, pisortaqarfik nalunaarutip allanngortinneqarnis-saa pillugu iliuseqarniarloq.

Taamaammatt, ..., matumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara suliaq qanoq ingerlateqqinneqassanersoq ilisimatitsissuteqarfigeqqullunga.”

Inissiaatileqatigiiffiup akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naa-nerani suli tigusaqanngilanga.

40 - 2 Ineqarnermut akiliutinut akiitsulinnut sulisunut inissianik innersuussisarneq.

Ombudsmandi aalajangerpoq Namminersorerullutik Oqartus-sat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsi-sarnerlu pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaaru-taanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi § 7-ip oqaaser-taa malillugu sulisunut inissianik Namminersorerullutik Oqar-tussani kommuninilu atorfeqartitanut, ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutilinnut, innersuussinissamik A/S Inissiaatileqati-giiffiup INI-p itigartitsissuteqarsinnaanera nammineerluni misis-suifiginiarlugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq atorfeqartitap, atorfinitsitaanermi pissusiusut malillugit sulisunut inissiamik ineqarsinnaatitaasup ineqarnermut akiliutinut kinguaattooruteqarnerata tamanut tunngasumik piumasaqaatitut pingaartinnissaa inatsisinut naapertuutinngitsoq, taamaattumillu A/S inissiaatileqatigiiffiup INI-p, nalunaarutip oqaasertaa apeqqutaatinnagu, sulisunut inissiamik innersuussinissaq ineqarnermut akiliutinut kinguaattoorutitut innersuussilluni inatsisinut naapertuuttumik itigartitsissutigisinnaangikkaa.

Taamaattumik Ombudsmandi innersuussuteqarpoq nalunaarutip allannngortinnissaa Naalackersuisut isumaliutersuutigissagaat. (J.nr. 14.14.00.-/080)

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p qullersaqarfianut 1999-imi pulaarninni suliat siumut aalajangeriigaanngitsut arlallit tigulaarinikkut misissorpakka, ingerlatseqatigiiffiup sulianik suliarinnittarneranik pitsaassuseqartitsinerup naliliivigisinnaanissaa siunertaralugu.

Tamatumunnga atatillugu malugaara ingerlatseqatigiiffiup qullersaqarfanit ingerlatseqatigiiffiup illoqarfimmi K-mi immikkoortortaarfianut allakkiaq 16. juni 1997-imeersoq pigineqartoq, tassani tunngavigineqartut erserluni sulisunut inissiamik innuttaasumut ineqarnermut akiligassanik akiitsulimmut innersuussinissaq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p itigartitsissutigisinnaagaa.

Tamanna nammineerlunga misissorniarlugu aalajangerpunga.

Taamaattumik pisortaqarfimmut 29. juni 1999-imi imatut allappunga:

“Ukioq manna siusinersukkut kommuninut angalaninnut atatillugu K kommunianniinninni A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p qullersaqarfia pulaarpara, tamatumunngalu atatillugu inissiaatileqatigiiffiup suliasanik suliarinnittarnera sulianik tigulaarinikkut misissuiffigalugu.

Taamatut misissuininni maluginiarpara inissiaatileqatigiiffik allakkani allaffeqarfiup iluinaani ingerlaartinneqartuni oqarsimasoq ineqarnermut akiliutinut akiitsulit sulisunut inissiamik tuneqqullugit allagartalerneqartut ingerlatseqatigiiffiup pissusissaq eqqorlugu inatsisitigut tunngavissaqarluni itigartissinnaagai, taamaaliorinnaatitaaninili ingerlatseqatigiiffiup aalajangersimasumik atunngikkaa.

Naatsorsuutigaara inatsimmik taamatut paasinninnini inissiaatileqatigiiffiup Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi § 7-imik, tak. § 2 imm. 3, tunngaveqartikkaa.”

Nalunaarummik taaneqartumik ingerlatseqatigiiffiup paasinninnera ilumut eqqortuunersoq nassuiaateqarfigeqqullugu qinnutigaara.

Taamaattoqarsimappat pisortaqarfik qinnuigaara taamatut paasinninneq inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarnersoq naliliiffiqullugu, tamatumunngalu atatillugu pisortaqarfik qinnuigalugu innuttaasup sulisunut inissiamik tunineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarnera ataatsimoortumik isumaqatigiissutip atorfinitsinneqarnissarlunniit pillugu immikkut isumaqatigiissutip nassatarisinnaaneraa isummerfigeqqullugu.

Pisortaqarfiup 12. juli 1999-imi akivaanga:

“... ”

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 2 malillugu inissiat atorfinitsinneqarnermut atatillugu attartortinneqartartut eqqarsaatigalugit attartortitsisarneq pillugu peqqussummi malittarisassat aamma atuupput, peqqussutip aalajangersagartaani taakku atuutsinneqannginnissat immikkut oqaatigineqarsimanngippat.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik tunniussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 52, 29. december 1994-imeersoq tunngavigalugu pisarput, sulisunullu inissianik tunniussisarnerni nalunaarut taanna aallaavittut aamma atuuppoq.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu nalunaarummi nr. 52-imi § 7-imi aalajangersarneqarpoq: “Inissarsiortoq ineqarnermut/kiassarnermut ukiup affakkaartumilluunniit akiliutinik akiitsoqarpat attartornissaq attartortitsisup itigartissinnaavaa.”

Ilaatigut tassaniippoq suliassami aalajangersimasumi inissarsiortoq siusinnerusukkut pilersimasunik akiitsoqarpat Inissiaatileqatigiiffiup itigartissinnaatitaanera.

Aammattaaq inissiaatileqatigiiffiup nassuiaanera ukiuni arlalissuannortuni allaffissornikkut periusaasarsimasunik tunngaveqarpoq. Naligiissitsinissamik tunngaveqarneq Inissiaatileqatigiiffiup soorunami malittussaavaa, taamaattumillu suliassat assigiissuteqartut assigiimmik suliarineqartussaallutik.

Akiitsut pilersarnerannut atatillugu immikkut pingaaruteqartutut Pisortaqarfiup oqaatigissavaa sulisunut inissianut ineqarnermut akiliisarneq akissarsianit ilanngaassinikkut pisarmat, tamatumalu kingunerisaanik sulisunut inissiani ineqarnermut akiitsoqalernissaq tunngaviumik pisinnaanani.

Taamaattumik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfik isumaqarpoq Inissiaatileqatigiiffiup paasinninnerata nalunaarummi 52-imi aalajangersakkanut naapertuuttuuneranut pissusiviusut allaffissornikkullu periusaasartut tunngavigineqarsinnaasut pigineqartut.

Aammattaaq innuttaasup sulisunut inissiamik tunineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarnerani ataatsimoortumik isumaqatigiissutip imaluunniit atorfinitsinneqarnermut atatillugu inuit ataasiakkaat isumaqatigiissutaannut attuumassuteqarsinnaanera Ombudsmandip pisortaqarfimmut isummerfigeqquaa.

Sulisunut inissianik attartortitsisarneq pillugu malittarisassani takuneqarsinnaavoq pisortat suliffeqarfiutaat sulisunut inissianik pissamaateqarsinnaatitaasut, atorfinitsinneqartorli sulisunut inissiamik tunineqarnissaminut attartortitsineq pillugu peqqussutikkut erseqqissumik pisinnaatitaaffilerneqarsimanani.

Taamaattumik pisortaqarfik isumaqarpoq attartortitsineq pillugu peqqussummi malittarisassat innuttaasooq sulisunut inissiamik tunineqarnissaminut pisinnaatitaaffilinngikkaat, sulisunillu inissiamik tunineqarsinnaatitaaneq atorfinitsinneqarnermut taamaallaat tunngassuteqartoq.”

Pisortaqarfik 3. september 1999-imi makku oqaatigalugit qinnuigaara i-lassutaasumik nassuiaateqaqqullugu:

“Tunngavigisassat pigineqartut tunngavigalugit pisortaqarfiup attartortitsiner-
mut inatsisini aalajangersakkanik aammalu Namminersornerusut kommunillu atuk-
kiuttakkanik inissiaataannik innersuussisarnermut immikkut aalajangersakkanut, pi-
sortaqarfiup paasissutissiineratut ineqarnermut akiitsulinnut inissanik innersuusi-
sarnermut aalajangiisuunerannik, nassuiaanera oqaasissartaqartinngilara.

“... ”

Innuttaasumut ineqarnermut akiligassaqartumut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p itigartitsinerani, atorfinitsisarnermut inatsisit tunngavigalugit imaassinnaasassaaq

pisortaqarfik pineqartoq innuttaasumut pineqartumut ingerlatsivimmi atorfinitsinne-
ranut atatillugu sulisunut inissiamik innersuussinissamut pisussaaffeqartoq.

Taamaammat pisortaqarfik, pisortat qanoq annertutigisumik inissianik sulisunut
attartortitassanik, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aqutigalugu atukkiussassaangit-
sunik pissarsisinnaatitaanersut (attartornikkut, atorallarnikkut imaluunniit pisinik-
kut), ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara.

Tamatununga atatillugu oqaatigissavara, innuttaasup pineqartup pisortanut aki-
ligassaqarnera, imaluunniit pineqartumut sulisutut inissaanik pissarsiniunnissaata
akisuallaarnera, innersuussutigalugu pisortat ingerlatsiviini atorfinitsinnissaata iti-
gartitsissutigineqarnissaa inatsisinik uniinerussasoq.

Tamatununga peqatigitillugu oqaatigissavara, innuttaasup sulisunut inissiamut
inissinneqarsinnaanermut pisinnaatillugu atorfinitsinneqartoq, pisut tunngavigalu-
git, atorfinitsitsisoq pisussaaffimminik maleruaanngippat, sumiginnaanerarlugu pi-
suutitsinialersinnaassasoq.”

Pisortaqarfik 27. september 1999-imi imaattunik akissuteqarpoq:

“...
...

Aallaqqaasiullugu Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa akuersissuteqarnikkut tun-
ngavissaqarpat Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaat attartortitsinik-
kut pisinikkulluunniit inissiat sulisunut attartortitassat pissarsiarineqarsinnaaner-
at ajornaquteqaqqimmatt.

Aallaavittut inissiat Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut “Namminersornerul-
lutik Oqartussat inissiaataat attartortittakkat” aningaasaliiffigineqartartut tamarmik
ilaapput.

Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataasa attartortittakkat aqunneqarnerat
ingerlanneqarnerallu, Inissiaatileqatigiiffimmi pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut
peqqussutaat nr. 12, 28. oktober 1993-imeersoq naapertorlugu A/S Inissiaatileqati-
giiffimmit INI-mit ingerlanneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisar-
neq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni
nr. 52, 29. december 1994-imeersumi § 2, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq pigin-
nittup inissiaatini siunertamut aalajangersimasumut atorsinnaagai.

Namminersornerullutik Oqartussat inissiaatit siunertamut aalajangersimasumut
atorsimappagit Namminersornerullutik Oqartussat inissianut innersuussisussaasap-
put, INI-p ineqarnermut akiligassanut, iserternermut nuunnermullu il.il. tunngasunut
allaffissornerit ingerlattussaallugit.

Ilaatigut Namminersornerullutik Oqartussat pisortaqarfii suliffeqarfiilluunniit
assigiinngitsut inissianik nammineq pigineqartunik utaqqiisaasumik inissatut ator-
fimmulluunniit atatillugu inissatut atugassatut attartornissamik isumaqatigiissusior-
sinnaasarput.

Inissiat tamakku aallaavittut A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit aqunneqarneq
ajorput, tassami inissiat tamakku Namminersornerullutik Oqartussat inissiaatigim-
matigit attartortittakkat. Pisortaqarfiilli pineqartut ineqarnermut akiligassanik, iser-
ternermut nuunnermullu il.il. tunngasunik aqutsinissamik A/S Inissiaatileqatigiiffik
INI-mut immikkut isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Ineqarnermut akiliisarneq pillugu eqqaaneqassaaq utaqqiisaagallartumik ineqar-
nermi ineqarnermut akiliut suliffimmit atorfinitsitsisumit akilerneqartarmat. Ator-
fimmullu atatillugu inissianut atorfilik atorfimmullu atatillugu inissianut akiliutaasartut
naatsorsorneqartut pillugit malittarisassatut atuuttut malillugit akiliisarpoq, atorfillip
ineqarnermut akiliutigisartagaata suliffiullu attartornermut akiliutigisartagaata assi-
giinngissutaat suliffimmit akilerneqartarlutik.

Aammattaaq Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa atorfirmut atatillugu inissiat attartortinnissaat inerteqqaammaat, inissiali attartortittakkat nalinginnaasut attartortitsisumit akuersissuteqarnikkut attartortinneqarsinnaapput, tak. attartortitsisarneq pillugu peqqussummi §§ 28, imm. 2 aamma 24, imm. 2.

Naggasiullugu Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa Inatsisartut Ombudsmandiata atorfinitsitsisarnerni inatsisitigut pisinnaatitaaffiit pillugit assigiinngitsunik eqqaasaqarmat. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfik eqqaaneqartut tamakku pillugit oqaaseqarsinnaasorinngilaq, Aqutsinernullu Pisortaqarfiup isumaqatigiissuteqarfigineqar[ner]latigut Inatsisartut Ombudsmandiata eqqaasai Aqutsinermut Pisortaqarfimmut paasissutissatut ingerlatseqqissimallugit.”

Kingulliullugu Aqutsinermut Pisortaqarfiup nassuiaataa imaattoq 20. januar 2000-imi tiguara:

“Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfimmut Inatsisartut Ombudsmandiannut allakkanut 27. september 1999-imeersunut malitsit Aqutsinermut Pisortaqarfiup ineqarnermut akiitsulinnut atorfirmut atatillugu inissianik innersuussisarnermut atatillugu ajornartorsiutit atorfeqarnermut attuumassutillit pillugit oqaaseqaatai matumuuna nassiunneqarput.

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi 29. december 1994-imeersumi § 7 unnersuussutigalugu innuttaasoq pisortat ingerlatsiviini atorfinitsikkumaneqanngikkaangat unioqutitsinertut isigineqarnissaanik Aqutsinermut Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatigaa.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-li aalajangersakkami tunngavissaqarluarluni inissiamik innersuussiumanngissinnaavoq.

Ajornartorsiut atorfinitsitsisup atorfinittullu akornanni taamaallaat takkuttarpoq. Isumaqatigiissummi atorfirmullu inuttassarsiuinermi allagarsiussami atorfinittumik inissaqartitsisoqarnerata nalunaarsimasarnera nalinginnaasuuvoq. Tamatuma kingornatigut atorfinittup atorfinitsitaanermut allagartaani allaqqasarpoq atorfinitsinermut atatillugu inissaqarsinnaasoq. Taamaalilluni atorfinittup atorfeqarnerminut atatillugu inissaqarnissi naatsorsuutigisarpaa. Tamanna piviusunngunngikkaangat atorfininnermi neriorsuutigisanik unioqutitsinertut isigineqartarpoq, taamalu atorfinitsitsisarnermi inatsisit eqqarsaatigalugit ajornartorsiutinngorluni.

Tamanna maannakkorpiaq ajornartorsiutaanngilaq, tassami A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianik innersuussinngissinnaaneq atortinneq ajormagu. Taama periarfissaqannginnissaq naleqquttuunersoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq pingaartumik atorfirmut atatillugu ineqartitaanissamik piumasaqarnerup akuerinissaa atorfinitsitsisumut allatut periarfissaqanngikkaangat.

...”

Tamatuma kingorna oqaaseqaateqarsimavunga:

“Sulisunut inissiamik tunineqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq atorfinitsitsinermut atatillugu isumaqatigissutigineqarsimasut sulisitsisulluunniit neqeroorutigisimasaasa nassataraat.

Taamaattumik pisinnaatitaaffik taanna inissianik innersuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanit nalunaarummiluunniit malittarisassanit killiliiffigineqanngilaq, inatsit allamik erseqqissumik taasaqanngippat.

Taamaalillunga isumaqarpunga, tamannalu isumaqatigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfik oqarpoq, suliani atorfinitsitsinermut tunngasuni ataatsimut isiginnilluni atorfirmut qinnuteqaateqartup pisortat inissiaataannut

akiitsoqarnera pingaartillugu isiginiassallugu inatsisinik unioqqutitsinerussasoq.

Taamaattumik pisortani sulisitsisoq atorfeqartitaminut sulisunut inissiamik inissaqartitsinissaminut pisussaaffeqarsinnaavoq, pineqartoq ineqarnermut akiliutinut pisortanut akiitsoqarnerasoq apeqqutaatinnagu.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortani oqartussaasut inissianik attartortittakkanik piginnittutut ineqarneq pillugu inatsimmi, tassalu inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 28. oktober 1993-imeersoq aamma inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 13. juni 1994-imeersoq taakkulu tunngavigalugit allaffissornermi malittarisassat aalajangersarneqarsimasut malillugit, pineqartunut ilaatinneqarput.

Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 2 malillugu Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataannik aqutsineq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumagisaraa, kiisalu § 2, imm. 2-mi nr. 4 malillugu kommunip inissiaataanik aqutsineq kommunimut pineqartumut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu isumagisarlugu.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiat ataasiakkaat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aqutigalugu innersuunneqartannginnissaat aalajangersakkanit taakkunannga mattunneqannginnerannik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfiup paasinninnera ilalersorsinnaavara, tassani tak. inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 7, taannami malillugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussineq attartortitsinerlu pillugit malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersartussaavaat.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu nalunaarutikkut nr. 52-ikkut 29. december 1994-imeersukkut Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsimavoq, tassanilu § 2, imm. 3 malillugu taanna sulisunut inissianut aamma atuuppoq, utaqqisut allattorsimaffiat aqutigalugu innersuussisarneq aamma atuisinnaatitaanerup allanut nuunneqarnera pillugit malittarisassat eqqassaanngikkaanni.

Nalunaarummi § 1 malillugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu nalunaarut malillugu suliassat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumagisarai.

Nalunaarummi § 2, imm. 2-mi nr. 2 malillugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissianik siunertanut aalajangersimasunut atugassanik immikkoortitsisinnnaapput, taamaalillutik inissiat taakku nalunaarummi pineqartunut ilaatinneqarunnaarsillugit.

Taamaattorli aalajangersagaq taanna oqaasertalersugaanini malillugu ima paasisariaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat pisuni ataasiakkaani naliliineq malillugu inissianik malittarisassanik A/S Inissiaatileqati-

güffik INI-p malitasaanit allaanerusunik malitaqarlutik namminneerlutik innersuussinissaannut periarfissinneqanngitsut.

Nalunaarummi § 7 malillugu attartortitsisup inissarsiortoq ineqarnermut/kiassarnermut akiliutinut ukiulluunniit affakkaartumik akiliutinut akiitsulik attartornissaanik itigartissinnaavaa.

Attartortitsisulli oqaatigineqartutut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqarani pisussaaffiit attartortitsisutut tamatumunngalu peqatigitillugu sulisitsisutut sulisunik inissiamik sulisunut inissaqartitsinissami pisussaaffigisani iperarsinnaanngimmagit isumaqarpunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu sinnerlugit aqutsisuusq nalunaarummi § 7 apeqqutaatinnagu inatsisitigullu tunngavissaqarani atorfinitsinneqartumut ineqarnermut/kiassarnermut akiliutinut ukiulluunniit affakkaartumik akiliutinut akiitsoqartumut innersuussinissamik itigartitsinnaanngitsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, pissutissaqartoq Naalackersuisunut inassutigissalugu Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik attartortittakkanik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 52, 29. december 1994-imeersoq imaallullugu allanngortinneqassanersoq isumaliutersuutigissa-gaat, erseqqissumik takuneqarsinnaalersillugu innuttaasunut ineqarnermut/kiassarnermut akiliutinut ukiulluunniit affakkaartumik akiliutinut akiitsoqartunut innersuussinissamik itigartitsinissaanut periarfissami sulisunut inissianik innersuussisarneq atuutinngitsoq.”

Naalackersuisut nalunaarut inassuteqaateqarnera naapertorlugu nalunaarutikkut 24-mik normulikkut 10. oktober 2000-imeersukkut allanngortip-paat.

40 – 3 Siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasumut inissamik innersuussineq.

Namminersorerullutik Oqartussat siornatigut naalackersuisunut ilasortaasimasumut inissamik tunniussisimanerannik nammineerluni misissuineramik Ombudsmandi aallartitaqarsimavoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq Naalackersuisut Allattoqarfiat suli-ami aalajangersimasumi taassumani aningaasarsiaqartitaanermik inatsimmi malittarisassanik atuuttunik unioqqutitsisimasoq, taamatullu Naalackersuisut Allattoqarfiat Naalackersuisut namminneq Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiup allakkiaani 1. september 1997-imeersumi namminersorerullutik oqartussat qitiu-sumik allaffissoreranni pisortaaqatigiinnut inissanik innersuussisarneq pillugu tunngavissatut oqaatigisaannik unioqqutitsisimasoq.

Ombudsmandip isornartorsiortariaqarlunnartuusoraa Naalakkersuisut Allattoqarfiata aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat atuuttut unioqqutissimmagut, taamatullu Naalakkersuisut Allattoqarfiata pisortanut inissanik tunniussisarnermut nammineq maleruagassarisanik malissimangimmagut. (J. nr. 11.73.10.7/056-00)

Naalakkersuisunut siusinnerusukkut ilaasortaasimasumut A-mut inissiamut tunniussineq pillugu suliaq tusagassiutit aqutugalugit paasisimavara.

Naalakkersuisunut siusinnerusukkut ilaasortaasimasumut A-mut inissamik tunniussisimaneq pillugu suliap nammineerlunga misissuiffigilernissaanik isumaliutersuuteqarninni atugassattut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI attaveqarfigisimavara, tassangalu ilisimatitsissutigineqarpoq illu pineqartoq Naalakkersuisunut attartortinneqartoq. Tamatuma kingornagut Naalakkersuisut tassaapput inissamik innersuussisussat. Aammattaaq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p ilisimatitsissutigaa Inissiaatileqatigiiffik siornatigut A-mit attavigineqarsimasoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI tamatumunnga atatillugu ilisimatitsivoq Inissiaatileqatigiiffik taamaallaat utaqqiisaasumik inissiamik A-mut, Inatsisartunut ilaasortaasutut inissaanik, innersuussisinnaasimasoq, taamatullu innersuussineq piffissamut, Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni ingerlasumuinnaq atuussinnaasooq.

Tamatuma kingornagut Namminersornerullutik Oqartussat siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut A-mut inissamik innersuussisimanagerata nammineerlunga misissuiffigilernissaanut pissutissaqarsorisimavara.

Allakkani 10. maj 2000-imeersuni Namminersornerullutik Oqartussat imaattunik qinnuigaakka:

- “ - Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat illunik attartortitsisarneq pillugu suliami pappiaraatinut mappiutaannik taamatullu siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut A-mut illumik attartortitsineq pillugu suliami pappiaraatinut mappiutaannik atukkiusseqqullugit,
- ilisimatitsissutigeqqullugu illu qanoq ittoq tassani pineqarnersoq,
 - ilisimatitsissutigeqqullugu Namminersornerullutik Oqartussat illunik inigineqanngitsunik nammineerlutik attartortitsigaangata malittarisassat suut, matumani aamma suliffigisap iluaniinnaq atugassatut malittarisassat ilanngullugit, malinneqartarnerisut taamatullu malittarisassat taakkua assilineri nassiuteqqullugit,
 - ilisimatitsissutigeqqullugu A, malittarisassat tamatuma tungaanut atuuttut malillugit, illumik pineqartumik ineqarsinnaatitaanersoq,
 - ilisimatitsissutigeqqullugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat illumik siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasumut A-mut attartortitsineri periaatsimik pisarnermit allaasumik malinnissimanagerisut, taamaassimappallu ilisimatitsissutigalugu, sooq taamaaliorneq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat isumaat malillugu eqqortuunersoq,
 - ilisimatitsissutigeqqullugu siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasooq A qannga illumut pineqartumut isertersimanagerisut, taamatullu utaqqiisaannaasumik attartortitsineq imaluunniit ataavartumik attartortitsineq tassani pineqarnersoq,

- ilisimatitsissutigeqqullugu illut allat suut attartortinnissaat Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaaffigineraat,
- ilisimatitsissutigeqqullugu illunik allanik attartortitsisarneq taassuma assingatut iliorluni pisarnersoq,
- suliaq matuma saniatigut oqaaseqarfigeqqullugu.”

Naalakkersuisut Allattoqarfiannit akisummik 3. juli 2000-imi tigusaqarpunga. Akisummit imaattut erserput:

“Aningaasarsiaqartitaanerit il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 28. oktober 1993-imeersumi § 6, imm. 5, naapertorlugu Naalakkersuisunut ilaasortat inissaqartinneqassapput, attartorneri malittarisassat nalinginnaasumik atuuttut malillugit akilersorneqartussanik. Naalakkersuisunut ilaasortanuunnaq inissanik aalajangersimasunik nassaassaqaanngilaq. Taamaattorli inissanik isikkuminartunik pilernartunillu arlalinnik nassaassaqaarpoq, pisortat inissaqartinneqarnerisa ataanni naalakkersuisunut ilaasortanut inniminnerneqarsimasunik.

Namminersornerullutik Oqartussat inissanik arlalinnik siunertarisanut aalajangersimasunut aalajangersimasumik immikkoortitsisimapput. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi § 2, imm. 2., nr. 2-mit erserpoq nalunaarut inissianut, piginnittumit aalajangersimasunut immikkoortinneqarsimasunut atuutinngitsaq.

Namminersornerullutik Oqartussat Qitiusumik Allaffissorneranni il.il. pisortaaqatigiinnut Sulisorisanut inissiat pillugit aningaasaqarnermut pisortaqaarfiup allakkiaani 1. september 1997-imeersumi pisortanut il.il. inissiat “aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasut” arlallit inassutigineqarput. Inassutigisaaq qullersaalluni pisortaasumit 5. september 1997-imi akuerineqarpoq.

Allakkiami inissanik tunniussisarnermut najoqqutassat allaaserineqarput, kisaninili naalakkersuisunut ilaasortanut inissanik tunniussisarnermut malittarisassanik immikkoortunik imaqarnani.

Qullersaalluni pisortaq tassaammat pisortanut inissianik aalajangersimasumik immikkoortinneqarsimasunik taakkuninnga innersuussisinnatitaasoq, aammalu inissaq pisortamut imaluunniit allamut ilaqutariit illuannut innersuunneqarsinnaatitaasumut toqqartumik atorfissaqartinneqarmat, nalilerneqarpoq inissaq utaqqiisaa-gallartumik A-mit inigineqarsinnaasoq.

Nalunaarummik imaluunniit kaajallaasitamik kia pisortamut inissiamik inissaqartinneqarsinnaatitaanerani aalajangersaasumik pigisaqartoqaanngilaq. Pisortaaqatigiinnut inissiatut immikkoortitat ullumikkut atuuttut allaffimmi pisortanut atorfinnilu qaffasinnerusuni atorfeqartitanut naatsorsuussaapput.

Siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasooq A 1997-imi septembarimi naalakkersuisunut ilaasortanngortinneqarnerminut atatillugu ilaqutariinnut illumu B1-imi ineqartinneqarlerpoq.

1999-imi novembarip aallartinnerani naalakkersuisunit tunuarnerminut atatillugu A ilisimatinneqarpoq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 6, imm. 6, oqaaseqatigiit aappaat malillugit kingusinnerpaamik ilaasortaajunnaarnerisqaarfiup apriilip qeqqani naaneranut atatillugu inigisani qimallugu nuuttussaasoq.

Allakkani 1. marts 2000-imeersuni Allattoqarfiup A neqeroorfigaa Namminersornerullutik Oqartussat atorfigisamut atatillugu inigisamik allamut atorfissaqartitsilernissaasa tungaanut inigisamini ineqaannarsinnaasoq. Taamatut neqerooruteqar-neq inissiap imaannaq erngerlunilu atorneqartussaanginneranik tunngavilersuuteqartinneqarpoq. Neqerooruteqarnermi piumasaqaataavoq sivikitsumik siumut ilisimatinneqarluni illumit nooqquneqartariaqarnissani akuerisariaqaraa. Tamatumun-ga peqatigitillugu A ilisimatinneqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat inis-

samik allamik taassumunnga innersuussinissaminnut periarfissaqanngitsut, tassami atorfimmik, atorfimmut atatillugu inissamik ineqarsinnaatitsisumik atorfeqanngimat.

A inigisaminit majip aallaqqaataani nooqqullugu 17. marts 2000-imi qinnuigineqarpoq, tassami Namminersornerullutik Oqartussat inissaq siunertarisamut allamut atorussaammassuk. A illu inigisani taanna qimallugu apriili naalersoq nuuppoq.

A-p tassangaannartumik inissaaleqilerneru tunuliaqutaralugu Allattoqarfik allakkani 18. april 2000 neqerooruteqarpoq inissiami B2-miittumi utaqqiisaagallartumik ineqarsinnaasoq. Inissiaq B2 "pisortap inissaatut" aalajangersimasumik immikkoorteriigaavoq, annikinnerusumik nutarterneqareernermi kingorna inuerussimasoq. Attartorneq atoruminarsaanerit pissutigalugit Naalackersuisut Allattoqarfiata aamma INI A/S-ip akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq, taamanililu A-mut attartorteqqinneqarluni.

INI A/S-ip aamma Naalackersuisut Allattoqarfiata akornanni attartorneq septembarip aallaqqaataani 2000-imi atorunnaartussanngortinneqarpoq. Tamanna ilutigalugu attartoriikkap attartortinnissaanik A-mik isumaqatigiissut siumut ilisimatitseqaarnani septembarip aallaqqaataani 2000-imi atorunnaarsinneqarpoq.

Naalackersuisunut ilaasortat aningaasarsiaqartitaanermik naanerata kingornagut namminerisaminnik ineqanngitsut atorfimmillu inissaqartitsiffiusumik sulit atorfit-taarsimanngitsut utaqqiisaagallartumik inissaqartinneqartarnerat pissutsit immikkut ittit taamaaliornissaq pisariaqartikkaangassuk ileqqusarsimavoq. Taamaaliillutik siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasut arlallit inissanit/illunit aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasunit inissamaatit ilaannik aningaasarsiaqartitaanermik kingornagut inissaqartinneqartarsimapput. Allattoqarfiup naliliinerivaa siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasoq A siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasunut allanut naleqqiussilluni immikkut pineqarsimanngitsoq.

Suliat aalajangersimasup taassuma takutimmagu, siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasut inissaannik innersuussisarnermut immikkut ittunik malittarisassior-toqarnissaa pisariaqarsinnaasoq, Allattoqarfiup suleqatigiissitaliaq, aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsisip pitsanngorsarnissaanut siunnersuutit saqqummius-sisussat pilersinneqarsimasoq, qinnuigisimavaa naalackersuisunut ilaasortanut inissanik innersuussisarnermut malittarisassanik immikkut ittunik isumaliutersuute-qaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allattoqarfimmi suliat A-p inissamik tunineqarneranut tunngasoq, Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffissorneranni il.il. pi-sortaaqatigiinnut Sulisorisanut inissiat pillugit Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allakkiaa 1. september 1997-imeersoq, inissat aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasut pillugit Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkiaa 6. juni 2000-imeersoq allakkanut ilannguneqarsimapput.

Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffissorneranni il.il. pi-sortaaqatigiinnut Sulisorisanut inissiat pillugit Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allakkiaanit 1. september 1997-imeersumit ilaatigut imaattut er-serput:

"...

Siunnersuutigineqarpoq namminersornerullutik oqartussat qitiusumik allaffis-sorneranni pisortaaqatigiinnut inissanik innersuussinermut najoqqutassaallutik tun-gavissat imaattut aalajangersarneqassasut:

- Pisortanut inissamaatinut ilaapput inissat 107-it, tak. ilanngussaq A aamma ilanngussaq "Pisortanut inissiat nutaat"

- Inissiat 107-it taakkua namminersornerullutik oqartussat qitiusumik allaffissorneranni pisortaaqatigiinnut innersuunneqarsinnaapput, tassa imaappoq pisortaqarfinnut taakkualu ataanni suliffeqarfinnut suliffinnullu aktianik piginneqatigiiffingortinneqarsimanngitsunut. Nakorsat pillugit oqaatigineqassaaq taakkua pisortat inissaqartinneqarnerannut ilaatinneqanngimmata, tassami nakorsat inissaannut malittarisassanik immikkut ittunik atuuttoqarmat.
- Pisortaaqatigiinnut ilaatinneqarput atorfiit, tassani akissaasersuinerit minnerpaamik allaffimmi pisortatut atorfinni qaffasinnerusunilu akissaasersuinerit naapertuuttut.
- Pisortanut inissiat 107-it taakkua namminersornerullutik oqartussani qullersaaluni pisortamit innersuunneqartarput INI-mit inassuteqaateqartoqarneratigut. Aallaavittut INI-p tamanut tunngasumik inissianik ilaqtariinnut inissianingarnit ininik marlunnik initunerusunik inassuteqaateqarsinnaavoq, tassami taamaattoq pisortanut inissanik ilaqtariinnut inissianingarnit ininik marlunnik initunerusunik inassuteqaateqartoqarsinnaammat. Pisortanut inissiaatinut qinnuteqaatit pillugit utaqquisut allattorsimaffii INI-mit ingerlanneqarput.

...

- Namminersornerullutik Oqartussat inissiat 107-it taakkua arlaata pisortatut atorfinni aalajangersimasumi pisortamut inissatut atornissaanik kissaateqaraangata, taava namminersornerullutik oqartussat piffissami, inissiap INI-mit nuuffigineqariaannangortutut nalunaarutigineqarfianit atorfinnik atorfeqartumit pineqartumit nuuffigineqarnissaa tikillugu ineqarnermut akiliut il.il. akilertarpai.”

Allakkiamit erserpoq taanna Namminersornerullutik Oqartussani pisortaanermit 5. september 1997-imi akuerineqarsimasoq.

Inissat aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasut pillugit Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkiaanit 6. juni 2000-imeersumit imaattut erserput:

“...

Inissiat aalajangersimasumik immikkoortinneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaq inissianik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi § 2, imm. 2, nr. 2-mi) nassaassaavoq.

Ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqarnissaanut malittarisassat ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 56-imi, 29. december 1994-imeersumi kapitalini 3, 4 aamma 5-imi nassaassaapput.

Oqaatigineqassaaq inissiani aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasuni attartornermut akiliummik naatsorsuineq inissianik attartortittakkanik attartornermut malittarisassat atuuttut malillugit pisarmat, taamatuttaarlu attartorneq pillugu peqqussut inissianut aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasunut atuummat, assers. qularnaveeqqusiissummik akiliineq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliami allagaatinut mappimi allagaatinit ilanngunneqarsimasunit ilaati-gut imaattut erserput:

A-p naalakkersuisunut ilaasortatut tunuarneranut atatillugu Allattoqarfik taassumunnga 5. november 1999-imi allagaqarpoq. Allakkani inissamik eqqaasaqartoqarsimanngilaq.

Allattoqarfik 1. marts 2000-imi A-mut imaattunik allappoq:

“Aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsit naapertorlugu inissamik innersuunneqarsinnaatitaanerit naalakkersuisunut ilaasortatut ilaasortaajunnaarnersiaqarsinnaatitaanerpit qaangiunnera peqatigalugu ullumi ulloq atorunnaarpoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inissiaq massakkorpiag atortussaangilaat. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inissiami najugaqaannarnissannik neqeroorfigaatsit, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat illumik siunertarisamut allamut atuinissaat tikillugu. Taamaattorli piareersimaffigisariaqassavat sivikitsumik siumut ilisimatinneqarlutit illumit nuuttariaqarsinnaajumaaravit.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inissamik allamik Ilinnut innersuussinissaminnut periarfissaqanngillat, tassami atorfimmik, atorfigisamut atattillugu ineqarsinnaatitsisumik atorfeqannginnavit.

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut Allattoqarfik 17. marts 2000-imi A-mut imaattumik allagaqarpoq:

“Maanngaanniit allakkanut 1. marts 2000-imeersunut nangissutitut matumuuna nalunaarutigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inissaq ... majip aallaqqaataani 2000-imi atussammassuk.

Taamaammatt Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat matumuuna qinnuigissavaatsit kingusinnerpaamik majip aallaqqaataani 2000-imi illu qimallugu nooqullutit.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inissamik allamik Ilinnut innersuussinissaminnut periarfissaqanngillat, tassami atorfimmik, atorfigisamut atattillugu ineqarsinnaatitsisumik atorfeqannginnavit.

...”. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A 4. april 2000-imi Naalakkersuisut Siulittaasuannut Jonathan Motzfeldtimut imaattunik allagaqarpoq:

“Alluu Junnuk.

Allamik saaffigisassaqaannginnama matumuuna ilinnut saaffiginnippunga.

Ilaqtariit nalunngilluinnarparput massakut inissiamit x1-imiit anisussaalluta.

Nuummut nuunnikuuvugut, illorpullu ...-miitsoq BSU-mut utertereerlugu, tassami Nuummut nuukkatta.

Massakut illumit aneqqusaavugut inissamilluunniit allamik innersuunneqarata, tamanna akuersarneqarsinnaanngilluinnarpoq, asuli pissusipalaanik uumissorneqarlunga pisassanngorlunga naalakkersuinikkut suleqataanngilanga.

Nammineq inissarsiorfitsinni ukiuni qulini utaqqissasugut A/S INI-miit nalunaarfigineqarpugut.

Soorunalumi nammineerluta aamma periarfissarsiorpugut inissiatillit namminersortut attaveqarfingalugit, sulili kinguneqanngitsumik.

Maanngaannaq anisitaanissatta pinngitsortinnissaa kissaatigisama annersaraat.

Qanoq iliuseqarsinnaaguviit attaveqarfigilaaringa.”.

Allakkani imaattut assammik allanneqarsimapput:

“Matuma ...-rusumik aqqiiviginissaanut pisarnitsit peqataasariaqarpugut!”.

Tamatuma kingornagut Allattoqarfik 18. april 2000-imi A-mut ima allappoq:

“Maanngaanniit allakkanut Illillu pissutsit ineqarninnut tunngasut pillugit Naalakkersuisut Siulittaasuannut allakkannut 4. april 2000-imeersunut nangissutitut Allattoqarfiup matumuuna nalunaarutigissavaa, inissiamik x2-miittumik utaqqiisagallartumik neqeroorfigineqarsinnaasutit.

Inissaq nutserfigeriaannaavoq, qinnuigineqarputillu nuunnissaq il.il. pillugit pissusat erseqqinnerusut niuernermik ingerlatsisumut ..., INI A/S, isumaqatigiissuteqarfigeqqullugit.

Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutit, maannakkut najugarisanniit inissiaq x2-mut nuunninnut atatillugu aningaasartuutaasut, akilissavai. Naalakkersuisunut inissarititaq qimallugu nuukkavit qularnaveeqqusiissut akilersimasat ilinnut tunniunneqassaaq. Taarsiullugu inissamat nutaamut qularnaveeqqusiissut malittarisassat atuuttut malillugit akilertussaavat. Tamanna ilutigalugu ilisimatinneqassatit utaqqiisaagallartumik inigisamit ataavartumik inigisassamat nuunnermut atatillugu aningaasartuutit Namminersornerullutik Oqartussat susassarissanngimmatigit.

Siusinnerusukkut uparuarneqareersimasutut atorfigisamat atatillugu inissamik ineqarsinnaatitaanngilatit. Taamaammat inissamik x2-miittumik tunniussineq inis-saqarniarnikkut ajornartorsiuteqarninnut utaqqiisaagallartumik aaqqiissutit isigineqartussaavoq. Taamaalillutit piareersimaffigisariaqarpat Namminersornerullutik Oqartussat illu siunertarisamat allamat atortariaqalerpassuk, piffissamik naleqquttumik piffissaliinermik siumut ilisimatinneqarnikkut attartortinneqarunnaarsinnaagavit.

...”.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat suliamut allakkiannit 26. april 2000-imeersumit imaattut erserput:

“Aqutsinnermut pisortaq ... INI-meersoq, Allattoqarfimmit ineqarnermut immikkoortotaqarfimmut Nuummiittumut allakkat nuotinnerannik tigusaqarsimasoq ulumi ulloq oqaluuppara. Taanna nalunaarpoq INI A/S-ip A attatornermi atugassarititaasut nalinginnaasut malillugit attartornissamik isumaqatigiissuteqarfigisinnaanngikkaa. Tamanna INI A/S-ip erseqqissumik imaattumik ingerlatseriaaseqarneranik pissuteqarpoq, ingerlatseqatigiiffik attartortunik, INI A/S-imut akiligassaminik akiliisimangitsunik imaluunniit akiligassat akilinngiitsuukkat ikilisikkumallugit akilersuinissaq pillugu INI-mik isumaqatigiissuteqarsimanermik maleruaasimanngitsunik, attartornissamik isumaqatigiissuteqarfiginnineq ajortoq.

Ingerlatseqatigiiffik attartornissamik A isumaqatigiissuteqarfigissagaluarpagu, tamanna erseqqissumik assigiinngisitsinerussaaq, taamatullu iliuseqarusunngillat.

A-p ilaqutaasalu 1. maj 2000-imi maangaannaq anisitaanissaat pinngitsoortik-kumallugu isumaqatigiippugut Inissiaq x2-miittoq pillugu A sinnerlugu INI-p aamma Allattoqarfiup akornanni attartornissamik isumaqatigiissusiortoqassasoq. Attartornissamik isumaqatigiissut atsiorneqarpat, A illumut matuersaammik tunineqarumaarpoq.

..B.. paasissutissippara Allattoqarfik aningaasaliissutinik attartornermut aningaasartuutit taamatut ittut akilernissaannut atugassanik pigisaqanngitsoq, taamaam-mallu “akiliinermi akunnermiliuttuinnaajumasugut” qinnuigalugulu suliaq isumali-utersuutigeqqissagaat aaqqiissutissamillu allamik nassaarniarlutik. ...”. (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq.)

Allattoqarfik 31. maj 2000-imi A-mut imaattunik allagaqarpoq:

“Inissiap B2-p attartorneranik allamat attartortitsigallarnermik isumaqatigiissu-tissamat missingiut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Attartornissamik isumaqatigiissut junip aallaqqaataanit septembarip aallaqqaat-aa-nut atuuttussaavoq, attartortitsisullu tungaanit siumut ilisimatitseqqaarnani 2000-imi augustip naanerani atorunnaassalluni. Attartorneq attartortup tungaanit sivikit-sumik siumut ilisimatitsilluni atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

Siusinnerusukkut ilisimatinneqarsimavutit atorfimmuut atatillugu inissaqartinne-qarnermut malittarisassanut ilaatinneqanngitsutit. Arlalinnik isumaliutersuuteqa-reerluni Allattoqarfik aalajangerpoq inissiaq B2-miittoq utaqqiisaagallartumik ilin-nut atorsinnaatinneqassasoq.

Ilinnut erseqqissaatigineqarsimavoq inissiamik B2-miittumik ilinnut atorsinnaa-titsineq taamaallaat ineqarniarnikkut ajornartorsiuteqarninnut utaqqiisaagallartumik

aaqqiissutitut isigineqartussaasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu ilisimatinneqarsimavutit Namminersornerullutik Oqartussat illu siunertarisamut allamut atussappasuk, piffissamik naammaattumik piffissaliilluni siumut ilisimatinneqarnikkut attarorunnaarsinneqarsinnaanerit piareersimaffigisussaagit.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat maanna illu allamut atorussanngorpaat.

Taamaattumik Allattoqarfiup siunnersuutigissavaa pissutsit inissiamit B2-mit nuunnissavit atoruminarsarnissaanut tunngasut sapinngisamik piaarnerpaamik ataatsimiinnermi oqaloqatigiissutigissagivut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Attartukkamik allamut attartortitsigallarnermik isumaqatigiissutissiamit ersepoq inissiamik ... B2-mik..., 3900 Nuuk, attartorneq tassani pineqar-toq.

Allattoqarfiup inissiamik ... B2-mik..., 3900 Nuuk, attartornerup 2000-imi septembarip aallaqqaataani atorunnaarsinnera INI A/S-imut 31. maj 2000-imi nalunaarutigaa.

Tamanna tunuliaqutaralugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

”Inatsisartunut, Naalakkersuisunut il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. kiisalu Landsrådimut, Inatsisartunut, Naalakkersuisunut il.il. ilaasortaasimasut soraarnerussutisiaqartinneqarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 11-p, 28. oktober 1993-imeersup §-iisa 6-nni, imm. 5 aamma 6-imi imaattut aalajangigaapput:

§ 6. imm. 5. Inatsisartut siulittaasuata Naalakkersuisullu siulittaasuata ineqarnerminnut akiliisassanngillat. Naalakkersuisunut ilaasortat allat inissaqartinneqassapput attartorneri malittarisassat tamanut atortuusut malillugit akilersorneqartussanik.

Imm. 6. Inatsisartut siulittaasuata Naalakkersuisullu siulittaasuata Inatsisartut siulittaasuattut Naalakkersuisullu siulittaasuattut suliunnaarunik illut akilersornagit inigisatik qimassavaat. Illut Naalakkersuisunut ilaasortanut allanut atugassanngortitaasut qimanneqassapput Naalakkersuisunut ilaasortatut suliunnaarnermut atasumik kingusinnerpaamillu piffissap ilaasortaajunnaarnerisiaqarfiup naanerani.

Allattoqarfip uannut allakkamini 3. juli 2000-imeersuni oqaatigaa naalakkersuisunut ilaasortanut inissanik aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasunik nassaassaqanngitsoq. Aammattaaq Allattoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq inissiaq B2-miittoq “pisortamut inissiaasoq” aalajangersimasumik immikkoortinneqareersimasoq.

Allattoqarfimmit oqaatigineqarportaaq “A-p tassanngaannartumik inissaaleqilenera tunuliaqutaralugu Allattoqarfik allakkani 18. april 2000-imeersuni neqerooruteqarpoq inissiami B2-miittumi utaqqiisaagallartumik ineqarsinnaasoq”

Tamatuma saniatigut Allattoqarfimmit oqaatigineqarpoq “Naalakkersuisunut ilaasortat aningaasarsiaqartitaanermik naanerata kingornagut namminerisaminnik ineqanngitsut atorfimmillu inissaqartitsiffiusumik suli atorfissarsisimannigitsut utaqqiisaagallartumik inissaqartinneqartarnerat pissutsit immikkut ittut taamaaliornissaq pisariaqartikkaangassuk ileqqusarsimavoq.” Aamma, “Taamaalillutik siornatigut naalakkersuisunut ilaasortaasimasut arlallit inissanit aalajangersimasumik immikkoortinneqa-

reersimasunit inissamaatit ilaannik aningaasarsiaqartitaanermik kingornagut inissaqartinneqartarsimapput.” Matuma kingornagut Allattoqarfimmit oqaatigineqarpoq “Allattoqarfiup naliliinerivaa siornatigut naalakkersuisusunut ilaasortaasimasoq A siornatigut naalakkersuisusunut ilaasortaasimasunut allanut naleqqiussilluni immikkut pineqarsimanngitsoq.”

Taakkununnga imaattunik oqaaseqarpunga:

Inatsisartunut, Naalakkersuisunut il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. kiisalu Landsrådimut, Inatsisartunut, Naalakkersuisunut il.il. ilaasortaasimasut soraarnerussutisiaqartinneqarnerat, pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 11-p, 28. oktober 1993-imeersup (matuma kinguliini aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartartussap) §-iisa 6-ianni, imm. 6-imit erserpoq illut Naalakkersuisunut ilaasortanut allanut atugassannqortitaasut qimanneqassasut Naalakkersuisunut ilaasortatut suliuinnaarnermut atasumik kingusinnerpaamillu piffissap ilaasortaajunnaarnerfiaqarfiup naanerani.

Aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmut piareersaataasuni naliginnaasumik oqaaseqaatini imaattut oqaatigineqarput:

“...
...

Oqaatsinik atorineqartunik iluarsisarnerup saniatigut siunertarineqanngilaq kinguliini taaneqartut saniatigut annertunerusunik allannqortiterinissaq:

“...
...

4. Inatsisartut siulittaasuata Naalakkersuisut siulittaasuattulli akilersugassarinnigisaminnik illoqartussannqortitaavoq. Inatsisartut siulittaasuata Naalakkersuisullu siulittaasuata illui qimanneqartassapput Inatsisartut siulittaasuattut Naalakkersuisullu siulittaasuattut suliuinnaarnermi.

“...
...

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini § 6 pillugu imaattut oqaatigineqarput:

“...
...

Imm. 5. Aalajangersagaq maannakkut atortuusooq malillugu taamaangikkaluartoq Naalakkersuisut siulittaasuata aamma Inatsisartut siulittaasuata akilersugassarinnigisaminnik ineqartinneqalissapput siulittaasutut suliuinnaarunik qimatassaminnik. Tamatumunnga pissutaavoq inuit taakkua inigiumasaminnik toqqaasinnaanginnerat, illunili taakkunani marlunni Naalakkersuisunut siulittaasumut Inatsisartunullu siulittaasumut inigisassannqortitaasuni ineqartussaanerat.

Naalakkersuisunut ilaasortat allat pillugit illup atugassannqortitaasup malittariassallu atortuusut naapertorlugit akilersorneqartussaasup qaqugu qimanneqarnissaa erseqqissumik taaneqarpoq.

Imm. 6. Qaqugu qimatsinissap erseqqissumik taaneqarnera ilanngunneqarpoq, tassa Inatsisartut siulittaasuannut, Naalakkersuisut siulittaasuannut aammalu Naalakkersuisunut ilaasortanut illunut taakkununnga iserternerminni ilisimaneqareersinnaaqullugu qaqugu qimannissaat taamalu sillimaniarsinnaalereeqqullugit.”

Taamaalilluni § 6-imut piareersaataasunit erseqqissumik erserpoq aalajangersakkakkut siunertarineqarsimasooq ilaasortat iserternerminni ilisimariissagaat, inigisaq qimallugu nuunneq suliarisap taamaatinnerata kingunitsiannuanut atatillugu pisussaasoq. Tamanna imatut paasivara aa-

lajangersakkakut siunertaasoq tassaasimasoq, naalackersuisunut ilaasortanut erseqqissaatigissallugu atorfimmuat atatillugu inigisaq tassani pineqartoq, inigisallu ataavartumik inigineqartussaamera tassani pineqanngitsoq.

Taavalu aamma aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsisip §-iisa 6-ianni, imm. 6-imi, isummerfigineqarsimammatt inissiami pineqartumi sivi-sunerpaamik qanoq siviutigisumik najugaqartoqarsinnaasoq, tassami aalajangersakkami oqaatigineqarmat, “... qimanneqassapput Naalackersuisunut ilaasortatut suliuunaarnermut atasumik kingusinnerpaamillu piffissap ilaasortajunnaarnerfiaqarfiup naanerani”, isumaqarpunga Naalackersuisut piffissap aningaasarsiaqartitaaffiup qaangiunneratigut A-mik taassuma inigisaani najugaqartitsiinnarnermikkut inatsisip inigisaq qimal-lugu nuunneq pillugu maleruagassartaanik taamatullu Naalackersuisut namminersorerullutik oqartussat qitiusumik allaffissorneranni pisortaaqatigiinnut inissanik innersuussisarnerannut namminerisaminnik tunngavigisaannik, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allakkiaani 1. september 1997-imi oqaatigineqartunik, unioqutitsisimasut.

Tamatununga atatillugu oqaatigaara sulisunut inissiat qimallugit nuunnermut malittarisassanik taakkununga assingusunik inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 14. juni 1994-imeersumi, § 28, imm. 4-mi, imaattumik aalajangiisumik atuuttoqarmat:

§ 28. Suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunuarnermi qimanneqassaaq, tak. § 2, imm. 1, nr. 3.

Aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq aalajangersagaq § 24-mut atuuttumut naapertuuttuusoq.

Inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 3-p, 20. juni 1989-imeersup §-iisa 24-anni, imm. 4-mi, imaattut aalajangigaapput:

§ 24, imm. 4. Suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunuarnermi qimanneqassaaq, tak. § 2, imm. 1, nr. 3.

Aalajangersakkamut taassumunnga oqaaseqaatigisanit imaattut oqaatigineqarput:

“§ 24, immikk. 2-tut, siunnersuutigineqarpoq attartortitsisoq nalunaaruteqartassasoq qaammatinik pingasunik sioqqutsilluni, attartortorlu qaammammik ataasimik. Atorfeqarnerli malillugu ineqarfigisaq atorfeqarunnaarniarnermi qimanneqassaaq.”

Malittarisassat taakkua, imarisaat aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 6-imut naapertuuttuusut, naak inuit tassani pineqartut allaagaluartut, taamatuttaaq imatut paasisariaqarput, inigisaq qimal-lugu nuunneq atorfeqartitaanerup taamaatitinneqarneranut atatillugu pissasoq.

Taamaammatt isumaqarpunga Naalackersuisut Allattoqarfiata suliami aalajangersimasumi tassani aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat atuuttut unioqutissimagai, taamatullu aamma namminersorerullutik oqartussat qitiusumik allaffissorneranni pisortaaqatigiinnut inissanik innersuussisarnermut tunngaviusussat Naalackersuisunit namminernit Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allakkiaani 1. september 1997-

imeersumi oqaatigineqartut Naalackersuisut Allattoqarfiata unioqutissimagai.

Tamatuma saniatigut isumaqarpunga periaaseq, taanna malillugu siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasut imaluunniit pisortat allat suliarninnit tunuareernermik kingornagut atorfimmud atatillugu illugisaminni najugaqaannaqqusaasarlutik, inatsisitigut tungavissaqarnissamik amigaaqartoq.

Isumaqarpunga isornartorsiortariaqarluinnaartuusooq Naalackersuisut Allattoqarfiata aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat atuuttut unioqutissimmagit, taamatullu Naalackersuisut Allattoqarfiata pisortanut inissanik tunniussisarnermut nammineq maleruagassarisanii malissimangimmagit.

Naalackersuisut Allattoqarfiata uannut allakkamini 11. juni 2000-imeersuni naggasiussatut imaattut oqaatigai:

“Suliap aalajangersimasup taassuma takutimmagu, siornatigut naalackersuisunut ilaasortaasimasut inissaannik innersuussisarnermut immikkut ittunik malittarisassiiortoqarnissaa pisariaqarsinnaasooq, Allattoqarfiup suleqatigiissitaliaq, aningaasarsiaqartitaaneq pillugu inatsisip pitsanngorsarnissaanut siunnersuutini saqqummiussisussatut pilersinneqarsimasooq, qinnuigisimavaa naalackersuisunut ilaasortanut inissanik innersuussisarnermut malittarisassanik immikkut ittunik isumaliutersuuteqaqqullugu.”

Naalackersuisut Allattoqarfiannit ilisimatitsissutigineqartut tusaatissatut tiguakka. Naalackersuisut Allattoqarfiat qinnuigaara suleqatigiissitaliaq pilersinneqarsimasup sulinerata qanoq inerneqarneranik paasissutisseqqullunga.

Naggataatigut ilisimatitsissutigaa Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu atorfeqartitanut allanut atorfinnilu sulisumut inissaqartitsiffiusuni allani atorfeqartitaanerup taamaatinnerani ajornartorsiutinik taakkununga assingusunik ajornartorsiuteqartarumaartoq.”

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani paasissutissiisummik Naalackersuisut Allattoqarfiannit suli tigusaqanngilanga.

6. Sulianik ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqar- torneqartunut malitseqartitsineq

**Ukiunut 1995-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 34,
qupp. tull. ilanng.**

**32-1 Piffissaq suliamik suliarinniffiusoq, suliami uppersaatis-
saqarneq inuussutissarsiorsinnaassusermillu annaasaqarner-
mut taarsiivigineqarnissaq pillugu suliasami ingerlatsiner-
mut inatsisitigut eqqartugassat allat.**

Qarasaasialerineri atortunik nutaanik atuilersimaneq pillugu Isumagin-
ninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmit nassuiaammik 30. marts
2000-imi tigusaqarsimavunga.

Tamatuma kingornagut 10. maj 2000-imi pisortaqarfimmut ima allappu-
nga:

”Naammagittaalliummik suliaqarnermut atatillugu Isumaginninnermut Suliffe-
qarnermullu Pisortaqarfiup sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliasaqarfiunerani ar-
lalinnik suliniuteqarnissaa allakkani 28. december 1995-imeersuni inassuteqaatigisi-
mavara.

Tamatuma kingornagut pisortaqarfiup inassuteqaatigisakka pissutigalugit qanoq
iliuuseqarsimanerini Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup ilisi-
matippaanga. Tamatumunnga atatillugu allakkani 27. december 1996-imeersuni na-
lunaaruteqarpunga ilisimatitsissutigineqartuni paasissutissat taaneqartut tusaatissa-
tut tigugikka, taamaalillungalu eqqartorneqartut taakkua pillugit annertunerusumik
iliuuseqaqqinniangsungu.

Kisiannili avammut allakkat uppersarneqarnerinut tunngaviusumik qulakkee-
rinissaq pillugu inassuteqaatinnut akissutisisimangilanga.

Inassuteqaat taanna pillugu pisortaqarfik allakkani 11. december 1996-imeersuni
ilisimatitsissuteqarpoq qarasaasialerineri atortut nutaat, avammut allakkanik allak-
kanillu tigusimasaniq nalunaarsuineri atorneqartussat, nutaat 1997-imi martsip
naanerani piareernissat ilimagineqartoq.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup aatsaat allakkatigut 28.
marts 2000-imeersutigut - naak arlaleriarluni eqqaasitsisoqartarsimagaluartoq -
avammut allakkat uppersarnerinut tunngaviusumik qulakkeeriniarluni pisorta-
qarfiup qanoq-iliuuseqarsimaneraniq nalunaarfigaanga.

Taamaalilluni pisortaqarfiup nalunaarutigaa sulisilluni ajoqusersinnaanerit im-
mikkoortaqarfik qarasaasialerineri periaatsimik nutaamik sulianik sulisilluni
ajoqusernerit tunngasunik ulluinnarni suliaqarnermut taamatullu avammut allak-
kanik allakkanillu tigusimasaniq nalunaarsuinerit atorneqartumik ukiuni marlunni
atuisimasoq. Taamatuttaaq pisortaqarfiup ilisimatitsissutigaa qarasaasialerineri
periaaseq nutaaq sulianik ingerlaavartumik suliaqarnermi pitsanngoriarnermik ma-
lunnartumik immikkoortaqarfimmilu avammut allakkanik allakkanillu tigusima-
sanik nalunaarsuinermik pitsaanoqisumik nassataqarsimasoq.

Tamatumunnga atatillugu nalunaarutigaa pisortaqarfiup paasissutissiisutigi-
sai tusaatissatut tigugikka. Taamaalillunga suliami qanoq-iliuuseqaqqissanngila-
nga.”

Ukiumut 1997-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 203, qupp. tull. ilanng.

“32-3 Napparsimmavimmi portørimik soraarsitsineq suliap suliarinerani kukkuluttortoqarsimanagera, matuma ataani suliami il-lua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq, pissutigalugu atorsinnaanngilaq.

Peqqinnissamat Pisorta qarfiup 21. september 2000-imi nalunaarfigaanga suliaq isumaqatigiissuteqarnikkut inaarneqarsimasoq, taamaalluni atorsinnaanngitsumik soraarsitsinermut atatillugu taarsiissutinik tunniussi-soqassalluni.

Tamatuma kingorna pisorta qarfik nalunaarfigaara suliami annertuneru-sumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 4, suliaq 4-10.

Kommuni ilisimatitsissuteqarsimavoq allagarsiinikkut tamanut nalunaar-uteqartarnernik periaaseqarneq atorneqarunnaartoq, taamaattumik aalaja-nerpunga misissuina unitsinniarlugu.

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortaq 4, suliaq 4-11.

Suliaq 24. august 2000-imi naammassivara imaattumik oqaaseqaateqar-lunga:

”Kommunimut tikeraarnermut atatillugu uannut malugeqqullugu oqaatigineqar-poq Immikkut Ikiorssiisarnermi Aningaasaateqarfiup qinnuteqaatit qinnuteqarnermi immersugassamat allanneqarsimanngikkaangata utertillugit nassiuttarai, naak qin-nuteqaatit paasissutissanik suliap suliarineqarnerani pisariaqartunik tamamik imaqa-raluartut.

Taamattumik allakkatigut 21. januar 1999-imeersutigut taamanikkut Aalisarner-mut, Piniarnermut, Inuusutissarsiornermut Nunalerinermullu Pisorta qarfiusoq qin-nuigaara Immikkut Ikiorssiisarnermi Aningaasaateqarfiup qinnuteqaatit qanoq iluse-qartinneqarnissaannik piunasaqaatai eqqarsaatigalugit periaaseq nassuiaqqullugu.

Pisorta qarfiup 4. marts 1999-imi makku nalunaarutigai:

“...

Immikkut Ikiorssiisarnermi Aningaasaateqarfiup allattoqarfiani ileqqunngilaq qinnuteqarnermi immersugassanut immersuunneqarsimanngikkaangata utertitsisar-neq, sinerissamilu Kommunini suleqatissarititaasut Erhvervskonsulentit tamanna ili-simalluaramikku akunnattuunganartoqartillugu Aningaasaateqarfiup allattoqarfia-nut paasiniaaqqartarput, tassungalu tunngatillugu innersuussutigissavara IMMIK-KUT IKIORSIISARNERMI ANINGAASAATEQARFIMMUT QINNUTEQAAT-mi immersugassami quppernermi kingullermi IMMIKKUT IKIORSIISARNERMI ANINGAASAATEQARFIMMUT QINNUTEQAATITUT IMMERSUGASSAP IMMERSORNERNISSAANUT ILITSERSUUT-imi allassimamat 1.-mi Qinnu-teqaammi immikkoortut tamarmik immersorneqassapput, taamaanngippat qinnute-

qaatit suliarineqarsinnaanngimmat aammalu tassunga ilanngullugu 2-mi Kattuffimik ilaasortaaffeqaruit qinnuteqaat oqaaseqaateqarfigineqassaaq.

Qinnuteqaateqarfissaq kalaallisooq qallunaatoorlu ilanngullugit nassiuunneqarput.

Allagarisanni allassimasutut utertitsisoqartarsimassappat allattoqarfimmiit ajuusaarnartutut tamanna isigaarput.”

Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfik 2. august 2000-imi oqarasuaatikkut qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga pisortaqarfiup 4. marts 1999-imi akissuteqarnerata kingorna Immikkut Ikiorisarnermi Aningaasaateqarfiup periaaseq qulaani taaneqartoq suli malinneraa, taamatuttaarlu qinnuteqaatinik takkuttunik suliarinninneq qanoq ingerlanneqartarnersoq erseqqissaaquara.

Tamatununga atatillugu Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfiup erseqqissarlugu oqaatigaa qinnuteqaammik utertitsisoqarsimanngitsoq, qinnuteqaatip qinnuteqarnermi immersugassamut immikkut ittumut allanneqarsimannginnera pissutiginnarlugu. Taamaattoorli ikiorserneqarnissamik qinnuteqaammut atatillugu qinnuteqarnermi immersugassaq immersorneqarsimanngippat kommunimi inuussutissarsiornermut siunnersorti tamatuma kingorna nalinginnaasumik qinnuigineqartarpoq taanna immersoqqullugu, tassami suliap suliareqqinneqarnerani qinnuteqarnermi immersugassap atorneqarnissaa Immikkut Ikiorisarnermi Aningaasaateqarfiup naleqqunnerpaatut isigimmagu.

Pisortaqarfiup nalunaarutaa tusaatissatut tiguara.

Tamatuma saniatigut qinnuteqarnermi immersugassap immikkut itup - pisariaqarfiaatigut inuussutissarsiornermut siunnersortimit tamatuma kingorna immersorneqartartup - nalinginnaasumik atorneqarnissaata pisariaqarneranik pisortaqarfiup naliliineranut annertunerusunik oqaaseqaatissaqanngilanga - taamaaliornikkummi paasissutissat suliap suliarineqarnissaanut pisariaqartut tamarmik pissarsiarineqarsimanissaat qulakkeerniarneqartarmat.

Matuma kingorna suliami annertunerusunik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Ukiuumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 54, qupp. tull. ilanng.

04-1 Isumaginninnikkut soraarnerussutisianik naatsorsuineq. Malittarisassaqluni naliliineq. Naammaginngitsumik tunngavilersuuteqarneq naammagittaalliornissamullu ilitser-suineq.

K kommunip allakkani 27. marts 2000-imeersuni nalunaarfigaanga inummut tapiummik soraarnerussutisialinnut tapisiaqartitsilernissamik naliliinermi kommunip nammineq malittarisassai siunissami najoqqutarineqartartussatut isumaqarfigineqartut.

Ulloq 23. maj 2000-imi kommunimut ima allappunga:

”Inassutigaa kommunip malissimagaa malugaara, taamaattumillu matuma kingorna suliami tassani annertunerusunik iliuuseqaqqissanngilanga.

Kommunip iluani malittarisassat atorneqarneranni tunngaviusup taamaallaat siunissamut sunnuteqartumik atorneqarnissaanik kommunip nalunaaruteqarnerata pissutissaqalersippaanga oqassallunga suliap inaarlugit suliarineqareersimasut eqqunngitsumik tunngaveqarluni aalajangiivigineqarsimasut suliareqqissallugit kom-

munip qularutissaanngitsumik pisussaaffigissaa, innuttaasut tamanna kissaatigalugu saqqummiussaqpata.

Taamaattorli pisumi matumani suliat soraarnerussutisialinnut tunngasut siusinnerusukkut suliarineqarnerisa kukkuneqarsimanerannik kommuni innuttaasunut nalunaaruteqassalluni pisussaaffeqarnerisooq, aamma suliat inaarlugit suliarineqarsimasut nangillugit suliareqqinnissaannut kommuni pisussaaffeqarnerisooq eqqarsaatigalugu paasisutissat pigineqartut tunngavigalugit isummernissannut naammattumik pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

Kisianni allakkut uku assilinerisa Isumaginninnermut Pisortaqarfimmut nassiunnissaat eqqornerpaassasooq isumaqarsimavunga, suliami matumani annertunerusumik iliuseqartoqassanersooq pisortaqarfip nakkutilliinnermi oqartussatut naliliinissaa siunertaralugu.”

A 1996-imi soraarnerussutisiaminut inummut tapeqarnissaminut pisinnaatitaasimanersooq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigisinnaavara K-mi eqqartuussi-viup massakkut nalunaarfigimmanga A-p pigisaasa qimatat suliarineqarnerat inaarlugit suliarineqarsimasooq, pigisallu taakku qimatat kingornussisussamat tunniunneqarsimasut.

Taamaattumik 1996-imi soraarnerussutisiat aalajangersaavigineqarnerat pillugu naammagittaalliuttip aalajangiusimaneqarneranik apeqqut kingornussisumut tassunga saqqummiuppara.

Kingornussisooq taanna akissuteqariarpat suliaq uterfigeqqinniarpara.”

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 81, qupp. tull. ilanng.

4-4 Suliami paaqqinninersiuteqartitsinnermut tunngasumi suliamik suliaqarnermi kukkussuteqarnerit pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmik kommunimillu isornartorsiuneq.

Aammattaaq suliaq ukiumut 1999-imut nalunaarummi qupperneq 303-mi eqqartorneqarpoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit akissummik imaattumik 7. januar 2000-imi tigusaqarpunga:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineranut 6. marts 1996-imeersumut A-p naammagittaalliutaa pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa 2. december 1998-imeersooq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 3. december 1998-imi tiguaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata suliamik misissuina arlalitsigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmik isornartorsiuinissamat inassuteqarnissamullu tunngavissiivoq.

Taamaasilluni Ombudsmandip ajuusaarutigaa piffissami 14. maj 1990-imiit 1. maj 1991-ip tungaanut marloriaammik paaqqinninersiutisiassat itigartitsissutigineqarnissaannut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineranut atatillugu naammagittaalliuteqartarfik aalajangiinnerminut atatillugu isumaginninnermut ataatsimiitaliap suliamik ingerlatsinera pillugu isornartoqarnerisooq isumersimangimmat.

Tamatumunnga atatillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigissavaa naamagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinnermini oqaatigimmagu "Suliamik ingerlatsinermini kommunip arriippallaarsimanera assorsuaq isornartoqartoq. Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangigaa 10. maj 1991-imeersaq pillugu naamagittaalliuutip 20. juni 1991-imeersup tignerata kingunitsiannua Kommunalbestyrelsip suliaq ingerlallugu aallartissimasariaqaraluarpa."

Nassuiaammi aamma allassimavoq naamagittaalliuutip suliarineqarneranut atatillugu isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangigaata 10. maj 1991-imeersup naamagittaalliuutigineqarnera Naammagittaalliuuteqartarfiup arlaleriarluni kommunalbestyrelsimut suliareqqusarsimagaa, naamagittaalliummik tunniunneqartumik isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliarinninnera eqqortumik suliarinnertut isigineqanngimmat.

Tamanna tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq suliap suliarineqarneranut aalajangiiffiginerannullu atatillugu isumaginninnermut ataatsimiititaliap naamagittaalliuutip suliarinissaanut pisinnaatitaangitsoq oqaatigineqarsimasooq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Ombudsmandimut ilumoornerassavaa, naamagittaalliuuteqartarfiup matumani suliap ingerlanneqarneranik isornartorsiuner aalajangiinnerpiami erseqqinnerusumik oqaatigineqarsimasinnaagaluarpat.

Piffissami 14. maj 1990-imiit 1. maj 1991-ip tungaanut paaqqinninersiutit pillugit naamagittaalliuutip Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqarnera eqqarsaatigalugu Inatsisartut Ombudsmandiata Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaa suliaq suliareqqeqqullugu kommu(ni)nip Naammagittaalliuuteqartarfiulluunniit aalajangigaanni takuneqarsinnaanngimmat soq pissutsit marloriaammik paaqqinninersiuteqarnissamut pisinnaatitsisut 1. maj 1991 sioqqullugu atu(aa)ssimanginnermut, soorlutaaq aamma takuneqarsinnaanngitsoq pissutsit pineqartut kommunimit qanga ilisimaneqalersimanersut.

Tamatumunnga atatillugu Naammagittaalliuuteqartarflup oqaatigissa(ssa)vaa naam-magittaalliuuteqartoq 14. maj 1991-imi nunatsinnut nuunnissami tungaanut paaqqinninersiutinik ataasiakkanik taamaallaat pisartagaqarsimammat, marloriaammik paaqqinninersiuteqartinnissaanut tunngavissaqanngitsoq Danmarkimi amtskommunimit isumaqarfigineqarmat.

Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq paaqqinninersiutit qaffanneqarnissaannut aalajangiinninnermi paaqqinninersiutit nalinginnaasut saniatigut paaqqinninersiutit ilanissaannut tunngavissinnaasunik pissutissaqartoqartariaqartoq. Suliamik ingerlatsinerminut atatillugu taamaasiornissaminut pissutissaqarnersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup takusinnaanngilaa.

Allakkatigut 17. december 1998-imeersutigut Inatsisartut Ombudsmandiata inasuteqarneratigut Naammagittaalliuuteqartarfiup K kommunip qinnuigaa suliap ingerlanneqarneranut atatillugu paasisutissat suliamut tunngassuteqarsinnaasut Naammagittaalliuuteqartarfimmit pigineqanngitsut kiisalu kommunimit oqaaseqaatigineqarsimasinnaasut nassiateqqullugit. 4. januar 1999-imi K kommunip Naammagittaalliuuteqartarfimmut nalunaarutigaa suliamut tunngassutilinnik paasisutissanik oqaaseqaatinilluunniit allanik annertunerusunik nassiussassaqaratik.

Aammattaq allakkatigut 17. december 1998-irneersutigut A qinnuigineqarpoq suliamut nutaanik oqaaseqaatissaqaruni ilisimatitseqqullugu. A-li Naammagittaalliuuteqartarfiup saaffiginnissutaanut qisuariaateqarsimangilaq taamaasillunilu suliamut tunngassutilinnik paasisutissanik annertunerusunik saqqummiussaqarani.

Tamanna tunngavigalugu piffissamut 14. maj 1990-imiit 1. maj 1991-ip tungaanut paaqqinninersiutinik tunineqarnissaq pillugu suliap suliareqqinnissaanut tunngavissaqanngitsoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqarpoq naammagittaalliuuteqartup paasisstissanik takunnissinnaanerani naammagittaalliuuteqartarfiup kommuni peqqusimanagera naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangi(n)gaa takuneqarsinnaanngitsoq. Tamatuma erseqqinnginnera ajuusaarnartutut Inatsisartut Ombudsmandiata isumaqarfigaa.

Tamatuma kingorna naammagittaalliuuteqartup paasisstissanik takunnissinnaanera kommunimit akuersissutigineqarsimanersaq naammagittaalliuuteqartarfiup qularnaarsimanagera Inatsisartut Ombudsmandiata paaserusuppaa. Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpat naammagittaalliuuteqartoq paasisstissanik takunnissimasoq taava Inatsisartut Ombudsmandiata tamanna pillugu naammagittaalliorup ilisimatinneqarnissaa inassutigaa. Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigineqarpoq tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqartoqaqqinnerani Inatsisartut Ombudsmandianut ilisimatitsissuteqaqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerani naammagittaalliuuteqartup paasisstissanik takunnissanaanut kommuni peqquneqarsimasoq oqaatigineqarmat Sulianik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 9, aamma takukkit § 12 aamma § 15, naapertorlugu naammagittaalliuuteqartoq paasisstissanik takunnissanaanut kommunimit akuerineqassasoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq aalajangiinerit naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiikkat oqartussaasunut allanut sammitineqartut malinneqarnersut nakkutigissallugit naammagittaalliuuteqartarfik pisussaati-taanngitsoq. Naammagittaalliuuteqartarfiup naatsorsutigaa naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiikkat oqartussaasunit malinneqartartut, taamaattumillu aalajangiinerit malinneqarnersut naammagittaalliuuteqartarfiup nammineerluni nakkutigisarmagit.

Oqartussanut Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangigaanik malinninngitsunut arlaqanngitsuinnarnut Naammagittaalliuuteqartarfik saaffiginnittariaqartarsimavoq. Tamannali naammagittaalliuuteqartup naammagittaalliuuteqartarfiup tamanna pillugu saaffiginninnerani tunngaveqartarsimavoq.

Naammagittaalliuutit akileraartarnermut inatsisinut tunngasortaata ingerlateqqiffissaanut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqartussaviusunut ingerlateqqinneqarsimannginnera pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata isornartorsiteqarnera eqqarsaatigalugu naammagittaalliuuteqartarfiup tamanna tusaatissatut tiguaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaata ta(a)ma kingusitsigisumik akisuteqarfiginera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ajuusaarutigaa.”

Tamatuma kingornagut naammagittaalliuuteqartarfiup imaattunik nalunaaruteqarpunga:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allagai 5. januar 2000-imi tiguaqka. Allakkat taakku makkuninnga oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

14. maj 1990-imit 1. maj 1991-imit paaqqinninersiutit

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerani 6. marts 1996-imeersumi oqaatigineqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik “isumaqartoq piffissami pineqartumi paarsaqarnermi pissutsit pillugit paasisstissanik pigisaqartoqanngitsoq, paaqqinninersiutit marloriaatinngorlugit tunniunneqarnissaannut tunngaviusinnaasunik”.

Oqaaseqaatinni 2. december 1998-imeersumi aalajangiineq taanna isornartorsiorpara, tassami oqaatigigakku kommunip imaluunniit Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranni takuneqarsinnaanngitsoq pissutsit paaqqinninersiutit marloriaataannik tunniussinissamut tunngavissaqalersitsisut 1. maj 1991 sioqqullugu soq

atuussimanginersut. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera imatut paasivara paasissutissat pigineqartut kisiisa Naammagittaalliuuteqartarfiup isummerfigisimagai, oqartussatullu suliami nammineerluni misissuinissamik tunngaveqarneq atorsimanagu, taamaattumik Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranik isornartorsiuinera aalajangiusimavara.

Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkamini 5. januar 2000-imeersuni oqaatigaa inassuteqarnerma kingunerisaanik suliap kommunimit naammagittaaliortumillu amerlanerusunik paasissutissartalersoqquneqarsimagaluarnera suliap amerlanerusunik paasissutissiivigineqarneranik kinguneqarsimanngitsoq.

Tamatuma kingorna naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa pillugu iliuseqaqqinnissannut pissutissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqarneq

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerani 6. marts 1996-imeersumi naammagittaaliortup suliami allagaatinik paasitinneqarnissaanik K kommunianut peqqusisimanerup erserneranik Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarnera isumaqatiginngilara. Isumaqarpunga Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera imatut paasineqarsinnaasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat nassuiarai erseqqissarlugulu paasitinneqarsinnaatitaaneq malittarisassat taakku nassatarigaat, taamaaliormigulli paasitinneqarsinnaatitaanermik akuersisuteqartoqarsimanersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup isummerfiginagu. Malugeqqurara immikkoortumi matuma suliani naammagittaalliummut tunngavilersuuteqanngineq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma taamatut isummermat. Taamaattumik aalajangiinerup tassunga tunngasortaata erseqqarluttuuneratut isigisannik isornartorsiuinera aalajangiusimavara.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq akuerineqarsimanngitsoq oqaatigerusussimappagu pissusissamisussagaluarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup isummerfigisimappagu kommunu suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik akuersisimanginnera pillugu isornartorsiorneqassanersoq, tassami naak kommunimit taamatut qinnuteqarsimagaluarluni suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminik qinnuteqarnermi akuerineqannginnera pillugu A Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliormat.

Oqaaseqaatinni 2. december 1998-imeersumi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara nalunaarutigeqqullugu pisup tamatuma kingorna suliami paasitinneqarsinnaatitaaneq kommunimit akuersisutiginerqarsimanersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup qulakkeersimaneraa. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga oqarpoq Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerisa ilumut malinneqarsimanerat nakkutigissallugu Naammagittaalliuuteqartarfiup pissusaaffiginngikkaa isumaqarluni.

Ataatsimut isigalugu malittarisassamik taamaattumik peqannginnera ilumoorerpara. Kisiannili suliami matumani isumaqarpunga Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera taamatut oqaasertalersorneqarsimatillugu kommunip suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik akuersinissaa peqqusissutiginerqarsimanersoq erseqqarluttuusooq. Kommunip suliami allagaatinik paasitinneqarnissaaq pillugu akuersisimanera Naammagittaalliuuteqartarfimmit qulakkeerneqarnissaa kissaatiginartuusimagaluartoq isumaqarpunga.

Taamaattorli suliamut nutaanik ilanngussassaqaaruni taakku nalunaarutigeqqullugit A kajumissaarneqarsimasooq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nalunaarutigimmagu naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa pillugu iliuseqaqqissanngilanga.”

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi, qupperneq 101, qupp. tull. ilanng.

04-8 Inuussutissarsiutigalugu tutunniarnissamut akuerineqarnis-samik qinnuteqaammik kommunip suliaqarnerani suliami naammaginangitsumik paasissutissiisimaneq suliamilu il-lua'tungiusumik tusarniaasimanninneq.

Suliami matuma qulaani taaneqartumi K kommunimit allakkanik 6. juni 2000-imi tigusaqarpunga:

“K kommunip Suliffissaqartitsiniarnermut Inuussutissarsiornermullu ingerlatsi-viata tamatuma kingornagut sulianik suliaqarnermi periaaseq sukanganerulersissi-mavaa, taamaaliornikkut sulianik suliaqarneq eqqortumik ingerlanneqaqqullugu, ta-matumunnga ilanngullugu aamma Inuussutissarsiutigalugu aallaaniartartunut tutut-tassiinermut atatillugu suliami illua'tungiusumik tusarniaaneq pisariaqartoq. Kom-muni suliami allatigut qanoq-iliuuseqalersaannngilaq.”

Tamatuma kingornagut allakkatigut 19. september 2000-imeersutigut kommunimut ima allappunga:

“Oqaatigaara isumaqarama eqqornerpaasimassagaluartoq 8. december 1998-imi allakkama tигunerisa kinguninnguatigut K kommunip suliaq suliareqqissimagaluar-pagu. Taamaakkaluartorli arlaannik iliuseqaqqinnissannut naammattumik pissutis-saqarsorinngilara.

Oqaatigissavarali kommunimut 8. december 1998-imi allakkanni saqqummiul-lugu qinnutigisama, arlaleriarluni eqqaasitsissuteqartareermermi aatsaat akissuteqar-figinissaanut kommunip pissutissaqalersimanera assut pitsaanngitsuorigiga.”

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 161, qupp. tull. ilanng.

28-2 Suliani, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aalajangiif-figisassaanni, Akileraartarnermi Pisorta qarfiup pisinnaati-taanera.

Ulloq 17. marts 2000-imi Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut ima allappunga:

”Allakkannut kingullernut 15. juni 1999-imeersunut Akileraartarnermut Siunner-suisoqatigiit allattoqarfiata suliani Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sinnerlu-git aalajangiisinnaanissaa kissaatigineqarpat tamatumunnga inatsisitigut tunngavis-siuussisoqarnissaanik inassuteqarninnik aalajangiussisimaffigisannut ilassutitut na-lunaarutigissavara Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suleriaasaat aningaasar-sianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsi-sartut inatsisaatigut nr. 9-kkut 29. oktober 1999-imeersukkut allanngortinneqarsima-soq paasigakku.

Inatsisip allannguutaani § 115, imm. 4-mi aamma 5-imi Akileraartarnermut Siun-nersuisoqatigiit aalajangiisinnaassutsiminnik tunniussisinnaanerannik imaqartumi imatut aalajangersaasoqarpoq:

“Imm. 4. Skatterådip siulittaasuni rãdi sinnerlugu suliassani utaqqisinneqarsinnaangitsuni aalajangiinissamat kiisalu suliassanik Skatterådimit saqqummiunneqareersimasunik malinnaaviginninnissamat piginnaatissinnaavaa. Siulittaasup aalajangiineri il.il. rãdip tullissaanik ataatsimiinnerani saqqummiunneqartassapput.

Imm. 5. Skatterådip allattoqarfini rãdi sinnerlugu naammagittaalliutinik, naammagittaalliortoq tamakkiisumik isumaqatigineqartillugu appartitsisinnaanermut, nammineerluni suliassanik suliareqqiinissamat, kommunini kommissioninik akilerarusiisartunik nammineerlutik suliassanik suliareqqiinissaannut piginnaatitsisinnaanermut, kiisalu pissutsit immikkut ittut atuutsillugit naammagittaalliutigineqartunut akileraarutissat, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilingikkallarnissaannik nalunaaruteqarsinnaanermut piginnaatissinnaavaa. Allattoqarfiup aalajangiineri il.il. rãdip tullissaanik ataatsimiinnerani saqqummiunneqartassapput.”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinit erserpoq inatsisitigut tunngavissatut oqaatigineqartup pilersinneqarnissaa Naalakkersuisut tamanna pillugu inassuteqarnera tunngavigalugu kissaatigisimagaat.

Tamatuma kingornatigut A-p naammagittaalliutaa inaarlugu suliarineqartutut isigaara.”

Ukiuumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 240, qupp. tull. ilanng.

32-7 Atorfinititsinerup Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut kililersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaannut naapertuutinneginneranik innersuussuteqarluni innuttaasup soraarsinnissaa inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Allakkani 11. marts 1999-imeersuni K kommunimut imaattunik allagaqarpunga:

„26. februar 1998-imi naammagittaalliutit matuma qulaani taaneqartup suliarinera naammassineqarpoq.

Tassunga atatillugu Ombudsmandi K kommunimut allappoq, K kommunip inatsisit unioquttillugit, taamaalillunilu A-mut tunngatillugu atuuttussaangitsumik, soraarsitsinera isornartorsiorluinnartariaqartutut isumaqarfigineqartoq.

Tamatumunnga atatillugu Ombudsmandip K kommuni, kommuni tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqarniarnersoq, ilisimatitsissutigeqqullugu qinnuigaa.

Qinnutigisamat akissummik suli tigusaqartoqanngimmat, suliaq eqqaasitsissutigineqarpoq.”

Allakkatigut 29. marts 1999-imersutigut K kommuni imaattunik uannut nalunaaruteqarpoq:

“naammagittaalliut manna naammassisutut illua'tungeriinnit marluusunit isumaqarfigineqartoq, tassami eqqartuussivik avaqullugu 20. marts 1998-imi isumaqatigiissuteqartoqarsimammat. Ombudsmandip tamanna pillugu paasissutissinneqarsimannginnera K kommunip assorsuaq ajuusaarutigaa.”

Allakkatigut 6. maj 1999-imersutigut K kommuni isumaqatigiissutit nuutininneranik nassiusseqqullugu qinnuigaara.

Isumaqatigiissutit nuutininneranik 24. juni 1999-imi tigusaqarpunga. Isumaqatigiissumit imaattut erserput:

„K kommuni aamma A ullumi ulloq isumaqatigiissuteqarput A-p kommunip igaffissuani kingoraartitit atorffianit kommunip soraarsitsineranik tamakkiisumik naggataarutaasumillu aalajangiinertut.

Suliap eqqartuussisunut aalajangiassannqortinneqarsinnaannginnissaa tunngavigalugu isumaqatigiissut manna isumaqatigiissutigineqarpoq.

1. Soraarsitsisoqarsimanera K kommunip ajuusaarutigaa, tassami tamanna tunngavimmik kukkusumik pissuteqarmat. A-p igaffissuarmi atorfeqartinneqarnini tamakkerlugu atorffimmini suliassat kommunimut naammaginarluinnartumik isumagisarsimavai, kommunimmi A-p immikkut ilinniakkatigut pisinnaasaanik iluarinninini ersersissammagu.

2. K kommunip taarsiissutitit tunniuppai 25.000 kr.-t, allallugit ...

3. Isumaqatigiissummik matuminnga isumaqatigiissuteqarnermi piumasarineqarpoq, isumaqatigiissuteqarnek A-p tungaanit nipangiusimaneqarluinnassasoq, taamaalilluni isumaqatigiissutip K kommunimi sulianut allanut maligassiussisuulinnginnissaa siunertaralugu.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingornagut 13. september 1999-imi K kommunimut imaattunik allagaqarpunga:

“Matuma qulaani suliامت taaneqartumut atatillugu K kommunip A-llu akornanni 20. marts 1998-imi ullulikkamik isumaqatigiissutip assilinera 24. juni 1999-imi tiguara.

Isumaqatigiissutaasup imaattunik oqaaseqarnissamut tunngavissaqalersippaanga:

Isumaqatigiissummi aallaqqaasiullugu oqaatigineqarpoq, isumaqatigiissut, suliap eqqartuussisoqarfikkut suliassiissutigineqannginnissaa tunngavigalugu, isumaqatigiissutaasoq.

Tamatumunnga oqaatigaara, isumaqartunga kommunip isumaqatigiissuteqarnermut taamatut piumasqaateqarsinnaanera qularnaateqarluinnartoq.

Taamaattumik isumaga malillugu isumaqatigiinnermi illua tungeriit arlaata, isumaqatigiissuteqartoqarsimagaluarpuunniit, taamatut piumasqaatinik isumaqatigiissuteqarsinnaanermut apeqqutaasussanik piumasqaateqarnek eqqartuussivitsigut suliassiissutigisinnaagaa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara, Inatsisit-Tunngaviusut, § 63-imi imaattumik aalajangersagaqarmata:

“§ 63. Naalakkersuisunit piginnaatitaanerup akimorneqannginnissaanut atassuteqartut suusulluunniit eqqartuussisunit eqqartuussisutigineqarsinnaapput. Taamaakkaluaq eqqartuussisutissamik taamaattumik sulissutiginnitsitsiniartup eqqartuussisunut suliassiinini piinnarlugu naalakkersuisunit pisortaatitaasut peqqussutigisaat naalanngitsoorsinnaanngikkallassavaa.

Imm. 2. Naalakkersuisunit piginnaatitaanerup killissaanut atassuteqartut eqqartuussisutiginnissaat pisortaatitaasut eqqartuussiviisa ilaannut arlalinnulluunniit inatsisitigut suliassiissutigineqarsinnaapput, taakkuali aalajangiinerat naalagaaffiup eqqartuussisunut qullersaasunut misileqquneqarsinnaavoq. Tamatumani malittarisasat erseqqinnerusut inatsisitigut aalajangersarneqartussaassapput.”

Isumaqatigiissummi immikkoortut 3-anni allassimavoq isumaqatigiissuteqarnermut piumasqaataasoq, isumaqatigiissuteqarnek A-p tungaanit nipangiusimaneqarluinnassasoq, taamaalilluni isumaqatigiissutip K kommunimi sulianut allanut maligassiussisuulinnginnissaa siunertaralugu”.

Oqaatigaara apeqqummut, tassalu K kommuni isumaqatigiissuteqarsimanermi-gut suliani allani qilersorsimalernersoq, isumaqatigiissutip tamanit ilisimaneqarnera ilisimaneqannginneraluunniit aalajangiisuussanngitsoq, akerlianilli pingartumik periaatsip allaanerusup inatsisinut naapertuuttuunera aalajangiisuujumaartoq.

Kommunilu aamma, ilaatigut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni ilitsersuussineq pillugu malittarisassat malillugit, suliaqarfiusumi periutsiminik ilisimatitsissuteqarnissamut pisussaavoq, suliami illua'tungeriit arlaat tamanna pillugu kommunimut saaffiginnissagaluarp. John Vogters-ip ingerlatsinerami inatsit pillugu atuakkiaani oqaaseqaatitersukkami, 1992-imeersumi, ilitsersuinerup imarisassai pillugit ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

“§ 7, imm. 1, malillugu ilitsersuinerup qulakkeertariaqarpaa innuttaasup malittarisassat, ingerlatsivimmi pineqartumi atuuttuusut pillugit, naammattumik ilisimatineqarnissaa, tamatumani aamma pisortanit periutsit atorpeqartut ilanngullugit. ...”.

Aammalu oqaatigaara K kommunip A-llu akunnerminni isumaqatigiissutaat, allagaatitulli allatut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi, paasitinneqarsinnaanermut malittarisassani pineqartunut ilaasoq.

Isumaqaarpunga pisortat ingerlatsineranni, innuttaasunik ilitsersuussinerup assi-giissumik pinissaanik periuseq atuuttuusooq, eqqaasitsissutigissallugu pissutissaqarlunga.

Naggasiullugu oqaatigaara isumaqartunga K kommunip inatsisitigut tunngavissaqartumik A-p nipangiussinissaanik pisoqarsimaneratut peqqusisinnaanera qularnartoqartoq, tassami ingerlatsivimmi atorfillit kisimik nipangiussinissamik peqquneqarsinnaammata, nipangiussisussaataaneq inatsisit naapertorlugit atuutinngippat.

A matuma qulaani pineqartunik allakkap matuma assilineratigut ilisimatippara.

Tunngavissat pigineqartut aallaavigalugit qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.”

Ukiumut 1998-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 254, qupp. tull. ilanng.

52-1 Suliani napparsimasut naammagittaalliuuteqarnerinut tunngasuni Peqqinnissamut Pisorta qarfiup pisinnaatitaanera.

Ulloq 18. september 2000-imi Peqqinnissamut Pisorta qarfimmu ima allappunga:

”A-p tuimigut tallimigulluunniit ajoqusersimanerminik katsorsarneqarsimannginnerminut naammaginangitsumilluunniit katsorsarneqarsimanerminut taarsiivigineqarnissaminik piunasaqarneranik pisorta qarfiup aalajangiisimanera pillugu nalunaarummik 18. august 2000-imi tigusaqarpunga.

Pisorta qarfik aalajangiisimavoq A-p taarsiivigineqarnissaminik piunasaqaataa itigartitsissutigineqassasoq.

Pisorta qarfik suliamik suliarinninnermini illoqarfiup K-p peqqinnissaqarfearfi-ani nakorsaanermik oqaaseqaateqartitsisimavoq, taamatuttaarlu aamma pisorta qarfiup Kalaallit Nunaanni nakorsaanerup suliami aalajangiinera 1. april 1992-imeersoq tunngavigisimallugu.

Taamaalilluni pisorta qarfiup A-p naammagittaalliuutaa, oqaaseqaatinni 15. december 1998-imeersumi inassuteqaateqarfisara, suliarisimammagu, inassuteqaateqarsimanera pillugu suliami annertunerusumik qanoq-iliuuseqaqqissanngilanga.

Pisorta qarfiulli aalajangiinerata imaattup oqaatiginissaanut pissutissaqalersippaanga, oqaatsip ingerlatsinerami ileqqorissaarnissap ilagimmagu pisortat oqartussaasut innuttaasut tungaannut akuersaartumik qajassuussisumillu pissusilersortussaasut. Taamaattumik oqartussaasup, suliami illua'tungiusumut akaarinangitsumik aalajangiilinnginnermini, isumaliutersuutigisariaqarpaa suliami illua'tungiusooq suliami

paasissutissanik, oqartussap aalajangiinermini pingaartinniagaanik, ilisimatinneqarnissaminik pisariaqartitsisinnaanersoq, immaqalu paasissutissat taakkua oqaaseqarfigisinnaallugit (suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq).

Taamaammatt ingerlatsinerme ileqqorissaarnissap malitsigaa oqartussaasoq nalinginnaasumik suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasariaqartoq, suliame illua'tungiusoq aalajangiinermut tunngaviusup misissornissaanut immaqalu oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqarnissaminik pisariaqartitsisinnaasorineqarpat.

Suliame matumani A taarsiivigineqartarneq pillugu inatsiseqartitsinerme malittarisassat nalinginnaasut malillugit taarsiivigineqarnissaminik piumasaqarsimavoq, taamaattumik taamaareermat isumaqarpunga pisortaqaarfiup aalajangiinera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malittarisassartaanut ilaanngitsoq.

Kisiannili pisortaqaarfik aamma suliame, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmit attuumaneqanngitsuni, ingerlatsinerme ileqqorissaarnissamik malinnittussaavoq.

Suliap oqartussaasuni akuliussimasuni suliarineqarnera ataatsimut isigalugu piffissamik sivilisinerusumik sivilissuseqarsimammatt aammalu pisortat oqartussaasut A-p saaffiginnissutigisaanik arlaleriarlutik isummerfiginnittarsimammata, isumaga malillugu qajassuussinerunerpaasimassagaluarpoq A, aalajangiisoqalinnginnerani, pisortaqaarfiup aalajangiinermini tunngavigisaasa pigineqartut paasisaqarfigisinnannissaanut immaqalu oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqarsimagaluarpat.

Kisiannili pissutsit taakkua aalajangiinerup atorsinnaanngissusianut pissutaasinnaanngimmata, tamanna pillugu allatigut qanoq-iliuseqaqqissanngilanga.”

Ukiunut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortat 3-at, qupperneq 26.

Suliame angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut atuisutut akiliummik akileeqqusinermut inatsisitigut tunngaviusooq pillugu apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsisinut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatinut atatillugu eqqaasanni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiisimavoq.

Tamatuma kingorna Naammagittaalliuuteqartarfimmut imatut allappunga:

“Paasivara A-p angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarnerminut akiliisinneqarnissaanik K kommunip aalajangiinera Naammagittaalliuuteqartarfiup atorunnaarsissimagaa, tassami angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinerup nalaani atuisut akiliuteqartinneqartarnerat pillugu malittarisassaqsarmanngimmat.

Tamatuma kingorna suliame annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.

Taamaatorli tamatumunnga peqatigitillugu paasivara Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngavilersuummini oqaatigigaa Naammagittaalliuuteqartarfik “isumaqartoq ... Kalaallit Nunaanni kommunini angerlarsimaffinni ikiorteqartitsineq pillugu kaajallaasitaq nr. 83, 22. maj 1975-imeersoq atuisut akiliisinniarneqarneranni inatsisitigut tunngavigisatut atorneqarsinnaanngitsoq, tassami kaajallaasitaq atorunnaarsinneqarsimammatt” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tassungaa atatillugu oqaatigaara kaajallaasitaq tamanut saqqummiunneqarsimanngitsoq, sulisunullu naalakkiutaammatt, tasaanani lu malittarisassaq innuttaasunut inatsisitigut pissusaaffiliisoq, taamaattumillu atuisut akiliisinniarneqarneranni inatsisitigut tunngavigisatut atorneqarsinnaanani, kaajallaasitaq pisortatigoortumik atorulersinneqarsimanera atorunnaarsinneqarsimaneraluunniit apeqqutaatinnagu.

Taamaattorli suliami tassani annertunerusumik iliuseqqaqqissanngilanga”

Ukiunut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortortat 4, qupperneq 35, suliaq 4-7.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfik suliani isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliornissamat ilitsersuineq pillugu qppersakkamik saqqummersitsisimavoq. Isuma qarama ilitsersuutip immikkoortuini ataasiakkaani ilaatigut eqqunngitsorta qarsinnaasoq, aalajangersimavunga ilitsersuummut tunngasumik misissuineramik nammineerlunga aallartitsiniarlunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfik allakkani 8. august 2000-imeersuni nalunaaruteqarpoq pisorta qarfiup ilitsersuut piaarnerpaa-mik tunuartinniaraa.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfik ilitsersuummik tigusaqarsimasunut allakkatigut 28. august 2000-imeersutigut nalunaaruteqarpoq taanna tunuartinneqartoq.

Tamatuma kingornagut allakkatigut 25. september 2000-imeersutigut nalunaaruteqarpunga tamanna najoqqutaralugu ilitsersuummut tunngasumik misissuinerma ingerlateqqinnissaanut naammattumik pissutissaqarsorringikkiga. (J. nr. 11.73.10.9/085-99)

Ukiunut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 38, qupp. tull. ilanng.

04-1 Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut aki-liisitsiniarnissamat akiligassalinnik aggeqqusisarneq.

Kommunimit, misissuiffigisannit, nalunaarummik 29. februar 2000-imi tigusaqarpunga, tassuuna kommuni nalunaaruteqarluni suliamik paasinnin-nera tusaatissatut tiguneqartoq.

Tamatuma kingornagut allakkatigut 6. marts 2000-imeersutigut nalunaaruteqarpunga, suliami annertunerusumik iliuseqqaqqissanngitsunga.

Ukiunut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 82, qupp. tull. ilanng.

**04-6 Nukissamik pilersuinermi suliffik pillugu naammagittaalli-
uut.**

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkatigut 8. august 2000-imeersutigut ima nalunaarfigaanga:

“... oqarasuaat atorlugu oqaatigineqartut Pisortaqarfiup naammagittaalliuuteqarsinnaanermut tunngatillugu Nukissiorfiit tuniniaanerannut pilersuinerannullu atatillugu piumasarineqartut allannguutissaannut missiliuutip tusarniaassutigineqarneranit akissutissat utaqqivai.

Tusarniaanermut akissutissat ilaat ataaseq suli utaqqineqarpoq. Akissut tiguneqarpat Pisortaqarfiup naammagittaalliuuteqarsinnaanermut allannguut Naalakkersuisunut akuerisassanngorlugu saqqummiutissavaa, taamaalilluni naammagittaalliuutit ingerlasarnerat inatsisinut naapertuuttunngorniassammat. Pisortaqarfiuttaaq isumaliutit Ombudsmandip ilaatigut eqqaasitsissutai inaarlugit naammassiniarpai.”

Tamatuma kingornagut allakkatigut 25. september 2000-imeersutigut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara malittarisassat nutartikkat pigineqaleriarpata paasissutisseqqullunga.

Ukiumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 119, qupp. tull. ilanng.

24-1 Qinnuteqaatip malittarisassat eqqortut malillugit suliarinisaanut pisussaaffeqarneq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 31. oktober 2000-imi imatut allaffigaara:

”Suliap suliareqqinneqarnera pillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup nalunaarutaa tiguara.

Paasivara Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiisimasoq suliaq K kommunimut suliareqqitassanngorlugu utertinneqarsimasoq, tassami A-p B-llu paaqqinninnerstut qinnuteqaataat kommuniq suli aalajangiivigisimannimmagu.

Matuma kingorna suliame annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Ukiumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 166, qupp. tull. ilanng.

32-4 Qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq pillugu suliame, suliame peqataasinnaannnginnermut malittarisassanik unioqqutitsinermik tunngavilersuuteqartinneqartumi, suliamek suliameqarnermi kukkulutornerit.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata allakkatigut 16. februar 2000-imeersutigut Nunatta Eqqartuussiviata A-mut allagaasa 31. januar 2000-imeersut nuutinnerannik, eqqartuussissuserisumit ... Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut allakkat 4. februar 2000-imeersut nuutinnerannik taamatullu Nunatta Eqqartuussiviata eqqartuussissuserisumit ... allagaasa 16. februar 2000-imeersut nuutinnerannik nassiussivoq.

Nunatta Eqqartuussiviata A-mut allagaanit 31. januar 2000-imeersunit imaattut erserput:

“Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 30. november 1999-imeersutigut, K kommunip ilinnik soraarsitsineranik naammagittaalliuteqarnerit pillugu suliami allagaatinik ilanngussivigineqartutigut, allagaqarfigigaanga. Tamatuma kingornagut oqarasuaatikkut nalunarutigaa katinnikuusannik aappaqartutit, meeqqanik pilersugaqanngitsutit eqqartuussisutigoortitsinermilu ikiorteqarnissamut sillimmasiisimanngitsutit. Tamatuma kingornagut aapparavit isertitai pillugit paasissutissanik tigusaqarsimavunga taamatullu 1999-imi julip qaammataa tikillugu suliffeqarsimannginnerit nassuiaateqarfigisimavat.

Akeqanngitsumik eqqartuussisitsinissamut aningaasaqarnikkut piomasqaataasunik naammassinninnerit innersuussutigalugu aammalu suliap qanoq-issusia eqqarsaatigalugu matumuunakkut K kommunip eqqartuussisunut suliasannngortinneqarnerata naammassinissaanut akeqanngitsumik eqqartuussisitsinissat akuersissutigaa, Inatsisartut Ombudsmandiata Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut allakkatigut 30. november 1999-imeersutigut tamanna pillugu inassuteqaateqarnera naapertorlugu.”

Ukiuumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 191, qupp. tull. ilanng.

32-5 Pisortani oqartussani atorfinitsinneqarnerni marlunni ataatsikkut akissarsiaqarsinnaatitaaneq pillugu apeqqu.

Eqqartuussisuunerup A-mut allagaasa ulloq taanna allanneqarsimasut assilineri 11. januar 2000-imi tiguakka. Eqqartuussisuunerup allagaanit makku erserput:

“Ilinnut aningaasartuutaanngitsumik suliamik eqqartuussivimmut suliasannngortitsisoqarnissaanik Inatsisartut Ombudsmandiata inassuteqataa 30. november 1999-imeersoq tunngavigalugu 30. december 1999-imi ataani atsiortumut oqarasuaatikkut uppersarlugu oqarputit kommunip eqqartuussivikkoortumik suliasannngortinneqarnissaa kissaatigigit, tamatumunngalu atatillugu ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivimmut suliasannngortitsinissavit qinnuteqaatiginissaa kissaatigigit.

Oqaatigaat eqqartuussivikkoortumik ikiorserneqarnissannut Kalaallit Sillimmasiisarfiani police nr....-qartumik sillimmasiisimallutit, kiisalu illit inooqatillu meeqqanik ukiukinnerusunik pilersugaqanngitsusi. Tamatuma kingorna isertitat pillugit paasissutissanik ilinnit inooqatinnillu tigusaqarsimavunga, taakkunangalu erserpoq ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivimmut suliasannngortitsinissamut piomasqaatinik eqqortitsinngitsutit.

Inatsisartut Ombudsmandiata inassuteqaataa takkutinngitsoornerit, oqaasiinnartigut soraarsitaanerit, kommunip soraarsitsinera, soraarnissannullu piffissarititaasup iluani sap.ak. 9-mi najugaqatigiiffimmi atorfeqarnerit pillugit nassuiaammik imaqartoq misissoreerlugu ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivimmut suliasannngortitsiniarnerit itigartinneqartoq matumuuna nalunaarutigisavara. Aalajangiininni ilaatigut pingaartillugu isiginiarpara atorfeqarninnit soraarnissat kissaatigalugu illit nammineq oqarsimanerit, soraarnissamullu piffissaritaasumi tamarmi akissarsiaqarsimanerit.

Itigartitsineq Civilretsdirektoratimut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq. ...”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Apeqquteqarnera naapertorlugu Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata nalunaarfigaanga aalajangiinermi tunngavigineqartut tassaasut suliami allagaatit Ombudsmandip nassiussimasai, kiisalu aningaasaqarnermut sillimasiinermullu tunngasut pillugit paasissutissat qinnuteqartup nassiussimasai.

A Civilretsdirektoratimut naammagittaalliornissaanik 11. februar 2000-imi ilitersorpara. A-mut ilaatigut ima allappunga:

“Eqqartuussisuunerup tamatumunnga nalunaarutigaa, itigartitsinermut suliami allagaatit, inassuteqaammut ilanngunneqartut, tunngavigineqartut.

Nunap Eqqartuussisuunera eqqartuussisarnermi aningaasartuutinik akuersisartut oqartussaasut inatsisitigut naliliininnut isummersimammat, isumaqarpunga itigartitsineq Civilretsdirektoratimut naammagittaalliuutigissallugu pissutissaqarsinnaasoq, naalakkersuinermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu eqqartuussisarnermi aningaasartuutinik akuersisartutut oqartussaasumit (allaffissornikkut) isummiutinik nalilersuisoqarnera, eqqortuusorinangimmat.”

Tamatuma kingorna naammagittaalliortumit imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianit tusagaqarsimanngilanga.

Ukiuumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 224, qupp. tull. ilanng.

40-2 Sanaassaq pillugu anngiortumik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu suliap suliarineqarnissaanik piumasaqarneq.

Naalakkersuisut suliami inassuteqaatigisannut akissutaannik imaattumik 10. marts 2000-imi tigusaqarpunga.

”...

Naalakkersuisut qulakkeerusuppaat Inatsisartut Ombudsmandiata allaffissornikkut aalajangersakkanik inatsisitigut inassutigineqartunik toqqaanissamut tunngaviussussatut oqaatigisai malittarisassat tunngaviusut misissoqqinneqarnissaanni pisisami aallaavigineqassat.

Naalakkersuisut ilaatigut Kalaallit Nunaanni suliarinnittussarsiuussisarnermut tunngaviusumik malittarisassanik annertuumik iluarsaaqqinnermik suliaassaq aallartippaat. Suliassami tamatumani Namminersorerullutik Oqartussat aningaasersugaattut illuliortiternermi sanaartormilulu suliariumannittussarsiuussineq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 41, 7. oktober 1994-imeersoq ilaatinneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata innersuussutai naapertorlugit Naalakkersuisut Namminersorerullutik Oqartussat aningaasalersugaattut illuliortiternermi sanaartormilulu suliariumannittussarsiuussinermut kaajallaasitassatut missingiut suliaaraat. Missingiut suliamut attuumassutilinnut tusarniaassutigineqarpoq.

Naalakkersuisut Inatsisartut Ombudsmandiata isumaqatigiissutit assigiinngitsut immikkoortinneqartarnissaanik kaammattuutaa tunngaviatigut paasilluarpaat. Naalakkersuisulli isumaqatigiissuteqariaatsit ataatsimoortitat siunissami atorneqartarnissaat maannangaq itigartitsissutigereersinnaanngilaat.

Isumaqatigiissuteqariaatsit assigiinngitsut pissusissamisoortumilli ataqatigiissut immikkoortinneqartarnissaat paasiuminarnerulersitsinissamut qularnaveeqqutaanngilaq. Akerlianilli immikkoortitsineq ilaannikkut paasiuminaannerulersitsisarpoq.

IT-mik suliaqarfimmi isumaqatigiissutit ataatsimoortitat pisinermit, ingerlatsinermit, ineriartuaartitsinermit ilinniartitsinernullu tunngasut nalinginnaapput.

Naalakkersuisut siunissami nassaarsiullaqqissutsip, nutaamik eqqarsartarnissamut aammalu suleqatinik suleqateqarnissamut piumassuseqarnerup kiisalu qanoq ilusilersuinissanut Kalaallit Nunaanni siornatigut takuneqarsimanngitsut piumasari-neqalerumaarnissaat ilimagaat. Naalakkersuisut ilimagaat isumaqatigiissuteqariaat-sit nutaat, suleqatigiinnissamut attuumassuteqartut aammalu aningaasalersuinermik aaqqiissuussinerit siunissami suliassanut atussallugit pisariaqarumaartut.

Naalakkersuisut pisussaaffigaat aaqqiissutissatut malitassiat inuiaqatigiinni ineri-arternermit pisariaqartitanullu naapertuuttut ineriartorteqqinnissaannut peqataanis-saq. Naalakkersuisut naliliipput siunissami suliassanut aammalu ajornartorsiutit qa-noq inissisimanissaannut aaqqiissutaasinnaasut tamarmik ammatinneqassasut.”

Naalakkersuisut 19. april 2000-imi ima akissuteqarfigaakka:

”Naalakkersuisut suliami inassuteqaatigisannut akissuteqaataat 13. marts 2000-imi tiguara.

Siullermik maluginiarpara Naalakkersuisut, sanaartornermi suliassanik tunniu-tassanillu suliarinnittussarsiortarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat ma-littarisassaannut inatsisitigut tunngaviusup erseqqinnerulersinneqarnissaanik inas-uteqaateqarnera naapertorlugu, nutaanik malittarisassaliorniartut.

Tamatuma kingornagut Naalakkersuisut suliaata inerneranik paasissutissinneqar-nissara utaqqiimaarpara.

Tulliullugu Naalakkersuisut inassuteqaateqarninni tunngavigisannut isumaqa-taallutik nalunaarsimapput, “Naalakkersuisut isumaqatigiissutissianik assigiinngit-sunik ilusilinnik arlalinnik siunissami isumaqatigiissuteqartoqassagaangat, taakku paasiuminartuunissaat pissutigalugu, isumaqatigiissutissiat assigiinngitsut taakkua immikkoortillugit suliarisassagaat.”

Allaganngorlugit isumaqatigiissutinik akuleriissitanik siunissami atuisarnissaq Naalakkersuisut siumut tunuartikkumannngilaat, assersuutitullu IT-mik suliaqarfiu-sut, allaganngorlugit isumaqatigiissutinik akuleriissitanik taamaattunik ilaatigut atu-iffiusartut, toqqartumik taallugit.

Naalakkersuisut allaganngorlugit isumaqatigiissutinik akuleriissitanik siunissami atuisarsinnaasalernissamik nalunaaruteqarnerata ilassutaasunik imaattunik oqaase-qarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Pisortani oqartussaasut allaganngorlugit isumaqatigiissutaasa paasiuminartuunis-saannik inassuteqaateqarnerma nassataraa, pisortat isumaqatigiissuteqartarneq pil-lugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiiviginninnermik illuinnarsiortuun-ginnerinut akisussaassuseqarnermikkut naammassinninerat uppernarsarnerqarsin-naasussaasoq.

Tamanna sulianut, ingerlatsineq pillugu inatsiseqarnermit attuumaneqartunut aammalu sulianut, pisortat inuinnaat inatsisitigut tunngavigisassaasa assinginik tun-ngavissaqarlutik peqataaffigisaannut, atuuppoq.

Naapertuilluartumik ingerlatsinissamik tunngaveqarnermi pineqarpoq oqartus-saasut inatsisitigut tunngavissanik tunngaviusunik arlalinnik malinnissasut, taakku-ninnga sumiginnaaneq aalajangiinerit pineqartut atorsinnaannginnerannik aammalu pisortat oqartussaasut taakkualu sulisuisa inatsisitigut akisussaassuseqarnerannik nassataqarsinnaasassalluni.

Assersuutigalugu ingerlatsiviup innuttaasut assigiimmik pineqarnissaannut pi-sussaaffeqarnera, suliami peqataasinnaanermut malittarisassat, pissaanermik ator-nerluinermut inerteqqut aammalu aalajangiiniarnermi politikikkut, upperisarsior-nikkut imaluunniit inuiattut ikinnerussuteqartut pillugit soqutigisanik pingaartitsi-nissap inerteqqutigineqarnera matumani uparuarneqarsinnaapput.

Oqartussaasut tunngaviusussat aalajangiussanik tamakkuninnga malinninnissamut akisussaanerisa saniatigut aammattaaq tunngaviusussat aalajangiussanik malinninnerup Inatsisartunut, Inatsisartut qanoq iliornissamik aalajangersagaat malil-lugu, uppersarsarneqarsinnaanissaanut akisussaapput, matumunnga aamma kukku-nersiuusunit nakkutigineqarneq ombudsmandimillu nakkutigineqarneq ilanngullu-git.

Naapertuilluartumik ingerlatsinermut tunngaviusussat aalajangiussat, taakku-alu uppersarsarnissaannut pissussaaffeqarneq, avaqunneqarsinnaanngillat.

Taamaalilluni aalajangiinerit illuinnarsiortuunnginnissaannik qulakkeerineq ta-matuminngalu uppersarsaneq, sulianik sammisaqarfiusuni ileqquusunik aalaja-ngersimasunik pingaartitsineq tunngavigalugu imaluunniit tunngaviusussat aala-jangiussanik taakkartorneqartunik malinninnerup aalajangiiniarnermi kinguaattoo-ruteqarnernik imaluunniit akitsorsaaneramik nassataqarumaanissaa pissutigalugu, tu-nulliunneqarsinnaanngillat.

Taamaammat Naalackersuisunut inassuteqaatigisara imatut paasineqassanngi-laq, Naalackersuisut allaganngorlugit isumaqatigiissutissianik akuleriissitanik atui-nissaminnik taamaatitsilluinnassasut, inassuteqaateqarnerli imatut paasineqassasoq, allaganngorlugit isumaqatigiissiat akuleriissitat, allaganngorlugit isumaqatigiissu-tit taakkua illuinnarsiortuunnginnerinut uppersarsaammik pigisaqarnani atorineqaq-qussaannngitsut.

Taamaattumik Naalackersuisut qinnuigaakka nalunaarfigeqqullunga, tunngaviu-sussat aalajangiussat taakkartorneqartut qanoq iliorluni malinniarneqarnerusut.”

Naalackersuisut 18. oktober 2000-imi akissuteqarfigeqqippaannga, kisi-annili Naalackersuisut suliame akissuteqaataat kingulleq ukiup nalunaaru-siunneqartup naanerani suli isummerfigisimanngilara.

Ukiunut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 267, qupp. tull. ilanng.

40-4 Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianni allassimanissa-mut akiliummik akiliinngitsoornerup inatsisitigut kinguneri-sai – Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianni allassi-maannarnissamut akiliummik akiliisitsinissamut inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu apeqqu.

Ulloq 12. oktober 2000-imi Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqar-fimmut ima allappunga:

“Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata initaarniarlutik utaqqi-sut allattorsimaffianni allassimaannarnissamik aqutsinermi akiliummik ukiumut ataasiarluni akiliisitsisoqartarnissaata aalajangersarnissaanut nalunaarummi Nam-minersornerullutik Oqartussanik inatsisitigut tunngavissiinerata nalorninar-toqarne-ranik naliliinera pillugu pisortaqarfiup qanoq-iliuuseqarniarneranik nalunaaruteqaq-qullugu Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik allakkani 18. oktober 1999-imeersuni qinnuigisimavara.

Taamatuttaaq nalunaarummi qulaani taaneqartumi aalajangersakkamik ikkussi-nissap isumaliutersuutiginnissaata pingaaruteqartuussaneramik, initaarniarlutik utaq-qisut allattorsimaffiannit peerneqarnerup aatsaat piumasaqartoqarneratigut pisinnaa-

neranik naliliinera pillugu pisortaqarfiup qanoq-iliuuseqarniarneranik pisortaqarfik nalunaaruteqaqqullugu qinnuigisimavara.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allakkani 25. juli 2000-imeersuni nalunaarfigaanga attartorneq pillugu peqqussummik nutaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqummiussisoqarumaartoq, tamatumani initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianni allassimaannarnissamik ukiumoortumik aaqqiinermut atatillugu akiliummik akiliisitsinermut inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu apeq-qummik naliliinera piareersaataasunut ilaatinneqarumaarluni.

Taamatuttaaq pisortaqarfiup nalunaarutigaa Inatsisileriffik ima naliliisoq, ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigigaa, inissiatileqatigiiffik akiliinissamut piffissarititap aalajangersaqqitap iluani akiliummik tigusaqanngippat, innuttaasok utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissaq pillugu eqqaasitsissummik tigusaqasasosq.

Inatsisartut peqqussutissaannut nutaamut siunnersuut, kisiannili tunuartinneqarsimasosq taamaattumillu ukiakkut ataatsimiinnermi oqaluuserineqanngitsoortussaq, atuarsimavara.

Siunnersuutip §-iisa 3-anni, imm. 2-mi, oqaatsit arlaqanngitsut imaattut ilanngunneqarsimapput, utaqqisut allattorsimaffiinik aqutsinermut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut, matumani aamma utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermut atatillugu akiliutip angissusissaa akilersinnissaalu ilanngullugit - aalajangersakkatullu nutaatut - utaqqisut allattorsimaffianniinnermik ukiumoortumik uppersaasaqqinnernut atatillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarumaartoq.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara attartorneq pillugu peqqussutissap qaqugu Inatsisartuni oqaluuserineqarnissaata ilimagineqarsinnaanerani ilisimatitsissuteqaqqullugu.

Taamatuttaaq pisortaqarfimmit ilisimatitsissutigineqaqqullugu qinnutigaara, pisortaqarfik nalunaarutissami nutaami aalajangersakkamik imaattumik ikkussinissamik siunertaqarnersosq, innuttaasok utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarsinnaalersinnani akiliutip akilernissaanik eqqaasitsissummik tigusaqqaassasosq.”

Pisortaqarfik 14. november 2000-imi akissuteqarpoq attartorneq pillugu inatsimmik misissuinissaq ukioq 2001-imi Inatsisartut Upernaakkut Ataatsimiinnissaannut kinguartinneqartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigaa initaarnissamik qinnuteqaatinik uppersaasaqqinnermut akiliut pillugu malittarisassaq Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq, attartortitsisarneq attartukkanillu allamut attartortitsigallartarneq pillugit nalunaarummi atatiinnarneqartoq.

Aammattaaq ukiup nalunaarusiuunneqartup naannginnerani Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit paasissutissinneqarpunga ataatsimiititaliap akiliummik akiliisitsinissamut inatsisitigut tunngavissaqarnissamik apeqquut suliarilersaaraa.

Suliap ingerlaqqinnera pillugu paasissutissinneqarnissaq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani utaqqimaarsimavara.

Ukiumut 1999-imut ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 275, qupp.tull. ilanng.

52-1 Napparsimasut Kalaallit Nunaata avataani katsorsarneqarnerminni inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaat.

Peqqinnissamat Pisorta qarfiup suliame akissuteqarnissaa 27. november 2000-imi eqqaasitsissutigisimavara.

Pisorta qarfiup akissutaanik imaattumik 20. december 2000-imi tigusaqarpunga:

“Allakkanni 27.11.00-imeersuni Pisorta qarfiup tigusaani apequtigaat Kalaallit Nunaata avataani napparsimasunik suliarnittarneq pillugu erseqqinnerusumik aalajangersagaliornissamat Peqqinnissamat Pisorta qarfik pilersaaruteqarnerseq, tassunga ilanngullugu kalaallit napparsimasut Islandiliartinneqartartut eqqarsaatigalugit. Nutserisoqartitsisarneq naammagittaalliofissallu eqqarsaatigalugit PEQQIP maluginiarpaa Inatsisartut Ombudsmandiata tamanna iluarigaa.

Peqqinnissamat Pisorta qarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa, pisorta qarfik ajorluartumik nukissatigut suli ajornartorsiuteqarmat, suliassat sakkortuumik/sukangasumik pingaarnersiortariaqartarnerannik nassataqartumik. Pisorta qarfiup ilisimavaa napparsimasunik nunatta avataanut suliartikkartortussanut atatillugu nunatsinni innuttaasut pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassiortariaqartoq. Suliassaq pingaarnersiukkatut suliartineqartussat ilagaat.”

Tamatuma kingornagut pisorta qarfimmit tusagaqarsimanngilanga.

7. Ujarliutit

A

Akilerartarnermi Pisortaqarfik 130
Akiliisitsiniartartoq 28, 29, 59, 117, 129, 356, 359, 363
Atorfinitsitsineq 35, 229, 234 236, 241, 247, 262, 263, 271ff
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 28, 29, 41, 219, 372ff
Aggeqqusisarneq, akiliisitsiniarnissamut 27, 28, 117, 400
Allakkat assigiissaakkanik oqaasertallit 27, 118, 139, 164ff, 370
Attartortitsineq, inissianik 373, 378, 386

B

Borgmesteri 180, 340

E

Erninermut atatillugu ullormusiat 158, 159, 161, 162, 167

I

Ilanngaassineq 27, 158, 161, 162, 163
Inatsisitigut tunngaveqarneq 28, 95, 224, 225, 228, 231
Ingerlatitseqqiineq 28
Inissat 11, 66, 76, 56, 191, 260, 261, 374, 380, 381
Inuit normui 9
Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaat 38, 71
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 40, 77, 81, 151, 152ff, 164, 191, 197, 216, 391ff, 401
Isumaqatigiissut 10, 40, 43, 53, 55, 71, 72, 98, 99, 104, 115, 146, 162, 170ff, 184, 203, 219, 221, 223, 226, 249, 266, 273, 276, 282, 310, 355, 364, 371, 396, 403, 404, 405
Itigartitsineq 131, 161, 164, 178, 402
Immikkut Ikiorsiisarnermi Aningaasaateqarfik 389, 390
Islandi 8, 407

K

Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat 7, 13
Killisiuineq, tjenestemandimik 40
Kommuninut tikeraarnerit 42

M

Missingersuutit 7, 10, 12

N

Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq 38,164, 380, 400

Naammagittaalliorsinnaatitaaneq, oqartussaasunut qulliunerusunut 9, 78, 79, 146, 148

Nakkutilliisoqarfik 9, 195, 217

Nipangiussisussaatitaaneq 18, 235, 297, 299, 309, 314, 318, 398

O

Oqaatsit atorpeqartut 66

P

Paasitinneqarsinnaatitaaneq 18, 33, 99, 100, 103, 215, 317, 353, 363, 394

Perorsaasut pillugit isumaqatigiissut 273ff

Peersitsineq 293, 321

Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorpeqartoq 18, 19

S

Siunnersuisoqatigiit, Akileraartarnermut 139, 395

Sivisunaarsineq, suliamik suliaqarnermik 201

Soraarnerussutisiat 169, 170, 171, 175, 201, 202, 214, 391

Soraarsitsineq 31, 42, 232, 236, 238, 240, 241, 247, 254, 255, 271, 272, 389, 401

Suliami peqataasinnaannginneq 14, 87, 96

Sulinngiffeqarnersiut 30, 43, 116, 168, 158, 159, 160

T

Tjenestemandit 12, 36, 39, 40, 142, 143, 144, 147, 220, 221, 225, 228, 230, 232, 234, 235, 236, 237, 240, 241, 245, 246, 248, 257, 262, 266, 267, 271

Tikeraarnerit 7, 35, 42

Tusarniaaneq, suliami illua'tungiusup isumaanik 32, 33, 34, 42, 91, 93, 102, 255, 256, 312, 321, 395, 399

Tunngavilersuineq 18, 31, 33, 78, 79, 135, 165, 254, 315, 316

U

Unerartitsineq, akissarsiani 39, 112ff, 130, 162, 219

Utertitsilluni akiliineq 179, 181, 200, 290, 291

Utoqqalinersiutit 57, 75, 170, 171

Uppernarsaatissaqarneq, suliami 18, 388